







FASCICVLVS REMEDIORVM EX *DIOSCORIDE ET MATHIOLO*

Omnibus Humani corporis affectibus methodicè accommodatorum.

PER IVSTVM MOLLERVM.



BASILEAE
Ex Officina Petri Pernæ
1579
Cum Priuilegio.

ffor a womans breast

To dissolue ye sore & ague without breaking vse Barsh[illegible] in ye sunn ye stones taken out & make a plaster apply it warm

or take wheat flower or bread new milk & seethe it in put to ye yolk of ~~an two~~ eggs & a penny worth of saffron make a plaster or poulter applie it warm. Or an oken dish [illegible] in [illegible] water [illegible]

To break a sore breast & draw it to an head vse a rosted onion apply it, or a ~~[illegible]~~ lillie roote rosted in ye ashes in a bur leaf or other matter & applyed.

~~or of~~ To break it & heal it take an egg put out ye white & [illegible] fill ye yolk [illegible] a little home & turpentyn

ILLVSTRISSIMO PRINCIPI AC DOMINO, DOMINO VDALRICO, DVCI

Megapolensium, Principi Henetorum, Comiti Suerinensium, Domino Rostochij & Stargardiæ, Domino suo clementissimo

S. P. D.

ILlustrissime Princeps ac Domine, Domine clementissime, Præclara & digna homine consideratio est, à quibusnam initijs historia plantarum ducta profectaq; sit. præterquam .n. quod multiplicem cõmonefactionem continet, etiã exuscitat nos, vt ea quæ de virib. herbarũ literis mandata sunt, gratis animis amplectamur, magna cura cõseruemus, Deoq; pro his gratias agamus.

Etſi autem de ſtirpium & medicinæ origine, multa & varia Poetæ & ethnici fabulantur, tamen nos hac de re ex ſacris multò certius dijudicare poſſumus: In Geneſi enim ſcribitur, hominem conditum ad imaginem Dei, omnibus animantib. ad ſe à Deo adductis, ſua nomina tribuiſſe. Quæ verba teſtantur, nõ tantùm excellentẽ fulſiſſe in hominis mẽte lucem de Deo, verùm etiã fuiſſe in ea perfectam omnibusq́; numeris abſolutam, totius opificij mundi, motuum cœleſtium, humani corporis, animantium & plantarum cognitionem. Qui enim rem vnamquamq; ſuo nomine appellare poteſt, eius vim & naturam penitus perſpectam vt habeat neceſſe eſt, Quod ſummæ abſolutæq́; ſapientiæ eſſe, certiſſimum eſt. In

In hoc ſtatu integritatis ſi homo manſiſſet, de viribus herbarum, atque adeò de tota re medica aliquid literis mandare, omnino opus non fuiſſet, ſed præclara illa lux, primis noſtris parentibus inſita, ad poſteros propagata eſſet & quiſque per ſe, etiam ſine magiſtro, luce rationis omnia ſciuiſſet,

Verùm proh dolor, lapſum primorum parentum & violationem mandati diuini, hæc mala ſecuta ſunt, vt nunc tota poſteritas non tantùm multiplicibus calamitatibus ſit obnoxia, verùm etiam triſte vulnus naturæ ſit inflictum, vt nunc in parte cognoſcente non fulgeat præclara illa lux, ſed mens ſit obducta tenebris & vix reliqua ſit exigua, eaque generalis duntaxat noticia de Deo.

Plantarum verò notitia ita in vniuersum sit amissa, vt in brutis ratione carentibus, maior quàm in homine plantarum cognitio esse videatur. Mustela nanque cum Basilisco dimicatura, se prius Ruta munit, & ita suum hostem aggreditur. Nouit Serpens senio confectus fœniculum, quo caliginem oculorum discutit. Nouit ceruus Dictamnum, quo tela corpori infixa elidit. Norunt hirũdines chelidonium, quo visum amissum recuperant. Nec vtiles tantum, verumetiam noxias norũt, quas auersantur, singulariq; cura & circũspectione declinant. Vnus homo, quæ prosint, quęue noceant, ignorat. Hæc iactura illius scientiæ tanta est, vt nulla oratione explicari, nullo gemitu et lachrymis satis posit deplorari.

Quæ igitur nunc reliqua eſt, de viribus plantarum, memoriæ & literis prodita cognitio, non natura nota eſt, ſed huius initia à diligenti primorũ parentum inſtitutione dependent & proficiſcũtur: Hi enim poſteritatem non tantùm de venturo Meſsia, ſed etiam de natura rerum, de motibus corporum cœleſtium, & viribus plantarum, erudierunt, Quæ doctrina auidè arrepta, poſteris quaſi per manus tradita eſt. Et quamuis progreſſu temporis, præſertim in impia poſteritate multa obliuioni traderent̃, tamẽ vera Eccleſia huius pręclari depoſiti fida cuſtos & ꝓpagatrix fuit: hæc .n. & in ipſis peregrinationibus hanc doctrinam ſecum circũtulit, & conſtituta politia, poſſeſsionem eius cõſtanter retinuit.

De Salomone memoriæ proditum est, quòd de arboribus eruditissimè disseruerit, sumpto initio à cedro in Libano, vsque ad Hyssopum, quæ ex pariete enascitur. Vnde hæc tanta cognitio? an luce rationis atque intelligentiæ, sine institutione, hoc sciuit, vel diuinitus sine vllis mediis hęc cognitio inspirata fuit? Nullo modo, sed fuit in disciplinā Prophetæ Nathan traditus, à quo præclarè institutus, cùm alias disciplinas tum & hanc doctrinam accepit, cumq́ue valeret ingenio, & iudicii dexteritate antecelleret omnibus hominibus, diuinitusq́ue adiuuaretur, nō tantùm citò arripuit tradita, sed & ipse sagacitate ingenii plura rebus cognitis adiecit, indies maiores in cognitione progressus fecit, tantamq́ue scien-

ſcientiam, quanta in hanc natu-
ram cadere poteſt, eſt conſecutus.

Quę omnia literis cùm eſſent
tradita, poſteritas hac cognitione
diu vſa eſt, donec tandem ij li-
bri, vel iniuria temporum inter-
ciderunt, vel vt nõnulli arbitran-
tur, ab Ezechia ſunt exuſti, eò
quòd imperitum vulgus ijs abu-
teretur, à vero〈que〉 Deo deſciſcens,
magis medicamentis quàm auxi-
lio diuino niteretur.

His libris amiſsis manſit tamen
hæc ſcientia in populo Dei, tan-
topereq́ue adamata eſt, vt pecu-
liaris ſecta tandẽ extiterit Eſſæo-
rum, quam qui ſecuti ſunt, ex pro
feſſo Medici fuerunt, vtque huic
ſtudio melius vacare poſſent, cœ-
tus, ſocietatemq́ue hominum de-
ſerentes, abdenteſq́ue ſe in ſolitu-
dines, totos ſe huic ſtudio, vt ita

dicam manciparunt. Hoc modo ab his initijs (vt mea fert opinio) ſtirpium cognitio profecta, atq; in populo Dei propagata eſt.

Sed quo pacto ad Ethnicos peruenit? Proculdubio ab ijſdẽ orta eſt principijs. quamuis. n. ꝓmiſſio gratię, ab impia poſteritate alto ſupercilio contemneretur, tamen de ſtirpiũ herbarumq; virib. tradita, ob euidentiſsimam vtilitatẽ retenta, ac in precio fuiſſe, dubiũ non eſt. Præterea cùm prima ętas ſummo ingenio prędita eſſet & ſapientia excelleret, vt non immeritò cum ſuprema in homine potẽtia, quæ nominatur ἡγεμονικὴ conferatur, non tantùm aliæ artes, vitæ neceſſariæ, ſunt inuentę, vt ſacræ docent literæ, verùm etiam nonnulla ſtudio acquiſita experientiaq; animaduerſa, ſtirpũ

doctri=

doctrinæ ſunt adiuncta. Poſt diluuiũ tamen cùm linguis variantibus genus humanũ dilaberetur, & diuerſas ſedes regionesq́; peteret, hæc ſcientia in impia poſteritate valde imminuta eſt, mãſitq́; præcipue in vera Eccleſia, quæ cum in Ægypto peregrinaretur, multisq; morbis medicinam faceret, gẽs Ægyptia ingenioſa & ſtudioſa doctrinarũ, cupide hãc doctrinam amplexa eſt, Et vicinæ gentes, principes huius doctrinę ab Ægyptijs factæ, partim æmulatione, partim iucũditate & vtilitate rei adductæ, certatim in hac facultate excolenda elaborarunt.

Celebre tunc cœpit eſſe nomen Æſculapij in Græcia, ex cuius familia tanquam ex equo Troiano innumeri medici prodierunt, In quorum numero eſt & Hippo-

crates, Item Theophraſtus, Dio-
ſcorides, Galenus & complures
alij, qui omnes rem herbariam
valde auxerunt, ſcriptaque de ea
poſteritati non inutilia reliquе-
runt. Fuitque hoc ſtudium in tan
to precio & admiratione, vt non
tantùm Philoſophi, verumeti-
am ſummi Principes, Reges &
Imperatores, in inquiſitione &
perueſtigatione ſimplicium ver-
ſarentur, inuentisque nomina
ſua imponerent, quæ etiam ad-
huc retinent.

Inter omnes verò, qui ſimpli-
cium indagationi & cognitioni
operam dederunt, & quorum
ſcripta ad nos peruenerunt, non
poſtremus certè locus tribuen-
dus eſt Pedacio Dioſcoridi Ana-
zarbæo (qui vir quidem fuit mi-
litaris, verùm in arte herbaria mi-
rabi-

rabilis) ſed dubio procul reliquis omnibus præferendus, vtpote cui ſoli tanquam vetuſtiori, (vixit enim ſub Iulio Cæſare, circiter annũ quinquageſimum ſextum ante natum Chriſtum) Galenus, Oribaſius, Paulus, Aetius, & alij, qui poſt exhibitum Chriſtum floruerunt, quicquid de ſimplicium viribus prodidère, acceptum referre debeant.

Quoniam apud Dioſcoridem autem multa ſimplicir deſeribuntur, quæ hoc ſeculo & hiſce in regionibus deſiderantur, & de quorum multis adhuc inter doctos non ſatis conſtat, In hoc Authore illuſtrando, noſttis temporibus multi præclari & docti viri, ſuum ſtudium impenderunt, & doctiſsimis admodum monumentis herbariam medicinam

explicârunt & expoliuerunt: Inter omnes tamen, qui hunc lapidem mouere tentarunt, Petrus Andr. Mathiolus in enodandis plantarum difficultatibus facilè Princeps (ſaluo doctiorum iudicio) palmam ferre debet, vt qui ſuis cõmentarijs doctiſsimis Dioſcoridem ita amplificauit, obſcuriora loca illuſtrauit, abdita explicauit, & paſsim noua, antiquo ſeculo prorſus ignota, adiecit, vt non immeritò Dei herbariorum appellationem inde aſſecutus ſit.

Huius ſcripta ego nuperrimè perluſtrans, cum perſpicerẽ, quãtũ vtilitatis mortalibus, ſuis illis cõmentarijs prꝑſtitiſſet, inſtitui eoſdẽ, & Dioſcor. libros de medica materia, in certũ ordinem ſecundũ locos congruentiũ ſecum materiarũ, mihi in priuatũ vſum col-

colligere. Quod cùm aliqui amici (quib. plurimũ debeo) apud me vidiſſent, me adhortati ſunt, vt hunc laborẽ meũ qualemcunq; etiam alijs cõmunicarem, & in lucem ire paterer, quibus tandẽ, ob præclara in me collata beneficia, obtemperare coactus, collectanea mea in meliorẽ ordinẽ quantũ fieri potuit, diſtribuere cœpi, & omnia remedia, quæ in Dioſcor. & Math. vnicuilibet morborũ generi vel ſpeciei accõmodata, ſparſim & diuerſis in locis deſcribuntur in vnũ faſciculũ collegi, ita vt vnuſquiſq; paterfamiliâs, necnon medicinę candidat?, prę ſertim ijs in locis, vbi methodicè in curãdo ꝓcedere nõ licet, ad quoſuis morbos depellendos, remedia facilia, quorũ copia nobis adeſt, & etiã noſtro tẽperamento

familiariora esse iudicantur, atq; illa, quæ ex peregrinis regionibus, nobis corrupta & adulterata aduehuntur, in promptu & ad manum quocunque tempore habere posſit, præſertim cum ſæpiſsime vnico ſimplici medicamento (modò dextrè adhibeatur) periculoſiſsimus morbus, qui aliàs compoſitis quibuſdam ſatis precioſis, ſi Dijs placet, à tribus mundi partibus, corraſis, expugnari nequeunt, cedere cogatur. Eorum maximè rationem habens, quibus ob rei familiaris anguſtiam & prementem inopiam, non licet medicos accerſere, & ab illis ad quæſtuoſos pharmacopolas, quoties libet, diuertere, quique curis domeſticis & alijs negotijs neceſſarijs occupati, commentarios illos ampliſsimos

euol-

euoluere non poſſunt, & nihilominus hoc præclaro theſauro nõ ſunt priuandi, maximo valetudinis diſpendio.

Continentur itaque in hoc libro (quem Faſciculum remediorum appellare libuit) omnia remedia, in Dioſcoridis libris de medica materia, & Mathioli ſuper eoſdem commentarijs, necnon eiuſdem Mathioli compendio plantarum (in quo non pauca, in commentarijs intacta, reperientur) deſcripta, in certa capita & locos, iuxta anatomiæ ſeriem & morborum ſingulorum, interiorum & exteriorum, vniuerſalium & particularium, corpus humanum totum, aut partem eiuſdem quandam, à vertice capitis, ad pedũ vſq; plantas in-

festantium, genera & loca, collecta & distributa, vnà cum aliis quibusdam scitu necessariis, & nonnullis ad mulomedicinam spectantibus. Primas autem & secundas (vt vocant) medicamentorum qualitates non adieci, idque ideo cùm quod à Dioscoride non tàm accuratè atq; à Galeno, qui primus simplicium graduationis author extitit, simplicium qualitates iam dictæ explicantur, tùm quòd hæ non tàm ad patresfamiliâs, quibus hic labor præcipuè destinatur quàm ad medicos ipsos pertineant. Attamen & eas quoq; aliquando, si lectori hunc laborem acceptum esse cognouero, cùm plus ocii nactus ero, mihiq; nihil interim humanitus acciderit, additurus sum.

Has

Has verò primitias meas Illustrissime Princeps, sub Inclyt. Celsit. tuæ nominis auspicio, in lucem prodire, & Inclyt. Celsit. tuæ consecrare & nuncupare decreui, tres potissimum ob causas. Primum quòd sciam Inclyt. Celsit. tuam, simpliciũ medicamentorum scientia priscorũ Regum & Principum exemplo, valdè delectari, & proinde herbarum multarum cognitionem nõ vulgarem habere, quotidieque in ijs inquirendis, & earum viribus explorandis, sedulo versari, quare etiam non dubito, eandem Celsit. tuam, hunc laborem meum tantò magis exporrecta, lætaque fronte clementer suscepturam. Deinde, quoniam Inclyt. Celsit. tua, annis abhinc 18. plus minus,

multa præclara admodum & Principe digna beneficia, in parentem meum Christophorum Mollerum, senio iam confectū, collocauit. cum enim pater meus ob aduersæ valetudinis diuturnitatem, viribus omnibus pene exhaustus & destitutus esset, Inclyt. Celsit. tua illum clementer suscepit, eiusq; nutritorem egit, quem etiam nunc (in oppido Gustrou ad Spiritus sancti ędem, verbi diuini ministerio fungentem) singulari fauore & beneuolentia afficit. Tum, quod Inclyt. Celsit. tua, me annis abhinc decem, præter meū meritum, simili modo, summa clementia prosecuta est, & in studijs meis ꝓmouit. Ne ergo in ingratorum albo reperirer, hunc fasciculū remediorum,

sin-

ſingulari diligentia per me , ex
Dioſcoride & Mathiolo in ſim-
plicium materia principibus, col
lectorum, Inclyt. Celſit. tuæ de-
dicatū volo: omnium enim certè
odio dignus eſſem , ſi non quali-
cunque animi mei ſignificatione
gratitudinem debitam declara-
rem. Et licet hoc exiguum mu-
nuſculum tali Principe minimè
dignum æſtimari poſsit , tamen
ſpero Inclyt. Celſit. tuam , ſecun-
dum Artaxerxis Regis Perſarum
exemplum præclarum, quo ani-
mos ſibi donantium munera
quantumuis exigua , potius ex-
pendebat , quàm munera ipſa,
explicita fronte accepturam.
Quam Inclyt. Celſit. tuam , vt
ad nominis ſui gloriam & Rei-
pub. vtilitatem incolumem con-

ſeruet, Deum Patrem Domini noſtri Ieſu Chriſti, toto pectore oro, Datæ Illuſtriſsimorum Marchionum Brandeburgenſium oppido Pritzvvald, Menſe Ianuario Anni 1579.

Inclyt. Celſit. tuam

debita obſeruantia colens

Iuſtus Mollerus, ab organis Templi ibidem.

FASCI-

FASCICVLI REMEDIORVM CAPITA.

58 ad

416 ad

536 ad

FASCICVLVS REMEDIORVM, EX DIOSCORIDE ET MATHIOLO collectorum, & in certa capita distributorum,

OMNIVM MORBORVM, TAM vniuersalium quàm particularium, cùm totum corpus, tum partem quandam, à vertice capitis, vsq; ad pedum plantas infestantium, curam comprehendens.

DIOSCORIDES.

Ad Alopeciam. CAP. I.

ADipem vrsinum constat raptos vitio alopeciæ capillos restituere. lib. 2. cap. 69.

Adiantum alopecias densat. lib. 4. cap. 131.

venus hayre or mayden hayre rue of ye wall

Alcyonij tertium genus vstum & ex vino illitum, alopecias replet. lib. 5. cap. 95.

Allij cremati cinis cum nardino vnguine illitus, alopecijs medetur. lib. 2. cap. 146.

Arundinis corticum cinere perunctę cum aceto alopeciæ sanantur. lib. 1. cap. 97.

Asphodeli radicum cinis alopecias ad pilum reducit. lib. 2. cap. 164.

Betæ folijs crudis, alopeciarum inanitates scalpello prius exasperatas illini prodest. lib. 2. cap. 116.

Capillus Veneris: vide Adiantum.

Caprinarum vngularum cinere perunctæ

ex aceto alopeciæ sanantur. lib. 2. cap. 40.

Ceparum succo alopeciæ perfricantur, qui celerius quàm alcyonium pilos euocat. lib. 2. cap. 145.

Cyclamini radix alopecias emendat. lib. 2. cap. 158.

Cynoglossi folia cum adipe suillo veteri illita, alopecijs medentur. lib. 4. cap. 124.

Echini, siue

Erinacei terrestris corium combustum, alopecijs cum pice liquida aptissimè illinitur. lib 2. cap. 2.

F mum caprarum, præsertim in montibus degentium medetur alopecijs exustum, & cum aceto aut oxymelite illitum lib. 2. ca. 73.

Fimum murinum detritum cum aceto & illitum, alopecijs medetur. lib. 2. cap. 73.

Hastula regis: vide Asphodelus.

Hippocampi cremati cinis exceptus cum liquida pice aut axungia, seu amaracino vnguento illitus, alopecias replet. lib. 2. cap. 3.

Lapis naxius: quod ex eo exacuendo ferro deteritur, illitum, alopecias ad pilum reducit. lib. 5. cap. 125.

Laser perunctas cum aceto, pipere & vino alopecias sanat. lib. 3. cap. 78.

Leporis terrestris caput exustum, & cum adipe vrsino aut aceto illitum, alopeciarum inanitatibus medetur. lib. 2. cap. 18.

Nucum auellanarum crematarum cinis cum axungia aut adipe vrsi perunctus, alopecijs capillum reddit. lib. 1. cap. 142.

Nucum

Nucum iuglandium putamen cõbustum, tritumq; in oleo & vino, infantiũ capite perunĉto, capillum nutrit & alopecias replet. Item: Earundem nucei vetuſtarum alopecijs, commanducati, præſenti ſunt remedio. lib. 1. cap. 141.

Nymphææ radix impoſita cum pice, alopecijs medetur. lib. 3. cap. 131.

Oleum picinum alopecias capillo replet, cum farina hordeacea illitum. lib. 1. cap. 79.

Pix liquida alopecijs medetur. lib. 1. ca. 78.

Polytrichon: vide Adiantum.

Ranarum cinis explendis alopeciarũ inanitatibus ex liquida pice illinitur. lib. 2. cap. 25.

Ranunculi flores, cauliculi & folia recẽtia alopecias pauliſper illita tollũt. lib. 2. cap. 171.

Raphani cortex alopecias ad pilum reducit. lib. 2. cap. 106.

Rubigo ferri alopecias replet. lib. 5. cap. 53.

Sandaracha explet alopecias, reſina excepta. lib. 5. cap. 81.

Sinapi alopecijs illitum medetur. lib. 2. capit. 148.

Thapſiæ tam radix quàm ſuccus omnium maximè, quæ pares cum eis vires adeptæ ſunt, vim habent extraĉtoriam ex alto, vbi ex imo aliquid euocandum eſt, aut meatuum laxitas aliò transferenda eſt, vnde ſuccus illitione, aut radix recens affriĉtu alopecias replent. lib. 4. cap. 115.

Trichomanes Adiãti vires habet. lib. 4. capite 132.

MATHIOL. Apes ſiccæ & in puluerem contritæ, ijs admiſtæ quæ ad id faciant, ex oleo & cera inunctis alopecijs capillos reſtituunt. lib. 2. capite 77.

Nucum auellanarum crematarum cinis, cum axungia aut adipe vrſi iunctus, alopeciæ capillum reddit. lib. 1. cap. 142.

Nucum iuglandium nuclei vſti, alopecijs impoſiti, præſenti ſunt remedio. compoſ. pag. 150.

Perſicorum nuclei tunduntur & decoquuntur in aceto, quouſque liqueſcant, pulticulæ modo, ad alopeciam, namq; illiti, mirum in modum capillos replicant. lib. 1. capite 131.

Tiliæ caſtratæ è medulla humor defluens, capiti illitus, capillos reddit. libro primo capite 108.

Ad caluiciem ſiue capillorum defluuium.

CAPVT II.

DIOSCOR. ADiantum defluentes capillos continet, cum ladano, & myrtino, aut ſuſino, aut hyſſopo, vinoq;. Item: Decoctum eius cum lixiuio & vino infuſum, idem præſtat. lib. 4. cap. 131.

Aloe cum vino, capillum fluentem continet. lib. 3. cap. 22.

Braſsicæ folia, fluentes capillos retinent. lib. 2. cap. 113.

Capillus Veneris: vide Adiantum.

Ladanum fluentem capillum continet, addito

addito vino, myrrha & myrteo oleo. lib. 1. cap. 110.

Myrrha, defluentes capillos cum ladano & vino myrteo illita, firmat. lib. 1. cap. 67.

Myrti semen, fluentes capillos continet. lib. 1. cap. 128.

Nasturtij semen capillorum defluuia cohibet. lib. 2. cap. 149.

Oleum syluestris oliuæ defluentes capillos inhibet. lib 1. cap. 29.

Polytrichon: vide Adiantum.

Trichomanes Adianti vim habet. lib. 4. cap. 132.

MATHIOL.

Cupressi conorum, & mulorum vnguium cinis, oleo myrrino exceptus, valet illitus ad capillorum defluuium. libro primo capite 86.

Lilij radix ex adipe & oleo adhibita, defluxos capillos replicat. lib. 3. cap. 99.

Oleum syluestris oliuæ defluentes capillos cohibet. lib. 1. cap. 120.

Tiliæ castratæ è medulla humor defluens, capiti illitus, capillos reddit, defluentesq; continet. lib. 1. cap. 108.

Viburni folia, vbi in lixiuio decoquuntur, capillos defluentes sistunt. lib. 1. cap. 124.

Vlmi radices interiores, si diu decoquantur, & iuri supernatans pinguedo colligatur, illinaturq; ea sæpe locus glaber, à quo pili defluxerunt, breui repullulabunt. lib. 1. capite. 95.

Psilothra siue capillos euellentia.

CAPVT III.

DIOSCOR. ALcyonij quintum genus, in psilothra assumitur, cum sale mistum. lib. 5. cap. 94.

Arsenicum, siue

Auripigmentũ capillos euellit. libr. 5. capite 80.

Bitumen pilos incõmodos siccum replicat, specillo impositum. lib. 1. cap. 85.

Canis primiparæ lacte perunctos, narrant glabrescere. lib. 2. cap. 64.

Chondrillæ gummi inordinatos pilos replicat. Quod idem tenera radix efficit, si intincta succo acus pilis admoueatur. lib. 2. capite 126.

Cochlea terrestris pilos incommodos replicat, si quis abraso acu lentore eius, pilum attingat. lib. 2. cap. 9.

Cyperi genus quod in India nascitur illitum, præsentem psilothri vim exhibet. lib. 1. cap. 4.

Dryopteris, siue

Filix quercus psilothrum est cum radicibus trita: illinitur enim primùm vsque dum sudorem euocet, mox sudor abluitur, & recens imponitur. lib. 4. cap. 181.

Hederæ lachryma psilothrum est. lib. 2. capite 175.

Lepus marinus per sese tritus, aut cùm vrtica marina illitus, capillos euellit. lib. 2. capite 18.

Litho-

Lithocolla candente ſpecillo admota, incommodos oculis pilos replicat. libr. 5. capite 121.

Pumex auellendis capillis aptus. libr. 5. capite 84.

Salamandra liquefacta in oleo, pilos euellit. lib. 2. cap. 56.

Scolopendra marina in oleo decocta, ſi illinatur, capillos euellit, ſed contactu pruritus facit. lib. 2. cap. 14.

Tithymali lac recens, ex oleo perunctos in ſole capillos euellit, renaſcentesque flauos & exiles efficit, denique omnes perimit. lib. 4. cap. 159.

Vitis viniferæ lachryma, quæ veluti gummi in caudicibus concreſcit, cum oleo ſæpe pilis inuncta, pſilothri effectum habet, maximeque ſanies, quam accenſa vitium ſarmenta viridia exudarunt. lib. 5. cap. 1.

Pili euulſi ne renaſcantur. CAP. IIII.

OLeum hyoſcyaminum pilorum exortum admodũ retardat, alijs quibuſdam additis, ita vt euulſi pili integro anno non renaſcantur, ſi eodem depilata loca ſæpius perungantur. lib. 1. cap. 36. Huius olei præparationem habes infrà cap. 504. MATHIOLVS

Capilli vt longi fiant CAP. V.

NVcum iuglandium putamen combuſtum, tritumque in oleo & vino, infantium capite peruncto capillum nutrit. lib. 1. cap. 141. DIOSCOR.

Capillos crispantia. CAP. VI.

MATHIOL. ASphodeli, siue Hastulæ regis radice sæpe affricta deraso capiti, crispantur capilli. lib. 2. cap. 164.

Sphondylij succus capiti inunctus crispos capillos facit. lib. 3. cap. 76.

Capilli vt gracilescant. CAP. VII.

DIOSCOR. FAbarum corticibus illiti capilli, qui post euulsionem renascuntur, gracilescunt, & minus alimenti capessunt. lib. 2. cap. 98.

Capilli vt albi fiant. CAP. VIII.

IDEM. SAlis flos additur smegmatis, quæ albandi capilli gratia componuntur. lib. 5. capite 88.

Capilli vt flaui fiant. CAP. IX.

IDEM. LYcium capillos flauos efficit. lib. 1. capite 114.

Xanthium, quod vulgus lappá minorem cognominat, flauos facit capillos, si acetabuli instar tepida aqua madescat, mox caput nitro antè perfrictum, illinatur. lib. 4. capite 133.

MATHIOL. Lixiuium in quo baccę Euonimi decoctæ fuerint (vt nostræ referunt mulieres) capillum splendidum facit. lib. 1. cap. 114.

Populi nigræ prima erumpentia germina expetuntur ad capillorum nitorem conciliandum à mulieribus: contundunt enim ea cum recenti butyro, & deinde aliquot diebus insolata, à butyro percolant, quo postea

capil-

capillos inungunt, abluto prius capite. lib. 1. cap. 93.

Capilli vt fiant rufi. CAPVT. X.

FÆx vini cremata, addito lentiſcino oleo, illita tota nocte, rufat capillum. lib. 5. capite 90. DIOSCOR.

Liguſtri folia trita, rufant capillum, quæ in radiculæ ſucco maduerint. libro primo capite 107.

Loti arboris ramentorũ ligni decoctum, rufat capillos. lib. 1. cap. 134.

Nos compertum habemus capillos rufos fieri, vbi frequenter lauentur lixiuio in quo decocta fuerint Buxi folia & rami. lib. 1. capite 114. MATHIOL.

Capilli vt fiant nigri. CAP. XI.

ACaciæ ſuccus denigrat capillos. lib. 1. capite 115. DIOSCOR.

Cupreſsi folia ex aceto trita, capillum tingunt. lib. 1. cap. 86.

Ebulus Sambuci vires habet. libr. 4. capite 168.

Gallæ capillos denigrant, aceto aut aqua maceratæ. lib. 1. cap. 123.

Hederæ nigræ corymbi illiti, denigrant capillum. lib. 2. cap. 175.

Ilicis radicis cortex cum aqua coctus, dum mollitus intabeſcat, & tota nocte illitus, denigrat capillos, prius cimolia terra purgatos. lib. 1. cap. 121.

Mori folia tingunt capillum, Vitium & Fici nigræ frondibus simul coctis in aqua cœlesti. lib. 1. cap. 143.

Myrti seminis decoctum, capillum tingit. lib. 1. cap. 128.

Palmæ elates decoctum, capillos denigrat subinde tersum. lib. 1. cap. 126.

Rhois foliorum decoctum capillos denigrat. lib, 1. cap. 124.

Rubus capillum tingit. lib. 4. cap. 33.

Saluia capillos denigrat. lib. 3. cap. 34.

Sambuci acini illiti, capillos denigrant. lib. 4. cap. 168.

Sory admiscetur medicamentis quę capillos denigrant. lib. 5. cap. 78.

Vinum myrtites denigrat capillos. lib. 5. cap. 31.

MATHIOL. Erui virides siliquæ, priusquàm indurescant, cum suo caule folijsque contritæ illitæque, nigros faciunt capillos. libro secun. capit. 202.

Ophris vniuersa planta præfertur ad denigrandos capillos. lib. 4. cap. 146.

Orobus: vide Eruum.

Viburni folia, vbi in lixiuio decoquuntur capillum denigrant. lib. 1. cap. 124.

Caniciem retardantia. CAP. XII.

DIOSCOR. Oliuæ syluestris oleo qui quotidie perunguntur, tardius caniciem sentiunt. lib. 1. cap. 29.

Oleo

Oleo ſylueſtris oliuæ qui quotidie perunguntur, tardius caniciem ſentiunt. libro primo cap. 120. MATHIOL.

Ad pediculos & lendes. CAP. XIII.

ALlium cum origani decocto potum, pediculos & lendes enecat. lib. 2. cap. 146. DIOSCOR.

Alumen cum aqua illitum, ad lendes & pediculos auxilio eſt. lib. 5. cap. 82.

Aqua marina fotu lendes deterget. lib. 5. cap. 15.

Betæ radicis & foliorum decoctum lendes deterget. lib. 2, cap. 116.

Cedria illitu lendes pediculosque enecat. lib. 1. cap, 89.

Hederæ lachryma illitu pediculos enecat, ſed pſilothrum eſt. lib. 2. cap. 175.

Mel lendes & fæda capitis animalia illitu necat. lib. cap. 75.

Muria ad fotus Aquæ marinæ vſum præſtat. lib. 5. cap. 87.

Myricæ foliorum decoctum circumfuſum, phthiriaſi lendibuſque prodeſt. libr. 1. cap. 99.

Oleum melanthinum. Item:

Oleum raphaninum phthiriaſes mala valetudine contractas tollit. lib. 1. cap. 36.

Pedicularis herba trita & ex oleo ilita, phthiriaſi prodeſt. lib. 4. cap. 150.

Sandaracha ex oleo contra phthiriaſin efficax eſt. lib. 5. cap. 81.

Staphis agria: vide Pedicularis herba.

MATHIOL. Ellebori albi radix in lixiuio decocta, pediculos & lendes necat. lib. 4. cap. 146.

Hyssopũ ex oleo inunctum, pediculos necat. lib. 3. cap. 26.

Lachryma quæ ex Hederæ caudice distillat illita, pediculos & lendes necat. lib. 2. capite 175.

Lixiuium in quo baccæ Euonymi decoctæ fuerint, pediculos necat. lib. 1. cap. 114.

Pedicularis herbæ: siue

Staphidis agriæ semen plurimum expetitur mulieribus ad pediculos & lendes necandos. lib. 4. cap. 150.

Stœchas citrina in lixiuium addita, pediculos necat. lib. 4. cap. 52.

Veratrum: vide Elleborus.

Ad porriginem siue furfures. CAP. XIIII.

DIOSCOR. Acida munia furfures exterget. lib. 5. capite 19.

Adiantum ex melle furfures emendat. lib. 4. cap. 131.

Allium furfures cum melle eximit. lib. 2. cap. 146.

Alumen cum eruo & pice, furfures absterget. lib. 5. cap. 82.

Betæ radicis & foliorum decoctum furfures deterget. lib. 2. cap. 116.

Bulbus esculentus furfures cum tosto nitro absterget. lib, 2. cap. 165.

Capillus Veneris: vide Adiantum.

Fel taurinum, furfures, cum nitro & terra ci-

a cimolia, quàm optimè purgat. lib. 2. capite 71.

Fœni gręci in aqua decocti cremor expressus, furfures purgat. lib. 2. cap. 95.

Fici folia cum sale & aceto illita, furfures sanant. lib. 1. cap. 145.

Lilij radix cum melle. lib. 3. cap. 99.

Malua cum vrina. lib. 2. cap. 111.

Myrti semen. lib. 1. cap. 128.

Oleæ ligno virenti accenso emanans sudor illitus. lib. 1. cap. 118.

Oleaginum semen illitum. lib. 1. cap. 118.

Oleum amygdalinum cum vino. lib. 1. capite 34.

Oleum myrteum. lib. 1. cap. 37.

Oleum syluestris oliuæ. lib. 1. cap. 29.

Polytrichon: vide Adiantum.

Salicis foliorum decoctum. lib. 1. cap. 117.

Sepiæ atramentum vstum in sua testa, donec id quod crustosum est abscedat, postea tritum, expurgat furfures. lib. 2. cap. 20.

Trichomanes Adianti vires habet. lib. 4. cap. 132.

Vinum myrsinites contra furfures efficax est. lib. 5. cap. 32.

Vnguentum melinum. lib. 1. cap. 44.

Vnguentum susinum. lib. 1. cap. 51.

Vnguentum telinum. lib. 1. cap. 46.

Vrina vetus furfures abstergit. libro secundo cap. 74.

Lixiuium in quo baccæ Euonimi decoctę fuerint, furfures extergit. lib. 1. cap. 114.

Oleum ſylueſtris oliuæ lib. 1. cap. 120.

Stœchas citrina in lixiuium addita. lib. 4. cap. 52.

Ad tineas capitis ſiue vlcera manantia.

CAPVT XV.

DIOSCOR.

ACida muria manantia capitis vlcera exterget. lib. 5. cap. 19.

Adiantum ex lixiuio, capitis vlcera manantia emendat. lib. 4. cap. 131.

Allium cum melle. lib. 2. cap. 164.

Bulbus eſculentus cum toſto nitro. lib. 2. cap. 165.

Capillus Veneris: vide Adiantum.

Cicer cum melle & hordeo. lib. 2. cap. 97.

Cortex thuris cum nitro. lib. 1. cap. 71.

Cyclamini decocto capitis vlcuſcula foueri congruum eſt. lib, 2. cap. 158.

Fici folia cum ſale & aceto vlcera capitis manantia ſanant. Item:

Fici ſuccus cum polenta. lib. 1. cap. 145.

Fœni græci in aqua decocti cremor expreſſus. lib. 2. cap. 95.

Lilij radix cum melle trita. lib. 3. cap. 99.

Lupinorum decoctum fotu. lib. 2. cap. 103.

Malua cum vrina. lib. 2. cap. 111.

Melilotus cum creta chia, vino aut galla. lib. 3. cap. 41.

Myrti ſemen. lib. 1. cap. 128.

Oleum amygdalinum. lib. 1. cap. 34.

Oleum cicinum. lib. 1. cap. 34.

Oleum myrteum. lib. 1. cap. 37.

Oleum

Oleum ſyluestris oliuæ. lib. 1. cap. 29.
Polytrichon: vide Adiantum.
Rubi folia vlceribus in capite manantibus remedio ſunt. lib. 4. cap. 33.
Rubi Idæi idem effectus. lib. 4. cap. 34.
Rutæ ſuccus cum aceto, roſaceo, & ceruſſa. lib. 3. cap. 45.
Sertula campana: vide Melilotus.
Thus cum nitro ſi infricetur, capitis vlcera manantia ſanat. lib. 1. cap. 70.
Thuris cortex. lib. 1. cap. 71.
Thuris manna. lib. 1. cap. 72.
Trichomanes Adianti vires habet. lib. 4. cap. 132.
Vinum myrſinites prodeſt. lib. 5. cap. 32.
Vnguentum elatinum. lib. 1. cap. 43.
Vnguentum œnanthinum. libro primo cap. 45.
Vnguentum roſaceum. lib. 1. cap. 42.
Vnguentum ſuſinum. lib. 1. cap. 51.
Vnguentum telinum. lib. 1. cap. 46.
Vrina vetus vlcera capitis manantia abſtergit. lib. 2. cap. 74.

MATHIOL.

Centaurij minoris ſuccus vlceribus capitis manantibus illinitur. lib. 3. cap. 7.
Mentha vlcera manantia infantium capitibus mirè ſanat.
Oleum ſyluestris oliuæ. lib. 1. cap. 120.
Sabinæ puluis cum adipe vaccini lactis miſtus, magno iuuamento præſtat ad manantia infantium capitis vlcera. libro primo cap. 88.

Ad capitis pustulas & papulas.
CAP. XVI.

DIOSCOR. PORtulaca eruptiones papularum in capite cum vino emendat. lib. 2. cap. 117.

Sal aduersus albidas capitis pustulas cum seuo vitulino valet. lib. 5. cap. 85.

MATHIOL. Hederæ folijs consutis mulieres pileos parant, & papulosis infantium capitibus imponunt, sic enim curant illos, virus extrahentes. lib. 2. cap. 175.

Pomata (cuius præparationem infrà capite 154. habes) vtuntur ad crustosas papulas, quæ pueris in capite enascuntur. lib. 2. cap. 69.

Ad capitis pruriginem. CAP. XVII.

IDEM. HYssopum ex oleo inunctum, capitis pruriginem tollit. lib. 3. cap. 26.

Ad fauum. CAP. XVIII.

DIOSCOR. ERui farina cum melle illita fauos emarginat. lib. 2. cap. 102.

Fici nigræ folia & cauliculi, faciunt ad vlcera quæ ceria id est fauos vocant. lib. 1. capite 145.

Lini semen cum vino decoctum, fauos expurgat. lib. 2. cap. 96.

Nasturtij semen fauos cum melle expurgat. lib. 2. cap. 149.

Paronychia illita, fauis remedio est. lib. 4, cap. 49.

Peponis radix illita cum melle sanat vlcera con-

a concreta in modum faui, quę ceria vocant. lib 2. cap. 128.

Vuæ passæ siue nucleis tritæ & cum ruta impositæ, fauos sanant. lib. 5 cap. 4.

Ad capitis vulnera. CAP. XIX.

DIOSCOR.

MYrrha illitu capitis vulnera glutinat. lib. 1. cap 67.

Oleæ syluestris folia, cutem à capite vulsam conglutinant. lib. 1. cap. 118.

Piscium glutinum emplastris capitis vtile. lib. 3. cap. 86.

Spatula fætida: vide xyris.

Xylobalsanum ad capitis vulnera cum Iris de sicca conuenit. lib. 1. cap. 18.

Xyridis radix contra capitis vulnera efficax est. lib. 4. cap. 22.

MATHIOL.

Abietis lachryma capitis vulnera mirificè sanat, adeò vt hac sola nōnulli vtantur, vbi tamen cerebri membrana haud detecta appareat. lib. 1. cap. 74. & Comp. pag. 37.

Bursa pastoris additur in emplastris, quæ ad capitis vulnera cōponuntur. lib. 2. c. 150.

Matrisylua: vide Periclymenon.

Omphacinum rosaceum capitis vulneribus aptissimum est, quòd roboret, siccet, resoluat inflammationesque non modò prohibeat sed etiam extinguat. lib. 1. cap. 42.

Periclymenon in eorum vnguentorum vsum venit, quæ ad capitis vulnera parantur, namque hac in re efficacissimum est medicamentum. lib. 4. cap. 13.

Solbaſtrellæ herba miſcetur vnguentis quę ad capitis vulnera parantur. lib. 4. cap. 45.

Ad caluariæ fracturam. CAP. XX.

MATHIOL. ABietis lachryma glutinat mirificè recentia vulnera, & præſertim caluariæ, vbi tamen cerebri membrana haud detecta appareat. Comp. pag. 37.

Bellis valet in capitis fracturis. libr. 3. capit. 139.

Gummi elemi in caluariæ fracturis ac vulneribus mirificè vnguentis & emplaſtris additur, adeò vt præſtantiſsimum ſit in his ſanandis medicamentum. lib. 1. cap. 120.

Piloſella omnibus in vniuerſum fracturis fert opem, ſed præcipuè caluariæ. lib. 4. capit. 10.

Ad cerebri membranæ vulnera & contuſiones. CAPVT XXI.

DIOSCOR. BVtyrum, ſi cerebri membranę vulnus acceperint, vtile. lib. 2. cap. 66.

MATHIOL. Oleum quod è vitellis ouorum diu in ſartagine frixis elicitur, cerebri contuſas membranas putrilagine affectas, mirum in modum à partibus ſanis ſegregat, vt nos compluries magno cum honore periculum fecimus. lib. 2. cap. 44.

Sanguinem à cerebri membrana profluentem ſiſtentia. CAP. XXII.

DIOSCOR. ANtimonium ſiſtit ſanguinem à cerebri membrana profluentem. lib. 5. cap. 59.

Gal-

Gallinæ cerebellum in vino potum, sanguinem à cerebri membrana profluentem sistit. lib. 2. cap. 43

Sanguis columbæ cruorem membranis cerebri erumpentem inhibet. lib. 2. cap. 72.

Stibium: vide Antimonium.

Thus cunctas sanguinis eruptiones infrænat, etiamsi cerebri membranis effluat. lib. 1. cap. 70.

Thuris cortici vis eadem quæ Thuri, sed validior. lib. 1. cap. 71.

Thuris manna, vim eandem habet quam & Thus, sed inualidiusculam. lib. 1. cap. 72.

Vrticæ secundæ seminis puluis, peculiariter sanguinem è cerebri membranis manantem supprimit. Comp. pag. 775. MATHIOL.

Caput & cerebrũ confortantia. CAP. XXIII.

Vinum melitites imbecillo capiti prodest. lib. 5. cap. 11. DIOSCOR.

Amaraci succus naribus infusus, pituitam à capite trahit, & cerebrum absterget & roborat. lib. 3. cap. 40. MATHIOL.

Ambarum cerebrum olfactu roborat. lib. 1. cap. 20.

Aqua vitę è vino per alembicum distillata, cerebrũ & intellectũ acuit, si quotidie sumatur cochlearis cõmunis mensura. lib. 5. cap. 7.

Caryophyllatæ radix olfactu spiritus recreat, & frigidũ roborat cerebrũ. lib. 4. c. 17.

Caryophyllorum puluis ex vino haustus, caput roborat. lib. 2. cap. 153.

Cinnamomi vulgaris aqua ſtillatitia, caput neruoſque roborat. lib. 1. cap. 13. Huius aquæ præparationem infrà cap. 136. habes.

Cubebæ diu cum maſtiche manſæ, cerebrum roborant. lib. 1. cap. 10.

Elixir vitæ Mathioli (cuius præparationem cap. 502. inuenies) cerebrum roborat. lib. 5. cap. 7.

Galanga naribus admota, frigefacto cerebro vtilis eſt. lib. 1. cap. 2.

pellitorie — Imperatoriæ radix omnes roborat ſenſus. lib. 3. cap. 65.

Lilium conuallium aiunt cerebrum ac omnes principes facultates iuuare. Comp. Pag. 554.

Mentha græca capiti robur addit. libr. 3. cap. 35.

Moſchus cerebrum roborat. lib. 1. cap. 20.

Pſeudoacorum propria ſua ipſius vi valere ad omnes cerebri affectus, multorum cõſtat experimento. Comp. Pag. 5.

Rhodia radix cerebrum roborat, odoris iucunditate. lib. 4. cap. 41.

Roſmarinum coronarium vtiliter additur in capitis lotionibus. lib. 2. cap. 73.

Sampſuchum: vide Amaracus.

Caput purgantia in genere. CAP. XXIIII.

DIOSCOR. ANagallidis ſuccus gargarizatus, capitis pituitam purgat. lib. 2. cap. 174.

Caparis fructus caput purgat. libr. 2. capit. 169.

Chelidonij minoris decoctum gargarizatum ex melle, caput magnificè purgat. lib. 2. cap. 177.

Vua passa decocta in patinis cum melle, admisto milij ac hordei farina & ouo, valet ad purgandum caput. lib. 5. cap. 4.

Nasturtij semen caput purgat. libr. 2. capit. 149. MATHIOL.

Caput per apophlegmatismos siue masticatoria purgantia. CAPVT. XXV.

ANemones radix commanducata, pituitam à capite trahit. lib. 2. cap. 172. DIOSCOR.

Daphneidis: siue

Laureolę folia commanducata, caput purgant. lib. 4. cap. 143.

Piper cum vua passa manducatam pituitam à capite elicit. lib. 2. cap. 153.

Piperis radix cum semine staphidis agriæ manducata, caput purgat. lib. 2. cap. 153.

Pyrethri radix mansa, pituitam elicit. lib. 3. cap. 71.

Sinapi ad eliciendã capitis pituitam manditur. lib. 2. cap. 148.

Vua passa cum pipere commanducatur ad caput purgandum. lib. 5. cap. 4.

Cubebæ diu cum mastiche mansæ, pituitam à capite trahunt. lib. 1. cap. 10. MATHIOL.

Imperatoriæ radix commansa, est veluti præstantissimus apophlegmatismus, vt quæ efficaciter cerebri pituitam expurget. libr. 3. cap. 65.

Maſtiche manditur vnà cum cera odorata ad pituitam à capite detrahendam. libr. 1. capit. 75.

Pedicularis herbæ ſemine medici frequenter vtuntur in apophlegmatiſmis. libr. 4. capit. 150.

Ptarmicæ radix manſa pituitam detrahit. lib. 2. cap. 156.

Staphis agrica: vide Pedicularis herba.

Caput per Errbina ſiue naſalia purgantia.

CAP. XXVI.

DIOSCOR.

ANemones ſuccus naribus infuſus, caput purgat. lib. 2. cap. 172.

Atramentum ſutorium aqua dilutum & in vellere naribus inſtillatum, caput purgat. lib. 5. cap. 74.

Betæ ſuccus cum melle naribus inditus. lib. 2. cap. 116.

Braſsicæ ſuccus infuſus. lib. 2. cap. 113.

Ceparum ſuccus infuſus. lib. 2. cap. 145.

Chalcanthum: vide Atramentum.

Chelidonij minoris ſuccus radicibus expreſſus. lib. 2. cap. 177.

Cyclamini ſuccus. lib. 2. cap. 158.

Hederæ foliorum & corymborum ſuccus, cum irino vnguento, melle aut nitro naribus infunditur. libr. 2. cap. 175.

Lanariæ radix cum melle trita & naribus infuſa, caput per os purgat. libr. ſecund. capit. 157.

Ori-

Origani ſuccus cum oleo irino infuſus. lib. 3. capit. 28.

Radicula: &

Struthium: vide Lanaria.

Amaraci ſuccus naribus infuſus, pituitam à capite trahit & cerebrum abſterget & roborat. lib. 3. cap. 4. MATHIOL.

Gattariæ ſuccus naribus infuſus, pituitam valenter eijcit. lib. 3. cap. 36.

Iridis radicis ſuccus naribus infuſus, cerebrum mirificè pituita purgat. libr. 1. cap. 1.

Sampſuchum: vide Amaracus.

Sternutamenta cientia. *CAP. XXVII.*

CAſtorium ſternutamenta mouet. libr. 2. cap. 23. DIOSCOR.

Daphnoidis folia. lib. 4. cap. 143.

Elleborus albus. lib. 4. cap. 145.

Fibri teſtes: vide Caſtorium.

Lanariæ radix. lib. 2. cap. 157.

Laureola: vide Daphnoides.

Ocimi ſemen naribus hauſtum, ſubinde ſternutamenta mouet, quod idem herba efficit. Sed oculos premi neceſſum eſt, cum ſternutamentum vrget. lib. 2. cap. 135.

Ptarmicæ flores ſternutamenta efficaciſsimè mouent. lib. 2. cap. 156.

Radiculæ radix. lib. 2. cap. 157.

Ranunculi radix ſicca trita & naribus admota. lib. 2. cap. 171.

Sinapi tritum & naribus admotum. lib. 2. cap. 148.

Struthij radix. lib. 2. cap. 157.
Veratrum album. lib. 4. cap. 145.
Ptarmicæ ſiccæ puluis naribus inditus, ſternutamenta mouet. lib. 2. cap. 156.

Capitis dolorem inferentia. CAP. XXVIII.

DIOSCOR. ARbuti fructus. lib. 1. cap. 138.
Cepæ largiori cibo. lib. 2. cap. 145.
Eruum. lib. 2. cap. 102.
Ferulæ caules. lib. 3 cap. 75.
Glandes. lib. 1. cap. 121.
Iunci ſemen. lib. 4. cap. 47.
Iuncus odoratus. lib. 1. cap. 16.
Mei nimius vſus. lib. 1. cap. 3.
Nuces iuglandes. lib. 1. cap. 141.
Oliua nigra. lib. 1. cap. 118.
Orobus. lib. 2. cap. 102.
Phœnicobalani recentes. lib. 1. cap 125.
Polium. lib. 3. cap. 107.
Vitex. lib. 1. cap. 116.
Vnguentum narciſsinum. lib. 1. cap. 52.
Vnguentum ſtyracinum. lib. 1. cap. 68.
MATHIOL. Caſtaneæ largius in cibo ſumptæ. libr. 1. capit. 122.

Ad capitis dolores in genere. CAP. XXIX.

DIOSCOR. ALoe temporibus & fronti ex aceto & roſaceo illita, capitis dolores ſedat. libr. 3. cap. 22.

Amomum fronti illitum, doloris ſenſum aufert. lib. 1. cap. 14.

Amygdalæ amaræ capitis dolori auxiliantur,

tur, fronti aut temporibus cum aceto vel rosaceo illitæ. lib. 1. cap. 139.

Anagyris tenera folia drachmæ pondere contra capitis dolores in vino bibuntur. lib. 3. cap. 149.

Anisum capitis dolores leuat suffitum naribus. lib. 3. cap. 56.

Aquæ marinę feruentis vapor, capitis dolores leuat. lib. 5. cap. 15.

Baccharis folia capitis doloribus, vtpote quæ adstringant, prosunt. lib. 3. cap. 44.

Chamædaphnes folia trita capitis doloribus illinuntur. lib. 4. cap. 144.

Conyza tenuis capitis dolores illita sedat. lib. 3. cap. 119.

Hippoglossum capitis dolores minuit, si ex eius comis capiti corona imponatur. li. 4. cap. 127.

Iridis radices doloribus capitis cum aceto & rosaceo magna vtilitate illinuntur. libr. 1. cap. 1.

Labrusca vitis viniferæ effectus habet. lib. 5. cap. 2.

Lana succida cum aceto & rosaceo capitis doloribus efficaciter imponitur. libr. 2. capit. 67.

Lapides ophitæ alligati, contra capitis dolores prosunt. Item: Feruntur qui lineas habent capitis doloribus auxiliari. libr. 5. capit. 119.

Ligustri flos ex aceto fronti illitus, capitis dolorem sedat. lib. 1. cap. 107.

Melanthium capitis doloribus illitũ fronti ſubuenit. lib. 3. cap. 77.

Melilotus in aceto aut roſaceo madefacta, capitis dolorem lenit. lib. 3. cap. 42.

Mentha fronti impoſita, capitis dolores mulcet. lib. 3. cap. 35.

Oenanthe capitis doloribus tam viridis quàm ſicca ex aceto & roſaceo perfunditur. lib. 5. cap. 5.

Oleum amygdalinũm capitis dolores diſcutit. lib. 1. cap. 34.

Oleum ſylueſtris oliuæ in doloribus capitis vtiliter pro roſaceo ſubſtituitur. lib. 1. capit. 29.

Opium ad dolores capitis cum roſaceo perfuſum, efficax eſt. lib. 4. cap. 60.

Panacis heraclei ſuccus, capitis medicaminibus admiſcetur. lib. 3. cap. 48.

Portulaca cum polenta capitis dolori imponitur. lib. 2. cap. 117.

Pſyllium ſiue

Pulicaria herba in dolore capitis cum roſaceo, aqua aut aceto imponitur. lib. 4. ca. 65.

Rhodia radix capitis doloribus vtiliſsima, ſi madefacta fronti & temporibus cum roſacei momento imponitur. lib. 4. cap. 41.

Roſis aridis & in vino decoctis expreſſus liquor, facit ad dolores capitis, penna illitus aut infuſus. lib. 1. cap. 112.

Ruſci folia & baccæ in vino potæ, dolores capitis ſanant. Decoctum radicis in vino potum, eundem præbet effectum. lib. 4. ca. 141.

Ruta doloribus capitis cum rosaceo & aceto illita, auxiliatur. lib. 3. cap. 45.

Sedi maioris: siue

Semperuiui magni succus, capiti in doloribus, cum rosaceo vel polenta perfunditur. lib. 4. cap. 84.

Serpyllum capitis dolores mulcet, coctum adiecto rosaceo, & madefactum in aceto. lib. 3. cap. 39.

Sertula campana: vide Melilotus

Sisymbrij folia, in capitis dolore fronti aut temporibus illinuntur. lib. 2. cap. 121.

Solani hortensis folia capitis dolores trita & imposita sanant. lib. 4. cap. 66.

Sphondylium cum oleo commodè infunditur capitis doloribus. lib. 3. cap. 74.

Viticis semen capitis dolorem dissoluit illitum. lib. 1. cap. 116.

Vitis viniferæ folia & capreoli triti, capitis dolores illum mitigant. lib. 5. cap. 1.

Vnguento rosaceo caput dolens perfunditur. lib. 1. cap. 42.

MATHIOL.

Amygdalæ amaræ cõtritæ & fronti tẽporibusq; illitę capitis dolorẽ mulcent, & pręsertim si aqua verbenacæ excipiũtur. lib. 1. c. 139.

Aquæ salsæ: Tollitur vapore ex ijs calentibus accepto, capitis grauitas. lib. 5. cap. 14.

Caryophylli in cibis deuorati, capitis affectibus auxiliantur. lib. 2. cap. 153.

Fungi qui ad imam sambuci caudicis sedem oriũtur, in aqua rosacea prius macerati, capitis dolores mulcent. lib. 4. cap. 168.

Hederæ ſeptem folia decoquũtur ex oleo & aceto totidemq; oſsium perſicorum nuclei à cortice delibrati, teruntúrque deinde, & temporibus & fronti illinuntur, contra capitis dolores à cerebro prouenientes. lib. 2. cap. 175.

Heliotropij folia ex roſaceo illita, capitis dolores mulcent. lib. 4. cap. 186.

Herbæ paralyſis ſtillatitia aqua, quæ à tota fluxerit planta, fronti illita. lib. 4. cap. 99.

Muſtelarum combuſtarum cinis aqua ſubactus, illitu capitis dolores mulcet. lib. 2. capit. 24.

Oleũ ſylueſtris oliuæ in doloribus capitis vtiliter pro roſaceo ſubſtituitur. li. 1. cap. 120.

Perſicorum nucleorum contuſorum cremor, ex aqua verbenacæ, illinitur vtiliter fronti ac temporibus, in capitis dolore. Idem præſtat oleum ex ijs expreſſum. lib. 1. cap. 131.

Phu tota planta virens vnà cum radicibus contuſa, & capiti dolenti illita, dolores & punctiones mulcet. lib. 1. cap. 10.

Primula veris: vide Herba paralyſis.

Rhodia radix valet ad capitis dolores à quacunq; cauſa prouenientes, ſi recens confracta & roſacea aqua perfuſa, vbi calidus ſit affectus, aut cum amaraci aqua, ſi frigidus ſit morbus, fronti temporibúsque illinatur. lib. 4. cap. 41.

Santalum candidum, ac pallidum, ex roſarum aqua fronti impoſita, capitis dolores mulcent lib. 1. cap. 19.

Ad ca-

Ad capitis dolores à caliditate. CAP. XXX.

ACetum contra capitis ardores, cum rosaceo in ſuccidis velleribus, aut ſpongia imponitur. lib. 5. cap. 17. DIOSCOR.

Portulacæ ſucco, contra dolores quos æſtus excitauit, caput ex roſaceo & oleo fouetur. lib. 2. cap. 117.

Seſamum capitis dolores qui æſtuatione concitantur, ex roſaceo lenit. lib. 2. cap. 92.

Caphura, capitis dolores ex calore prouenientes, illita mulcet. lib. 1. cap. 75. MATHIOL.

Lens paluſtris recens ex aquis allata & fronti adhibita, capitis dolores mulcet, vbi à calore prouenerint. lib. 4. cap. 83.

Liguſtri è floribus paratur oleum, ijs in oleo inſolatis, quod valet ad capitis dolorem à bile prouenientem. lib. 1. cap. 107.

Muſcus arboreus recens decerptus & oleo roſaceo imbutus, capitis dolores à calore exortos mirificè mulcet. Comp. Pag. 23.

Oleum quod è cucurbitarum floribus paratur, ijs in eo diutius inſolatis, mulcet capitis dolorem ex calida cauſa ortum ducentem, & præſertim febrientibus. lib. 2. ca 127.

Plantaginis ſuccus ex roſaceo fronti adhibitus, capitis dolores à calida cauſa prouenientes mulcet. lib. 2. cap. 119.

Rhodia radix recens contracta & roſacea aqua perfuſa, valet ad capitis dolorem à caliditate exortum. lib. 4. cap. 41.

Sambuci aqua è floribus diſtillata, illita fronti & ſyncipiti capitis dolores mulcet,

qui à calido humore prouenerint. libr. 4. capit. 168.

Solani hortensis cùm foliorum tum baccarum succus, addito rosaceo & aceti momento, præstat ad capitis dolores à caliditate exortos. lib. 4. cap. 69.

Ad capitis dolores à frigiditate exortos.

CAP. XXXI.

MATHIOL. Mentha temporibus illinitur in frigido capitis dolore. lib. 3. cap. 35.

Mumia, capitis dolores frigiditate obortos, absque humorum præsentia, mulcet. libr. 1. cap. 85.

Ad Cephalæam siue diuturnum capitis dolorem.

CAP. XXXII.

DIOSCOR. Elateriũ cum lacte naribus infusum, diuturnis capitis doloribus liberat. lib. 4. capit. 149.

Hederæ foliorum & corymborum succo cum aceto & rosaceo, contra veteres capitis dolores caput perfundi, vtile est. lib. 2. c. 175.

Peucedanum ex aceto & rosaceo illitum, prodest longis capitis doloribus. libr. 3. capit. 76.

Scammoniæ succus ex aceto & rosaceo, ad diuturnos capitis dolores perfunditur. lib. 4. cap. 165.

Torpedo marina admota diuturnis capitis doloribus, cruciatus vehementiam mulcet. lib. 2. cap. 15.

Cepæ

Cepæ crassior squama sub feruenti cinere [t]osta, antiquũ capitis dolorem sedat, vbi frustulum eius calidum in dolentis lateris aurem introducatur, superasperso rosaceo & laurino oleo, succidaq; addita lana, quæ totam operiat aurem. lib. 2. cap. 145.

Chamædrys ad diuturnum præstat capitis dolorem. lib. 3. cap. 96.

Gattaria auxiliatur diuturno capitis dolore affectis. lib. 3. cap. 36.

Moschus diuturnũ capitis dolorem mulcet, si tamen pituitæ redundantia proueniat. lib. 1. cap. 20.

Mumia Erinis imposita, additis moscho, castoreo, caphura & oleo balanino, naribus cõmodè inditur ad diuturnos capitis dolores, præsertimq; cùm adhibitis alijs, contumax morbus non soluitur. lib. 1. cap. 85.

Pseudocosti radicem diutino capitis dolore affectis plurimum conferre affirmant. lib. 1. cap. 15.

Punicæ folia diligenter contrita, aut eorum succus rosaceo permistus, potenter inueteratos capitis dolores mulcet, fronti frequenter illita. lib. 1. cap. 127.

Stœchas citrina. vide inf. cap. 46.

Trissago: vide Chamædrys.

Ad hemicraniam. CAP. XXXIII.

Mumia medetur hemicraneæ, si ex amaraci aqua naribus immittatur. libr. 1. capit. 85.

MATHI.

Oleum laurinum Mesue summè laudauit ad hemicraniam, quæ frigidis contrahitur succis. lib. 1. cap. 38.

Oleum ex persicorum nucleis expressum, peculiariter conuenit hemicraniæ, id quod & cremor facit. lib. 1. cap. 131.

Thuris & myrrhæ puluis oui albo exceptus, fronti temporibusque illitus hemicranios dolores mulcet. libr. 1. capit. 73.

Somnum conciliantia. CAP. XXXIIII.

DIOSCOR. Aloes natura est somnum allicere. libr. 3. capit. 22.

Amonum somnum allicit. lib. 1. cap. 14.

Amygdalæ amaræ somnum faciunt. lib. 1. cap. 139.

Baccharis odor somnum gignit. lib. 3. capit. 44.

Doryonium somnificum esse constat, copiosius tamen haustum, mortem adfert. lib. 4. cap. 70.

Iridis radices somnum conciliant. libr. 1. capit. 1.

Iunci æthiopici semine somnus allicitur, sed modus in potione seruandus, ne sopor fiat. lib. 4. caq. 47.

Lactuca satiua somnum conciliat. libr. 2. cap. 129.

Lactucæ syluestris succus, somnum allicit. lib 2 cap. 130.

Mandragoræ succus sedi pro balano subditus, somnificus est. Item: Mala soporem affe-

afferunt olfactu, & etiam si manduntur. Item expressus ex eis succus, nimio tamen odore percussi, obmutescunt. Item: Aliqui radices in vino ad tertias coquunt, & defæcatum ius seruant, cyathoq; vno vtuntur in peruigilijs. lib. 4. cap. 71.

Opium sumptum erui magnitudine somnum allicit, verùm si copiosius hauriatur, nocet, cùm lethargicos efficiens interimat. lib. 4. cap. 60. Item somnum accersit, subditum sedi pro balano. Ibid.

Papaueris erratici capita quinque aut sex, in vini cyathis tribus ad dimidium decocta, potui dabis, quibus somnus accersendus est. Item: Eiusdem foliorum fotu & perfusione somnus allicitur. lib. 4. cap. 59.

Papaueris nigri semen tritum, ex aqua in peruigilijs fronti & temporibus illinitur. lib. 4. cap. 60.

Papaueris satiui capita & folia in aqua decocta, somnum fotu conciliant. Item: Bibitur decoctum contra vigilias. lib. 4. cap. 60.

Solani somniferi radicum cortex, drachmæ vnius pondere in vino potus, somnificam vim habet opio mitiorem. lib. 4. cap. 68.

Vinum omne merum, somnum conciliat. lib. 5. cap. 7.

Vinum aromatites, somnum conciliat. lib. 5. cap. 43.

Vnguentum crocinum. lib. 1. cap. 53.

Amygdalæ amaræ contritæ & fronti temporibusque illitæ somnum conciliant, & MATHIOL.

præsertim si aqua verbenacæ excipiũntur, lib. 1. cap. 139.

Anisi semen somnum conciliat. libr. 3. capite 56.

Oleum ex persicorum nucleis expressum, somnum conciliat, id quod & cremor facit. lib. 1. cap. 131.

Salicis recentia folia vtiliter à medicis adduntur in lotionibus, quæ ad somnum conciliandum parantur. lib. 1. cap. 117.

Somnia tumultuosa excitantia. CAP. XXXV.

DIOSCOR. FAba tumultuosa somnia facit. libr. 2. capite 98.

Lens somnia tumultuosa excitat. libr. 2. capite 100.

Porrum capitatum somnia tumultuosa parit. lib. 2. cap. 143.

Pycnocomi semen grauia somnia & tumultuosa facit, drachmæ instar potum. libr. 4. cap. 169.

Smilacis hortensis siliquæ, tumultuosa somnia faciunt. lib. 2. cap. 140.

Smilacis læui semine cum dorycnio poto, ternis singulorũ obolis, varia & tumultuosa in somnis obuersari traduntur. lib. 4. c. 140.

MATHIOL. Phaseoli tumultuosa & terrifica faciunt somnia, perinde ac lentes. lib. 2. cap. 101.

Ad somnum arcendum. CAP. XXXVI.

IDEM. VIscum quod Ixiam appellant, in chamœleonis albi radice nascẽs, venenũ est morti-

tife.

iferũ, cum tamẽ modica tantùm quantitatẽ
umptũ, ſomnolentos vigilantes reddat, quá-
obrẽ Cretenſes mulieres, ſuarum lucubratio
nũ gratia, ne ſomnum ineant in opere, ex eo
antillum, aut modicum à cæna nullo incõ-
nodo aſſumunt. lib. 2. cap. 9.

Ad Syriaſin. CAP. XXXVII.

CVcurbitæ ramenta infantibus contra ca-
pitis ardorem quam ſyriaſin vocant, in
yncipite illinuntur. lib. 2. cap. 127. DIOSCOR.

Heliotopij maioris folia infantium deſtil-
ationibus, quas ſyriaſeis vocant, vtiliſsimè
llinuntur. lib. 4. cap. 185.

Peponis ramenta ſyncipiti impoſita con-
ra aduſtionem infantium, quam ſyriaſin vo-
ant iuuant. lib. 2. cap. 128.

Solani hortenſis ſuccus infantium adu-
tioni quam ſyriaſin vocant, cum roſaceo
perfuſus proficit. lib. 4. cap. 66.

Ad phrenitim. CAP. XXXVIII.

PEucedanum ex aceto & roſaceo illitum IDEM.
prodeſt phreniticis. lib. 3. cap. 76.

Serpyllum coctum adiecto roſaceo & ma-
defactum in aceto, maximè phreniticis con-
uenit. lib. 3. cap. 39.

Sphondylium cum oleo commodè capi-
ibus phreniticorum infunditur. libro tertio
capite 74.

Viticis ſemen inſtillatur cum aceto & oleo
capiti in phrenitide. lib. 1. cap. 116.

Vnguentum crocinum somnum allicit: quare persæpè phreniticis subuenit perfusum, aut naribus admotum, aut illitum. lib. 1. cap. 53.

MATHIOL. Solani hortensis cum foliorum tum baccarum succus addito rosaceo & aceti momento, phreniticos iuuat, vbi illitis in eo linteolis syncipiti superponatur. lib. 4. cap. 69.

Ad delirium. CAP. XXXIX.

IDEM. Borraginis & Buglossi vulgaris aqua stillatitia delirijs, quæ cum febre fiunt, mirificè auxiliatur. lib. 4. cap. 123.

Ad insaniam. CAP. XL.

DIOSCOR. Acetum scillinum prodest mente captis, datur ieiunis quotidie sorbendum inter initia exiguum, paulatim adaugendo ad cyathum vsque. Nonnulli binos dant cyathos aut longius. lib. 5 cap. 21.

Betonicæ drachma vna ex aqua pota, medetur insanis. lib. 4. cap. 1.

Elleborus niger, siue Veratrum nigrum propinatur insanientibus. lib. 4. cap. 146.

MATHIOL. Amentibus medebitur is qui singulas cochleas singulis diebus plurimas cum suis testis contritas, ex defruto potandas dederit, sed his maiores esse oportet. Si verò minus res successerit, triduo quiescat affectus, & subinde eandem potionem diebus plurimis repli-

replicet. libr. secundo capit. 9.

Herbæ paridis ex acino semen colligitur, cui non modò nulla deleteria vis inest, sed etiam contra veneficia præstantissimum est medicamentum. Noui enim ego quosdam, inquit ille qui Pandectas auctas edidit: quorum aliqui morborum diuturnitate, alij verò veneficijs semistulti facti erant, hoc tantùm paridis herbæ semine ad vigesimum vsque diem in puluerem hausto semidrachmæ. legitur in Compendio pag. 748. drachmæ pondere pristini sanitati omnino restitutos esse. Id quod ego quoque fateri possum. libr. 4. cap. 73.

Maluæ succi vnciæ octo insanientibus vtiliter propinantur. lib. 2. cap. 111.

Palmæ Christi radices maniacis magno iuuamento dantur. lib. 3. cap. 127.

Ad melancholiam. CAP. XLI.

DIOSCOR.

ACetum scillinum melancholicis conuenit. Datur ieiunis quotidie sorbendum inter initia exiguum, paulatim adaugendo ad cyathum vsq;. Nonnulli binos cyathos dant, aut largius. lib. 5. cap. 21.

Elleborus niger melancholicis prodest. lib. 4. cap. 146.

Epithymum priuatim prodest melancholicis, acetabuli mensura ad quatuor drachmas, cum melle, sale, aceti exiguo. lib. 4. capit. 172.

Lactis serũ detur melancholicis. li. 2. c. 64.

Ocimi semen potum, conuenit atram bilem gignentibus. lib. 2. cap. 135.

Parthenium melancholicis prodest. libr. 3. cap. 138.

Veratrum: vide Elleborus.

Antimonium: vide Stibium.

MATHIOL. Aqua vitæ è vino per alembicum destillata, melancholicis summum est auxilium, si quotidie cochlearis communis mensura sumitur. lib. 5. cap. 7.

Aspleni totius herbæ decoctum, vtiliter potandum datur, ad omnes melancholicos affectus. lib. 3. cap. 134.

Borragini, &

Buglosso vulgari magna vis inest ad melancholicos morbos, & præsertim earundem decoctum, ex vino ac ex aqua paratum. libr. 4. cap. 123.

Caucalis melancholicos iuuat, tum herba ipsa in cibis deuorata, tum succus potus, tum semen, quemadmodum totius plantæ decoctum. lib. 2. cap. 133.

Chamædrys præstat ad melancholicos. lib. 2. cap. 96.

Citria mala aduersus atram bilem, & morbos mæstos, quos illa excitat, opitulantur. lib. 1. cap. 131.

Elixir vitæ nostrum, melancholicis auxiliatur. lib. 5. cap. 7.

Elleborus: vide veratrum.

Mala dulcia præstant ad melancholicos affectus, lib. 1. cap. 131.

Maluæ

Maluæ ſuccus, datur vtiliter potandus melancholicis, ſex vnciarum pondere. libr. 2. capite III.

Stibium hyacinthinum noſtrum opitulatur omnibus in vniuerſum morbis, quos atra bilis excitauit. lib. 5. cap. 59. Huius præparationem inuenies infrà cap. 358. de Hypochondriacis.

Triſſago: vide Chamædris.

Veratrum nigrum atrabiliarios omnes ſanare morbos, nobis iam millies experimento compertum eſt. lib. 4. cap. 146.

Vincetoxici radices tritæ dantur melancholicis cum ocimi ſemine, aut cum citri cortice, aut cum margaritis. lib. 3. cap. 90.

Ad lethargum ſiue veternum. CAP. XLII.

Bitumen concalfactum, & cum farina hordeacea, nitro & cera illitum, lethargicis prodeſt. lib. 1. cap. 85. DIOSCOR.

Caſtorium, Lethargicos & vtcunq; veterno obdormiſcentes excitat, infuſum. Cum aceto autem & roſaceo, olfactu & odoris ſuffitu idem facit. lib. 2. cap. 23.

Lapides ophitæ qui lineas habent, feruntur Lethargo auxiliari. lib. 5. cap. 119.

Peucedani olfactu veternoſi reuocantur. Item: Ex aceto & roſaceo illitum, Lethargicis prodeſt. lib. 2. cap. 76.

Serpyllum coctum adiectum roſaceo, & in aceto madefactũ, & capiti impoſitum, lethargicis maximè conuenit. lib. 3. cap. 39.

Sinapi Lethargicis deraſo capite illinitur. lib. 2. cap. 148.

Sphondylium veternosos suffitu reuocat. Item: cum oleo commodè capitibus lethargicorum infunditur. lib. 3. cap. 74.

Sulphur Lethargicos suffitu excitat. libr. 5. cap. 83.

Viticis semen instillatur cum oleo & aceto capiti in Lethargo. lib. 1. cap. 116.

MATHIOL. Antimonium: vide Stibium.

Aqua vitæ è vino per alembicum destillata, veternosis summum est auxilium, si quotidie cochlearis communis mensura sumitur. lib. 5. cap. 7.

Caryophylli veternosis conferunt. libr. 2. cap. 153.

Chamædrys præstat ad veternosos. libr. 3. cap. 96.

Elixir vitæ nostrum veternosis summum est auxilium. lib. 5. cap. 7.

Gattaria veternosis auxiliatur. libr. 3. capit. 36.

Pseudocosti radicem veternosis plurimum conferre affirmant. lib. 1. cap. 15.

Rosmarinum coronarium ad veternum valet. lib. 3. cap. 73.

Saluia veternosos iuuat. lib. 3. cap. 34.

Sisymbrij aquatici succus vtiliter illinitur veternosis. lib. 2. cap. 121.

Stibium hyacinthinum prodest veternosis. lib. 5. cap. 59. Huius præparationem habes infrà cap. de hypochondriacis.

Trissago præstat ad veternosos. libr. 3. capite 96.

Caput

Lethargum efficientia. CAP. XLIII.

CEpa eos Lethargicos efficit, qui valetudinibus aduersis ea etiam cocta, plus æquo vescantur. lib. 2. cap. 145. DIOSCOR.

Opium copiosius haustum, Lethargicos efficiens interimit. lib. 4. cap. 60.

Ad catochen siue soporem. CAP XLIIII.

TRagorigani radices decoctæ prò potu, aut insessionibus faciunt ad diuturnum soporem. lib. 3. cap. 29. IDEM.

Soporem inducentia. CAP. XLV.

MYrrha soporem mouet. lib. 1. cap. 67. IDEM.

Vitex soporem affert. lib. 1. cap. 116.

Vnguentum amaracinum. lib. 1. cap. 57.

Vnguentum styracinum. lib. 1. cap. 68.

Dentaria maior deuorata, soporem facit. Comp. pag. 632. MATHIOL.

Hyoscyamus tertius sopore inducit Comp. pag. 723.

Ad capitis & cerebri affectus frigidos in genere. CAP. XLVI.

ALugæ vniuersæ plantæ decoctum, facit ad omnes cerebri affectus à pituita prouenientes, si pluribus propinetur diebus ex rhodomelle & oxymelite. lib. 3. cap. 157. IDEM.

Amaracus prestat ad omnes frigidos capitis affectus tam illita quàm pota. libr. 3. capite 40.

Anacardia cerebri affectibus, quos frigida causa attulerit, auxiliantur. lib. 1 cap. 141.

Cari semen confert ad omnes frigidos capitis morbos. lib. 3. cap. 57.

Chamædrys præſtat ad omnes frigidos cerebri morbos. lib. 3. cap. 96.

Chamæpitis: vide Aiuga.

Dictamni albi è floribus elicitur aqua, quę naribus infuſa, capitis morbos frigiditate obortos mirificè propellit. lib. 1. cap. 92.

Galanga naribus admota, frigefacto cerebro vtilis eſt. lib. 1. cap. 2.

Gattaria valet ad omnes capitis morbos, à pituitoſis excrementis aut flatu genitos. lib. 3. cap. 36.

Herbæ paralyſis decoctum præſtat additis ſaluia & amaraco, aduerſus frigidos cerebri morbos. lib. 4. cap. 99.

Lauendula, &

Nardus Italica conferunt omnibus cerebri ægritudinibus, à frigido prouenientibus. lib. 1. cap. 6.

Primula veris: vide herba paralyſis.

Pſeudocoſti radicem præferunt ad omnes frigidos capitis & neruorum affectus. libr. 1. cap. 15.

Pulegij decoctum omnibus capitis affectibus à frigiditate prognatis ſuccurrit. libr. 3. capite 30.

Roſmarinum coronarium valet ad capitis frigidos morbos. lib. 3. cap. 73.

Sampſuchum: vide Amaracus

Spica: vide Nardus Italica.

Stœchadis citrinæ tota planta medetur omnibus cerebri morbis à frigido prouenientibus, nempe pituoſis fluxionibus, diuturnis

nis doloribus, comitialibus, resolutis, & id genus alijs, siue eius decoctum sumatur in potu, siue herba ipsa in puluerem trita, ex rhodomelle bibatur aut oxymelite. Item: in lixiuio addita, præscriptis morbis fert auxilium. lib. 4. cap. 52.

Trissago præstat ad omnes frigidos cerebri morbos. lib. 3. cap. 96.

Vinum guaiaci capitis morbis pituita genitis, mirificè succurrit. lib. 1. cap. 111. Huius confectionem infrà cap. 594. de morbo gallico, inuenies.

Zarza parilla videtur proprias habere facultates ad frigidos capitis & cerebri affectus. lib. 1. cap. 111.

Ad deperditam memoriam. CAP. XLVII.

Anacardia memoriam resarciunt. lib. 1. capite 141. MATHIOL.

Aqua vitæ è vino per alembicum distillata memoriam reparat, si quotidie cochlearis communis mensura sumatur. lib. 5. cap. 7.

Elixir vitæ nostrum (cuius præparationem infr. cap. 358. inuenies) Aquæ vitæ vires habet, sed longè validiores. lib. 5. cap. 7.

Thus auget memoriã bibitum oboli pondere. lib. 1. cap. 73.

Ad vertiginem. CAP. XLVIII.

Acetum scillinum vertiginosis conuenit. Datur ieiunis quotidie sorbendum, inter initia exiguum, paulatim adaugendo ad cyathum vsque. Nonnulli binos dant cyathos, aut largius. lib. 5. cap. 21. DIOSCOR.

Balſami ſemen: ſiue

Carpobalſamum cõmodè potui datur vertiginoſis. lib. 1. cap. 18.

Galbanum vertiginoſos olfactu ſuſcitat. lib. 3. cap. 81.

Peucedanum prodeſt vertiginoſis, ex oleo & aceto illitum. lib. 3. cap. 76.

Vinum ſcillinum vertiginoſis prodeſt. lib. 5. cap. 22.

Vitis albæ radix datur vertigine laborantibus in potu, drachmæ pondere, quotidie anno toto. lib. 4. cap. 176.

Vitis nigræ viticulæ, quæ primo germinum partu erumpunt, in olera receptæ, vertiginoſis proſunt. lib. 4. cap. 177.

MATHIOL. Aqua vitæ è vino diſtillata per alembicum, vertiginoſis ſummum eſt auxilium, ſi quotidie cochlearis communis menſura ſumitur. lib. 5. cap. 7.

Cochleæ vertiginoſis proſunt, vbi prima die, cochleam vnam magnam, ſequenti, duas: tertio, tres: quarto, duas: quinto, vnam, ſemicoctas vorauerint affecti. Nec minus vertiginoſis medebitur is, qui ſingulas cochleas, diebus ſingulis plurimas cum ſuis teſtis contritas, ex defruto potandas dederit, ſed has maiores eſſe oportet. Si verò minus res ſucceſſerit, triduo quieſcat affectus, & ſubinde eandem potionem diebus plurimis replicet. lib. 2. cap. 9.

Elixir vitæ noſtrum aquæ vitæ vires, ſed validiores habet. lib. 5. cap. 17.

Gat-

Gattaria vertiginosis auxiliatur. lib. 3. capite 36.

Mumia vertiginosis medetur, si ex amaraci aqua naribus immittatur. libr. 1. capit. 85.

Pseudocosti radicem vertiginosis plurimum conferre affirmant. lib. 1. cap. 15.

Scorzoneræ radix, aut eius succus vtiliter vertiginosis datur. lib. 2. cap. 137.

Vetonicorum purpureorum flores præstant ad vertigines, ex betonicæ aut amaraci decocto poti. lib. 2. cap. 153.

Ad incubum siue ephialter. CAP. XLIX.

Pœoniæ grana nigra, quindecim numero, in aqua, mulso vel vino pota, suppressionibus nocturnis auxiliantur. lib. 3. cap. 140. DIOSCOR.

Ad Epilepsiam siue morbũ comitialem. CAP. L.

Acetum mulsum sumptum, comitialibus prodesse creditur. lib. 5. cap. 18. IDEM.

Acetum scillinum conuenit comitialibus. Datur ieiunis quotidie sorbendum, inter initia exiguum, paulatim adaugendo ad cyathum vsque. Nonnulli binos dant cyathos aut largius. lib. 5. cap. 21.

Agaricum trium abolorum pondere cum aceto mulso potum, facit ad comitiales morbos. lib. 3. cap. 1.

Ammoniacum comitialibus auxilio est. lib. 3. cap. 82.

Anthyllis species, quæ Aiugæ refert similitudinem, cum aceto mulso pota, comitiales sanat. lib. 3. cap. 136.

Aſini iecur inaſſatum eſu prodeſt. Verumtamen ieiunis edendum præcipitur. lib. 2. capite 38.

Aſini vngularum cinis per dies multos binis cochlearibus potus proditur comitiales adiuuare. lib. 2. cap. 40.

Aſteris attici florem purpureum ex aqua potum, tradunt pueris comitiale malum ſentientibus opitulari. lib. 4. cap. 115.

Betonicę drachma ex aqua pota, comitialibus medetur. lib. 4. cap. 1.

Bitumen, ſuffitu comitialem morbum deprehendit, gagatæ lapidis more. libr. 1. capite 85.

Bryonia: vide vitis alba.

Cancamum comitialibus datur. libr. 1. capite 23.

Cardamonum facit ad comitiales ex aqua potum. lib. 1. cap. 5.

Carpobalſamum commodè potui datur comitialibus. lib. 1. cap. 18.

Conizæ folia comitiales adiuuant ex aceto pota. lib. 3. cap. 119.

Elleborus niger prodeſt. lib. 4. cap. 146.

Equorum lichenes triti & in aceto poti, comitialibus mederi traduntur. lib. 2. cap. 41.

Eryngi radix pota cum hydromelite comitialibus medetur. lib. 3. cap. 21.

Fel teſtudinum naribus inditum, comitiales erigit. lib. 2. cap. 71.

Fel vrſinum in eclegmate ſumptum, comitiales adiuuat. lib. 2. cap. 71.

Fici

Fici ſiccæ comitialibus ſunt cõmodæ. lib. cap. 145.

Fimum ciconiæ ex aqua hauſtum, comitialibus prodeſſe credunt. lib. 2. cap. 73.

Galbanum comitiales olfactu ſuſcitat. lib. cap. 81.

Hippophæſti ſuccus tribus obolis in aqua mulſa potus, pituitam detrahit. Hæc purgatio priuatim Epilepſiæ conuenit. libr. 4. capite 157.

Hircini iecoris cibo comitiales deprehenſi tradunt. lib. 2. cap. 38.

Hirundinum pullis creſcente luna diſſectis, qui primo partu excluſi ſunt, in ventre eorum lapides offendes, è quibus duos, vnum colore varium, alterum purum, eximes. Ij priuſquam attigerint terram in iuuencæ corio aut ceruina pelle, brachio aut collo adalligati, comitialibus proderunt, & ſæpè prorſus eos recreabunt. libro ſecundo capite 49.

Lacca: vide Cancamum.

Lapis aetites tritus & cerato exceptus cyprino, aut gleucino, aut alio excalfaciente, magnificè iuuat. lib. 5. cap. 118.

Lapis gagates, ſuffitu ſonticum morbum deprehendit. lib. 5. cap. 103.

Lapis naxius: quod ex eo exacuendo ferro deteritur, cum aceto potum, prodeſt. lib. 5. cap. 125.

Lapidis ſelenitæ ramenta in potu dari iubent. lib. 5. cap. 116.

Lapidi Thracio vis gagatæ lapidis. libr. 5. cap. 104.

Laſer ex aceto mulſo potum, comitialibus proficit. lib. 3. cap. 78.

Leporinum coagulum comitiales iuuat. lib. 2. cap. 18.

Muſtelæ vulgaris ventriculus coriandro farctus inueteratusq́; comitialibus potu auxiliatur. libr. 2. cap. 24. Item: Eiuſdem ſanguis comitialibus etiam prodeſt. Ibid.

Papaueris ſpumei ſemen datum acetabuli menſura in aqua mulſa, vomitione expurgat. Priuatim huiuſmodi purgatio comitialibus prodeſt. lib. 4. cap. 62.

Peucedanum ex aceto & roſaceo illitum comitialibus prodeſt. lib. 3. cap. 76.

Plantaginis herba cocta comitialibus data proficit. lib. 2. cap. 119.

Populi nigræ ſemen ex aceto potum, comitialibus vtile eſt. lib. 1. cap. 93.

Quinquefolij folia tricenis diebus pota, proſunt. lib. 4. cap. 38.

Rhapontici idem vſus & propinandi modus cum Agarico. lib. 3. cap. 2.

Roſmarini ſemen, ſi comitiale malum ſentiatur, auxilio eſt. lib. 3. cap. 72.

Ruta ſylueſtris comitialibus prodeſt. lib. 3. cap. 45.

Sagapenum datur comitialibus. libr. 3. capit. 79.

Seſelis Maſsilienſis ſemen & radix comitialibus proſunt. lib. 3. cap. 52.

Serum

Serum lactis comitialibus datur. lib. 2. capite 64.

Sinapi tritum & naribus admotum, auxiliatur. lib. 2. cap. 148.

Sphondylij semen comitialibus medetur. lib. 3. cap. 74.

Testudinis terrestris sanguinem epotum, prodesse tradunt. lib. 2. cap. 72.

Trifolij asphaltitis semen & folia in aqua pota, comitialibus auxiliantur. Ternæ drachmæ è semine dari debent, è folijs vero quaternæ. lib. 3. cap. 106.

Veratrum nigrum prodest. lib. 4. cap. 146.

Vinum stœchadites comitialibus commodè datur, cum pyrethro & sagapeno. libr. 5. cap. 42.

Vitis albæ radix datur comitialibus in potu drachmę pondere quotidie anno toto. lib. 4. cap. 176.

Vitis nigræ viticulæ primo germinũ partu erumpentes, in olera receptæ comitialibus prosunt. lib. 4. cap. 177.

Vituli marini coagulum potum, conferre existimatur. lib. 2. cap. 68.

Vngues odorati suffitu comitiales excitant. lib. 2. cap. 68.

Aiugæ vniuersæ plantæ decoctum facit ad comitiales, si pluribus propinetur diebus ex rhodomelle & oxymelite. lib. 2. cap. 157. MATHIOL.

Antimonium hyacinthinum nostrũ comitialibus prodest. lib. 5. c. 59. Huius pręparationem habes infr. cap. de hypochondriacis.

Aqua vitæ è vino per alembicum destillata, comitialibus summũ est auxilium, si quotidie cochlearis communis mensura sumitur. lib. 5. cap. 7.

Asarinam sunt qui ad comitiales propinandam consulant, nempe aut herbam per sese aut eius decoctum. lib. 1. cap. 9.

Balsami factitij liquor, qui secundo stillicidio fluxit, mirificè comitialibus succurrit. lib. 1. cap. 18. Huius Balsami confectionem infrà cap. 249. habes.

Cardui benedicti decocto hausto, aut stillatitia eius aqua, aut pulueris drachma pota, infantes comitiales sanantur. lib. 3. cap. 91.

Caryophylli conferunt comitialibus. libr. 2. cap. 153.

Chamædrys ad comitiales præstat. libr. 3. cap. 96.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Cinnamomi vulgaris aqua stillatitia, comitiali morbo laborantibus perquam vtilis. libr. 1. cap. 13. Huius aquæ præparationem cap. 336. habes.

Conchulæ Indicæ suffitu comitiales reuocant. lib. 2. cap. 8.

Corallũ comitialibus cõmodè adalligatur haurendumq; præbetur. lib. 5. cap. 97.

Cranium humanum in puluerem redactum, plures vidi comitialibus maximè profecisse. lib. 1. cap. 85.

Dictamni albi radix comitialibus datur. lib. 3. cap. 33.

Elia

Elixir vitæ noſtrum (cuius præparationem infrà cap. 358. inuenies, non ſolùm hauſtum, ſed in faciem ex alterius ore proiectum, epilepticos reuocat. lib. 5. cap. 7.

Filipendula prodeſt comitialibus, inſperſo cibis radicum puluere. libro tertio capite 118.

Galega: vide Ruta capraria.

Gattaria auxiliatur comitialibus. lib. 3. capite 36.

Hyperici floreſcentis iam herbæ decoctum, maximè quibuſdam præfertur, ſi potetur, comitialibus. lib. 3. cap. 156.

Hyſſopum comitiales iuuat, quoquo modo ijs præbeatur, ſed valentius id efficit, in catapotijs hoc modo paratis. Sumuntur hyſſopi, marrubij & caſtorei, ſingulorum drachma, radicis pœoniæ drachmæ duæ, aſſæ fætidæ ſcriptulus. Teruntur omnia, & cum ſucco eiuſdem hyſſopi formantur catapotia ſeptem, è quorum numero vna tantum datur quolibet veſperi, cum ſe dormitum recipit affectus. lib. 3. cap. 26.

Imperatoriæ radix in puluerem trita & ex vino pota, comitialibus auxilio eſt. lib. 3. capite 65.

Lapis quidem gignitur in bubulo felle, nonnunquam oui magnitudine, crocio colore facileq; friabilis, qui tritus lentis quantitate, & betæ ſucco commiſtus, & in erinis naribus attractus, comitialibus ſubuenit. lib. 2. cap. 71.

Lilium conuallium Germani comitialibus exhibent. lib. 3. cap. 120.

Mumia comitialibus medetur, si ex Amaraci aqua naribus immittatur. lib. 1. cap. 85.

Palmæ Christi seminis puluis, drachmæ pondere ex vino potus, comitialibus subuenit. Idem præstat radicis decoctum vino diutius cõmistum, quod bibendum datur, tam in prandio quàm in cæna. lib. 3. cap. 127.

Pœoniæ semina perforata & filo traiecta, coralliorum modo, non desunt mulierculæ, quæ suis infantibus & pueris collo circumligent, quòd putent hoc amuleto epilepsiam arceri. lib. 3. cap. 140.

Pseudocosti radicem comitialibus plurimum conferre affirmant. lib. 1. cap. 15.

Rosmarinum coronarium valet ad comitiales. lib. 3. cap. 73.

Rutæ caprariæ succũ sesquiunciæ pondere haustum, laudant aliqui pueris comitiali morbo vexatis. lib. 3. cap. 46.

Rutæ syluestris decocto (cuius præparatio infrà cap. 342. de melanagogis habetur) nil aliud valentius ad comitiales. libr. 3. capite 46.

Saluia comitiales iuuat. lib. 3. cap. 34.

Scorzoneræ radix aut eius succus, comitiales iuuat. lib. 2. cap. 137.

Stibium: vide Antimonium.

St cœhas citrina, vide suprà cap. 46.

Tiliæ è florib aqua distillata, sua peculiari dote datur vtiliter epilepticis. Cõp. pag. 77.

Trissa-

Triſſago, vide Chamædrys.

Vetonicorum purpureorum flores ex betonicæ aut amaraci decocta peti. libr. 2. capite 154.

Vincetoxici radices dantur tritæ, vnà cum pœoniæ ſemine, comitialibus. lib. 3. cap. 90.

Viſci querni lignum, ſunt qui in tenuiſsimum puluerem redigant, & comitialibus hauriendum præbeant, quo tantum medicamento multos fuiſſe ſanatos pro certo affirmant. Atqui operæ pretium eſt, vt eo ita vtantur comitiales, quotidie in quadrageſimum diem vſque, & caueant, ne lignum ab arbore reſciſſum, terram contingat. lib. 3. capite 87.

Comitialem morbum deprehendentia.

CAP. LI.

DIOSCOR.

Bitumen ſuffitu comitialem morbum deprehendit, gagathæ lapidis more. libr. 1. capite 85.

Gagates lapis, ſuffitu ſonticum morbum deprehendit. lib. 5. cap. 103.

Thracio lapidi vis gagatæ lapidis. libr. 5. capite 104.

Ad Apoplexiam. CAP. LII.

IDEM.

Bryoniæ, ſiue
Vitis albæ radix, drachmæ pondere quotidie per annum integrum ſumpta, prodeſt attonitis. lib. 4. cap. 176.

Ad paralysin siue resolutionem neruorum.
CAP. LIII.

DIOSCOR. Capparis fructus vtilissimè bibitur in neruorum resolutione. lib. 2. cap. 169.

Cardamomũ ex aqua potum, facit ad neruorum resolutionem. lib. 1. cap. 5.

Colocynthidis pilę arefactę tusæ & clysteribus infusæ, prosunt neruorum resolutioni. lib. 4. cap. 171.

Costus neruorum resolutionibus ex oleo oblinitur. lib. 1. cap. 15.

Elleborus niger resolutis prodest. libr. 4. cap. 146.

Peucedanum ex aceto & rosaceo illitum, prodest resolutis. lib. 3. cap. 76.

Pyrethri radix ad membrorum resolutiones eximiè conducit. lib. 3. cap. 71.

Rubia pota resolutis opitulatur. Bibentes tamen quotidie lauare oportet, & excrementorum quæ redduntur, differentiam spectare. lib. 3. cap. 143.

Sagapenum potum, prodest contra neruorum resolutionem. lib. 3. cap. 79.

Veratrum nigrum resolutis prodest. lib. 4. cap. 146.

Vinum scillinum resolutioni neruorum prodest. lib. 5. cap. 22.

Vitis nigræ viticulæ, quæ primo germinum partu erumpunt, in olera receptæ neruorum resolutione tentatis prosunt. libr. 4. cap. 177.

MATHIOL. Aiugæ vniuersæ plantæ decoctum, si pluribus

ribus propinetur diebus ex rhodomelle & oxymelite, resolutos iuuat. Item: Fit è floribus & saccharo medicamentum (officinæ conseruam vocant) ad paralyticos, quo qui vtuntur, cum vesperi se dormitum recipiunt, reualescunt. Atqui ad hoc sumuntur quotidie huiusce medicamenti drachmæ duæ, ex acori radicibus decoctæ, & florum saluiæ binis scriptulis. Item: præparantur ex chamæpity catapotia ad idem perquàm vtilia, hoc modo: Sumito chamæpityos, betonicæ, stœchadis, florũ rorismarini, cuiusq; drachmam, turpeti sesquidrachmam, agarici drachmas duas, colocynthidis semidrachmá, zingiberis, salis fossilis, cuiusq; grana decem, rhabarbari sesquidrachmam, spicæ Indicæ grana septem, pulueris hieræ simplicis semunciam, diacridij drachmam vnam. Excipe chamępityos succo omnia in mortario, & in massam redigito. è qua catapotia cõformato, ex qualibet drachma nouem, è quibus si quotidie tria sumuntur à paralyticis, cum se dormitum recipiunt, præsentaneum fore sentient auxilium. lib. 3. cap. 157.

Antimonium hyacinthinũ nostrum (cuius præparationem infr. cap. de hypochondriacis inuenies) resolutis prodest. lib. 5. c. 59.

Aqua vitæ è vino per alembicum destillata, resolutis summum est auxiliũ, si quotidie cochlearis cõmunis mensura sumitur. l. 5 c. 7.

Aquæ sulphurosæ resolutis peridoneæ inueniuntur. lib. 5. cap. 14.

Aſarinam ſunt qui ad reſolutos propinandam conſulant, nempe aut herbam per ſeſe, aut eius decoctum. lib. 1. cap. 9.

Balſami factitij liquor, qui ſecundo ſtillicidio fluxit, reſolutis mirificè ſuccurrit. lib. 1. cap. 18. Huius Balſami præparatio infrà cap. 259. deſcribitur.

Bellidis genera ſunt qui laudant ad paralyſin. lib. 3. cap. 139.

Cardiaca reſolutis medetur. libr. 4 capite 89.

Caryophylli reſolutis conferunt. lib. 2. capite 153.

Caſtoreum reſolutis vtiliter datur, cum mulſa. lib. 2 cap. 23.

Chamædrys præſtat ad reſolutos. libr. 3. capite 96.

Chamæpitys, vide Aiuga.

Cinnamomi vulgaris ſtillatitia aqua reſolutis perquam vtilis. lib. 1. cap. 13. Huius aquæ præparatio infr. cap. 336. habetur.

Elixir vitæ noſtrum Aquæ vitæ vires habet, ſed longè validiores. lib. 5. cap. 7.

Gattaria reſolutis auxiliatur. libro tertio capite 36.

Herbæ paralyſis decoctum, commodiſsimè datur potandum reſolutis. lib. 4. cap. 99.

Hyperici floreſcentis iam herbæ ſtillatitia aqua, maximè quibuſdam præfertur, ſi potetur, reſolutis. lib. 3. cap. 156.

Imperatoriæ radix in puluerem contrita, & ex vino pota, reſolutis auxilio eſt. l. 3. c. 65.

Iridis

Iridis radices recentes, ſaccharo aut melle conditæ, dantur vtiliter deuorandæ reſolutis, vnciæ pondere. lib. 1. cap. 1.

Lauandula reſolutis auxiliatur. lib. 1. capite 6.

Mumia medetur paralyſi, ſi ex amarici aqua naribus immittatur. lib. 1. cap. 85.

Nardus Italica Lauandulæ vires habet. lib. 1. cap. 6.

Nuclei pinei vtiliter dantur paralyticis. lib. 1. cap. 74.

Oleum quod ex Lilij floribus paratur, reſolutis auxilio eſt. lib. 3. cap. 99.

Primula veris: vide Herba paralyſis.

Pſeudocoſti radicem reſolutis plurimum conferre affirmant. lib. 1. cap. 15.

Roſmarinum coronarium valet ad reſolutos. lib. 3. cap. 73.

Saluia reſolutos iuuat. lib. 3. cap. 34.

Spinæ infectoriæ decoctum, paralyticis bellè confert. Comp. pag. 66.

Stibium: vide Antimonium.

Stœchas: vide ſuprà cap. 46.

Triſſago præſtat ad reſolutos. libro tertio cap. 96.

Vernix liquidus, neruorum reſolutionibus quas humores frigidi contraxerint, opitulatur. lib. 1. cap. 87.

Vetonicorum purpureorum flores, ex betonicæ aut amaraci decocto poti, reſolutos iuuant. lib. 2. cap. 153.

Ad ſpaſmum ſiue conuulſionem in genere.
CAP. LIIII.

DIOSCOR. CAſtoreum potum & illitum, prodeſt cõuulſis. lib. 2. cap. 23.

Dictamnum pulegij vires habet. lib. 3. capite 31. vide pulegium.

Echini terreſtris corpus aſsiccatum, & cum aceto mulſo potum, conuulſionibus auxilio eſt. Eiuſdem iecur fictili ſolibus excocto arefactum, ad eundem vſum vtiliſsimè reconditur. lib. 2. cap. 2.

Laſer neruorum contractionibus datur oboli pondere deuorandum. lib. 3. cap. 78.

Lixiuium ex ficus cinere factum, conuulſis commodè ex oleo illinitur, vt quod ſudorem moueat. lib. 1. cap. 145.

Peucedanum ex aceto & roſaceo illitum, prodeſt conuulſis. lib. 3. cap. 76.

Pulegium cum melle & aloe potum, conuulſis aux l atur. lib. 3. cap. 30.

Spinæ albæ ſemen epotum, medetur infantibus conuuſis. lib. 3. cap. 12.

Vinum chamædryites conuulſis ſubuenit. lib. 5. cap. 42.

Vnguentum mendeſium metopij vires habet. lib. 1. cap. 61.

Vnguentum metopium conuulſis vtile habetur. lib. 1. cap. 60.

MATHIOL. Antimonium hyacinthinum (cuius præparationem infrà cap. de hypochondria i i ueníes) prodeſt conuulſis. lib. 5. cap. 59.

Aquæ ſulphuroſæ cõuulſis peridoneæ inueniun-

ueniuntur. libro quinto capite 14.

Balſami factitij liquor qui ſecundo ſtillicidio fluxit, conuulſis mirificè ſuccurrit. lib. 1. cap. 18. Balſami huius pręparatio infrà cap. 259. deſcripta inuenitur.

Cardiaca medetur conuulſis. lib. 4. ca. 89.

Caryophylli cõuulſis conferunt. l. 2. c. 153.

Chamædrys, præſtat ad conuulſos. libr. 3. cap. 96.

Cinnamomi vulgaris ſtillatitia aqua (cuius præparationem infrà cap. 336. inuenies) cõuulſis perquam vtilis. lib. 1. cap. 13.

Gattaria auxiliatur conuulſis. libr. 3. c. 36.

Imperatoriæ radix in puluerem contrita & ex vino pota, conuulſis auxilio eſt. libr. 3. cap. 65.

Lauandula, &

Nardus Italica conuulſis auxiliantur. lib. 1. cap. 6.

Oleum balaninum facit ad frigidas neruorum conuulſiones. lib. 1. cap. 35.

Oleum, quod ex iridis floribus & radicum ſucco paratur, præſtat ad conuulſos. lib. 1. c. 1.

Oleum, quod ex Lilij floribus paratur, conuulſis vtile. lib. 3. cap. 99.

Oleum ex lini ſemine expreſſum, neruorum conuulſionibus peridoneum eſt. libr. 2. cap. 96.

Oleum terrebinthinũm medetur conuulſis. lib. 1 cap. 39.

Pſeudocoſti radicem conuulſis plurimum conferre affirmant. lib. 1. cap. 15.

Stibium: vide Antimonium.

Triſſago præſtat ad conuulſos. libr. 3. capite 96.

Vetonicorum purpureorum flores, ex betonicæ aut amaraci decocto poti, conuulſos iuuant. lib. 2. cap. 153.

Vlmi radicis corticum decoctum conuulſiones reſoluit, ſi in fotus vel balnei modum adhibeatur. lib. 1. cap. 95.

Ad opiſthotonicos, quibus membra ad poſteriora diſtrahuntur. CAP. LV.

DIOSCOR. ACanthij folia vel radices ad remedia opiſthotoni bibuntur. lib. 3. cap. 16.

Coris ſemen, contra opiſthotonicos, ex vino potum, auxilio eſt. lib. 3. cap. 156. Item opiſthotonicis ex oleo aptiſsimè illinitur. Ibid.

Eryngij radix cum hydromelite pota opiſthotonicis medetur. lib. 3. cap. 21.

Laſer opiſthotonicis datur oboli pondere deuorandum. lib. 3. cap. 78.

Nitrum cum cerato opiſthotonicis iam remiſsionibus illinitur. lib. 5. cap. 89.

Sagapenum datur opiſthotonicis. libr. 3. cap. 79.

Satyrij radicem in vino nigro auſtero bibere conuenit, contra opiſthotonum. lib. 3. capite 126.

Vnguentum cyprinum malagmatis imponi ſolet, quæ opiſthotonicis opitulantur. lib. 1. cap. 54.

Vn-

Vnguentum mendeſium metopij vires habet. lib. 1. cap. 61.

Vnguentum metopium conuulſis, & pręſertim quibus ceruix in ſcapulas deiecta, & retrorſum contracta eſt, vtile habetur. lib. 1. cap. 60.

Vnguentum ſampſuchinum, in opiſthotonicorum cataplaſmata vtiliſsimè additur. lib. 1. cap. 47.

Oleum terebinthinum opiſthotonicis medetur. lib. 1. cap. 39. MATHIOL.

Ad conuulſionem caninam. CAP. LVI.

MVmia medetur oris diſtractionibus, ſi ex amaraci aqua naribus immittatur. lib. 1. cap. 85. IDEM.

Ad neruorum contractionem. CAP LVII.

LAſer neruorum contractionibus datur, oboli pondere deuorandum. lib. 3. c. 78. DIOSCOR.

Aquæ ſulphuroſæ contractis peridoneæ inueniuntur. lib. 5. cap. 14. MATHIOL.

Oleum iuglandium illitum, contractos neruos emollit, addita præſertim calce. lib. 1. cap. 141.

Taſsi pinguedo (vt experimento manifeſto conſtat) contractos neruos emollit. libr. 2. cap. 69.

Viſcum quod in pyro ſylueſtri naſcitur, contractione membrorum laborantibus, maximo eſſe auxilio ſcimus. contunditur id vnà cum folijs & ramis, & cum pinguedine capi recenti. lib. 3. cap. 87.

Ad neruorum & tendinum rigores. CAP. LVIII.

DIOSCOR. ALthæa decocta in vino aut aqua mulsa, & per se cum imponitur tusa, efficax est ad neruorum rigores. lib. 3. cap. 146.

Ranæ contra inueteratos tendinum rigores pollent. lib. 2. cap. 25.

Ad neruorum fluxiones. CAP. LIX.

IDEM. TRitici farina cum hyoscyani succo, illinitur aduersus neruorũ fluxiones, quas Græci rheumatismos vocant. lib. 2. cap. 78.

Ad neruorum vitia in genere. CAP. LX.

IDEM. AQua marina, fotu neruorum vitijs prodest. Item: Balneæ ex ea neruis vtiles. lib. 5. cap. 15.

Castoreum potũ & illitum, omnibus neruorum vitijs prodest. lib. 2. cap. 23.

Centaurij minoris succus potus, peculiariter neruorum vitijs succurrit. libr. 3. cap. 7.

Hippophæsti succus tribus obolis in aqua mulsa potus, pituitam detrahit, & neruorum vitijs priuatim conuenit. lib. 4. cap. 157.

Lixiuium ex ficus cinere factum, neruorum vitijs commodè ex oleo illinitur, vtpote quod sudores moueat. lib. 1. cap. 145.

Oleum laurinum omnia neruorum vitia corrigit. lib. 1. cap. 38.

Oleum sicyonium neruorum vitijs prodest. lib. 1. cap. 30.

Peucedanum ex oleo & aceto illitum, omnibus in vniuersum neruorum vitijs prodest. lib. 3. cap. 76.

Poterij

Poterij radicis decoctum neruorum affectibus prodeſt. lib. 3. cap. 15.

Viperinæ carnes coctæ eſitatæ, neruorum vitijs auxiliantur. lib. 2. cap. 16.

Vnguentum cyprinum neruorum vitijs conuenit. lib. 1. cap. 54.

Vnguentum gleucinum neruorum vitijs auxiliatur. lib. 1. cap. 56.

Aiugæ vniuerſæ plantæ decoctum, facit ad omnes neruorum affectus à pituita prouenientes, ſi pluribus propinetur diebus, ex rhodomelle & oxymelite. lib. 3. cap. 157.

MATHIOL.

Amaracus præſtat ad omnes neruorum frigidos affectus, tam illita quam pota. libr. 3. cap. 40.

Anacardia neruorum affectibus, quos frigida cauſa attulerit, auxiliantur. libr. 1. capite 14.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Herbæ paralyſis decoctum, additis ſaluia & amaraco, præſtat aduerſus frigidos neruorum morbos. lib. 4. cap. 99.

Oleum quod ex gelſimini floribus in eo inſolatis paratur, illinitur ad frigidos quoſcunque neruorum affectus. Comp. pag. 27.

Oleum, quod è floribus lilij paratur, valet ad omnes frigidos neruorum morbos. lib. 3. cap. 99.

Palmæ Chriſti radices, magno iuuamento dantur, in neruorum affectibus. libr. 3. capite 127.

Primula veris: vide Herba paralyſis.

Pſeudoacorum propria ipſius vi, ad omnes neruorum affectus valere, conſtat multorum experimento. Comp. pag. 5.

Pulegij decoctum, omnibus neruorum affectibus à frigiditate prognatis, ſuccurrit. lib. 3. cap. 30.

Sampſuchum: vide Amaracus.

Vinum guaiaci (cuius præparationem infrà cap. de morbo gallico habes) neruorum morbis pituita genitis, mirificè ſuccurrit. lib. 1. cap. 111.

Ad neruorum dolores. CAP. LXI.

DIOSCOR. Artemiſiæ tenuifoliæ ſuccus, cum oleo roſaceo miſtus & illitus, neruorum dolores ſanat. lib. 3. lap. 111.

Oleum, Elæomeli vocatum, illitum, neruorum dolores emendat. lib. 1. cap. 32.

Vinum ſtœchadites neruorum cruciatus diſcutit. lib. 5. cap. 42.

Vinum è thymo, facit ad neruorum dolores. lib. 5. cap 42.

Vinum è ſatureia, &

Vinum origanites, eandem vim habent. lib. 5. cap. 42.

MATHIOL. Balneis ex aqua ſalſa factis, frigidi neruorum dolores mulcentur. lib. 5. cap. 14.

Cortuſæ plantam, expertum eſt valere ad mulcendum neruorum cruciatus, à quacunque cauſa exortos, nam ipſius floribus in amygdalino oleo recenter preſſo, & roſaceo, quod completum vocant, pari pondere commiſtis

miſtis diu inſolatis, fit ad hoc medicamẽtum præſtantiſsimum, vbi egelidum illinatur. lib. 4. cap. 17.

Fabalium caulium & ſiliquarum cinis ad veteres neruorũ dolores, cum vetere axungia illitus prodeſt. lib. 2. cap. 98.

Larigna è reſina fit oleum & aqua diſtillatorio vaſe, ad neruorum dolores à frigiditate prognatos, plurimum præſtans. libr. 1. capite 74.

Nucibus myriſticis recentibus, prius contuſis & in cacabo calefactis, prælo exprimitur liquor, qui refrigeratus ceræ nouæ inſtar concreſcit, fragrantiſsimum ſpirans odorem, neruorum diuturnis doloribus à frigiditate excitatis, vtiliſsimus. lib. 1. cap. 141.

Nuclei pinei ſanant frequenter deuorati, neruorum dolores. lib. 1. cap. 74.

Oleum, quod recentes nuces Indicæ preſſæ ſtillauerunt, ad neruorum dolores præſtat inũctum. lib. 1. cap. 141.

Vermes terreni oleo incoquuntur ad neruorum cruciatus. lib. 2. cap. 61.

Ad neruorum craßitiem. CAP. LXII.

SEſamum neruorum craſsitiem illitu diſcutit. lib. 2. cap. 92. DIOSCOR.

Ad neruorum duritias & nodos. CAP. LXIII.

BDellium malagmatis inſeritur, quæ contra neruorum duritias & nodos proſunt. lib. 1. cap. 69. IDEM.

Oleum cyprinum, quod fit ex Ligustri floribus odoratum, excalfacit emollitq; neruos, si quæ feruenti natura prædita sint, assumat. lib. 1. cap. 107.

Sarmentorum cinis cum axungia vel oleo illitus, neruorum nodis prodest. lib. 5. c. 93.

MATHIOL.

Aquę sulphurosæ efficaciter neruos emolliunt. lib. 5. cap. 14.

Oleum è lini semine expressum, ad neruorum emolliendas duritias mirificè prodest. lib. 2. cap. 96.

Oleum terebinthinum medetur neruorum duritijs. lib. 1. cap. 39.

DIOSCOR.

Ad neruos vulneratos & præcisos.

CAP. LXIIII.

Butyrum vtile, cùm nerui vulnera acceperint. lib. 2. cap. 66.

Coccum infectorium, neruis pręcisis conuenienter ex aceto tritum illinitur. lib. 4. capite 43.

Cochlearum carnes cum thure & myrrha illitæ, cùm vulnera alia, tum maximè quæ nerui acceperunt, conglutinant. lib. 2. c. 9.

Lilij radix cum melle detrita, neruis præcisis medetur. lib. 3. cap. 99.

Narcissi radix præcisos neruos illita glutinat. lib. 4. cap. 155.

Poterij radix illita, præcisis neruis prodest. lib. 3. cap. 15.

Senecionis folia cum floribus illita, ex manna thuris, medentur cùm reliquis vulneribus,

neribus, tum ijs, quæ nerui acceperunt. Illiti per se cum aceto pappi, idē munus præstant. lib. 4. cap. 92.

Vermes terreni impositi, præcisos veruos glutinant. lib. 2. cap. 61.

Vnguentum amaracinum, vulneratis neruis & musculis confert, laneo centunculo modicè calefactum & impositum. libr. 1. capite 57.

Vnguentum hedychroum, Amaracini vires habet. lib. 1. cap. 59.

Vnguentum mendesium, Metopij viribus præditum est. lib. 1. cap. 61.

Vnguentum metopium ad præcisos neruos & musculos efficax est. lib. 1. cap. 60.

MATHIOL.

Balsami factitij (cuius confectio infrà cap. 259. describitur) liquor, qui secundo stillicidio fluxit, mirificè neruorum vulneribus succurrit. lib. 1. cap. 18.

Balsamina, siue

Viticella punctis sauciatisque neruis vtiliter illinitur. In quem vsum macerantur fructus exempto semine, oleo amygdalino dulci, aut è semine lini expresso (in balneo calentis aquæ, aut equino calenti fimo) addita ad vnamquanque olei libram, liquidæ vernicis vncia. lib. 4. cap. 177.

Vermes terreni prius vino albo eloti, ac per se absq; oleo vase vitreo excepti, operculato vasis ore, ne quid expirare posit, in balneum calentis aquæ immerguntur, tam diuq; effer-uescere permittuntur, donec in liquorē oleo

ſimilem vertantur. Præferunt quidam hoc, quòd maximè prestet neruorũ vulnerib. glutinandis. Quod longè efficacius efficit, ſi factitio balſamo (cuius præparatio infr. cap. 259. habetur) fuerit admiſtũ, aut oleo quod vitreis organis è larigna ſiue abiegna lachryma elicitur. lib. 2. cap. 61.

Ad neruos fractos. CAP. LXV.

DIOSCOR. CInis ſarmentitius cum axungia vel oleo illitus, fractis neruis prodeſt. libr. 5. capite 93.

Ad neruos contuſos. CAP. LXVI.

MATHIOL. DRacunculi radix, cum melle & caprino fimo, vtiliter illinitur neruorum contuſionibus. lib. 2. cap. 161.

Ad ſtuporem & torporem membrorum. CAP. LXVII.

IDEM. AQuæ ſulphuroſæ ſtupidis peridoneæ inueniuntur. lib. 5. cap. 14.

Caryophylli ſtupidis conferunt. lib. 2. capite 153.

Chamædrys ad ſtupidos præſtat. lib. 3. capite 96.

Fagi folia tuſa & illita, torpentia membra corroborant. lib. 1. cap. 121.

Gattaria ſtupidis auxiliatur. lib. 3. cap. 36.

Herba paralyſis: vide Primula veris.

Nuclei pinei vtiliter dantur ſtupidis. lib. 1. cap. 74.

Primu-

Primulæ veris decoctum, additis ſaluia & amaraco, commodiſsimè datur potandum ijs, qui membrorum ſtupore laborant. lib. 4. cap. 99.

Pſeudocoſti radicem ſtupidis plurimum conferre affirmant. lib. 1. cap. 15.

Roſmarinum coronarium valet ad ſtupidos. lib. 3. cap. 73.

Saluia ſtupidos iuuat. lib. 3. cap. 34.

Triſſago præſtat ad ſtupidos. libr. 3. capite 96.

Ad tremorem membrorum. CAP. LXVIII.

ALthææ radicis decoctæ ſuccus in vino potus, ſuccurrit tremulis. lib. 3. cap. 146. DIOSCOR.

Braſsica, tremulis comeſta prodeſt. lib. 2 cap. 113.

Caſtorium potum & illitum, prodeſt tremulis. lib. 2. cap. 23.

Leporis terreſtris inaſſatum cerebrũ manditur iuuandis tremoribus, qui valetudine contracti ſunt. lib. 2. cap. 18.

Aquæ ſulphuroſæ tremulis peridoneæ inueniuntur. lib. 5. cap. 14. MATHIOL.

Herba paralyſis: vide Primula veris.

Nuclei pinei vtiliter dantur tremore affectis. lib. 1. cap. 74.

Primulæ veris decoctum, additis ſaluia & amaraco, commodiſsimè datur potandum ijs, qui membrorum tremore laborant. libr. 4. cap. 99.

Ad destillationes & fluxiones. CAP. LXIX.

DIOSCOR. AEris squama fluxiones exiccat. lib. 5. capite 49.

Amaranti coma, trium obulorum pondere, cum vino albo diluto ieiunis data, destillationes sistit. lib. 4. cap. 52.

Apollinaris liquamentum contra acutas calidasq; fluxiones prodest. Item: Semen destillationibus efficax est. lib. 4. cap. 64.

Arum Dracunculi vires habet. libr. 2. capite 162.

Bitumen destillationibus suffitione medetur. lib. 1. cap. 85.

Butyri fuligo fluxiones cohibet. lib. 2. capite 66.

Cinnamomum contra destillationes efficax est. lib. 1. cap. 13.

Dracunculi maioris radicem crudam, coctámue cum melle delingi prodest contra destillationes. lib. 2. cap. 160.

Dracunculi minoris radix destillationibus auxiliatur, siue cocta tostaq; cum melle, aut per sese edatur, siue farina eius ex melle delingatur. lib. 2. cap. 161.

Faba manducata sine cortice, ad auertendas fluxiones fronti illinitur. lib. 2. cap. 98.

Helichrysum, vide Amarantum.

Hyoscyamus, vide Apollinaris.

Hyssopum decoctum cum ficis, aqua, melle & ruta, potumque, destillationibus auxiliatur. Idem facit, si cum melle delingatur. lib. 3. cap. 26.

Lycium

Lycium veteres fluxiones ſanat. lib. 1. capite 114.

Melanthium tritum in linteo & olfactum, deſtillatione laborantes adiuuat. libr. 3. capite 77.

Mori ſuccus decoctus æreo vaſe atque inſolatus, facit ad fluxiones, addito mellis exiguo, ſed inoleſcit eius vis, adiecto ſciſsili alumine, galla, croco, & myrrha, item myricæ ſemine, iri, & thure. lib. 1. cap. 143

Myrrha diuturnas deſtillationes lenit, illitis penna naribus. lib. 1. cap. 67.

Myrti folia trita, & ex aqua illita, partibus omnibus fluxione laborantibus proſunt. lib. 1. cap. 128.

Nuces auellanæ toſtæ, & cum exiguo piperis potæ, deſtillationem concoquunt. lib. 1. cap. 142.

Ocimi ſuccus deſtillationes exiccat. libr. 2. cap. 135.

Oleum laurinum deſtillationibus illitum non aliud iuuantius. lib. 1. cap. 38.

Oleæ ſylueſtris foliorum ſuccus, veteres defluxiones ſiſtit. lib. 1 cap. 118.

Oui candidum cum thure fronti impoſitum, fluxiones arcet auertitque. Item: ſummè tepidum prodeſt deſtillationibus. lib. 2. capite 44.

Styrax medetur deſtillationibus. lib. 1. capite 68.

Sulphur facit ad deſtillationes. libro quinto capite 83.

Tragacanthæ vſus increbuit ad deſtillationes cum melle in delinctu. lib. 3. cap. 20.

Vinum fit è myrrha ad deſtillationes. libr. 5. cap. 44.

Vinum reſinatum deſtillatione vexatis conuenit. lib. 5. cap. 36.

Vinum ſtrobilites Reſinati vires habet. lib. 5. cap. 37.

Vnguentum irinum diuturnis deſtillationibus, naribus illitum, auxiliatur. libr. 1. capite 55.

MATHIOL.

Auellanæ nuces tritæ, & cum exiguo piperis hauſtæ, deſtillationem concoquunt. lib. 1. cap. 142.

Balneis ex aqua ſalſa factis, pectoris fluxiones cohibentur. lib. 5. cap. 14.

Caryophyllis vtiliter ſuffiuntur capitis fluxione obnoxij, fumo naribus excepto. lib. 2. cap. 153.

Fragariæ herbæ & radicum decoctum ore contentum, collutioniſque modo agitatum, deſtillationes ſiſtit. lib. 4. cap. 38.

Gummi Iuniperi capitis deſtillationes ſuffitu diſcutit. lib. 1. cap. 87.

Omphacinum roſaceum fluxiones cohibet, ne ad ægras defluant partes. libr. 1. capite 42.

Palmæ minoris baccæ, dantur contra omnes corporis fluxiones. Comp. pag. 108.

Roſarum vngues, vtiliter inſeruntur lotionibus & clyſteribus, ad inhibendas fluxiones. lib. 1. cap. 113.

Roſ-

Rosmarinum coronarium valet ad capitis fluxiones. lib. 3. cap. 73.

Saluia valet ad pituitosas defluxiones. lib. 3. cap. 34.

Santalum rubrum, vt Mauritani asserunt, defluxiones prohibet. lib. 1. cap. 19.

Stœchas citrina: vide suprà cap. 46.

Tragacanthæ lachryma præstat ad omnes defluxiones in fauces, guttur, & pectus permeantes, & tussim excitantes, & præsertim in confectionibus addita, quæ linguæ subijciuntur. lib. 3. cap. 20.

Vernix siccus, vide Gummi Iuniperi.

Zarza parilla præstat ad salsas acresq; capitis fluxiones. Comp. pag. 847.

Ad aurium vitia in genere. CAP. LXX.

Vermes terreni cum anserino adipe decocti & infusi, affectis auribus medentur. lib. 2. cap. 61. DIOSCOR.

Gliris caro discoquitur detracta pelle & intestinis exemptis, melle in fictili nouo addito nardo ad tertias, atque ita asseruatur, quòd constet deplorata aurium vitia eo remedio sanari. lib. 2. cap. 63. MATHIOL.

Ad aurium dolorem. CAP. LXXI.

Absinthium decoctum, vaporis suffitu aurium dolores compescit lib. 3. cap. 23. DIOSCOR.

Adeps anserinus & gallinaceus conueniunt contra aurium dolores. lib. 2. cap. 69.

Adeps vulpinus medetur aurium doloribus. lib. 2, cap. 69. Item: Adeps vulpinus li-

quefactus infususque, aurium dolores finit. lib. 2. cap. 37.

Alsines succus instillatus. lib. 4. cap. 82.

Anguium senecta in vino decocta & infusa. lib. 2. cap. 17.

Aparines seminis, caulium & foliorũ succus instillatus. lib. 3. cap. 88.

Apollinaris liquamentum prodest. libr. 4. cap. 64.

Araneus ille, qui candidam tenuem densamque telam orditur, decoctus ex rosaceo & infusus lib. 2. cap. 57.

Arum Dracunculi vires habet. libr. 2. capite 162.

Betæ succus aurium doloribus auxiliatur. lib. 2. cap. 116.

Blattæ eius, quæ in pistrinis inuenitur, interanea trita, aut cum oleo decocta, & instillata. lib. 2. cap. 35.

Cannabis satiuæ recentis succus instillatus. lib. 3. cap. 148.

Cortex thuris. lib. 1. cap. 71.

Cucumeris syluestris foliorum succus instillatus. lib. 4. cap. 149.

Cucurbitæ ramentorum succus per se, vel cum rosaceo infusus. lib. 2. cap. 127.

Draculi maiores succum, sunt qui cum oleo aurium doloribus infudere. lib. 2. c. 160.

Dracunculi minoris seminis succus cum oleo instillatus. lib. 2. cap. 161.

Erini succus cum sulphure & nitro. libr. 4. cap. 27.

Fabæ

Fabæ Ægyptiæ in medio quod viride ſpe-ctatur, guſtu amarum, ſi tritũ & cum roſaceo coctum inſtillatur, facit ad aurium dolores. lib. 2. cap. 99.

Hederæ foliorum & corymborum ſuccus cum oleo. lib. 2. cap. 175.

Helxine, vide Parietaria.

Hyoſcyanum, vide Apollinaris.

Ladanum cum hydromelite vel roſaceo. lib. 1. cap. 110.

Lapathi radices in vino coctæ. lib. 2. c. 108.

Lauri baccarum ſuccus cum vino vetere & roſaceo. lib. 1. cap. 90.

Mali punici, præſertim acidi, acinorũ ſuccus expreſſus, cum melle coctus & inſtillatus. lib. 1. cap. 127.

Marrubij ſuccus per ſe vel cum roſaceo. lib. 3. cap. 102.

Mel cum ſale foſsili trito coctum, tepidum inſtillatum. lib. 2. cap. 75.

Melilotus cruda ex paſſo inſtillata. libr. 3. cap. 41.

Mentha cum aqua mulſa. lib. 3. cap. 35.

Millepedæ tritæ, & in cortice mali punici calfactæ, addito roſaceo conuenienter inſtillantur. lib. 2. cap. 34.

Oleum balaninum cum adipe anſerino inſtillatum. lib. 1. cap. 35.

Oleum carymum, balanimi vires habet lib. 1. cap. 35.

Oleum cicinum prodeſt. lib. 1. cap. 33.

Oleũ hyoſcyaminum efficax eſt. lib. 1. c. 36.

Oleum laurinum. lib. 1. cap. 38.

Opium cum amygdalino myrrha & croco. lib. 4. cap. 60.

Origanum heracleoticum cum lacte. lib. 3. cap. 28.

Parietariæ ſuccus cum roſaceo. libr. 4. capite 81.

Peucedanum ex roſaceo. lib. 3. cap. 76.

Plantaginis foliorũ ſuccus. lib. 2. cap. 119.

Polygoni ſuccus. lib. 4. cap. 4.

Populi albæ foliorum ſuccus tepens inſtillatus. lib. 1. cap. 93.

Porri capitati ſuccus cum aceto, aut thuris polline, lacte aut roſaceo. lib. 3. cap. 143.

Roſarum aridarum in vino decoctarum expreſſus liquor infuſus. lib. 1. cap. 112.

Rumex, vide Lapathum.

Rutæ ſuccus, in mali punici calyce calfactus, efficaciter infunditur. lib. 3. cap. 45.

Sal cum aceto. lib. 5. cap. 85.

Salicis foliorum & corticum ſuccus, cum roſaceo in punici calyce calfactus. libr. 1. capite 117,

Sanguinariæ ſuccus. lib. 4. cap. 4.

Sertula campana, vide Melilotus.

Solani hortenſis ſuccus. lib. 4. cap. 66.

Thus cum dulci vino. lib. 1. cap. 70.

Thuris cortex. lib. 1. cap. 71.

Thuris manna. lib. 1. cap. 72.

Vinum cedrites inſtillatum. libr. 5. cap. 38.

Vitreola: vide Parietaria.

Vrina aprina. lib. 2. cap. 74.

Vrina

Vrina caprina. lib. 2. cap. 74.

Vrina taurina cum myrrha. lib. 2. cap. 74.

MATHIOL.

Amaracus præſtat ad aurium dolores, ſi herbæ ſuccus fuerit inſtillatus. lib. 3. cap. 40.

Aquæ ſalſæ calentis vapore accepto, tollitur aurium cruciatus. lib. 5. cap. 14.

Ari ſemen tritum, vel baccarum ſuccus roſaceo commiſtus, aurium doloribus auxiliatur. lib. 2. cap. 162.

Maluæ ſuccus inſtillatus. lib. 2. cap. 111.

Mumia Leucorij oleo ſiue hyoſcyamino, grani pondere ſubacta, ad aurium dolores frigidos, vtiliter in earum concauitatem infunditur. lib. 1. cap. 85.

Oleum ex armeniacorum malorum nucleis expreſſum. lib. 1. cap. 131.

Oleum hyoſcyaminum, acutiſsimis aurium doloribus medetur, cum caſtoreo vel croco inſtillatum. lib. 1. cap. 36.

Oleum quod Iridis Illyricæ floribus & radicum ſucco paratur, præſtat ad aurium cruciatus. lib. 1. cap. 1.

Oleum ex perſicorum nuclies expreſſum. lib. 1. cap. 131.

Oleum, quod è vitellis ouorum diu in ſartagine frixis, elicitur. lib. 2. cap. 44.

Sambuci baccarum ſuccus à recremento repurgatus, & cum melle optimo coctus, ad iulapij ſpiſsitudinem, aurium dolores tollit, ſi calidus imponitur. lib. 4. cap. 168.

Sampſuchum, vide Amaracus.

Sonchi ſuccus lacteus à caule emanans

inſtillatus, & præſertim in malicorio cum oleo decoctus. lib. 2. cap. 124.

Ad aurium collectiones. CAP. LXXII.

DIOSCOR. CRocum auricularijs collectionibus vtile. lib. 1. cap. 25.

Ad aurium inflammationem. CAP. LXXIII.

IDEM. MYrrha medetur auribus inflammatis, perũcta cum meconio, caſtorio & glaucio. lib. 1. cap. 67.

Ad aurium fluxus. CAP. LXXIIII.

IDEM. ALumen cum ſanguinalis herbæ ſucco, prodeſt fluxionibus aurium. libr. 5. capite 82.

Pſyllij, ſiue

Pulicariæ herbæ ſuccus prodeſt cum melle, auribus fluxione laborantibus. libr. 4. capite 65.

Ad aurium ſordes. CAP. LXXV.

IDEM. NItrum cum aceto inſtillatum, auriũ ſordes purgat. lib. 5. cap. 89.

Ad aurium purulentiam. CAP. LXXVI.

IDEM. ABſinthium auribus ſi manat ſanies, ex melle illinitur. lib. 3. cap. 23.

Aſphodeli radicis ſuccus, ad purulentas aures per ſe, & cum thure, melle, vino & myrrha tritus, prodeſt. lib. 2. cap. 164.

Cepæ ſuccus, ad purulentas aures, & eliciendam earundem aquam, valet. libr. 2. capite 145.

Fel taurinum, auribus purulentis cum muliebri

liebri lacte aut caprino instillatum, medetur. lib. 1. cap. 71.

Hastula regia, vide Asphodelus.

Hederæ foliorum & corymborum succus, purulentis auribus cum oleo medetur. lib. 2. cap. 175.

Lycium facit ad purulentas aures, illitum. lib. 1. cap. 114.

Myrrha auribus purulentis medetur, cum meconio, castorio & glaucio peruncta. lib. 1. cap. 67.

Myrti foliorum decoctum auribus purulentis infunditur. lib. 1. cap. 128.

Nitrum cum aqua calida aut vino. libr. 5. cap. 89.

Oleæ sylvestris foliorũ succus. lib. 1. c. 118.

Oleum picinum. lib. 1. cap. 79.

Omphaciũ cum melle aut passo. lib. 5. c. 5.

Pix liquida cum rosaceo. lib. 1. cap. 78.

Polygoni succus. lib. 4. cap. 4.

Resinæ omnes cum melle & oleo. libr. 1. cap. 76.

Rhois foliorum decoctum. lib. 1. cap. 124.

Salis flos efficax est. lib. 1. cap. 88.

Sanguinariæ succus lib. 4. cap. 4.

Sphondylij florum recentiorum succus. lib. 3. cap. 74.

Stœbes decoctum. lib. 4. cap. 11.

Terebinthina resina, cum melle & oleo, lib. 1. cap. 76.

Vinum myrsinites, contra purulentas aures efficax est. lib. 5. cap. 32.

Vrina vetus auribus infusa, manans pus supprimit. lib. 1. cap. 74.

MATHIOL. Bursæ pastoris herbæ succus, auribus purulentis infusus medetur. lib, 2. cap. 150.

Persici foliorum succus, purulentis auribus instillatur. lib. 1. cap. 131.

Ad aurium vlcera. CAP. LXXVII.

DIOSCOR. ALumen ex Melo aduectum, exulceratis auribus cum melle illinitur. lib. 5. c. 82.

Fel suillum contra aurium vlcera, magno vsu assumitur. lib. 2. cap. 71.

Oesypum aurium vlcera cum anserino adipe sanat. lib. 2. cap. 67.

Oleæ syluestris foliorum succus, exulceratis auribus subuenit. lib. 1. cap. 118.

Sphondylij florum succus, exulceratis auribus accommodatur. lib. 3. cap. 74.

MATHIOL. Aquæ nitrosæ aurium vlceribus medentur. lib. 5. cap. 14.

Oleum, quod è vitellis ouorum diu in sartagine frixis elicitur, prodest aurium vlceribus. lib. 2. cap. 44.

Porrum transplantatum, cum terrenis vermibus in oleo decoctum ad tertias, contumacia aurium vlcera sanat, si quotidie oleum in aures infundatur. lib. 2. cap. 143.

Ad aures fractas. CAP. LXXVIII.

DIOSCOR. ANisum cum rosaceo tritum, auribus fractis medetur instillatum. lib. 3. cap. 56.

Bulbi omnes cum polenta illiti, auriculis fractis medentur. lib. 2. cap. 165.

Fel

Fel taurinũ auribus fractis cum lacte muliebri aut caprino medetur. lib 2. cap. 71.

Myrrha cum cochleæ carnibus illita. lib. 1. cap. 67.

Sesamum auribus fractis medetur. libr. 2. cap, 92.

Thus cum pice. lib. 1. cap. 70.

Thuris cortex. lib. 1. cap. 71.

Thuris manna. lib. 1. cap. 72.

Ad aures contusas. CAP. LXXIX.

SVlphur cõtusis auribus cum melle & vino illitum medetur. lib. 5. cap. 83. DIOSCOR.

Ad aurium vermes. CAP. LXXX.

ACetum instillatum, aurium vermes necat. lib. 5 cap. 17. IDEM.

Calaminthæ succus vermes necat auribus instillatus. lib. 3. cap. 36.

Capparis succus aurium verniculos infusus necat. lib. 2. cap. 169.

Cedria cum aceto aurium vermes necat. lib. 1. cap. 89.

Psyllij, siue

Pulicariæ herbæ succus vermiculosis auribus cum melle prodest. lib. 4. cap. 65.

Vrina vetus in mali punici calyce decocta, aurium vermiculos abigit. lib. 2. cap. 74.

Centaurij succus verniculosis auribus instillatur. lib. 3. cap. 7. MATHIOL.

Chamædryos succus instillatus. lib. 3. c. 96.

Ficulnio lacte vermiculosæ sanantur aures, lib 1. cap. 145.

Larignæ resinæ aqua quæ in primis distillat, præstat ad vermiculosas aures, addito fellis bubuli momento. lib. 1. cap. 74.

Menthastri succus instillatur. lib. 3. cap. 35.

Persicariæ succus. lib. 2. cap. 155.

Persici foliorum succus. lib. 1. cap. 131.

Trissago, vide Chamædrys.

Ad aurium tinnitum & sonos incertos.

CAP. LXXXI.

DIOSCOR. ACeti feruentis vapor ad aurium sonitus sibilosq; proficit. lib. 5. cap. 17.

Cedria cum hyssopi decocto infusa, sonitus sibilosq; sedat. lib. 1. cap. 89.

Cepæ succus in auribus sonitum emendat. lib. 2. cap. 145.

Fel taurinum ex porri succo, medetur sibilo, lib. 2. cap. 71.

Fici crudæ tusæ, & sinapi liquoreq; aliquo exceptæ & instillatæ, sonitus sedant. libr. 1. cap. 145.

Hyssopum inflammationes auricularum vaporis suffitu discutit. lib. 3. cap. 26.

Mel cum sale fossili trito coctum, tepidum instillatum, sonitui medetur. lib. 2. cap. 75.

Nitrum cum aqua calida vel vino, sonitus sanat. lib. 5. cap. 89.

Oleum amygdalinum sonos incertos tinnitusq; discutit. lib. 1. cap. 34.

Oleum balaninum contra sonos & tinnuitus auxilio est, cum anserino adipe instillatum. lib. 1. cap. 35.

Oleum

Oleum carynium balanini vires habet. lib. 1. cap. 35.

Porri capitati succus, cum aceto, aut thuris polline, lacte, aut rosaceo vtiliter sonitui instillatur. lib. 2. cap. 143.

Sinapi tritum cum fico sonitui impositum prodest. lib. 21 cap. 148.

Vnguentum irinum contra aurium sonitus ex aceto, ruta & amygdalis amaris prodest. lib. 1. cap. 55.

MATHIOL.

Amaracus præstet ad aurium sonitus, vbi herbæ succus fuerit instillatus. libro tertio capite 40.

Aquæ nitrosæ aurium incertos sonos discutiunt. lib. 5. cap. 14.

Cyclamini radices sanant aurium sonos, si concisæ in rosaceo, amygdalino, chamæmalique oleo & vini modico conferueant, & deinde oleum guttatim in aures fundatur, & excoctæ radices auribus applicentur vesperi cùm se cubitum recipiunt affecti. Verùm hoc pluries repetendum est radicibus manè sublatis, auribusque calido vino ablutis. Idem quoque præstant, si cum persicorum amararumque amygdalarum aliquot contundantur, & deinde in aqua vitæ macerentur diebus tribus, siquidem expressus inde cremor auribus inditus, mirificè auxiliatur, si vna aut altera eiusdem gutta instilletur eodem tempore. lib. 2. cap. 159.

Lauri tenerrimæ summitates, vnà cum nardo in vino feruefactæ, aurium sonos cu-

rant, si decocti calentis vaporem per infundibulum in aures intromittant affecti. lib. 1. cap. 90.

Raphani radicis succus vnà cum oleo dulcium aut amararum amygdalarum & vini albi nonnihil feruefactus, addito colocynthidis momento aurium sonitus curat, si calidus instillabitur. lib. 2. cap. 106.

Sampsuchum, vide Amaracus.

Ad surditatem & auditus grauitatem.

CAP. LXXXII.

DIOSCOR. ACeti feruentis vapor ad grauitatem aurium proficit. lib. 5. cap. 17.

Acetum scilliticum tarditatem aurium infusione purgat. lib. 5. cap. 21.

Æris flos candidior contra diuturnas aurium grauitates, tritus in eas per fistulam flatu impellitur. lib. 5. cap. 48.

Aquæ marinæ feruentis vapor auriũ grauitates iuuat. lib. 5. cap. 15.

Asphodeli radicibus excauatis oleum infusum & igni decoctum, surditati auxiliatur instillatum. lib. 2. cap. 164.

Cepæ succus aurium grauitatem emendat. lib. 2. cap. 145.

Elleborus: vide Veratrum.

Hastula regia, vide Asphodelus.

Lauri baccarum succus vtilissimè aurium grauitati instillatur, cum vino vetere & rosaceo. lib. 1. cap. 90.

Oleum amygdalinum grauitatem auditus

as discutit. libro primo capite 34.

Sinapi tritum grauitati aurium cum fico inpositum prodest. lib. 2. 148.

Sulphur grauitatem auditus suffiti nidore captim per fistulam hausto sanat. libr. 5. capite 83.

Veratrum nigrum contra grauitatem auditus in aurem demittitur, ibique in alterum aut tertium diem esse finitur. lib. 4. cap. 146.

Amaracus præstat ad aurium grauedines, ubi herbæ succus fuerit instillatus. libr. 3. capite 40.

MATHIOL.

Cæpa excauatur, & cumini puluere repleta, sub calidis cineribus coquitur, donec probè fuerit macerata, deinde premitur, & instillatur succus exceptus vtiliter ad aurium surditatem. lib. 2. cap. 145.

Cyclamini radices sanant aurium surditatem, Vide in præcedenti capite 81. quomodo ad hunc vsum præparentur.

Elleborus: vide Veratrum.

Fraxini spumam, quæ à viridi ligno igni exposito manat, additis succi cyclamini, scillæ, rutæq; æqualibus partibus, omnibus simul parumper feruefactis, ad surditatem plurimum valere scimus, si in aurem sanam hic liquor calidus infundatur, cùm se cubitum receperit æger. Atqui eum super affecta aure iacere oportet. Vbi vero vtramque aurem surditas occupauerit, in eam fundatur, quæ minus affecta fuerit, & super altera iaceat. lib. 1. cap. 92.

Larignæ resinæ aqua, quæ in primis distillat, præstat ad surditatem, vnà cum oleo suo infusa. lib. 1. cap. 74.

Lauri tenerrimæ summitates vnà cum nardo in vino feruefactæ, aurium grauitatem curant, si decocti calentis vaporem per infundibulum in aures intromittant affecti. lib. 1. cap. 90.

Sampsuchum: vide Amaracus.

Veratrum nigrum vulgaris vsus in aurem demissum, auditus grauitatem auferre, nobis iam millies experimento compertum est, lib. 4. cap. 146.

Surditatem efficientia. CAP. LXXXIII.

DIOSCOR. ARundinis paniculæ lanugo, si aures intrauerit, exurdat. lib. 1. cap. 97.

Platani foliorum pilularumque lanugo, aures offendit. lib. 1. cap. 91.

MATHIOL. Typhæ lanugo, si in eos decidit, surditatem affert. lib. 3. cap. 116.

Ad parotidas circa aures. CAP. LXXXIIII.

DIOSCOR. ALthæa in vino aut aqua mulsa decocta, & per se, efficax est ad parotidas imposita. lib. 3. cap. 146.

Fabæ lementum parotidas cum fæni græci farina & melle discutit. lib. 2. cap. 98.

Fici coctæ parotidas illitæ emolliunt. lib. 1. cap. 145.

Fimum caprillum in aceto decoctum, imponitur parotidibus. lib. 2. cap. 73.

Galiopseos folia, caules, semen, succusq; paro-

parotidas diſcutiunt. Oportet bis die tepidum ex aceto cataplaſma imponere, & eius decocto fouere. lib. 4. cap. 90.

Irionis ſemen parotidibus vtiliter ex aqua aut melle illinitur. lib. 2. cap. 152.

Lapathi radices cum vino coctæ, parotidas diſcutiunt. lib. 2. cap. 108.

Lini ſemen cum nitro & ficulneo cinere illitum, parotidas diſcutit. lib. 2. cap. 96.

Plantaginis folia parotidibus illita cum ſale proſunt. lib. 2. cap. 119.

Pſyllium ſiue

Pulicaria herba parotidibus illitu auxiliatur. lib. 4. cap. 65.

Solani hortenſis folia, parotidas cum ſale detrita illitu diſcutiunt. lib. 4. cap. 66.

Terra cimolia cum aceto parotidas diſcutit. lib. 5. cap. 133.

Terræ pingiti effectus idem, qui cimoliæ, paulò tamen infirmior. lib. 5. cap. 134.

Viſcum cum reſina & pari cera miſtum, parotidas ad maturitatem perducit. lib. 3. capite 87.

Vrticæ folia parotidas ſanant. libr. 4. capite 89.

Aſphodeli radix decocta, parotidas ſanat. lib. 2. cap. 164. MATHIOL.

Eryngij radix parotidas diſcutit. lib. 3. capite 21.

Fœni græci ſeminis farina in hydromelite decocta, addita axungia, parotidas iuuat. lib. 2. cap. 95.

Haſtula regia: vide Aſphodelus.

Iridis radices recentes in paſſo decoctæ contuſæque, addita hordeacea farina, & illitæ, parotidas bellè diſcutiunt. lib. 1. cap. 1.

Ad oculorum affectus in genere. CAP. LXXXV.

DIOSCOR. Acaciæ ſuccus oculorum medicamentis vtilis. Lauatur trito in aqua mox effuſo quod concreuerat, donec pura extet aqua, & ita cogitur in paſtillos. Vritur etiam in cruda fidelia, donec fictile fornacibus percoquatur, torreturq; in carbonum halitu perflata. lib. 1. cap. 115.

Æris ſquama in ocularia medicamenta additur. lib. 5. cap. 49.

Æs vſtum oculorum vitia emendat. lib. 5. capite 47.

Aloe oculorum medicamentis torretur in munda candentiq; teſta, pennaque ſubinde verſantur, vt æqualiter poſsit torreri. libr. 3. cap. 22.

Amurca in medicamenta ocularia additur. lib. 1. cap. 120.

Anguium ſenectam addunt in medicamenta oculorum, ſed præcipuè viperinam. lib. 2. cap. 17.

Argenti ſpumam elotam, conſtat ad oculorum collyria prodeſſe. lib. 5. cap. 62.

Aſphodeli radicis ſuccus, adiecto vetere vino dulci, myrrha & croco ſimul decoctis, perquam vtile fit oculis medicamentum. lib. 2. cap. 164.

Buty-

Butyrum in lucernam nouam ingeſtum accenditur, fictilique operculato quod ſupernè in ſiphunculi ſpeciem deſinat, & infima parte cuniculos olibani modo habeat, crematur, & ſubinde aliud in abſumpti locum ſufficitur, dum coaceruetur fuliginis modus, quem facere inſtitueras, penna pòſt deraditur ad vſus. Eius effectus eſt in medicamentis oculorum exiccare & adſtringere. lib. 2. cap. 66.

Cadmiam exuſtam aliqui conterunt in vino, rurſumque fictili crudo torrent, donec pumicoſa videatur, iterumque tritam ex vino tertiò vrunt, donec prorſus in cinerem redigatur, nihil ſcabritiæ retinens, hac ſpodij vice vtuntur. lib. 5. cap. 46.

Centaurij minoris ſuccus, oculorum medicamentis perquam vtilis. libr. 3. cap. 7.

Chalcitis purgat, quę oculis & eorundem angulis hærent. Item: Vſta & cum melle trita, oculorū medicamentis longè vtilior redditur. lib. 5. cap. 75.

Cinnabaris vim habet hæmatitæ lapidi eandem. conuenit ad oculorum medicamenta, verùm efficacius: magis enim adſtringit, & ſanguinem cohibet. lib. 5. cap. 69.

Dracunculi maioris ſuccus ad oculorum medicamenta effectum præbet. libr. 2. capite 160.

Ebenus ad oculorum medicamenta efficax eſt, ſi ſcobes ramentáue vino chio die noctuq; macerata in collyria digerãtur. l. 1. c. 111.

Fæx vini elota, oculorum medicamentis vt ſpodos adijcitur. lib. 5. cap. 90.

Gentianæ ſuccus pro meconio collyrijs acribus immiſcetur. lib. 3. cap. 3.

Glaucij vſus eſt ad oculorum medicamenta, vtpote cum inter initia refrigeret. libr. 3. capite 84.

Graminis parnaſsi ſuccus, ſi in vino cum melle pari & myrrhæ dimidio decoquatur, adijcianturq; piperis & thuris tertiæ portiones, probatiſsimum erit oculorum medicamentum: id in ærea pixide reconditur. lib. 4. cap. 28.

Haſtula regia: vide Aſphodelus.

Lapis hæmatites: Ex eo fiunt collyria oculorum vitijs apta. lib. 5. cap. 101.

Lapis morochthus mollibus oculorum collyrijs miſcetur, explet enim caua atq; delacrymationes ſiſtit. lib. 5. cap. 109.

Mandragorę ſuccus medicamentis ocularibus admiſcetur. lib. 4 cap 71.

Mituli, plumbi more eloti, oculorum medicamentis vtiles cum melle habentur. lib. 2 capite 5.

Myrica fructum parit gallæ proximum, inæqualiter adſtringentem guſtu, quo conuenienter vtimur vice gallæ in medicaminibus oculorum. lib. 1. cap. 99.

Nardum Indicum, &

Nardum Syriacum in fictili nouo non picato ad ocularia medicamenta reconduntur, trita in farinam, & cum vino in paſtillos redacta lib. 1. cap. 6.

Oenan-

Oenanthes crematæ in teſta candentibus prunis, cinis, facit ad oculorum medicamenta. lib. 5. cap. 5.

Oeſypum in teſta noua torretur, donec redactum in cinerem pinguedinem amittat. Ex eo etiam fuligo colligitur, quæ in oculorum medicamenta addi ſolet. lib. 2. cap. 67.

Oleæ ſylueſtris folia vtuntur cum floribus, vt ſpodij vicem præſtent, in nuda olla, oblito ore luto, vſque dum figlinum percoquatur, reſtinctaq; vino & rurſus ſubacta eodem modo vtuntur, poſtremò ceruſſæ modo elota, coguntur in paſtillos. Huiuſmodi cinerem conſtat in medicamentis oculorum ſpodio non cedere, ſed iiſdum viribus præditum eſſe putandum eſt. Foliorum ſatiuæ oleę eadem vis intelligitur, ſed aliquantò inferior: vnde ocularibus medicamentis, ob ſuam mitiorem vim, conuenientior eſt. lib. 1. cap. 118.

Othomiæ ſuccus extractus oculorum medicamentis adijcitur, vbi expurgare eſt opus. lib. 2. cap. 178.

Opium fictili nouo torretur ad oculorum medicamenta, dum mollius atque rufius appareat. lib. 4. cap. 60.

Palmularum nuclei cremati in crudo fictili & vino reſtincti, cinere loto, ſpodij vicem efficiunt. lib. 1. cap. 125.

Plantaginis ſuccus additur in oculorum collyria. lib. 2. cap. 119.

Portulacę ſuccus ocularibus medicamentis vtiliſsimè commiſcetur. lib. 2. cap. 117.

Salicis excipitur ſuccus, qui manat ex ea cùm floret exciſo cortice: in plaga enim concretus humor inuenitur, qui ad purganda quæ obſtant oculis ſuam vim præbet. libr. 1. cap. 117.

Sepiæ atramentum elotum, in medicamenta oculorum addi ſolet. lib. 2. cap. 20.

Tamarix: vide Myrica.

Tragacanthæ vſus increbuit ad oculorum medicamenta. lib. 3. cap. 20.

Tribuli vtriuſque ſuccus colligitur ad oculorum medicinas, lib. 4. cap. 14.

Corallij cinis admiſcetur oculorum medicamentis. lib. 5. cap. 97.

Lapis ſapphirus ſolo contactu curat oculorum ægritudines. lib. 1. in præfat.

Myrti folia ſicca vruntur in fictili crudo, quouſque in cinerem albiſsimum vertantur, lauanturque deinde, & pro ſpodio aut pompholyge ſupponuntur. lib. 1. cap. 128.

Phu facit ad oculorum vitia, vbi albo vino decoquatur, & dein vinum in oculum inſtilletur. lib. 1. cap. 10.

Oculis quæ noceant. CAP. LXXXVI.

DIOSCOR. Platani foliorum pilularumque lanugo inſidens, oculos offendit. lib. 1. cap. 91.

Viſum acuentia. CAP. LXXXVII.

Acetum ſcillinum oculorum aciem exacuit. lib. 5. cap. 21.

Anagallidis ſuccus cum melle attico, retu-

ſæ

ſæ oculorum aciei auxiliatur. libro ſecundo capite 174.

Aqua in qua Acacalis maduerit, ad collyria additur, quæ ad excitandam oculorum aciem conueniunt. lib. 1. cap. cap. 100.

Caſsia conuenit ad oculorum medicamenta, quæ præſtandæ claritatis gratia concinnantur. lib. 1. cap. 12.

Cedria illita oculis claritatem affert. libr. 1. cap. 89.

Ceraſorum gummi viſum exacuit. libr. 1. cap. 129.

Chelidonij maioris ſuccus in æreo vaſe cum melle prunis decoctus, oculis claritatem adfert. Item: Folijs, caule, radice ſuccus exprimitur ineunte æſtate, & ſiccatus in vmbra, digeritur in paſtillos ad eundem vſum. lib. 2. cap. 176.

Cyclamini ſuccus, retuſæ oculorum aciei oblitus cum melle, prodeſt. lib. 2. cap. 158.

Fœniculi caule & folijs ſuccus exprimitur, & in ſole ſiccatus in medicamenta adijcitur, quæ ad excitandam oculorũ aciem cómodè temperantur. Extrahitur ſuccus ad eadē valens, etiā ſemine viridi, ramuliſq; & radicib. prima germinatione inciſis. lib. 3. cap. 67.

Fumariæ ſuccus claritatem facit oculis. lib. 4. cap. 105.

Hirundines vti ficedulæ in cibo aciei viſus medicamentum præbent. Item: Tam pullorum quàm matrum in fictili olla crematarum cinis, cum melle oblitus, oculis

claritatem adfert. libr. 2. cap. 49.

Lanariæ radix miſcetur ocularibus collyrijs claritatis cauſa. lib. 2. cap. 157.

Laſer oculorum aciem exacuit. libr. 3. capite 78.

Marrubij ſuccus cum vino & melle illitus, oculorum claritatem adiuuat. lib. 3. cap. 102.

Nitrum cum melle oculis ad claritatem viſus ſuccurrit. lib. 5. cap. 89.

Oleum vetus oculorum claritati ſublitum confert. lib. 1. cap. 28.

Omphacium oculorum claritati conuenit. lib. 5. cap. 6.

Panacis heraclei ſuccus oculorum aciem illitu excitat. lib. 3. cap. 48.

Piſcium fluuiatilium pinguia, perunctis oculis claritatem adferunt, ſi in ſole liqueſcant, & melle admiſceantur. libr. 2. cap. 69.

Radicula: vide Lanaria.

Roſmarini tam herbæ quàm radicis ſuccus, cum melle, oculorum aciem exacuit. lib. 3. cap. 72.

Ruta cruda conditaque cibo, viſus aciem excitat. lib. 3. cap. 45.

Rutæ ſylueſtris ſemen cum melle, vino, croco & fœniculi ſucco, ac gallinaceo felle teritur, contra retuſam oculorum aciem. lib. 3. cap. 46.

Struthium: vide Lanaria.

Viperinæ carnes ſi coctæ edantur, claritatem oculis afferunt. lib. 2. cap. 16.

MATHIOL. Aqua vitæ è vino per alembicum diſtillata,

lata, visum clarificat, si quotidie cochlearis communis mensura sumitur. libro quinto capite 7.

Braisicæ succus ex melle coctus, visum clarificat oculorum tantum angulis illitus. lib. 2 cap. 115.

Calthæ vsu acui indies oculorum acies, sunt qui dicant. lib. 4. cap. 186.

Cari semen visum acuit. lib. 3. cap. 57.

Caryophylli in tenuissimum puluerem triti, & oculis inditi, visum acuunt. lib. 2. capite 153.

Caucalidis semen potum, oculorum aciem acuit. lib. 2. cap. 133.

Elixir vitæ nostrum, aquæ vitæ vires habet, sed multò validiores. libr. 5. cap. 7.

Euphragia præstat quocunque modo sumatur, tam in cibis, quàm in medicamentis, recens vel exiccata, ad omnia impedimenta, quæ oculorum claritati officiunt, præsertim cùm in cibis diutius sumitur. Fit ex ea vinum vindemiarum tempore vuis & musto macerata, de quo Arnoldus in hunc modum disseruit libro de vinis: Euphragiæ vinum, inquit, fit ad oculos, ponendo herbam in musto, donec fiat vinum. Cuius vsu oculi senum reiuuenescunt, & aufert impedimentum eorum & defectum visus, in quocunq; cuiusuis ætatis homine, præsertim vbi pinguedo & pituita redũdat. Et est, qui permansit nihil videns per longũ tempus, & infra annum, eius vsu restitutus est ad visum.

Ipſa enim herba calida eſt & ſicca, & habet hoc à proprietate, quòd quando puluis eius comeditur cum ouorum vitellis, idem mirificè præſtat, vel quando puluis idem recipitur cum vino. Et ſuperſunt teſtes fide digni, qui fecerunt in ſe ipſis, & qui non poterant legere ſine ocularijs, & legerunt poſtmodum abſque ipſis, etiam literam ſubtiliorem. Et vſus vini Euphragiati non habet par in proficiendo viſui. Si autem vinum eſſet nimis forte, temperetur cum aqua fœniculi, & ſi opus eſt, addatur zuccharum neceſſarium. lib. 4. cap. 38.

Gattariæ ſuccus naribus infuſus, viſum acuit. lib, 3. cap. 36.

Lapis quidam gignitur in bubulo felle, nonnunquam oui magnitudine, qui naribus inditus, viſum mirificè acuit. lib. 2. cap. 71.

Naſturtij ſemen viſum clarificat. lib. 2. capite 149.

Nuces myriſticæ viſum acuunt. libr. 1. capite 141.

Oleum lentiſcinum Incolæ Hetruriæ (vt experimento comprobatum affirmant) ad acuendam oculorum aciem cibis commiſcent. lib. 1. cap. 39.

Pulegij decoctum viſum acuit. libr. 3. capite 30.

Roſmarinum coronarium viſum acuit, ſi toto tempore quo floret, quiſpiam ieiunus, flores vnà cum circumſtantibus folijs cum pane & ſale, quotidie vorauerit. lib. 3. c. 73.

Saxi-

Saxifraga ſecunda & tertia viſum acuunt, ſi edantur. Comp. pag. 643. & 644.

Scorzoneræ radicis lacteus ſuccus, oculorum aciem acuit. lib. 2. cap. 137.

Sium deuoratum, viſum acuit. Comp. pag. 239.

Vinum quod Helenij radicibus paſsim vbique in Germania paratur, frequenter in potu ſumptum, mirificè viſum acuit. libr. 1. cap. 27.

Viſum bebetantia. CAP. LXXXVIII.

ALlium comeſum. lib. 2. cap. 146. DIOSCOR.
Anethi aſsiduus vſus. lib. 3. cap. 58.
Lactucæ frequens cibus. lib. 3. cap. 129.
Lentium frequens vſus. lib. 2. cap. 100.
Mullorum aſsiduus cibus. lib. 2. cap. 21.
Ocimum in copioſiori cibo. lib. 2. c. 135.
Porrum capitatum. lib. 2. cap. 143.

Ad oculos cæſios & glaucos. CAP. LXXXIX.

NVcum auellanarum putamina vſta, & in cineris ſpeciem redacta, aiunt nonnulli, cum oleo, cæſiorum oculorum pupillas denigrare infantibus perfuſo ſincipite. libr. 1. cap. 142. IDEM.

Vnguentum crocinum, ad oculorũ glaucitates, ex aqua illinitur. lib. 1. cap. 53.

Vnguentum butyrinum
Onichinum &
Styracinum eandem vim habent. lib. 1. capite 53.

Auellanarum putamina vſta ac oleo exce- MATHIOL.

pta, aiunt nonnulli cæsiorum oculorum pupillas infantibus denigrare, perfuso sincipite lib. 1. cap. 142.

Ad suffusionem siue cataractam. CAP. XC.

DIOSCOR. ADeps viperæ contra oculorum suffusiones efficax est, addita cedria, melle attico, & pari oleo vetere. lib. 2. cap. 69.

Ceparum succus cum melle illitus, incipientibus suffusionibus auxiliatur. lib. 2. capite 145.

Chamæsyces succus cum melle inunctus, aduersus incipientes suffusiones vtilis est. lib. 4. cap. 164.

Cyclamini succus suffusionibus oblitus cum melle prodest. lib. 2. cap. 158.

Euphorbij succus illitus, suffusiones discutit. lib. 3. cap. 8.

Fabæ lomentum subactum vino suffusiones recreat. lib. 2. cap. 98.

Fel capræ syluestris prodnst contra suffusiones incipientes. lib. 2. cap. 71.

Fel scorpionis marinæ conuenit ad suffusiones oculorum. lib. 2. cap. 12.

Laser cum melle incipientes suffusiones dissipat. lib. 3. cap. 78.

Melanthium tritum ex irino & naribus infusum, recentes oculorũ suffusiones discutit. lib. 3. cap. 77.

Naphtha ad suffusiones oculorum vtilis. lib. 1. cap. 85.

Sagapenũ suffusiones detergit. lib. 3. c. 79.

Muste-

Mustelarum combustarum cinis aqua subactus, oculis iniectus, suffusiones emendat. lib. 2. cap. 24. MATHIOL.

Polium adalligatur fronti, contra oculorum suffusiones, protinus vbi inuentum sit, nec alia herba magis conuenit. libr. 3. capite 107.

Ad oculorum pustulas. CAP. XCI.

LApis sapphirus oculorum pustulas inhibet. lib. 5. cap. 114.

Oleę syluestris foliorum succus oculorum pustulis prodest. lib. 1. cap. 118.

Palmularum nuclei, contra oculorum pustulas, cum nardo effectum præbent. libr. 1. cap. 125.

Ad oculorum argemas. CAP. XCII.

ANagallidis succus cum melle attico, argema emendat. lib. 2. cap. 174.

Argemones succus argema expurgat. lib. 2. cap. 173.

Ceparum succus cum melle illitus, argemis auxiliatur. lib. 2. cap. 145.

Fel capræ syluestris prodest contra argemas. lib. 2. cap. 71.

Hormini semen cum melle illitum, argemas purgat. lib. 3. cap. 128.

Lactucæ syluestris succus argemas repurgat. lib. 2. cap. 130.

Loti vrbanæ succus addito melle oculorum argema discutit. lib. 4. cap. 106.

Vrina pueri impubis decocta in æreo vase cum melle, argemas emendat. lib. 2. cap. 74.

MATHIOL. Caryophylli in tenuissem puluerem triti, & oculis inditi, argemas tollunt. libr. 2. capite 153.

Chelidonij maioris succus ad oculorum argemas plurimum prestat, verùm cum acerrimus sit, adhibendus non est, nisi ijs additis, quæ eius acrimoniam retundunt, cuiusmodi est lac muliebre. lib. 2. cap. 176.

Lac Lactucæ syluestris dicunt oculorum argemam auferre cum lacte mulieris. libr. 2. cap. 130.

Leporinum fel saccharo exceptum, oculorum argemas delet. lib. 2. cap. 118.

Mustelarum felle vtuntur quidam cum succo fœniculi, ad oculorum argemas. lib. 2. cap. 24.

Ad oculorum caliginem, CAP. XCIII.

DIOSCOR. Absinthium ad oculorum caligines cum melle illinitur. lib. 3. cap. 23.

Acori succus oculorum caligines discutit. lib. 1. cap. 2.

Æris flos effusam oculis caliginem emendat, sed magnopere mordet. lib. 5. cap. 48.

Alumen expurgat, quæ caliginem pupillis oculorum effundunt. lib. 5. cap. 82.

Arum Dracunculi vires habet. libr. 2. capite 162.

Centaurij minoris succus cum melle caliginem oculorum expurgat. lib. 3. cap. 7.

Char-

Chamædrys cum oleo. lib. 3. cap. 96.

Chamæſyces ſuccus cum melle. lib. 4. capite 164.

Cinnamonum cum melle. lib. 1. cap. 13.

Crocomagma habet vires ad delenda quæ caliginem oculis obuerſant. lib. 1. cap. 26.

Dracunculi maioris ſuccus. lib. 2. cap. 160.

Eracunculi minoris ſuccus. lib. 2. cap. 161.

Ebenus caliginem oculorum abſtergit. lib. 1. cap. 111.

Elleborus albus collyrijs admiſcetur, quæ caliginem oculorum diſcutiunt. libr. 4. capite 45.

Fæx vini cremata. lib. 5. cap. 90.

Fel capræ ſylueſtris. lib. 2. cap. 71.

Gingiber. lib. 2. cap. 154.

Lactucæ ſylueſtris ſuccus. lib. 2. cap. 130.

Lapis geodes. lib. 5. cap. 126.

Lapis pyrites. lib. 5. cap. 100.

Lapis thyites. lib. 5. cap. 111.

Loti verbanæ ſuccus cum melle. lib. 4. capite 106.

Lycium. lib. 1. cap. 114.

Mel. lib. 2. cap. 75.

Mituli, plumbi more eloti, cum melle. lib. 2. cap. 5.

Myrrha. lib. 5. cap. 67.

Ocimi ſuccus. lib. 2. cap. 135.

Oleum quod Elæomeli vocatur. lib. 1. capite 32.

Opobalſamum abſtergit quæ tenebras oculorum pupillis effundunt. lib. 1. cap. 18.

Othonnæ ſuccus extractus, omnem abſterget caliginem, quæ oculis offunditur. Item: Tradunt humorem quendam ex herba emanare, qui ſemotis calculis elotus, in paſtillos ad eadem digeritur. lib. 2. cap. 178.

Piper abſterget caliginem, quæ oculis obuerſatur. lib. 2. cap. 153.

Pumex purgat cum calfactione, quæ pupillis caliginem offundunt. lib. 5. cap. 84.

Saccharum illitum ea diſcutit, quæ tenebras oculorum pupillis offundunt. lib. 2. capite 75.

Sagapenum. lib. 3. cap. 79.

Thus. lib. 1. cap. 70.

Thuris cortex. lib. 1. cap. 71.

Thuris manna. lib. 1. cap. 72.

Triſſago, vide Chamædrys.

Veratrum, vide Elleborus.

Vrina pueri impubis in æreo vaſe decocta cum melle, caligines emendat. libr. 2. capite 74.

MATHIOL. Caryophylli in tenuiſsimum puluerem triti & oculis inditi, caligines tollunt. libr. 2. cap. 153.

Hormini odorati ſeminis granum, Italæ mulieres oculis caligantibus imponunt, nec ex oculo auferunt, niſi caligine ſoluta. lib. 3. cap. 128.

Lac Lactucæ ſylueſtris dicunt caliginem ab oculis arcere, cum lacte mulieris. libr. 2. cap. 130.

Oleum lentiſcinum Incolæ Hetruriæ (vt

expe-

experimento comprobatum affirmant) ad ocilorum caligines delendas cibis commiſceit. lib. 1. cap. 39.

Sclarea: vide Horminum.

Ad oculorum nubeculas. CAP. XCIIII.

Algemones ſuccus nubeculas expurgat. lib. 2. cap. 173. DIOSCOR.

Ar radicis ſuccus. lib. 2. cap. 162.

Cpæ ſuccus cum melle. lib. 2. cap. 145.

Chamæſyces ſuccus cum melle. lib. 4. capite 164.

Dracunculi maioris radicis ſuccus. lib. 2. cap. 160.

Draunculi minoris radicis ſuccus. lib. 2. cap. 16.

Loti vrbanæ ſuccus cum melle. libr. 4. capite 105.

Caryophylli in tenuiſsimum puluerem triti, & oculis inditi, nubeculas tollunt. libr. 2. cap. 15. MATHIOL.

Cheidonij maioris ſuccus ad oculorum nubeculas plurimum præſtat. Verùm cum acerrimus ſit, adhibendus non eſt, niſi ijs additis, quæ eius acrimoniam obtundunt, cuiuſmodi eſt lac muliebre. lib. 2. cap. 176.

Feleporinum ſaccharo exceptum, oculorum nubeculas delet. lib. 2. cap. 18.

Fel: muſtelarum quidam vtuntur cum ſucco fœniculi, ad oculorum nubeculas. lib. 2. cap 24.

Loti vrbanæ ſiue

Trifolij caballini succo, oculorum delentur nubeculæ. lib. 4. cap. 107.

Trifolij pratensis succum, sunt qui miris laudibus efferant ad oculorum nubeculas. Comp. pag. 521.

Vinum quod ex fragis elicitur, oculorum nubeculas tollit impositum. lib. 4. cap. 38.

Ad oculorum lippitudinem siue ophthalmiam.

CAP. XCV.

DIOSCOR. Cytinos, id est, mali punici flores, qui tres quàm minimos deuorauerit, memoriæ tradunt, nullam eo anno lippitudinem passurum. lib. 1. cap. 127.

Cinnabaris vires Lapidis hęmatitæ habet. lib. 5. cap. 69.

Folium tritum, & in vino feruefactum, lippitudinibus commodè illinitur. lib. 1. capite 11.

Lapis hæmatites, cum muliebri late lippitudini conuenit. lib. 5. cap. 101.

Malabathrum: vide Folium.

Plantaginis foliorum succus lippitudinibus instillatur. lib. 2. cap. 119.

Sedi: vel

Semperuiui maioris succus, oculorum lippitudinibus sanguinis vitio conceptis, inungitur. lib. 4. cap. 84.

MATHIOL. Caphura collyrijs ad calidas oculorum lippitudines vtiliter imponitur. lib. 1. . 75.

Rumicis syluestris radicem Luna crescente effossam, qui secum nitidissimè ortaerint,

uerint, nunquam lippire credunt quidam. lib. 2. cap. 108.

Thus: è Thure fit medicamentum, quo nihil præſtantius certiusque vidi ad oculorum lippitudinem & ruborem, etenim ſæpe vna tantum nocte affectos iuuit. Accenditur thuris grumus, acuto ſtilo affixus, cerea candela, mox in aquæ roſaceæ vncias quatuor reſtinguitur, repetuntur incenſiones extinctionesque trigeſies, & deinde percolata aqua linteolo mundo, oculorum angulis cum penna veſperi illinitur, dum cubitum ſe recipiunt affecti. Atqui ſi rubor lachrymæq; vehementi cum dolore fuerint, additur tantundem lactis muliebris. lib. 1. cap. 73.

Ad ſcabras lippitudines. CAP. XCVI.

Aloe inuncta, ſcabras lippitudines permulcet. lib. 3. cap. 22. DIOSCOR.

Cepæ ſuccus cum pari ſpodio ſcabras lippitudines ſedat. lib. 2. cap. 145.

Spongiarum crematarum cinis ex aceto, aridæ lippitudini auxiliatur. lib. 5. cap. 96.

Thuris cortex toſtus, ſcabris lippirudinibus auxiliatur. lib. 1. cap. 71.

Ad oculorum vnguem. CAP. XCVII.

Sal oculorum pterygia conſumit. libr. 5. capite 85. IDEM.

Salis ſpuma item. lib. 5. cap. 86.

Sepiæ atramentum pterygia oculorum abſumit cum ſale tritum & iniectum. libr. 2 capite 20.

MATHIOL. Tragacantha lacte macerata & illita, oculorum vngues sanat. lib. 3. cap. 20.

Ad oculorũ maculas vel sugillationes. CAP. IIC.

IDEM. CHelidonij maioris succus ad oculorum maculas plurimum præstat, verùm cùm acerrimus sit, adhibendus non est, nisi ijs additis, quæ eius acrimoniam retundunt, cuiusmodi est lac muliebre. lib. 2. cap. 176.

Ad oculorum albugines. CAP. IC.

DIOSCOR. AMmoniacum albugines oculorũ abstérget. lib. 3. cap. 8.

Ari radicis succus. lib. 2. cap. 162.

Cedria illita. lib. 1. cap. 89.

Cochleæ cum sua carne vstæ, tritæque ex melle illitæ. lib. 2. cap. 9.

Dracunculi maioris radicis succus. lib. 2. cap. 160.

Dracunculi minoris radicis succus. lib. 2. cap. 161.

Fel scorpionis marini. lib. 2. cap. 12.

Hormini semen cum melle. lib. 3. cap. 128.

Mituli, plumbi more eloti, cum melle. lib. 2. cap. 5.

Myrrha. lib. 1. cap. 67.

Naphtha. lib. 1. cap. 85.

Oleæ æthiopicæ lachryma. lib. 1. cap. 119.

Salis flos albugines tollit. libr. 5. cap. 88.

MATHIOL. Antirrhinum fronti adalligatum, præstat ad delendas oculorum albugines. libr. 4. capite 128.

Moſchus deterget tenues oculorum albugines. lib. 1. cap. 20.

Scabioſæ ſuccus per ſe & cum ſucco fœniculi oculorum albugines tollit. lib. 4. cap. 11. & Comp. pag. 637.

Ad oculorum cicatrices. CAP. C.

DIOSCOR.

AErugo oculorum cicatrices emendat. lib. 5. cap. 52.

Anemones radix in paſſo cocta & illita. libr. 2. cap. 172.

Cancamum. lib. 1. cap. 23.

Cedria cicatrices deterget. lib. 1. cap. 89.

Chamæſyces ſuccus cum melle. lib. 4. capite 164.

Cinnabaris Lapidis hæmatitæ vires habet. lib. 5. cap. 69.

Cochleæ cum ſua carne vſtæ tritæque, ex melle. lib. 2. cap. 9.

Corallium cicatrices abſtergit. lib. 5. c. 90.

Fæx vini cremata. lib. 5. cap. 90.

Lacca: vide Cancamum.

Lapis hæmatites cum melle. lib. 5. cap. 101.

Oleæ æthiopicæ lachryma. lib. 1. cap. 119.

Sagapenum. lib. 3. cap. 79.

Salis flos. lib. 5. cap. 88.

Thuris cortex. lib. 1. cap. 71.

Vrinæ ſedimentum feruefactum cum cyprino. lib. 2. cap. 74.

MATHIOL.

Chelidonij maioris ſuccus ad oculorum cicatrices plurimũ præſtat. Verùm cum acerrimus ſit, adhibendus non eſt, niſi ijs additis,

quæ eius acrimoniam retundunt, cuiusmodi est lac muliebre. lib. 2. cap. 176.

Trifolij pratensis succum, sunt qui miris laudibus efferant ad oculorum cicatrices. Comp. pag. 521.

Ad oculorum procidentiam, CAP. CI.

DIOSCOR. ACaciæ succus procidentes oculos reprimit. lib. 1. cap. 115.

Fabæ lomentum cum rosa, thure & oui candido, procidentes oculos reprimit. lib. 2. cap. 98.

Rubi folia oculis procidentibus remedio sunt. lib. 4. cap. 33.

Rubus idæus eundem effectum præbet. lib. 4. cap. 34.

Ad oculorum excrescentias. CAP. CII.

IDEM. LApis sapphirus excrescentia in oculis inhibet. lib. 5. cap. 114.

Sal excrescentias in oculis reprimit. lib. 5. cap. 85.

Salis spuma idem facit. lib. 5. cap. 86.

Ad oculorum vuam. CAP. CIII.

IDEM. LApis sapphirus vuas oculorum inhibet. lib. 5. cap. 114.

Lapis schistus ad vuas oculorum magnopere efficax est. lib. 5. cap. 102.

Oleæ syluestris foliorum succus vuæ oculorum prodest. lib. 1. cap, 118.

Palmularum nuclei cum nardo contra oculo-

culorum vuam effectum præbent. libr. 1. capite 125.

Ad lusciosos. CAP. CIIII.

FElle caprarum sylvestrium peculiariter perun̄cti lusciosi sanantur. lib. 2. cap. 71 DIOSCOR.

Hircinum fel idem obit munus. Ibid.

Iecoris capiæ inassati decidua sanie inungi lusciosos prodest: & dum coquitur apertos culos halitu eius vaporari, prodest in cibo tostum ad eadem. lib. 2. cap. 38.

Sanguis palumbi, turturis, & columbæ, nec non perdicis lusciosis illinuntur. libr. 2. cap. 72.

Ad oculorum hebetudinem, CAP. CV.

ANemones radix in passo cocta & illita, oculorum hebetudines emendat. libr. 2. cap. 172. DIOSCOR.

Cancamum vino madefactum, medetur oculorum hebetudinibus. lib. 1. cap. 23.

Cepæ succus cum melle. lib. 2. cap. 145.

Oleæ æthiopicæ lachryma. lib. 1. cap. 119.

Oleum amygdalinum. lib 1. cap. 34.

Populi albæ pilulæ quæ primo foliorum partu erumpunt, tritæ, & cum melle illitæ. lib. 1. cap. 93.

Rutæ succus cum fœniculi succo & melle inunctus. lib. 3. cap. 45.

Sagapenum. lib. 3 cap. 79.

Salis flos. lib. 5. cap. 88.

Satureia Thymi vires habet. lib. 3. cap. 38.

Scorpionis marini fel. lib. 2. cap. 12.

Sinapi ſuccus cum melle. lib. 2. cap. 148.

Solani ſomniferi ſuccus radicum cum melle. lib. 4. cap. 68.

Thymum in cibo ſumptum. lib. 3. cap. 37.

Viperę adeps contra oculorum hebetudines efficax eſt, addita cedria, melle attico & pari oleo vetere. libr. 2. cap. 69.

Sium confert in cibis, ijs, qui oculorum hebetudine laborant. lib. 2. cap. 120,

Ad oculorum epiphoras, deſtillationes, fluxiones & lachrymas. CAP. CVI.

DIOSCOR. AMylum contra oculorum fluxiones efficax eſt. lib. 2. cap. 94.

Apollinaris ſemen oculorum fluxioni efficax. lib. 4. cap. 64.

Butyri fuligo fluxiones cohibet. lib. 2. capite 66.

Cornu cerui contuſum crudo fictili luto circumlito & in furnum indito, vritur donec albeſcat, id cadmiæ modo elotum defluxionibus ſalutare. lib. 2. cap. 52.

Crocum oculorum fluxiones illitum cum humano lacte cohibet. lib. 1. cap. 25.

Elatine oculorum fluxionibus auxiliatur folijs cum polenta tritis & impoſitis. libr. 4. cap. 36.

Erini ſemen drachmis duabus in quatuor mellis cyathis oblitum oculorum fluxiones cohibet. lib. 4. cap. 27.

Hyoſcyamus: vide Apollinaris.

Lapis galactites ad oculorum fluxiones conue-

conuenienter illinitur. libro quinto cap. 108.

Lapis melitites item. lib. 5. cap. 108.

Lapis samius cum lacte ad oculorum fluxiones efficax est, lib. 5. cap. 130.

Molybdena, plumbi recrementi vires habet. lib. 5. cap. 60.

Ocimi succus destillationes exiccat. lib. 2. cap. 135.

Oenanthe contra oculorum delacrymationem cum polline polentæ & vino illinitur. lib. 5. cap. 5.

Peponis ramenta fronti admota oculorum fluxiones auertunt. lib. 2. cap. 128.

Piceæ crematæ fuligo, collacrymationibus opitulatur. lib. 1 cap. 74.

Picis liquidæ fuligo ad imbecillos lacrymososq; oculos non inutilis. lib. 1. cap. 80.

Platani folia tenerrima in vino decocta, mox illita, oculorum fluxiones sistunt. lib. 1. cap. 91.

Plumbago: vide Molybdæna.

Plumbum elotum potest oculorum fluxiones sistere. lib. 5. cap. 55.

Plumbum vstum. Item:

Plumbi recrementum. Item:

Plumbarius lapis, Plumbi eloti vires habent. lib. 5. cap. 56. 57. & 58.

Sarcocolla oculorum fluxiones inhibet. lib. 3. cap. 83.

Solani hortensis succus in colyrijs aquæ vel oui vicem exhibet, contra acutas fluxiones illitus lib. 4. cap. 66.

Thuris fuligo oculorum fluxiones ſuſpendit. lib. 1. cap. 73.

MATHIOL.

Aquæ aereæ oculorum deſtillationibus auxiliantur. lib 5. cap. 14.

Ari radix aqua prius elixa illinitur epiphoris fabacea farina addita & defruto ſubacta. lib. 2. cap. 162.

Ari Ægyptij radix illinitur elixa epithoris, fabacea farina addita, & defruto ſubacta. Comp. pag. 187.

Cochleæ complures crudę in nitido mortario tuſæ vnà cum ouo gallinaceo incocto, ex ſuccida lana vtiliter fronti adalligantur, ad ſedandas oculorum epiphoras. libr. 2. capite 9.

Croſpini e fructu poſt vindemias Incolæ vinum exprimunt, quod falsò de Berberi vocant officinæ, hoc confert oculorum deſtillationibus, lachrymasque cohibent, vbi guttatim in oculorum angulos diſtilletur cum pompholyge & aqua roſarum. lib. 1. cap. 105.

Cuminum per ſe recens admotum, oculorum epiphoris auxiliatur. lib. 3. cap. 60.

Fæni græci ſeminis decoctum, madefactis in eo lintheolis & fronti adhibitis, oculorum fluxiones auertit. lib. 2. cap. 95.

Lapis quidam gignitur in bubulo felle nōnunquam oui magnitudine, croceo colore, facileq; friabilis, qui naribus inditus, aquam in oculos fluentem inhibet. lib. 2. cap. 71.

Liguſtri è floribus fit aqua, quæ oculorum fluxiones ſiſtit, per ſe, aut cum pompho-

pholyge adhibita. libro primo cap. 107.

Moschus oculorum humidas defluxiones exiccat. lib. 1. cap. 20.

Pruni syluestris florum aqua, oculorum fluxiones cohibet. Comp. pag. 143.

Solani hortensis cum foliorum tum baccarum succus illinitur fronti ad calidas oculorum fluxiones. lib. 4. cap. 69.

Tragacanthæ lachryma in collyrijs oculorum addita, non solùm humorum acrimoniam in oculos defluentium retundit, sed oculos quoq; roborat, & longè magis astringit quàm sarcocolla. lib. 3. cap. 20.

Verbasci florum stillatitia aqua oculis iniecta, destillationes cohibet. lib. 4. cap. 99.

Vinum quod ex Fragis elicitur, calidas oculorum defluxiones impositum tollit. lib. 4. cap. 38.

Ad oculorum ruborem. CAP. CVII.

Lapis hæmatites cum lacte muliebri, oculis cruore suffusis conuenit. libr. 5. capite 101. DIOSCOR.

Sanguis palumbi, turturis & columbæ, nec non perdicis oculis cruore suffusis illinuntur. lib. 2. cap. 72.

Calthæ floridæ stillatitiam aquam constat oculorum ruborem arcere, si in oculis instilletur, aut si linteola in ea macerata superponantur. lib. 4 cap. 186. MATHIOL.

Consolidæ regalis flores laudantur ad rubentes oculos, triti & ex aqua rosacea illiti. lib. 4. cap. 9.

Ilex præter glandes, pilulas quasdam rubentes gignit, quæ tritæ cum aceto, cruentis oculis vtiliter imponuntur. lib. 1. cap. 121.

Lentis palustris stillatitiam aquam præferunt quidam ad oculorum ruborem. libr. 4. cap. 83.

Thus. E Thure fit medicamentum, quo nihil præstantius certiusq; vidi ad oculorum ruborem, etenim sæpè vna tantùm nocte affectos iuuit. Accenditur Thuris grumus, acuto stilo affixus, cerea candela, mox in aquæ rosaceæ vncias quatuor restinguitur, repetuntur incensiones extinctionesq; trigesies, & deinde percolata aqua linteolo mundo, oculorum angulis cum penna vesperi illinitur, dum cubitum affecti sese recipiunt. Atqui si rubor vehementi cum dolore fuerit, additur tantundem lactis muliebris. l. 1. c. 73.

Ad oculos cruentos ab ictu. CAP. CVIII.

DIOSCOR. FAbæ lomentum vino subactum, ictus oculorum recreat. libr. 2. cap. 98.

Lac humanum oculis cruore ex ictu suffusis cum thuris polline instillatur. lib. 2. capite 64.

Stœbes folia illita, oculis ab ictu cruentis prosunt. lib. 4. cap. 11.

Ad oculorum tumorem. CAP. CIX.

MATHIOL. CVminum recens auxiliatur oculorum tumoribus, cum melle admotum. libr. 3. cap. 60.

Ad

Ad oculorum dolorem. CAP. CX.

ABsinthium decoctum in passo, dolentibus oculis oblinitur. lib. 3. cap. 23. DIOSCOR.

Aconitum pardalianches oculorum medicamentis leuandi doloris gratia adijcitur. lib. 4. cap. 72.

Apollinaris semen oculorum doloribus efficax. lib. 4. cap. 64.

Cicutæ succus aridus commodè miscetur collyrijs, quæ leuandi doloris gratia temperantur. lib. 4. cap. 74.

Ocimum cum vino chio. libr. 2. cap. 135.

Oui luteum. lib. 2. cap. 44.

Rosarum aridarum in vino decoctarũ expressus liquor. lib. 1. cap. 112.

Ruta cum polenta. lib. 3. cap. 45.

Sesami herbæ decoctum in vino. lib. 2. capite 92.

Ad oculorum collectiones. CAP. CXI.

HEmerocallis folia trita & illita, oculorũ collectiones mitigant. lib. 3. cap. 120. IDEM.

Mandragoræ folia recentia cum polenta oculorũ collectionibus quas vlcera citarunt, conuenienter illinuntur. lib. 4. cap. 71.

Rubi Idæi flos cum melle, oculorum collectionibus illinitur. lib. 4. cap. 34.

Ad oculorum inflammationem. CAP. CXII.

ABrotonum oculorum inflammationibus commodè illinitur cum cotoneo cocto aut pane. lib. 3. cap. 25. IDEM.

Alſine cum polenta. lib. 4. cap. 82.

Amaracus cum polline polentæ. lib. 3. capite 40.

Amomum ex vua paſſa. lib. 1. cap. 14.

Anemones radix in paſſo decocta. libr. 2. cap. 172.

Apij hortenſis herba cum pane vel polenta. lib. 3. cap. 64.

Apij paluſtris eadem vis. Ibid.

Apollinaris liquamentum cum farina aut polenta. lib. 4. cap. 64.

Aſter atticus. lib. 4. cap. 115.

Baccharis folia lib. 3. cap. 44.

Caſeus decoctus & expreſſus. libr. 2. capite 65.

Cotoneorum flos viridis & ſuccus in cataplaſmate. lib. 1. cap. 131.

Cucurbitæ ramenta. lib cap. 127.

Cupreſsi folia per ſe vel cum polenta. lib. 1. cap. 86.

Elatines folia cum polenta. lib. 4. cap. 36.

Gentianæ radicis ſuccus. lib. 3 cap. 3.

Hyoſcyamus: vide Apollinaris.

Intybus. lib. 2. cap. 125.

Lens cum cotoneo aut meliloto. lib. 2. capite 100.

Mandragoræ folia recentia cum polenta. lib. 4 cap. 71.

Melilotus inflammationem omnem emollit, præſertim quæ in oculis erumpit, ſi ex paſſo cocta illinatur. Interdum autem addito oui luteo aſſato, aut fœni græci farina, lini ſe-

mine,

mine, aut polline, aut capitulis papaueris, intybóue. lib. 3. cap. 41.

Myrti in vino decocti ius cum polline polentæ. lib. 1. cap. 128.

Opium cum torrefacto ouiluteo impositum. lib. 4. cap. 60.

Oui candidum infusum. Item: Lana exceptum addito rosaceo, melle & vino. libr. 2. cap. 44.

Peponis caro. lib. 2. cap. 128.

Portulaca cum polenta. lib. 2. cap. 117.

Ricini folia cum polenta. lib. 4. cap. 158.

Sampsuchum: vide Amaracus.

Sedi maioris folia per se vel cum polenta. lib. 4. cap. 84.

Sedi minoris folia. lib. 4. cap. 85.

Sertula campana: vide Melilotus.

Sesami herbæ decoctum in vino. libr. 2. cap. 92.

Thuris fuligo. lib. 1. cap. 73.

Verbasci illius cui flos aureus, folia cocta cum aqua. lib. 4. cap. 99.

Violæ purpureæ folia per se vel cum polenta. lib. 4. cap. 117.

Auellana Indica additur in collyrijs quæ ad oculorum inflammationem parantur. lib. 1. cap. 141. MATHIOL.

Borraginis, &

Buglossi vulgaris stillatitia aqua oculorum inflammationes mulcet, tam interius quam exterius imposita. lib. 4. cap. 123.

Calthæ floridæ stillatitiam aquam con-

ſtat oculorum inflammationem arcere, ſi in oculis inſtilletur, aut ſi linteola in ea macerata ſupperponantur. lib. 4. cap. 186.

Conſolidæ regalis flores laudantur ad inflammatos oculos triti & aqua roſacea illiti. libr. 4. cap. 9.

Cyani ſuccus illitus, oculorum inflammationem tollit. lib. 2. cap. 125.

Faufel: vide Auellana inda.

Fœni græci decoctum ex aqua oculorum inflammationes arcet, inſtillatum. Comp. pag. 177.

Herba paris recens tuſa & illita, ſanat oculorum phlegmonas. Comp. pag. 749.

Solani maioris folia contuſa, oculorum phlegmonas leniunt. lib. 4. cap. 69.

Ad oculorum vulnera. CAP. CXIII.

DIOSCOR. SAnguis palumbi, turturis & columbæ, nec non perdicis recentibus oculorum vulneribus illinuntur. lib. 2. cap. 72.

MATHIOL. Trifolij pratenſis ſuccum, ſunt qui miris laudibus efferant ad oculorũ vulnera. Cõp pag. 521.

Ad oculos fractos & raptos. CAP. CXIIII.

DIOSCOR. LApis hæmatites cum lacte muliebri oculis fractis conuenit. lib. 5. cap. 101.

Lapis ſchiſtus oculis ruptis competit. lib. 5. cap. 102.

Ad oculorum vlcera. CAP. CXV.

IDEM. ANtimonium oculorum vlcera expurgat. lib. 5. cap. 59.

Buty-

Butyri fuligo oculorum vlcera celeriter ad cicatricem perducit. lib. 2. cap. 66.

Cerui cornu contusum, crudo fictili luto circumlito & in furnum indito, vritur donec albescat, id cadmiæ modo elotum, vlceribus oculorum salutare. lib. 2. cap. 52.

Lapis galactites conuenienter illinitur. libr. 5. cap. 107.

Lapis melitites Galactitæ habet vires. lib. 5. cap. 108.

Lapis samius efficax est. lib. 5. cap. 130.

Myrrha vlcera oculorum complet. libr. 1. cap. 67.

Picis liquidæ fuligo ad oculorum vlcera non inutilis est. lib. 1. cap. 80.

Stibium: vide Antimonium.

Ad oculorum carbunculos. CAP. CXVI.

MATHIOL.

SOlani halicacabi baccæ musto dilutæ, efficaciter imponuntur incipientibus oculorum carbunculis. lib. 4 cap. 69.

Ad oculorum ægilopia. CAP. CXVII.

DIOSCOR.

ANthemis oculorum ægilopijs illita medetur. lib. 3. cap. 137.

Auriculæ muris radix illita ægilopia sanat. lib. 4. cap. 134.

Baccharis folia ægilopijs incipientibus auxiliantur. lib. 3. cap. 44.

Chamæmelum: vide Anthemis.

Festucæ herba cum farina illita, ægilopijs medetur. Succus farinæ admistus siccatur, & eiusdem gratia reponitur. libr. 4. cap. 134.

Halica decocta in aceto & illita, incipientibus ægilopijs medetur. lib. 2. cap. 89.

Maluæ folia cruda cum salis exiguo manducata & ex melle illita, ęgilopas sanant, verum quando cicatricem trahere cæperint, ea demum citra salem imponenda. lib. 2. cap. 111.

Myrti decocti in vino ius cum polline polentæ contra ægilopas illinitur, libr. 1. capite 128.

Nucum iuglandium vetustarum nuclei illiti ægilopijs medentur. lib. 1. cap. 141.

Oenanthe incipientes ægilopas trita cum rosaceo, melle, croco & myrrha sanat, libr. 5. cap. 5.

Plantaginis folia cum sale illita, ægilopijs prosunt. lib. 2. cap. 119.

Solani hortensis folia trita ægilopia per se sanant. Item: Succus valet ad ægilopas cum pane. Item: Succus fuluo gallinarum cortalium fimo subactus & linteo appositus, ægilopijs præsentaneo est remedio, libr. 4. capite 66.

Ad oculorum scabritiem. CAP. CXVIII.

DIOSCOR. LApis hæmatites oculorũ scabritias cum melle purgat. lib. 5. cap. 101.

Myrrha oculorum scabritiem læuigat. lib. 1. cap. 67.

Omphacium oculorum scabritiæ conuenit. lib. 5 cap. 6.

Ad oculorum angulorum scabiem. CAP. CXIX.

Oesy-

OEsypum contra scabiosos oculorum angulos efficax est. lib. 2. cap. 67. DIOSCOR.

Ad oculorum angulorum pruriginem,

CAP. CXX.

ALoe prurigines angulorum permulcet. lib. 3. cap. 22. IDEM.

Ad oculorum angulorum erosionem,

CAP. CXXI.

OEsypum contra erosos angulos oculorum efficax est, lib. 2. cap. 67. IDEM.

Omphacium erosionibus angulorum cõuenit. lib. 5. cap. 6.

Piceæ crematæ fuligo arrosis oculorũ angulis opitulatur. lib. 1. cap. 74.

Resina prodest erosis oculorum angulis. lib. 1. cap. 77.

Ad palpebrarum & ciliorum defluuium,

CAP. CXXII.

LApis armenius vsum habet ad pilos in palpebris alendos. lib. 5. cap. 65. IDEM.

Oesypum contra ciliorum defluuia efficax est. lib. 2. cap. 67.

Palmularum nuclei contra palpebrarum defluuia cum nardo effectum præbent. lib. 1. cap. 125.

Palpebrarum pilos replicantia, *CAP. CXXIII.*

LIthocolla candente specillo admota potest incommodos oculis pilos replicare. lib. 5. cap. 121. IDEM.

Mastiche palpebras oculis incommoda replicat. lib. 1. cap. 75.

Resinæ omnes palpebras commodissime replicant. lib. 1. cap. 76.

Palpebrarum pili euulsi ne renascantur.

CAP. CXXIIII.

DIOSCOR. FVmariæ succus cum gummi illitus, euulsas palpebras renasci prohibet. lib. 4. capite 105.

Tellinæ recentes salitæ vruntur, tritæque in cinerem, & cum cedria instillatæ auulsos palpebrarum pilos renasci non patiuntur. lib. 2. cap. 6.

Ad palpebrarum craßitiem. CAP. CXXV.

IDEM. MItuli, plumbi more eloti, cum melle palpebrarum crassitudines absumunt. libr. 2. cap. 5.

Ad palpebrarum scabritiem & asperitatem.

CAP. CXXVI.

IDEM. FIci folijs palpebrarum scabrities perfricantur. lib. 1. cap. 145.

Omphacium palpebrarum scabritiæ conuenit. lib. 5. cap. 6.

MATHIOL. Oleum è semine Gossipij expressum, palpebrarum asperitates lenit. Comp. pag. 180.

Ad palpebrarum erosiones. CAP. CXXVII.

DIOSCOR. OLeastri succus foliorum in collyria additur ad palpebrarum erosiones perquàm vtilis. libr. 1. cap. 118.

Ad palpebrarum phlegmones. CAP. CXXVIII.

Lentis palustris stillatitiã aquam quidam præferunt ad palpebrarum phlegmonas. lib. 4. cap. 83. MATHIOL.

Ad palpebrarum pruritum, scabiem, & pustulas. CAP. CXXIX.

Avellana Inda, siue Fausel, vtiliter illinitur ad palpebrarum scabiem. lib. 1. cap. 141. IDEM.

Tragacanthæ lachryma lacte macerata & illita, palpebrarum pustulas, pruritũ & scabiem sanat. lib. 3. cap. 20.

Ad genarum scabritiem. CAP. CXXX.

Aeris squama genarum scabritiem absumit. lib. 5. cap. 49. DIOSCOR.

Ammoniacum genarum scabritiem absumit. lib. 3. cap. 82.

Chalcitis genarum scabritiem absumit abstergetque. lib. 5. cap. 75.

Fel capræ syluestris prodest ad genarum scabritias. lib. 2. cap. 71.

Melanterium, &

Misy chalcitis vires habent. libr. 5. cap. 77. & 76.

Rubigo ferri perquam vtilis ad genarum scabritiem. lib. 5. cap. 53.

Sepiæ è testa collyrijs factis, genarum scabrities commodè perfricantur. lib. 2. cap. 20.

Sinapi succus cum melle ad genarum scabritiem magna vtilitate illinitur lib. 2. c. 148.

Sory chalcitis vires habet. lib. 5. cap. 77.

Vrinæ ſedimentum feruefactum cum cyprino genas deterget. lib. 2. cap. 74.

Ad genarum craßitiem, duritiem, & callos.
CAP. CXXXI.

IDEM. AErugo magnopere extenuat genarum craſsitiem cum melle illita. Verùm poſt illitionem ſpongia ex aqua calida locus fouendus eſt. lib. 5. cap. 52.

Chalcitis callum genarum abſumit. lib. 5. cap. 75.

Lapis ſchiſtus ad genarum craſsities efficax eſt. lib. 5. cap. 102.

Melanterium, &

Miſy, Chalcitis vires habeat. lib. 5. cap. 77. & 76.

Oæſypum contra genas quę occalluerunt efficax eſt. libr. 2. cap. 67.

Piceæ crematæ fuligo calloſis genis opitulatur. lib. 1. cap. 74.

Sory chalcitis vires habet. lib. 5. cap. 77.

Vnguentum roſaceum ad genarum duritias illitum efficax eſt. lib. 1. cap. 42.

Vnguentum elatinum, &

Vnguentum œnanthinum eaſdem vires habent. lib. 1. cap. 43. & 45.

Ad genas glabras, CAP. CXXXII.

IDEM. NArdum Indicum aquæ incoctum, fotu ad glabras oculorum genas valet, ſiquidem eas ad denſiorem pilum reducit. libr. 1. capi-

capite 6. Easdem vires habent.

Nardum celticum. lib. 1. cap. 7.

Nardum montanum. lib. 1. cap. 8. &

Nardum syriacum. lib. 1. cap. 6.

Piceæ crematæ fuligo, glabris genis opitulatur. lib. 1. cap. 74.

Picis liquidæ fuligo, vbi glabris genis pilos restitui oportet, non inutilis est. libr. 1. cap. 80.

Resinæ fuligo prodest glabris genis. lib. 1. cap. 77.

Genarum pilos euellentia. CAP. CXXXIII.

CHamæleonis sanguine genarum palpebras euelli creditum est. lib. 2. cap. 72. DIOSCOR.

Ranarum viridium sanguine idem pręstatur. Ibid.

Genarum pili euulsione renascuntur. CAP. CXXXIIII.

RAnarum viridium cruor auulsos genis pilos renasci prohibet, in vestigia euulsorum instillatus. lib. 2. cap. 25. IDEM.

Ad genarum scabiem. CAP. CXXXV.

LYcium genarum scabiem sanat. libr. capite 114. IDEM.

Faciei nitorem conciliantia. CAP. CXXXVI.

ADeps anserinus, & IDEM.
Adeps gallinaceus coueniunt ad mangonizandam faciem., lib. 2. cap. 69.

Cicer colorem commendat. lib. 2. cap. 97.

Crocum elegantem colorem præstat. libr. 1. cap. 25.

Erui farina meliorem calorem efficit. lib. 2. cap. 102.

Fimum crocodili terrestris mulieribus colorem nutrit in facie, nitoremq; seruat. lib. 2. cap. 73.

Gummi quod cerasi resudarunt, colorem commendat. lib. 1. cap. 129.

Humor in folliculis vlmi enascens prima germinis eruptione, cuti illitus, nitorem inducit, faciemque splendidiorem præstat. lib. 1. cap. 95.

Laser vescentes lætiore colore mangonizat. lib. 3. cap. 78.

Mastiche additur in illitiones faciei, ad nitorem cuti conciliandum. lib. 1. cap. 75.

Oleum mastichinum colorem nitidum facit. lib. 1. cap. 40.

Oleo sicyonio fœminæ ad commendandum faciei nitorem vtuntur. lib 1. cap. 30.

Peponis succus cum semine, adiecta farina, siccatus in sole, cogitur in smegmata quę faciem repurgant, & nitorem afferunt. lib. 2. cap. 128.

Picis liquidę fuligo ad circumlitiones idonea, quibus palpebras linunt & venustant. lib. 1. cap. 80.

Resinæ fuligo ad circumlitiones idonea, quibus palpebras fucant, & colorem mentiuntur. lib. 1. cap. 77.

Terra chia faciem splendidam reddit, & colorem in facie & toto corpore commendat. lib. 5. cap. 131.

Terra

Terra melia purum corpus reddit,& colorem commendat. lib. 5. cap. 137.

Terra selinusia Terræ chiæ vires habet. lib. 5. cap. 132

Vinum aromatites colorem alit. lib. 5. capite 43.

Vinum omne merum ac syncerum & sua natura austerum, colorem commendat. libr. 5. cap. 7.

Vnguentum telinum pigmentis ad conciliandum faciei nitorem inseritur. libr. 1. capite 46.

Aqua quæ è Limoniorum succo calentis aquæ balneo & vitreis organis extrahitur, mulieribus expetitur pro fuco ad faciem expoliendam. lib 1. cap. 131. MATTHIOL.

Ari è radicibus Nostrates mulieres stillatitias aquas ad fucum parant quas ad faciem erugandam illustrandamque magnis laudibus efferunt. Id quod etiam efficaciter præstat insolatus radicum succus, cerussæ speciem referens, quem Gersa vulgò nominant, is siquidem mirum in modum carni splendorem & candorem conciliat. libro secundo cap. 162.

Betulæ caudex terebro perforatus, ingentem aquæ copiam reddit, quæ nitorem conciliat libr. 1. cap. 93.

Caphura vnà cum chrysocolla, qua vtuntur aurifabri, trita & cum melle illita, faciei cutem clariorem splendidioremque reddit, lib. 1. cap. 75.

Cochleæ quæ tegumento vel teſta carent, mulieribus expetuntur ad expoliendam faciem, namque ex ijs in ſtillatorium vas coniectis, additis quibuſdam alijs aquam eliciunt, qua inde earum elota facies læuorem mentitur. lib. 2. cap. 9.

Elenij radicum ſtillatitia aqua, cutis nitorem conciliat. Comp. pag. 26.

Helxine : vide Parietaria.

Herbę paralyſis flores in albo meraco macerantes vnà cum polygonati radicibus, ſtillatitiam ad alembicum conficiunt aquam mulieres, quæ fuco delectantur, quà deinde à lecto reſurgentes faciem læuant, eiq; nitorem conciliant. lib. 4. cap. 99.

Melopepones à mulieribus in ſuum vſum vertuntur formæ concinnandæ gratia. Ijs itaque in particulas ſectis, Ari & Bryoniæ radices addunt, quinetiam Limonium ſuccum, conijciuntque in alembicum, deinde caprilli lactis id addunt, quod hæc omnia ſuperet, & in aqua feruentis balnei deſtillant, & aqua quæ fluxerit, faciem concinnant. l. 2. c. 128.

Parietariæ ſtillatitia aqua faciem abſtergit & claritatem addit. lib. 4. cap. 81.

Phaſiolorum a'borem mulieres ad parandum fucum ſumunt, & micæ panis triticei albiſsimi, ſingulorum libram, cucurbitam longam teneram virentemque vnam, diſſecta prius cucurbita macerant ſimul omnia ex lacte caprino nocte vna, deinde addunt ſeminum melopeponum vncias quinque nucleo-rum

rum pineorum delibratorum selibram. Conterunt per se omnia in lapideo mortario, & deinde addunt pullum columbinum domesticum vnà cum plumis in particulas dissectum, abiectis tantùm intestinis, & omnibus simul mistis ex vitreo organo ad hoc parato, in vase feruentis aquæ collocato aquam destillant, & subinde diligenter custodiunt. siquidem huiusce aquæ lotione nitorem faciei conciliant, & cuti mollissimum addunt læuorem. lib. 2. cap. 101.

Polygonati è radicibus Mulieres aquam stillatitiam, studiosè conficiunt, qua ad faciem detergendam poliendamque pro fuco vtuntur. lib. 4. cap 5.

Primula veris: vide Herba paralysis.

Sigillum Salomonis: vide Polygonatum.

Sinapi semen sordities corporis omnes expurgat, & cuti natiuum conciliat nitorem, si cum ea aqua subacta fricentur eæ corporis partes quæ extergendæ sunt. lib. 2. cap. 148.

Vitis syluestris acinorum succo Mulieres in Hetruria vtuntur ad faciei nitorem. lib. 4. capite 175.

Ad faciei pallorem. CAP. CXXXVII.

DIOSCOR.

AGarici drachma dari solet, si pallor membra decoloret, lib. 3. cap. 1.

Vinum è nardo prodest ijs quos pallor decolorat. lib. 5. cap. 44.

Pallorem inducentia. CAP. CXXXVIII.

DIOSCOR. AMmi, colorem potu aut illitu mutat in pallorem. lib. 3. cap. 61.

Cuminum ſatiuum, colorem bibentium aut perunctorum mutat in pallorem. libr. 3. cap. 59.

Ad faciei reliquæq; cutis ſcabritiem & aſperitatem. CAP. CXXXIX.

IDEM. GLandis vnguentariæ tuſæ & expreſſæ ſuccus abſtergentibus medicamentis adijcitur, quæ aduerſus ſcabritias idonea ſunt. lib. 4. cap. 154.

Myagri ſemine pingui ſcabritias corporis læuigari atq; expoliri conſtat. lib. 4. cap. 112.

Oleum melanthinum. Item:

Oleum raphaninum ſcabritias cutis in facie emendant, lib. 1. cap. 36.

MATHIOL. Oleum quod ex ouorum vitellis diu in ſartagine frixis elicitur illitum, aſperitatibus cutaneis mirificè prodeſt. lib. 2. cap. 44.

Oleum fit è tritici granis inter ferri laminas igne calfacti compreſsis, quo vtuntur ad aſperam cutim læuigandam. lib. 2. cap. 78.

Ad faciei maculas, & vitia in cute.

CAP. CXL.

DIOSCOR. ADarces ad euellenda cutis vitia in facie accomodatur. lib. 5. cap. 95.

Alcyonij duo prima genera in mulierum ſmegmata aſſumuntur ad maculas in facie reliquoque corpore. lib. 5. cap. 94.

Alyſſum cum melle vitia cutis in facie emẽdat. lib. 3. cap. 89.

Amyg-

Amygdalæ amaræ radicum tritarum decoctum, vitia cutis in facie corrigit. Illitæ nuces idem munus præstant. lib. 1. cap. 139.

Argenti spumam relotam constat prodesse ad facies rugosas & cicatricosas, laceratasq; & macularum plenas. lib. 5. cap. 62.

Brassicæ semen faciei cutem expurgat. lib. 2. cap. 113.

Bryoniæ radix cum eruo, creta Chia & fæno græco, vitia cutis in facie emendat. Eodem effectu prodest decocta in oleo, vsque dum liquescat. lib. 4. cap. 176.

Bulbi omnia genera, cremata & cum Alcyonio mista, vitia cutis in facie emaculant. lib. 2. cap. 165.

Chamæleontis nigri radix cum sulphure trita, vitia cutis in facie emendat. libr. 3. capite 9.

Cinnamomum vitia cutis in facie ex melle illitum, deterget. lib. 1. cap. 13.

Cochleæ emendant vitia cutis in facie, si cum carne sua vstæ triteque ex melle illinantur. lib. 2. cap. 9.

Costus vitia cutis in facie cum aqua vel melle illitus, emendat. lib. 1. cap. 15.

Cucumeris syluestris radicis aridæ farina, maculas in facie expurgat. libro quarto capite 149.

Cyclamini radix, vitia cutis in facie emendat. libr. 2. cap. 158.

Erui farina cum melle, vitia cutis in facie & maculas emendat. lib. 2. cap. 102.

Fici tam ſylueſtris quam ſatiuæ lacteus ſuccus, vitia cutis in facie cum polenta expurgat. lib. 1. cap. 145.

Glans vnguentaria vitia cutis cum lotio tollit. lib. 4. cap. 154.

Hederæ folia in vino decocta, vitia cutis in facie ſanant. lib. 2. cap. 175.

Leporis terreſtris ſanguis, ſi calidus illinatur, vitia cutis in facie ſanat. lib. 2. cap. 18.

Lilij radix cum melle detrita, faciem abſterget. lib. 3. cap. 99.

Lini ſemen crudum, vitia cutis in facie tollit. lib. 2. cap. 96.

Lithargyrus: vide Argenti ſpuma.

Lotus ſylueſtris, vitia cutis in facie maculasque, cum melle peruncta expurgat. lib. 4. cap. 107.

Lupinorum decocto maculas fouere vtiliſsimum. Item: Eorum farina cutem corrigit. Item: Lupini ipſi in aqua cœleſti decocti, donec in cremorem liqueſcant, faciem abſtergunt. lib. 2. cap. 103.

Melle quod in Sardinia gignitur, vitia cutis in facie & maculæ aptiſsimè perunguntur. lib. 2. cap. 75.

Narciſsi radix cum ſemine vrticæ & aceto, vitia cutis in facie emaculat. libr. 4. capite 155.

Oleum amygdalinum maculas & vitia cutis tollit è facie. lib. 1. cap. 34.

Oleum balaninum repurgat maculas. lib. 1. cap. 35.

Ole-

Oleum carynum Balanini vim habet. Ibid.

Oleum maſtichinum faciem emaculat, & colorem nitidum facit. lib. 1 cap. 40.

Polygonati radix maculas in facie delet. lib. 4. cap. 5.

Rapum ſylueſtre additur in medicamenta, quibus ad detergendam cutem in facie totoq́ue corpore vtimur, præſertim quæ ex lupini, aut erui, tritici aut lolij farina fieri ſolent. lib. 2. cap. 104.

Sal prodeſt ad ſugillationes in facie cum melle. lib. 5. cap. 85.

Salis ſpuma eandem vim habet. lib. 5. capite 86.

Sepiæ atramentum vſtum in ſua teſta, donec id quod cruſtoſum eſt abſcedat, poſtea tritum, expurgat vitia cutis in facie. lib. 2. capite 20.

Sigillum Salomonis, vide Polygonatum.

Sinapi illitum faciem purgat. libr. 2. capite 148.

Siſymbrium aquaticum noctibus impoſitum, matutinisq́ue detractum, cutis vitia in facie purgat. lib. 2. cap. 121.

Thapſiæ ſuccus vitia cutis in facie emendat, cum melle illitus. lib. 4. cap. 151.

Vitis alba: vide Bryonia.

Vitis ſylueſtris vuæ, vitia cutis in facie & maculas omnes expurgant. libr. 4. cap. 175.

Vnguentum telinum, vitia cutis in facie emendat. lib. 1. cap. 46.

Aphacæ farina melle excepta & illita, cu- MATHIOL.

tis vitia delet. libro secundo capite 142.

Betulæ caudex terebro perforatus, ingentem aquæ copiam reddit, quæ maculas in cute delet. lib. 1. cap. 93.

Boni Henrici radicum succus, cutis maculas extergit, præsertim si cum aceto miscetur. lib. 2. cap. 162.

Dracunculi radice absterguntur cutis maculæ quæcunque. lib. 2. cap. 161.

Elenij radicum stillatitia aqua, maculas in facie delet. Comp. pag. 26.

Erucæ semen cum melle, vitia cutis in facie emendat. lib. 2. cap. 134.

Florem trinitatis, sunt qui credant, cutis vitia delere. Comp. pag 814.

Gentianæ aqua, præsertim quæ vase duplici, balnei vapore, vitreis organis elicitur, maculas in facie qualescunque detergit, si ea maculæ frequentius abluantur. libr. 3. capite 3.

Herbæ paralysis succo ex floribus expresso, mulieres vtuntur, ad faciei maculas detergendas. lib. 4. cap. 99

Hippolapathi radicis succus, cum lupinorum farina, omnes cutis infectiones exterit. Comp. pag. 207.

Iacea: vide Flos trinitatis.

Lapathi acuti è radicibus fit aqua per alembicum, quæ omnes cutis, & præsertim faciei maculas ac pustulas tollit, nempe alphos, ionthos, vitiligines, lichenasque. Sumuntur aquæ radicum oxylapathi & melopeponis

præ-

præmaturi ſingulorum libræ duæ, oua hirundinum decem, ſalis nitri ſemuncia, tartari albi vnciæ duæ, attritis terendis ponuntur ſimul cum aquis præſcriptis in vitreum alembicum, & ſuccenſo igne extrahitur aqua, cum qua manè abluitur facies, & veſperi illinitur oleo de tartaro & amygdalino ſimul miſtis. lib. 2. cap. 108.

Oleum è ſemine Goſsipij expreſſum, cutis infectiones in facie perunctũ delet. Cõp. pag. 180.

Palmæ Chriſti radices faciem detergunt. lib. 3. cap. 127.

Primula veris: vide Herba paralyſis.

Pſeudomelanthij ſemen in farinam tritum, & ex melle illitum, cutis maculas quaſcunque delet. lib. 3. cap. 77.

Vitia: vide Aphaca.

Vitis ſylueſtris acinorum ſucco mulieres in Hetruria vtuntur ad maculas delendas. lib. 4. cap. 175.

Plura cap. 146. de Lentigine habentur.

Ad faciei maculas à ſole contractas. CAP. CXLI.

DIOSCOR.

IRidis radix admota cum veratro albo & duabus mellis partibus, vitia cutis in facie à Sole contracta, emaculat. lib. 1. cap. 1.

Pulegij herba viridis delet maculas à ſole contractas contrita & illita. lib. 3. cap. 30.

Ricini grana tuſa & illita, maculas in facie Sole contractas expurgant. libro quarto capite 158.

Faciem à solis ardore tuentia. CAP. CXLII.

DIOSCOR. QVi candidum faciem à solis adustione tuetur. lib. 2. cap. 44.

MATHIOL. Thus linitur cum lacte aduersus solis ardores. lib. 1. cap. 73.

Ad faciei rugas. CAP. CXLIII.

DIOSCOR. ARgenti spumam elotam constat prodesse ad facies rugosas & cicatricosas, laceratasque & macularum plenas.. libr. 5. capite 62.

Bryoniæ radix corpus abstergit & cutem erugat. lib. 4. cap. 176.

Cacaliæ grana, quæ post excussum fructum innascuntur trita & cum oleo illita, faciem erugant & cutem extendunt. lib. 4. capite 118.

Lilij radix cum melle detrita abstergit faciem & erugat. lib. 3. cap. 99.

Mel quod Heracliæ in Ponto conflatur cum costo illitum, fœminarum cutem emendat. lib. 2. cap. 75.

Oleum amygdalinum faciem erugat cum melle, radice lilij, & cypria cera aut rosaceo cerato. lib. 1. cap. 34.

Piscium glutinum medicamentis quæ faciei cutem erugant & extendunt, vtile. lib. 3. cap. 86.

Terra Chia faciem extendit & erugat. libr. 5. cap. 131,

Terra selinusia idem facit. lib. 1. cap. 132.

Aqua è viridibus pinorum nucibus, quas conos

conos vocant, destillatorio vase parata, rugas in facie delet. lib. 1. cap. 74.

Herbæ paralysis flores in albo meraco macerantes vnà cum polygonati radicibus, stillatitiam ad alembicum conficiunt aquam Mulieres quæ fuco delectátur, qua deinde à lecto resurgentes faciem lauant, eique nitorem conciliant. Vbi autem rugas tollere student, stillatitiam limonum aquam admiscent. lib. 4. cap. 99. Item: Eiusdem succo ex floribus expresso vtuntur mulieres ad erugandam faciem. Ibid. MATHIOL.

Olei quod è myrrha paratur vires sunt ad faciem erugandam, vbi frequenter illinitur. Fit autem hoc modo. Decoquuntur oua gallinarum quousque dura fiant, deinde secantur secundum longitudinem in duas partes æquales, & exemptis vitellis replentur myrrhæ puluere, conduntur q; in humido loco, donec myrrha liquescat in oleum. lib. 1. cap. 67. Item: Alio quoque Myrrhæ fuco mulieres nonnullæ faciem absque rugis præseruant. Admouent igni ferream nouam patellam quousque candescat, deinde vino albo cum impetu ore proiecto patellam ipsam restinguunt, mox capite linteo albo contecto, vaporem facie excipiunt, subinde in eandem patellam rursus igne candentem myrrham contritam proijciunt, eodemque linteolo contectæ fumum recipiunt, demum ipsomet linteo faciem contegunt, & dormitum se conferunt. Fit eiusmodi fuco singulis octo

diebus parato, vt eæ perpetuò erugatæ, iuuentutem etiam iam senescentes mentiantur. Lib. & cap. citato.

Ad faciei ruborem & pustulas. CAP. CXLIII.

MATHIOL. Caphura vnciæ pondere trita cum sulphuris æquali portione, additis myrrhæ thurisque cuiusque drachmis quatuor, & aquæ rosarum libra vna, Et vitreo vase exceptis omnibus, diebusque decem insolatis remedium est præstantissimum ad faciei ruborem pustulis scatentem, si cum hac aqua sæpe lauetur. lib. 1. cap. 75.

Fraxini è ligno viridi tesseratim conciso fit per descensum aqua simul & oleum, vt ex ligno iuniperi, quæ quidem aqua cum quarta parte aquæ violarum purpurearum faciei illita, ruborem & pustulas cum eo erumpentes sanat. lib. 1. cap. 92.

Lapathi acuti è radicibus fit aqua per alembicum, quæ omnes cutis & præsertim faciei maculas ac pustulas tollit. libr. 2. cap. 108. Huius aquæ præparationem suprà cap. 140. descriptam habes.

Oxylapathi aqua è tota planta distillata, vnà cum caphuræ momento, pustulas in facie delet. Comp. pag. 204.

Scrofulariæ radicum aqua illita, faciei ruborem tollit. Comp. pag. 779.

Verbasci florum aqua stillatitia illita aufert faciei ruborem, quem Mauritani Guttam rosaceam vocant, & præsertim addito caphuræ momento. lib. 4. cap. 99.

Vir

Vinum quod ex fragis elicitur, vlcuſculis quæ in facie caliditate proueniunt, mirificè medetur. lib. 4. cap. 38.

Ad varos. CAP. CXLV.

Bryoniæ radix varos emendat, cum eruo, creta Chia & fœno græco. Eiuſdem decoctum in oleo vſque dum liqueſcat, idem præſtat. lib. 4. cap. 176. DIOSCOR.

Bulborum omnia genera per ſe vel ex oui luteo illita. lib. 2. cap. 165.

Cepæ ſuccus cum ſale. libr. 2. cap. 145.

Glans vnguentaria cum lotio varos tollit. lib. 4. cap. 154.

Lacertæ caput intritum. lib. 2. cap. 58.

Lini ſemen crudum. lib. 2. cap. 96.

Myrrha cum caſsia & melle. lib 1. cap. 67.

Oleum balaninum. lib. 1. cap. 35.

Oleum caryinum. lib 1. cap. 35.

Porri capitati folia cum rhoe obſoniorum illita. lib. 2. cap. 143.

Pulegium cum cerato. lib. 3. cap. 30.

Ricini grana tuſa. lib. 4. cap. 158.

Sory cum aqua. lib. 5. cap. 78.

Vitis alba: vide Bryonia.

Vnguentum ſuſinum. lib. 1. cap. 51.

Aphacæ farina melle excepta & illita, varos delet. lib. 2. cap. 142. MATTHIOL.

Centaurij minoris herbæ comæque decoctum. lib. 3. cap. 7.

Lapathi acuti radicum aqua (cuius præparatio ſuprà cap. 140. deſcripta habetur) ionthos tollit. lib. 2. cap. 108.

Larignæ resinæ aqua quæ inprimis distillat, varos abstergit, addito oleo quod ex vini fæce paratur, lib. 1. cap. 74.

Limoniorum è succo aqua calentis aquæ balneo & vitreis organis extrahitur, quæ varos delet. lib. 1. cap. 131.

Scabiosæ succus cum chrysocollæ farina & caphuræ momento varos abstergit. lib. 4. cap. 11.

Vicia: vide Aphaca.

Vinum quod ex fragis elicitur, varos tollit impositum. lib. 4. cap. 38.

Ad lentigines. CAP. CXLVI.

DIOSCOR. Adarces ad euellendas lentigines accommodatur. lib. 5. cap. 95.

Alcyonij duo prima genera in mulierum smegmata assumuntur contra lentigines. lib. 5. cap. 94.

Allium cum melle lentigines eximit. libr. 2. cap. 146.

Alyssum cum melle lentigines emendat. lib. 3. cap. 89.

Brassicæ semen lentigines expurgat. libr. 2. cap. 113.

Bryoniæ radix lentigines emendat cum eruo, creta Chia & fœno græco. Eiusdem decoctum in oleo vsque dum liquescat, idem facit. lib. 4. cap. 176.

Bulbi omnes cum melle vel aceto. libr. 2. cap. 165.

Casia cum melle. lib. 1. cap. 12.

Cin.

Cinnamonum ex melle. lib. 1. cap. 13.

Erui farina. lib. 2. cap. 102.

Galbanum cum nitro & aceto. libr. 3. capite 81.

Glans vnguentaria cum lotio. libr. 4. capite 154.

Iridis radix cum veratro albo & mellis duabus partibus. lib. 1. cap. 1.

Leporis ſanguis calidus. libr. 2. cap. 18. & 72.

Melanthium cum aceto. libr. 3. cap. 77.

Oleum balaninum. lib. 1. cap. 35.

Oleum caryinum. lib. 1. cap. 35.

Raphani cortex cum loliacea farina. lib. 2. cap. 106.

Siſymbrium aquaticum noctibus impoſitum, matutinisq; detractum. lib. 2. cap. 121.

Tritici farina cum aceto mulſo. libr. 2. capite 78.

Vitis alba: vide Bryonia.

Aphacæ farina melle excepta & illita, lentigines & cætera cutis vitia delet. libr. 2. capite 142. MATHIOL.

Centaurij minoris herbæ comæque decoctum, lentigines, & cæteras cutis infectiones exterit, infectis particulis adhibitum. lib. 3. cap. 7.

Erucæ ſemen cum melle lentigines emaculat. lib. 2. cap. 134.

Fœni græci ſicci ſeminis farina cum ſulphure & nitro lentigines delet. libro ſecundo capite 95.

Hippolapathi radicis ſuccus cum lupinoꝛum farina, lentigines exterit. Compend. pag. 207.

Ieſenimi flores tam recentes quàm ſicci, lentigines in facie abſtergunt. lib. 1. cp. 66.

Larignæ reſinæ aqua quæ in primis diſtillat, lentigines abſtergit, cùm in facie tum in quacunque alia corporis parte, addito oleo quod ex vini fæce paratur. libr. 1. cap. 74.

Lauer: vide Sium.

Menthæ græcæ ſuccus lentigines & alia cutis vitia emaculat, noctibus illitus. libr. 3. cap. 35.

Muſtelorum fel Lentigines & alia huiuſmodi cutis vitia emaculare perhibent, ſi cum melle & vitis albæ radicis aut Ari farina illinatur. lib. 2. cap. 24.

Nuces myriſticæ lentigines in facie emendant. lib. 1. cap. 141.

Oleum ex xyli ſeminis medulla expreſſum lentigines & cæteras cutis infectiones delet. lib. 2. cap. 96.

Parthenij ſuccus lentigines emaculat. Comp. pag. 583.

Platani pilulæ addito melle illitæ, lentigines emendant. lib. 1. cap. 91.

Rapi ſylueſtris ſemen in farinam tritum lentigines exterit. Comp. pag. 196.

Scabioſæ ſuccus cum chryſocollæ farina & caphuræ momento, lentigines & cæteras cutis infectiones abſtergit. libr. 4. capite 11.

Se-

Securidacæ farina lentigines & omnes cutis maculas abstergit, vbi frequenter melle optimo excepta illinatur. lib. 3. cap. 129.

Sij succus illitus, lentigines delet. lib. 2. capite 120.

Vitia: vide Aphaca.

Vitis syluestris acinorum succo Mulieres in Hetruria vtuntur ad lentigines maculasque delendas. lib. 4. cap. 175.

Ad narium profluuium sanguinis.

CAP. CXLVII.

Chalcitis sanguinem è naribus erumpentem cum succo porri sistit. lib. 5. cap. 75. DIOSCOR.

Clymeni succus. lib. 4. cap. 12.

Cochleæ tritæ in aceto, sanguinem naribus erumpentem infrænant. lib. 2. cap. 9.

Cuminum satiuum contritum in aceto, & naribus obiectum. lib. 3. cap. 59.

Equiseti succus. lib. 4. cap. 42.

Ferulæ viridis medulla naribus indita. lib. 3. cap. 95.

Lysimachia sanguinis profluuio subuenit, si ea nares obturentur. lib. 4. cap. 3.

Misy Chalcitis vires habet. libr. 5. cap. 76.

Porri capitati seminis succus cum aceto, addito thure aut manna, sanguinis profluuia sistit, maximè si naribus erumpat. libr. 2. capite 143.

Ruta trita indita. lib. 3. cap. 45.

Salicaria: vide Lysimachia.

Vrticæ folia cum succo trita & naribus indita. lib. 4. cap. 89.

MATHIOL. Caphura ſanguinem è naribus profluentem ſiſtit, aut cum vrticæ ſemine immiſſa, aut ex maioris ſedi & plantaginis ſucco fronti circumlita. lib. 1. cap. 75.

Cepæ ſuccus cum acerrimo aceto miſtus, naribus inditus. lib. 2. cap. 145.

Clematis recens capiti ſuperpoſita, & collo gulæque circumducta. libr. 4. cap. 7.

Cyclamini è radicibus aqua diſtillata, ſi naribus ſurſum trahatur, fluentem inde ſanguinem mirificè cohibet. lib. 2. cap. 159.

Leporini pili, qui è ventre viui leporis euuſi fuerint, in nares intromiſsi. libr. 2. capite 18.

Maſtiche reſtringit ſanguinem è naribus manantem, ſi vnà cum thure, ſanguine draconis, & leporinis pilis combuſtis, excipiatur oui albo, & fronti applicetur faſcia ſuperpoſita quæ arctè conſtringat. libr. 1. capite 75.

Menthæ aqua ſtillatitia ex tota planta, vitreo alembico in feruentis aquæ balneo parata, vnciarum quatuor pondere pota. libr. 3. cap. 35.

Millefolij farina naribus indita. lib. 4. capite 98.

Plantaginis ſtillatitia aqua cum æquali acerrimi aceti portione, linteolo in ea madefacto, pedum plantis, manuum volis & iocinori applicata. lib. 2. cap. 119.

Sambuci folia exuſta & in puluerem trita. lib. 4. cap. 168.

San-

Sandaracæ puluis albo ſubactus & fronti temporibusque illitus. lib. 1. cap. 87.

Thus ſanguinem è naribus manantem ſiſtit, ſi cum tela aranea & aloe excipiatur oui omnius albo, & cum licinio introducatur in nares. libr. 1. cap. 73.

Vinca peruinca: vide Clematis.

Narium profluuium cientia. CAP. CXLVIII.

CRocodilij radix feruefacta in aqua & pota, ſanguinem copioſum per nares pellit. lib. 3. cap. 10. DIOSCOR.

Ad narium obſtructionem & grauedinem. CAP. CXLIX.

STyrax grauedini conuenit. libr. 1. cap. 68. IDEM.

Sulphur facit ad grauedinem. lib. 5. capite 83.

Caryophyllis vtiliter ſuffiuntur, qui narium obſtructione laborant. lib. 2. cap. 153. MATHIOL.

Ad narium vlcera. CAP. CL.

AEris flos carnoſa narium vitia abſumit. lib. 5. cap. 48. DIOSCOR.

Auena ſyluestris, ſiue

Bromus decoquitur cum ſua radice in aqua ad tertias, & iuri colato par modus mellis adijcitur, rurſus incoquitur, dum liquidi mellis craſsitudo fiat. Linteum eo humore imbutum & naribus inditum, contra grauedolentiam vlcerum efficax eſt. Aliqui tritam aloen addunt & eo modo vtuntur. lib. 4. capite 135.

Hederæ ſuccus inſtillatus, putrida tædi narium graueolentiamq; emendat & ſanita ti reſtituit. lib. 2. cap. 175.

Mali punici præſertim acidi acinorum ſuccus expreſſus, cum melle coctus, prodeſt ad narium vitia. lib. 1. cap. 127.

Sandaracha cum roſaceo, prodeſt ad narium vlcera. lib. 5. cap. 81.

Ad ozænas. CAP. CLI.

DIOSCOR. VNguentum irinum naribus illitum, contra graueolentia earum vlcera, quas ozænas vocant, auxiliatur. lib. 1. cap. 55.

Ad polypum. CAP. CLII.

IDEM. ARi radix Dracunculi vires habet. libr. 2 cap. 162.

Cupreſsi pilulæ cum fico tuſæ, narium polypo medentur. Folia idem præſtant. libr. 1 cap. 86.

Dracunculi maioris radix polypos abſumit. lib. 2. cap. 160.

Dracunculi minoris ſuccus naribus ex lana impoſitus, polypum abſumit. libr. 2. capite 161.

Laſer polypos ſanat, ſi aliquot diebus cum atramento ſutorio aut ærugine illinitur. lib. 3. cap. 78.

MATHIOL. Ari folia ambuſta, narium polypum ſanant. lib. 2. cap. 162.

Ad narium fœtorem. CAP. CLIII.

DIOSCOR. HEderæ ſuccus inſtillatus, narium graueolentiam emendat. lib. 2. cap. 175.

Ad

Ad labiorum fissuras. CAP. CLIIII.

ADeps anserinus & Adeps gallinaceus conueniunt ad labiorum rimas. lib. 2. cap. 69. DIOSCOR.

Lycium facit ad labiorum fissuras illitum. lib. 1. cap. 114.

Fagi folia esitata, labiorum vitijs mirificè opitulantur. lib. 1. cap. 121. MATHIOL.

Oleũ quod è vitellis ouorũ diu in sartagine frixis elicitur, rimas labiorũ sanat. l. 2. c. 44.

Pomata quæ hoc modo paratur: Sumunt ceruini adipis aut hædi binas libras, suilli verò recentis vncias sex, deinde exemptis membranis, vino albo lauant, exprimuntque tandiu, donec vinum omne exeat. Post hæc eлotam pinguedinem in fictile nouum, vitro vel plumbo oblitum conijciunt, additis nardi indici tribus granis, caryophyllorum semuncia, nucis myristicæ drachmis duabus, malis appianis vel syluestribus semicontusis senis vel septenis. Hæc omnia in sufficienti aquæ rosaceæ quantitate macerant die vna, deinde lento igne tandiu decoquunt vas operculo contegentes, & rudicula sæpius miscentes, quousq; vniuersa ferè aqua euanescat. Percolant deinde linteolo spissiori subdito vase mundo, aqua rosarum madente, dimittuntq; cõcrescere. Quo facto in fictile nouum iterũ conijciunt, adiectis olei amygdalini vncijs sex, ceræ albæ vncijs quatuor, & ad ignẽ colliqant, ac postmodũ linteolo percolant in nitidissimum catinũ aqua rosarum

affuſa, ſinumq́; concreſcere. Demum eadem aqua moſchum experta, aut alijs refragrantibus aquis tandiu lauant rude miſcentes, donec vnguentum illud ad ſummum albeſcat. Tunc enim extrahunt & vitreo vaſe recondunt, ſeruantque in frigido loco, ne rancorem contrahat. Hoc in Italia frequentiſsimum obtinet vſum ad labiorum rimas, tam à frigore quàm ab acri ſucco factas. Sunt qui ei corallia porphyreo lapide leuigata admiſceant, vt melius citiusque rimæ occludantur. Alij verò cinnabarin addunt, vt flammeum referat colorem. libr. 2. cap. 69.

Terebinthina reſina ſanat cùm labiorum tum faciei rimas. lib. 1. cap. 77.

Oris halitum commendantia. CAP. CLV.

DIOSCOR. AGallochum manditur aut decocto os colluitur, commendandi halitus gratia. lib. 1. cap. 20.

Aniſum oris halitum iucundiorem facit. lib. 3. cap. 56.

Carum os commendat. lib. 3. cap. 57.

Folium linguæ ſubditum, oris halitum & ſuauitatem commendat. lib. 1. cap. 11.

Hippoſchini radix os commendat. libr. 3. cap. 64.

Laſerpitij radix os commendat, cibis aut ſali permiſta. lib. 3. cap. 78.

Leuiſticum: vide Hippoſelinum.

Malabathrum: vide folium.

Malum citrium ſiue

Malum

Malum medicum, oris ſuauitatem commendat, decocto eius aut ſucco colluto. libr. 1. cap. 131.

Maſtiche manducata. lib. 1. cap. 75.

Angelicæ radix manſa, anhelitum commendat. lib. 4. cap. 111. MATHIOL.

Aniſi ſemen oris anhelitum commendat. lib. 3. cap. 56.

Caryophylli manſi anhelitum commendant. lib. 2. cap. 153.

Cinnamomi vulgaris aqua ſtillatitia (cuius præparatio infrà cap. 336. deſcribetur) guſtui gratiſsima eſt, & oris halitum commendat. lib. 1. cap. 13.

Citrij decoctum collutione oris halitum commendat, ſuauitatemque accerſit. libr. 1. cap. 131.

Galanga ore retenta, anhelitum commendat. lib. 1. cap. 2.

Imperatoriæ radix oris halitum commendat. lib. 3. cap. 65.

Iridis radicem oris halitum commendare compertum eſt. lib. 1. cap. 1.

Maſtiche commanſa, halitum commendat. Comp. pag. 38.

Nuces myriſticæ oris ſuauitatem cōmendant, & fætentis animæ virus commanſæ abolent. lib. 1. cap. 141.

Roſmarinum coronarium manſum, oris halitum commendat. lib. 3. cap. 73.

Ad oris fætorem. CAP. CLVI.

DIOSCOR. ACetum scillinum collutione putredines oris & graues halitus tollit. lib. 5. cap. 21.

Auena syluestris, siue

Bromus cum sua radice & rosis siccis, in vino coctus, grauem oris halitum emendat. lib. 4. cap. 135.

Myrrha contra grauem oris halitum manditur. lib. 1. cap. 67.

MATHIOL. Acorum ponticum à ieiunis deuoratum optimè facit ad anhelitus fætorem. libr. 1. capite 2.

Confectio suauis fit è moscho in exiguas particulas digesta, quam Itali appellant Moschardinis hoc modo. Tragacanthæ gummi vncia vnà cum sanguinis draconis lachrymæ binis drachmis, stillatitia aqua rosarum duobus diebus macerantur, deinde in mortarium conijciuntur. His adduntur sacchari albissimi drachmæ sex, amyli drachmæ quinque, moschi ex aqua rosarum dissoluti scriptulus vnus. Atteruntur deinde pistillo quousque simul misceantur, postremò digeruntur in particulas hordei granis haud maioris, & siccantur in vmbra. Hæc confectio præstat ad oris graueolentiam, si vna aut altera portio in ore continetur. lib 1. cap. 20.

Nuces myristicæ oris suauitatem cōmendant, & fætentis animæ virus commansæ abolent. lib. 1. cap. 141.

Sonchi folia commanducata, graueolentiam oris tollunt. lib. 2. cap. 124.

Ad Allij fœtorem.. CAP. CLVII.

NVces iuglandes recentes Allio mistæ, eximunt eius acrimoniam. lib. 1. cap. 141. DIOSCOR.

Ruta mansa, alliorum ceparumq; acrimoniam domat. lib. 3. cap. 45.

Thumri caro contra acrimonias esitatorum maximè valet. lib. 2. cap. 30.

Angelicæ radix mansa, anhelitum adeò commendat, vt præsumpti allij odorem occultare facilè posset. lib. 4. cap. 111. MATHIOL.

Ad oris inflammationem. CAP. CLVIII.

AQuæ alumnosæ medentur oris & gingiuarum inflammationibus, si ex eis frequens collutio fiat. lib. 5. cap. 14. IDEM.

Vinum ex punicis, oris phlegmonas extinguit, ex aqua rosarum illitum. lib. 5. c. 29.

Ad oris vlcera. CAP. CLIX.

ACaciæ succus oris vlcera sanat. lib. 1. capite 115. DIOSCOR.

Aloe cum melle & vino omnibus oris vlceribus proficit. lib. 3. cap. 22.

Alumen cum melle. lib. 5. cap. 82.

Alumen ex Melo aduectum, cum melle. lib. 5. cap. 82.

Arthemis commanducata, vlcerum eruptiones in ore sanat. libr. 3. cap. 137.

Aspalathum decoctum cum vino & collutum. lib. 1. cap. 19.

Britanicæ foliorum succus. libr. 4. cap. 2.

Butyrum cum melle, infantibus vlcera oris sanat. lib. 2. cap. 66.

Chamæmelum: vide Anthemis.

Cyperi radicis farina contra vlcera oris, etiamsi depascant vorentque efficax est. libr. 4. cap. 4.

Gallæ tritæ, oris vlcerationem cohibent. lib. 1. cap. 123.

Leucoij flores aridi cum melle. libr. 3. capite 121.

Ligustri folia commanducata. libr. 1. capite 107.

Lycium exulceratas gingiuas sanat illitum. lib. 1. cap. 114.

Mœnarum garum oris putrilagines collutione sedat. lib. 2. cap. 28.

Nucleorum mali punici acidi expressus succus cum melle coctus. lib. 1. cap. 127.

Oenanthe cum melle, croco, myrrha & rosaceo trita. lib. 5. cap. 5.

Oleæ syluestris folia commanducata, priuatim infantibus prosunt. lib. 1. cap. 118.

Omphacium cum melle. lib. 5. cap. 6.

Origani heracleotici virentis succus. lib. 3. cap. 28.

Papyri crematæ cinis depascentia vlcera cùm omnium partium, tum oris maximè cohibet. lib. 1. cap. 98.

Pedicularis herba cum melle, vlcera oris manantia sanat. lib. 4. cap. 150.

Phyllyreæ folia commanducata. Item: decoctum eorundem collutum. lib. 1. cap. 108.

Plantaginis foliorum succus, colluta subinde oris vlcera purgat. lib. 2. cap. 119.

Quin-

Quinquefolij radicis decoctæ ad tertias ius, putrida oris vlcera collutione sistit. libr. 4. cap. 38.

Rubi folia oris vitijs medentur commanducata. Item : Caules cum folijs tunduntur, exprimiturque succus, mox sole cogitur, ad idem conueniens. Item : Mori in rubo nascentis quàm optimè maturi succus, ad oris medicamenta conuenit. libr. 4. cap. 33.

Rubi idæi eædem vires. lib. 4. cap. 34.

Sal cum polenta crematus, vlceribus in ore manantibus illinitur. lib. 5. cap. 85.

Salis spuma vires salis habet. lib. 5. cap. 86.

Sandaracha cum rosaceo. lib. 5. cap. 81.

Staphis agria: vide Pedicularis herba.

Tamarix fructum parit gallæ proximum, inæqualiter astringentem gustu, quo conuenienter vtimur vice gallæ in medicaminibus oris. lib. 1. cap. 99.

Testiculi alterius, qui serapias vocatur, radix arida, oris vlcera cacoethe sanat. libr. 3. cap. 125.

Tribulus vterque vlcera in ore erumpentia sanat. lib. 4. cap. 14.

Aquæ aereæ oris vlcera sanant. libr. 5. capite 14. MATHIOL.

Bellidis folia commansa, sanant oris exulceratas pustulas. lib. 3. cap. 139.

Betulæ truncus terebro perforatus, ingentem aquæ copiam reddit, quæ oris vlcera sanat collutione ex ea facta. lib. 1 cap. 93.

Consolidæ mediæ folia illita, vel eorum

ſuccum, efficax medicamentum eſſe prædicant, vlceribus omnibus in ore manantibus exedentibusque. lib. 4. cap. 9.

Corallium oris vlcera ſanat. lib. 5. cap. 79.

Cotini foliorum decocto ſanantur in collutione oris vlcera. lib. 1. cap. 184.

Cyani maioris ſuccus oris vlcera ſanat. lib. 2. cap. 125.

Flos ſolis oris vlcera ſanat, vbi in vino decoquitur, & ea ſubinde vlcera abluuntur. lib. 3. cap. 50.

Geranij quinti herbam tritam recentemque, Germanorum medici, peculiariter commendant ad oris vlcera. Comp. pag. 540.

Linguæ ceruinæ, ſiue

Phyllitidis ſtillatitia aqua os abluendum præcipiunt quidam ad palati deſquamationes. lib. 3. cap. 104.

Piloſellæ ſuccus oris vlcera ſanat. libr. 4. cap. 10.

Potentilla oris vlcera ſanat. lib. 4. cap. 37.

Pruni ſylueſtris baccæ cum Arbuſculæ radicibus ex aqua vel vino auſtero decoctæ, oris vlcera ſanant. lib. 1. cap. 137.

Solidago: vide Conſolida.

Vinum ex punicis cum rhodomelle miſtum, facit perbellè ad oris exulcerationes. lib. 5. cap. 29.

Virgæ aureę decocto oris vlcera ſanantur. lib. 4. cap. 31.

Ad oris nomas. CAP. CLX.

Fel

FEl testudinum nomis in ore infantium prodest. lib. 2. cap. 71. DIOSCOR.

Sacræ herbæ, siue

Verbenacę supinæ decoctum in vino oris nomas gargarizatu cohibet. lib. 4. cap. 56.

Ad oris distractiones. CAP. CLXI.

MVmia medetur oris distractionibus, si ex amaraci aqua naribus immittatur. lib. 1. cap. 85. MATHIOL.

Gingiuas corroborantia. CAP. CLXII.

ALoe gingiuis cum melle & vino proficit. lib. 3. cap. 22. DIOSCOR.

Lac asininum collutas gingiuas stabilit. lib. 2. cap. 64.

Mastiche gingiuas contrahit. libr. 1. capite 75.

Muriæ succus collutas gingiuas contrahit. lib. 1. cap. 118.

Myrrha gingiuas stabilit colluto cum vino & oleo ore. lib. 1. cap. 67.

Omphacium in ore contentum gingiuas contrahit. lib. 1. cap. 28.

Pulegij arefacti cinis gingiuas corroborat. lib. 3. cap. 30.

Rubi folia commanducata, gingiuas firmant. Item: Caules cum folijs tunduntur exprimiturque succus, mox sole cogitur, ad idem conueniens. lib. 3. cap. 33.

Rubi Idæi eædem vires. lib. 3. cap. 34.

Rubigo ferri gingiuas firmat. libr. 5. capite 53.

MATHIOL. Crespini è fructu post vindemias Incolæ vinum exprimunt, quod falsò de Berberi vocant officinæ, hoc gingiuas corroborat. libr. 1. cap. 105.

Fragariæ herbæ & radicum decoctum ore contentum, collutionisque modo agitatum, gingiuas roborat. libr. 4. cap. 38.

Potentilla laxas cohibet gingiuas, vbi in aceto decoquitur, & eo os sæpe colluitur. lib. 4. cap. 37.

Ad gingiuarum humiditatem superfluam. CAP. CLXIII.

DIOSCOR. ACetum scillinum gingiuas humore prægnantes collutione stringit firmatque. lib. 5. cap. 21.

Alumen gingiuas humore prægnantes comprimit. lib. 5. cap. 82.

Balaustium: cytini vires habet. libr. 1. capite 127.

Cancamo aduersus gingiuas humore prægnantes nihil efficacius. lib. 1. cap. 23.

Cytini decocto humida gingiuarum vitia colluuntur. lib. 1. cap. 127.

Gallæ tritæ gingiuarum fluxiones cohibent. lib. 1. cap. 123.

Lapis smyris, gingiuis quas humor vexat, prodest. lib. 5. cap. 123.

Lichen oris & linguæ defluxiones inhibet. lib. 4. cap. 48.

Malicorium Cytini præbet vsum. libr. 1. cap 127.

Mures

Mures in domibus oberrantes inaſſatos ſi infantes ederint, oris ſaliuam exiccari promittunt. lib. 2. cap. 63.

Oleum ſylueſtris oliuæ gingiuis putrulagine laborantibus colluitur. Item: Eiuſdem calfacti fotus gingiuis fluxione laborantibus vtilis eſt, lanam enim ſpecillo circumligatam oleo madefacere oportet & gingiuis admouere, donec albæ ſpectentur. lib. 1. cap. 118.

Omphacium prodeſt contra humida gingiuarum vitia cum melle aut paſſo. lib. 5. capite 6.

Pedicularis herba: vide Staphis agria.

Pruni folia in vino decocta, collutione gingiuas fluxione laborantes reprimunt. Idem præſtant ſylueſtrium prunorum baccæ poſt maturitatem exiccatæ. lib. 1. cap. 137.

Pumex gingiuas abſtergit. libr. 5. cap. 84.

Roſarum flos qui in medio earum inuenitur ſiccatus, gingiuarum fluxionibus efficaciter inſpergitur. lib. 1. cap. 112.

Sal cum polenta crematus, gingiuis quas humor vexat illinitur. lib. 5. cap. 85.

Salis ſpuma eandem vim habet. libr. 5. capite 86.

Staphis agria gingiuarum rheumatiſmum ſiſtit decocta in aceto & colluta. libr. 4. capite 150.

MATHIOL.

Auellana Inda, ſiue Fauſel in vino decocta, gingiuarum fluxiones cohibet. lib. 1. cap. 141.

Meſpila ſiſtunt dentium & gingiuarum

fluxiones, vbi eorum decocto colluitur. lib. 1. cap. 133.

Rosarum flosculi medij cum suis capillis gingiuarum defluxiones cohibent. lib. 1. capite 113.

Rosmarinum coronarium sistit gingiuarum defluxiones, in aceto & vino austero feruefactum, vbi hoc decocto calido os colluatur. libr. 3. cap. 73.

Viburni folia præstant ad gingiuarum rheumatismos, si vnà cum oliuæ folijs decoquantur in aqua & aceto, & ex hoc decocto sæpè foueantur gingiuæ. lib. 1. cap. 124.

Vinum ex punicis cum rhodomelle mistum, perbellè facit ad oris & gingiuarum defluxiones. lib. 5. cap. 29.

Ad gingiuarum excrescentias. CAP. CLXIIII.

DIOSCOR. AErugo ad gingiuarum excrescentias & extuberationem vtilis. lib. 5. cap. 52.

Alumen ex Melo aduectum, gingiuarum carnem excrescentem comprimit. libr. 5. capite 82.

Lapis alabastrites gingiuas comprimit. lib. 5. cap. 110.

Mastiche gingiuas contrahit. libr. 1. capite 75.

Muriæ succus collutas gingiuas contrahit. lib. 1. cap. 118.

Omphacium in ore contentum, gingiuas contrahit. libr. 1. cap. 28.

Ad gingiuarum dolorem. CAP. CLXV.

Rosæ

ROsarum aridarum in vino decoctarum expressus liquor, ad gingiuarum dolorem collutus conducit. lib. 1. cp. 112. DIOSCOR.

Ad gingiuarum pruritum. CAP. CLXVI.

BVtyrum, si cum melle infricatur, gingiuarum pruritum sedat. lib. 2. cap. 66. IDEM.

Ad gingiuarum inflammationem.
CAP. CLXVII.

AQuæ aluminosæ medentur gingiuarum inflammationibus, si ex eis frequens collutio fiat. lib. 5. cap. 14. MATHIOL.

Vinum ex punicis gingiuarum phlegmonas extinguit, ex aqua rosarum illitum. libr. 5. cap. 29.

Ad gingiuarum abscessus & vlcera.
CAP. CLXVIII.

ACetum reprimit abscedentes gingiuas & sanguine manantes. libro quinto capite 17. DIOSCOR.

Chalcitis gingiuarum vitia compescit. lib. 5. cap. 75.

Misy ad gingiuarum vitia vtile. libr. 5. capite 76.

OEnanthes in testa candentibus prunis crematæ cinis, abscedentes gingiuas cruentasque cum melle sanat. libro quinto capite 5

Plantaginis succus gingiuis cruore suffusis confert. lib. 2. cap. 119.

MATHIOL. Cochlearum putamen vſtum & in puluerem tenuiſsimum contritum, gingiuarum putredines exulcerationesque illitum tollit. lib. 2. cap. 9.

Corallium deſquamatas gingiuas emendat. lib. 5. cap. 97.

Cyclamini radicum ſuccus cum æquali mellis portione in ore detentus, gingiuarum cæterarumque circumſtantium partium vitia ſanat. lib. 2. cap. 159.

Fagi folia eſitata, gingiuarum vitis mirificè opitulantur. lib. 1. cap. 121.

Linguæ ceruinæ, ſiue

Phyllitidis ſtillatitia aqua os abluendum præcipiunt quidam ad cruentas gingiuas. lib. 3. cap. 104.

Pruni ſylueſtris baccæ cum arbuſculæ radicibus ex aqua vel vino auſtero decoctæ, gingiuarum vlcera ſanant. libr. 1. cap. 157.

Dentitionem puerorum iuuantia.

CAP. CLXIX.

DIOSCOR. BVtyrum dentitionem iuuat, ſi cum melle infricatur. lib. 2. cap. 66.

Cerebrum Leporis terreſtris affrictu aut cibo, facilem infantibus dentitionem præſtat. lib. 2. cap. 18.

Cornu cerui crudum in aceto ferueſactum, ſi eo gingiuæ colluuntur, maxillarum à dentitione dolorem adimit. lib. 2. cap. 52.

Dentes purgantia. CAP. CLXX.

Alcyo-

Alcyonij quintum genus dealbandis dentibus aptum est. lib. 5. cap. 34. DIOSCOR.

Aristolochiæ rotundæ radix gingiuas & dentes extergit. lib. 3. cap. 4.

Buccina si quis salis plena fictili crudo adurat, dentifricio conueniunt. lib. 2. cap. 4.

Cochlearum testæ crematæ, dentes purgant. libr. 2. cap. 9.

Cornu cerui contusum, crudo fictili luto circumlito & in fumum indito, vritur donec albescat. Id cadmiæ modo elotum & infrictum, dentes expurgat. lib. 2. cap. 52.

Lapidis arabici cinis dentifricio optimus. lib. 5. cap. 106.

Lapis smyris dentifricio commendatur. lib. 5. cap. 123.

Lentisci virentes surculi calamulorum vice dentibus repurgandis affricantur. libr. 1. cap 75.

Mastiche additur in dentifricia. libr. 1. capite 75.

Pumicis è farina fit dentifricium. libr. 5. capite 84.

Purpura vsta dentes abstergit. lib. 2. c. 4. o[f]s[ ] cuttle

Sepiæ atramentum in sua testa tostum, donec id quod crustosum est abscedat, posteaque tritum, dentes expurgat. lib. 2. capite 20.

Atramentum sutorium, siue shomakers black vitriall MATHIOL.

Chalcanthum limosos rubiginososque dentes purgat & nitidos reddit. libr. 5. capite 74.

Gamnorum lapillorum puluere dente dealbantur firmanturque. lib. 2. cap. 10.

Maluæ radix sicca, die vna in aqua mace rata, & deinde madida papyro circumuolu ta, & sub cinere feruenti decocta, & iterum siccata, vtiliter vsurpatur ad dentifricia, mun dat enim affricta dentes, & gypseam materi am soluit. lib. 2. cap. 111.

Ad dentium dolorem. CAP. CLXXI.

DIOSCOR. ABsinthij decoctum vaporis suffitu, den tium dolorem compescit. lib. 3. cap. 23.

Acetum calidum contra dentiũ doloren colluitur. lib. 5. cap. 17.

Allium cum thure & teda decoctum & in ore contentum. lib. 2. cap. 146.

Althęæ radix cum aceto decocta. lib. 3. ca pite 146.

Amurca in cupreo vase ad crassitudinem mellis decocta, & cum aceto vino vel mulso denti indita. lib. 5. cap. 120.

Anagallidis succus in aduersam narem in iectus. lib. 2. cap. 174.

Anguium senecta in vino decocta & col luta. lib. 2. cap. 17.

Anonidis radix in posca decocta & collu ta. lib. 3. cap. 18.

Apiastri decoctum collutum. lib 3. c. 101.

Apollinaris radix in aceto decocta. lib. 4 cap. 64.

Arctij semen & radix in vino decocta. lib. 4. cap. 101.

Aspa-

Asparagi sylueſtris decocti ſuccus ſuper ...nte contentus. lib. 2. cap. 118.

Aſphodeli radicis ſuccus in contrariā au...m infuſus. lib. 2. cap. 164.

Bitumen oblitum. lib 1. cap. 85.

Cancamo nihil efficacius. lib. 1. cap. 23.

Capparis ſemen ex aceto coctum vel col...tum. Item: Radix eiuſdem dente demorſa. ...b. 2. cap. 169.

Cedria cauernis dentium indita, eos fran...t & dolorem leuat. Item: Ex aceto colluta. ...b. 1. cap. 89.

Chamæleontis nigri radix conciſa in ace...o decocta & colluta. Item: cum pari pipere ... cera denti oblita. lib. 3. cap. 9.

Chelidonij maioris radix manducata, aut ...um vino impoſita. lib. 2. cap. 176.

Clematis prima cōmanducata. lib. 4. c. 6.

Colocynthis vna ſi repurgatur, & luto ob...to cum aceto & nitro inferueſcit, hocque ...re decocti dentes colluuntur, dolorem eo...um tollit. lib. 4. cap. 171.

Cucumeris sylueſtris radicis decoctum. ...b. 4. cap. 149.

Elleborus: vide Veratrum.

Ephemeri radicis decoctum. lib. 4. cap. 80.

Fici ſuccus lana exceptus, & dentium ca...is inditus. lib. 1. cap. 145.

Galbanum oblitum aut cauernis inditum. ...ib. 3. cap. 81.

Gallarum nucleus dentium cauernis indi...us. lib. 1. cap. 123.

Haſtula regia: vide Aſphodelus.

Hederæ nigræ acini quinque triti calfacti que in mali punici cortice cum roſaceo, & in contrariam aurem inſtillati. lib. 2. cap. 17

Hyoſcyamum: vide Apollinaris.

Hyſſopum decoctum cum aceto. l. 3. c. 2

Lacca: vide Cancamum.

Lacertæ iecur exeſis dentibus coniectum lib. 2. cap. 68.

Lapathi radices coctæ in vino & colluta lib. 2. cap. 108.

Laſer cauernis dentium in dolore ind tur. Aut cum thure in linteo circumligatu Aut, cum hyſſopo & ficis coctis in poſca c colluitur. lib. 3. cap. 78.

Lepidij radix collo appenſa, dolore den tium liberare exiſtimatur. lib. 2. cap. 170.

Leucacanthæ radix manducata. lib. 3. c pite 19.

Melanthium cum aceto & teda decoctu & collutum. lib. 3. cap. 77.

Meliſſa: vide Apiaſtrum.

Mori corticis feruefacti & foliorum iu dentes in dolore aptiſsimè colluuntur. Item Radix circiter meſſem inciſa, facta in ambit ſcrobe, ſuccum emittit, qui poſtridie concr tus inueniri ſolet, is in dolore dentium ef cax eſt. lib. 2. cap. 143.

Myricæ foliorum decoctum collutum. li 1. cap. 99.

Oleæ æthiopicæ lachryma dentium c uernis impreſſa. lib. 1. cap. 119.

Pan

Panacis heraclei succus denti cauo indi-
[illegible]s. lib. 3. cap. 48.
Pastinacæ marinæ radius, qui eius cauda
[illegible]natus aduersis squamis reflectitur, dentium
[illegible]olorem mitigat, nam eos frangit & euocat.
[illegible]br. 2. cap. 19.
Pedicularis herba decocta in aceto. lib. 4.
[illegible]ap. 140.
Peucedanum cauernis dentium inditum.
[illegible]b. 3. cap. 76.
Piceæ teda particulatim secta, & in aceto
[illegible]octa. Item: Eiusdem, &
Pini folia trita & in aceto feruenti decocta
[illegible]ro collutione. lib. 1. cap. 74.
Plantaginis decocta radix & manducatu
[illegible]x collutione dolorem sedat. lib. 2. cap. 119.
Platani cortex in aceto decoctus. lib. 1. ca-
[illegible]pite 91.
Polemoniæ radix mansa. lib. 4. cap. 8.
Pulegij herba viridis præstat ad dentium
dolores, vino, melle & sale decocta, siue ex
vino, & melle solo, siue ex vino & pari sale
in fictili feruefacta. lib. 3. cap. 30.
Pyrethri radix in aaeto decocta & colluta.
lib. 3. cap. 71.
Quinquefolij radicis decoctæ ad tertias
[illegible]ius in ore contentum. lib. 4. cap. 38.
Ranæ virides in aqua & aceto decoctę. lib.
2. cap. 25.
Ranunculi radix appensa, dolorem leuat,
dentes tamen frangit. lib. 2. cap. 171.
Rhois gũmi dentiũ cauis inditũ. l. 1. c. 124.

Solani somniferi succus in vino decoctus. lib. 4. cap. 68.

Sory cauernis inditum. lib. 5. cap. 78.

Spinæ albæ radicis decoctum. libr. 3. c. 11.

Staphis agria: vide Pedicularis herba.

Tamarix: vide Myrica.

Tithymali lac dentium cauernis inclusum leuat dolores, sed dentes cera sunt oblinendi, ne suo delapsu fauces & linguam vitiet. Item radix decocta cum aceto, dentiũ dolori auxiliatur colluto ore. lib. 4. cap. 159.

Veratrum nigrum ex aceto collutum. lib. 4. cap. 146.

Verbasci decoctum collutum. lib. 4. c. 99.

Vermes terreni cum oleo decocti, in contrariam aurem instillati. lib. 2. cap. 61.

Vnguento rosaceo, dentes inter initia doloris collui prodest. lib. 1. cap. 42.

MATHIOL. Angelicæ radix mansa & dentium cauis imposita, eorum dolorem sedat. libr. 4. capite 111.

Anonidis radix decoquitur ex poscayt utiliter ad dentium dolores, mulcet enim hos, vbi iure os colluatur, & præsertim vbi pituita redundat. lib. 3. cap. 18.

Auellana Inda decoquitur in vino ad dentium dolores, siquidem si eo calido foueantur, non solum eorum dolores mulcet, sed & commotos firmat, gingiuas laxas stringit, & fluxiones inhibet. lib. 1. cap. 141.

Bistorta Tormentillæ vires habet. libr. 4. cap. 2.

Cal-

Calthæ ſiccatæ puluis cauis dentium im-
iſſus, dolorem leuat. lib 4. cap. 186.

Cupreſsi conorum decoctum ex aceto pa-
tum. Item Foliorum decoctum ſæpè collu-
m. lib. 1. cap. 86.

Cyclamini radicum ſuccus in ore deten-
s. lib. 2. cap. 159.

Dracunculus hortenſis dentium dolores
ulcet. Comp. pag. 335.

Fauſel: vide Auellana Inda.

Helxine: vide Parietaria.

Imperatoriæ decocto dentes in dolore v-
liter fouentur, præſertim, ſi in vino auſte-
o radix decoquatur. lib 3. cap. 65.

Iridis radicem dentium dolores mulcere,
eiuſdem decocto foueantur, compertum
ſt. lib. 1. cap. 1.

Iuniperi reſina in ſolutionibus dentium
ddita, dolorem mulcet. Comp. pag. 41.

Iuniperinæ baccæ decoquuntur ex vino
lbo prius contractæ vnà cum roſis, cupreſsi
ilulis, & myrti folijs, vtiliſsimè ad dentium
dolores, ſiquidem hoc decocto calido in ore
contento, facilè iuuantur affecti, & præſer-
tim addito aquæ vitæ momento. Atqui vbi
dolor modum exceſſerit, addito etiam philo-
nis antidoto. lib. 1. cap. 87.

Lauendulæ decocto è floribus parato, col-
luuntur vtiliter in dolore dentes, rheuma-
tiſmis præſertim obnoxij, & præſertim ſi
cum marrubio, cinnamomo & fæniculi & a-
ſparagi radicibus incoquantur. lib. 1. cap. 6.

Maſtiche manditur vnà cum cera odorata, ad dentium dolorem. libr. 1. cap. 75.

Millefolij commanducata folia & præſertim recentia, dentium dolores mulcent. Idem facit commanducata radix, & diu ſub dente dolente retenta. lib. 4. cap. 98.

Nardus Italica Lauendulæ vires habet. lib. 1. cap. 6.

Naſturtij ſuccus dentium dolorem mulcet, ſi calidus in aure dolentis lateris fuerit inſtillatus. lib. 2. cap. 148.

Oleum hyoſcyaminum (cuius præparatio infrà cap. 504. deſcripta habetur) dentium dolores mirificè mulcet, ſi tepidum in ore contineatur. lib. 1. cap. 36.

Oleum quod ex Iuniperi materie (vt chymiſtæ dicunt) per deſcenſorium duobus aduerſis fictilibus, tum pariter vitreis inſtrumentis elicitur, calidum ore contentum, dentium dolores mirificè mulcet, ſi tamen frigida defluxione afficiantur. Fit ex baccis hoc longè præſtantius odore perquam iucundo. lib. 1. cap. 87.

Parietariæ ſuccus in ore detentus. libr. 4. cap. 81.

Pipere æthiopico Æthiopes ad dentium dolores vtuntur. lib. 2. cap. 153.

Pontentilla in aceto decocta & colluta. libr. 4. cap. 37.

Ptarmicæ radix manſa. lib. 2. cap. 156.

Sandaracæ admotæ igni fumus, dentium dolores mulcet, vbi per infundibulum ad affectum

fectum dentem peruenerit. lib. 1. cap. 87.

Sinapis ſemen manſum. lib. 2. cap. 148.

Tormentillæ puluis cauis dentium inditus, cum aluminis & pyrethri momento non modò dolorem ſedat, ſed & fluxiones cohibet. lib. 4. cap 2.

Vitreola: vide Parietaria.

Dentes frangentia & excutientia.
CAP. CLXXII.

AMurca ſi cum omphacino recoquatur ad mellis craſsitudinem, carioſos dentes extrahit. lib. 1. cap. 120. DIOSCOR.

Cedria cauis dentium inditus, eos frangit. lib. 1. cap. 89.

Chamæleontis nigri radix dentes frangit, ſi ſcriptorio ſtylo feruens admoueatur. lib. 3. cap. 9.

Paſtinacæ marinæ radius, qui eius cauda enatus aduerſis ſquamis reflectitur, dentes frangit & euocat. lib. 2. cap. 19.

Chelidonij maioris ſuccus cauis dentibus inditus, eos frangit & eijcit. lib. 2. cap. 176. MATHIOL.

Ad dentium commotionem. CAP. CLXXIII.

ACetum ſcillinum collutum, motos dentes ſtabilit. lib. 5. cap. 21. DIOSCOR.

Alumen cum aceto & melle, dentium motus firmat. lib. 5. cap. 81.

Balauſtij ſuccus cytini vires habet. libr. 1. cap. 127.

Cytinorum decocto mobiles dentes colluuntur. lib. 1. cap. 127.

Lac asininum collutos dentes gingiuasq; stabilit. lib. 2. cap. 64.

Lentisci decoctum collutum. libr. 1. capite. 75.

Malicorium cytini effectum præbet. lib. 1. cap. 127.

Muriæ succus gingiuas contrahit collutione, & dentium motus firmat. libr. 1. capite 118.

Myrrha gingiuas & dentes stabilit, colluto cum vino & oleo ore. lib. 1. cap. 67.

Oleum syluestris oliuæ. lib. 1. cap. 118.

Omphacinum in ore contentum dentes firmat. lib. 1. cap. 28.

Sory dentes labantes firmat. libr. 5. capite 78.

MATHIOL. Auellana Inda in vino decocta, commotos dentes firmat. lib. 1. cap. 141.

Corallium dentes commotos firmat. lib. 5. cap. 97.

Crespini è fructu post vindemias Incolæ vinum exprimunt, quod firmat commotos dentes, si eo sæpius foueantur. libr. 1. capite 105.

Faufel: vide Auellana Inda.

Fragariæ herbæ & radicum decoctum, ore contentum, collutionisque modo agitatum, dentes commotos firmat. lib. 4. cap. 38.

Potentilla firmat commotos dentes, vbi in aceto decoquitur, & eo sæpè os colluitur. lib. 4. cap. 37.

Viburni folia præstant ad vacillantes dentes

tes confirmandos, si vnà cum oliuæ folijs decoquantur in aqua & aceto, & ex hoc decocto sæpe foueantur dentes. lib. 1. cap. 124.

Virgæ aureæ decocto firmantur dentes. lib. 4. cap. 31.

Ad dentium stuporem. CAP. CLXXIIII.

DIOSCOR.

PortuIaca commanducata dentium stuporem sedat. lib. 2. cap. 117.

Ad dentium fluxus. CAP. CLXXV.

MATHIOL.

AVellana Inda decoquitur in vino ad dentium fluxionem, siquidem si eo calido foueantur, non solùm eorum dolores mulcet, sed & commotos firmat, gingiuas laxas stringit, & fluxiones inhibet. lib. 1. cap. 141.

Bistorta Tormentillæ vires habet. lib. 4. cap. 2.

Fausel: vide Auellana Inda.

Mespila sistunt dentium fluxiones, vbi eorum decocto os colluitur. libro primo capite 133.

medlars

Rosmarinum coronarium sistit dentium fluxiones, in aceto & vino austero feruefactum, vbi hoc decocto calido os colluitur. lib. 3. cap. 73.

Tormentillæ puluis cauis dentium inditus cum aluminis & pyrethri momento, fluxiones eorum cohibet. libr. 4. cap. 2.

Ad palati desquamationes. CAP. CLXXVI.

IDEM.

LInguæ ceruinæ, siue

Phyllitidis ſtillatitia aqua os abluendum præcipiunt quidam ad palati deſquamationes. lib. 3. cap. 104.

Ad linguæ ſcabritiem & aſperitatem.

CAP. CLXXVII.

DIOSCOR. MEntha linguæ ſcabritiem affricta læuigat. lib. 3. cap. 35.

Rhois ſemen cum melle, linguæ aſperitates abſtergit. lib. 1. cap. 124.

MATHIOL. Anguriæ ariditati linguæ quam maximè conferunt. lib. 2. cap. 128.

Cydoniorum malorum ſemina ſi in aqua decoquantur quouſq; ius mucaginem contrahat, linguæ ſcabritiem mirificè læuigant. lib. 1. cap. 131.

Myxaria linguæ aſperitatem mirificè leniunt. lib. 1. cap. 137.

Saccharum candidum competit ſcabritiei linguæ pectoriſque aſperitatibus. Verùm ad hæc id præſtantius eſt, quod in fictilibus, vbi violaceum Iulapium aſſeruatur, æſtate concreuit, eò quòd violarum diluti facultate humectet, leniatque magis. libr. 2. cap. 57.

Sebeſtena: vide Myxaria.

Liverwort

Ad linguæ fluxus. *CAP. CLXXVIII.*

DIOSCOR. LIchen oris & linguæ defluxiones inhibet. lib. 4. cap. 48.

MATHIOL. Trifolij acetoſi ſucco os colluitur, vbi lingua calida fluxione laborat. lib. 3. cap. 106.

Ad linguæ vlcera. *CAP. CLXXIX.*

BEllidis folia cōmanſa ſanant linguæ exulceratas puſtulas. lib.3. cap.139. MATHIOL.

Cotini foliorum decoctǫ ſanantur in collutionibus linguæ vlcera. lib.1. cap.124.

Cyclamini radicum ſuccus, cum æquali mellis portione in ore detentus, linguæ, gingiuarum, cæterarumque circumſtantium partium vitia ſanat. lib.2. cap.159.

Pruni ſylueſtris baccæ cum arbuſculæ radicibus ex aqua vel vino auſtero decoctæ, ſanant linguæ vlcera. lib.1. cap.137.

Ad linguæ reſolutionem. CAP. CLXXX.

NItrum in linguæ reſolutione pani commodè permiſcetur. lib.5. cap.89. DIOSCOR.

Amaraci ſucco vtiliter os in linguæ reſolutione colluitur, addito pyrethri & longi piperis decocto, aut acori, aut origani. lib.3. capite 40. MATHIOL.

Oleum & Armeniacorum nucleis expreſſum, valet ad linguæ impedimenta. lib.1. capite 131.

Sampſuchum: vide Amaracus.

Ad loquelam deperditam. CAP. CLXXXI.

AQua vitę ſiue Elixir Mathioli (cuius pręparatio infrà cap. 358. habetur) non ſolum hauſta, ſed in faciem ex alterius ore proiecta, loquelam amiſſam reſtituit, & iamiam moribundos tamdiu ſuſtinet, vt quandoque miraculi ſpeciem afferat. lib.5. cap.7. IDEM.

Lauendulæ, &

Nardi Italicæ florum aqua ſtillatitia potu

duorum cochleariorum menſura deperditam reddit loquelam. lib. 1. cap. 6.

Pæoniæ maſculæ ſemen præſtat ad amiſſam loquelam, ſi triginta eius grana à cortice repurgata, & in puluerem contrita, ex vino propinentur. libr. 3. cap. 140.

Ad gulæ dolorem. CAP. CLXXXII.

MATHIOL. Mumia prodeſt quatuor granorum pondere ex Thymbræ decocto reſoluta gulæ cruciatibus lib. 1. cap. 85.

Ad gulæ aſperitates. CAP. CLXXXIII.

IDEM. Manna læuigat gulæ pectoriſq; partes. lib. 1. cap. 73.

Oleum ſeſaminum aſperitates quaſcunq; lenit, ſed præcipuè gulæ. lib. 1. cap. 35.

Ad tonſillarum tumorem. CAP. CLXXXIIII.

DIOSCOR. Æris floris farina cum melle admota, tõſillas reprimit. lib 5. cap. 48.

Alumen ex Melo aduectum, tonſillis accommodatur. lib. 5. cap. 82.

Chalcitis tonſillas compeſcit. libr. 5. capite 75.

Miſy idem facit. lib. 5. cap. 76.

Omphacium prodeſt contra tonſillas, cum melle aut paſſo. lib 5. cap. 6.

Sal cum melle toſtus tonſillis accommodatur lib. 5. cap. 85.

Salis ſpuma, vires ſalis habet. libr. 5. capite 86.

Sinapi ſuccus, contra præduros tonſillarum

rum tumores, ex aqua & melle gargarizatur. lib. 2. cap. 148.

Vinum myrsinites contra tonsillas efficax est. lib. 5. cap. 32.

Ad tonsillarum inflammationem.

CAP. CLXXXV.

CEdria tonsillarum inflammationibus auxilio est. lib. 1. cap. 89. DIOSCOR.

Ficuum decoctum gargarizatu tonsillis inflammatis prodest. libr. 1. cap. 145.

Helxine: vide Parietaria.

Hirundinum cinere tonsillarum inflammationibus succurritur. lib. 2. cap. 49.

Mori succus decoctus æreo vase atque insolatus, cum mellis exiguo, facit ad tonsillarum inflammationes, sed inolescit eius vis adiecto scissili alumine, galla, croco & myrrha, itẽ myricæ semine, iri & thure. l. 1. c. 143.

Oleum picinum, Picis liquidæ vires habet. lib. 1. cap. 79.

Parietariæ succus vtiliter gargarizatur & illinitur tonsillis inflammationem sentientibus. lib. 4. cap. 81.

Pix liquida tonsillarum inflammationibus iungitur. lib. 1. cap. 78.

Vitreola: vide Parietaria.

Ari radix aqua prius elixa illinitur inflammatis tonsillis, fabacea farina addita, & defruto subacta. lib. 2. cap. 162. MATHIOL.

Ari Ægyptij radix illinitur elixa inflammatis tonsillis, fabacea farina addita, & defruto subacta. Comp. pag. 187.

Verbasci radicum decoctum vtiliter gargarizatur contra tonsillarum inflammationes. lib. 4. cap. 99.

Ad tonsillarum fluxus. CAP. CLXXXVI.

DIOSCOR. PRuni folia in vino decocta, collutione & gargarizatu tonsillas fluxione laborantes reprimunt. Idem præstant syluestrium prunorum baccæ post maturitatem exiccatæ. lib. 1 cap. 137.

Ad tonsillarum vlcera & crustas. CAP. CLXXXVII.

Britannica or spoonwort

IDEM. BRitanicæ folijs exprimitur succus, qui igne aut sole cogitur. Vim habet tonsillarum vlceribus accommodatam. libr. 4. capite 2.

Lac bubulũ gargarizatur exulceratis tonsillis. lib. 2. cap. 64.

Lycium facit ad exulceratas gingiuas. lib. 1. cap. 114.

Origani heracleotici virentis succus tonsillas sanat. lib. 3. cap. 28.

Sacra herba in vino decocta, tonsillarum crustas abrumpit. lib. 4. cap. 56.

Tribulus vterque tonsillas sanat. lib. 4. capite 14.

Verbenaca supina: vide sacra herba.

Ad vuæ tumorem. CAP. CLXXXVIII.

IDEM. AEris floris farina cum melle admota, vuam reprimit. lib. 5. cap. 48.

Alu-

Alumen ex Melo aduectum, vuis accommodatur. lib. 5. cap. 82.

Fabæ lomentum cum rosa, thure & oui candido, reprimit vuam. lib. 2. cap. 98.

Laser cum melle vuam reprimit. lib. 3. capite 78.

Omphaciũ prodest contra vuam, ex melle aut passo. lib. 5. cap. 6.

Origani heracleotici virentis succus vuas sanat. libr. 3. cap. 28.

Sal cum melle tostus, vuis accommodatur. lib. 5. cap. 85.

Salis spuma eandem vim habet. lib. 5. capite 86.

Ad vuæ inflammationem. CAP. CLXXXIX.

DIOSCOR.

Hirundinum cinere vuæ inflammationibus succurritur. lib. 2. cap. 49.

Oleum picinum, Picis liquidæ vires habet. lib. 1. cap. 79.

Pix liquida vuæ inflammationibus iungitur. lib. 1. cap. 79.

Vrticæ succus gargarizatu vuam inflammatione turgentem reprimit. lib. 4. cap. 89.

MATHIOL.

Cochleæ vuæ succus acu vulneratæ, cum penna illitus, columellæ vitia sanat. lib. 2. capite 9.

Crespini è fructu post vindemias Incolæ vinum exprimunt, quod gargarizatu vuæ inflammationes discutit. lib. 1. cap. 105.

Lactucæ succus vtiliter gargarizatur ex mali punici succo ad columellæ inflamma-

tionem. libro secundo capite 130.

Solani hortensis succus vtiliter gargarizatur ad columellæ inflammationem. lib. 4. capite 69.

Trinitatis herbæ tota planta decoquitur in vino austero, ad columellæ inflammationem. lib. 3. cap. 106.

Vinum ex punicis, vtiliter gargarizatur ad columellæ affectus, ab inflammatione contractos. lib. 5. cap. 29.

Virgæ aureæ decoctum, gargarizatu columellæ inflammationem arcet. libr. 4. capite 31.

Ad vuæ procidentiam. CAP. CXC.

DIOSCOR. Acetum vuæ procidenti conuenit. lib. 5. cap. 17.

MATHIOL. Cochlearum putamen casu inuentum, prolapsam columellam cohibet. libr. 2. capite 9.

Lauri baccæ restituunt prolapsam columellam, si cum æquali pondere cumini, hyssopi, origani & euphorbij excipiantur melle, & summo capiti calidæ applicentur. lib. 1. capite 90.

Linguæ ceruinæ, siue

Phyllitidis stillatitiam aquam præbent quidam ad prolapsam columellam. lib. 3. capite 104.

Potentilla prolapsam columellam restituit, addito aluminis momento. libr. 4. capite 37.

Viburni

Viburni & oliuæ foliorum decoctum ex aqua & aceto paratum gargarizatur ad columellæ prominentiem. lib. 1. cap. 124.

Ad vuæ fluxus. CAP. CXCI.

GAllæ tritæ, vuæ fluxiones cohibent. lib. 1. cap. 123. DIOSCOR.

Pruni folia in vino decocta, collutione & gargarizatu vuam fluxione laborantem reprimunt. lib. 1. cap. 137.

Prunorum syluestrium baccæ post maturitatem exiccatæ, idem præstant. lib. & cap. eodem.

Vinum quod è crespini fructu post vindemias exprimitur, destillationes ad vuam cõfluentes reprimit. lib. 1. cap. 105. MATHIOL.

Vinum ex punicis vtiliter gargarizatur ad columellæ affectus, à fluxionibus contractos. lib. 5. cap. 29.

Ad faucium scabritiem & asperitatem. CAP. CXCII.

AMylum exasperatas fauces lenit. libr. 2. cap. 94. DIOSCOR.

Caryotæ faucium asperitati medentur, præsertim esu. lib. 1. cap. 125.

Laser veteribus faucium scabritijs opitulatur. lib. 3. cap. 78.

Symphytum petræum subuenit faucibus asperis. lib. 4. cap. 9.

Tragacanthæ lacrymæ vsus increbuit

ad exasperatas fauces cum melle in delinctu. lib. 3. cap. 20.

Vuæ passæ caro esitata, prodest faucibus. lib. 5. cap. 4.

MATHIOL. Cochleæ præstant ad faucium molestias & asperitates, si illotæ coquantur, & deinde tritæ ex passo ebibantur. lib. 2. cap. 9.

Maluæ foliorum & radicum decoctum, gargarizatu exasperatas fauces lenit. libr. 2. cap. 111.

Spinacea cocta lenit exasperatas fauces. lib. 2. cap. 112.

Ad faucium exulcerationem. CAP. CXCIII.

DIOSCOR. LAc omne decoctum, præcipueque candentibus calculis marinis exustum, omnibus auxiliatur internis exulcerationibus, præsertim faucium. lib. 2. cap. 64.

Lac bubulũ gargarizatur exulceratis faucibus. lib. 2. cap. 64.

Mel collutum & gargarizatum, faucibus medetur. lib. 2. cap. 75.

MATHIOL. Cyclamini radicis succus gargarizatur, addita plantaginis aqua, ad omnes faucium morbos. lib. 2 cap. 159.

Vinum ex punicis cum rhodomelle mistum, perbellè facit ad faucium exulcerationes. lib. 5. cap. 29.

Virgæ aureæ decoctum gargarizatu medetur faucium morbis. lib. 4. cap. 31.

Ad faucium fluxus. CAP. CXCIIII.

IDEM. AQuæ aereæ faucium destiliationibus auxiliantur. lib. 5. cap. 14.

Aquæ

Aquæ aluminosæ gargarizatu non modò destillationes ad fauces cohibent, sed etiam confluxos resoluunt humores. libr. 5. capite 14.

Cotini foliorum decocto sanantur in collutionibus faucium defluxiones. libr. 1. capite 124.

Mespila sistunt faucium fluxus, vbi eorum decocto os colluitur lib. 1. cap. 133.

Pruni syluestris baccarum decoctum gargarizatum, faucium fluxus sistit. libr. 1. capite 137.

Trifolij acetosi succo os colluitur, vbi palatum, faucesué calida fluxione laborent. lib. 3. cap. 106.

Viburni & oliuæ foliorum decoctum ex aceto & aqua paratum, gargarizatur ad faucium fluxiones. lib. 1. cap. 124.

Vinum ex punicis cum rhodomelle mistum, perbellè facit ad faucium defluxiones. lib. 5. cap. 29.

Ad faucium inflammationem, CAP. CXCI.

CAssiæ solutiuæ pulpa fauces mulcet & earum inflammationes resoluit. libr. 1. cap. 13. MATHIOL.

Solani hortensis succus, vtiliter gargarizatur, cum aceto, ad faucium inflammationem. lib. 4. cap. 69.

Trinitatis herbæ tota planta decoquitur in vino, ad faucium inflammationes. libr. 3. cap. 106.

Vinum quod ex crespini fructu post vindemias exprimitur, faucium inflammationes discutit. lib. 1. cap. 105.

Vinum ex punicis, faucium phlegmonas extinguit, ex aqua rosacea illitum. libr. 5. capite 29.

Ad Anginam. CAP. CXCVI.

DIOSCOR.

ABsinthio, Anginæ, cum melle & nitro perunguntur. lib. 3. cap. 23.

Acetum Anginis conuenit. lib. 5. cap. 17.

Acetum mulsum Anginis vtiliter gargarizatur. lib. 5. cap. 18.

Asteris attici florem purpureum ex aqua haustum, tradunt Anginis opitulari. libr. 4. cap. 115.

Cedria Anginę perunguntur. libr. 1. capite 89.

Ceparum succo Anginæ perunguntur. lib. 2. cap. 145.

Elaterium cum oleo vetere, melle, aut felle taurino illitum. lib. 4. cap. 149.

Fel taurinum cum melle inunctum. lib. 2. cap. 71.

Fel testudinum item: Ibid.

Fimum caninum, &

Fimum humanum, gutturi impositum, inter omnes conuenire inuenio, anginis auxiliari. lib. 2. cap. 73.

Fimo humano sicco ex melle Anginæ perungi commodissimè, traduntur. libr. 2. capite. 73.

Hirun-

Hirundinum tam pullorum quàm matrum in fictili olla crematarum cinere, anginæ commodè perunguntur. Item: Et ipsæ & pulli exiccati si drachmæ pondere ex aqua bibantur, hos iuuant, qui anginæ morbo cōflictantur. lib. 2. cap. 49.

Hyssopum cum decocto ficuum gargarizatum. lib. 3. cap. 26.

Laser ex aqua mulsa vtilissimè gargarizatur. lib. 3. cap. 78.

Mel gargarizatum & collutum. lib. 2. c. 75.

Millepedæ cum melle illitæ. lib. 2. cap. 34.

Oleum picinum, Picis liquidæ vires habet, lib. 1. cap. 79.

Oxymel: vide Acetum mulsum.

Piper cum melle inunctum. libr. 2. capite 153.

Pix liquida inuncta. lib. 1. cap. 78.

Raphani semen cum aceto mulso coctum, perquam vtiliter gargarizatur. libr. 2. capite 106.

Sal ex melle, aceto & oleo illitus, anginas leuat. lib. 5. cap. 85.

Salis spuma, vires salis habet. libr. 5. capite 86.

Spartij ramis in aqua maceratis, mox tusis extractus succus auxiliatur, si cyathi modum ieiuni bibant. lib. 4. cap. 152.

Vnguentum cyprinum, malagmatis quæ anginæ opitulantur, imponi solet. l. 1. c. 54.

Vnguentum irinum illitum, aut ex aqua mulsa gargarizatum. lib. 1. cap. 55.

MATHIOL. Ebuli radicum succus anginam tollit, vbi circa gulam calidum cum linteolis illinitur. lib. 4. cap. 168.

Mumia gargarizatur cum oxymelite aduersus anginam. lib. 1. cap. 85.

Succinum suffitur prunis impositum vtilissimè ad anginas, fumo per infundibulum hausto, est enim præstantissimum auxilium. lib. 1. cap. 93.

Virgæ aureæ coctum, gargarizatu anginam arcet. lib. 4. cap. 31.

Ad ceruicis dolores. CAP. CXCVII.

IDEM. ARtemisia ad ceruicis dolores efficax est, atqui valentius id præstat, si cum belli herba in pratis nascente, imponatur. libr. 3. cap. 111.

Ad ceruicis tumores. CAP. CXCVIII.

IDEM. VEronica tumores in vniuersum discutit, præcipuè quæ in ceruice emergunt. lib. 3. cap. 25.

Ad gutturis exulcerationes. CAP. CXCIX.

DIOSCOR. PTisana hordeacea contra acrimonias & exulcerationes gutturis pollet, quibus & Triticea ptisana præsidio est. lib. 2. cap. 79.

Ad gutturis & arteriarum scabritiem & asperitatem. CAP. CC.

IDEM. AEthiopidis radix decocta & pota, auxiliatur arteriæ scabritijs. quin & cum melle eclegmatis vicem præbet. lib. 4. cap. 100.

Caca-

Cacaliæ radix in vino madefacta vt Tragacantha, delinctu aut manducatu per se scabritijs arteriæ medetur. lib. 4. cap. 118.

Ficuum decoctum arteriæ gargarizatu prodest. lib. 1. cap. 145.

Glycyrrhizæ succus in arterię scabritia efficax habetur, verùm oportet vt linguæ subditus liquescat. lib. 3. cap. 5.

Myrrha linguæ subdita liquataque scabritiem arteriæ expolit. lib. 1. cap. 67.

Oui candidum tepidum gutturis scabritię prodest. libr. 2. cap. 44.

Porri capitati semen esu arteriam purgat. lib. 2. cap. 143.

Ptisana hordeacea contra gutturis scabritias pollet. Quibus & Triticea ptisana præsidio est. lib. 2. cap. 79.

Quinquefolij radicum decoctum gargarizatu arteriæ scabritias læuigat. libr. 4. capite 38.

Rhodomelum arteriæ scabritijs conuenit. lib. 5. cap. 30.

Silurus recens arteriam expurgat. libr. 2. cap. 26.

Sinapi succus ex aqua & melle ad veterem callosamque arteriæ scabritiem conuenienter gargarizatur. lib. 2. cap. 148.

Tritici trimestris farina cum mentha & butyro decocta, contra exasperatas arterias efficax est. lib. 2. cap. 78.

Vnguentum irinũ, contra arteriæ scabritiam, ex aqua mulsa gargarizatur. lib. 1. c. 55.

MATHIOL. Oleum amygdalarum dulcium asperæ arteriæ, pulmonis ac pectoris scabritias tollit. lib. 1. cap. 34.

Oleum sesaminum asperitates quascunq; lenit. lib. 1. cap. 35.

Persici lachryma ex mulsa aut tussilaginis decocto data, addito croci momento facit ad asperæ arteriæ impedimenta. lib. 1. cap. 131.

Ad gutturis & arteriarum fluxus. CAP. CCI.

DIOSCOR. ACetum gargarizatum, gutturis fluxiones inhibet. lib. 5. cap. 17.

Papaueris satiui capita per se in aqua coquuntur ad dimidias, iterumq; adiecto melle, dum humor coeat in eclegmatis lentorem. Id medicamentum arteriæ fluxionibus effectum præbet, Efficacius tamen redditur addito hypocistidis succo & acacia. lib. 4. capite 66.

medlars

MATHIOL. Mespila sistunt gutturis fluxus, vbi eorum decocto os colluitur. lib. 1. cap. 133.

Ad arteriæ asperæ vitia in genere. CAP. CCII.

IDEM. POrrum coctum & ex melle delinctum, præstat ad omnia tracheæ arteriæ vitia. lib. 2. cap. 143.

Tragacanthæ lachryma valet ad tracheæ arteriæ morbos. lib. 3. cap. 20.

Ad vocis retusionem & raucedinem. CAP. CCIII.

DIOSCOR. ACetum scillinum vocem expedit, & lympidam canoramque reddit. lib. 5. c. 21.

Alli-

Allium vocem clarificat. lib. 2 cap. 146.

Braſsicæ folia manſa deuorato ſucco retuſam vocem inſtaurant. lib. 2. cap. 113.

Laſer grauem ſubitoque irraucefcentem vocem, dilutum aqua, ſorbitione confeſtim expedit. lib. 3. cap. 78.

Laſerpitij foliorum ſuccus cum aceto mulſo manditur ad expediendam arteriam, maximè cum vox retunditur. lib. 3. cap. 78.

Myrrha linguę ſubdita liquataq́; obtuſam vocem expedit. lib. 1. cap. 67.

Sandaracha cum melle delincta, vocem expedit. lib. 5. cap. 81.

Silurus vocem expedit. lib. 2. cap. 26.

Styrax raucedini & interceptæ voci conuenit. lib. 1. cap. 68.

Tragacanthæ lachrymæ vſus increbuit ad retuſas voces, cum melle in delinctu. libr. 3. cap. 20.

Maluæ folia feruefacta, in cibum appoſita raucedines expediunt. lib. 2. cap. 111. MATHIOL.

Oleum cincinum vocem clarificat. libr. 1. cap. 36.

Oleum quod nuces Indicæ recentes preſſæ ſtillauerunt, raucedini opitulatur. libr. 1. cap. 141.

Oleum ſeſaminum vocem expedit. libr. 1. cap. 35.

Perſici arboris lachryma ex mulſa aut tuſſilaginis decocto data, addito croci momento. facit ad raucedines. libro primo capite 131.

Ad tußim in genere. CAP. CCIIII.

DIOSCOR. ACetum tuſsim veterem mitigat & recentem laceſsit. lib. 5. cap. 17.

Amygdalæ amaræ, illinctu cum melle & lacte, tuſsi auxiliantur, nucis auellanæ magnitudine. lib. 1 cap. 139.

Apium hortenſe admiſcetur Tuſsis remedijs. lib. 3. cap. 64.

Apium paluſtre eandem vim habet. Ibid.

Apollinaris ſemen tuſsi efficax eſt. libr. 4. cap. 64.

Aqua mulſa datur tuſsientibus. lib. 5. capite 13.

Arum Dracunculi vires habet. lib. 2. capite 162.

Aſphodeli radicum drachma vna ex vino pota. lib. 2. cap. 164.

Auenæ ſuccus in ſorbitione. lib. 2. cap. 87.

Bdelium tuſsientibus vtiliſsimè datur. lib 1. cap. 69.

Bryoniæ radix cum melle in eclegmate ſumpta. lib. 4. cap. 176.

Cacaliæ radix in vino madefacta vt Tragacantha, delincta aut manducata. lib. 4. capite 118.

Calamus aromaticus per ſe tuſsi medetur. Vel ex reſina terebinthina hauſto per arundinem fumo. lib. 1. cap. 17.

Cardamomum potum ex aqua. lib. 1. capite 5.

Carpobalſamum potum. lib. 1. cap. 18.

Cedrides tuſsi auxilio ſunt. lib. 1. cap. 89.

Cha-

Chamædrys recens in aqua cocta & pota. lib. 3. cap. 96.

Cinnamomum contra tussim efficax est. lib. 1. cap. 13.

Cupressi pilulæ ex vino tusæ in tussi conuenientissimè bibuntur. Decoctum earum eundem præbet effectum. lib. 1. cap. 85.

Dracunculi maioris radix cruda vel cocta delincta cum melle. lib. 1. cap. 160.

Dracunculi minoris radix cocta vel tosta, cum melle vel per se comesa, vel farina eius cum melle delincta. lib. 2. cap. 161.

Elenij radix cum melle in eclegmate sumpta. lib. 1. cap. 27.

Equiseti radix cum sua herba tussim adiuuat. lib. 4. cap. 42.

Faba tussi confert. lib. 2. cap. 98.

Fici siccæ feruefactæ cum hyssopo potæ. lib. 1. cap. 145.

Hastula regia: vide Asphodelum.

Helenium: vide Elenium.

Hyoscyamum. vide Apollinaris.

Iris Illyrica contra tussim efficax. lib. 1. capite 1.

Isopyri semen ex aqua mulsa potum. lib. 4. cap. 116.

Iuniperi baccæ potæ. lib. 1. cap. 87.

Ladanum in medicamenta quæ tussim finiunt inseritur. lib. 1. cap. 110.

Lanaria herba: vide Struthium.

Laser in ouo sorbili sumptum. libr. 3. capite 78.

Lini ſemen cum melle. lib. 2. cap. 66.

Lycium tuſsi datur ex aqua. lib. 1. cap. 114.

Marrubij folia ſicca cum ſemine in aqua cocta. Vel viridium ſuccus cum melle, lib. 3. cap. 102.

Maſtiche pota. lib. 1. cap. 75.

Mel delinctum. lib. 2. cap. 75.

Oleum picinum Picis liquidæ effectum præbet. lib. 1. cap. 79.

Opium Erui magnitudine ſumptum. lib. 4. cap. 60.

Origanum heracleoticum cum melle delinctum lib. 3. cap. 28.

Paliuri ſemen potum. libr. 1. cap. 104.

Papaueris ſatiui capita per ſe in aqua decocta ad dimidias, iterumq; adiecto melle, dum humor coeat in eclegmatis lentorem. Id medicamentũ in tuſsi doloris leuamentum præſtat. Efficacius redditur addito hypociſtidis ſucco, aut acacia. lib. 4. cap. 60.

Peucedanum contra tuſsim ex ouo efficaciſsimè aſſumitur. lib. 3. cap. 76.

Piceæ, &

Pini fructus pityides appellati, qui in conis inueniuntur, per ſe aut ex melle ſumpti. lib. 1. cap. 74.

Piper in eclegmate ſiue potu tuſsi ſuccurrit. lib. 2. cap. 153.

Pix liquida in eclegmate cyathi menſura cum melle ſumpta. lib. 1. cap. 78.

Radicula: vide Struthium.

Reſinæ omnes per ſe, vel in eclegmate

cum

cum melle sumptæ. libro primo cap. 76.

Ruta pota. lib. 3. cap. 45.

Satureia cum melle. lib. 3. cap. 38.

Smyrnij radix pota. lib. 3. cap. 65.

Struthij radix cũ melle in eclegmate cyathi mensura. lib. 2. cap. 157.

Styrax tussi medetur. lib. 1. cap. 68,

Sulphur suffitum aut in ouo sumptum. lib. 5. cap. 83.

Terebinthina resina per se vel in eclegmate cum melle. lib. 1. cap. 76.

Thymum cum melle faciles facit excreationes. lib. 3. cap. 37.

Tragacanthæ gummi cum melle in delinctu. lib. 3. cap. 20.

Tragoriganum cum melle in eclegmate. lib. 3. cap. 29.

Trissago: vide Chamædrys.

Tritici trimestris farina cum menthá & butyro decocta. lib. 2. cap. 78.

Vinum è dauci radicibus prodest tussi. lib. 5. cap. 45.

Vinum è myrrha. lib. 5. cap. 44.

Vinum picatum. lib. 5. cap. 39.

Vinum resinatum. lib. 5. cap. 36.

Vinum è saluia. lib. 5. cap. 45.

Vinum strobilites. lib. 5. cap. 37.

Vitis alba: vide Bryonia.

Vuępassę caro esitata, prodest tussi. l. 5. c. 4.

MATHIOL.

Acori ex aqua decocti vapor per infundibulum hianti ore exceptus, maximo iuuamento præstat ad tussim. lib. 1. cap. 2.

Amygdalæ dulces tu'sim ſedant, & præſertim earum cremor. Comp. pag 147.

Ari radix vtiliter datur elixa vel feruentibus cineribus toſta, tuſsientibus ex amygdalino oleo. Id quod belle quoque præſtat lac potum, in quo radix ipſa fuerit incocta. lib. 2. cap. 162.

Ari Ægyptij radix datur elixa vtiliter tuſſientibus ex amygdalino oleo. Idem præſtat lac bubulum recenter mulſum in quo radix ipſa incocta fuerit. Comp. pag. 187.

Cæpa vtiliter deuoranda datur tuſsientibus elixa, aut ſub prunis toſta cum ſaccharo, addito butyri momento. lib. 2. cap. 145.

Conſolidæ regalis herba auxiliatur tuſsi. libr. 4. cap. 9.

Cupreſsi coni impari numero minutiſsimè triti, & ex vino veteri hauſti, tuſsim potentiſsimè leniunt. libr. 1. cap. 86.

Eruca cocta infantium tuſsi medetur, addito ſaccharo. lib. 2. cap. 134.

Goſsipij ſeminis medulla tuſsientibus mirificè opitulatur. lib. 2. cap. 96.

Iuniperi baccæ prestant ad tuſsim. Comp. pag. 41.

Melopeponum ſeminis cremor potus. libr. 2. cap. 128.

Mumia epota ex zizyphorum, hordei & myxariorum decocto tribus diebus continuis, tuſsientibus opem non modicam præſtat. lib. 1. cap. 85.

Myxaria tuſsi opitulantur. lib. 1. cap. 137.

Perſi-

Perſici arboris lachryma ex mulſo aut tuſſilaginis decocto pota. lib. 1. cap. 131.

Phu vtiliter datur tuſsientibus, præſertim ſi coquitur cum dulci radice, vuis paſsis & ſemine aniſi. lib. 1. cap. 10.

Pinei nuclei tuſsi moleſtatis proſunt, ſed priuſquam edantur, aqua calida macerare eos oportet, alioquin ventriculum lædunt. lib. 1. cap. 140.

Pſeudocoſti radicem tuſsientibus plurimum conferre affirmant. lib. 1. cap. 15.

Sebeſtena: vide Myxaria.

Siliquæ ſiccæ, etſi omnium conſenſu manifeſtò adſtringunt, compertum eſt tamen, præſtare earum decoctum potum mirificè tuſsientibus, ob dulcem melleamque ſubſtantiam, quæ ijs ineſt. lib. 1. cap. 130.

Traſorum cremore pectoris & laterum vitia expurgantur, quo fit vt tuſsientibus opem non modicam præſtent: tunduntur enim, macerantur que carnium iure, deinde per linteolum exprimitur cremor. lib. 2. capite 138.

Veronica ex ſua ipſius ſtillatitia aqua pota. lib. 3. cap. 25.

Vincetoxici radicum decoctum potum, lib. 3. cap. 90.

Xylon: vide Goſsipium.

Ad tußim veterem. CAP. CCV.

ACetum tuſsim veterem mitigat. libr. 5. cap. 17. DIOSCOR.

Allium tuſsim veterem crudum coctumꝫ ué lenit. lib. 2. cap. 146.

Amygdalæ amaræ arboris gummi, cum diluto vino. lib. 1. cap. 139.

Baccharis radix cum aqua cocta, diuturnæ tuſsi medetur. lib. 3. cap. 44.

Bitumen tuſsim veterem adiuuat. libr. 1. cap. 85.

Centaurij magni radicis drachmæ duæ, ſi febris adeſt in aqua, cæteris verò in vino dantur. lib. 3. cap. 6.

Ceraſorum gummi cum vino diluto potum. lib. 1. cap. 129.

Dauci ſemen potum, tuſsim veterem mitigat. lib. 3. cap. 69.

Galbanum deuoratur ad tuſsim veterem. lib. 3. cap. 81.

Helxine: vide Parietaria.

Hyſſopum cum ficis, aqua, melle, & ruta potum, diuturnæ tuſsi auxiliatur. Idem facit ſi cum melle delingatur. lib. 3. cap. 26.

Myrrha tuberculo fabæ deuoratur in vetere tuſsi. libr. 1. cap. 67.

Nuces auellanæ tritæ, & in aqua mulſa potæ. lib. 1. cap. 142.

Nuces pineæ integræ, recenter arboribus decerptæ, in paſſo franguntur, quæ decoctæ, veteri tuſsi medentur, ſi quotidie ex eius liquore tres cyathi bibantur. lib. 1. capite 74.

Parietariæ ſuccus cyathi inſtar hauſtus, tuſsim veterem emendat. lib. 4. cap. 81.

Pro-

Propolis in vetere tuſsi ſuffitu iuuat. lib. 1. cap. 77.

Raphani radix decocta, contra veterem tuſsim efficax eſt. libr. 2. cap. 106.

Sagapenum tuſsi veteri prodeſt. lib. 3. capite 79.

Sandaracha ſuffitur cum reſina, aduerſus veterem tuſsim, per fiſtulam rapto nidore. lib. 5. cap. 81.

Scillę radicis tres oboli in delinctu ex melle dantur. lib. 2. cap. 167.

Scordij aridæ farina facit ad veterem tuſsim, ſi cum naſturtio, melle & reſina miſcetur in eclegmate. lib. 3. cap. 108.

Seſelis maſsilienſis ſemen & radix, veterem tuſsim ſanant. lib. 3. cap. 53.

Tragorigani radices decoctæ pro potu, faciunt ad tuſsim antiquam. lib. 3. cap. 29.

Verbaſci decoctum veteri tuſsi moderatur. lib. 4. cap. 99.

Vinum cedrites, tuſsi antiquæ ſine febre, vtile. lib. 5. cap. 38.

Vinum hyſſopites, contra veterem tuſsim prodeſt. lib. 5. cap. 41.

Vitreola: vide Parietaria.

Auellanæ nuces tritæ, & ex mulſo hauſtæ, tuſsi veteri medentur. lib. 1. cap. 142. MATHIOL.

Fœni gręci decoctum datur vtiliter potandum diuturna tuſsi laborantibus. lib. 2. c. 95.

Larigna reſina in eclegmate delincta, commodiſsimè datur diuturna tuſsi laborantibus. lib. 1. cap. 74.

Tolffhoet

Ad tussim siccam. CAP. CCVI

DIOSCOR. TVssilaginis folia cruda suffitu, ita vt fumus per infundibulum hianti ore rapiatur, hos sanant, qui sicca tussi infestantur. lib. 3. cap. 109.

Ad tussim frigidam. CAP. CCVII.

MATHIOL. ANgelicæ radicis decoctum, celerius ex frigore tussientibus auxiliatur. lib. 4. capite 111.

Fiunt è thuris drachma vna, & Agaraci scriptulis quatuor, cum hyssopi succo, catapotia decem admodum vtilia, ad frigidam tussim, si vnum tantùm quotidie sumat æger vesperi iturus dormitum. lib. 1. cap. 73.

Ad omnia pectoris vitia in genere. CAP. CCVIII.

DIOSCOR. CHelidonij maioris decoctum cum melle, omnia pectoris vitia extrahit. libr. 2. cap. 177.

Glycirrhyzæ succus thoraci conuenit. Item: Eiusdem radicis decoctum. libr. 3. capite 5.

Irionis semen contra thoracis fluxiones efficax est. lib. 2. cap. 152.

Isopyri semen, ex aqua mulsa, contra pectoris vitia bibitur. lib. 4. cap. 116.

Iuniperi baccæ contra pectoris vitia efficacissimè bibuntur. lib. 1. cap. 87.

Lini semen cum melle in eclegmatis vicē substitutū, vitia pectoris extrahit. l. 2. c. 96.

Piceæ

Piceæ, &

Pini fructus pityides apellati, qui in conis inueniuntur, pectoris vitijs auxiliantur, per se aut ex melle sumpti. lib. 1. cap. 74.

Piper, siue eclegmatę siue potu, omnibus pectoris vitijs succurrit. lib. 2. cap. 153.

Porrum capitatum cum ptisana coctum, esu pectoris vitia extrahit. Item: Eiusdem seminis succus, delinctu contra omnia thoracis vitia efficax est. lib. 2. cap. 143.

Rhaponticum facit ad pectoris vitia. libr. 3. cap. 2.

Rosmarini semen, si vetus pectoris vitium sentiatur, auxilio est. lib. 3. cap. 73.

Seselis cretici radix cum melle delincta, efficax ad ciendas pectoris excreationes. lib. 3. cap. 54.

Stœchadis decoctum hyssopi modo, ad pectoris vitia efficax est. lib. 3. cap. 27.

Vinum ex acoro, &

Vinum ex dulci radice faciunt ad pectus. lib. 5. cap. 45.

Vinum hyssopites contra pectoris vitia prodest. lib. 5. cap. 44.

Vinum è marrubio conuenit omnibus pectoris vitijs. lib. 5. cap. 42.

Vrticę folia decocta cum ptisana, vitia pectoris extrahunt. lib. 4. cap. 89.

Amaraci herba, aut eius decoctum valet ad omnia pectoris vitia, quæ anhelitum impediunt. lib. 3. cap. 40. MATHIOL.

Ari radix decocta, cum melle excepta me-

detur omnibus pectoris morbis pituitosis, expectorat enim valentissimè crassas lentasq; excreationes. lib. 2. cap. 162.

Ari Ægyptij radix decocta & melle excepta, medetur cunctis pituitosis pectoris morbis, expectorat enim valenter admodum quę crassa lentaque sunt & pituitosa. Compend. pag. 187.

Botris præstat ad omnes pectoris & thoracis affectus pituosos, tum herba ipsa ex decocto dulcis radicis pota, tum ipsius herbæ tantum decoctum pluribus diebus haustum, addito violaceo melle aut saccharo. l. 3. c. 113.

Gattaria valet ad omnes pectoris morbos, â pituitosis excrementis aut flatu genitos. lib. 3. cap. 36.

Glycyrrhizæ radix pectus iuuat. l. 3. c. 5.

Iuniperi baccæ præstant ad pectoris vitia. Comp. pag. 41.

Manna læuigat pectoris partes. lib. 1. c. 73.

Myxaria pectori opitulantur. libr. 1. c. 137.

Oleum quod nuces Indicæ recentes pressæ stillauerunt, pectus lenit, non modò illitum, sed etiam haustum. lib. 1. cap. 141.

Porrum coctum & ex melle delinctum, præstat ad omnia pectoris vitia. libr. 2. c. 143.

Pseudocosti radicem præferunt ad pectoris vitia. lib. 1. cap. 15.

Rosmarini coronarij flores saccharo asseruati, valent ad pectoris vitia. lib. 3. cap. 73.

Saluia ad pectoris vitia valet. libr. 3. capite 34.

Sam-

Sampſuchum: vide Amaracus.

Scabioſa prodeſt omnibus pectoris vitijs, & reſpirationi inſeruientibus organis, quippe quæ & eorum inflammationes purulentas diſijciat, & omnia pectoris excrementa expurget. libr. 4. cap. 11.

Sebeſtena: vide Myxaria.

Tragacanthæ lachryma valet ad pectoris morbos. lib. 3. cap. 20.

Veronica ex ſua ipſius ſtillatitia aqua pota, pectoris vitijs medetur. lib. 3. cap. 25.

Vincetoxici radicum decoctum, pectoris vitijs opitulatur. lib. 3. cap. 90.

Ad pectoris fluxiones. CAP. CCIX.

DIOSCOR.

IRionis ſemen contra thoracis fluxiones efficax eſt. lib. 2. cap. 152.

Lauri baccæ in eclegmate tritæ, cum melle vel paſſo, omnibus thoracis rheumatiſmis proſunt. lib. 1. cap. 90.

Mei radices tritæ cum melle, fluxionibus pectoris auxiliantur. lib. 1. cap. 3.

Oui candidum tepidum ſummè prodeſt thoracis rheumatiſmis. lib. 2. cap. 44.

Ad pectoris ſcabritiem & aſperitatem. CAP. CCX.

MATHIOL.

MAnna læuigat pectoris partes. l. 1. c. 73.

Oleum amygdalarũ dulciũ pulmonis ac pectoris ſcabritiaa tollit. lib. 1. cap. 34.

Oleum quod nuces Indicæ recentes preſſæ ſtillauerunt, pectus lenit, non modò illitum, ſed etiam hauſtum. lib. 1. cap. 141.

Saccharum candidum competit pectoris asperitatibus, verùm ad hoc id præstantius est, quod in fictilibus, vbi violaceum Iulapium asseruatur, æstate concreuit, eò quòd violarum diluti facultate humectet, leniatque magis. lib. 2. cap. 75.

Ad pectoris dolores. CAP. CCXI.

DIOSCOR. ACori decoctum prodest thoracis doloribus. lib. 1. cap. 2.

Costus aduersus pectoris dolores ex vino & absinthio bibitur. lib. 1. cap. 15.

Myrrha tuberculo fabæ deuoratur in pectoris doloribus. lib. 1 cap. 67.

Ruta pota facit ad pectoris dolores. libr. 3. cap. 45.

Sagapenum prodest pectoris doloribus. lib. 3. cap. 79.

Vinum aromatites facit ad pectoris dolores. lib. 5. cap. 43.

Vinum cedrites pectoris doloribus vtile. lib. 5. cap. 38.

Vinum è dauci radicibus facit ad thoracis dolores. lib. 5. cap. 45.

Vinum picatum, doloribus pectoris sine febre, vtile. lib. 5. cap. 39.

Ad pectoris inflammationem. CAP. CCXII.

MATHIOL. CAssiæ solutiuæ pulpa pectus mulcet, & eius inflammationem tollit. lib. 1. cap. 13.

Scabiosa prodest omnibus pectoris vitijs, & respirationi inseruientibus organis, quippe

pe quæ & eorum inflammationes purulentas disijciat, & omnia pectoris excrementa expurget. lib. 4. cap. 11.

Ad pectoris exulcerationes. CAP. CCXIII.

FOEni græci decoctum datur vtiliter potandum, vbi pectus fuerit exulceratum. lib. 2. cap. 96. MATHIOL.

Ad pectoris vomicas. CAP. CCXIIII.

TVssilaginis folia sicca suffitu, ita vt per infundibulum fumus hiante ore rapiatur, pectoris vomicas rumpunt. Idem præstat radix suffita. lib. 3. cap. 109. DIOSCOR.

Ad pectoris vulnera. CAP. CCXV.

AVriculam vrsi præferunt ad thoracis vulnera, si quotidie in potu sumatur. lib. 4. cap. 9. MATHIOL.

Bellis valet in vulneribus thoracis, quæ in pectoris cauitatem vsque penetrarunt, in quem vsum Bellim potionibus inserunt. lib. 3. cap. 139.

Caryophyllata pota, vtuntur recentiores ad thoracis interna vulnera lib. 4. cap. 17.

Dentariæ minoris radix præstat ad thoracis vulnera, ex aqua equiseti pondere sumpta. Comp. pag. 631.

Sanicula vtuntur in potionibus ad vulnera interna, præsertim, quæ in thoracis cauitatem penetrauerint. lib. 4. cap. 9.

Pectus & pulmones purgantia.
CAP. CCXVI.

DIOSCOR. Ammoniacum ijs, quibus humor in pectore coit, auxilio est, si cum melle delingatur, aut cum ptisanæ succo absorbeatur. lib. 3. cap. 82.

Arum Dracunculi vires habet. lib. 2. c. 162.

Dracunculi minoris radix, humores pectoris excreatu faciles reddit, siue cocta tostáue, cum melle aut per sese edatur, siue farina eius ex melle delingatur. lib. 2. cap. 161.

Fici siccæ feruefactæ cum hyssopo & potæ thoracem purgant. lib. 1. cap. 145.

Marrubium cum Iride sicca, crassam è pectore pituitam eijcit. lib. 3. cap. 102.

Oleum picinum, picis liquidę vires habet. lib. 1. cap. 79.

Pix liquida contra pectoris humores, qui difficilè extussiuntur, efficax est, eclegmate cyathi mensura cum melle dato. lib. 1. cap. 78.

Raphani radix decocta contra pituitę crassitiem in pectore vtilis est. lib. 2. cap. 106.

Resinæ omnes, vitia pectoris expurgant. lib. 1. cap. 76.

Sagapenum crassam pulmonis pituitam expurgat. lib. 3. cap. 79.

Satureia vires Thymi habet. lib. 3. cap. 38.

Scordium crassamen purulentum pectore expellit. lib. 3. cap. 108.

Symphytum petræum decoctum in aqua mulsa & potum, pulmonis vitia purgat. libr. 4. cap. 9.

Terebinthina resina vitia pectoris expurgat. lib. 1. cap. 76.

Thy-

Thymum cum melle, faciles facit excreationes. lib. 3. cap. 37.

Vrticæ ſemen cum melle delinctum thoracem expurgat. lib. 4. cap. 89.

Angelicæ radicis decoctum, efficaciter expectorat craſſam lentamque pituitam. lib. 4. cap. 111. MATHIOL.

Ari radix decocta, cum melle excepta, medetur pectoris morbis omnibus pituitoſis, expectorat enim valentiſsimè craſſas lentasque excreationes. lib. 2. cap. 162.

Cardiaca pectus à pituita detergit. libr. 4. cap. 89.

Cubebæ pectus à lentis craſsisque humoribus expurgant. lib. 1. cap. 10.

Erui farina melle excepta, ij recreantur, quorum pulmones craſsis excrementis redundant, expectorat enim ex thorace id omne quod inhæſerit. lib. 2. cap. 102.

Iridis radicis decoctum, pulmones & thoracem expurgat. libr. 1. cap. 1.

Pinei nuclei pulmones mundant, eius vlcera, lentos humores & ſaniem inde repurgantes. lib. 1. cap. 74.

Scabioſæ præſtant ad expediendos pulmones & pectus à craſsis & pituitoſis excrementis, cum ipſa herba in puluere pota, tum ſuccus cum melle delinctus, tum eius decoctum pluribus diebus hauſtum. lib. 4. cap. 11.

Securidacæ farina, pectus expurgat à craſſis pituitoſisque excrementis, ex melle aut defruto delincta. lib. 3. cap. 129.

Trasorum cremore pectoris & laterum vitia expurgantur. Tunduntur autem, macerantur que carnium iure, deinde per linteolum exprimitur cremor. lib. 2. cap. 138.

Turpetum pectus à pituitæ lentore expurgat. Verùm qui sumunt, cauere debent à piscium esu & australi flatu. lib. 4. cap. 130.

Ad pulmonis vitia in genere. CAP. CCXVII.

DIOSCOR. Carpobalsamum commodè potui datur pulmonum vitijs. lib. 1. cap. 18.

Dictamnum pulegij vires habet. libr. 3. capite 31.

Fici siccæ cum hyssopo feruefactæ & potę, diuturnis pulmonum vitijs conueniunt. lib. 1. cap. 145.

Nasturtij semen, pulmonum vitia extrahit, sorbitionibus incoctum. lib. 2. cap. 149.

Pulegium cum melle & aloe potum pulmonis vitia extrahit. lib. 3. cap. 30.

Quinquefolij radicis teneræ succus contra pulmonum vitia prodest. lib. 4. cap. 38.

Symphytum petræum decoctum in aqua mulsa & potum, pulmonis vitia extrahit. lib. 4. cap. 9.

Thapsiæ succus in diuturnis pulmonum valetudinibus vtiliter illinitur. libr. 4. capite 151.

Vinum hyssopites contra pulmonum vitia prodest. lib. 5. cap. 41.

MATHIOL. Glycyrrhizæ radix pulmones iuuat. lib. 3. cap. 5.

Mu-

Mustelarum pulmonem, non desunt qui putent, ad omnes pulmonis morbos efficacem esse. lib. 2. cap. 24.

Pinei nuclei prosunt pulmonum vitijs, sed priusquam edantur, aqua calida macerare eos oportet, alioquin ventriculum lædunt. lib. 1. cap. 140.

Tragacanthæ lachryma valet ad pulmonum morbos. lib. 3. cap 20.

Veronica ex sua ipsius stillatitia aqua pota, pulmonum vitijs auxiliatur. libr. 3. capite 25.

Ad pulmonis dolores. CAP. CCXVIII.

DIOSCOR. IVnci odorati flos in potu vtilis ad pulmonis dolores. lib. 1. cap. 16.

Vinum aromatites facit ad pulmonis dolores. lib. 5. cap. 43.

Ad peripneumoniam siue pulmonis inflammationem. CAP. CCXIX.

IDEM. AMygdalæ amaræ, pulmonum inflammationibus ex aqua in potu, aut eclegmate cum resina terebinthina dantur. lib. 1. cap. 139.

Aqua mulsa decocta datur peripneumonicis. lib. 5. cap. 13.

Chrysocomes radix his conuenit, quos pulmonis inflammatio malè habet. libr. 4. cap. 50.

Hyssopum cum ficis, aqua, melle, & ruta decoctum & potum, peripneumonicis auxiliatur. Idem facit si cum melle delingatur. lib. 3. cap. 26.

Ocimum cum polline polentæ aceto & ro ſaceo illitum, pulmonum inflammationibus auxilio eſt. lib. 2. cap. 135.

Ruta pota facit ad pulmonis inflammationem lib. 3. cap. 45.

Tragoriganum ex melle in eclegmate peripneumonicis datur. lib. 3. cap. 29.

Vrticæ ſemen cum melle delinctum pulmonum inflammationibus prodeſt. libr. 4. cap. 89.

Florem trinitatis: ſiue

laceam, ſunt qui credant pulmonum inflammationibus opem ferre. Comp. pag. 814.

Ad pulmonis vlcera. CAP. CCXX.

DIOSCOR. CEdria pulmonum vlcera purgat, & ſi cyathus eius abſorbeatur, perſanat. libr. 1. cap. 89.

Lac omne decoctum, præcipuè candentibus calculis marinis exuſtum, pulmonis exulcerationibus auxiliatur. lib. 2. cap. 64.

MATHIOL. Pulmonariæ herbæ, Rei herbariæ periti, non contemnendas vires tribuunt ad pulmonum vlcera ſananda. In quem vſum decoquitur ad medias, daturque decoctum potandum, addito ſaccharo, vel ſuccus ex ea expreſſus ſerapij modo cum ſaccharo paratus. lib. 4. cap. 48.

Pulmonaria illa, quæ in arborum caudicibus naſcitur, nonnulli vtuntur ad pulmonum vlcera. lib. 4. cap. 48.

Tragacanthæ lachryma pulmonum vlceribus medetur. lib. 3. cap. 20.

Ad tabem siue phthisin. CAP. CCXXI.

ACanthiæ radix pota, tabem sentientibus mirificè prodest. lib. 3. cap. 17. DIOSCOR.

Acanthi syluestris radix eandem vim habet. Ibid.

Adipis caprini decocti ius phthisicis in sorbitionibus prodest. lib. 2. cap. 69.

Agarici drachma vna datur ex passo, si tabes infestat. lib. 3. cap. 1.

Betonica cum melle facit ad tabem. lib. 4. cap. 1.

Cancri fluuiatiles decocti, & cum iure esitati, ijs prosunt, qui tabe conficiuntur. lib. 2. cap. 10.

Eruum, tabidis qui alimentum non sentiunt, tostum, & ad nucis magnitudinem melle exceptum sumptumque, conuenit. lib. 2. cap. 102.

Lac humanum mammis exuctum, tabi prodest. lib. 2. cap. 64.

Lapidis asij flos phthisicis prodest ex melle linctus. lib. 5. cap. 99.

Lauri baccæ in eclegmate tritæ cum melle vel passo, prosunt tabi. lib. 1. cap. 90.

Marrubij folia sicca, cum semine in aqua cocta. Vel viridium succus cum melle datur ad tabitudinem redactis. lib. 3. cap. 102.

Myrrhidis radix cocta, in sorbitione sumpta, phthisicis subuenit. lib. 4. cap. 111.

Nuces pineæ integræ, recenter arboribus decerptæ, in paſſo franguntur & decoctæ tabidis cõferunt, ſi quotidie ex eo liquore tres cyathi bibuntur. lib. 1. cap. 74.

Oleum picinum, picis liquidæ vires habet. lib. 1. cap. 79.

Orobus: vide Eruum.

Pix liquida cõtra phtiſim efficax eſt, eclegmate cyathi menſura cum melle dato. libr. 1. cap. 78.

Plantaginis foliorum ſuccus contra tabem datur in potu. lib. 2. cap. 119.

Porri capitati ſeminis ſuccus, in delinctu, contra tabem efficax eſt. lib. 2. cap. 147.

Reſinæ omnes tabi conueniunt, per ſe, aut in eclegmate ex melle. lib. 1. cap. 76.

Rhapontici idem vſus cum Agarico. lib. 3. capite 2.

Vinum ſtrobilites affatim potum, conuenit ijs qui tabitudine conficiuntur. libr. 5. cap. 37.

MATHIOL. Aphacæ farinam, non deſunt qui ſcribant, tabidos iuuare, vbi ex ptiſana frequenter ſumatur. libr. 2. cap. 142.

Braſsica percocta prodeſt tabidis, ſi frequenter edatur. lib. 2. cap. 115.

Cochleis nemoralibus à mucagine natiua diligenter repurgatis, & in lacte bubulo recenter mulſo, vnà cum Tuſsilagine conciſa decoctis, condimentum fit optimum tabidis, cibi loco propinandum. Item cochlearum carnes, à putaminibus & excrementis repur-

repurgatæ, quin etiam aqua ablutæ, inuoluuntur linteolo craſsiore pluries replicato, & ſepeliuntur in fimo equino feruenti, duarum horarum ſpatio, indeque detractæ lauantur lixiuio calido, & coquũtur in iure gallinacei pulli, atque tabidis, & macie ſumma affectis, auxilio ſanè magno propinantur deuorandæ. Parantur præterea ad idem maiori etiam cum vtilitate hoc modo: Sumito cochleas maiores quinquaginta, easque prius bellè lotas, coquito cum putaminibus in aqua, vnà cum hordeo à gluma repurgato, quouſque hordeum rumpatur, deinde exemptas è putaminibus, coquito iterum ex capi iure, quouſque probè diſcoquantur, demum ius percolato linteolo mundo, & quotidie eiuſdem affectis propinato ſex vncias, addita ſacchari vncia, tam manè quàm veſperi, horis tribus ante cibum. Non paruo quoque auxilio ad hoc mali parantur cochleæ, hac etiam ratione: Sumito cochlearum putaminibus exutarum libras duas, radicum glycyrrhizæ recentium libram vnam, radicum althææ vncias quatuor, atque omnia minutatim conciſa, in vitreum collocato alembicum, & balneo feruentis aquæ, chimica ratione eliciatur aqua, cuius vncias quatuor, cum ſacchari vnceola, quotidie mane affectis propinato. lib. 2. cap. 9.

Glycyrrhizæ radix vtiliter datur phthiſicis. lib, 3. cap. 5.

Larigna reſina delincta in eclegmate,

cõmodiſsimè auxiliatur tabidis. lib. 1. c. 74.

Melopeponum ſeminis cremor, datur tabidis & maraſmo affectis. lib. 2. cap. 128.

Ptiſana commodiſsimè datur tabidis, & præſertim addito ſeminis melopeponis cucurbitæ, cucumeris & papaueris cremore. Comp. pag. 166.

Pulmonaria illa, quæ in arborum caudicibus naſcitur, nonnulli vtuntur ad tabem. lib. 4. cap. 48.

Ranę habent carnem vtilem, ijs qui phthiſi laborant, & præſertim ſi è capi aut gallinæ iure decoquantur. lib. 2. cap. 25.

Veronica ex ſua ipſius ſtillatitia aqua, tabidos iuuat. lib. 3. cap. 25.

Vicia: vide Aphaca.

Ad dyſpnœam ſiue ſpirandi difficultatem in genere. CAP. CCXXII.

DIOSCOR. ADianti decoctum potum, prodeſt difficultati ſpirandi. lib. 4. cap. 131.

Baccharis radix decocta in aqua, difficultati ſpirandi ſalutaris. lib. 3. cap. 44.

Bitumen anhelitum adiuuat. libr. 1. capite 85.

Bryoniæ radix cum melle in eclegmate datur difficilè ſpirantibus. lib. 4. cap. 176.

Capillus veneris: vide Adiantum.

Centaurij magni radix, prodeſt ſpirandi difficultati, ſi drachmæ duæ, febricitantibus in aqua, cæteris verò in vino, propinantur. lib. 3. cap. 6.

Gal-

Galbanum deuoratur ad ſpirandi difficultatem. lib. 3. cap. 81.

Melanthium cum vino potum, difficultatem ſpirandi læuat. lib. 3. cap. 77.

Opobalſamum ægrè ſpirantibus prodeſt. lib. 1. cap. 18.

Polytrichon: vide Adiantum.

Ruta pota facit ad difficultatem ſpirandi. lib. 3. cap. 45.

Trichomanes vires Adianti habet. libr. 4. cap. 132.

Vitis alba: vide Bryonia.

Antimonium hyacinthinum (cuius præparationem infr. cap. 358. de hypochondriacis habes) vtiliſsimè datur ijs, qui difficultate ſpirandi laborant. lib. 5. cap. 59. MATHIOL.

Flos trinitatis: vide Iacea.

Goſsipij ſeminis medulla, difficulter ſpirantibus mirificè auxiliatur. lib. 2. cap. 96.

Iaceam, ſunt qui credant opem ferre ægrè ſpirantibus. Comp. pag. 824.

Sonchi lacteus liquor à caule emanans, potandus datur ęgrè ſpirantibus. lib. 2. cap. 124.

Stibium: vide Antimonium.

Xylon: vide Goſsipium.

Ad Aſthma & ſuſpiria. CAP. CCXXIII.

ADianti decoctũ potum, ſuſpirioſis prodeſt. lib. 4. cap. 131. DIOSCOR.

Agarici duo oboli, ſuſpirioſis febrim ſentientibus, in aqua mulſa, cæteris verò in vino potui dantur. lib. 3. cap. 1.

Ammoniacum anhelatoribus auxilio eſt, ſi cum melle delingitur, aut cum ptiſanæ ſucco ſorbetur. lib. 3. cap. 82.

Anagyris foliorum tenerum drachma ex paſſo ſuſpirioſis datur. lib. 3. cap. 149.

Ariſtolochia rotunda pota cum aqua ſuſpirioſis auxiliatur. lib. 3. cap. 4.

Cancamum ſuſpirioſis datur. libr. 1. capite 23.

Capillus veneris: vide Adiantum.

Cyphi ſuſpirioſis datur in potu. libr. 1. capite 24.

Elaterium ſuſpirioſis optima eſt purgatio. lib. 4. cap. 148.

Fici ſiccæ anhelatoribus aptiſsimæ. libr. 1. cap. 145.

Galbanum deuoratur ad ſuſpiria. lib. 3. capite 81.

Hyſſopum decoctum cum ficis, aqua, melle, & ruta potum ſuſpirioſis auxiliatur. Idem facit cum melle delinctum lib. 3. cap. 26.

Ius è vetere gallinaceo ſuſpirijs prodeſt. lib. 2. cap. 43.

Lacca, vide Cancamum.

Marrubij folia ſicca cum ſemine in aqua cocta. Aut viridium ſuccus cum melle datur ſuſpirioſis. lib. 3. cap. 102.

Matricaria: vide Parthenium.

Oleum amygdalinum ſuſpirioſis proficit. lib. 1. cap. 34.

Oleum picinum, picis liquidæ vires habet. lib. 1. cap. 79.

Par-

Partheniũ ex aceto mulſo ſuſpirioſis prodeſt. Item : Herba, ſine flore ab anhelatoribus magna vtilitate bibitũr. lib. 3. cap. 138.

Peucedanum ſuſpirijs ſubuenit. libr. 3. capite 76.

Pix liquida contra ſuſpiria efficax eſt, ecleg mate cyathi menſura cum melle dato. lib. 1. cap. 78.

Plantaginis herba cocta ſuſpirioſis data proficit. lib. 2. cap. 119.

Polytrichon: vide Adiantum.

Pulmo vulpinus arefactus potus, ſuſpirioſos adiuuat. lib. 2. cap. 37.

Rhapontici idem vſus cum Agarico. libr. 3. cap. 2.

Sandaracha ſuſpirioſis optimè datur in catapotijs cum reſina. lib. 5. cap. 81.

Satureia Thymi vires habet. libr. 3. capite 38.

Scillæ radicis oboli tres ex melle in delinctu ſuſpirioſis dantur. lib. 2. cap. 167.

Sulphur prodeſt ſuſpirioſis, ex ouo ſumptum, aut ſuffitum. lib. 5. cap. 83.

Thapſiæ purgatio (quæ infrà cap. 341. deſcribitur) ſuſpirioſis conuenit. lib. 4. cap. 151.

Thymi decocti ius prodeſt anhelatoribus. lib. 3. cap. 37.

Trichomanes Adianti vires habet. libr. 4. cap. 132.

Vinum hyſſopites contra ſuſpiria prodeſt. lib. 5. cap. 41.

Vinum picatũ ſuſpirijs vtile. lib. 5. cap. 39.

Abietis lachryma semunciæ pondere sumpta, iuuat asthmaticos & suspiriosos. Comp, pag. 37.

MATHIOL. Antimonium hyacinthinum (cuius præparatio cap. 358. de hypochondriacis describetur) vtilissimè datur ijs, qui difficultate spirandi laborant, præcipuè asthmaticis. lib. 5. cap. 59.

Aquæ, quæ auripigmentum aut sandaracham continent, pectus dilatant, asthmaticis & suspiriosis prosunt, & omnibus frigidis in vniuersum morbis opem ferunt, quibus res spirandi facultas impeditur. lib. 5. cap. 14.

Ari radix melle excepta, asthmaticos maximè iuuat. lib. 2. cap. 162.

Ari Ægyptij radix, asthmaticos maximè iuuat. Comp. pag. 187.

Atramentum sutorium, asthmaticis & suspiriosis perquam bellè conuenit, ex tussilaginis aut hyssopi decocto. lib. 5. cap. 74

Botrys, asthamaticos & suspiriosos iuuat, tum herba ipsa ex decocto dulcis radicis pota, tum ipsius herbæ decoctum tantùm, pluribus diebus haustum, addito violaceo melle aut saccharo. lib. 3. cap. 113.

Brassicæ caulium medulla, ex cremore amygdalino decocta, & cum melle in eclegmate parata, anhelosis magna vtilitate datur lambenda. lib. 2. cap. 115.

Caricas duas aut tres, nocte vna in aqua vitæ maceratas, asthmaticos iuuare, qui manè eas deuorauerint, nobis experimento cōpertū est. l. 1. c. 145.

Cepa

Cepa vtiliter deuoranda datur asthmaticis & anhelosis, elixa, aut sub prunis tosta, cum saccharo, addito butyri momento. libr. 2. cap. 145.

Chalcantum: vide Atram: sutorium.

Cinnamomi vulgaris aqua stillatitia suspiriosis vtilis. libr. 1. cap. 13. Huius aquæ præparatio infr. cap. 336. describetur.

Cochleę suspiriosis prosunt, vbi prima die, cochleæ vnam magnam, sequenti duas, tertio tres, quarto duas, quinto vnam, semicoctas vorauerint affecti. lib. 2. cap. 9.

Diptami albi radix prodest suspiriosis. lib. 1. cap. 92.

Elenij radicum succus cum pari hyssopi succi portione, & aquæ stillatitiæ tussilaginis triplicato pondere, sacchariq; quantum sat fuerit ad mellis spissitudinem decoctus, mirificè asthmaticos iuuat si eo frequenter vtantur. lib. 1. cap. 27.

Filipendula suspiriosis & anhelantibus medetur. lib. 3. cap. 118.

Gattaria auxiliatur asthmaticis, anhelosis & suspiriosis. lib. 3. cap. 36.

Glycyrrhizæ radix suspiriosis datur. lib. 3. cap. 5.

Imperatoriæ radix asthmaticos seu anhelosos iuuat. lib. 3. cap. 65.

Iridis radices recentes, saccharo aut melle conditæ, dantur vtiliter deuorandæ, vnciæ pondere, anhelandi difficultate laborantibus. lib. 1. cap. 1.

Menthastri decoctum datur vtiliter anhelosis & ægrè spirantibus. lib. 3. cap. 35.

Oleum cincinum suspiriosis mirificè prodest. lib. 1. cap. 36.

Persici arboris lachryma, ex mulsa vel tussilaginis decocto, anhelosis datur. libr. 1. capite 131.

Phu vtiliter datur anhelosis, præsertim si coquatur cum dulci radice, vuis passis & semine anisi. lib. 1. cap. 10.

Pseudocosti radicem asthmaticis & anhelatoribus plurimum conferre affirmant. libr. 1. cap. 15.

Pulmonaria illa, quæ in arborum caudicibus nascitur, sunt qui vtantur ad suspiriosos, anhelatores & asthmaticos, cum glycyrrhizæ succo, hyssopo, elenij radice & scillino oxymelle. lib. 4. cap. 48.

Sabinæ puluis drachmæ pondere, ex butyri vncijs tribus, & binis mellis sumptis mirificè asthmaticos iuuat. lib. 1. cap. 88.

Sinapis semen vtiliter asthmaticis & suspiriosis datur. libr. 2. cap. 148.

Sonchi lacteus liquor à caule emanans asthmaticis potandus datur. lib. 2. cap. 124.

Stibium, vide Antimonium.

Ad orthopnœam. CAP. CCXXIIII.

DIOSCOR. ABrotoni semen crudum tritum, & feruefactum ex aqua potum, orthopnoicis auxiliatur. lib. 3. cap. 25.

Acetum calidum in orthopnœa commodè sorbetur. libro quinto capite 17.

Am-

Ammoniacum orthopnoicis auxilio eſt, cum melle delinctum, aut cum ptiſanæ ſucco ſorptum. lib. 3. cap. 82.

Apiaſtri folia cum melle delincta, orthopnoicis auxiliantur. lib. 3. cap. 101.

Arum Dracunculi vires habet. libr. 2. capite 162.

Botrys pota, orthopnœas mulcet. libr. 3. cap. 113.

Calaminthæ decoctum potum, orthopnœæ auxiliatur. lib. 3. cap. 36.

Carpobalſamum commodè potui datur orthopnoicis. lib. 1. cap. 18.

Cotoneorum crudorum ſuccus aſſumptus orthopnoicis ſalutaris eſt. lib. 1. cap. 131.

Cumini ſatiui ſemen orthopnoicis datur in poſca. lib. 3. cap. 59.

Cupreſsi pilulæ tuſæ, ex vino in orthopnæa conuenientiſsimè bibuntur. Earundem decoctum quoque lib. 1. cap. 86.

Cyclaminus altera ad orthopnœam bibitur. lib. 2. cap. 159.

Dracunculi maioris radix, cruda vel cocta, delincta cum melle, prodeſt. libr. 2. capite 160.

Dracunculi minoris radix, cocta vel toſta, cum melle, vel per ſe comeſa, vel farina eius cum melle delincta, auxiliatur. lib. 2. cap. 161.

Elenij radix cum melle in eclegmate ſumpta prodeſt. lib. 1. cap. 27.

Equiſeti radix cum ſua herba, orthopnœam adiuuat. lib. 4. cap. 42.

Hippophęſti purgatio (infrà cap. 340. deſcripta) orthopnœæ conuenit. libr. 4. c. 157.

Hyſſopum decoctum cum ficis, aqua, melle, & ruta potum, auxiliatur. Idem facit cum melle delinctum. lib. 3. cap. 26.

Lanaria herba: vide Struthium.

Lauri baccæ tritæ in eclegmate cum melle vel paſſo proſunt. lib. 1. cap. 90.

Matriſyluæ ſemen potum prodeſt. libr. 4. cap. 13.

Meliſſa: vide Apiaſtrum.

Myrrha tuberculo fabæ in orthopnœa deuoratur. lib. 1. cap. 67.

Periclymenum: vide Matriſylua.

Radicula: vide Struthium.

Satureia Thymi vires habet. lib. 3. c. 38.

Seſelis maſsilienſis ſemen & radix pota, orthopnœæ medentur. lib. 3. cap. 53.

Smyrnij radix pota, orthopnœas mitigat. lib. 3. cap. 65.

Sphondylij ſemen orthopnoicis medetur. lib. 3. cap. 74.

Struthij radix, cum melle ſumpta cochlearis menſura, prodeſt. lib. 2. cap. 157.

Thymi decocti ius orthopnoicis prodeſt. lib. 3. cap. 37.

Tuſsilaginis folia arida ſuffitu, ita vt per infundibulũ fumus hianti ore rapiatur, hos ſanant, qui orthopnœa infeſtantur. lib. 3. capite 109.

Vinum ex panace prodeſt orthopnœæ. lib. 5. cap. 45.

Vrina

Vrina pueri impubis reſorpta, auxiliatur. lib. 2. cap. 74.

Vrticæ ſemen cum melle delinctum prodeſt. lib. 4. cap. 89.

Huc plæraque referri poſſunt quæ in præcedenti capite ex Mathiolo enumerantur. MATHIOL.

Ad ſtrangulationis periculum. CAP. CCXXV.

BRyonia: vide vitis alba. DIOSCOR.

Elleborum: ſiue

Veratrum album, dant nonnulli, ijs quibus ſtrangulationis ſuſpicio imminet, in pultis ſorbitione, aut copioſo halicæ cremore aut paucum anteà cibum dari præcipientes, ſtatim veratrum offerunt: hoc enim modo deiectio nihil periculi minatur, quòd cibo munitis non intempeſtiuè medicamentum corporibus offeratur. lib. 4. cap. 145.

Vitis albæ è radice fit eclegma cum melle ſtrangulatu oppreſsis. libr. 4. cap. 176.

Ad pleuritin & laterũ dolorem. CAP. CCXXVI.

ACori decoctum prodeſt potu lateris doloribus. lib. 1. cap. 2. IDEM.

Adeps ſuillus vetuſtus vino elotus, pleuriticis prodeſt. libr. 2. cap. 69.

Æthiopidis radix decocta, pota, auxiliatur pleuriticis, quin & cum melle eclegmatis vicem præbet. lib. 4. cap. 100.

Agallochi radicem ex aqua bibere prodeſt, ſi lateris dolor excruciat. libr. 1. cap. 21.

Ariſtolochia rotunda pota cum aqua, laterum doloribus auxiliatur. lib. 3. cap. 4.

Aſphodeli radicis drachma ex vino pota, lateris doloribus medetur. lib. 2. cap. 164.

Bdellium valet ad laterum dolores. libr. 1. cap. 69.

Bitumen laterum doloribus auxiliatur. lib. 1. cap. 85.

Bryoniæ radix cum melle in eclegmate prodeſt laterum doloribus. lib. 4. cap. 176.

Carpobalſamum commodè potui datur laterum doloribus. lib. 1. cap. 18.

Centaurij magni radicis drachmæ duæ dantur pleuriticis, febrientibus in aqua, cæteris verò in vino. lib. 3. cap. 6.

Galbanum imponitur laterum doloribus. lib. 3. cap. 81.

Gentianę ſucci extracti drachma vna ſumpta, laterum doloribus prodeſt. libr. 3. capite 3.

Haſtula regia: vide Aſphodelus.

Hordeum cum meliloto & papaueris calyce dolores finit, qui latus excruciant. libr. 2 cap. 79.

Later pleuriticis in ſorbitionibus commodè datur. lib. 3. cap. 78.

Marrubij folia laterum dolores mitigant. lib. 3. cap. 102.

Myrrha tuberculo fabæ deuoratur in laterum doloribus. lib. 1. cap. 67.

Panacis heracliæ ſuccus laterum dolori conuenit. lib. 3. cap. 48.

Paſtinacæ ſylueſtris ſemen ijs conuenit in potione, quos lateris dolor excruciat. l. 3. c. 52.

Petro-

Petroselinum macedonicum laterum doloribus in potu subuenit. lib. 3. cap. 64.

Phu radicis decoctum ad lateris dolorem efficax est. lib. 1. cap. 10.

Pseudobunij quatuor ramuli ex aqua hausti, laterum dolores sanant. lib. 4. cap. 120.

Resinæ omnes laterum doloribus per se illitu & appositu auxilio sunt. libr. 1. cap. 76.

Ruta pota, facit ad laterum dolores. lib. 3. cap. 45.

Sagapenum prodest laterum doloribus. lib. 3. cap. 79.

Trifolij asphaltitis seminis drachmæ tres, vel foliorum drachmæ quatuor, in aqua potæ, pleuriticis auxiliantur. lib. 3. cap. 106.

Vinum ex acoro facit ad latera. libr. 5. capite 45.

Vinum aromatites facit ad laterum dolores. lib. 5. cap. 43.

Vinum cedrites laterum doloribus vtile. lib. 5. cap. 38.

Vinum ex dulci radice facit ad latera. libr. 5. cap. 45.

Vinum hyssopites contra laterum dolores prodest. lib. 5. cap. 41.

Vinum è saluia valet ad laterum dolores. lib. 5. cap. 45.

Vinum stœchadites laterum cruciatus discutit. lib. 5. cap. 42.

Vinum tragoriganites prodest laterũ doloribus. lib. 3. cap. 42.

Vitis alba: vide Bryonia.

Vnguentum cyprinum conuenit pleuriticis, per se, vel cerato immistum. lib.1.cap.54.

Vrticæ semen cum melle delinctum, lateris inflammationibus prodest. lib. 4.cap.89.

MATHIOL. Amygdalæ dulces, lateris dolores sedant, & præsertim earũ cremor. Comp. pag. 147.

Anthemidis decoctum potum, lateris dolores sanat. Idem præstat aqua è floribus distillata. lib. 3. cap.137.

Cardui lactei, siue

Cardui mariæ stillatitia aqua, nonnulli vtuntur ad lateris dolores, cui alij vt valentius agat, seminis semidrachmam adijciunt. lib. 3. cap. 19.

Chamæmelum: vide Anthemis.

Cochleæ testa exutæ, & hordacea ptisana incoctæ, lateris dolorem tollunt vbi ptisana sorbenda detur, cochleæ verò contusæ, loco dolenti illinantur. lib. 2. cap. 9.

Dulcis radicis: siue

Glycyrrhizæ radix, vtiliter datur pleuriticis. lib. 3. cap. 5.

Mala dulcia præstant contra pleuresin: nam si dulce pomum calidis cineribus coctum, & glycyrrhizæ succo, amylo, & sacchara albissimo conspersum, pleuriticis edendum præbeatur, tam manè quàm vesperi, horis duabus ante cibum, illos quidem mirificè iuuat. lib. 1. cap.131.

Oleum è lini semine expressum, sunt qui bibendum magno successu ijs exhibent, qui laterum dolore vexantur. Verùm recens sit

opor-

oportet, quandoquidem inueteratum, contracto raucore, non modò excalfacit, plus quam par ſit, ſed & nauſeam commouet. lib. 2. cap. 96.

Papaueris erratici flores non deſunt, qui affirment lateris dolori, qui Græcis πλευρῖτις dicitur, mirificè mederi, in quem vſum eos ſiccatos in puluerem redigunt & in potu exhibent. Ab hoc experimento nonnulli medicorum edocti, ex ipſorum florum recentium ſucco, ter aut quater iterato diluto, ſerapium conficiunt, quo poſtmodum magno ac proſpero ſucceſſu in pleuriticis vtuntur. lib. 4. cap. 60.

Ptiſana pleuriticis commodiſsimè datur, & præſertim addito ſeminis melopeponis, cucurbitę, cucumeris & papaueris in cremore. Comp. pag. 166.

Semen quod auis linguam Myropolæ vocant, vtiliter potandum datur in lateris dolore. lib. 1. cap. 92.

Terebinthina reſina auxiliatur laterũ doloribus. lib. 1. cap. 77.

Traſorum cremore laterum vitia expurgantur, tunduntur enim, macerantur que carnium iure, deinde per linteolum exprimitur cremor. lib. 2. cap. 138.

Ad laterum dolores diuturnos. CAP. CCXXVII.

Braſsicæ virentes cauliculi cũ radice crematiʼ, adipeq; porci vetuſto excepti, diuturnos laterum dolores mitigant. l. 2. c. 113. DIOSCOR.

Fimum ſuis ſyluestris aridum in aqua aut vino potum, vetuſtum lateris dolorem mulcet. lib. 2. cap. 73.

Leucanthæ radicis decoctum, cyathis tribus ex vino potum, veteri laterum dolori prodeſt. lib. 3. cap. 19.

Thapſiæ purgatio (quæ infr. cap. 341. deſcribetur) conuenit diuturnis laterum doloribus. lib. 4. cap. 151.

Thapſiæ ſuccus in diuturnis laterum valetudinibus vtiliter illinitur. lib. 4. cap. 151.

Ad purulentam excreationem ſiue ſuppurationem. CAP. CCXXVIII.

DIOSCOR. AEthiopidis radix decocta & pota, auxiliatur purulentis excreationibus. quin & cum melle eclegmatis vicem præbet. libr. 4. cap. 100.

Betonica cum melle facit ad purulentam excreationem. lib. 4. cap. 1.

Cotonea proſunt purulenta extuſsientibus, præſertim cruda. lib. 1. cap. 131.

Irionis ſemen efficax eſt, ſi purulenta extuſsiuntur. lib. 2. cap. 152.

Oleum picinum, picis liquidæ vires habet. lib. 1. cap. 79.

Perſonatæ radicis drachma vna, cum pineis nucibus aſſumpta. libr. 4. cap. 102.

Pix liquida in eclegmate cyathi menſura, cum melle efficax eſt. lib. 1 cap. 78.

Sandaracha ex mulſo pota. lib. 5. cap. 81.

Sulphur ex ouo ſumptum, aut ſuffitum lib. 5. cap. 83.

Vi-

Vinum cedrites vtile. lib. 5. cap. 38.

Vina marina prosunt purulenta extussientibus. lib. 5. cap. 43.

Abietis lachryma iuuat purulentos, semunciæ pondere sumpta. Comp. pag. 37.

MATHIOL.

Botrys purulenta expuentibus mirificè auxiliatur, id quod ego attestari possum. Item: Suppuratos iuuat, tum herba ipsa ex decocto dulcis radicis pota, tum ipsius herbæ tantùm decoctum, pluribus diebus haustum, addito violaceo melle aut saccharo. lib. 3. cap. 113.

a cluster of grapes or oke of Jerusalem or easter or mary root. oke of Jerusalem

Larigna resina delincta in eclegmate, commodissimè auxiliatur Empijcis. libr. 1. capite 74.

Pinei nuclei prosunt purulenta excreantibus, sed prius quàm edantur, aqua calida macerare eos oportet, alioquin ventriculum lædunt. lib. 1. cap. 140.

Veronica ex sua ipsius stillatitia aqua pota, suppuratos iuuat. lib. 2. cap. 25.

Vlmi folia, quæ ad orientem spectant, impari numero decerpta, & cum granis piperis totidem contrita, & ex vino cretico pota à ieiunis, purulentas tusses mirificè iuuant (vt autor est Marcellus) lib. 1. cap. 95.

Ad sanguinis spuitionem & reiectationem.

CAP. CCXXIX.

DIOSCOR.

ADiantum cum vino potum sanguinis reiectiones inhibet. lib. 4. cap. 131.

Agaricũ tribus obolis ex aqua sumptum. lib. 3. cap. 1.

Aloe duorum cochleariorum menſura, in aqua frigida aut egelida pota. libr. 3. capite 22.

Althææ ſemen potum. lib. 3. cap. 146.

Amygdalæ amaræ cum amylo & mentha aſſumptæ. Item: Earundem arboris gummi potum. lib. 1. cap. 139.

Amylum potum. lib. 2. cap. 94.

Aſpalathum potum. lib. 1. cap. 19.

Betonicæ tres oboli, cum vini diluti cyatho poti. lib. 4. cap. 1.

Capilli veneris: vide Adiantum.

Centaurij magni radix, drachmis duabus trita datur, ſi febris adſit cum aqua, cæteris in vino. lib. 3. cap. 6.

Ceruini cornu cinis elotus, binis ligulis epotus. lib. 2. cap. 52.

Cinnabaris lapidis hæmatitæ vires habet. lib. 5. cap. 69.

Clymeni ſuccus potus. lib. 4. cap. 12.

Corallium magnopere efficax eſt. libr. 5. cap. 97.

Cotoneorum flos viridis & ſiccus cataplaſmatis impoſitus. lib. 1. cap. 131.

Cupreſsi pilulæ tuſæ, ex vino potæ. Item: earundem decoctum lib. 1. cap. 86.

Elenij radix pota. lib. 1. cap. 27.

Ferulæ viridis medulla pota. libr. 3. capite 75.

Fimum ſuis ſylueſtris aridum, in vino aut aqua potum. lib. 2. cap. 73.

Glutinum ex ſimilagine & polline, quo chartæ

chartæ glutinantur, prodest, si liquidius & tepidum, cochlearis mensura datur sorbendum. lib. 2. cap. 78.

Hipocistis pota. lib. 1. cap. 109.

Isopyri semen vtile. lib. 4. cap. 116.

Iunci odorati flores poti. lib. 1. cap. 16.

Lapis hæmatites cum succo mali punici potus. lib. 5. cap. 101.

Lapis morochthus cum aqua potus. libr. 5. cap. 109.

Lentiscus in potu. lib. 1. cap. 75.

Leporis coagulum tribus obolis ex vino potum. lib. 2. cap. 68.

Lycium ex aqua. lib. 1. cap. 114.

Lysimachiæ foliorum succus, adstringente sua vi sanguinis reiectionem sistit. libr. 4. cap. 3.

Macer in potu. lib. 1. cap. 94.

Mastiche pota. lib. 1. cap. 75.

Myricæ fructus potus. Item: cortex. lib. 1. cap. 99.

Myrti semen viride, vel aridum, in cibo. Item: succus virentibus baccis expressus. lib. 1. cap. 128.

Nuclei acinorum mali punici acidi, cœlesti aqua madefacti & poti. lib. 1. cap. 127.

OEnanthe pota. lib. 5. cap. 5.

Omphacium bibitur ad recentem sanguinis excreationem, etiamsi rupta parte aliqua contingat, sed pauco & aquosiore est vtendum, valde enim vrit. libro quinto capite 6.

Oui candidum tepidum. lib. 2. cap. 44.

Personatæ radicis drachma vna, cum pineis nucibus assumpta. libr. 4. cap. 102.

Phœni cobalani ficciores in cibo. lib. 1. capite 125.

Plantaginis foliorum ſuccus potu confert. Item: ſemen ex vino potum. lib. 2. cap. 119.

Polygoni ſuccus prodeſt. lib. 4. cap. 4.

Polytrichon: vide Adiantum.

Porri capitati ſemen, drachmarum duarum pondere, cum æquali baccarum myrti pondere, potum. lib. 2. cap. 147.

Portulaca percocta efficax eſt. libr. 2. capite 117.

Quercus decoctum ex folijs, & præſertim ex eo quod inter corticē & caudicem membranæ ſimile clauditur. quinetiam membrana putamini glandis ſubiecta. Item: glandes ipſæ. lib. 1. cap. 121.

Rhapontici idem vſus & pondus cum Agarico. lib. 3. cap. 2.

Roſarum capita pota. libr. 1. cap. 112.

Salicaria: vide Lyſimachia.

Salicis ſemen potum. Item: cortex. libr. 1. cap. 117.

Sanguinaria: vide Polygonon.

Scillæ radicis oboli tres ex melle in delinctu. lib. 2. cap. 167.

Serpylli ſuccus drachmis quatuor ex aceto potus. lib. 3. cap. 93.

Spinæ albæ radix pota. lib. 3. cap. 12.

Spinæ arabicæ radix valet. lib. 3. cap. 13.

Sym-

Symphyti maioris radices tritæ & potæ. lib. 4. cap. 9.

Symphytum petræum ex aqua potum. lib. 4. cap. 9.

Tamarix: vide Myrica.

Terra ſamia. lib. 5. cap. 129.

Thus potum. lib. 1. cap. 70.

Thuris cortex. libr. 1. cap. 71.

Thuris manna. lib. 1. cap. 72.

Trichomanes, Adianti vires habet. lib. 4. cap. 132.

Tritici trimeſtris farina, decocta in glutini modum, delincta. lib. 2. cap. 78.

Vinum palmeum. lib. 5. cap. 34.

Vinum è ſaluia. lib. 5. cap. 45.

Vitis viniferæ foliorũ ſuccus potus. Item: Eiuſdem capreoli in aqua madefacti & poti. lib. 5. cap. 1.

Vuæ in vinaceis & ollis ſeruatæ, ſanguinem excreantibus conueniunt. lib. 5. cap. 3.

Amaranti purpurei flos potus, cruenta expuentibus prodeſt, præſertim ſi in pulmone vel pectore vas aliquod fractum fuerit. lib. 4. cap. 52. MATHIOL.

Aquæ aluminoſæ balneum conuenit. libr. 5. cap. 14.

Biſtoria Tormentillæ vires habet. libr. 4. cap. 2.

Burſa paſtoris, decocta pluuiali aqua, cum plantagine & armenio luto, eiuſque decoctum potum. lib. 2. cap. 150.

Caryophyllata epota prodeſt. lib. 4. c. 17.

Caſtaneæ proſunt, & maximè ſiccæ. Item: Caſtaneorum interior membrana rubens, qua albicans pulpa circumueſtitur, ex vino auſtero pota, drachmarum duarum pondere. lib. 1. cap. 122.

Caſtaneæ equinæ. Comp. pag. 101.

Cochleæ elixæ ac tritæ medentur. libr. 2. capite 9.

Corallium ſanguinem reijcientibus aut excreantibus medetur. lib. 5. cap. 97.

Cyani maioris puluis vtiliter datur ex aqua plantaginis aut portulacæ, aut ſymphyti maioris, aut equiſeti. lib. 2. cap. 125.

Cyclamini è radicibus aqua deſtillata, ſex vnciarum pondere pota, addita ſelectiſsimi ſacchari vncia, manantem è pectore aut ventriculo, aut iocinore ſanguinem mirificè cohibet, & fracta ibi vaſa conglutinat, id quod nos atteſtamur. lib. 2. cap. 159.

Flos ſolis potandus datur, vnà cum radicibus contritus. lib. 3. cap. 50.

Hyperici ſeminis farina, ex polygoni ſucco pota. lib. 3. cap. 156.

Iuniperi reſina. Comp. pag. 41.

Lagopi ſemen auxiliatur. lib. 4. cap. 17.

Liguſtri è floribus fit aqua, quæ vtiliter datur potanda. lib. 1. cap. 107.

Meſpili folia ſicca, in puluerem redacta, vtiliter dantur. lib. 1. cap. 133.

Millefolij ſuccus potus. Item: Eiuſdem ſicci farina, ex ſymphyti maioris aut plantaginis aqua pota. lib. 4. cap. 98.

Mumia

Mumia pota. lib. 1. cap. 85.

Persici arboris lachryma, ex plantaginis vel portulacæ aqua pota. lib. 1. cap. 131.

Pilosella fert opem. lib. 4. cap. 10.

Plantaginis succus, magno iuuamento datur, addito armenio bolo, aut hæmatite lapide. lib. 2 cap. 119.

Potentilla pota. lib. 4. cap. 37.

Pulmonaria illa, quæ in arborum caudicibus nascitur, nonnulli vtuntur ad cruenta sputa. lib. 4. cap. 48.

Pulmonaria herba decocta ad medias, decoctumq; potandum datum, addito saccharo: Vel succus ex ea expressus, serapij modo cum saccharo paratus. lib. 4. cap. 48.

Pyra syluestria. Comp. pag. 131.

Quercus: Aqua stillatia, quæ in balneo calentis aquæ, vitreo organo, à tenellis quercus folijs, primo ipsorum exortu decerptis, elicitur, vtiliter potanda datur. lib. 1. cap. 121.

Rosarum calyx, quem caput etiam aliqui dicunt, cum reliqua parte basis cruentas excreationes sistit. lib. 1. cap. 113.

Sanguisorba pota. Comp. pag. 696.

Sorbæ farina vtiliter datur delingenda. Comp. pag. 139.

Suberis corticum cinis ex vino calido, magnopere laudatur. lib. 1. cap. 121.

Tormentillæ radicum puluis, sanguinis reiectiones prohibet. lib. 4. cap. 2.

Vernix siccus exceptus, sanguinis excreationes supprimit. lib. 1. cap. 97.

Vinum, quod è crespini fructu post vindemias exprimitur, prodest. lib 1. cap. 105.

Vinum ex punicis, quod è vinosis exprimitur, ex aqua plantaginis, aut portulacæ, aut rosarum, potum. lib. 5. cap. 29.

Vuæ acerbę succus vtiliter admiscetur medicamentis quæ ad sanguinis reiectiones parantur. Comp. pag. 921.

Vuæ spinæ baccæ deuoratæ. Compend. pag. 71.

Ad sanguinem vndecunque profluentem.

CAP. CCXX.

DIOSCOR. Acetum, potu vel insessu, erumpentem vndecunque sanguinem sistit. lib. 5. capite 17.

Achilleæ coma trita, erumpentem sanguinem inhibet. lib. 4. cap. 32.

Acida muria, sanguinis fluxiones post excisos calculos sistit, si statim calida in vulnus inijcitur. lib. 5. cap. 19.

Aloe sanguinis eruptiones sistit. lib. 3. capite 22.

Alumen sanguinis fluxiones inhibet. lib. 5. cap. 82.

Androsæmi herba sanguinem cohibet. lib. 3. cap. 155.

Apollinaris semen, contra erumpentem sanguinem, oboli pondere, cum papaueris semine, & aqua mulsa, bibitur. libr. 4. c. 64.

Aranei tela imposita, sanguinem sistit. lib. 2. cap. 57.

Astra-

Aſtragali radix ſanguinem ſupprimit. lib. 4. cap. 57.

Caprarum fimum, in farinam tritum, omnes ſanguinis impetus, ex aceto cohibet. lib. 2. cap. 73.

Fimum tam aſinorum quàm equorum, ſiue crudum, ſiue crematum, addito aceto, ſanguinis eruptiones cohibet. libr. 2. cap. 73.

Galij flos, ſanguinis profluuia ſiſtit. lib. 4. cap. 91.

Gallæ crematæ carbonibus, donec igne flagrent, & vino, aut aceto, aut acida muria extinctæ, ſanguinem ſupprimunt. libr. 1. capite 123.

Glaſti folia, ſanguinis profluuia ſiſtunt. lib. 2. cap. 180.

Gypſum ſanguinis eruptiones cohibet. lib. 5. cap. 92.

Hordeum murinum: vide Phœnix.

Hyoſcyamus: vide Apollinaris.

Idææ radicis radix pota, omnem abundantiam ſanguinis ſiſtit. lib. 4. cap. 40.

Lichen illitus, ſanguinis profluuia ſiſtit. lib. 4. cap. 48.

Lolium murinum: vide Phœnix.

Mentha ſiſtit ſanguinem, poto ex aceto ſucco. lib. 3. cap. 35.

Oleæ ſylueſtris foliorum ſuccus ſanguinis eruptiones inhibet. lib. 1. cap. 118.

Perſeæ folia arida in farinam redacta, illitu ſanguinis eruptiones ſiſtunt. libr. 1. capite 146.

Phœnicem adalligatam in puniceo vellere & suspensam, sunt qui prodant sanguinem supprimere. lib. 4. cap. 39.

Plantaginis folia, cohibent profluuia sanguinis. lib. 2. cap. 119.

Plumbarius lapis, plumbi recrementi vim habet. lib. 5. cap. 58.

Plumbum elotum sanguinem supprimit. lib. 5. cap. 55.

Plumbum vstum, plumbi eloti vim habet. lib. 5. cap. 56.

Plumbi recrementum, plumbi vsti vim habet. lib. 5. cap. 57.

Porri capitati seminis succus, cum aceto, addito thure aut manna, sanguinis profluuia sistit. lib. 2. cap. 143.

Portulaca percocta, ad profluuia sanguinis efficax est. lib. 2. cap. 117.

Quinquefolium sanguinis profluuia & potu & illitu sistit. lib. 4. cap. 38.

Ranarum cinis illitus, profluentis sanguinis impetus sistit. lib. 2. cap. 25.

Spongiæ recentes siccæ & vacuæ, sanguinis profluuium sistunt. Item: Omnium cinis cum pice crematarum, profluentem sanguinem sistit. lib. 5. cap. 96.

Stœbes folia illita, erumpentis sanguinis impetus cohibent. lib. 4. cap. 11.

Stratiotes millefolium eximij vsus ad profluentem sanguinem. lib. 4. cap. 98.

Sulphur erumpentem vndecunque sanguinem sistit. lib. 5. cap. 83.

Thus

Thus cunctas ſanguinis eruptiones infrænat, etiamſi cerebri membranis effluat. lib. 1. cap. 70.

Thuris cortici, vis eadem quæ thuri, ſed validior. lib. 1. cap. 71.

Thuris manna vim eandem habet quam & Thus, ſed inualidiuſculam. libr. 1. cap. 72.

Vinum lentiſcinum, &

Vinum terebinthinum, ſanguinis profluuio accommodantur. lib. 5. cap. 33.

Burſa paſtoris, contra omnes ſanguinis fluxiones efficax eſt, tenui pulticula circumlita, & in oleo frixa. lib. 2. cap. 150. MATHIOL.

Flos ſolis, ſanguinem manantem ſiſtit. lib. 3. cap. 50.

Goſsipij lanugo vſta, ſiſtit ſanguinis profluuium. lib. 2. cap. 96.

Iaſpides, ad omnem ſanguinis fluorem valere aiunt ſuſpenſas. lib. 5. cap. 117.

Larix: Reperitur in annoſis Laricum caudicibus prope medullam ipſam, pannum quoddam albicans, quandoque cubiti amplitudine, corio ex quo chirotecæ conficiuntur, adeo perſimile, vt vix alterum ab altero diſcerni poſsit, quo incolæ vtuntur ad ſanguinis fluores compeſcendos. lib. 1. cap. 74.

Leporini pili vſti ſanguinem vndiquaque fluentem ſiſtunt. lib. 2. cap. 18.

Meſpili folia ſicca, in puluerem aſperſa, ſanguinis profluuia ſiſtunt. lib. 1. cap. 133.

Mumia adſtringit illita, externa ſanguinis profluuia, pota verò, interna. lib. 1. cap. 85.

Suberis cortex tritus, ex aqua calida potus, ſanguinem fluentem ex vtralibet parte ſiſtit. lib. 1 cap. 121.

Xylum: vide Goſsipium.

Ad præcordiorum vitia in genere.
CAP. CCXXXI.

DIOSCOR. ABſinthium tritum cum cerato cyprino, præcordijs ſubuenit. lib. 3. cap. 23.

Palma elate miſta conferentibus cataplaſmatis, præcordijs prodeſt. lib. 1. cap. 126.

MATHIOL. Elenij radix præcordijs medetur. Comp. pag. 26.

Ad præcordiorum dolores. CAP. CCXXXII.

DIOSCOR. VInum è dauci radicibus, facit ad dolores præcordiorum. lib. 5. cap. 45.

Vinum origanites. Item:

Vinum è ſatureia. Item:

Vinum è thymo, faciunt ad prẹcordiorum dolores. lib. 5. cap. 42.

Ad præcordiorum diſtentiones.
CAP. CCXXXIII.

IDEM. RHaponticum drachmæ pondere propinatum, facit ad intenta præcordia. lib. 3. cap. 2.

Vinum abſinthites valet contra longam præcordiorum diſtentionem. lib. 5. cap. 40.

Vinum merum potum, facit ad præcordiorum diſtentiones. lib. 5. cap. 7.

Ad

Ad præcordiorum inflammationes, & erosiones. CAP. CCXXXIIII.

ROsæ tusæ & illitæ, præcordiorum inflammationibus prosunt. lib. 1. cap. 112. DIOSCOR.

Scordium præcordia modicè inflammata, cerato exceptum, recreat. lib. 3. cap. 108.

Tragorigani potio præbetur, si à maritima iactatione æstus præcordiorum excitetur. lib. 3. cap. 29.

Vinum merum potum, facit ad præcordiorum rosiones. lib. 5. cap. 7.

Corrobontia. CAP. CCXXXV.

AMbarum cor olfactu roborat. lib. 1. capite 20. MATHIOL.

Aurantiorum florum aqua cor corroborat & spiritus viuificat. Comp. pap. 129.

Aurum intus in corpus sumptum, mirum in modum cor, & vitalem facultatem, roborat. lib. 5. cap. 70.

Caucalis cordi vtilis est. lib. 2. cap. 133.

Gammarorum lapillos, non desunt qui censeant ad cordis imbecillitatem facere. libr. 2. cap. 10.

Myrti baccæ quoquo modo haustæ aut deuoratæ, cor corroborant. lib. 1. cap. 128.

Rosæ folia cor corroborant. lib. 1. cap. 113.

Santalum cordi robur non parum addit. lib. 1. cap. 19.

Trifolium acetosum cor roborat. lib. 3. capite 106.

Cor exbilarantia. CAP. CCXXXVI.

DIOSCOR. BOrrago: siue Buglossum in vinum deiectum, animi auget lætitiam. lib. 4. cap. 123.

Sacra herba: seu

Verbenaca supina: aiunt si aqua qua maduerit, spargatur triclinium, lætiores conuictus fieri. libr. 4. cap. 56.

MATHIOL. Corallium recensetur inter ea, quæ cordi hilaritatem adferunt. lib. 5. cap. 97.

Crocum lætitiam adfert. Comp. pag. 25.

Santalum cordi lætitiam adfert. l. 1. c. 19.

Sericum mirificè exhilarat, qua in re crudum eo longè præstat, quod ignem fuerit expertum, tametsi coctum quandoque in vsum veniat, verùm antequam in infectorum cortinis immersum inficiatur. Excalfacit sericum resiccatque ordine primo, exiccat & attenuat, ea naturæ dote, vt cor recreet, lætumque efficiat, quapropter laxat, firmat, purificat, & illustrat spiritus, neque eius facultas, vni tantùm asignatur spirituum generi, in vna tantùm dispositione, sed ei proprium est, omnibus æquè spiritibus opem ferre, ita vt spiritus tam vitales, & animales, quàm naturales reficere valeat. lib. 1. cap. 143,

Solbastrella natat sæpè in poculis vino repletis, quòd gratiam quandam, iucunditatemque potantibus afferat, Comp. pag. 696.

Scorzoneræ radix, per se commanducata, tristitiam discutit, hilaritatemque conciliat. lib. 2. cap. 137.

Thus tristitiam fugat, & lætificat cor & con-

conuenit omnibus eius affectibus, præsertim vbi misceatur cum medicamentis quæ cordi opem præstant. lib. 1. cap. 73.

Ad cordis affectus in genere. CAP. CCXXXVII.

AGallochum facit ad cordis affectus. libr. 1. cap. 21. MATHIOL.

Angelicæ radix, cordis affectibus, in puluerem trita, opem vnicè præstat. libr. 4. capite III.

Antoræ radices, auxiliantur omnibus cordis affectibus. lib. 4 cap. 73.

Borragini, &

Buglosso vulgari, magna vis inest ad cordis affectus, & præsertim earundem decoctum, ex vino, ac etiam ex aqua paratum. lib. 4. cap. 125.

Cardiaca præstat, vt recentiores quidam tradunt, ad cordis affectus, vnde etiam apud vulgares nomen accepit. lib. 4. cap. 89.

Caryophylli in cibis deuorati, cordis affectibus auxiliantur. lib. 2. cap. 153.

Caucalis cordi vtilis est. libr. 2. cap. 133.

Cinnamomi vulgaris stillatitia aqua (cuius præparationem infrà cap. 336. inuenies) cardiacis affectibus præsentaneo remedio succurrit. lib. 1. cap. 13.

Crocum additur vtiliter medicamentis ad cor facientibus. Comp. pag. 25.

Eryngij radix vtiliter potanda datur contra cordis affectus, ex buglossi aut melissophylli decocto. lib. 3. cap. 21.

Lilium conuallliũ aiunt cor iuuare. Compend. pag.554.

Lignum aloes: vide Agallochum.

Lingua ceruina: vide Phyllitis.

Moſchus omnibus cordis affectibus opem præſtat, potus atque illitus. lib. 1. cap. 20.

Mumia quatuor granorum pondere, ex aqua menthæ ſumpta, cordis affectus remouet. lib. 1. cap. 85.

Ocimum additur in antidotis, quę ad cordis affectus parantur. Comp. pag. 282.

Os de cornu cerui, omnibus cordis affectibus confert. lib. 2. cap. 52.

Oxalis præſtat ad cordis affectus. Compend. pag. 205.

Phyllitidis ſtillatitia aqua, non deſunt qui vtantur ad cordis affectus. lib. 3. cap. 104.

Roſmarini coronarij flores ſaccharo aſſeruati, peculiariter valent ad cordis frigidos affectus. lib. 3. cap. 73.

Santalum ijs immiſcetur medicamentis, quæ cordi maximam opem præſtant. libr. 1. cap. 19.

Thus conuenit omnibus cordis affectibus, præſertim vbi miſceatur cum medicamentis, quæ cordi opem præſtant. lib. 1. capite 73.

Vincetoxici radices vtiliter dantur ex oxalidis aut bugloſsi aqua, ad omnes cordis affectus, drachmæ pondere, vnà cum citrei mali ſemine. lib. 3. cap. 90.

Ad cordis tremorem & palpitationem.
CAP. CCXXXVIII.

AQua vitæ è vino per alembicum distilla- MATHIOL.
ta, cordis pulsu aut tremore laboranti-
bus summum est auxilium, si quotidie co-
chlearis communis mensura sumitur. lib. 5.
capite 7.

Elixir vitæ nostrum (cuius præparatio in-
frà cap. 358. describetur) idem præstat, sed
longè validius. Ibid.

Galanga facit ad cordis palpitationem, si
è plantaginis succo bibitur. lib. 1. cap. 2.

Lilium conuallium, cordis pulsatione cō-
cussis exhibent. lib. 3. cap. 120.

Moschus cor frigidum ac tremulum robo-
rat, potus atque illitus. lib. 1. cap. 20.

Myrti baccæ, quoquo modo haustæ aut
deuoratę, cordis tremori mirificè conferunt.
lib. 1. cap. 128.

Phyllitidis foliorum stillatitia aqua vtun-
tur contra cordis pulsum. Comp. pag. 518.

Santalum ijs immiscetur medicamentis,
quæ cordis palpitationi maximam præstant
opem. lib. 1. cap. 19.

Scorzoneræ radix, aut eius succus, vtili-
ter datur cordis pulsu tremoreuè obnoxijs.
lib. 2. cap. 137.

Vetonicorum purpureorum flores præ-
stant ad cordis tremorem. Asseruantur sac-
charo ad hunc vsum. lib. 2. cap. 153.

Ad Cardiacam. CAP. CCXXXIX.

DIOSCOR. INtybus cardiacis per se vel cum polenta vtiliter illinitur. lib. 2. cap. 125.

Myrti arentium foliorum farina, cardiacorum sudores cohibet. lib. 1. cap. 128.

Rubi folia trita, cardiacis conuenienter imponuntur. lib. 4. cap. 33.

Rubus idæus eundem præbet effectum. lib. 4. cap. 34.

MATHIOL. Lauendulæ, &

Nardi Italicæ florum stillatitia aqua, potu duorum cochleariorum mensura, cardiacam sanat. lib. 1. cap. 6.

Scorzoneræ radix aut eius succus vtiliter datur cardiacis. lib. 2. cap. 137.

Ad syncopen siue animi deliquium.

CAP. CCXL.

DIOSCOR. CVcumer satiuus olfactu reuocat eos, quos animus liquerit. lib. 2. cap. 128.

Pulegium defectos animo recreat cum aceto naribus obiectum. lib. 3. cap. 30.

MATHIOL. Angelicæ radix in puluerem trita, animi deliquijs opem vnicè præstat. lib. 4. cap. 111.

Aqua vitæ è vino per alembicum distillata, animi deliquio laborantibus summum est auxilium, si cochlearis communis mensura sumitur. lib. 5. cap. 7.

Borragini, &

Buglosso vulgari, magna vis inest ad animi deliquium, & præsertim earundem decoctum, ex vino, ac etiam ex aqua paratum. lib. 4. cap. 123.

Caryo-

Caryophylli olfactu reuocant animi deliquijs laborantes. lib. 2. cap. 153.

Cinnamomi vulgaris stillatitia aqua, (cuius præparationem cap. 336. habes) animi deliquio præsentaneo remedio succurrit. lib. 1. cap. 13.

Elixir vitæ nostrum (cuius confectio capite 358. habetur) non solum haustum, sed etiam in faciem ex alterius ore proiectum, defectos animo reuocat. lib. 5. cap. 7.

Herbæ paralysis florescentis iam herbæ stillatitia aqua, datur vtiliter potanda in animi deliquijs, nam (vt inquiunt experimentatores) mirificè cor confortat ac roborat. libr. 4. cap. 99.

Lauendulæ: &

Nardi Italicæ florum stillatitia aqua, præstat ad animi deliquia, non solum pota, sed etiam naribus illita. lib. 1. cap. 6.

Phyllitidis foliorum aqua stillatitia vtuntur in animi deliquijs. Comp. pag. 518.

Primula veris: vide Herba paralysis.

Scorzoneræ radix aut eius succus vtiliter datur animi deliquijs. libro secundo capite 137.

Vetonicorum purpureorum flores præstant ad animi deliquia. Asseruantur sacchar o in hunc vsum. Item: Ex altilium floribus fit acetum, ijs in eo insolatis, quo naribus illito, reuocantur animi deliquio consternati. lib. 2. cap. 153.

Ad ſpiritus diſcurſantes. CAP. CCXLI.

DIOSCOR. BDellium valet ad ſpiritus diſcurſantes. lib. 1. cap. 69.

Vinum tragoriganites prodeſt ſpirituum diſcurſationi. lib. 5. cap. 42.

Mammas cohibentia. CAP. CCXLII.

DIOSCOR. CIcutæ herba cum ſua coma trita & impoſita, in virginibus mammas coercet, & increſcere non patitur. lib. 4. cap. 74.

Epimedij folia cum oleo trita, impoſito cataplaſmate mammas increſcere nõ ſinunt. lib. 4. cap. 19.

Lapis naxius: quod ex eo exacuendo ferro deteritur, illitum, virginum mammas cohibet, nec increſcere patitur. lib. 5. cap. 125.

MATHIOL. Aqua è viridibus pinorum nucibus, quas conos vocant, diſtillatorio vaſe parata, mammas admodum extuberantes cohibet, vbi linteolis in ea madefactis, ſæpius foueantur. lib. 1. cap. 74.

Pini ſylueſtris montani nucum recentium ſuccus, mammas nimis in virginibus extuberantes, cohibet. Idem præſtat ſtillatitia earum aqua, ſed non adeò valenter. Compend. pag. 30.

Ad mammarum laxitatem. CAP. CCXLIII.

IDEM. ALchimilla,
Pes leonis, ſiue
Stellaria, laxas procidenteſque mulierum mammas contrahit, & duras ſolidaſque efficit,

cit, si lintea in eius decocto, aut stillatitia aqua intincta, mammis sæpius imponantur, diutiusque importentur, præsertim hypocistide, equiseto, stypteria, siccisque rosis admistis. lib. 4. cap. 115.

Lac generantia. CAP. CCXLIIII.

ANemones folia & caules cum ptisana cocti & comesi, copiam lactis præbent. lib. 2. cap. 172. DIOSCOR.

Anethi aridi comæ seminisque decoctum, lac euocat. lib. 3. cap. 58.

Anisum potum, lac ad mammas elicit. lib. 3. cap. 56.

Bryoniæ succus lactis abundantiam facit, si cum tritico decocto sorbetur. libr. 4. capite 176.

Cicer satiuum lac auget. lib. 2. cap. 97.

Circææ semen in sorbitionibus datum, lacte mammas nutricum explet. libr. 3. capite 117.

Echij radix in vino aut sorbitione sumpta, lac extrahit. lib. 4. cap. 25.

Fœniculum mammas lacte replet, si herba edatur, aut semen cum ptisana bibatur. libr. 3. cap. 67.

Fœniculi erratici foliorum decoctum potum, lactis abundantiam facit. lib. 3. cap. 68.

Glaux coquitur cum hordacea farina, sale & oleo in sorbitione, ad reuocandam lactis extincti vbertatem. lib. 4. cap. 136.

Halimi radix drachmæ pondere in aqua

mulsa pota, lactis vbertatem facit. libr. 1. capite 103.

Hippomarathrum: vide Fœniculum erraticum.

Lactuca satiua lac euocat. lib. 2. cap. 129.

Maluæ satiuæ decocta cum sua radice ius, lac euocat. lib. 2. cap. 111.

Melanthij siue

Nigellæ semen, multis diebus sumptum, lac extrahit. lib. 3. cap. 77.

Ocimum copiosiore cibo sumptum, lac euocat. lib. 2. cap. 135.

Polygala pota, lactis abundantiam facit. lib. 4. cap. 137.

Ptisana lac abundè suppeditat, si cum fœniculi semine decocta sorbeatur. libr. 2. capite 78.

Sonchi succus in sorbitione lac elicit. lib. 2. cap. 124.

Vinum ex caricis, lactis vbertatem facit, vitiosum tamen sanguinẽ creat, & elephantiasin adfert. lib. 5. cap. 35.

Viticis semen potum, lac euocat. lib. 1. capite 116.

Vitis alba: vide Bryonia.

MATHIOL. Brassica cocta, & longo pipere aspersa, vnaque cum iure sumpta, nutricibus lactis vbertatem præbet. lib. 2. cap. 115.

Cardui lactei, siue

Cardui mariæ radicum puluerem, sunt, qui addito fœniculi semine & longi piperis momento ex ptisana propinent nutricibus

bus lacti augendo. libro tertio capite 19.

Cryſtallum nutricibus lac auget. lib. 5. capite 116.

Rapunculi radix elixa & cum longo pipere deuorata, lactis vbertatem in nutricibus facit. lib. 2. cap. 104.

Lac extinguentia. CAP. CCXLV.

Cicutæ herba cum coma trita, & mammis appoſita, lac extinguit. lib. 4. cap. 74. DIOSCOR.

Fabæ lomentum per ſe, vel cum polenta, lac reſtinguit. lib. 2. cap. 98.

Cancri fluuiatiles crudi, triti & illiti, lac exiccant. lib. 2. cap. 10. MATHIOL.

Cucurbitarum folia recentia mammis puerperarum adhibita, lac exiccant. lib. 2. cap. 127.

Lac ne coaguletur in mammis. CAP. CCXLVI.

Ceræ grana decem, milij magnitudine, hauſta, lac in nutricibus non patiuntur coagulari. lib. 2. cap. 76. DIOSCOR.

Mentha, puerperarum mammis, recens, illita, lactis concretionem inhibet. lib. 3. capite. 35. MATHIOL.

Ad mammarum tumores & rigores.

CAP. CCXLVII.

APollinaris ſemen ex vino tritum, tumentibus à partu mammis illinitur. lib. 4. capite 64. DIOSCOR.

Aqua marina mammas rigentes foueri, vtile est. lib. 5. cap. 15.

Baccharis folia imposita, mammis tumentibus à partu auxiliantur. lib. 3. cap. 44.

Fabarum lomentum per se, aut cum polenta illitum, turgentes grumoso lacte mammillas adiuuat. lib. 2. cap. 98.

DIOSCOR. Fæx vini recens, rigentes mammas, suiq; lactis impatientes, cum aceto illita, extinguit. lib. 5. cap. 90.

Hyoscyamus: vide Apollinaris.

MATHIOL. Mentha cum polenta imposita, mammas si tendantur, aut lacte turgeant, compescit. lib. 3. cap. 35.

Ricini folia cum polenta trita & imposita, turgentes mammas cohibent. libr. 4. capite 158.

Tritici furfures in aceto decocti, mammas turgentes sedant. lib. 2 cap. 78.

DIOSCOR. Vinacei vuarum reconditi, rigentibus mammis cum sale illinuntur. lib. 5. cap. 3.

MATHIOL. Cancri fluuiatiles triti crudi, & tumentibus mammis illiti, mirificè prosunt. libr. 2. cap. 10.

Marrubij recentia folia illita, cum veteri axungia, mammarum tumores resoluunt. lib. 3. cap. 102.

Oleum fit è floribus Iridis syluestris minoris, quo quidam vtiliter vtuntur ad tumentes ex partu mammas. Comp. pag. 3.

Ad mammarum duritiem. CAP. CCXLVIII.

Aiu-

Aiuga trita in farinam, & cum melle illita, mammarum duritias discutit. libr. 3. capite 157. DIOSCOR.

Apij hortensis herba cum pane vel polenta illita, mammarum duritiem ex lacte concreto contractam, reprimit. lib. 3. cap. 64.

Apij palustris idem effectus. Ibid.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Erui farina cum melle, mammarum duritias emollit. lib. 2. cap. 102.

Erysimon: siue.

Irio ex aqua vel melle, mammarum durities illinitur. lib. 2. cap. 152.

Lens, contra mammas, in quibus lac coijt in grumos, & præ nimia sui copia profunditur, in aqua maris cocta & illita, auxiliatur. libr. 2. cap. 100.

Cancri fluuiatiles crudi triti & illiti, impactas mammarum duritias resoluunt. lib. 2. capite 10. MATHIOL.

Castaneæ tritæ, & cum hordeacea polenta & aceto illitæ mammarum duritias discutiunt. lib 1. cap. 122.

Graminis mammæ semen ex pingui iure decoctum & illitum, mammarum durities resoluit Comp. pag. 665.

Ad mammarum collectiones. CAP. CCXLIX.

Lentis palustris stillatitiam aquam, præferunt quidam ad mammarum collectiones, anteaquàm augeantur, namq; illita, non obscurè fluentes reprimit humores. libr. 4. cap. 83. IDEM.

Ad mammarum inflammationem. CAP. CCL.

DIOSCOR. ALthæa per se, vel in vino, aut aqua mulsa decocta, & imposita. lib. 3. cap. 146.

Asphodeli radices in vini fæce coctæ & illitæ. lib. 2. cap. 164.

Cotonea cruda cataplasmatis commodè adijciuntur. lib. 1. cap. 131.

Fabæ lomentum per se vel cum polenta illitum. lib. 2. cap. 98.

Hastula regia: vide Asphodelus.

Hemerocallis folia illita. lib. 3. cap. 120.

Lapis geodes ex aqua illitus. libr. 5. capite 126.

Lapis ostracites cum melle impositus. lib. 5. cap. 122.

Nuces iuglandes, cum mellis exiguo & ruca illitæ. lib. 1. cap. 141.

Terra samia, cum rosaceo & aqua illita. lib. 5. cap. 129.

Thus cum cimolia & rosaceo illitum. libr. 1. cap. 70.

Vinacei vuarum reconditi, cum sale illiti. lib. 5. cap. 3.

MATHIOL. Balsaminæ fructus exempto semine insolantur diu in oleo omphacino, aut macerantûr eodem oleo in balneo calentis aquæ, aut equino calente fimo, fitque inde oleum præstantissimum ad arcendas mamillarum inflammationes. lib. 4. cap. 177.

Geranium quintum recens tritum, Germanorum medici peculiariter commendant ad inflāmationes mamillarū. Cōp. pag. 540.

Oleum

Oleum hyoſciaminum noſtrum (cuius præparatio infrà cap. 504. de dolore habetur) mammis à partu inflammatis vtiliter illinitur. lib. 1. cap. 36.

Oryzæ farina, mammarum incipientes inflammationes arcet, cum roſis & anthemidis decocta & illita. lib. 2. cap. 88. & Comp. pag. 170.

Ad mammarum rimas. CAP. CCLI.

AParines ſuccum magnifaciunt quidam ad papillarum rimas. lib. 3. cap. 88. MATHIOL.

Pomata (cuius præparandi rationem ſuprà capite 154. habes) in Italia frequentiſsimum obtinet vſum, ad mamillarum rimas, tam à frigore quàm ab acri ſucco factas. lib. 2. capite 69.

Ad mammarum vlcera. CAP. CCLII.

ASclepiadis folia contra mammarum vlcera, quæ cacoethe vocantur, illita conueniunt. lib. 3. cap. 90. DIOSCOR.

Ad alarum perfuſiones. CAP. CCLIII.

MYrti arentium foliorum farina, vtiliter inſpargitur contra alarum feminumq; perfuſiones. lib. 1. cap. 128. IDEM.

Ad alarum graueolentiam & fætorem.

CAP. CCLIIII.

ALumen contra graue alarum inguinumque virus illinitur. lib. 5. cap. 82. IDEM.

Cardui radix illita, graueolentiam alarum totiusque corporis emendat. Item: si decocta in vino bibitur. lib. 3. cap. 14.

Myrrha aduersus alarum tædia, cum liquido alumine illinitur. lib. 1. cap. 67.

Rosei pastilli, mulieribus monilium vice collo circumdato vsui sunt, ad retundendum graue sudoris virus. lib. 1 cap. 113.

MATHIOL. Asphodeli: siue

Hastulæ regiæ radices, cum hyoscyamo feruefactæ, & pice liquida exceptæ, alarum virus tædiaue emendant. lib. 2. cap. 164.

Alarum pili euulsi ne renascantur.

CAP. CCLV.

DIOSCOR. VIperæ adeps, pilos alis euulsos perunctis radicibus, recens & per se illitus, obliterat atque renasci non patitur. libr. 2. capite 69.

Ad dorsi dolores. *CAP. CCLVI.*

MATHIOL. NVclei pinei frequenter deuorati, sanant dorsi dolores. lib. 1. cap. 74.

Potentillæ herbæ decoctum, ex vino paratum, præstat potum ad dorsi dolores. libr. 4. cap. 37.

Ventriculo quæ vtilia. *CAP. CCLVII.*

DIOSCOR. ACetum stomacho vtile. lib. 5. cap. 17.

Buccinorum caro. lib. 2. cap. 4.

Carum. lib. 3. cap. 57.

Cochleæ marinæ. lib. 2. cap. 9.

Cochleæ

Scandix. lib. 2. cap. 132.
Siseris radix decocta. lib. 2. cap. 107.
Vinum cydonites. lib. 5. cap. 24.
Vinum lentiscinum. lib. 5. cap. 33.
Vinum myrtites. lib. 5. cap. 31.
Vinum ex punicis. lib. 5. cap. 29.
Vinum ex pyris. lib. 5. cap. 27.
Vinum terebinthinum. lib. 5. cap. 33.

Ventriculo quæ aduersentur. CAP. CCLVII

DIOSCOR. Arbuti fructus. lib. 1. cap. 138.
Cedri fructus. lib. 1. cap. 89.
Fici maturæ recentes. lib. 1. cap. 145.
Hordeum. lib. 2. cap. 79.
Lens. lib. 2. cap. 100.
Melimela. lib. 1. cap. 131.
Mori fructus. lib. 1. cap. 143.
Nuces auellanæ. libr. 1. cap. 142.
Nuces iuglandes. lib. 1. cap. 141.
Oleum balaninum. lib. 1. cap. 35.
Oliua nigra. lib. 1. cap. 118.
Polium. lib. 3. cap. 107.
Porri capitati semen. lib. 2. cap. 143.
Pruni poma. lib. 1. cap. 137.
Pyra ieiunos esitata lædunt. lib. 1. cap. 132.
Raphanus. lib. 2. cap. 106.
Sesamum. lib. 2. cap. 92.
Siliquæ recentes. lib. 1. cap. 130.
Sycomori pomum. lib. 1. cap. 144.
Terebinthi fructus. lib. 1. cap. 76.
Vnguentum iusinum. lib. 1. cap. 51.

Ven-

Ventriculum frigidum & imbecillem calfacientia & roborantia. CAP. CCLIX.

Absinthium cum rosaceo tritum, stomacho longa valetudine laboranti subuenit. lib. 3. cap. 25. DIOSCOR.

Acetum scillinum stomachicis datur, ieiunis quotidie sorbendum, inter initia exiguum, paulatim adaugendo, ad cyathum vsque, nonnulli binos dant cyathos, aut largius. lib. 5. cap. 21.

Agallochi radix epota drachmæ pondere, stomachi imbecillitatem mulcet. lib. 1. c. 21.

Agarici drachma vna, si dissolutio stomachi est, ita vt cibi tenax non sit, manditur, & sine vlla humoris sorbitione deuoratur. lib. 3. cap. 1.

Aqua in qua candens ferrum est restinctum, dissolutis stomacho auxiliatur. libr. 5. cap. 53.

Artemisiam tenuifoliam, si quis stomacho laborans, cum amygdalino oleo benè contundat, in malagmatis lentorem, & stomacho imponat, sanitati restituetur. lib. 3. cap. 111.

Betonicæ folia manducata, & succus deuoratus, stomachicis prodest, si postea vinum dilutum sorbeatur. lib. 4. cap. 1.

Cupressi folia cum cerato admota, stomachum corroborant. lib. 1. cap. 86.

Galli ventriculi sinu interiore quæ residet membrana, secti in laminas cornus specie similis, siccata tritaque, in vino conuenientissimè stomachicis datur in potu. lib. 2. c. 43.

Gentianæ radix pota cum aqua, ſtomachis ſubuenit. lib. 3. cap. 3.

Lactuca ſatiua ſtomachicis illota prodeſt comeſa. lib. 2. cap. 129.

Lapis ſamius prodeſt ſtomachicis potus. lib. 5. cap. 130.

Lignum aloes: vide Agallochum.

Maſtiche ſtomacho auxiliatur, ſed ructum mouet. lib. 1. cap. 75.

Omphacomeli ſtomachis conuenit. libr. 5. cap. 26.

Palma elate prodeſt imbecilli ſtomacho, conferentibus cataplaſmatis miſta. libr. 1. capite 126.

Phœnicobalani ſicciores ſtomachicis vtiles in cibo. lib. 1. cap. 125.

Pœoniæ grana ſtomachicis eſſe prodeſt. lib. 3. cap. 140.

Rhaponticum epotum, facit ad ſtomachi imbecillitatem. Item: Si diſſolutio eſt ſtomachi, id eſt cùm cibi tenax non eſt, manditur, & ſine ſorbitione vlla deuoratur. lib. 3. capite 2.

Rubi idæi flos, ſtomachicis ex aqua bibendus datur. lib. 4. cap. 34.

Scillæ radicis oboli tres, ex melle dantur in delinctu, ſtomachicis, quibus innatat cibus. lib. 2. cap. 167.

Spinæ albæ radix pota, ſtomachicis efficax eſt. lib. 3. cap. 12.

Thymoxalme veteres vtebantur, & dabant laborantibus imbecillitate ſtomachi, ternos

ternos quaternosuè cyathos, aqua calida dilutos. lib. 5. cap. 20.

Tragoriganum ventriculo imbecillo præbetur. lib. 3. cap. 29.

Vinum omne merum ac ſyncerum, & ſua natura auſterum, ſtomachum adiuuat, eiuſque reſolutioni prodeſt. lib. 5. cap. 7.

Vinum, in quo candens ferrum eſt reſtinctum, diſſolutis ſtomacho auxiliatur. libr. 5. cap. 53.

Vinum ex abrotono prodeſt ſtomachicis. lib. 5. cap. 42.

Vinum abſinthites ijs prodeſt, quibus negotium ſtomachus exhibet. lib. 5. cap. 40.

Vinum ex anetho ſtomachicis auxiliatur. lib. 5. cap. 45.

Vinum ex apij ſemine ſtomachicis auxiliatur. lib. 5. cap. 45.

Vinum lunites prodeſt ſtomachicis. libr. 5. cap. 42.

Vinum è calamintha. lib. 5. cap. 42.

Vinum ex fœniculo. lib. 5. cap. 45.

Vinum è nardo. lib. 5. cap. 44.

Vinum ex nardi ſylueſtris radicibus. libr. 5. cap. 44.

Vinum nectarites facit ad ſtomachi vitia. lib. 5. cap. 44.

Vinum œnanthinum facit ad ſtomachi imbecillitatem. lib. 5. cap. 28.

Vinum omphacites prodeſt diſſolutis ſtomacho. lib. 5. cap. 8.

Vinum palmeum ſtomachicis conuenit. lib. 5. c. 34.

Vinum ex petroſelino. lib. 5. cap. 45.

Vinum è pulegio. lib. 5. cap. 42.

Vinum ſcillinum vtile eſt contra cruditates, & ciborum corruptiones: & ijs qui reuomunt cibum, & ſi pituita in ventre vel ſtomacho coierit. lib. 5. cap. 22.

Vitis viniferæ foliorum ſuccus potus, ſtomachicis medetur. Item: Eiuſdem capreoli in aqua madefacti & poti, idem faciunt. libr. 5. cap. 1.

Vuarum acinorũm toſtorum nucleorum farina, inſpargitur polentæ modo, ſolutis ſtomacho. lib. 5. cap. 3.

MATHIOL. Acori radicis & cinnamomi drachma, in vini abſinthitis hauſtu ſumpta, frigidum infirmumque ventriculum roborat. libr. 1. capite 2.

Amaraci herba ſtomacho vtilis eſt, tam exterius illita, quàm interius ſumpta. libr. 3. capite 40.

Ambubeia: vide Dens leonis.

Angelicæ radicis decocto ex aqua aut vino, roboratur ventriculus. libr. 4. cap. 111.

Aqua vitæ è vino per alembicum deſtillata, ventriculum calefacit, ſi quotidie cochlearis communis menſura ſumitur. libr. 5. capite 7.

Aquæ aluminoſæ ventriculum roborant, qui crebris vomitionibus imbecillus efficitur. lib. 5. cap. 14.

Aquæ ferreæ ventriculi vitijs vtiliter adhibentur. lib. 5. cap. 14.

An-

Aurantiorum cortex ſaccharo conditus; ventriculum roborat. Comp. pag. 129.

Balneis factis ex Aqua ſalſa, excalfit ventriculus, frigiditati obnoxius, & humiditate langueſcens. lib. 5. cap. 14.

Balſami factitij aqua, quæ deſtillando prius fluxit, ventriculi imbecillitate affectos, hauſta, mirum in modum iuuat, ſiquidem tum pituitam tum flatum valenter conſumit, ſed quòd acerrima ſit, dari ſanè per ſe nequit, niſi vino aut iure aliquo admiſta. Faciendi modum ſit habeto, ego enim hac ratione pluries ipſum mihi confeci: Sumito reſinæ terebinthinæ, abiegnæ, cuiuſque libram, thuris albi, ladani, cuiuſque vncias ſex, nardi indicæ drachmas duas, radicum phu, iridis, acori, aſari, cyperi, ſing. drachmam, maſtiches, galangæ, caryophyllorum, caſsiæ odoratæ, zedoariæ, cuiuſque drachmas ſex, nucum myriſticarum vncias quatuor, macis vnciam vnam, agallochi vncias duas, gummi elemi vncias ſex, aloes hepaticæ, myrrhæ, cuiuſque vnciam vnam & ſemis, caſtorei drachmas decem, oſsium cariotarum, ſtyracis calamiti pinguis, laſeris odorati, ſingul. vnciam, lachrymæ ſanguinis draconis ſexunciam, florum lauendulæ vncias quatuor, olei vnguentariæ glandis vncias ſex. Quæ ex his atterenda ſunt, in puluerem conterito, liquoribusq; admiſceto, & nitreo organo (ſi neſcis, chymiſtas conſulito) diligentiſsimè, vi com-

mensurati ignis, oleum elicito. primùm enim clarissima tenuissimaque emanat aqua, tenuissimarum vtique partium, quæ igni admota, modo quodam admirabili flagrat, hæc Aqua Balsami dicitur. Deinde defluit oleum colore aureo, & substantia inter tenuem & crassam, quod oleum Balsami vocant. Postremò verò id manat, quod Balsamum vocant, rufo colore. lib. 1. cap. 18,

Caryophylli in cibis deuorati, ventriculi affectibus auxiliantur. Item: puluis eorum in vino vel malorum cydoniorum succo haustus, ventriculum roborat. Item: Illinuntur perquàm vtilirer cum mastice, rhoe, corallis & punicis floribus ad ventriculi morbos, & præsertim hos, quibus adstrictione opus est. lib. 2. cap. 153.

Cinnamomi vulgaris aqua stillatitia, (cuius confectionem infrà capite 336. inuenies) ventriculum iuuat & roborat. lib. 1. cap. 13.

Coriandri semen stomachum corroborat. Comp. pag. 468.

Cubebæ languentem ex pituita ventriculum, vel etiam ex flatu, roborant. libr. 1. capite 10.

Dentis leonis radix cocta, stomachum dissolutum astringit. lib. 2. cap. 125.

Diptami albi radix prodest stomachicis. lib. 1. cap. 92.

Elixir vitæ Mathioli, Aquæ vitæ vires, sed longè validiores, habet. lib. 5. cap. 7. Huius præparationem infr. cap. 502. inuenies.

Galan-

Galanga ventriculum roborat. libr. 1. capite 2.

Gattaria valet ad omnes ventriculi morbos, à pituitoſis excrementis aut flatu genitos. lib. 3. cap. 36.

Larignæ reſinæ aqua, quæ inprimis deſtillat, ſi ſcrupuli vnius tantùm pondere, ex vino albo bibatur, vbi ventriculus pituita repletus languet, paulò poſt eam per vomitum expellit magno iuuamento. lib. 1. cap. 74.

Lauendula ventriculum roborat. lib. 1. capite 6.

Menthæ græcæ ſuccus, ventriculum roborat, tam hauſtus quàm illitus. libr. 3. capite 35.

Myrteum condimentum languidos ventriculos roborat. lib. 1. cap. 128.

Nardus Italica Lauendulæ vires habet. lib. 1. cap. 6.

Nuces myriſticæ ventriculum roborant. lib. 1. cap. 141.

Piſtacia, medicorum nonnulli ad ventriculum roborandum tam cibis quàm medicamentis admiſcent. lib. 1. cap. 140.

Roſæ folia ventriculum roborant. libr. 1. cap. 113.

Roſmarinum coronarium valet ad ventriculi frigidos affectus, ſi cum pane deuoratur, aut in puluerem contritum ex meraco bibatur. lib. 3. cap. 71.

Sampſuchum: vide Amaracus.

Vinum guaiaci (cuius præparatio infrà

cap. 594. habetur) ventriculi morbis, pituita genitis, mirificè succurrit. lib. 1. cap. 111.

Ventriculum purgantia. CAP. CCLX.

DIOSCOR. Aloe, duorum cochleariorum mensura, in aqua frigida aut egelida pota, stomachum purgat. lib. 3. cap. 22.

Vinum melitites stomachum expurgat. lib. 5. cap. 11. capares

Capparis fructus valet ad deradendam deijciendamque pituitam, quæ ventriculo inhæserit. Comp, pag. 345.

MATHIOL. Caucalidis herba tota ex aceto mansa & vomitione reddita, ventrem purgat. libr. 2. cap. 133.

Turpetum ventriculum expurgat & quæ illi penitus inhærent excrementa detergit. Verùm qui sumunt, cauere debent à piscium esu & australi flatu. lib. 4. cap. 130.

Concoctionem iuuantia. CAP. CCLXI.

DIOSCOR. Acetum scillinum ægrè cibũ concoquentibus, datur ieiunis quotidie sorbendum inter initia exiguum, paulatim adaugendo, ad cyathum vsque, nonnulli binos dant cyathos, aut largius. lib. 5. cap. 21.

Betonica fabæ quantitate, secundum cœnam cum melle deuorata, concoctionem adiuuat. lib. 4. cap. 1.

Bulbus esculentus amarus & scillinus, cõcoctionem iuuat. lib. 2. cap. 165.

Carum concoctionem adiuuat. lib. 3. c. 57.

Erucæ

Erucæ ſemen concoctioni prodeſt. lib. 2. cap. 134.

Liguſtici radix & ſemen prodeſt ád concoctiones. lib. 3. cap. 51.

Orobanche legumentis addita, concoctionem accelerare creditur. lib. 2. cap. 136.

Piper ad intinctus eſculentorum additum, concoctionem adiuuat. lib. 2. cap. 153.

Scillæ radix coquitur cum melle & eſtur, vt concoctionem adiuuet. lib. 2. cap. 167.

Vinum abſinthites tardam concoctionem accelerat. lib. 5. cap. 40.

Vinum chamædrytes. lib. 5. cap. 42.

Vinum origanites. lib. 5. cap. 42.

Vinum ex panace. lib. 5. cap. 45.

Vinum picatum. lib. 5. cap. 39.

Vinum reſinatum. lib. 5. cap. 36.

Vinum roſaceum. lib. 5. cap. 30.

Vinum è ſatureia. lib. 5. cap. 42.

Vinum ſtrobolites. lib. 5. cap. 37.

Vinum è thymo. lib. 5. cap. 42.

Vinum tragoriganites. libr. 5. cap. 42.

Caryophylli concoctiones adiuuant. libr. 2. cap. 153. MATHIOL.

Coriandri ſemen concoctionem cibi adiuuat. Comp. pag. 468.

Dracunculus hortenſis item. Compend. pag. 335.

Imperatoriæ radix concoctionem roborat. lib. 3. cap. 65.

Ad cruditates. CAP. CCLXII.

DIOSCOR. AGaricum efficax eſt contra cruditates. Datur duobus obolis, in vino, mulſo febrim non ſentientibus, febriculoſis verò, in aqua mulſa. lib 3. cap. 1.

Vinum è myrrha facit ad cruditates. libr. 5. cap. 44.

Vinum omphacites prodeſt crudis. libr. 5. capite 8.

Vinum ſcillinum vtile eſt contra cruditates, & ciborum corruptiones. libr. 5. cap. 22.

Xylobalſamum ex aqua potum, cruditatibus auxiliatur. lib. 1. cap. 18.

MATHIOL. Angelicæ radix per ſe ſumpta, cruditates concoquit. Comp. pag. 814.

Aqua vitæ è vino per alembicum diſtillata, his qui cruditatibus ventriculi obnoxij ſunt, ſummum eſt auxilium, ſi quotidie cochlearis communis menſura ſumitur. libr. 5. capite 7.

Elixir vitæ noſtrum (cuius conficiendi ratio infrà cap. 502. tradetur) idem facit, ſed longè efficacius. lib. 5. cap. 7.

Napi ſemen ventriculi cruditates vomitione extrahit, vbi ex oxymelite & tepente aqua hauriatur. lib. 2. cap. 105.

Crapulam & Ebrietatem arcentia.
CAP. CCLXIII.

DIOSCOR. ABſinthium præſumptum, crapulam arcet. lib. 3. cap. 23.

Amygdalis amaris quinis vel ſeptenis præſumptis, ebrietatem non ſentiunt potatores. lib. 1. c. 139.

Braſ-

Braſsica ſummo cibo ſumpta, crapulam diſcutit, & vini noxam reſtinguit. libr. 2. capite 113.

Crocum qui ex paſſo biberint, crapulam non ſentient. lib. 1. cap. 25.

Vinum quod feruefacto aliquantum ſemine myrti exprimitur, præſumptum, crapulam arcet. Præſtat idem ſeminis effectus. lib. 1. cap. 128.

Braſsica ſi cruda præſumatur, ebrietatem futuram mirum in modum arcet, quemadmodum etiam pòſt ſumpta, crapulam diſcutit. lib. 5. cap. 3.

Eryngij radix præſumpta, crapulam arcet. lib. 3. cap. 21. MATHIOL.

Lapide amethyſto ebrietas arcetur. lib. 1. in præfat.

Perſicorum nuclei potantes inebriari prohibent, ſi ſeni ſepteniuè præſumantur. lib. 1. cap. 131.

Porrum crapulam & ebrietates diſcutit. lib. 2. cap. 143.

Ebrietatem inducentia. CAP. CCLXIIII.

Cyclamini radix vino immiſta, inebriat. lib. 2. cap. 158. DIOSCOR.

Phœnicobalani recentes, copioſiores in cibo, inebriant. lib. 1. cap. 125.

Ambarum vino infuſum, temulentos efficit. lib. 1. cap. 20. MATHIOL.

Flatus tum ventriculi, tum inteſtinorum, diſcutientia. CAP. CCLXV.

DIOSCOR. ABsinthium ad inflationes ventris prodest, cum seseli & nardo Gallico potum. lib. 3. cap. 23.

Althæa decocta in vino aut aqua mulsa, & per se, efficax est contra inflationes. lib. 3. capite 146.

Amygdalæ amaræ illinctu cum melle & lacte, nucis auellanæ magnitudine, inflationibus coli medentur. lib. 1. cap. 139.

Anethi aridi comæ seminisque decoctum, potu inflationes sedat. lib. 3. cap. 58,

Anisum valet ad inflationes. lib. 3. cap. 56.

Anthemis aduersus inflationes bibitur. lib. 3. cap. 137.

Apij hortensis semen inflationes discutit. lib. 3. cap. 64.

Apij palustris idem vsus. Ibid.

Aspalathi decoctum potu inflationes discutit. lib. 1. cap. 19.

Castoreum ex aceto potum. lib. 2. cap. 25.

Chamæmelum: vide Anthemis.

Costus ex vino & absinthio potus. libr. 1. cap. 15.

Cumini satiui semen coctum, & cum oleo inditum, aut cum hordeacea farina illitum. lib. 3. cap. 59.

Cumini syluestris semen ex aqua potum. lib. 3. cap. 60.

Elenij radix cum melle assumpta. lib. 1. capite 27.

Epithymum priuatim prodest inflatis, acetabuli mensura ad quatuor drachmas, cum

um melle, ſale & aceti exiguo. libr. 4. capite 172.

Eryngij radix cum drachma vna ſeminis paſtinacæ. lib. 3. cap. 21.

Hordeacea farina illinitur ad inteſtinorum inflationes, cum lini ſemine fœno græco & ruta. lib. 2. cap. 79.

Iuncus odoratus. lib. 1. cap. 16.

Iuniperi baccæ potæ. lib. 1. cap. 87.

Ius è vetere gallinaceo prodeſt inflationibus ſtomachi. lib. 2. cap. 43.

Liguſtici radix & ſemen, prodeſt ad inflationes, prçſertim quibus ſtomachus turgeat. lib. 3. cap. 51.

Mei radices ex aqua feruefactæ, vel tritæ citra coctionem, & potæ. lib. 1. cap. 3.

Nardum celticum cum abſinthij ſucco potum. lib. 1. cap. 7.

Nardum indicum ex aqua frigida potum. lib. 1 cap. 6.

Nardum montanum potum. libr. 1. capite 8.

Nardum ſyriacum ex aqua frigida potum. lib. 1. cap. 6.

Nitrũ cum aqua calida vel vino infuſum. lib. 5. cap. 89.

Ocimi ſemen. lib. 2. cap. 135.

Petroſelinum macedonicum, contra ſtomachi & coli inflationes prodeſt. libr. 3. capite 64.

Peucedanum. lib. 3. cap. 76.

Rhaponticum. lib. 3. cap. 2.

Ruta cum oleo decocta & infusa, valet ad coli & intestini recti inflammationem. libr. 3. capite 45.

Smyrnij semen stomachi inflammationes lenit. lib. 3. cap. 65.

Suillus talus combustus, dum è nigro albescat, tritus & potus, inflammationibus coli medetur. lib. 2. cap. 51.

Thymoxalme veteres vtebantur, dabantque laborantibus inflammationibus, ternos quaternosuè cyathos, aqua calida dilutos. lib. 5. cap. 20.

Tritici farina cum hyoscyami succo illinitur contra interaneorum inflationes. libr. 2. capite 78.

Vinum omne merum ac syncerum & sua natura austerum, facit ad longas inflationes. lib. 5. cap. 7.

Vinum absinthites. lib. 5. cap. 40.

Vinum è myrrha. lib. 5. cap. 44.

Vinum è nardi syluestris radicibus. Ibid.

Vinum picatum. lib. 5. cap. 39.

Vinum scillinum. lib. 5. cap. 22.

Vinum stœchadites. lib. 5. cap. 42.

Vrticæ folia cocta cum conchis, inflationes discutiunt. lib. 4. cap. 89.

MATHIOL. Amaracus confert ad flatus. lib. 3. cap. 40.

Anisi semen flatus pellit. lib. 3. cap. 56.

Aqua vitæ è vino per alembicum destillata, his qui flatibus sunt obnoxij, summum est auxilium, si quotidie cochlearis communis mensura sumitur. lib. 5. cap. 7.

Aue-

Auena cum putamine calefacta, & in sacculis adhibita, flatuosos dolores tollit. Compend. pag. 169.

Aurantiorum cortex saccharo conditus, flatus pellit. Comp. pag. 129.

Castoreum drachmæ pondere bibitum flatus sursum deorsumque pellit. libr. 2. capite 23.

Cinnamomi vulgaris stillatitia aqua (quæ quomodo præparanda, infrà capite 336. describetur) flatus discutit. lib. 1. cap. 13.

Cubebæ flatus discutiunt. lib. 1. cap. 10.

Elixir vitæ Mathioli, Aquæ vitæ habet vires, sed longè efficaciores. lib. 5 cap. 7.

Filipendula stomachi inflammationes discutit. lib. 3. cap. 118.

Imperatoriæ radix, discutit mirificè tum ventriculi tum intestinorum flatus. lib. 3. capite 65.

Iuniperi baccæ præstant contra inflationes. Comp. pag. 41.

Lauendulæ flores ex vino feruefacti, flatus dissoluunt illiti. lib. 1. cap. 6.

Milium fomentum est optimum, ad flatus repellendos, præsertim vbi cum sale admistum fuerit. lib. 2. cap. 90.

Mumia cum decocto cumini, ammi & cari, tum ventriculi tum intestinorum flatus discutit. lib. 1. cap. 85.

Nardus Italica, Lauendulæ vires habet. lib. 1. cap. 6.

Nuces myristicæ flatus discutiũt. l. 1. c. 141.

Oleum è iuglandibus factũ haustum quinque aut sex vnciarum pondere, flatus potenter dissipat. lib. 1. cap. 141.

Phu radix deuorata, flatus pellit. lib. 1. capite 10.

Pseudocosti radicem flatus expellere affirmant, siue bibatur ipsa radix, siue decoctum eius, aut si in fomentis, balneis & desessionibus addatur. lib. 1. cap. 15.

Ruta flatus potenter pellit. libro tertio capite 45.

Sampsuchum: vide Amaracus.

Sisymbrium tam hortense quàm syluestre flatus pellit, cum herba ipsa in puluerem trita, tum eius decoctum potum. libr. 2. capite 121.

Tamaceto recentiores vtuntur ad ventriculi & alui flatus discutiendos. libro tertio capite 138.

Flatus gignentia. CAP. CCLXVI.

DIOSCOR. BVlbi omnes. lib. 2. cap. 165.
Castaneæ. libr. 1. cap. 122.
Cepæ. lib. 2. cap. 145.
Cicer. lib. 2. cap. 97.
Fabæ. lib. 2. cap. 98.
Glandes. libr. 1. cap. 121.
Hordeum. lib. 2. cap. 79.
Laser. lib. 3. cap. 78.
Lens. lib. 2. cap. 100.
Mala omnia. lib. 1. cap. 131.
Mala punica. lib. 1. cap. 127.

Mel crudum. lib. 2. cap. 72.
Napus. lib. 2. cap. 105.
Phasioli. lib. 2. cap. 101.
Porrum capitatum. lib. 2. cap. 14.
Raphanus. lib. 2. cap. 106.
Rapum. lib. 2. cap. 104.
Zythum. lib. 2. cap. 80.

Ad acidos ructus. CAP. CCLXVII.

AGarici drachma vna mansa, & sine vlla humoris sorbitione deuorata, acida ructantibus auxiliatur. lib. 3. cap. 1. DIOSCOR.

Betonica fabæ quantitate secundum cœnam cum melle cocto deuorata. libro quarto capite 1.

OEnanthe contra acorem stomachi sicca illita efficax est. lib. 5. cap. 5.

Tragorigani potio stomacho acida ructanti præbetur. lib. 3. cap. 29.

Coriandri semen datur cochlearij mensura vtiliter ad acidos ructus. Comp. pag. 468. MATHIOL.

Ructus cientia. CAP. CCLXVIII.

MAstiche. lib. 1. cap. 57. DIOSCOR.
Raphanus. lib. 2. cap. 106.
Smyrnij semen. lib. 3. cap. 65.

Ad stomachi ardorem. CAP. CCLXIX.

CHamædaphnes folia, stomachi ardores mulcent. lib. 4. cap. 144. IDEM.

OEnanthe cum polline polentæ & vino, contra stomachi ardores illinitur. libro quinto capite 5.

Portulaca ardoribus ſtomachi auxilio eſt. lib. 2. cap. 117.

Vitis viniferæ folia & capreoli, cum polenta illiti, ſtomachi ardorem mitigant. Folia etiam per ſe imponi ſolent. lib. 5. cap. 1.

Vmbilici veneris ſuccus ſtomachi ardorem refrigerat. lib. 4. cap. 87.

Vnguentum roſaceum ſtomachi ardorem reſtinguit. lib. 1. cap. 42.

MATHIOL. Linguæ ceruinæ, ſiue Phyllitidis foliorum ſiccorum farina, ex eorundem aqua excepta & illita, refrigerat ventriculi ardores. lib. 3. cap. 104.

hart tongue

Quercus folia recentia, ventriculi ardorem tollunt, ſi ſuper lingua teneantur. libr. 1. cap. 121.

Trifolium acetoſum deuoratum, ventriculi ardores extinguit. lib. 3. cap. 106.

Ad ventriculi æſtuationem & feruorem.
CAP. CCLXX.

DIOSCOR. AGallochi radicis drachma pota, ſtomachi feruorem mulcet. lib. 1. cap. 21.

Apij hortenſis herba, cum polenta vel pane illita, æſtuantem ſtomachum mulcet. libr. 3. cap. 64.

Apij paluſtris idem vſus. Ibid.

Aſter atticus impoſitus. lib. 4. cap. 115.

Cotonea cruda cataplaſmatis adijciuntur, ſi ſtomachus æſtuet. lib. 1. cap. 131.

Glycyrrhizæ ſuccus conuenit æſtuanti ſtoma-

stomacho. lib. 3. cap. 5. Item: recentis radicis decoctum ad idem conuenit. Ibid.

Hieracium illitum. lib. 3. cap. 63.

Intybus syluestris in cibo. lib. 2. cap. 125.

Mala punica acida. lib. 1. cap. 127.

Palmularum thebaicarum decoctum potum. lib. 1. cap. 125.

Polygoni folia illita. lib. 4. cap. 4.

Portulaca stomachi & intestinorum æstuationem mulcet. lib. 2. cap. 117.

Sanguinaria: vide Polygonum.

Solani hortensis folia illita. lib. 4. cap. 66.

Sonchus illita. lib. 2. cap. 124.

Violæ purpureæ folia per se, vel ex polenta illita. lib. 4. cap. 117.

Vitis viniferæ folia & capreoli cum polenta illiti, stomachi inflammationem mitigant. Folia etiam per se imponi solent. lib. 5. capite 1.

MATHIOL.

Fraga præter id, quòd gustui æstate in cibis arrideant, biliosis æstuantibusque ventriculis prosunt. lib. 4. cap. 38.

Ribis vulgaris fructus, æstuantem ventriculum refrigerant. lib. 1. cap. 105.

Santala omnia: epota, æstuanti ventriculo mirificè auxiliantur. lib. 1. cap. 19.

Vinum ex punicis, quod è vinosis exprimitur, ex plantaginis aqua, aut portulacæ, aut rosarum potum, æstuantem stomachum iuuat. lib. 5. cap. 29.

Ad ventriculi feruorem in febribus.

CAP. CCLXXI.

DIOSCOR. FOEniculi semen ex aqua frigida potum, stomachi feruorem in febribus sedat. lib. 3. cap. 67.

MATHIOL. Epithemata fiunt ex santalis & aqua rosarum, quæ ventriculo illita, eius feruorem in ardentissimis febribus extinguunt. libr. 1. capite 19.

Ad ventriculi erosiones. CAP. CCLXXII.

DIOSCOR. HIeracij succus in sorbitione, stomachi erosionem mitigat. lib. 3. cap. 63.

Lac humanum mammis exuctum. lib. 2. capite 64.

Nardum indicum. Item

Nardum syriacum potum ex aqua. libr. 1. capite 6.

Pœoniæ grana rubra comesa. libr. 3. capite. 140.

Pulegium ex posca. lib. 3. cap. 30.

Scordij drachmæ duæ cum hydromelite potæ. lib. 3. cap. 108.

Sonchi succus in sorbitione. libr. 2. c. 124.

MATHIOL. Gattaria medetur ventriculi rosionibus, à flatu prouenientibus. lib. 3. cap. 36.

Pinei nuclei sanant ventriculi erosiones, cum portulacæ succo hausti. lib. 1. cap. 74.

Ad sitim vehementem. CAP. CCLXXIII.

DIOSCOR. FIci maturæ recentes, sitim sedant. libr. 1. cap. 145.

Glycyrrhizæ succus eliquatus, sedat sitim. lib. 3. cap. 5.

Symphytum petræum commanducatum. lib. 4. cap. 9.

Vuæ, quæ ſolem prius paſſæ, in aquâ cœleſti condiuntur, ſiticuloſis ſalubres. libr. 5. capite 3.

Ceraſa auſtera aſſeruantur condita cum ſaccharo ad arcendam ſitim. Comp. pag. 119. MATHIOL.

Fraga præter id, quòd guſtui æſtate in cibis arrideant, ſiticuloſis ſitim ſedant. libr. 4. cap. 38.

Glycyrrhizæ radix manſa, & præſertim quæ recenter fuerit effoſſa, non ſolùm ſitim, ſed etiam famem ſedat, ſeruatque vires pluribus diebus. Idem facit concretus ſuccus in ore retentus, quouſque liqueſcat. libr. 3. capite 5.

Manna ſitim extinguit. lib. 1. cap. 73.

Myrtilli baccæ ſitim extinguunt. Comp. pag. 116.

Oxalis ſitim ſedat. Comp. pag. 205.

Ribis vulgaris fructus ſitim reſtinguit. lib. 1. cap. 105.

Succinum, & præcipuè album, ex aqua frigida potum, ſitim illicò ſedat. libr. 1. capite 93.

Trifolium acetoſum deuoratum, ſitim extinguit. lib. 3. cap. 106.

Vinum ex punicis, quod è vinoſis exprimitur, ſi ex oxalidis aqua vel intubi hortenſis aut buglosſi hauriatur, ſitim extinguit. libr. 5. cap. 29.

Vuæ ſpinę baccæ ſitim ſedant. Compend. pag. 71.

Ad famem caninam. CAP. CCLXXIIII.

MATHIOL. GLirium caro ijs vtiliter eſtur, qui canina laborant fame, nanque exuberante pinguedine obtunditur appetentia, & tollitur morbus. lib. 2. cap. 63.

Ad picam ſiue malaciam. CAP. CCLXXV.

DIOSCOR. MAla citria ſiue medicâ eduntur in malacia mulieribus. lib. 1. cap. 131.

Vinum omphacites prodeſt prægnantium malaciæ. lib. 5. cap. 8.

Vitis viniferæ foliorum ſuccus potus grauidarum malaciæ medetur. Idem efficiunt capreoli madefacti in aqua & poti. lib. 5. cap. 1.

MATHIOL. Meſpila ſaccharo melleque aſſeruata, gratiſsimus ſunt cibus vtero gerentibus, quippe non modò ſapore placent, ſed & earum malaciæ ſubueniunt. lib. 1. cap. 133.

Vuæ ſpinæ baccæ, grauidarum malaciæ ſuccurrunt. Comp. pag. 71.

Ad cibi faſtidium. CAP. CCLXXVI.

DIOSCOR. ABſinthij madefacti dilutum, aut decoctius, quotidie tribus cyathis hauſtum, faſtidia diſcutit. lib. 3. cap. 23.

Acetum appetentiam excitat. libr. 5. capite 17.

Cepæ appetentiam inuitant. libr. 2. capite 145.

Gummi quod ceraſi reſudarunt, cum vino diluto, appetentiam inuitat. libr. 1. capite 129.

Hydro-

Hydromel cibum faſtidientibus conuenit. lib. 5. cap. 13.

Iunci odorati radicis drachma vna faſtidijs ſtomachi, cum pari pondere piperis, per aliquot dies datur. lib. 1. cap. 16.

Lapathi ſylueſtris ſemen, ex aqua vel vino vtiliter contra ſtomachi faſtidia bibitur. lib. 2. cap. 108.

Lupini triti, vbi maceratu dulceſcere cœperint, cum aceto poti, faſtidia detrahunt, & cibi auiditatem faciunt. lib. 2. cap. 103.

OEnanthe contra faſtidia, ſicca illita, efficax eſt. lib. 5. cap. 5.

Oxalis, &

Oxylapathum: vide Lapathum.

Piper appetentiam excitat, ad intinctus eſculentorum additum. lib. 2. cap. 153.

Rumex: vide Lapathum.

Siſeris radix decocta, appetentiam inuitat. lib. 2. cap. 107.

Tragorigani potio cibum faſtidientibus præbetur. lib. 3. cap. 29.

Vinum omne merum ac ſyncerum, & ſua natura auſterum, appetentiam ciborum inuitat. lib. 5. cap. 7.

Vinum ex abrotono. lib. 5. cap. 42.

Vinum abſinthites. lib. 5. cap. 40.

Vinum ex anetho. lib. 5. cap. 45.

Vinum ex apij ſemine. lib. 5. cap. 45.

Vinum dictamnites. lib. 5. cap. 42.

Vinum ex fœniculo. lib. 5. cap. 45.

Vinum è calamintha. lib. 5. cap. 42.

Vinum œnanthinum. lib. 5. cap. 28.
Vinum origanites. lib. 5. cap. 42.
Vinum ex petroſelino. lib. 5. cap. 45.
Vinum è pulegio. lib. 5. cap. 42.
Vinum è ſatureia. lib. 5. cap. 42.
Vinum è thymo. lib. 5. cap. 42.

MATHIOL. Capparis fructus valet ad excitandam cibi appetentiam. Comp. pag. 345.

Caryophyllorum puluis, ex vino vel malorum cydoniorum ſucco hauſtus, cibi appetentiam reuocat. lib. 2. cap. 153.

Caucalis appetitum langueſcentem excitat, tum herba ipſa in cibis deuorata, tum ſuccus potus, tum ſemen, quemadmodum totius plantæ decoctum. lib. 2. cap. 133.

Cepæ aſcaloniæ cibi appetentiam faciunt. Comp. pag. 303.

Ceraſa auſtera aſſeruantur condita cum ſaccharo ad appetentiam cibi excitandam. Comp. pag. 119.

Cinnamomi vulgaris aqua ſtillatitia, (cuius præparatio infrà cap. 336. habetur) faſtidium abigit. lib. 1. cap. 13.

Oxalis appetentiam excitat. Cōp. pag. 205.

Ribis vulgaris fructus, cibi appetentiam excitat. lib. 1. cap. 105.

Sinapis è ſemine fit intinctus, quem Sinapiſmum vocant, quo velut irritamento langueſcens ventriculus ad appetendum cibum excitatur. Eo enim velut igniculo, moroſius palatum titillante, vorandi conciliatur auiditas, ſed huius vis confeſtim in ſublime fer-

tur,

tur, nec aliud magis in nares & cerebrum penetrat. lib. 2. cap. 148.

Vuæ spinæ baccæ iusculis incoctæ appetitum excitant. Comp. pag. 71.

Ad cibi reiectiones. CAP. CCLXXVII.

VInum scillinũ vtile est ijs, qui reuomunt cibum. lib. 5. cap. 22. DIOSCOR.

Cataplasma fit è siccis Mespilis, rosarum succo exceptis, additis aliquot caryophyllis, & coralliorum rubeorum nonnihil, quinetiam myristicæ nucis, ori ventriculi admouendum, ad compescendas vomitiones, & præsertim vbi cibus reijcitur. lib. 1. cap. 133. MATHIOL.

Rosmarinum coronarium valet ad vomitum cibi, si cum pane deuoratur, aut in puluerem contritum bibitur ex meraco. libr. 3. cap. 73.

Vinum quod è crespini fructũ post vindemias exprimitur, vtiliter datur cibum reijcientibus. lib. 1. cap. 105.

Ad ventriculi subuersionem. CAP. CCLXXVIII.

LEntis triginta grana delibrata, contra subuersionem stomachi deuorari proderit. lib. 2. cap. 100. DIOSCOR.

Ad nauseam. CAP. CCLXXIX.

NArdum indicum: & IDEM.

Nardum syriacum, nauseas ex aqua frigida auxiliantur. lib. 1. cap. 6.

Pulegium nauseas ex posca permulcet. lib. 3. cap. 30.

MATHIOL. Caryophyllorum puluis, ex vino vel malorum cydoniorum ſucco hauſtus, nauſeam remouet. lib. 2. cap. 153.

Caucalis nauſeæ faſtidia diſcutit, tum herba ipſa in cibis deuorata, tum ſuccus potus, tum ſemen, quemadmodum totius plantæ decoctum. lib. 2. cap. 133.

Cinnamomi vulgaris aqua ſtillatitia (cuius præparationem infr. cap. 336. inuenies) nauſeam ſedat. lib. 1. cap. 13.

Maluæ ſemen, ex vino rubro potum, nauſeam tollit. lib. 2, cap. 111.

Ribis vulgaris fructus, nauſeam ſiſtit. lib. 1. cap. 105.

Vinum ex punicis, quod è vinoſis exprimitur, nauſeam ſudat. lib. 5. cap. 29.

Ad nauſeam in febribus. CAP. CCLXXX.

DIOSCOR. FOEniculi ſemen in febribus nauſeam, ex aqua frigida potum, ſedat. libr. 3. capite 67.

Ad nauſeam à maris iactatione. CAP. CCLXXXI.

IDEM. TRagorigani potio præbetur, ſi à maritima iactatione nauſea excitetur. lib. 3. capite 29.

Ad vomitum. CAP. CCLXXXII.

IDEM. AQua frigida, polenta, poſca, poma, & quæ ſtomachum denſando corroborant, ad vomitiones offerenda ſunt. lib. 4. c. 149.

Anethi aridi comæ ſeminiſque decoctum, potu

potu vomitiones ſiſtit. libro tertio cap. 58.

Cotonea cruda cataplaſmatis adijciuntur, ſi ſtomachus in vomitiones effunditur. lib. 1. cap. 131.

Faba conuenienter manditur. libr. 2. capite 98.

Graminis parnaſsi ſemen vomitiones ſiſtit. lib. 4. cap. 28.

Menthæ tres ramuli, cum granati acidi ſucco poti. lib. 3. cap. 35.

Phaſioli ad vomitiones idonei. libr. 2. capite 101.

Siſymbrium potum. lib. 2. cap. 121.

Caryophylli in puluerem hauſti, ex vino vel malorum cydoniorum ſucco, vomitiones cohibent. lib. 2. cap. 155. MATHIOL.

Conſolidæ regalis herba, auxiliatur vomitionibus. lib. 4. cap. 9.

Menthæ græcæ ſuccus tam hauſtus quàm illitus, vomitiones compeſcit. lib. 3. cap. 35.

Mentha ex mali punici vino poto, vomitum ſiſtit. lib. 3. cap. 35.

Millefolij herbæ decoctum, cum floribus Labruſcæ, vtiliter potandum datur contra vomitum. lib. 4. cap. 98.

Ribis vulgaris fructus, vomitiones ſiſtit. lib. 1. cap. 105.

Vinum ex punicis potum, vomitiones cōpeſcit. lib. 5. cap. 29.

Vomitum cientia. CAP. CCLXXXIII.

AEs vſtum cum hydromelite potum, vel DIOSCOR.

cum melle delinctum, illitumuè, vomitus ciet. lib. 5. cap. 47.

Anagyris semen commanducatum, vomitiones vehementer ciet. lib. 3. cap. 149.

Aqua mulsa cruda vtimur, cum vomitionem incitare volumus. lib. 5. cap. 13.

Asphodeli radix tali ludicri magnitudine commanducata, vomitiones adiuuat. lib. 2. capite 164.

Atramentum sutorium vomitus ciet. libr. 5. cap. 74.

Betonicæ radices ex hydromelite in potu, pituitosam vomitionem euocant. libr. 4. c. 1.

Bulbus vomitorius vomitiones mouet. lib. 2. cap. 166.

Capparis Apula, vomitus facit. libr. 2. capite 169.

Chalcanthum: vide Atramentum sutorium.

Daphnoides folia pota vomitum cient. lib. 4. cap. 143.

Elaterium, ad citandas vomitiones, aquâ diluens, subiectas linguæ partes penitissimè penna oblinito. quòd si quispiam difficilius euomat, oleo aut vnguento irino resoluito, somnum inhibeto. Porrò hi, qui eximiè vacuantur, continuè vinum & oleum dare conuenit, etenim vomendo restituuntur. Quòd si vomitiones non finiantur, aqua frigida, polenta, posca, poma, & quæ stomachum densando corroborant, offerenda sunt. l. 4. c. 149.

Elleborus: vide Veratrum.

Glans vnguentaria vomitiones mouet. lib. 4. cap. 154.

Hastula regia, vide Asphodelus.

Laureola: vide Daphnoides.

Lauri folia virentia pota, vomitum cient. lib. 1. cap. 90.

Narcissi radix cocta, siue estur siue bibitur, vomitoria est. lib. 4. cap. 155.

Nuces iuglandes vomituris ieiunis in cibo aptæ. lib. 1. cap. 141.

Origanum heracleoticum. Ex eo, & cepis & rhoe quo ad obsonia vtuntur, conficitur vomitorium medicamentum, his omnibus in vase cupreo per dies bis vicenos insolatis, dum caniculæ sydus flagrat. lib. 3. cap. 28.

Papaueris spumei semen datum acetabuli mensura in aqua mulsa, vomitione expurgat. lib. 4. cap. 62.

Peponis radix sicca ex hydromelite pota drachmæ vnius pondere, vomitionem mouet. Si verò quisquam moderatè secundum cœnam vomere cupiat, geminis obolis sit contentus. lib. 2. cap. 128.

Raphanus vomituris commodissimè datur ante cibum. Item: Cortex ex aceto mulso, celerius vomitiones mouet. Item: semen vomitiones facit. lib. 2. cap. 106.

Ricini grana triginta trita & pota vomitiones mouent. Verùm iniucunda & molesta admodum est purgatio, stomachum enim vehementer subuertit. libro quarto capite 158.

Silybi radicis ſuccus drachmæ pondere potus, vomitiones ciet. lib. 4. cap. 153.

Spartij flores purgant per ſuperna vehementer Ellebori vice, citra periculum, & ſemina quinis obolis in aqua mulſa pota. lib. 4. cap. 152.

Thapſiæ radix datur in cibis aut obſonio quibus difficilè ſit vomere. lib. 4. cap. 151.

Tithymali ſuccus cum aqua mulſa potus, vomitum mouet. lib. 4. cap. 159.

Veratrum album vomitione varios extrahit humores. Item: Vomitiones concitant ſubditæ ex eo balani cum aceto. libr. 4. capite 145.

Vnguentum irinum difficiles vomitiones adiuuat, perunctis eo digitis & immiſsis vel ijs, quæ ad vomitum ciendum induntur. lib. 1. cap. 55. orage

MATHIOL. Atriplicis ſemen exhibitum, crebros prouocat vomitus. lib. 2. cap. 112.

Colluteæ ſemen potum, vomitiones ciet, non tamen ſine incommodo. Compend. pag. 483.

Ebuli ſuccus è radicibus expreſſus, Sambuci vires habet. lib. 4. cap. 168.

Lathyris ſeminis decem duodecimuè grana, à putaminibus delibrata tuſaque, & in ouo ſorbili deuorata, vomitum potenter citant. lib. 4. cap. 161.

Perſici flores eſu vomitiones cient, ſed non abſque dolore ac detrimento. libr. 1. capite 131.

Sam-

Sambuci ſuccus, è radicis cortice expreſſus, vomitum valentiſsimè commouet. lib. 4. capite 168.

Sambuci paluſtris baccæ deuoratæ, vomitiones cient. lib. 4. cap. 168.

Ad ſingultum. CAP. CCLXXXIV.

ALyſsi decoctum potum, ſingultus ſine febre diſcutit. Idem efficit, ſi quis eam aut teneat aut odoretur. lib. 3. cap. 89. DIOSCOR.

Anethi aridi comæ ſeminiſque decoctum potum, ſingultus lenit. lib. 3. cap. 58.

Ariſtolochia rotunda pota cum aqua. lib. 3. cap. 4.

Aſplenum potum. lib. 3. cap. 134.

Caſtorium ex aceto potum. lib. 2. cap. 23.

Cumini ſylueſtris ſemen, cum aceto potum. lib. 3. cap. 60.

Matriſyluæ ſemen potum. lib. 4. cap. 13.

Menthæ terni ramuli, cum granati acidi ſucco poti. lib. 3. cap. 35.

Periclymenum: vide Matriſylua.

Rhaponticum facit aduerſus ſingultus. lib. 3. cap. 2.

Saxifraga in vino cocta & pota. lib. 4. capite 15.

Siſymbrij ſemen ex vino potum. lib. 2. capite 121.

Aniſi ſemen ſingultus ſedat, tam hauſtum quàm illitum. lib. 3. cap. 56. MATHIOL.

Caſtoreum ſingultientibus vtiliter datur cum mulſa. lib. 2. cap. 23.

Lingua ceruina: vide Phyllitis.

Mentha è mali punici vino pota. libr. 3. capite 35.

Mumia trium vel quatuor granorum pondere hausta, singultum inhibet, si tamen ex cumini & apij decocto assumatur. lib. 1. capite 85.

Phyllitidis aqua, non desunt qui vtantur ad singultum. lib. 3. cap. 104.

Ad ventriculi dolores. CAP. CCLXXXV.

DIOSCOR. ABsinthium cum seseli & nardo gallico potum, ad stomachi dolores prodest. lib. 3. cap. 23.

Bulbi omnes: illiti, stomachi dolores mitigant. lib. 2. cap. 165.

Cochleæ viuæ, & præsertim Aphricanæ, corpus cum aceto deuoratum. lib. 2. cap. 9.

Iunci odorati flores. lib. 1. cap. 16.

Lana succida, cum aceto & rosaceo imposita. lib. 2. cap. 67.

Lapis alabastrites cum cerato. libr. 5. capite 110.

Melilotus cruda vel cocta. lib. 3. cap. 41.

Nymphææ radix illita. lib. 3. cap. 131.

Pœoniæ radix, ventris doloribus, cum vino pota, auxiliatur. lib. 3. cap. 140.

Rubi folia trita, stomachi doloribus conuenienter illinuntur. lib. 4. cap. 33.

Rubus idæus eandem vim habet. lib. 3. capite 34.

Senecionis totus caulis coctus & in passo

potus

potus, stomachi dolores à bile contractos iuuat. lib. 4. cap. 92.

Sertula campana: vide Melilotus.

Sycomori succus potus aut illitus. libr. 1. capite 144.

Vinum rosaceum à cibo potum. l. 5. c. 30.

Aqua vitæ è vino per alembicum distillata, his qui ventriculi dolore à flatu aut cruditate torquentur, summum est auxilium, si quotidie cochlearis communis mensura sumitur. lib. 5. cap. 7. MATHIOL.

Elixir vitæ nostrum idem præstat, sed longè validius. lib. 5. cap. 7. Huius præparandi ratio infr. cap. 502. tradetur.

Galanga ventriculi dolores tollit, si à frigore vel flatu proueniant. lib. 1. cap. 2.

Leporinum talum qui secum portauerit, scribunt nunquam ventriculi doloribus affici. lib. 2. cap. 18.

Mastiche valet ad ventriculi dolores vbi affectus iturus dormitum, tres grumos deuorauerit, non solùm enim hoc medicamento tollitur dolor, sed fit quoque ne posthac sentiatur. lib. 1. cap. 75.

Nux myristica mirificè mulcet ventriculi dolores, si trita decoquatur ex rhodomellis senis vncijs, & aquæ vitæ binis, quousque aqua euanescat. nanque si huiusce liquoris colati tria cochlearia quotidie dentur ieiunis, proculdubio iuuabuntur, vbi causa à frigidis oriatur excrementis aut à flatu, lib. 1. cap. 141.

Oleum cnicinum, ventriculi cruciatibus, à flatuositate genitis, efficax est. lib. 1. cap. 36.

Oleum è scorpionibus nostrum omnes dolores mulcet, præsertim ventriculi, ex flatu vel ex frigore genitos. lib. 2. cap. 11.

Piperis integra grana quinque numero quotidie deuorata, ijs auxiliantur, qui ventriculi dolore tum ex flatu, tum cruditatibus exorto, laborant. Comp. pag. 320.

Pseudocosti radicem præferunt ad ventriculi cruciatus. lib. 1. cap. 15.

Sisymbrium tam recens quàm siccum calefactum, & vino cretico aspersum, illinitur ventriculi doloribus à flatu prouenientibus. lib. 2. cap. 121. & Comp. pag. 241.

Ad ventriculi duritias. CAP. CCLXXXVI.

DIOSCOR. OLeum mastichinum, aduersus prominentes stomachi duritias vtile. lib. 1. capite 40.

Ad ventriculi apostemata. CAP. CCLXXXVII.

MATTHIOL. EVpatorij vulgaris: siue Herbæ Kunigundis succus, datur ad ventriculi apostemata, à frigiditate prognata, in quo casu conuenit etiam herba exterius illita. lib. 4. cap. 37.

Ad ventriculi fluxiones. CAP. CCLXXXVIII.

DIOSCOR. ADiantũ contra stomachi fluxiones cum vino bibitur. lib. 4. cap. 131.

Agal-

Agallochi radix epota drachmę vnius pondere, humida ſtomachi vitia mulcet. lib. 1. capite 21.

Amygdalarum dulcium recentium eſu, vel cum ſuo putamine, humida emendantur ſtomachi vitia. lib. 1. cap. 139.

Aphacæ grana torrefacta, ſtomachi fluxiones ſiſtunt, ſi freſa lentis more decoquantur. lib. 2. cap. 142.

Capillus veneris: vide Adiantum.

Cotoneorum maceratorum liquor, commodè in ſtomachi fluxionibus potui datur. lib. 1. cap. 131.

Cumini ſylueſtris ſemen, ſtomacho quem humor vexat, vtile. lib. 2. cap. 60.

Electrum tritum potúmque, ſtomachi fluxiones ſiſtit. lib. 1. cap. 93.

Fæx vini recens, ſtomachi fluxiones, illita, ſiſtit. lib. 5. cap. 90.

Ficis ſiccis natura rheumatiſmis ventris & ſtomachi contraria. lib. 1. cap. 145.

Mali punici acidi acinorum nuclei, in ſole ſiccati, & obſonijs inſparſi, concoctiuè, fluentem ſtomachum ſiſtunt. lib. 1. cap. 127.

Perſicorum ſiccorum decoctum ſtomachi fluxiones ſiſtit. lib. 1. cap. 131.

Polytrichon: vide Adiantum.

Portulaca, ſtomachi & inteſtinorum fluxiones mulcet. lib. 2. cap. 117.

Roſæ tuſæ, humidis ſtomachi vitijs illitæ proſunt. lib. 1. cap. 112.

Succinum pterygophorum ex aqua po-

tum ſtomacho fluxione laboranti conuenit. lib. 2. cap. 74,

Trichomanes vires Adianti habet. libr. 4. capite 132.

Vinum omne merum ac ſyncerum, & ſua natura auſterum prodeſt, ſi venter aut interanea rheumatiſmum ſentiant. lib. 5. cap. 7.

Vinum è labruſca prodeſt ſtomachi fluxionibus. lib. 5. cap. 10.

Vinum lentiſcinum. lib. 5. cap. 33.

Vinum myrtites. lib. 5. cap. 31.

Vinum terebinthinum. lib. 5. cap. 33.

MATHIOL. Atriplex marina humentem ſiccat ventriculum. Comp. pag. 221.

Balneis ex Aqua ſalſa factis, excalfit ventriculus frigiditati obnoxius, & humiditate langueſcens. lib. 5. cap. 114.

Caſtaneæ vehementer ſiſtunt ventriculi fluxiones idque maximè ſiccæ. lib. 1. cap. 122.

Sonchus in vino decoctus, confert ad ventriculi fluxiones. lib. 2. cap. 124.

Ad choleram. CAP. CCLXXXIX.

DIOSCOR. AQua in qua candens ferrum eſt reſtinctum, potu cholera laborantibus auxiliatur. lib. 5. cap. 53.

Calaminthæ decoctum potu choleris auxiliatur. lib. 3. cap. 36,

Cotonea proſunt cholericis, præſertim cruda. lib. 1. cap. 131,

Menthæ terni ramuli, cum acidi granati ſucco poti, choleras ſedant. lib. 3. cap. 35.

Poly-

Polygani: siue
Sanguinariæ succus potus, choleræ prodest. lib. 4. cap. 4.

Vinum, in quo candens ferrum est restinctum, potum. lib. 5. cap. 7.

Bistorta Tormentillæ vires habet. libr. 4. capite 2. MATHIOL.

Consolidæ regalis herba, auxiliatur biliosis affectibus. lib. 4. cap. 9.

Cydoniorum succus libre pondere, in quo corallorum rubeorum, seminis rosarum rubearum & rhabarbari cuiusque drachma, vnà cum hipocistidis & acaciæ binis scrupulis, ad tertias bullierint, auxiliũ est magnum ad biliosas vomitiones. Datur is quotidie potandus, mane & vesperi, horis binis ante cibum, verùm affectos purgatos esse oportet. lib. 1. cap. 131.

Lagopi folia, quinetiam paniculæ, & semen, in farinam trita, dantur contra biliosas reiectiones, ex vino austero, aut mali punici succo. lib. 4. cap. 17.

Pilosella biliosis vomitionibus magno est auxilio. lib. 4. cap. 10.

Pulmonariam illam, quæ in arborum caudicibus nascitur, exhibent biliosa vomentibus. lib. 4. cap. 48.

Tormentillæ radicum puluis, biliosas coercet vomitiones, si ouorum albo exceptus, super fictili tegula inassetur, mox comedatur. lib. 4. cap. 2.

Vinum è crespini fructu post vindemias

expreſſum, vtiliter datur, vbi bilis à iocinore in ventriculum regurgitans, cholericos excitauerit affectus. libr. 1. cap. 105.

Vinum ex punicis potum, bilem è iecinore in ventriculum permeantem cohibet. lib. 5. cap. 29.

Ad tormina ventris. CAP. CCXC.

DIOSCOR. ACori decoctum prodeſt torminibus. lib. 1. cap. 2.

Agallochi radix ex aqua pota. libr. 1. capite 21.

Agarici oboli duo in vino mulſo dantur, ſi febris deſit, ſi verò adſit, in aqua mulſa. lib. 3. capite 1.

Aiugæ folia proſunt. lib. 3. cap. 157.

Aliſmatis radix per ſe, vel cum pari pondere ſeminis dauci pota. lib. 3. cap. 151.

Ammi cum vino potum. lib. 3. cap. 61.

Anethi aridi comæ ſeminiſque decoctum potum. lib. 3. cap. 58.

Apiaſtri folia in delinctu. lib. 3. cap. 101.

Aqua marina infuſa. lib. 5. cap. 15.

Aſclepiadis radices ex vino potæ. libr. 3. capite 90.

Balſami ſemen potum ex aqua. libr. 1. capite 18.

Calaminthæ decoctum potum. lib. 3. capite 36.

Cardamomum ex aqua potum. libr. 1. capite 5.

Carpobalſamum potum. lib. 1. cap. 18.

Ca-

Caſtorium cum aceto potum. libr. 2. capite. 23.

Centaurij magni drachmæ duæ potæ. lib. 3. cap. 6.

Chamædaphnes folia cum vino pota. lib. 4. cap. 144.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Conyzæ flores & folia ex aceto pota. lib. 3. capite 119,

Cuminum æthiopicum: vide Ammi.

Cumini ſatiui ſemen coctum, & cum oleo inditum, aut cum hordeacea farina illitum. lib. 3. cap. 59.

Cumini ſylueſtris ſemen ex aqua potum. lib. 3. cap. 60.

Damaſonium; vide Aliſma.

Dauci ſemen potum. lib. 3. cap. 69.

Eryngij radix, cum drachma vna ſeminis paſtinacæ. lib. 3. cap. 21.

Ferulæ ſemen potum. lib. 3. cap. 75.

Fici cum ruta coctæ & infuſæ. libr. 1. capite 145.

Graminis decoctum potum. libr. 4. capite 28.

Halimi radicis drachma vna, ex aqua mulſa pota. lib. 1. cap. 103.

Iridis Illyricæ radix. lib. 1. cap. 1.

Iuniperi baccæ potæ. lib. 1. cap. 87.

Mei radices cum melle tritæ in eclegmáte. lib. 1. cap. 3.

Meliſſa: vide Apiaſtrum.

Milium torretur, feruensque in ſacco po-

nitur, vt torminibus, si foueatur, auxilio sit, lib. 2. cap. 90.

Nuces iuglandes, cum calyce suo perustæ, & vmbilico admotæ. lib. 1. cap. 141.

Nitrum tormina sedat, si tritum cum cumino bibatur in hydromelite aut sapa, aut aliquibus quæ inflationes discutere possunt, vti ruta vel anetho. Idem facit, cum aqua calida aut vino infusum. lib. 5. cap. 89.

Oleum simul decocta ruta, tribus sextarijs calidum potum. lib. 1. cap. 28.

Panacis heraclei succus. lib. 3. cap. 48.

Petroselinum macedonicum. libr. 3. c. 64.

Peucedanum. lib. 3. cap 76.

Phalangij folia, semen & flores cum vino in potu. lib. 3. cap. 105.

Piper cum recentibus Lauri folijs potum. lib. 2. cap. 153.

Pœoniç radix cum vino pota. lib. 3. c. 140.

Pseudobunij quatuor ramuli ex aqua poti. lib. 4. cap. 120.

Rhapontici idem vsus & pondus cum Agarico. lib. 3. cap. 2.

Rosmarini siccæ radices cum vino potæ, Item: semen. lib. 3. cap. 72.

Ruta cum anetho sicco decocta. libr. 3. capite 45.

Sampsuchi decoctum. lib. 3. cap. 40.

Scillæ radicis oboli tres, cum melle in delinctu. lib. 2. cap. 167.

Serpyllum potum. lib. 3. cap. 39.

Seselis massiliensis semen, cum vino potum.

tum. libro tertio capite 53.

Sisymbrij semen ex vino potum. lib. 2. capite 121.

Suillus talus combustus, dum è nigro albescat, tritus & potus. lib. 2. cap. 51.

Tritici furfures, in acri aceto decocti & illiti. lib. 2. cap. 78.

Vinum cedrites vtile. lib. 5. cap. 38.

Vinum hyssopites. lib. 5. cap. 41.

Vinum ex panace. lib. 5. cap. 45.

Vinum scillinum. libr. 5. cap. 22.

Vinum tragoriganites. lib. 5. cap. 42.

Xylobalsamum ex aqua potum. libr. 1. capite 18.

MATHIOL.

Alsine ex oleo chamæmelino feruefacta, illinitur vtiliter ventri cōtra tormina. Compend. pag. 763.

Ambubeiæ radix in aceto decocta, tormina discutit. lib. 2. cap. 125.

Balsaminæ foliorum puluerem, non desunt qui laudibus ad intestinorum tormina efferant. lib. 4. cap. 177.

Brassica tormina discutit, si bis cocta edatur, addito cumini semine, sale, & oleo, & hordeaceæ farinæ polline, præsertim si sine pane deuoretur. Idem facit ius decoctæ cum vetere gallo. lib. 2. cap. 115.

Cardui benedicti decoctum, ex vino sumptum. lib. 3. cap. 91.

Chelidonij maioris herba vnà cum radice tusa, & oleo chamæmelino feruefacta, & vmbilico illita. lib. 2. cap. 176.

Cyclamini ſuccus radicum, magno auxilio additur in clyſteria, ijs qui inteſtinorum torminibus vexantur. lib. 2. cap. 159.

Dens leonis: vide Ambubeia.

Dictamni albi radix, drachmarum duarum pondere pota, valet ad alui torſiones. lib. 3. cap. 33.

Iacea præfertur ad puerorum tormina, & præſertim ſtillatitia eius aqua pota. libr. 4. capite 117.

Imperatoriæ radix, ventriculi torminibus maximè vtilis eſt. lib. 3. cap. 65.

Menthaſtri decoctum vtiliter datum mulcendis torminibus, qui à flatu oriuntur. lib. 3. cap. 35. & Comp. pag. 427.

Milium rectè ad tormina adhibetur, quæ à flatu excitantur: quinetiam præſtantius eſt additis chamæmeli floribus. lib. 2. cap. 90.

Perſicorum nuclei deuorati. lib. 1. cap. 131.

Potentillæ herbæ decoctum ex vino paratum, potum. lib. 4. cap. 37.

Punicum malum fictili vaſe incluſum, cooperculo argilla circumlito, & in furno combuſtum, torminoſos præſentaneo remedio iuuat, vbi ipſius ſeſquidrachmam in puluerem contriti, ex vino potandum propinabis. lib. 1. cap. 127.

Verbaſci flores in puluerem triti, commodiſsimè dantur. lib. 4. cap. 99.

Vincetoxici radices, ex vino meraco potæ. lib. 3. cap. 90.

Viticella: vide Balſamina.

Ad

Ad lumbricos in genere. CAP. CCXCI.

BRassicæ semen, præsertim eius quæ in Ægypto nascitur, potum, tineas repellit. lib. 2. cap. 113. DIOSCOR.

Calamintha, tineas, cæteraque interaneorum animalia, cum sale & melle pota, enecat. nec secus cocta, crudáue, si teratur. libr. 3. cap. 36.

Cedria subter indita, vermes & tineas necat. lib. 1. cap. 89.

Coriandri semen cum passo modicè potum, tineas interaneorum pellit. Largius tamen sumptum, mentem non sine periculo mouet, quare continuo & copiosiore vsu abstinendum. lib. 3. cap. 62.

Hyssopum decoctum cum ficis, aqua, melle & ruta, potumque, tineas enecat. libr. 3. capite 26.

Lupini farina cum melle delinctu aut potu, ventris animalia expellit. Ipsi quoq; macerati, & cum sua amaritudine esitati, idem efficiunt. Decoctum eorum idem munus præstat, cum ruta & pipere potum. libr. 2. capite 103.

Melimela ventrem molliunt, & ab eo animalia pellunt. lib. 1. cap. 131.

Myrrha ventris tineas enecat. libr. 1. capite 67.

Nasturtij semen tineas excutit. libr. 2. capite 149.

Oleum ventris animalia pellit. libr. 1. capite 28.

Oleum cicinum potum, ventris animalia pellit. lib. 1. cap. 33.

Ruta ex oleo feruefacta & pota, ventris tineas excutit. lib. 3. cap. 45.

Satureia eadem poteſt, quæ Thymum, ſi modo conſimili ſumptitetur. lib. 3. cap. 38.

Thymi decocti ius tineas ventris exigit. lib. 3. cap. 37.

Vinum cedrites facit aduerſus ventris tineas. libr. 5. cap. 38.

MATHIOL. Argentum viuum, non deſunt qui ad interimendas alui tineas, pueris propinent, ad duorum granorum milij quantitatem, citra moleſtiam. lib. 6. cap. 28.

Aſarina vermes inteſtinorũ necat. lib. 1. c. 9.

Beta candida cocta, & cum allio crudo deuorata, ventris tineas abigit. lib. 2. cap. 116.

Biſtorta Tormentillæ vires habet. libr. 4. capite 2.

Cardiaca lumbricos necat. lib. 4. cap. 89.

Cardui benedicti decoctum ex vino ſumptum, alui tineas necat. lib. 3. cap. 91.

Centaurij minoris ſuccus alui tineas pellit ex melle drachmæ pondere hauſtus, tum vmbilico illitus. lib. 3. cap. 7.

Cepa aſcalonia vermes inteſtinorum necat. Comp. pag. 303.

Chamædryos ſuccus datur aduerſus inteſtinorum vermes. Id quod etiam vinum præſtat bibitum, in quo floreſcens herba die & nocte fuerit macerata. lib. 3. cap. 96.

Corallina: vide Muſcus marinus.

Cornu

Cornu ceruinum ad candorem vſq; exuſtum, ex melle hauſtum, alui tineas pellit. lib. 2. cap. 52.

Cruciatæ radice tuſa, & ventri emplaſtri modo impoſita, quòd vermes qui in inteſtinis fuerint proculdubio necantur, experientia compertum habeo. lib. 3. cap. 3.

Dictamni albi radix, drachmæ pondere hauſta, ventris tineas perimit. lib. 3. cap. 33.

Elenij radix ventris tineas necat. Comp. pag. 26.

Eupatorij Meſues comam, mulieres per noctem vino albo macerant, ac ſubinde dilutum pueris potandum præbent, dimidij cyathi menſura, ad necandas vermes, admirabili ſucceſſu. lib. 4. cap. 37.

Eupatorij vulgaris ſuccus, binum obolorum pondere in catapotijs deuoratus, tineas expellit. lib. 4. cap. 37.

Galega: vide Ruta capraria.

Gentianæ aqua, præſertim quæ vaſe duplici, balnei vapore, vitreis organis elicitur, alui tineas necat. lib. 3. cap. 3.

Graminis decoctum potum. Compend. pag. 664.

Heliotropij foliorum decoctum cum cumino epotum. lib. 4. cap. 186.

Iridis radicis decoctum potum, ventris tineas pellit. lib. 1. cap. 1.

Lauer: vide Sium.

Lauri tenerrimæ cimæ, vnà cum calamintha & ſale contritæ, ex tepida aqua ſum-

ptæ, aluum concitant, pituitamque & lumbricos celerrimè eijciunt. lib. 1. cap. 90.

Limoniorum aqua, quæ ex eorum succo calentis aquæ balneo & vitreis organis extrahitur, epota, ventris tineas enecat. Id quod etiam præstat succus recenter expressus, vnciæ pondere potus. lib. 1. cap. 131.

Lupuli semen tritum & potui datum, semidrachmæ pondere. lib. 4. cap. 140.

Marrubij decocto aut foliorum puluere necantur interaneorum vermes. libr. 3. capite 102.

Melissa constantinopolitana. Compend. pag. 514.

Menthæ græcæ succus epotus, alui tineas & lumbricos enecat. lib. 3. cap. 35.

Menthastri succus ex aceto potus. libr. 3. capite 35.

Morsus diaboli radicis siccatæ puluerem plerique præbent, ad alui tineas necandas. lib. 2. cap. 174.

Muscum marinum, circumforanei in puluerem contritum, in plateis venditant, ad puerorum vermes necandos, mirisque laudibus efferunt. Qua in re nimirum cæteris præstat medicamentis, siquidem non modò interficit lumbricos, sed eos quoque eadem die expellit, magna sæpè cum astantium admiratione, quòd quandoque visus sit puer, qui ex assumpta huius pulueris drachma, centum vermes excreuerit. lib. 4. cap. 94.

Mixaria: vide Sebestena.

Napi

Napi ſemen necat interaneorum animalia, ex limonum aut aurantiorum ſucco potum. lib. 2. cap. 105.

Oleum amygdalarum amararum interaneorum tineas enecat. lib. 1. cap. 34.

Oleum fit è colocynthidis fructu, ſi exempta è fructu pulpa cauitas oleo repleatur, & in cineribus decoquatur, quo, & felle bubulo, interaneorum vermes necantur, ſi ſimul miſcentur, & calida vmbilico illinuntur. lib. 4. cap. 171.

Oleum, in quo Hyperici flores, atque ſemine prægnantes ſiliquæ, diu maceratæ & inſolatæ fuerint, cochlearis menſura potum. lib. 3. cap. 156.

Oleum quod è nucibus indicis exprimitur illitum, ventris animalia pellit. lib. 1. capite 141.

Oleum è ſcorpionibus noſtrum, præſtat ad omnes interaneorum vermes. libr. 2. capite 11. Item: Necat vermes naribus & pulſantibus arterijs inunctum, & præſertim vbi cætera auxilia non valeant. libr. 5. in præfat.

Oxalis vermes necat. Comp. pag. 205.

Parthenij ſuccus drachmæ pondere cum ſaccharo epotus. Comp. pag. 583.

Perſici folia contuſa, vtiliter ex aceto ventri illinuntur. lib. 1. cap. 131.

Pruni ſylueſtris è floribus aqua diſtillata hauſta, inteſtinorum vermes interficit. lib. 1. capite 137.

Pſeudocoſti radicem vermes necare affir-

mant, siue bibatur ipsa radix, siue decoctum eius. libr. 1. cap. 15.

Pseudomelanthij semen in farinam tritum, ventris animalia pellit, tam potum, quàm ex bubulo felle & aceto ventri illitum. lib. 3. cap. 77.

Rapi syluestris semen potum. Compend. pag. 196.

Rutæ caprariæ herbæ recentis succus, cochlearis mensura potus. Item: Herba ipsa in patella calefacta, ex oleo amygdalarum amararũ, aut è lini semine, ventri adalligata. libr. 3. cap. 46.

Scrofulariæ radicis siccæ puluis, drachmę pondere haustus. Comp. pag. 779.

Sebestena ventris tineas pellunt. lib. 1. capite 137.

Secalæ vulgaris seminis decoctum, tineas ventris pellit. lib. 2. cap. 84.

Securidacæ farina ex dulci lixiuio pota, aut ex vino, aut ex humano lacte, addito croci momento. lib. 3. cap. 129.

Semen, quod officinæ sanctum cognominant, saccharo circumdatum contectumque, necandis interaneorum vermibus præbent. lib. 3. cap. 24.

Sisymbrium, tam hortense quàm syluestre, lumbricos pellit, cum herba ipsa in puluerem trita, tum eius decoctum potum. lib. 2. cap. 121.

Sium in cibis, ventris tineas pellit, Id quod valentius facit eius semen tritum, cochlearis

ris mẽſura ex vino auſtero potum. l. 2. c. 120.

Stœchadis citrinæ florum decoctum potum. lib. 4. cap. 52.

Tanaceto recentiores vtuntur ad lumbricos ex ventre pellendos. lib. 3. cap. 138.

Triſſago: vide Chamædrys.

Tormentillæ radicum decoctum, vtiliter datur potandum pueris, qui vermibus laborant. lib. 4. cap. 2.

Vernix liquidus hauſtus, tineas & cætera ventris animalia necat. lib. 1. cap. 87.

Vetonicorum purpureorum flores dantur ad inteſtinorum animalia necanda. lib. 2. capite 153.

Vincetoxici radices, additis Dictamni albi radicibus, potæ. lib. 3. cap. 90.

Vinum è creſpini fructu poſt vindemias expreſſum, tineas ventris enecat, præſertim ſi bibatur ex aqua graminis, vel portulacæ, vel abrotoni, addito ſacchari tantillo. libr. 1. cap. 105.

Ad lumbricos latos. CAP. CCXCII.

DIOSCOR.

ALlium, latas ventris tineas, in cibo ſumptum, abigit. lib. 2. cap. 146.

Anchuſæ, tertio loco deſcriptæ radix, acetabuli menſura, cum hyſſopo & naſturtio pota. lib. 4. cap. 23.

Atramenti ſutorij drachma vna deuorata, aut cum melle delincta. lib. 5. cap. 74.

Cardamomum ex aqua potum. lib. 1. c. 5.

Chalcanthum: vide Atramentũ ſutorium.

Chamæleontis albi radix, pota acetabuli mensura, in vino austero, cum origani feruefacti succo. lib.3.cap.8.

Costus ex aqua. lib. 1. cap. 15.

Filicis fœminæ radix cum melle in eclegmate sumpta. lib. 4. cap.179.

Filicis maris radicum drachmæ quatuor, ex aqua mulsa potæ, latas tineas excutiunt: melius autem, si cum scammoniæ, aut veratri nigri totidem obolis detur: sed qui sumunt, allia progustare debent. libr. 4. capite 178.

Heliotropij minoris herba, cum suo semine pota, adiecto uitro, hyssopo, nasturtio & aqua. lib. 4. cap. 186.

Mali punici radicis decoctum potum. lib. 1. cap. 127.

Mori radicis cortex, in aqua decoctus & potus. lib. 1. cap. 143.

Nuces iuglandes largius esitatæ. lib. 1. capite 141.

Ad lumbricos teretes. CAP. CCXCIII.

Sea wormwood

DIOSCOR. ABsinthium marinum per sese, aut cum oryza coctum, interaneorum animalia, teretesque tineas, adiecto melle enecat. lib. 3. cap. 24. French wormwood

Absinthium santonicum idem facit. Ibid.

Filicis fœminæ radicum tres drachmæ, cum melle potæ. lib. 4. cap. 179.

Heliotropij minoris herba, cum suo semine, adiecto nitro, hyssopo, nasturtio & aqua, pota. l. 4. c. 186.

Me-

Melanthium teretes ventris tineas expellit, peruncto ex aqua vmbilico. lib. 3. cap. 77.

Mentha pota. lib. 3. cap. 35.

Portulaca, contra teretes ventris tineas, percocta, efficax est. lib. 2. cap. 117.

Sedi maioris ſuccus in vino potus. lib. 4. capite 84.

Vinum abſinthites, valet ad teretes ventris tineas. lib. 5. cap. 40.

Muſcus marinus peculiari dote admirabilis facultatis eſt, ad teretes inteſtinorum vermes pellendos, potui datus drachmæ pondere ex paſſo, aut cum Ægyptiæ ſiliquæ pulpa. Comp. pag. 783.

Ad inteſtinorum vulnera. CAP. CCXCIIII.

DIOSCOR. Equiſeti folijs cum vino potis, inteſtinorum diſſectiones in vnum coaleſcere cogique feruntur. lib. 4. cap. 42.

MATHIOL. Balſaminæ foliorum puluis, (vt ij affirmant qui periculum fecerunt) cochlearis menſura ex plantaginis ſiue equiſeti decocto, inteſtinorum vulnera ſanat. libr. 4. capite 177.

Biſtorta Tormentillæ vires habet. libr. 4. capite 2.

Dentariæ minoris radix præſtat ad inteſtinorum vulnera, ex aqua equiſeti drachmæ pondere ſumpta. Comp. pag. 831.

Leporis ſanguis, atque pili, qui ſub ventre habentur, cum melle decocti, & fabæ quantitate frequenter deuorati, rupta inteſtina con-

glutinant, etiam si læsio in gracilioribus fuerit intestinis. Verùm assiduè hoc medicamento vtendum est, donec periculum omne tollatur. lib. 2. cap. 18.

Tormentillæ radices vulnera conglutinant, præsertim quæ in intestinis & visceribus fuerint illata, non modò ipsis vulneribus illitæ, sed & in potionibus haustæ. libr. 4. c. 2.

Vermes terrestres, vino albo prius eloti, & per se, absque oleo, vase nitreo excepti, operculato vasis ore, ne quid expirare possit, in balneum calentis aquæ immerguntur, tandiuq; efferuescere permittuntur, donec in liquorem oleo similem vertuntur. Præferunt quidam hoc, quòd maximè præstet intestinorum vulneribus glutinandis. Quod longè efficacius efficit, si factitio balsamo (cuius præparatio suprà cap. 259. descripta est) fuerit admistum, aut oleo, quòd vitreis organis è larigna siue abiegna lachryma elicitur. lib. 2. cap. 61.

Viticella: vide Balsamina.

Ad intestinorum exulcerationem & erosionem.

CAP. CCXCV.

DIOSCOR. BVtyrum coli intestini exulcerationibus infunditur. lib. 2. cap. 66.

Lac omne: decoctum, præsertim candentibus calculis marinis exustum, interaneorum exulcerationibus auxiliatur. libr. 2. capite 64.

Lac bubulum,

Lac caprinum.

Lac ouillum, per ſe, & cum hordeacea ptiſana, aut halicaceo cremore infuſum, magnopere inteſtinorum roſiones mitigat. libr. 2. cap. 64.

Lapis ſapphirus, contra inteſtinas exulcerationes bibitur. lib. 5. cap. 114.

Lini ſeminis decoctum, interaneorum eroſionibus immittitur. lib. 2. cap. 96.

Maluæ decoctum clyſtere infuſum, prodeſt inteſtinorum eroſionibus. lib. 2. cap. 111.

Vinum cedrites interaneorum vlceribus vtile. lib. 5. cap. 38.

Vinum myrtites prodeſt contra inteſtinas vlcerationes. lib. 5. cap. 31.

Ad inteſtinorum dolorem. CAP. CCXCVI.

Liguſtici ſemen prodeſt ad inteſtinos dolores. lib. 3. cap. 51. DIOSCOR.

Roſarum aridarum in vino decoctarum expreſſus liquor infuſus, inteſtini recti dolorem leuat. lib. 1. cap. 112.

Oleum ex amygdalis dulcibus expreſſum, mulcet inteſtinorum dolores ſi calidum ſex vnciarum pondere bibatur: eſt enim certum auxilium. Comp. pag. 147. MATHIOL.

Sunt qui ex Ebuli radicibus ſuccum eliciant, inſolentque ſubinde, & in paſtillos digerant, ſeruentque ad vſus. Hic clyſtere infuſus, inteſtinorum dolores tollit, à frigiditate & flatu genitos. lib. 4. cap. 168.

Ad conuoluulum siue Ilei dolorem.

CAP. CCXCVII.

DIOSCOR. ANthemis, siue Chamæmelum, aduersus Ilei tormenta bibitur. lib. 3. cap. 137.

Oleum infusum. lib. 1. cap. 28.

Salicis folia trita, cum exiguo pipere. Item: cortex. lib. 1. cap. 117.

Vinum omphacites prodest. libr. 5. capite 8.

Vnguentum irinum confert. libr. 1. capite 55.

MATHIOL. Cardui benedicti decoctum ex vino sumptum, ilium mulcet. lib. 3. cap. 91.

Cochlearum diu elixarum ius potum, iliacos iuuat. lib. 2. cap. 9.

Iridis Illyricæ puluis, sesquidrachmæ pondere datur perquàm vtiliter, ad iliacos affectus, ex passo calido. lib. 1. cap. 1.

Oleum Flammulæ commendant Ilium doloribus, aut calidum inunctum, aut clysteribus infusum. Id autem præparant hoc modo: Flammulæ folia tenuissimè concisa, in rosaceum imponunt, quod vitreum vas exceperit, ac inde per æstatem insolant obturato vase. Datur etiam in cibis trium drachmarum pondere. lib. 4. cap. 7.

Oleum ex Persicorum nucleis expressum, datur potandum Iliacis, quatuor vnciarum pondere. lib. 1. cap. 131.

Ad coli dolorem siue colicam paßionem.
CAP. CCXCVIII.

COchlea trita cum testa, vino & myrrha, si exiguum inde bibatur, coli cruciatus sanat. lib. 2. cap. 9. DIOSCOR.

Colocynthidis pilæ arefactæ & clysteribus infusæ, prosunt coli vitijs, vt quæ bilem, pituitam, & strigmenta, interdum etiam cruorem eliciant. lib. 4. cap. 171.

Fimum gallinaceum contra coli cruciatus ex aceto aut vino bibitur. lib. 2. cap. 73.

Sesamum coli doloribus medetur. libr. 2. capite 92.

Antimonium hyacinthinum nostrum (cuius præparandi rationem infr. cap. 358. de hypochondriacis, inuenies) ijs prodest, qui coli dolore cruciantur. lib. 5. cap. 59. MATHIOL.

Balsaminæ foliorum puluerem, non desunt, qui ad coli dolores efferant. libr. 4. capite 117.

Brasicæ semen crasiusculè contusum, & carnium iure feruefactum potumque vnà cum ipso iure, colico dolore laborantes præsentaneo remedio iuuat. lib. 2. cap. 115.

Castoreum mirificum est auxilium, vbi discrimen adsit, ne colica laborantes, tremore, contractione, conuulsioneuè afficiantur. lib. 2. cap. 23.

Ceruorum iuuenum tenerrima cornua, quæ adhuc lanuginosa cuticula operiuntur, in taleolis concisa, & nouo fictili indita, ac

inde operculo argilla circumlito, in clibanum imposita, donec adeò arescant, vt in puluerem facilè conteri posśint, additis pipere & myrrha, coli cruciatibus mirificè medentur. lib. 2. cap. 52.

Cyclaminí radicum succus, magno auxilio additur in clysteria, qui coli dolore cruciantur. lib. 2. cap. 159.

Elixir vitæ nostrum, (cuius præparatio infrà cap. 502. habetur) vnciæ pondere, præsentaneo auxilio in clysteribus colicorum additur, vbi à flatu aut frigiditate proueniat morbus, & præsertim additis theriacę aut mithridatis antidoti binis drachmis. lib. 5. capite 7.

Fumariæ corydalis vniuersa planta, præstat ad colicos dolores, siue recens deuoretur, siue sicca in puluerem sumatur, pluribus diebus ex vino. lib. 4. cap. 105.

Galanga coli dolores mulcet, qui à flatu oriuntur. lib. 1. cap. 2.

Imperatoriæ radix, coli cruciatibus maximè vtilis est. lib. 3. cap. 65.

Nux metel: vide Stramonia.

Oleum ex armeniacorum malorum nucleis expressum, quinque vnciarum pondere, cum vini cretici vncia, potum colicos iuuat. Comp. pag. 125.

Oleum cnicinum, coli cruciatibus à flatuositate genitis, efficax est. lib. 1. cap. 36.

Oleum fit ex hedera terrestri, folijs recentibus in eo maceratis, diuque æstate insolatis,

tis, admirabilis ſanè facultatis, ad colicos affectus, cùm potum tum clyſmate infuſum, lib. 2. cap. 175. & lib. 3. cap. 90.

Oleum è iuglandibus, quinq; aut ſex vnciarum pōdere hauſtum, flatus potenter diſſipat, quo fit vt in coli affectibus, à flatu genitis, plurimum afferat auxilij. lib. 1. cap. 141.

Oleum ę lini ſemine expreſſum, vtiliter infunditur coli dolore vexatis. Compend. pag. 178,

Oleum ex perſicorum nucleis expreſſum, tam potum quàm clyſteribus infuſum, coli dolores à flatu genitos, ac etiam à fæcibus exiccatis, perbellè mulcet. lib. 1. cap. 131.

Oleum è ſcorpionibus noſtrum præſtat ad omnes dolores & præſertim coli, ex flatu vel ex frigore genitos. lib. 2. cap. 11.

Pſeudocoſti radicis decoctum præferunt ad coli cruciatus vbi clyſtere infundatur. lib. 1. cap. 15.

Stibium: vide Antimonium.

Stramoniæ nuces valent ſiccæ in puluerem contritæ, & ex vino hauſtæ, drachmæ pondere (vt quidam vir inſignis mihi affirmauit) magno remedio ad colicos affectus, ſiquidem (vt ille ait) non ſolùm morbum facilè propellunt, ſed prohibent quoq; ne poſthac affligat. lib. 1. cap. 141.

Succinum magno auxilio datur tritum, duorum cochleariorum menſura, coli dolore affectis, diebus tribus continuis ante cibum ex tepente aqua potandum. l. 1. c. 93.

Verbaſci flores in puluerem triti commodiſsimè dantur contra colicam. libr. 4. capite 99.

Viticella: vide Balſamina.

Ad tenaſmum. CAP. CCXCIX.

DIOSCOR. ERui farina ex aceto teneſmos mitigat. lib. 2. cap. 102.

Fœni græci decoctum prodeſt ad teneſmum. lib. 2. cap. 95.

Lac bubulum,

Lac caprinum,

Lac ouillum, teneſmos, cum marinis lapillis decoctum, ſiſtit. lib. 2. cap. 64.

Orobus: vide Eruum.

Vnguentum telinum teneſmo ſubditum prodeſt. lib. 1. cap. 46.

MATHIOL. Thuris ſuffitu ſanatur tenaſmus, addita præſertim colophonia reſina. lib. 1. cap. 73.

Verbaſci ſeminis & florum puluis, additis chamæmali floribus & laricis reſina, tenaſmum, præcipuè dyſentericis, tollit. libr. 4. capite 99.

Ad dyſenteriam. CAP. CCC.

DIOSCOR. AChilleæ decoctum ad dyſenteriam bibitur. lib. 4. cap. 32.

Acida muria dyſentericis infunditur, ſi ſentiunt nomas: oportet autem ex lacte inſtillare. lib. 5. cap. 19.

Adeps caprinus, decoctus cum polenta, rhoe & caſeo, dyſentericis datur, & cum ptiſanæ ſucco infunditur. lib. 2. cap. 69.

Agal.

Agallochi radix ex aqua pota. libr. 1. capite 21.

Agarici duo oboli, in aqua mulſa dantur, febriculoſis, in vino verò mulſo, febrim non ſentientibus. lib. 3. cap. 1.

Agrimonia: vide Eupatorium.

Alceæ radices cum aqua vel vino potæ. lib. 3. cap. 147.

Aliſmatis radix per ſe, vel cum pari modo ſeminis dauci pota. lib. 3. cap. 151.

Althææ radicis decoctę ſuccus in vino potus. Item: ſemen potum. lib. 3. cap. 146.

Apiaſtri decoctum infuſum. lib. 3. cap. 101.

Aqua, in qua candens ferrum eſt reſtinctum, pota. lib. 5. cap. 53.

Aſparagus altilis, aſſa vel cocta, dyſenteriam mitigat. lib. 2. cap. 118.

Bitumen cum ptiſana liquatum & infuſum. lib. 1. cap. 85.

Butyrum infuſum. lib. 2. cap. 66.

Cera in ſorbitione datur. lib. 2. cap. 76.

Ceruini cornu cinis elotus, binis ligulis epotus. lib. 2. cap. 52.

Ciſti flos in vino auſtero bis in die potus. lib. 1. cap. 109.

Clematidis primæ folia cum caulibus in vino pota. lib. 4. cap. 6.

Corni baccæ, ſiue in edulio ſiue in defruto ſumptæ. lib. 1. cap. 135.

Cotonea cruda. lib. 1. cap. 131.

Cupreſsi pilulæ ſiue nuces, tuſæ, ex vino potæ. Item: earundem decoctum. lib. 1. c. 86.

Damaſonium: vide Aliſma.

Elatines folia cocta in ſorbitione ſumpta. lib. 4. cap. 36.

Equi coagulum conuenit. lib. 2. cap. 68.

Equiſeti ſuccus cum vino potus prodeſt. lib. 4. cap. 42.

Eupatorij herba vel ſemen in vino potum. lib. 4. cap. 37.

Faba decocta in poſca, & cum ſuo cortice eſitata. lib. 2. cap. 98.

Faba Ægyptia dyſentericis prodeſt, inſparſo polentæ vice lomento. Datur quoque in pulte. Cortices in vino mulſo decocti, ſi terni inde cyathi bibuntur, magis proficient. lib. 2. cap. 99.

Fœni græci decoctum, prodeſt ad fœtidam dyſentericorum proluuiem. lib. 2. cap. 95.

Gallæ cum vino aut aqua tritæ, potæ aut illitæ. lib. 1. cap. 123.

Garum: quod ex piſcibus carnibusque ſale maceratis liquamen eſt, infuſum. lib. 2. capite 31.

Gnaphalij folia in vino auſtero efficaciter bibuntur. lib. 3. cap. 115.

Halicæ decoctum infuſum. lib. 2. cap. 89.

Hederæ flores trium digitorum carptu, bis die in vino poti. lib. 2. cap. 175.

Hydromelum, vini cydonitis vires habet. lib. 5. cap. 25.

Hypociſtis pota. lib. 1. cap. 109.

Lapathi ſylueſtris ſemen, ex aqua vel vino potum. lib. 2. cap. 108.

Lem-

Lemnia terra, vtilis. lib. 5. cap. 73.
Lentiſcus in potu. lib. 1. cap. 75.
Leporinum coagulum, tribus obolis ex vino potum. lib. 2. cap. 68.
Limonij ſemen tritum, acetabuli menſura ex vino potum. lib. 4. cap. 16.
Lixiuium ex ficus cinere factum (vt infrà cap. 544. de Gangræna habetur) interdum inſtillatur. Item: Eiuſdem lixiuij per ſe cyathus datus prodeſt. lib. 1. cap. 145.
Loti arboris ramentorum ligni decoctum, potum vel infuſum. lib. 1. cap. 134.
Lycium potum & ſubditum. libr. 1. c. 114.
Lyſimachiæ ſuccus potus vel infuſus. lib. 4. cap. 3.
Macer in potu. lib. 1. cap. 94.
Meliſſa: vide Apiaſtrum.
Muria dyſentericis infunditur, etiam ſi nome inteſtina corripit. lib. 5. cap. 87.
Myrrha tuberculo fabæ deuorata. libr. 1. capite 67.
Nuclei acinorum mali punici acidi, cæleſti aqua madefacti, ad dyſentericorum deſeſſiones vtiles. lib. 1. cap. 131.
Nymphææ radix ſicca cum vino pota. lib. 3. cap. 131.
Oleum maſtichinum, vtile. lib. 1. cap. 40.
Omphacium clyſtere infuſum. libr. 5. capite. 6.
Oxalis, &
Oxylapathum, vires Lapathi ſylueſtris habent. lib. 2. cap. 108.

Phœnicobalani ſicciores, in cibo vtiles. lib. 1. cap. 125.

Phyllitis pota. lib. 3. cap. 104.

Plantaginis olus coctum, cum aceto & ſale, ſumptum. Item: ſuccus clyſtere infuſus. lib. 2. cap. 119.

Polemoniæ radix è vino pota. libr. 4. capite 8.

Portulaca percocta. lib. 2. cap. 117.

Quercus foliorum decoctum. Item: Liber qui cortici & ligno intercedit. Quinetiam tunica putamini glandis ſubiecta. Item: glandes ipſæ. lib. 1. cap. 121.

Quinquefolij radicis decoctum. lib. 4. capite 38.

Rhapontici idem vſus & pondus cum Agarico. lib. 3. cap. 2.

Rhois ſemen abſonijs inſparſum: Item: foliorum decoctum infuſum, & in potus & inſeſſus adiectum. lib. 1. cap. 124.

Rumex: vide Lapathum.

Salicaria: vide Lyſimachia.

Sanguis capræ,

Sanguis cerui,

Sanguis hirci, &

Sanguis leporis inaſſatus ſartagine, dyſenterias ſiſtit. lib. 2. cap. 72.

Scordij drachmæ duæ, cum hydromelite potæ. lib. 3. cap. 108.

Sedi, ſiue

Semperuiui maioris ſuccus potus. libr. 4. capite 84.

Sij folia in cibo. lib. 2. cap. 120.

Siluri piſcis muria incipientibus prodeſt dyſentericis, ſi in deſidentium fotus adijcitur, fluxiones enim ad ſumma cutis elicit. lib. 2. cap. 26.

Stœbes decoctum infuſum. libr. 4. cap. 11.

Symphytum petræum datur in vino decoctum. lib. 4. cap. 9.

Tragij alterius radix cruda vel cocta comeſa. lib. 4. cap. 45.

Vinca peruinca: vide Clematis.

Vinum, in quo candens ferrum eſt reſtinctum, potum. lib. 5. cap. 53.

Vinum cydonites prodeſt. lib. 5. cap. 24.

Vinum œnanthinum. lib. 5. cap. 28.

Vinum origanites. lib. 5. cap. 42.

Vinum reſinatum. lib. 5. cap. 36.

Vinum è ſatureia. lib. 5. cap. 42.

Vinum ſtrobilites. lib. 5. cap. 37.

Vinum è thymo. lib. 5. cap. 42.

Vitis viniferæ foliorum ſuccus potus. Item: eiuſdem capreoli in aqua madefacti & poti. lib. 5. cap. 1.

Vua paſſa per ſe eſtur. lib. 5. cap. 4.

Vuarum vinaceorum decoctum infuſum. Item: Acinorum toſtorum farina polentæ modo inſparſa. lib. 5. cap. 3.

MATHIOL.

Amaranti purpurei flos potus, dyſentericos iuuat. lib. 4. cap. 52.

Ambubeiæ radix dyſentericis auxiliatur, ſed magis cum lente decocta. lib. 2. cap. 125.

Aparines ſtillatitia aqua pota. libr. 3. c. 88.

Auellana Indica admirabile est medicamentum aduersus dysenteriam, drachmæ pondere quotidie pota, cum succo pomorum cotoneorum, aut cum vino rubro austero. lib. 1. cap. 141.

Bistorta Tormentillæ vires habet. libr. 4. capite 2.

Bursa pastoris decoquitur pluuiali aqua, cum plantagine & armenio luto, bibiturque eius decoctum, ad intestinorum difficultatem. lib. 2. cap. 150.

Cannabis foliorum puluerem, non desunt qui dysentericis propinent. lib. 3. cap. 148.

Caryophyllata epota prodest. libr. 4. capite 17.

Conyza media dysentericos peculiariter iuuat, si siccæ farina, drachmæ pondere quotidie sumitur, ex vino rubro austero. libr. 3. cap. 119.

Corallium potum iuuat. libr. 5. cap. 97.

Coriandri semen ex aqua potum, iuuat. Comp. pag. 468.

Cornorum è decocto & saccharo, liquor ignis opere & coctura concrescit, coagulaturq; , qui præterquam quòd gratissimo placeat gustu, vtiliter dysentericis datur. libr. 1. capite 135.

Crystallum in puluerẽ tenuissimũ tritum, vtiliter datur ex vino austero. lib. 5. cap. 116.

Cydoniorum succus libræ pondere in quo corallorum rubeorum, seminis rosarum rubearum, & rhabarbari, cuiusq; drachma, vnà

cum hypociſtidis & acaciæ binis ſcrupulis, ad tertias bullierint, auxilium magnum eſt ad dyſenteriam. Datur is quotidie potandus, mane & veſperi, horis binis ante cibum. Verùm affectus purgatos eſſe oportet. l. 1. c. 131.

Dens leonis: vide Ambubeia.

Equiſeti primum germen ſunt qui ſiccum aſſeruent per annum, quo ſubinde æſtate vtantur ad dyſenteriam. Quippe quod aquâ calida nocte maceratum, prius elixant, mox farina circumſpergunt, & oleo in ſartagine, frigunt, & in cibo magno ſucceſſu exhibent. lib. 4. cap. 42.

Pauſei: vide Auellana Indica.

Flos ſolis, vnà cum radicibus contritus pòtus. lib. 3. cap. 50.

Fragariæ folia & radix dyſenteriam cohibent. lib. 4. cap. 38.

Genitale cerui dyſentericis mederi, magno ſucceſſu à nonnullis compertum eſt. lib. 2. cap. 39.

Lagopi folia, quinetiam paniculæ & ſemen, in farinam trita, cõtra dyſenteriam dantur, ex vino auſtero, aut mali punici ſucco. Item: Sunt qui Lagopi paniculis vtantur ad abſtergendã dyſentericorũ ſedem, putantes inde fluxionem cohiberi. lib. 4. cap. 17.

Leporinus ſanguis adhuc calens cum hordeacea farina decoctus ac deuoratus, dyſentericorum profluuium illico ſiſtit. Ad idem quoque valet leporinus fimus potus. libr. 2. capite 18.

Liguſtri florum ſtillatitia aqua pota. libr. 1. cap. 107.

Lunaria minor vtiliter commodeque datur, planta tota in puluerem trita. libr. 3. capite 135.

Meſpila deuorata iuuant. lib. 1. cap. 133.

Milij Indici flores ex vino hauſti. Item granorum putamen, oui vitello probè decocto exceptum, & à ieiunis deuoratum. libr. 2. cap. 91.

Millefolij ſicci farina vtiliter infunditur, vnà cum ſui ipſius ſucco. lib. 4. cap. 98.

Myrteum condimentum, vtile. libr. 1. capite 128.

Myrtilli baccæ cùm recentes tum ſiccæ deuoratæ. Comp. pag. 116.

Oleum, in quo Hyperici flores, atque ſemine prægnantes ſiliquæ, dum maceratæ & inſolatæ fuerint, ventri illitum. libr. 3. capite 156.

Oleo lentiſcino ego ſæpius vſus ſum, magno ſanè iuuamento, non quidem potu exhibito, ſed clyſteribus infuſo. lib. 1. cap. 36.

Omphacinum roſaceum, torminibus dyſentericis medetur. lib. 1. cap. 42.

Oryza vtiliter in cibis datur, præſertim vbi prius torrefacta, in lacte in quo igniti calculi fuerint extincti, decoquatur. Item: Oryzæ decoctum vtiliter infunditur, ac etiam potandum datur. lib. 2. cap. 88.

Palmæ Chriſti exiccatæ puluis, ex aqua ignitum chalybem experta (vt ij qui ita eſſe expe-

experimento comprobarunt, perhibent) e-potus, maximè prodeſt. Idem aquam, quæ per vitrea organa ex ijs elicitur, præſtare aiunt. lib. 3. cap. 127.

Panicum datur edendum dyſentericis. Comp. pag. 173.

Piloſella medetur dyſentericis ex vino auſtero pota. libr. 4. cap. 10. & Compend. pag. 635.

Bini conorum cortices, in aceto acerrimo decocti, perquam vtiliter ſuffiuntur. libr. 1. cap. 74.

Plantaginis ſemen tritum, ouoque exceptum, & calenti tegula inaſſatum & frequenter deuoratum iuuat. lib. 2. cap. 119.

Potentilla dyſenteriam cohibet. Id quod & præſtare dicitur, ſi recens in calceis nudis pedibus ſupponatur. lib. 4. cap. 37.

Pruni ſylueſtris baccæ deuoratæ. lib. 1. capite 137.

Pulmonariam illam, quæ in arborum caudicibus naſcitur, dyſentericis exhibent. libr. 4. cap. 48.

Punicæ è floribus, hoc eſt, internis cytinorum puniceis ac tenuibus folijs, fit ſaccharum, perinde ac ex puniceis roſis, quod magno præſidio præſtat ad dyſentericos, ſi ſemunciæ pondere ſumatur ex vino rubro auſteriuſculo, aut ex punicorum acidorum ſucco, aut ex aqua, in qua ferrum quod Græci στόμωμα vocant, extinctum fuerit. quinetiam ex carnium iure, vbi alia non ſint ad manus. lib. 1. c. 127.

Punicum malum fictili vase inclusum, cooperculo argilla circumlito, & in furno combustum, dysentericos præsentaneo remedio iuuat, vbi ipsius sesquidrachmam in puluerem contriti, ex vino potandam propinabis. lib. 1. cap. 127.

Pyra syluestria præstant dysentericis. Cōpend. pag. 131.

Quercus aqua stillatitia, quæ in balneo calentis aquæ nitreo organo à tenellis eius folijs, primo ipsorum exorto decerptis, elicitur, vtiliter potanda datur. lib. 1. cap. 121.

Solbastrella dysenteriam cohibet. libr. 4. cap. 45.

Sorbæ farina vtiliter datur delingenda. Comp. pag. 139.

Specularis lapidis puluis, nondum ignem experti, magnis laudibus quibusdam offertur ad dysentericos, in vino austero potus: exustum enim non probauerim, quòd gypsi specie induta, sumentes strangulet. l. 5. c. 82.

Thus datur vtiliter potandum dysentericis, & ijsdem clystere quoque infunditur. Item: Paratur ex Thure puluis quoque admodum vtilis ad dysenteriam, hoc modo: Sumito thuris, mastiches, cuiusque drachmas duas, luti armenij drachmam vnam, corallorum rubeorum, cornu ceruini vsti, cuiusque semidrachmam, lapidis hæmatitis vsti scrupulos duos. Teruntur simul omnia. Datur ex vino rubeo sesquidrachma, horis duabus à cœna. lib. 1. cap. 73.

Tor-

Tormentillæ radices dyſentericos ſanant. libr. 4. cap. 2.

Tragacanthæ lachryma quæ toſta fuerit, auxiliatur, tum ex vino cydoniorum pota, tum clyſmate infuſa. lib. 3. cap. 20.

Traſorum cremor potus, valet ad dyſentericos, ſiquidem humorum acrimoniam obtundit, & præſertim, vbi ex aqua paretur, in qua candens ferrum extinctum fuerit. lib. 2. cap. 138.

Vinum è creſpini fructu poſt vindemias expreſſum, quod falsò de Berberi vocant officinæ, vtiliter datur dyſentericis. libr. 1. capite 105.

Vinum ex punicis, quod è vinoſis exprimitur, potum in aqua, in qua candens ferrum pluries extinctum fuerit. lib. 5. cap. 29.

Vuæ acerbæ ſuccus vtiliter admiſcetur dyſentericorum cibis. Id quod etiam præſtant acinorum nuclei in farinam triti, & ventri illiti. Comp. pag. 921.

Vuæ ſpinæ baccæ dantur deuorandæ dyſentericis. Comp. pag. 71.

Ad lyenteriam. CAP. CCCI.

Ribis vulgaris fructus lientericos iuuat. lib. 3. cap. 105. MATHIOL.

Ad cœliacam ſiue ventralem affectionem. CAP. CCCII.

Aqua, in qua candens ferrum eſt reſtinctum, cœliacos ſanat. lib. 5. cap. 53. DIOSCOR.

Bitumen in catapotijs cœliacis datur deuorandum. lib. 1. cap. 85.

Ceruini cornu cinis binis ligulis epotus. lib. 2. cap. 52.

Clymeni ſuccus. lib. 4. cap. 12.

Coronopi radix in cibo. lib. 2. cap. 123.

Cotonea cruda. libr. 1. cap. 131.

Equi coagulum conuenit. lib. 2. cap. 68.

Faba decocta in poſca, & cum ſuo cortice eſitata. lib. 2. cap. 98,

Faba Ægyptia cœlicacis prodeſt, inſparſo polentæ modo lomento. Datur quoque in pulte. Cortices in vino mulſo decocti, ſi tres inde cyathi bibantur, magis proficient. libr. 2. cap. 99.

Ferulæ viridis medulla pota. libr. 3. capite 75.

Galerita auis aſſa, in cibo ſumpta, adiuuat. lib. 2. cap. 48.

Gallæ tritæ, cum vino aut aqua potæ, aut illitæ. lib. 1. cap. 123.

Hypociſtis pota. lib. 1. cap. 109.

Lapathi ſylueſtris ſemen, ex aqua vel vino potum. lib. 2. cap. 108.

Laſer in acino vuæ ſumptum, iuuat. libr. 3. cap. 78.

Lapis morochthus cum aqua potus. libr. 5. cap. 109.

Leporis coagulum, tribus obolis ex vino potum. lib. 2. cap. 68.

Limonij ſemen tritum, & acetabuli menſura ex vino potum. lib. 4. cap. 16.

Lixi-

Lixiuij ex ficus cinere facti cyathus potus. lib. 1. cap. 145. Huius lixiuij faciendi rationem habes infrà cap. 544. de gangræna.

Lycium potum & ſubditum. lib. 1. cap. 114.

Mori poma ſiccantur immatura, tuſaque, acinorum rhois vice, obſonijs miſcentur, vt cœliacos iuuent. lib. 1. cap. 143.

Myricæ fructus potus. Item: cortex. lib. 1. cap. 99.

Myrti folia trita, cum aqua illita. lib. 1. capite 128.

Nymphææ radix ſicca, cum vino pota. lib. 3. cap. 131.

Oleæ ſylueſtris folia, cum hordeacea farina illita. lib. 1. cap. 118.

Oleum maſtichinum, vtile. lib. 1. cap. 40.

Omphacomeli conuenit. lib. 5. cap. 26.

Opium, erui magnitudine ſumptum, cœliacorum valetudini auxiliatur. Verùm ſi copioſius hauriatur, nocet, cùm lethargicos efficiens, interimat. lib. 4. cap. 60.

Oxalis, &

Oxylapium, Lapathi ſylueſtris vires habent. lib. 2. cap. 108.

Papaueris ſatiua capita, per ſe in aqua decoquuntur ad dimidias, iterumque adiecto melle, dum humor coeat in eclegmatis lentorem. Id medicamentum in cœliacorum affectu, doloris leuamentum præſtat. Efficacius tamen redditur, addito hypociſtidis ſucco aut acacia. lib. 4. cap. 60.

Plantaginis olus coctum, cum aceto &

ſale, ſumptum. libro ſecundo cap. 119.

Quercus foliorum decoctum, præſertim eius quod membranæ inſtar inter corticem & caudicem inuenitur. quinetiam tunica glandis putamini ſubiecta. Item: glandes ipſæ. lib. 1. cap. 121.

Rhaponticum facit ad cœliacorum affectus. lib. 3. cap. 2.

Rhois ſemen obſonijs inſparſum. libr. 1. cap. 124.

Rumex: vide Lapathum.

Sanguis capræ,

Sanguis cerui,

Sanguis hirci,

Sanguis leporis, inaſſatus ſartagine, cœliacam ſiſtit. lib. 2. cap. 72.

Spinæ albæ radix pota. lib. 3. cap. 12.

Tamarix: vide Myrica.

Tragi racemorum acini decem, ex vino poti, cœliacis auxiliantur. Tunduntur à pleriſque, & in paſtillos digeſti, aſſeruantur, quibus vtuntur, dum opus eſt. lib. 4. cap. 46.

Vinum in quo candens ferrum eſt reſtinctum, potum. lib. 5. cap. 35.

Vinum œnanthinum. lib. 5. cap. 28.

Vinum palmeum. lib. 5. cap. 34.

Vinum reſinatum. lib. 5. cap. 36.

Vinum ſtrobilites lib. 5. cap. 37.

Vuarum vinaceorum decoctum infuſum. Item: acinorum toſtorum farina, polentæ modo inſparſa. lib. 5. cap. 3.

MATHIOL. Amaranti purpurei flos potus, cœliacos iuuat.

iuuat. libro quarto capite 52.

Anisi semen tostum, cœliacis cum mentha datur. lib. 3. cap. 56.

Caryophyllata epota prodest. libr. 4. c. 17.

Caryophyllorum puluis, ex vino vel cydoniorum succo haustus, iuuat. lib. 2. cap. 153.

Cinnamomi vulgaris stillatitia aqua (cuius præparationem infrà cap. 336. inuenies) cœliacis auxiliatur. lib. 1. cap. 13.

Cochleæ duæ vnà cum testis contritæ, & duobus ouis gallinaceis exceptæ, vini passi ternis vncijs, & aquæ quaternis, ac demum fictili vase calefactæ & haustæ, iuuant. lib. 2. cap. 9.

Coriandri semen ex aqua potum. lib. 3. capite 62.

Galanga cœliacos iuuat. lib. 1. cap. 2.

Gnaphalij folia ex vino austero pota. Cōpend. pag. 542.

Lagopi folia, quinetiam paniculæ & semen, in farinam trita, ex vino austero, aut mali punici succo dantur. lib. 4. cap. 17.

Ligustri florum aqua pota. lib. 1. cap. 107.

Mentha cum amylo & aqua pota. l. 3. c. 35.

Mespila deuorata iuuant. lib. 1. cap. 133.

Myrteum condimentum, vtile. l. 1. c. 128.

Myrtilli baccæ, cum recentes tum siccæ deuoratæ. Comp. pag. 116.

Oryza vtiliter in cibis datur, præsertim, vbi prius torrefacta, in lacte, in quo igniti calculi fuerint extincti, decoquatur. libr. 2. cap. 88.

Pilosella cœliacis magno est auxilio. libr. 4. cap. 10.

Pruni syluestris baccæ deuoratæ. lib. 1. capite 137.

Punicæ è floribus, hoc est, internis cytinorum puniceis ac tenuibus folijs fit saccharum, perinde ac ex puniceis rosis, quod magno præsidio præstat ad cœliacos, si semunciç pondere sumatur ex vino rubro austeriusculo, aut ex punicorum acidorum succo, aut ex aqua, in qua ferrum, quod Græci στόμωμα vocant, extinctum fuerit. quinetiam ex carnium iure, vbi alia non sint ad manus. lib. 1. cap. 137.

Pyra syluestria præstant ad cœliacos. Cõp. pag. 131.

Ribis vulgaris fructus cœliacos iuuat. lib. 1. cap. 105.

Rosmarinum coronarium, valet ad cœliacas passiones, si cum pane deuoratur, aut in puluerem contritum, ex meraco bibatur. lib. 3. cap. 73.

Sisymbrium illinitur tam recens quàm siccum calefactum, & cretico vino aspersum, cœliacis. Comp. pag. 241.

Sorbæ farina vtiliter datur delingenda. Comp. pag. 139.

Vinum è crespini fructu post vindemias expressum, quod falso de Berberi officinæ vocant, vtiliter datur cœliacis. libro primo cap. 105.

Vinum ex punicis, quod è vinosis exprimitur,

mitur, potum in aqua, in qua pluries candens ferrum extinctum fuerit. lib. 5. cap. 29.

Vuæ acerbæ ſuccus admiſcetur vtiliter cœliacorum cibis. Id quod etiam præſtant acinorum nuclei in farinam triti & ventri ſtomachoque illiti. Comp. pag. 921.

Vuæ ſpinæ baccæ dantur cœliacis deuorandæ. Comp. pag. 71.

Ad diarrhœam & fluorem alui. CAP. CCCIII.

Caciæ ſuccus potus vel ſubditus, citam aluum ſupprimit. lib. 1. cap. 115. DIOSCOR.

Acanthi radix pota. lib. 3. cap. 17.

Acanthi ſylueſtris radix. Ibid.

Acetum cum cibis coctum. lib. 5. cap. 17.

Acinus pota. lib. 3. cap. 43.

Acutæ ſpinæ baccæ in cibo vel potu. libr. 1. cap. 105.

Adianti decoctum. lib. 4. cap. 131.

Aliſmatis herba pota. lib. 3. cap. 151.

Althææ ſemen potum. lib. 3. cap. 146.

Anchuſæ primæ folia in vino pota. lib. 4. capite 23.

Anethi aridi comæ ſeminiſque decoctum. lib. 3. cap. 58.

Aniſum aluum ſiſtit. lib. 3. cap. 56.

Aphacæ grana torrefacta, freſa lentis more decocta. lib. 2. cap. 142.

Apij hortenſis herbæ radiciſq; decoctum. lib. 3. cap. 64.

Apij paluſtris idem vſus. Ibid.

Aſpalathum decoctum. lib. 1. cap. 19.

Astragali radix è vino pota. lib. 4. cap. 57.

Auenæ pulte aluus sistitur. lib. 2. cap. 87.

Beta nigra cum lenticula cocta, aluum sistit. Id magis eius radix præstat. libr. 2. capite 116.

Brassica percocta, aluum sistit, sed multò magis bis cocta, aut quæ in lixiuio coquitur. lib. 2. cap. 113.

Capilli veneris decoctum. lib. 4. cap. 131.

Caseus decoctus & expressus, deinde assatus, aluum sistit. Vetustior idem facit. libr. 2. cap. 65.

Cepæ succus citæ aluo prodest. libr. 2. capite 145.

Cerasia siccata. lib. 1. cap. 129.

Chondrillæ decoctæ succus, in vino, vel per se, potus. lib. 2. cap. 126.

Clematidis primæ folia, cum caulibus in vino pota. lib. 4. cap. 6.

Clinopodium ad tertias decoctum, aluum sistit, à febrientibus potum ex aqua, alioquin ex vino. lib. 3. cap. 93.

Corni baccæ, siue in edulio, siue in defruto. lib. 1. cap. 136.

Cotonea cruda, cataplasmatis adiecta. Item: earundem flores virides, & sicci, in vino poti. Item: maceratorum liquor potus. lib. 1. cap. 131.

Crimnon. lib. 2. cap. 83.

Cupressi pilulæ vel nuces, tusæ, ex vino potæ. Item: earundem decoctum. lib. 1. capite 87.

Dama-

Damosonium: vide Alisma.

Electrum tritum potum. lib. 1. cap. 93.

Epirotica mala, quæ latinè orbiculata dicuntur, aluum sistunt, cotoneis tamen malis inualidiora. lib. 1. cap. 131.

Fæx recens vini illita. lib. 5. cap. 90.

Fimum caninum, quod flagrantissimo canis sydere fuerit exceptum, cum aqua aut vino potum. lib. 2 cap. 73.

Fœniculi erratici semen vel radix pota. lib. 3. cap. 68.

Graminis parnassi semen aluum sistit. lib. 4. cap. 28.

Halica aluum cohibet. lib. 2. cap. 89.

Hippomarathrum: vide Fœnic. errat.

Hordeacea farina cum myrto aut vino, aut malicorio, aut syluestribus pyris, aut rubo. lib. 2. cap. 79.

Hordeum murinum: vide Phœnix.

Hyacinthi radix pota. lib. 4. cap. 58.

Ibicus: vide Althæa.

Idææ radicis radix pota. lib. 4. cap. 40.

Intybus cocta cum aceto sumpta. libr. 2. cap. 125.

Iunci semen tostũ, ex vino diluto potum. lib. 4. cap. 47.

Lac omne: decoctum, ventrem adstringit, præcipueque candentibus calculis marinis exustum. Item: cum calculis marinis decoctum ad dimidias, vlcerosas ventris fluxiones iuuat. libro secundo capite sexagesimoquarto.

Lac bubulum,

Lac caprinum,

Lac ouillum, cum marinis lapillis decoctum, fluxiones alui, si vlcera sentiantur, sistit. lib. 2. cap. 64.

Ladanum cum veteri vino potum. libr. 1. cap. 110.

Lagopi herba in vino pota, in febre verò ex aqua. lib. 4. cap. 17.

Lens, aluũ cum cortice cocta, sistit. Item: Vim habet adstringendi, qua ex causa aluum cohibet, si detracto anteà cortice discoquatur accurratè, primaque aqua inter coquendum effundatur, quippe primum id decoctum ventrem resoluit. Item: Melius suo fungetur munere contra alui fluxiones, addito cum aceto, intybo, aut portulaca, aut beta nigra, aut baccis myrti, aut putamine punici, aut aridis rosis, aut mespilis, sorbisuè, pyris thebanis, aut malis cotoneis aut cichorio, aut plantagine, aut gallis integris, quæ post decoctionem abijciuntur, vel rhoe, quę obsonijs inspargitur, verùm acetum cum ea diligenter percoqui debet, aliâs aluum conturbat, lib. 2. cap. 100.

Lentiscus in potu. lib. 1. cap. 75.

Leporinum coagulum. lib. 2. cap. 18.

Lolium murinum: vide Phœnix.

Loti arboris baccæ. Item: ramentorum ligni decoctum. lib. 1. cap. 134.

Macer in potu. lib. 1. cap. 94.

Mespilus lib. 1. cap. 133.

Milij puls. lib. 2. cap. 90.

Myrrha tuberculo fabæ deuorata. libr. 1. cap. 67.

Nardum indicum. Item:

Nardum ſyriacum potum. lib. 1. cap. 6.

Nuclei, acinorum mali punici acidi, in ſole ſiccati, & obſonijs inſparſi, concoctiuè. lib. 1. cap. 127.

OEnanthe pota. lib. 5. cap. 5.

Oryza. lib. 2. cap. 88.

Oui luteum, cum vua fruticis eius, quem rhoa dicunt, aut gallis, in patinis frigitur, vt cibo aluum ſiſtat. per ſe etiam offerri ſolet. lib. 2. cap. 44.

Oxyacantha: vide Acuta ſpina.

Paliuri radicis & foliorum decoctum potum. lib. 1. cap. 104.

Palma in vino auſtero pota. lib. 1. cap. 125.

Palmæ elates decoctum. lib. 1. cap. 126.

Papaueris nigri ſemen tritum, cum vino potum. lib. 4. cap. 60.

Perſicorum malorum ſiccorũ decoctum. lib. 1. cap. 131.

Phœnicis folia, cum vino auſtero pota. lib. 4. cap. 39.

Phyllitis pota. lib. 3. cap. 104.

Piceæ, &

Pini cortex potus. lib. 1. cap. 74.

Plantaginis ſemen in vino potum. libr. 2. cap. 119.

Pœoniæ radix in vino cocta & pota. lib. 3. cap. 140.

Polygoni ſuccus. lib. 4. cap. 4.

Polytrichi decoctum. lib. 4. cap. 131.

Pruna Syriaca, & præcipuè quæ Damaſci gignuntur, exiccata. lib. 1. cap. 137.

Prunorum ſylueſtrium baccę cum ſapa decoctæ. lib. 1. cap. 137.

Pyra cruda. Item: ſicca decocta. libr. 1. capite 132.

Quinquefolij radicum decoctum. libr. 4. capite 38.

Roſarum capita pota. lib. 1. cap. 112.

Rubi ramorum decoctum potu aluum ſiſtit. Item: Caules cum folijs tunduntur, exprimiturque ſuccus, mox ſole cogitur, ad eundem vſum. Item: Siſtitur aluus mori præmaturi cibo, nec non flore in vino poto. lib. 4. cap. 33.

Rubi canis fructus, exemptis interioribus floccis, arefactus, alumen ſiſtit. lib. 1. capite 106.

Rubi idæi idem effectus cum Rubo. libr. 4. cap. 34.

Rubrica ſinopica in vino ſumpta, aut clyſtere infuſa. lib. 5. cap. 71.

Ruta pota vel comeſa. lib. 3. cap. 45.

Sanguinariæ ſuccus. lib. 4. cap. 4.

Sedi, ſiue

Semperuiui maioris ſuccus potus. lib. 4. cap. 84.

Siliquæ ſiccatæ. lib. 1. cap. 130.

Smyrnij folia ſumpta. lib. 3. cap. 65.

Sorba colorem luteum referentia, priuſquam

quàm matureſcant, diſſecta & ſole ſiccata, comeſa, aluum ſiſtunt. Eadem eſt functio molitorum farinæ, ſi polentæ loco ſumatur. Quod & decoctum eorum in potu præſtat. lib. 1. cap. 136.

Sphatula fætida: vide Xyris.

Spinæ acutæ baccæ in cibo vel potu. libr. 1. cap. 105.

Succinum pterygophoron potú ex aqua. lib. 2. cap. 74.

Teſticuli alterius, qui ſerapias vocatur, radix arida è vino pota. lib. 3. cap. 125.

Trichomanes Adianti vires habet. libr. 4. cap. 132.

Triticeus panis vetus aridus, adiectis conuenientibus, citam aluum cohibet. l. 2. c. 78.

Verbaſci radix ex vino pota. libr. 4. c. 99.

Vinca peruinca: vide Clematis.

Vinum è labruſca. lib. 5. cap. 10.

Vinum lentiſcinum. lib. 5. cap. 33.

Vinum myrtites. lib. 5. cap. 31.

Vinum ex punicis. lib. 5. cap. 29.

Vinum ex pyris. lib. 5. cap. 27.

Vinum roſaceum. lib. 5. cap. 30.

Vinum terebinthinum. lib. 5. cap. 33.

Vuæ paſſæ in vinaceis & ollis ſeruatæ, aluum ſiſtunt. lib. 5. cap. 3.

Xyridis radix cum paſſo pota. lib. 4. c. 22.

Ambubeiæ radix cruda, aluum ſiſtit. libr. 2. cap. 125. MATHIOL.

Auellanarum putamina cruda, in tenuem puluerem contrita, & ex vino au-

ſtero hauſta, drachmarum duarum pondere, diarrhœam cohibent. Verùm ad hoc, ſunt qui magis præſtare affirment, ſubrufeſcentem medullam, quæ putamini intus inhærens, nucleum circumambit. lib. 1. cap. 142.

Buxi ligni ſcobe hauſta, ſunt qui dicant ſanari alui profluuia. lib. 1. cap. 114.

Caryophylli torrefacti, alui fluores cohibent. lib. 2. cap. 153.

Caſtaneæ vehementer ſiſtunt alui fluxiones, idque maximè ſiccæ. Item:

Caſtanearum interior membrana rubens, qua albicans palpa circumueſtitur, ex vino auſtero pota, duarum drachmarum pondere, valenter ſiſtit omnes immodicos alui fluores. lib. 1. cap. 122.

Ceraſa auſtera à pediculis repurgata, vuis maturis admiſcentur, & deinde vinum ex his paratur, guſtatu gratiſsimum quod in alui fluxionibus vtiliter vſurpatur. Comp. pag. 119.

Coriandri ſemen ex aqua potum, aluum ſiſtit. lib. 3. cap. 62.

Cotini foliorum ſiccorum ac ramuſculorum puluis, ventri, prius aceto roſaceo illito, inſperſus, alui fluxiones quaſcunq; compeſcit. lib. 1. cap. 124.

Cydonia mala præſumpta, aluum ſiſtunt. lib. 1. cap. 131.

Dens leonis: vide Ambubeia.

Eryngij radix præſumpta, aluum ſiſtit. lib. 3. cap. 21.

Fuma-

Fumariæ ſecundæ ſemen bibitur ad diuturna alui profluuia. Comp. pag. 806.

Glandes in farinam tritæ, & potui datæ drachmæ pondere, ex plantaginis ſucco, omnes alui fluores ſiſtunt. lib. I. cap. 121.

Gnaphalij folia efficaciter bibuntur ex vino auſtero ad diarrhœam. Comp. pag. 542.

Lagoti folia, quinetiam paniculæ & ſemen, in farinam trita, dantur contra alui fluxiones, ex vino auſtero, aut mali punici ſucco. lib. 4. cap 17.

Liguſtri è floribus fit aqua non inodora, quæ pota, auxiliatur alui fluxionibus affectis. lib. I. cap. 107.

Meſpila deuorata, iuuant diarrhœa affectos. lib. I. cap. 133.

Milij Indici flores ex vino hauſti. Item granorum putamen, oui vitello probè decocto exceptum, & à ieiunis deuoratum. lib. 2, capite 91.

Nuces myriſticæ aluum ſiſtunt. libr. I. capite 141.

Oryza vtiliter in cibis datur diarrhœa affectis, præſertim vbi prius torrefacta, in lacte, in quo igniti calculi fuerint extincti, decoquatur. lib. 2. cap. 88,

Panicum datur edendum alui fluxionibus laborantibus. Comp. pag. 173.

Potentilla alui profluuia cohibet. Id quod & præſtare dicitur, ſi recens in calceis, nudis pedibus ſupponatur. lib. 4. cap. 37.

Punici mali in olla noua operculo indito

in furno tosti, puluis, potus fluentem aluum efficaciter sistit. lib. 1. cap. 127.

Quercus echinatæ pilulæ siccæ ac tritæ, vim apprimè adstrictoriam posſident, eaque propter efficaciſsimo sunt remedio contra omnes alui fluxiones. lib. 1. cap. 121.

Rosarum calyx, quem caput etiam aliqui dicũt, cum reliqua parte basis, alui fluores sistit. Item: Tres etiamnum in rosarum fructu comperiuntur partes, vbi rubescit is & maturitatem sensit, videlicet, substantia carnis, semen & lanugo conclusa, quibus non obscura inest adstringendi vis, idcirco & ipsæ remedio sunt contra alui fluorem. lib. 1. capite 113.

Solbastrella alui fluxus cohibet. lib. 4. capite 45.

Thus vtiliter potandum datur diarrhœa laborantibus, & iisdem clystere quoque infunditur. lib. 1. cap. 73.

Viburni vuarum acini arefacti, antequàm maturescant, & in puluerem poti, alui fluxiones sistunt. lib. 1. cap. 124.

Vinum ex punicis, quod è vinosis exprimitur, potum in aqua, in qua candens ferrum pluries extinctum fuerit. libr. 5. cap. 29.

Virga aurea pota alui fluxiones cohibet. Id quod etiam præstat clysteribus infusa. lib. 4. cap. 31.

Aluum emollientia & leniter subducentia.

CAP. CCCIIII.

Aiuga

Aiuga trita in farinam, & cum fico in pilulis sumpta, aluum emollit. libr. 3. capite 157. DIOSCOR.

Ammoniacum potum, aluum soluit. lib. 3. capite 82.

Amygdalæ amaræ aluum esu emolliunt. lib. 1. cap. 139.

Asparagi syluestris cauliculi in cibo cocti, ventrem emolliunt. lib. 2. cap. 118.

Atriplex cocta vt olus, comesa, aluũ mollit. lib. 2. cap. 112.

Betonica aluum subducit. libr. 4. cap. 1.

Brassicæ decoctum, aluum ciet. lib. 2. capite 113.

Brassicæ succus cum nitro & iride deuoratus, aluum emollit. Ibid.

Bryoniæ asparagi, qui prima germinatione exeunt, decocti, in cibo aluum cient. libr. 4. cap. 176.

Butyrum largius epotum, ventrem resoluit. lib. 2. cap. 66.

Caseus recens sine sale sumptus, aluum modicè emollit. lib. 2. cap. 65.

Chamarum aliarumque conchularum in exigua aqua decoctarum ius, aluum ciet: id cum vino assumitur. lib. 2. cap. 7.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Chamæsyces ramorũ decoctorum cibo, aluus resoluitur: Succus simili effectu prodest. lib. 4. cap. 164.

Cucurbitæ totius feruefactæ & expressæ succus, cum melle exiguo & nitro potus,

aluum leniter resoluit. Item : Vinum in cucurbitam recentem excauatam infusum, si mistum sub diuo teneatur, potum, aluum læuigabit. lib. 2. cap. 127.

Cyclamini succus vmbilico, imo ventri, & coxæ illitus, aluum emollit, sed abortum facit. lib. 2. cap. 158.

Cynocrambes folia cum caulibus pota, aluum cient. lib 4. cap. 184.

Cynoglosi herba cum vino decocta & pota, aluum emollit. lib. 4. cap. 124.

Daphnoidis quindecim baccæ potæ, aluum resoluunt. lib. 4. cap. 143.

Felle omni perfacilem præsertim infantibus deiectionem quis molietur, si intinctum eo tomentum aut fimbriam sedi subijciat. lib. 2. cap. 71.

Fici aluum molliunt, tusæ cum nitro & cnico, dein manducatæ. lib. 1. cap. 145.

Fici tam syluestris quàm satiuę lacteus succus, aluum soluit. Ibid.

Fici maturæ recentes aluum soluunt, sed facilè ab eis contracta fluxio sistitur. lib. 1. capite 145.

Filicis fœminæ folia recentia, in oleribus cocta, manduntur, vt ventrem emolliant. lib. 4. cap. 179.

Filiculæ radix coquitur cum gallina, aut piscibus, aut beta, aut malua, ad soluendam aluum. lib. 4. cap. 180.

Gingiber alumen leniter emollit. libr. 2. cap. 154.

Glans

Glans vnguentaria cum hydromelite alnum resoluit. Item: Eiusdem oleum potum, aluum ciet. lib. 4. cap. 154.

Gobius recens in suillum ventrem coniectus, si consuta rima in duodecim aquæ sextarijs, donec duo supersint, decoquatur, excolatus & sub diuo refrigeratus potui detur, aluus sine molestia deijcitur. lib. 2. cap. 29.

Helxines cissampelos foliorum succus potu aluum deijcit. lib. 4. cap. 35.

Hyssopum cum ficis viridibus detritum & mansum, aluum subducit. Vehementiusque addita Iride, cardamomo aut Irione. libr. 3. capite 26.

Ius è vetere gallinaceo, aluum deijcit. Abiectis itaque interaneis salem conijci oportet, & consuto ventre decoqui in viginti sextarijs aquæ, donec ad heminas tres redigantur: Totum id sub diuo refrigeratum, datur. Aliqui incoquunt olus marinum, mercurialem, cnicum, aut filiculam. lib. 2. cap. 43.

Lac efficiunt vt magis soluat, si inter coquendum ficulneo surculo, spathæ loco moueatur. lib. 1. cap. 145.

Lactucæ satiuæ aluum emolliunt. libr. 2. cap. 129.

Lanaria: vide Struthium.

Laureola: vide Daphnoides.

Mali citrij siue medici semen in vino potum, aluum mouet. lib. 1. cap. 131.

Melimela ventrem molliunt. Ibid.

Mercurialis in oleribus manditur ad cien-

dam aluum. libro quarto capite 183.

Mori fructus aluum soluit. Hoc idem præstat Mori succus. Item: Radicis cortex decoctus in aqua & potus, aluum resoluit. libr. 1. cap. 143.

Muscerdæ infantibus subditæ, alui deiectionem promouent. lib. 2. cap. 73.

Ocimum in cibo aluũ mollit. lib. 2. c. 135.

Oleum omne, soluit aluum, heminæ mensura cum pari ptisanæ succo, aut aqua, potum. libr. 1. cap. 28.

Oleum balaninum, aluum soluit. lib. 1. capite 25.

Oleum carynum item. Ibid.

Oleo è grano gnidio parato vis aluum soluere potu. lib. 1. cap. 36.

Papaueris corniculati semen, leniter purgat aluum, acetabulo in aqua mulsa poto. lib. 4. cap. 61.

Papaueris erratici semina, acetabuli mensura ex aqua mulsa pota, aluum leniter molliunt; ad idem præstandum, melliceris placentulis & dulciarijs libis admiscentur. libr. 4. cap. 59.

Peucedanum, ventrem leniter emollit. lib. 3. cap. 76.

Phasioli virides cibo aluum emolliunt.

Piscium recentium ius, modò per se modò ex vino potum, aluum subducit. Priuatim ad hũc vsum conficitur è phycidibus, & scorpionibus, & iulide, è percis & recentibus alijs saxatilibus, nec virus resipientibus, simpli-

pliciter cum aqua, oleo & anetho. libr. 2. capite 32.

Polium potum, aluum ciet. lib. 3. cap. 107.

Polypodium: vide Filicula.

Pruni pomũ aluum emollit. lib. 1. cap. 137.

Pycnocomi radix, duarum drachmarum pondere, in aqua mulsa pota, aluum soluit. lib. 4. cap. 169.

Radicula: vide Struthium.

Resinæ omnes ventrem emolliunt. libr. 1. cap. 76.

Rumicis omnis generis decoctum olus, aluum emollit. lib. 2. cap. 108.

Scammoniæ oboli duo cum sesama vel alio semine aluum soluunt. lib. 4. cap. 165.

Scillæ semen tritum, & in carica aut melle deuoratum, aluum emollit. Item: Ad singulas radicis assæ partes adiectis octonis tosti salis, cochlear vnum aut alterum damus ieiunis, ad emolliendam aluum. libr. 2. capite 167.

Sepiæ coctæ dum estur atramentum, aluum mollit.. lib. 2. cap. 20.

Siliquæ recentes aluum soluunt. lib. 1. capite 130.

Spartij semen deiectionem mouet. lib. 4. cap. 152.

Struthij radix aluum soluit. libro secundo cap. 157.

Styrax aluum leuiter mollit, si exiguum cum resina terebinthina, catapotij modo deuoretur. lib. 1. cap. 68.

Vina marina, aluum ſubducunt. lib. 5. capite 23.

Vinum melitites aluum leniter emollit. lib. 5. cap. 11.

Vitis alba: vide Bryonia.

Vnguentum roſaceum potum, ſoluit aluum. lib. 1. cap. 42.

Vngues odorati poti, ventrem molliunt. lib. 2. cap. 8.

Vrticæ folia cum conchis cocta, aluum emolliunt. lib. 4. cap. 89.

Bellidis herba recens in acetarijs deuorata, aluum adſtrictum lenit. Id quod etiam præſtat ex iure pinguium carnium decocta. lib. 3. cap. 139.

Caſsiæ ſolutiuæ pulpa, aluum commodiſſimè citat, eiusque vis ventriculum non pertranſit, quapropter ſecuriſsimè datur à medicis inchoantibus febribus, alijsque calidis morbis ante venæ ſectionem quòd tantùm ventriculum repurget & aluum emolliat. Nocet tamen inteſtinorum imbecillitate affectis, & his qui admodum lubrici ſunt, aliàs omnino habetur innoxia. Tollitur id noxæ, admiſtis myrobolanis, rhabarbaro, nardo & maſtiche. Conſtipatis ſi detur, augenda eſt eius facultas, ijs quę magis eadem vi pollent. proinde ſunt qui addant amygdalinum oleum, & pſyllij ſpiſſamentum. Ægrè aluum excernit, eaque propter nonnulli roborant eius vires addito hyſſopo vel caprino ſero. Item: Sunt è recentioribus medicis qui eam nun-

nunquam ſuis ægrotantibus exhibeant, niſi picræ puluerem admiſceant, quod conſultè factum exiſtimo, præſertim vbi ventriculi & inteſtinorum imbecillitas adſit. lib. 1. cap. 13.

Conſolidæ regalis herba, aluum citat. lib. 4. cap. 9.

Cyclaminus abdomini illitus ventrẽ ſubducit. Comp. pag. 331.

Cydonia mala poſt cibum ſumpta, aluum cient. lib. 1. cap. 131.

Halimus ex iure aut aqua, addito oleo aut butyro, aluum ſubducit. Comp. pag. 67.

Lupuli turiones elixi in acetarijs aſſumpti, aluum emolliunt. lib. 4. cap. 140.

Maluæ folia feruefacta ex oleo, ſale, & recenti butyro, aluum citant. Item: cauliculi eius molles decocti, comeduntur ex aceto, oleo & ſale, aſparagorum modo, prima ſtatim menſa, ad citandam aluum. lib. 2. cap. 111.

Manna deuorata aut hauſta, aluum ciet, per ſe tamen imbecilliter. Ideoque tum fœminis vtero gerentibus, tum pueris ipſis, tutò ſemper exhiberi poteſt. lib. 1. cap. 75.

Myxaria: vide Sebeſtena.

Oleum amygdalarum dulcium potum, ad libræ dimidium, aluum leniter deijcit. lib. 1. cap. 34.

Oleum, quod è floribus lilij paratur, additur in clyſmatibus, vbi induratas fæces emollire ſit opus. lib. 3. cap. 99

Roſarum dilutum græcis ἀπόβρεγμα, è quo rhodopharmacum, aluum innoxiè deijciens,

conficiunt, plerunque ex ſubrubeſcentium maceratis aqua folijs paratur, etſi hac in re ijs Damaſcenæ Hetruſcis vocatæ longè præſtent: quippe ex earum vicenis deuoratis folijs, facilè quidem, & citra noxam ſubducitur aluus. lib. 1. cap. 113.

Sebeſtena ex iure carnium macerata prima ſtatim menſa, aluum commodiſsimè citant. lib. 1. cap. 137.

Smilacis hortenſis cornicula, dum tenerrima ſunt, elixa in acetarijs, aluum emolliunt. Comp. pag. 194.

Vini recrementum, quod vinarijs cadis agglutinatum, cruſtæ lapidoſæ inſtar inuenitur, officinarum Tartarum vocatum, aluum non obſcurè ſubducit, proinde non deſunt, qui ſibi adſtrictam aluum citent, hauſto tartari puluere ex gallinaceo iure, addito maſtiches momento & ſaccharo, nihil enim incommodi adfert hac ratione paratum. lib. 5. capite 90.

Aluum purgantia, eiusq; excrementa & ſtrigmenta elicientia. CAP. CCCV.

MOSCOR. AGarici drachma vna vel duæ cum aqua mulſa potæ, aluum purgant. lib. 3. cap. 1.

Aiuga melle excepta, cum æris ſquama & reſina aluum deijcit. lib. 3. cap. 157.

Aloe deuorata cum reſina, aut cum aqua, vel melle cocto, ſumpta, aluum ſoluit. purgationis perfectæ cauſa, tribus drachmis ſumitur. lib. 3. cap. 22.

Aqua

Aqua marina ad mouendas deiectiones tepefacta infunditur. Item: datur ad purganda corpora per ſeſe, aut ex poſca, aut cum vino aut melle. Verùm poſt deiectionem, dant gallinæ aut piſcium iuſcula, ad domandam morſus acrimoniam. lib. 5. cap. 15.

Aqua mulſa cruda vtimur, cùm deiectionem moliri volumus. lib. 5. cap. 13.

Aſphodeli ſemen & flores ex vino poti, aluum purgant. lib. 2. cap. 164.

Betonicæ quatuor drachmę in decem cyathis hydromelitis potæ. lib. 4 cap. 1.

Braſsica marina cocta, in cibo vehementiſsimè aluum ciet. lib. 2. cap. 115.

Cataputia: vide Lathyris.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Cnici ſeminis tuſi & expreſsi cum aqua mulſa vel iure gallinacei, aluum purgat, ſed ſtomacho aduerſatur. Ex eo autem fiunt placentæ adiectis ſucco, amygdalis, nitro, aniſo & melle decocto, quæ aluum emolliunt, hæ in partes quatuor finduntur, quæ nucis iuglandis magnitudinem impleant, è quibus ante cœnam duas vel tres ſumpſiſſe ſatis eſt. Ratio temperandi hæc eſt. Cnici candidi ſextarius, amygdalarum toſtarum & delibratarum cyathi tres, aniſi ſextarius vnus, aphronitri drachma vna, cum carnibus triginta caricarum. libro quarto capite 182.

Colocynthidis fructus medulla, purgatoriam vim habet, ſi quatuor oboli cum aqua

mulſa, melle cocto, myrrha & nitro excipiantur & cogantur in catapotium. Item: Si aqua mulſa aut paſſum in colocynthide incoquatur, & ſub diuo refrigeſcat, potu craſſum humorem & ſtrigmenta alui detrahet. Item: ſubdita ex ea balano, alui excrementa eijciuntur. lib.4. cap. 171.

Cyclamini ſuccus, ad deijcienda alui excrementa, in vellere ſubditur. lib. 2. cap. 158.

Elaterium, à binnatu ad decennium, deiectionibus vtile eſt. Integer modus eſt obolus, minimus ſemiobolus, pueris chalci duo, ſiquidem copioſius, periculum adfert. Item: Quòd ſi in animo ſit deiectionem moliri, adiecto ſalis duplo & ſtibij quod colorare ſufficiat, ex aqua, erui magnitudine catapotia dato, poſteà cyathus vnus aquæ tepidæ ſorbeatur. lib. 4. cap. 149.

Elleborum nigrum purgat ventrem, datum per ſe, aut cum ſcammonia, & tribus obolis, ſiue drachma ſalis. decoquitur vel cum lente & iuſculis, quæ purgationis cauſa ſumptitantur. lib.4. cap. 146.

Filiculæ radix purgandi vim habet. lib. 4. cap. 180.

Haſtula regia: vide Aſphodelus.

Ius è vetere gallinaceo (cuius præparationem in capite præcedenti habes) ſtrigmenta elicit. lib. 2. cap. 43.

Lathyris grana ſex aut ſeptem in catapotio, aut cum ficis aut palmulis deuorata, aluum purgant, ſed aqua frigida poſtea ſorbenda.

da. Succus Tithymali modo exceptus, eundem effectum præbet. Cum gallinaceo aut oleribus folia decoquuntur ad eundem effectum. lib. 4. cap. 161.

Lini seminis decoctum immissum, alui excrementa euocat. lib. 2. cap. 96.

Mori radice per messem circumfossa & secta, colligitur succus, postridie enim concretus inuenitur, qui aluum purgat. libr. 1. capite 143.

Pitiusæ radix detrahit per aluum drachmis duabus data in aqua mulsa. Item: Seminis drachma. Succi cum farina subacti cochlearium in catapotio datur. Foliorum modus drachmæ tres. lib. 4. cap. 160.

Polypodium: vide Filicula.

Scillæ radix cum melle cocta & comesa, strigmenta per aluum extrahit: sed cauendus scillæ vsus his, qui intestinum sentiunt vlcus. lib. 2. cap. 167.

Sesamoides magnum, ventrem detrahit. lib. 4. cap. 147.

Thalassomeli vehementer purgare constat. lib. 5. cap. 16.

Tithymali succus aluum purgat, binis obolis in posca sumptis. Semen & folia eundem præbent effectum, dimidio acetabulo pota. Radix item drachmæ pondere in hydromelite pota, per inferna trahit. lib. 4. capite 159.

Veratrum: vide Elleborum.

Vinum è flore salis factum, ad purgandum

multò efficacius quàm vinum aqua marina dilutum. lib. 5. cap. 45.

Vinum ſcammonites aluum purgat. lib. 5. capite 45.

Vinum è thymelæa aquoſa purgat excrementa. lib. 5. cap. 45.

Vnguenti irini cyathus epotus, aluum purgat. lib. 1. cap. 55.

MATHIOL. Antimonium vim deiectoriam ſortitur præſtantiſsimam. In eius verò exhibitione diligenter animaduertere oportet, vt illud quod exhibetur ſit præparatum, (eo modo quo infrà cap. 358. de hypochondriacis deſcribetur) lib. 5. cap. 59.

Atriplicis tantùm ſemen, noui pharmacopolam quendam, qui ad ruſticos purgandos, exhibebat, quod ijs non ſine moleſtia magna aluum abundè ciebat, atque etiam ſimul prouocabat vomitus. lib. 2. cap. 112.

Betæ albæ radix deraſa & melle ſaleque illita ſuppoſitaque, aluum exonerat. Item: Succus à fæcibus expurgatus (vt ipſe ſæpius periculum feci) clyſteribus infuſus, ad indurata alui euocanda excrementa, mirum in modum pollet, præſertimque vbi lenientia clyſmata nihil profecerint. lib. 2. cap. 116.

Caſtoreum aluum citat, drachmæ pondere bibitum, & induratas educit fæces, flatuſque ſurſum deorſumque pellit. libr. 2. capite 23.

Gratiola aluum vehementer purgat tam recens quàm ſicca ſumpta. lib. 3. cap. 26.

Hype-

Hyperici ſemen aluum exonerat. lib. 3. capite 156.

Larigna reſina deuorata vnciæ pondere, purgat per inferna. lib. 1. cap. 74.

Myxariorum pulpa, drachmarum decem pondere deuorata, aut ad ſummum duodecim, eoſdem ferè præbet effectus quos Ægyptia ſiliqua, caſsia vocata. (cuius vim in præcedenti capite habes) lib. 1. cap. 137.

Palmæ Chriſti radices, craſſa corporis excrementa pellunt. lib. 3. cap. 127.

Perſici flores eſu aluum deijciunt, ſed non abſque labore & detrimento. lib. 1. cap. 131.

Sebeſtena: vide Myxaria.

Senæ diluti vnciæ quinq; vel ſex, aluum modeſtiſsimè & ſine moleſtia ſoluunt. Redditur medicamentum hoc in deijcienda aluo præſtantius atque valentius, ſi caſsiæ nigræ, aut mannæ, aut rhabarbaro, aut roſarum diluto, aut rhodopharmaco, quod officinæ Syrupum roſatum ſolutiuum vocant, commiſceatur, aut ſi maceretur Sena caprino ſero. Præſtantiſsimum dilutum hoc modo paratur: Sumuntur foliorum electiſsimæ Senæ drachmæ ſex, gingiberis aut cinnamomi drachma vna, foliorum bugloſsi drachmæ duæ: miſcenturque omnia, & fictili vitro circumlito, ſiue ſtagneo vaſe anguſti orificij excipiuntur, & affuſis feruentis aquæ, aut ſeri caprini vncijs decem, vaſis oſculum adeò occluditur, vt nullus penitus ſpirandi pateat exitus: His peractis, puluinari plumis anſe-

rinis farcto, ignique calefacto vas inuoluitur, reponiturque in arca, vbi pernoctare sinitur. Sic enim conseruato calore, dilutum, omnem facultatem in se recipit. Sunt prætere, qui vindemiæ tempore Senæ folia in mustum conijciant, vinum inde conficientes, quod alui deiectoriam vim obtinet. lib. 3. capite 70.

Stibium: vide Antimonium.

Tartarum additum in deiectoria diluta, quæ ex sena, vel polypodij radicibus, vel epithymo parantur, vim eorum deiectoriam adauget. lib. 5. cap. 90.

Ad hæmorrhoidum dolores & tumorem.

CAP. CCCVI.

MATHIOL. ARi radix subigitur oleo, & tumentibus hęmorrhoidibus commodè illinitur. lib. 2. cap. 162.

Ari Ægyptij radix præstat ex oleo illita ad tumentes hæmorrhoidas. Comp. pag. 187.

Balsamina doloribus hæmorrhoidum mirè auxiliatur: in quem vsum macerantur fructus exempto semine oleo amygdalino dulci, aut è semine lini expresso, addita ad vnamquanque olei libram liquidæ vernicis vncia, in balneo calentis aquæ, aut equino calente fimo. lib. 4. cap. 177.

Dracunculi radix recens, feruenti cinere tosta & illita, dolorificas & tumentes hæmorrhoidas curat. lib. 2. cap. 161.

Gummi iuniperino syncero, & oleo ex lini semi-

semine presso, fit vernix liquidus, cuius vsus præcipuus ad dolores & tumores hæmorrhoidum. lib. 1. cap. 87.

Oleum ex armeniacorum malorum nucleis expressum, mirificè valet inunctum, ad inflammatas hæmorrhoidas. lib. 1. cap. 131.

Oleum è lini semine expressum, hæmorrhoidibus perquàm vtile. lib. 2. cap. 96.

Oleum quod è nucibus Indicis exprimitur, vtiliter hæmorrhoidibus inũgitur, oleo præsertim admisto, quod è persicorum nucleis elicitur. lib. 1. cap. 141.

Porri decocta folia, illinuntur ad tumentes dolorificasque hæmorrhoidas, magno facè auxilio. lib. 2. cap. 143.

Serratula hęmorrhoidum dolores mulcet, potu adhibita. lib. 4. cap. 1.

Viticella: vide Balsamina.

Hæmorrhoidas aperientia. CAP. CCCVII.

CEpæ detractis purgamentis in oleum coniectæ, hæmorrhoidas, reliquosque excretionum exitus reserant, subditę pro balano. lib. 2. cap. 145. DIOSCOR.

Vnguentum amaracinum, hæmorrhoidas soluit. lib. 1. cap. 57.

Vnguentum irinum, hæmorrhoidas recludit. lib. 1. cap. 55.

Cyclamini radix recens affricta, aut succus ex lana impositus, hæmorrhoidas eijcit. lib. 2. cap. 159. MATHIOL.

Ficulneis folijs facilè affrictu citantur hæ-

morrhoides. libro primo capite 145.

Iridis radicis ſuccus expreſſus, hæmorrhoidas fotu elicit. lib. 1. cap. 1.

Hæmorrhoidas ſupprimentia. CAP. CCCVIII.

DIOSCOR. Aloe hæmorrhoidum abundantiam ſiſtit. lib. 3. cap. 22.

Anonidis radicis decoctum, potu hæmorrhoidas ſanare creditur. lib. 3. cap. 18.

Lapis arabicus tritus & illitus, hęmorrhoidas exiccat. lib. 5. cap. 106.

Palma illitu hæmorrhoidas ſiſtit. lib. 1. capite 125.

Plumbum elotum prodeſt contra hæmorrhoidas. lib. 5. cap. 55.

Plumbum vſtum eandem vim habet. libr. 5. cap. 56.

Plumbi recrementum item. lib. 5. cap. 57.

Plumbarius lapis quoque. lib. 5. cap. 58.

Portulaca percocta contra hæmorrhoidas efficax eſt. lib. 2. cap. 117.

Rhois ſemen, cum querno carbone intritum, admotum, hæmorrhoidas ſanat. Aqua, in qua ſemen maduerit, decocta, cogitur coitq́ue, efficaciter quodammodo ipſo ſemine. lib. 1. cap. 124.

Roſmarini herba trita, hæmorrhoidum profluuia ſiſtit. lib. 3. cap. 72.

Rubi folia hæmorrhoidibus illinuntur. Item: Caules cum folijs tunduntur exprimiturq́ue ſuccus, mox ſole cogitur ad eundem vſum. lib. 4. cap. 33.

Rubus

Rubus idæus idem præſtat. lib. 4. cap. 34.

Anonidis radicum tantùm decocto epoto, ſunt qui putent hæmorrhoidas ſanari. libr. 3. capite 18. MATHIOL.

Iuniperi reſina: vide Vernix.

Lagopi panicularum cinis illitus, hæmorrhoidas fluentes ſiſtit. lib. 4. cap. 17.

Plantaginis folia recentia, trita & illita, hæmorrhoidas curant. lib. 2. cap. 119.

Scrophularia hæmorrhoidas ſanat. In quem vſum radix effoditur autumnali tempore, & repurgata tunditur cum recenti butyro, operculatoq; fictili, in vliginoſo loco reponitur, vbi dimittitur per quindecim dies, deinde lento igne butyrum illud liquefit, & percolatum aſſeruatur, qua hęmorrhoides vtiliſsimè illinuntur. lib. 4. cap. 90. Item: Eiuſdem radicis ſiccæ puluis impoſitus, hæmorrhoidas ſiccat. Comp. pag. 110.

Verbaſci flores, vnà cum oui vitello, & mica panis, & porri folijs illiti, perbellè præſtant ad cohibendas hæmorrhoidas. Idem præſtant eiuſdem folia, ſuffita, ex molari lapide accenſo. lib. 4. cap. 99.

Vernix ſiccus illitus, hæmorrhoidas fluentes ſupprimit. lib. 1. cap. 87.

Ad ſedis procidentiam. CAP. CCCIX.

ACetum procidentem ſedem reprimit. lib. 5. cap. 17. DIOSCOR.

Acida muria prociduam ſedem reprimit. lib. 5. cap. 19.

Anagallin quæ cæruleum edit florem, tradunt prociduam ſedem reprimere. Quæ verò phœniceum, illitu euocare. lib.3. cap.174.

Aſter atticus illitus. lib. 4. cap. 115.

Cotoneorum decoctum fotu prodeſt. lib. 1. cap.131.

Cyclamini ſuccus cum aceto illitus. lib. 2. cap. 158.

Lens paluſtris glutinat procidentia puerorum interanea. lib. 4. cap. 83.

Lentiſcus valet contra ſedis procidentia. lib. 1. cap. 75.

Torpedo marina appoſita. lib. 2. cap. 15.

Violæ purpureæ folia per ſe, vel cum polenta illita. lib. 4. cap. 117.

MATHIOL. Aquæ aluminoſæ balneum, anum procidentem reprimit. lib. 5. cap. 14.

Cochlearum putamen caſu inuentum, procidentem ſedem cohibet: ſed prius inteſtinum ablui oportet aqua, in qua ferrum candens pluries reſtinctum fuerit. lib. 2. capite 9.

Ebuli radicum ſuccus illitus. libr. 4. capite 168.

Plantaginis folia recentia, trita & illita. lib. 2. cap. 119.

Verbaſci ſeminis & florum puluis, additis chamæmali floribus, & laricis reſina, procidentem ſedem ſuffitu cohibet. lib. 4. c. 99.

Ad ſedis dolorem. CAP. CCCX.

DIOSCOR. ROſarum aridarum in vino decoctarum ex-

expressus liquor, facit ad dolores sedis. lib. 1. cap. 112.

Oleum è lini semine expressum, ad sedis dolores perquàm vtile. lib. 2. cap. 96. MATHIOL.

Ad sedis rimas. *CAP. CCCXI.*

ALoe rimas sedis ex passo sanat. lib. 3. capite 22. DIOSCOR.

Cancrorum fluuiatilium exustorum cinis, rimas sedis, cum decocto melle, lenit. libr. 2. capite 10.

Dipsaci: siue

Labri veneris radix, tusa & decocta in vino, vsque dum sit crassitudo ceræ, sanat rimas sedis. Hoc medicamentum ærea pyxide recondendum. lib. 3. cap. 11.

Leucoij lutei flores aridi cum aceto. lib. 3. cap. 121.

Lycium, facit ad sedis rimas, illitum. lib. 1. cap. 114.

Mœnarum è capite cinis illitus, callosas sedis rimas abolet. lib. 2. cap. 28.

Myrti semen vtile sedis vitijs. libr. 1. capite 128.

Oleum myrteum facit ad sedis rimas. libr. 1. cap. 37.

Oleum picinum, picis liquidæ vires habet. lib. 1. cap. 79.

Pix liquida rimis sedis magno auxilio illinitur. lib. 1. cap. 78.

Strigmenta à balneis illita. lib. 1. cap. 31.

Viticis semen cum aqua. lib. 1. cap. 116.

MATHIOL. Cancrorum fluuiatilium puluere sanan-tur ſedis rimæ. lib. 2. cap. 10.

Oleum è lini ſemine expreſſum, perquàm vtile, lib. 2. cap. 96.

Oleum, quod è vitellis ouorum diu in sar-tagine frixis elicitur, ſedis rimas ſanat. lib. 2 cap. 44.

Plantaginis folia recentia, trita & illita lib. 2. cap. 119.

Vernix ſiccus addito cũ roſaceo tum myr-tino, ſedis rimas coercet. lib. 1. cap. 87.

Ad ſedis collectiones. CAP. CCCXII.

DIOSCOR. SOnchi ſuccus in vellere appoſitus, ſedi collectionibus opitulatur. lib. 2. cap. 124

Ad ſedis inflammationem. CAP. CCCXIII.

IDEM. LEns cum meliloto aut cotoneo malo, me-detur inflámmationibus ſedis addito ro-ſaceo. In maioribus ſedis inflammationibus, cum malicorio aut ſiccis roſis, adiecto melle decoquitur. lib. 2. cap. 100.

Melilotus inflammationem omnem emol-lit, præſertim quæ in ſede erumpat, ſi ex paſ-ſo cocta illinatur. interdum autem addito o-ui luteo aſſato, aut fœni græci farina, lini ſe-mine aut polline, aut capitulis papaueris in-tybóue. lib. 3. cap. 41.

Oleum cicinum prodeſt ſedis inflamma-tionibus. lib. 1. cap. 33.

Oui luteum inaſſatum, cum croco & ro-ſaceo. lib. 2. cap. 44.

Roſma

Rosmarini herba trita & illita. lib. 1. c. 72.

Senecionis folia per se, vel cum modico vini illita. lib. 4. cap. 92.

Sertula campana: vide Melilotus.

Solidaginis: siue

Symphyti maioris radices, cum Senecionis folijs illitæ. lib. 4. cap. 9.

Vnguentum amaracinum. libr. 1. cap. 57.

Vnguentum telinum. lib. 1. cap. 46.

Ad sedis exulcerationem & erosionem.

CAP. CCCXIIII.

ADeps suillus contra sedis vitia idoneus est. lib. 2. cap. 69. DIOSCOR.

Amurca vtiliter infunditur sedis exulcerationi. lib. 1. cap. 120.

Fel taurinum sedis vlcera sanat, & ad cicatricem vsque perducit. lib. 2. cap. 71.

Mali punici nucleorum succus expressus, coquitur cum melle ad sedis vlcera. lib. 1. capite 127.

Maluæ decoctum clystere infusum sedis erosionibus prodest. lib. 2. cap. 111.

Myrti semen sedis vitijs vtile. lib. 1. c. 128.

OEsypum vlcera explet & emollit, præsertim sedis cum meliloto & butyro. lib. 2. capite 67.

Plumbum elotum prodest ad sedis vlcera, ex rosaceo. lib. 5. cap. 55.

Thus, vlcera sedis & reliquarum partium permulcet, tritum cum eo & lacte linamentum. lib 2. cap. 70.

Thuris cortex item. lib. 1. cap. 71.
Thuris manna. lib. 1. cap. 72.

Ad sedis tubercula. CAP. CCCXV.

DIOSCOR. AEris flos, carnosa sedis vitia absumit. lib. 5. cap. 48.

Laserpitij radix, excrescentibus circa sedem tollendis illinitur, cum putamine mali punici & aceto decocta. lib. 3. cap. 78.

Pix liquida sedis tubercula discutit. libr. 1. capite 78.

Ad condylomata. CAP. CCCXVI.

IDEM. ALoe condylomata ex passo sanat. libr. 3. capite 22.

Anethi seminis cremati cinis illitus, condylomata tollit. lib. 3. cap. 58.

Ballotes folia, feruenti cinere flaccescunt, vt condylomata reprimant. lib. 3. cap. 100.

Cinis sarmentorum & vinaceorum, condylomata circa sedem, quæ anteà ablata amputatáue sunt, cum aceto illitus, sanat. lib. 5. capite 1.

Cotonea cruda cataplasmatis adijciuntur ad condylomata. lib. 2. cap. 131.

Helxine: vide Parietaria.

Myrti folia, admisto omphacino oleo, aut exiguo rosaceo cum vino. lib. 1. cap. 128.

Oleum myrteum, vtile. lib. 1. cap. 37.

Oui luteum inassatum, cum meliloto. lib. 2. cap. 44.

Parietariæ folia illita. lib. 4. cap. 81.

Plum-

Plumbum elotum, cum rosaceo prodest. lib. 5. cap. 55.

Quinquefolij radix, in aceto cocta & illita. lib. 4. cap. 38.

Rosmarini herba trita, condylomata mitigat. lib. 3. cap. 72.

Rubi folia condylomatis illinuntur. lib. 4. cap. 33.

Rubi idæi idem effectus. lib. 4. cap. 34.

Rubigo ferri prodest. lib. 5. cap. 53.

Sandaracha cum rosaceo prodest. libr. 5. cap. 81.

Strigmenta à balneis. lib. 1. cap. 131.

Vitreola: vide Parietaria.

Oleum è lini semine expressum, condylomatibus perquàm vtile. lib. 2. cap. 96. MATHIOL.

Plantaginis folia recentia, trita & illita, condylomata curant. lib. 2. cap. 119.

Ad ficum siue mariscam. CAP. CCCXVII.

Bulbi omnes: calieis cineribus torrefacti, tollunt ficus. item cum cinere è mœnarum capitibus, impositi. lib. 2. cap. 165. DIOSCOR.

Fici folijs ficosæ extuberationes perfricantur. lib. 1. cap. 145.

Plantaginis folia recentia, trita & illita, sedis ficus sanant. lib. 2. cap. 119 MATHIOL.

Hepar iuuantia & corroborantia. CAP. CCCXVIII.

Amomi decoctum iocinori potu conuenit. lib. 1. cap. 14. DIOSCOR.

Glycyrrhizæ ſuccus iocinori conuenit. lib. 3. cap. 5.

MATHIOL. Cinnamomi aqua ſtillatitia (cuius præparatio infrà cap. 336. habetur) iecur iuuat & roborat. lib. 1. cap. 13.

Nuces myriſticæ iecur corroborant. lib. 1. cap. 141.

Piſtacia, medicorum nonnulli ad iecur roborandum, tam cibis, quàm medicamentis immiſcent. lib. 1. cap. 140.

Roſæ folia iecur corroborant. lib. 1. c. 113.

Ad iecoris affectus, & imbecillitatem, in genere.

CAP. CCCXIX.

DIOSCOR. AGarici duo oboli dantur iocinoris vitio laborantibus, in vino mulſo, abſente febre, febrientibus verò, in aqua mulſa. libr. 3. capite 1.

Agrimonia: vide Eupatorium.

Aiugæ folia, peculiariter dantur iocinoris vitijs. lib. 3. cap. 157.

Amygdalæ amarę illinctu cum melle & lacte, nucis auellanæ magnitudine, hepaticis dantur. lib. 1. cap. 139.

Anagallis prodeſt ad iocinoris vitia ex vino pota. lib. 2. cap. 174.

Anthemis iocinorum vitia ſanat. libr. 3. capite 137.

Betonicæ drachma vna in aceto mulſo pota, iocinoris vitijs medetur. lib. 4. cap. 1.

Chamæmelum: vide Anthemis.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Elle-

Elleborine: siue

Epipactis pota iocinoris vitijs vtilis. lib. 4. cap. 104.

Eryngij radix cum seminis pastinacæ drachma vna, pota in vino, contra iocinorum vitia prodest. lib. 3. cap. 21.

Eupatorij herba aut semen in vino potum, iocinoris vitijs liberat. lib. 4. cap. 37.

Gentianæ radix pota cum aqua, hepaticis subuenit. lib. 3. cap. 3.

Hepatorium. vide Eupatorium.

Hydromelum vini cydonitis vires habet. lib. 5. cap. 25.

Isopyri semen hepaticis vtile. libr. 4. capite 116.

Lanaria: vide Struthium.

Lauri radicis cortex, tribus obolis in vino odorato potus, hepaticis prodest. lib. 1. capite 90.

Melomeli, vini cydonitis vires habet. libr. 5. cap. 24.

Nardum Indicum, &

Nardum Syriacum ex aqua potum, iocinoris vitijs auxiliatur. lib. 1. cap. 6.

Palma elate prodest iocinori affecto, mista conferentibus cataplasmatis. lib. 1. cap. 126.

Papaueris corniculati radix, in aqua ad dimidias cocta, & pota, iocinoris affectus sanat. lib. 4. cap. 61.

Piceæ, &

Pini foliorum drachma vna, in aqua vel mulso pota, hepaticis vtilis. lib. 1. cap. 74.

Pineæ nucis cortex item. Ibid.

Quinquefolij radicis teneræ ſuccus contra iocinoris vitia prodeſt. lib. 4. cap. 38.

Radicula, vide Struthium.

Rhapontici idem vſus & pondus cum Agarico. lib. 3. cap. 2.

Rubrica ſynopica datur iocinoris vitio laborantibus. lib. 5. cap. 17.

Scandicis decoctum potum, iocinori confert. lib. 2. cap. 132.

Sphondylij ſemen medetur iocinoris vitijs. lib. 3. cap. 74.

Struthij radix ex melle cochlearis menſura ſumpta, iocinoroſis prodeſt. lib. 2. cap. 157.

Vinum abſinthites hepaticis auxiliatur. lib. 5. cap. 40.

Vinum ex aſaro. lib. 5. cap. 44.

Vinum è chamelæa. lib. 5. cap. 45.

Vinum chamæpityinum. Ibid.

Vinum cydonites. lib. 5. cap. 24.

Vinum è nardo. lib. 5. cap. 44.

Vinum è nardi ſylueſtris radicibus. lib. 5. cap. 44.

MATHIOL. Amaracus iocinoroſos iuuat, nanque non ſolùm eorum infarctus expedit, ſed etiam viſcera ipſa roborat ac firmat. lib. 3. cap. 40.

Braſsicæ, cum vetere gallo decoctæ, ius prodeſt iocinoroſis. lib. 2. cap. 115.

Capparis fructus valet ad iecoris morbos. Comp. pag. 345.

Caryophylli in cibis deuorati, iocinoris affectibus auxiliantur. lib. 2. cap. 153.

Cen-

Centaurij magni radix, iocinorofis datur, tum vino macerata, tum in puluerem pota. lib. 3. cap. 6.

Cinnamomi vulgaris ftillatitia aqua (cuius præparationem cap. 336. inuenies) iecur iuuat ac roborat. lib. 1. cap. 13.

Eryngij radicis decoctum, mirificè iecur iuuat. lib. 3. cap. 21.

Eupatorij vulgaris: fiue.

Herbæ Kunigundis decoctum aut fuccus epotus, iecoris affectibus ab obftructione prouenientibus præftat. lib. 4. cap. 37.

Leporis iecur arefactum, iocinorofis vtiliter exhibetur potandum. lib. 2. cap. 18.

Lichen præfertur maximè ad iocinorofos affectus. Comp. pag. 701.

Marrubij decoctum commodè datur iocinorofis. lib. 3. cap. 102.

Nuces myrifticæ iecur corroborant. lib. 1. capite 141.

Oleum balaninum frigidis iecoris affectibus opem mirificè præftat. lib. 1. cap. 35.

Piftacia medicorum nonnulli ad iecur roborandum, tam cibis quàm medicamentis immifcent. lib. 1. cap. 140.

Rofæ folia iecur corroborant. lib. 1. c. 113.

Rofmarinum coronarium prodeft iocinorofis, nam non folùm excalfacit, extenuat, & obftructiones referat, fed fua adftringenti vi etiam roborat. lib. 3. cap. 73.

Sampfuchum: vide Amaracus.

Vinum guaiaci (cuius conficiendi ratio-

nem cap.594.inuenies) iocinoris morbis pituita genitis mirificè succurrit. lib. I. cap. III.

Ad iecoris dolorem. CAP. CCCXX.

DIOSCOR. ABsinthium cum cerato cyprino tritum, iocinori dolenti illinitur. lib. 3. cap. 23.

Acori decoctum prodest iecinoris doloribus. lib. 1. cap. 2.

Agallochi radicem, si iocinoris dolor excruciat, ex aqua bibere prodest. lib. I. cap. 21.

Iunci odorati flos, in potu, vtilis iecoris doloribus. lib. 1. cap. 16.

Vinum picatum, vtile iocinoris dolori, sine febre. lib. 5. cap. 39.

MATHIOL. Aquæ sulphurosæ præstant ad iocinoris dolores. lib. 5. cap. 14.

Eupatorij vulgaris: siue

Herbæ Kunigundis decoctum, aut succus epotus, præstat iocinoris doloribus. libr. 4. capite 37.

Oleum, quod floribus & radicum Iridis Illyricæ succo paratur, attenuat, & mirificè confert iocinoris doloribus. lib. I. cap. I.

Ad iecoris obstructionem. CAP. CCCXXI.

IDEM. ANonidis radicum decoctum præstat, vt mihi compertũ est, potum, summopere ad iocinoris & vasorum infarctus. lib. 3. c. 18.

Cardui lactei: siue

Cardui Mariæ radicis decoctum, vtiliter datur potandum, ad iocinoris & vasorum obstructiones. lib. 3. cap. 19.

Cassutha iecoris obstructiones aperit, sed diu-

diuturno vſu ventriculũ grauat, quæ tamen noxa tollitur, ſi aniſi momentum adijciatur. lib.4. cap.172.

Centaurij minoris decoctum, ac pariter ſuccus, iocinoris obſtructiones tollit. l.3.c.7.

Cyclamini ſuccus cum oxymelite ſumptus, duarum drachmarum pondere, iecoris obſtructiones aperit, quo fit vt hydropicos & ictericos iuuet, ſed is propinandus non eſt, niſi addita maſtiche, aut myriſtica nuce, aut rhabarbari ſcrupulo, nanq; hæc eius vehementiam minuunt. lib. 2. cap. 159.

Eryngij radicis decoctum, expedit iocinoris infarctus. lib. 3. cap. 21.

Lauendula: & Nardus Italica iecur ab infarctu liberant. lib. 1. cap.6.

Oleum è ferro paratum, eſt eximium rarumq; medicamentum ad omnes iecoris obſtructiones, vbi cæteris auxilijs morbus expugnari nequeat, ſed ſumentes prius medicamentis attenuantibus & aluum ſubducentibus purgatos eſſe oportet. Datur iocinoroſis drachmæ pondere ex aqua intybi, aut cichorij, aut agrimonij. lib. 5. cap. 54. Huius olei præparationem habes infrà. cap. 355.

Saxifragę tertiæ radix obſtructiones iecoris reſerat. Comp. pag. 644.

Sium hepatis obſtructiones expedit. Cõpend. pag. 239.

Stœchadis citrinæ flores decocti, aut ex vino macerati, iecoris obſtructiones aperiunt. lib. 4. cap. 52.

Veronica aperit iocinoris oppilationes. lib. 3. cap. 25.

Ad iecoris defluxiones. CAP. CCCXXII.

MATHIOL. AQua ſtillatitia, quæ in balneo calentis aquæ, vitreo organo, à tenellis quercus folijs, primo ipſorum exortu decerptis, elicitur, iocinoris defluxiones ſiſtit. lib. 1. cap. 121.

Ad iecoris refrigerationem. CAP. CCCXXIII.

IDEM. CAryophylli, iecur, vbi refrigeratum fuerit, bellè calefaciunt. lib. 2. cap. 153.

Mentha, iecur frigefactum excalfacit. lib. 3. capite 35.

Oxymel fit ex Acoro, quod mirum in modum præſtat ad refrigerata iocinora, hoc modo: Teritur Acori radicum libra craſsiuſculè, & dein tribus diebus maceratur in aceto, poſteà coquitur ad medias, & linteolo percolatur, demum aceto adiungitur mel quod ſufficit, & coquitur, quouſque acetum euaneſcat. De quo datur quotidie manè vncia cum eiuſdem Acori decocto. libr. 1. cap. 2.

Ad cachexiam ſiue malum corporis habitum. CAP. CCCXXIIII.

DIOSCOR. AQuæ marinæ balnea, malo habitu iam diu confectis corporibus vtilia. lib. 5. capite 15.

Echini terreſtris aſsiccatũ corpus cum aceto mulſo potum, malè habitis quos cachectos vocant, auxilio eſt. Eiuſdem iecur, fictili ſolibus excocto, arefactum, ad eundem vſum

ſum vtiliſsimè reconditur. lib. 2. cap. 2.

Vinum ſcillinum malè habitis corporibus prodeſt. lib. 5. cap. 22.

Eupatorium vulgare : vide Herba Kunigundis. MATHIOL.

Frangulæ decoctum, ſequenti capite deſcriptum.

Herbæ Kunigundis decoctum, aut ſuccus, commodè propinatur malo habitu laborantibus. lib. 4. cap. 37.

Lauer: ſiue

Sium confert in cibis, malo habitu laborantibus. lib. 2. cap. 120.

Stœchadis citrinæ florum decoctum, vtiliter datur. lib. 4. cap. 52.

Ad hydropem ſiue aquam inter cutem.

CAP. CCCXXV.

ABſinthium tritum cum ficis, aceto & loliacea farina, aquæ inter cutem ſubuenit. lib. 3. cap. 23. DIOSCOR.

Aceti feruentis vapor proficit. libr. 5. capite 17.

Alcyonij tertium genus idoneum eſt. lib. 5. cap. 94.

Allium: factum ex eo & nigra oliua intritum, quod myttoton vocant, comeſum, hydropicis vtile. lib. 2. cap. 94.

Amaracus: vide Sampſuchum.

Amurca peruncta in villoſa pelle, & hydropicis impoſita, tumoris molem reprimit. lib. 1. cap. 120.

Androſaces drachmæ duæ in vino potæ, copioſam hydropicis vrinam ciunt. Idem effectus epoto ſemini & herbæ decocto. lib. 3. capite 133.

Aniſum potum, hydropicis ſitim extinguit. lib.3. cap.56.

Aquæ marinæ feruentis vapor iuuat. libr. 5. cap.15.

Arena littoralis ſole feruefacta, hydropicorum tumores exugit, ſi capite tenus in ea obruantur. lib. 5. cap. 124.

Aſarum hydropicis prodeſt. lib. 1. cap. 9.

Betonicæ drachmæ duæ febricitantibus ex hydromelite, alijs verò ex mulſo dantur. lib. 4. cap. 1.

Bulbi omnes: illitu per ſe vel cum mellè, hydropicorum tumores cohibent. libr. 2. capite 165.

Calamus aromaticus cum graminis vel apij ſemine coctus & potus. lib. 1. cap.17.

Cantharides aliqui antidotis impoſitas, hydropi auxiliari tradunt, argumento quòd vrinam moueant. lib. 2. cap.55.

Chamædrys in aqua cocta & pota, incipientibus hydropicis auxiliatur. lib. 3. cap. 96.

Chamæleontis albi radicis drachma vna in vino hydropicis commodiſsimè datur, etenim eos extenuat. lib. 3. cap.8.

Cicer cum rore marino, hydropicis cit vrinam. lib. 2. cap.97.

Cinnamomum, contra aquam ſubter cutem fuſam, efficax eſt. lib. 1. cap. 13.

Co-

Cochleæ crudæ cum tegumentis impositæ, aquæ inter cutem tumores exugunt, sed non antè soluantur, quàm omnis hauriatur humor. lib. 2. cap. 9.

Cucumeris syluestris radicis succus sesquioboli pondere, & item cortex acetabuli quarta parte, bilem pituitamque deijciunt, præsertim in hydropicis: deiectiones autem citra stomachi iniuriam mouet. Radicis selibra, in vini præsertim Lybici hemina conteritur, danturq; ex eo terni cyathi triduo, dum tumor abundè deprimi cernatur, l. 4. c. 149.

Cyperi radix vtilissimè bibitur. lib. 1. c. 4.

Ebulus Sambuci vires habet. libr. 4. capite 168.

Elleborum nigrum cum hordeacea farina & vino, cataplasmatis modo hydropicorum ventri vtilissimè imponitur. lib. 4. cap. 146.

Erinacei terrestris assicatum corpus cum aceto mulso potum, auxilio est. Eiusdem iecur, fictili solibus excocto, arefactũ, ad eundem vsum vtilissimè reconditur. lib. 2. cap. 2.

Fici siccæ hydropicis aptissimæ. Item:

Fici cum vino decoctæ, addito absinthio & hordeacea farina, vtilissimè illinuntur. lib. 1. cap. 145

Hyssopum cum fico & nitro illitum. lib. 3. capite 26.

Iunci odorati radicum drachma vna, cum pari piperis pondere per aliquot dies datur. lib. 1. cap. 16.

Laser cum aridis ficis datur. lib. 3. cap. 78.

Nardum ſylueſtre: vide Aſarum.

Nitrum cum fico illitum. libr. 5. cap. 89.

Origanum heracleoticum, cum fico eſui datum. lib. 3. cap. 28.

Pancratij radicis ſuccus, cum Erui farina in paſtillos digeritur, qui cum hydromelite commodiſsimè dantur. lib. 2. cap. 168.

Paſtinacæ ſemen potum. lib. 3. cap. 52.

Polij feruefacti ius potum. lib. 3. cap. 107.

Raphani cortex illitus. lib. 2. cap. 106.

Ruta cum ficis illita. Item: in vino decocta ad dimidias partes, pota & oblita. libr. 3. capite 45.

Sal contra hydropicorum tumores auxiliatur. lib. 5. cap. 85.

Salis ſpuma item. lib. 5. cap. 86.

Sambuci radix in vino decocta, & in cibis data, iuuat. lib. 4. cap. 168.

Sampſuchi decoctum, incipientibus hydropicis conuenit, potum. lib. 3. cap. 40.

Scillæ radicis tres oboli dantur cum melle. lib. 2. cap. 167.

Smyrnij ſemen peculiariter datur in potu. lib. 3. cap. 65.

Solani ſomniferi duodecim corymbi hydropicis dantur. ſi verò quid numero adijcitur, alienationem mentis faciunt. libr. 4. capite 68.

Trifolij aſphaltitis ſeminũ drachmæ tres, vel foliorum drachmæ quatuor datæ, ijs qui aquæ inter cutem principia ſentiunt, auxiliantur. lib. 3. cap. 106.

Triſ-

Triſſago: vide Chamædrys.

Veratrum: vide Elleborum.

Vinum ex aſaro conuenit. lib. 5. cap. 44.

Vinum cedrites vtile. lib. 5. cap. 38.

Vinum chamædryites incipienti aquæ inter cutem ſubuenit. lib. 5. cap. 42.

Vinum è chamelæa efficax. lib. 5. cap. 45.

Vinum chamæpityinum item. Ibid.

Vinum ex panace. lib. 5. cap. 45.

Vinum reſinatum. lib. 5. cap. 36.

Vinum ſcillinum. lib. 5. cap. 22.

Vinum ſtrobilites. lib. 5. cap. 37.

Viticis ſemen potum. lib. 1. cap. 116.

Vitis ſylueſtris radix, feruefacta in aqua, & in cyathis duobus vini aqua marina diluti, pota, humorem alui ciet, ideo hydropicis datur. lib. 4. cap. 175.

Vmbilici veneris folia, cum radice ex melle dantur. lib. 4. cap. 87.

Vrina caprina cum nardi ſpica, binis cyathis quotidie ex aqua pota, hydropicis vrinam extrahit per aluum. lib. 2. cap. 74.

Vrinam humanam ſuam, cuique bibere, ad incipientem hydropem proderit. libr. 2. capite 74.

MATHIOL.

Abſinthium ponticum efficacem vim obtinet ad aquam inter cutem, vt mihi iam ſæpius experimento compertum eſt. Equidem quoſdam noui hydropicos quaſi deploratos, qui ex longo eſu comarum eius quæ ſaccharo aſſeruatæ fuerant, ſanitati reſtituti ſunt. Parandi ratio hæc eſt. Sumito comarum re-

centium Abſinthij pontici libram vnam, ſacchari albiſsimi libras tres. Comas illas tundito in mortario lapideo, deinde ijs optimè tuſis, ſaccharum in puluerem tritum adijcito. rurſus omnia ſimul tantiſper tundito, donec in vnum corpus redigantur: mox ad vſum recondito. Ex abſinthio ita ſaccharato, ſemuncia quotidiè aſſumitur tribus horis ante cœnam. lib. 3. cap. 24.

Aquæ ſalſæ ſi bibantur, aquam inter cutem exiccant. Item: Factis ex ea balneis, aquæ cutem ſubeuntes reſoluuntur, ſi nouus fuerit morbus. lib. 5. cap. 14.

Alarina vtiliter hydropicis datur. lib. 1. c 9.

Aſphodeli radix è vino pota iuuat. libr. 2. cap. 164.

Atriplex marina hydropicos iuuat. Compend. pag. 221,

Braſsicæ marinæ decoctum præſtat potum cum rhabarbaro, ad ducendas hydropicorum aquas. Idem facit eius puluis, addito rhabarbaro & cubebis plurios ex vino potus. lib. 2. cap. 115.

Cardui carcioffi radicum decoctum potum, iuuat. lib. 3. cap. 14.

Cardui lactei: ſiue

Cardui Mariæ radicis decoctum potum confert. lib. 3. cap. 19.

Caryophylli hydropicis vtiliter propinantur. lib. 2. cap. 153.

Cétaurij magni radix datur hydropicis, tũ vino macerata, tũ in puluere pota. lib. 3. c. 6.

Ele-

Electuarium fit ex ſucci radicum Iridis drachmis tribus, galangę, zedoariæ, cuiuſque drachmis duabus, cinnamomi, caryophyllorum, cuiuſque ſeſquidrachma, braſsicæ marinæ ſemuncia, & mellis quod ſufficit ad excipiendum. Quo maximè iuuantur aqua intercute laborantes, vbi quotidie ſemunciam ieiuni deuorauerint. lib. 1. cap. 1.

Eryngij radicum decoctum iuuat. libr. 3. capite 21.

Eupatorij vulgaris decoctum ſeu ſuccus commodè propinatur, lib. 4. cap. 37.

Frangulæ cortex decoquitur cum eupatorio communi, abſinthio pontico, agrimonia, cuſcuta, lupulo, cinnamomo, fœniculi, apij, & vtriuſquę intubi radicibus ad hydropem, malum corporis habitum, & icteritiam, daturque potandus ita affectis quinque vnciarum pondere, magno ſanè auxilio. Atqui operæ pretium eſt, vt prius excrementitij humores, qui in ventriculo & primis iocinoris venis decumbunt, expurgati fuerint, ſoluit enim aluum ſine vllo incommodo, bellè iecur expurgans ac roborans, adeò vt quidam qui ſcyrrhoſo iecoris & lienis affectu laborabant, hoc medicamento curati ſint. Aperit enim omnium viſcerum obſtructiones, & vaſa omnia à craſſiorum excrementorum infarctu expedit. Extimo cortici facultas eſt aſtringens, Intimo autem exoluens. Vterque ſimul ab arbore delibrari debet, in ipſo ſtatim veris principio, ac deinde in vmbra ſic-

cari, ſiquidem viridis nullus debet eſſe vſus, quod vomitiones moueat. Decoctum quod hinc paratur, quieſcat prius oportet anteaquàm propinetur, duobus aut tribus diebus, quouſque flauus color in nigrum vertatur, aliàs vomitiones quandoque mouere ſolet. lib. 4. cap. 168.

Herba Kunigundis: vide Eupatorium vulgare.

Iaſpides ſuſpenſas aiunt valere ad hydropem fugandam. lib. 5. cap. 117.

Imperatoriæ radix aqua intercute laborantes ſanat. lib. 3. cap. 65.

Iridis radices recentes ſaccharo aut melle conditæ, vtiliter deuorandæ dantur vnciæ pondere. Item: ſuccus propinandus, & quoniam recenti Illyrica deſtituimur, è noſtrate elicitur, ducitque abundè aquas. lib. 1. cap. 1. Item: radicis decoctum commodiſsimè datur. Comp. pag. 1.

Lixiuium ex vino albo & iuniperino cinere paratum, quatuor aut quinque vnciarum pondere potum, valentiſsimè vrinam pellit, ita vt nonnullos viderim hydropicos hoc tantùm auxilio ſanatos. lib. 1. cap. 87.

Marrubij decoctum commodè hydropicis datur. lib. 3. cap. 102.

Mentha græca medetur hydropicis, ſiquidem frigefactum iecur excalfacit, & vaſorum obſtructiones aperit. lib. 3. cap. 35.

Napi ſemen datur diebus plurimis quotidiè drachmæ pondete ex marrubij decocto

vti-

vtiliter, aquæ intercuti incipienti. libr. 2. capite 105.

Oleum cnicinum potum, efficax eſt. lib. 1. capite 36.

Perſici flores, ſi recentes in acetarijs edantur, hydropicorum aquam pellunt, ſed non abſque labore. lib. 1. cap. 131.

Piloſellam non deſunt qui commendent ad incipientem hydropem, quòd iecur roboret. lib. 4. cap. 10.

Pſeudocoſti radicem plurimum conferre affirmant. lib. 1. cap. 15.

Pulegij decoctum iuuat. lib. 3. cap. 30.

Punici ſylueſtris acinorum oſsiculi, vtiliter bibuntur triti, ad aquam, quæ cutem ſubierit, ſiccandam. lib. 1. cap. 127.

Sinapis ſemen illitum ex pueri impubis vrina. lib. 2. cap. 148.

Sij decoctum potum, hydropicos iuuat. Comp. pag. 239.

Tamarindi dantur aqua intercute affectis. lib. 1. cap. 126.

Turpetum hydropicis magno datur iuuamento: Verùm qui ſumunt, cauere debent à piſcium eſu, & auſtrali flatu. lib. 4. cap. 130.

Vincetoxici radicum ex vino albo decoctum, ſelibræ pondere potum pluribus diebus, hydropicos iuuat. Verùm ſtatim à potu ſudor prouocandus eſt. lib. 3. cap. 90.

Vitis ſylueſtris ſarmentorum & radicum decocto, ex vino albo in operculato fictili parato, hydropicos ſanari, quòd non ſolùm

aluum exoluat, sed vrinam quoque moueat, non desunt, qui scriptis mandarunt. libr. 4. capite 175.

Huc quoque non incommodè referri possunt omnia Hydragoga & Diuretica, infrà capitibus 343. & 388. descripta.

Ad hydropem tympanitem. CAP. CCCXXVI.

MATHIOL. EBuli & Sambuci radicum stillatitia aqua, hydrope tympanite laborantes mirificè iuuat, si huius quaternas vncias, illius verò binas vtrisque simul mistis hauriant affecti, diebus triginta continuis. lib. 4. cap. 168.

Ad hydropem anasarcam, siue Leucophlegmatiam. CAP. CCCXXVII.

DIOSCOR. PLantaginis olus coctum, datur ad aquam inter cutem, cui leucophlegmatiæ nomen est. Datur & herba decocta post aridas epulas, sic vt media antecedat. lib. 2. cap. 119.

MATHIOL. Caryophylli anasarca affectis vtiliter propinantur. lib. 2. cap. 153.

Coronopum syluestrem præferunt ad hydropem, quam anasarcam vocant, epoto apozemate pluribus diebus, in quo radix conferbuerit. Comp. pag. 250.

Mentha græca medetur anasarca laborantibus, siquidem frigefactum iecur excalfacit, & vasorum obstructiones aperit. libr. 3. capite 35.

Ad Ictérum siue regium morbum. CAP. CCCXXVIII.

Absie-

ABsinthij madefacti dilutum, aut decocti ius, quotidie tribus cyathis haustum arquatos sanat. lib. 3. cap.23. DIOSCOR.

Adianti decoctum prodest felle suffusis potum. lib.4.cap.131.

Agaricum datur duobus obolis, arquatis febrim sentientibus in aqua mulsa, cæteris verò in vino mulso. lib. 3. cap. 1.

Aiugæ folia in vino septem diebus pota, regio morbo medentur. lib. 3. cap.157.

Aloe regium morbum purgat, tribus obolis ex aqua, aut drachmæ pondere in potu. lib.3. cap.22.

Anchusæ primæ decoctum, bile suffusis datur, & si febris sit ex aqua mulsa. lib.4. c.23.

Anthemis pota, bilem suffusam expurgat. lib. 3. cap. 137.

Asparagi altilis radix cum ficis aut ciceribus decocta sumpta, regium morbum sanat. lib. 2. cap. 118.

Asparagi syluestris radicis decoctum contra regium morbũ in potu proficit. lib. 2. capite 118. Semen potum ad idem valet. Ibid.

Asplenum potum prodest regio morbo. lib. 3. cap. 134.

Atriplicis semen cum aqua mulsa potum, regium morbum sanat. lib. 2. cap. 112.

Betonica regio morbo laborantes recreat. lib. 4. cap. 1.

Buphthalmum aiunt epotam post exitum à balneis, Ictericis colorem tractu temporis reddere. lib. 3. cap. 139.

Calaminthæ decoctum potum, regium morbum expurgat. lib. 3. cap. 36.

Ceruini cornu cinis elotus, binis ligulis epotus, regio morbo prodest. lib. 2. cap. 52.

Chamæcisſi foliorum tres oboli, cum tribus aquæ cyathis, per ſex vel ſeptem dies poti, regium morbum purgant. lib. 4. cap. 121.

Chamæmelum : vide Anthemis.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Chelidonij maioris radix, cum aniſo & vino pota, medetur regio morbo. libr. 2. capite 176.

Chryſanthemi flores, ſi ſequente longo balnei vſu, poſt exitũ ebibantur, regio morbo correptis, colorem breui bonũ reddunt. lib. 4. cap. 53.

Cicer vtrunque cit vrinas, datũ cum rore marino, regio morbo laborantibus. lib. 2. capite 197.

Conyzæ flores & folia ex aceto pota, arquatum morbum iuuant. lib. 3. cap. 119.

Corruda: vide Aſparagus ſylueſtris.

Crithmi radix, ſemen & folia vino incocta & pota. lib. 2. cap. 122.

Cyclamini radicis drachmæ tres, cum paſſo aut diluto mulſo potæ, regium morbum diſcutiunt. Sed oportet eum qui ebibit, multis veſtibus contectum, loco calido & à perfrictionibus tuto recumbere, quò facilius exudet. Eiecti autem ſudores, fellei colore inueniuntur. lib. 2. cap. 158.

Elaterium cum lacte naribus infuſum, morbo

morbo regio medetur. libro quarto cap. 149.

Fimum caprarum, præſertim in montibus degentium, potum in vino, regium morbum emendat. lib. 2. cap. 73.

Fœniculi erratici ſemen & radix pota, regium morbum expurgat. lib. 3. cap. 68.

Hyacinthi ſemen cum vino hauſtum, regium morbum emendat. lib. 4. cap. 58.

Irionis ſemen regio morbo prodeſt. lib. 2. capite 152.

Lapathi radices cũ vino potæ, regio morbo medentur. lib. 2. cap. 108.

Laſer in fellis ſuffuſione cum aridis ficis datur. lib. 3. cap. 58.

Lichen iuuat regio morbo correptos, cum melle illitus. lib. 4. cap. 48.

Lycij herba in aceto decocta, proditur regio morbo mederi. lib. 1. cap. 114.

Marrubij ſuccus naribus infuſus, regium morbum expurgat. lib. 3. cap. 102.

Millepedæ ex vino potæ, auxiliantur. lib. 2. cap. 34.

Myricæ fructus contra regium morbum datur in potu. Cortex in eundem vſum adhibetur. lib. 1. cap. 99.

Nardum Indicum: &

Nardum Syriacum, regio morbo ex aqua auxiliantur. lib. 1. cap. 6.

Nardum celticum felle ſuffuſis auxiliatur. lib. 1. cap. 7.

Nardum montanum eadem vi pollet. libr. 1. cap. 8.

Origani heracleotici decocti ius, in balneis prodest. lib. 3. cap. 28.

Osyridis decoctum potum, iuuat arquatos. lib. 4. cap 138.

Pœoniæ radix pota, valet. lib. 3. cap. 140.

Polij feruefacti ius potum, auxiliatur. lib. 3. cap. 107.

Polytrichon: vide Adiantum.

Quinquefolij foliorum succus tribus cyathis per aliquot dies potus, celerrimè regio morbo medetur. lib. 4. cap. 38.

Rosmarini semen, regio morbo laborantibus, cum vino & pipere datur. lib. 3. cap. 72.

Rosmarinum coronarium, regium sanat morbum, si decoctum in aqua ante exercitationes bibatur, & vbi laborans se exercitationi crediderit, in balnea descendat, & merum potet. lib. 3. cap. 73.

Rubia vrinam ciet, qua de causa regio morbo opitulatur, pota cum aqua mulsa, crassam, copiosamq; vrinam pellit, nonnunquam & sanguinem: bibentes tamen quotidiè lauari oportet, & excrementorum quæ redduntur differentiam spectare. lib. 3. c. 143.

Rusci folia & baccæ in vino potæ, regium sanant morbum. Decoctum radicis in vino potum, eundem præbet effectum. lib. 4. capite 141.

Sacræ herbæ folia, drachmæ pondere, cum thuris obolis tribus, in vini veteris hemina, quadragenis diebus, ieiuno ore, contra regium morbum bibuntur. lib. 4. cap. 56.

Scillæ radicis tres oboli, in delinctu ex melle dantur. lib. 2. cap. 167.

Solani halicacabi semen potum, regium morbum expurgat. lib. 4. cap. 67.

Sphondylij semen, medetur regio morbo. Item: radix. lib. 3. cap. 74.

Sulphur, regium morbum emendat, inspersum fronti cochlearis mensura, aut in sorbili ouo sumptum. lib. 5. cap. 83.

Tamarix: vide Myrica.

Verbenaca supina: vide Sacra herba.

Vinum ex abrotono prodest. lib. 5. cap. 42.

Vinum absinthites. lib. 5. cap. 40.

Vinum ex asaro. lib. 5. cap. 44.

Vinum è calamintha. lib. 5. cap. 42.

Vinum chamædryites. lib. 5. cap. 42.

Vinum è nardo. lib. 5. cap. 44.

Vinum è pulegio. libr. 5. cap. 42.

Vinum scillinum. lib. 5. cap. 22.

MATHIOL.

Ambubeię vniuersæ plantæ decoctum potum, auxiliatur regio morbo laborantibus. lib. 2. cap. 125.

Aquilinæ semen (vt scribunt quidam rei herbariæ scriptores) drachmæ pondere potum, ex vino cretico, addito croci momento, icteritiam sanat, sed ægros in lecto subinde sudare oportet. lib. 2. cap. 176.

Asarina vtiliter datur. lib. 1. cap. 9.

Asphodeli radix è vino pota, iuuat. lib. 2. cap. 164.

Bursa pastoris in calceos coniecta, & nudis pedibus pressa, auriginē tollit. Cōp. pag. 316.

Calthæ ſucci vncia, addita lumbricorum terreſtrium pulueris drachma, vtiliter datur. lib. 4. cap. 186.

Cardui carioffi radicum decoctum potum iuuat. lib. 3. cap. 14.

Cardui lactei: ſiue

Cardui Mariæ radicum decoctum potum confert. lib. 3. cap. 19.

Caſtoris dentes anteriores, regium morbum ſanare, non deſunt ſuperſtitioſi qui dicunt, ſi in poculo teneantur, è quo vinum biberit affectus. lib. 2. cap. 23.

Centaurij magni radix datur Ictericis, tum vino macerata, tum in puluerem pota. lib. 3. cap. 6.

Chamædryos ſemen potum, iuuat. libr. 3. cap. 96.

Chelidonij maioris herbam in calceis delatam, ſi nudis pedibus attingatur, Ictericos ſanare creditur. lib. 2. cap. 176.

Cuminum vtiliter Ictericis illicò à balneo datur. lib. 3. cap. 60.

Dens leonis: vide Ambubeia.

Erucæ ſylueſtris folia tria, ſiniſtra manu decerpta, illicoque deuorata, tradiderunt quidam Ictericos ſanare. lib. 2. cap. 134.

Eryngij radicis decoctum potum, iuuat. lib. 3. cap. 21.

Eupatorij vulgaris decoctum aut ſuccus commodè propinatur. lib. 4. cap. 37.

Fiber. vide Caſtor.

Frangulæ decoctum, capite 325. deſcriptum,

ptum, potandum datur quinque vnciarum pondere. lib.4. cap.168.

Fumariæ secundæ (quæ falsò aristolochia rotunda vocatur) radix ex vino pota, iuuat. Comp. pag. 806.

Hastula regia: vide Asphodelus.

Herba Kunigundis: vide Eupatorium.

Hippolapathi radicis siccæ puluis, ex marrubij decocto haustus, auriginem curat. Comp. pag. 207.

Iridis radicum decoctum, vtiliter potandum datur Ictericis, quippe sudores mouet, & auriginem exterit. lib. 1. cap. 1.

Lapis gignitur in bubulo felle, nonnunquam oui magnitudine, croceo colore, facileque friabilis, quem, non desunt qui magno successu ex vino exhibeant potandum felle suffusis. lib. 2. cap. 71.

Lauendulæ decoctum è floribus paratum, datur vtiliter morbo regio affectis, ab infarctu iocinoris, & præsertim si cum marrubio, cinnamomo, & fœniculi & asparagi radicibus incoquantur. lib. 1. cap. 6.

Marrubij binæ drachmæ, decoquuntur vnà cum buglossi, helenij, & eupatorij radicum sesquidrachma, rhabarbari drachma, & agallochi pari pondere ex vini albi generosi libris tribus, ad tertias vsque, fitque hoc modo medicamentum præstantissimum ad icteritiam, à vasorum obstructione prouenientem, vbi diebus decem continuis, huiusce medicamenti binas vncias, in diluculo po-

tauerint affecti, admisto in tantillo saccha
quod dulcorem addat. Verùm si febris adi
ea omnia aqua incoquenda sunt. lib. 3. c. 10
Melissa constantinopolitana ictericos i
uat Comp. pag. 514.
Menthastri succus potus. lib. 3. cap. 35.
Mercurialis semen cum absinthio dec
ctum, mirificè iuuat. lib. 4. cap. 183.
Napi semen, vtiliter datur diebus pluribu
quotidie, drachmæ pondere, ex marrubij d
cocto. lib. 2. cap. 105.
Nardus Italica, Lauendulæ vires habe
lib. 1. cap. 6.
Oxylapathi decoctionis vinum, diebu
aliquot potum, auriginem pellit, & cutim a
pristinum vigorem restituit. lib. 2. cap. 108.
Pilosellam, non desunt qui commenden
ad regium morbum, quòd iecur roboret. lib
4. cap. 10.
Pseudocosti radicem ictericis plurimum
conferre affirmant. lib. 1. cap. 15.
Pulegij decoctum iuuat. lib. 3. cap. 30.
Sij decoctum potum, auriginem tollit
Comp. pag. 239.
Stœchadis citrinæ florum decoctum vti-
liter datur. lib. 4. cap. 52.
Tamarindi dantur arquatis. lib. 1. cap. 126.
Trissago: vide Chamædrys.
Vermiculi terreni igne cremati, dantur vti-
liter felle suffusis, in puluerem triti, ex mar-
rubij vel absinthij decocto: adduntúrq; in e-
lectuarijs, ad idem paratis. lib. 2. cap. 61.
Vin-

Vincetoxici radicum ex vino decoctum, ictericis auxiliatur, nanque cutis nitorem præstat. lib. 3. cap. 90.

Vitis sylvestris sarmentorum & radicum decocto, ex vino albo, in operculato fictili, parato, regio morbo affectos sanari, quod non solum aluum exoluat, sed vrinam quoq; moueat, non desunt, qui scriptis mandarunt. lib. 4. cap. 175.

Ad iecoris inflammationem. CAP. CCCXXIX.

DIOSCOR. Chrysocomes radix, his conuenit, quos iecoris inflammatio male habet. lib. 4. capite 50.

Nardum celticum, inflammationibus iocinoris auxiliatur. lib. 1. cap. 7.

Nardum montanum eadem vi pollet. libr. 1. cap. 8.

Serpyllum iocinoris inflammationibus auxiliatur. lib. 3. cap. 39.

MATHIOL. Caphura incandescentes inflammationes extinguit, præsertim iocinoris. lib. 1. c. 75.

Fragariæ herbæ & radicum decoctum potum auxiliatur iocinoris inflammationibus. lib. 4. cap. 38.

Intybi maioris magna vis est ad calidos iocinoris morbos: & præsertim eius cum radice decoctum. Comp. pag. 144.

Iridis radicum decoctum, auxiliatur. lib. 1. cap. 1.

Linguæ ceruinæ: siue

Phyllitidis foliorum siccorū farina, ex co-

rundem aqua excepta & illita, refrigerat iocinoris ardores. lib. 3. cap. 104.

Trifolium acetoſum iecur refrigerat. lib. 3. cap. 106.

Vinum è creſpini fructu, poſt vindemias expreſſum, quod falsò officinæ de Berberis vocant, vtiliter datur ad iocinoris inflammationes. lib. 1. cap. 105.

Ad iecoris tumorem. CAP. CCCXXX.

MATHIOL. AQuę ſulphuroſæ, iocinoris tumorem mirificè reſoluunt. lib. 5. cap. 14.

Cicerum farina ex Intubi ſtillatitia aqua decocta, & iocinori illita, tumores illius reſoluit, pręſertim, ſi cum hyperici decocto miſceatur. lib. 2. cap. 97.

Ad iecoris duritiem. CAP. CCCXXXI.

DIOSCOR. AMmoniacum tritum, & cum aceto impoſitum, iocinoris duritias ſedat. libr. 3. capite 82.

MATHIOL. Centaurij minoris decoctum, ac pariter ſuccus iecoris duritiem tollit. lib. 3. cap. 7.

Ad venarum, aliorumq́ vaſorum obſtructionem. CAP. CCCXXXII.

DIOSCOR. ALlium: factum ex eo & oliua nigra intritum, quod myttoton vocant, ora venarum patefacit. lib. 2. cap. 146.

Cyperi radix venarum ſpiracula laxat. lib. 1. cap. 4.

Fici tam ſylueſtris quàm ſatiuæ lacteus ſuccus, meatus aperit. lib. 1. cap. 145.

Iun-

Iuncus odoratus venarum ſpiracula laxat. lib. 1. cap. 16.

Ladanum ora venarum patefacit. lib. 1. capite 110.

Mel ora venarum aperit. lib. 2. cap. 75.

Oleum laurinum venarum ſpiracula aperit. lib. 1. cap. 38.

Stœchas, ab obſtructione & infarctu liberat. lib. 3. cap. 27.

Vnguentum amaracinum venarum ſpiracula aperit. lib. 1. cap. 57.

Vnguentum anethinum venarum ſpiracula laxat. lib. 1. cap. 50.

Vnguentum cyprinum ora venarum aperit. lib. 1. cap. 54.

Vnguentum cinnamominum ora venarum aperit. lib. 1. cap. 63.

Vnguentum metopium ora venarum aperit. lib. 1. cap. 60,

Cardiaca obſtructiones aperit, quas frigida cauſa induxerit. lib. 4. cap. 89. MATHIOL.

Cardui lactei: ſiue

Cardui Mariæ radicis decoctum potum, obſtructiones aperit. lib. 3. cap. 19.

Eupatorij vulgaris decoctum, aut ſuccus, commodè propinatur, vaſorum infarctu laborantibus. lib. 4. cap. 37.

Herba Kunigundis: vide Eupatorium.

Imperatoriæ radix, obſtructiones aperit. lib. 3. cap. 65.

Iridis radicis decoctum potum, obſtructiones aperit, præſertim vbi craſſa fuerit

impacta materia. libro primo, cap. 1.

Lupuli turiones in acetarijs elixi, sumpti, obstructiones aperiunt. lib. 4. cap. 140.

Mentha græca, vasorum obstructiones aperit. lib. 3. cap. 35.

Myrti sylvestris turiones, obstructiones aperiunt. lib. 4. cap. 141.

Oleum amygdalarum amararum, obstructiones aperit. lib. 1. cap. 34.

Oleum cnicinum, viscerum obstructionibus efficax est. lib. 1. cap. 36.

Pseudocosti radicem præferunt, ad viscerum omnium obstructiones. lib. 1. cap. 15.

Ruscus: vide Myrtus sylvestris.

Stœchas ab obstructionibus & farctu liberat. lib. 3. cap. 27.

Tamarindi dantur obstructis. lib. 1. c. 126.

Tanacetum obstructiones viscerum aperit. Comp. pag. 584.

Corporis meatus, & spiracula cutis obstruentia & & occludentia. CAP. CCCXXXIII.

DIOSCOR. ACaciæ gummi cutis meatus obstruit lib. 1. cap. 115.

Amurca additur in medicamenta, meatus inductu suo obstruentia. lib. 1. cap. 120.

Argenti spumæ vis est occludere. libr. 5. capite 62.

Cadmia corporis meatus infarcit. libr. 5. cap. 46.

Cerussa occludit. lib. 5. cap. 63.

Gypsum obstruit. lib. 5. cap. 92.

Lapis

Lapis morochthus ſpiracula corporis occludere videtur. lib. 5. cap. 109.

Oui candidum crudum, cutis ſpiramenta occludit. lib. 2. cap. 44.

Palmularum nuclei, ſpiracula cutis obductu ſuo claudunt. lib. 1. cap. 125.

Pompholyx obſtruit. lib. 5. cap. 47.

Stibium meatus obſtruit. lib. 5. cap. 59.

Terra omnis, ſummam vim habet meatus obducendi, occludendique. lib. 5. cap. 127.

Tragacanthæ lacryma, cutis ſpiracula obſtruit. lib. 3. cap. 20.

Ad humorum fluxus. CAP. CCCXXXIIII.

AMbroſiæ vis eſt reprimere, ac repellere, & illitu adſtringere humores, qui in aliquam partem incumbunt. lib. 3. cap. 112. DIOSCOR.

Oleum ſinapinum transfert humores, qui in aliqua parte concreuerunt. lib. 1. cap. 36.

Ad humorum corruptionem. CAP. CCCXXXV.

LAc contra vitiatos corporis ſuccos, recens cum melle crudo, addito ſale datur, exigua aqua dilutum. lib. 2. cap. 64. IDEM.

Nuces pineæ datæ cum portulacæ ſucco, corruptorum humorum labem obtundunt. lib. 1. cap. 74.

Ad humorum craßitiem. CAP. CCCXXXVI.

IRidis Illyricæ radices, humorum qui ægrè reijciuntur, craſsitiem digerunt. libr. 1. capite 1. IDEM.

Vinum aromatites, pituitæ crassitiem extenuat. lib. 5. cap. 43.

MATHIOL. Alliaria, crassos humores extenuare & lentos incidere valet. lib. 3. cap. 108.

Angelicæ radix, per se sumpta, pituitosos lentosque humores digerit. Idem præstat & radicis decoctum. lib. 4. cap. 111.

Caucalidis succus, iocinoris, lienis, renumque pituitas extenuat. lib. 2. cap. 133.

Cinnamomi vulgaris stillatitia aqua, contra omnes ægritudines, quas frigus excitauerit, efficax est: vtpote quæ pituitam humorumque lentitiam digerat, incidat & absumat, flatusque discutiat, &c. In summa vbi excalfacere, aperire, incidere, digerere & roborare sit opus, huius aquæ vsus maximam præstat vtilitatem. Eam autem extrahendi ratio hæc est: Sumito dicti cinnamomi quantum licet optimi libram, idque leuiter contusum, in vas vitreum vel æneum, quod matulæ formam referat, conijcito, dein aquæ rosarum stillatitiæ libras quatuor, & vini albi odorati selibram infundito. vas illud in balneum aquæ tepentis, & non feruentis, imponito, atque inibi ore vasis prius obturato, viginti quatuor horis macerari sinito, post id tempus vitreo organo rostrato, quod ab effectu Galeram vocant, vas antedictum cooperito, & igne fornaci succenso, per balneum aquę feruentis, aquam stillatitiam elicito. Verùm canna stagnea vel vitrea, quæ duorum circiter cubitorum longitudinem

expleat,

expleat, organi vitrei rostro admouenda inserendaq́; est: illi postremò vas vitreum subijcito, quod manantem aquam excipiat. insuper prouidendum est, vt omnia vasorum orificia diligenter obstruantur, ne quid expirare possit. lib. 1. cap. 13.

Bilis feruorem extinguentia.
CAP. CCCXXXVII.

CAssiæ solutiuæ pulpa, bilis feruorem extinguit. lib. 1. cap. 13. MATHIOL.

Citriorum acidus succus, flauam reprimit bilem. lib. 1. cap. 131.

Dulcis radix: siue

Glycyrrhiza, mulcet humorum acrimoniam. lib. 3. cap. 5.

Limoniorum è succo, sicut & citriorum, fit serapium, ad restinguendum bilis feruorem non inutile. lib. 1. cap. 131.

Ribis vulgaris fructus, bilis acrimoniam retundat, impetumque donat. lib. 1. cap. 105.

Sanguinem mundantia. CAP. CCCXXXVIII.

CAssiæ solutiuæ pulpa, sanguinem mundat. lib. 1. cap. 13. IDEM.

Cassutha, venas pituitosis & biliosis exonerat humoribus, sed diuturno vsu ventriculum grauat, quæ tamen noxa tollitur, si anisi momentum adijciatur. lib. 4. cap. 172.

Lupuli turiones elixi, in acetarijs assumpti, sanguinem mundant. libro quarto capite 140.

Ribis vulgaris fructus, ſanguinis feruorem demulcet. lib. 1. cap. 105.

Hæmagoga, ſiue ſanguinem pellentia.
CAP. CCCXXXIX.

DIOSCOR. AMmoniacum cruentam vrinam pellit. lib. 3. cap. 82.

Eruum, ſanguinem per vrinam extrahit. lib. 2. cap. 102.

Erui farina, ſanguinem per veſicam aut aluum cum torminibus elicit, ſi largius in cibo aut potu aſſumatur. lib. 2. cap. 102.

Hemerocallis radix pota, aut cum melle & lana in peſſo appoſita, ſanguinem educit. lib. 3. cap. 120.

Laurus Alexandrina ſanguinem extrahit. lib. 4. cap. 142.

Rubia pota, nonnunquam ſanguinem pellit. lib. 3. cap 143.

Sabinæ folia cum vino pota, ſanguinem per vrinam eliciunt. lib. 1. cap. 88.

Thlapſi ſemen ſanguinem potu educit, lib. 2. cap. 150.

Phlegmagoga, ſiue pituitam & craſſos humores educentia. CAP. CCCXL.

IDEM. ACetum mulſum, craſſos humores extrahere creditur. lib. 5. cap. 18.

Æris flos, quatuor drachmarum pondere datus, craſſum humorem extrahit. l. 5. c. 48

Apij (quæ & Iſchas appellatur) radicis ſuperior pars, vomitione pituitas extrahit: inferior, per aluum: tota, vtrinq; purgationes mo-

uet. Succum ſi libet eximere, tuſa radix in fi-ctili mergitur, & agitata aqua, quod ſupernatat penna ſelectum, exiccatur, purgat vtraque parte is ſuccus, ſeſquiobolo potus. libr. 4. cap. 170.

Aqua marina pituitam expellit. lib. 5. c. 15.

Aſari radices, ſenis drachmis ex aqua mulſa potæ, veratri albi modo purgant. lib. 1. c. 9.

Betonicę radices ex hydromelite potæ pituitoſam vomitionem euocant. lib. 4. cap. 1.

Bryoniæ radicis ſuccus vere expreſſus, cum aqua mulſa potus, pituitam detrahit. lib. 4. cap. 176.

Centaurij minoris herba craſſos humores per aluum exigit, ſi decocta deuoretur. libr. 3. cap. 7,

Chamelæa detrahit pituitam, folijs præſertim in catapotio deuoratis. nanque duæ abſinthij partes, adiecta chamelææ vna, hydromelite excipiuntur, & in catapotia coguntur. lib. 4. cap. 166.

Clematidis alterius ſemen tritum, & in aqua aut hydromelite potum, pituitam detrahit. lib. 4. cap. 7.

Colocynthis: ſi in aqua mulſa aut paſſum incoquitur, & ſub diuo refrigeſcit, potu craſſos humores detrahit. Item: colocynthidis pilæ tuſæ, & clyſteribus infuſæ, pituitam eliciunt. lib. 4. cap. 171.

Cucumeris ſylueſtris radicis ſuccus ſeſquioboli pondere, & item cortex acetabuli quarta parte, pituitam deijciunt. lib. 4. c. 149

Cy-

Cyclamini radix cum hydromelite pota, pituitam detrahit. lib. 2. cap. 158.

Cynocrambes decoctiius, pituitam detrahit. lib. 4. cap. 184.

Daphnoidis folia recentia, vel arida, in potu pituitam extrahunt. lib. 4. cap. 143.

Ebulus Sambuci vires habet. libr. 4. capite 168.

Elatorium pituitam vtrauis parte extrahit, optima ſuſpirioſis purgatio. quòd ſi in animo ſit deiectionem moliri, adiecto ſalis duplo, & ſtibij quod colorare ſufficiat, ex aqua, erui magnitudine catapotia dato, poſteà cyathus vnus aquæ tepidæ ſorbeatur. Ad citandas tamen vomitiones aqua diluens Elaterium, ſubiectas linguæ partes penitiſsimè penna oblinito, quòd ſi quiſquam difficilius euomat, oleo aut vnguento irino reſoluito: ſomnum inhibeto. lib. 4. cap. 149.

Elleborum: vide Veratrum.

Empetron trahit pituitam, ſi bibatur in hydromelite vel iure aliquo. lib. 4. cap. 174.

Epithymum cum melle potum, pituitam per inferna detrahit. lib. 4. cap. 172.

Filiculæ radix arida, aquæ mulſæ inſparſa, pituitam detrahit. lib. 4. cap. 180.

Heliotropij maioris herbæ, decoctum ex aqua faſciculo manus plenæ, potum, pituitam per aluum extrahit. lib. 4. cap. 185.

Hippophęſti ſuccus, tribus obolis in aqua mulſa potus pituitas detrahet. Hæc purgatio priuatim Epilepſiæ, neruorum vitijs, & ortho-

orthopnœæ conuenit. libro quarto cap. 157.

Hippophais ſuccus ſyncerus, pituitas deijcit, oboli pondere. Erui verò farina ſubactus, quatuor obolis cum aqua mulſa. Frutex cum radicibus ſiccatus tunditur, & cum aquæ mulſæ dimidia hemina tritus datur. Radicis & herbæ liquamenti, in purgationibus modus eſt drachma. lib. 4. cap. 156.

Hyſſopum decoctum, ex aceto mulſo potum, craſſos humores educit per aluum. lib. 3. cap. 26.

Iridis Illyricæ radices, drachmis ſeptem ex hydromelite potæ, craſſam pituitam purgant. lib. 1. cap. 1.

Ius è vetere gallinaceo, crudos humores craſſosq; elicit, lib. 2. cap. 43. Huius iuris præparationem habes ſuprà. cap. 304,

Lapis magnes, datur cum aqua mulſa, trium obolorum pondere, vt craſſos humores eliciat. lib. 5. cap. 105.

Lathyris grana ſex vel ſeptem in catapotio, aut cum ficis, aut palumbis deuorata, pituitam trahunt: ſed poſtea aqua frigida ſorbenda. Succus eundem effectum præbet, tithymali modo exceptus. Cum gallinaceo, aut oleribus, folia decoquuntur ad eundem vſum. lib. 4. cap. 161.

Laureola: vide Daphnoides.

Lycij ſemen cyatho dimidio epotum aſſeuerant pituitam expurgare. lib. 1. cap. 114.

Mandragorę ſuccus, duobus obolis potus ex mulſo, pituitam trahit per vomitum. Ve-

rúm potu largiore, vita adimitur. lib. 4. c. 71.

Matricaria: siue

Parthenium siccatum, cum aceto mulso aut sale potum, non secus atque Epithymum pituitam detrahit. lib. 3. cap. 138.

Pepli fructus tusus & feruefactus reconditur, quo acetabuli mensura in hydromelitis, cyatho poto, pituita detrahitur. libr. 4. capite 162.

Peplidis eadem vis. lib. 4. cap. 163.

Polypodium: vide Filicula.

Pyrethri radix pituitam elicit. lib. 3. cap. 71.

Ricini grana triginta trita & pota pituitas per aluum extrahunt. Sed iniucunda & molesta admodum est purgatio, vehementer enim stomachum subuertit. lib. 4. cap. 158.

Sagapenum crassam pulmonis pituitam expurgat. lib. 3. cap. 79.

Sambuci folia, olerum more coquuntur, ad pituitam detrahendam. Item, caules teneri in patinis cocti, idem efficiunt. libr. 4. cap. 168.

Satureia Thymi vires habet. lib. 3. cap. 38.

Scammoniæ succi drachma vna vel oboli quatuor, ex aqua pura vel mulsa hausta, pituitam per inferna trahit. Dantur efficacioris purgationis causa, Succi, tres oboli, cum duobus veratri nigri, & aloes drachma vna. Fiunt quoque purgatorij sales, drachmis viginti succi scammoniæ in senos salis cyathos adiectis. Horum modus proportione virium, integer quidem tria cochlearia: medius duo: mini-

minimus vnum. Radicis drachma vna aut altera, purgat, cum ijs quæ retulimus. Nonnulli decoctum radicibus ebibunt. lib. 4. capite 165.

Sesamoides magnum datur tritum ad pituitæ deiectionem, quantum tribus digitis capitur, addito veratri albi sesquiobolo, ex aqua mulsa. lib. 4. cap. 147.

Sesamoidis parui semen, pituitas detrahit, ex aqua mulsa potum, dimidio acetabulo. lib. 4. cap. 148.

Sphondylij semen pituitam per aluum extrahit. lib. 3. cap. 74.

Staphis agria, cit plurimam pituitam, com manducata. Item: Eiusdem grana quindecim, si trita in aqua mulsa dentur, crassum humorem per vomitum purgant, sed qui hauserunt, ambulare debent. Prudenter tamen attendere oportet, & aquam mulsam continuò potui dare, quoniam pericula inferunt strangulationis, & fauces adurunt. lib. 4. cap. 150.

Thymelæę viginti granorum interna pars, si bibatur, pituitam per inferna detrahit, verùm fauces adurit. Itaque cum farina, aut polenta, aut in vuæ acino dari debet, aut melle cocto obductum deuorari. libr. 4. capite 167.

Thymum hanc vim habet, vt cum sale & aceto potum, pituitam per aluum detrahat. lib. 3. cap. 37.

Tithymali succi duo oboli in posca, pi-

tuitam detrahunt. Semen & folia eundem effectum præbent, dimidio acetabulo pota. lib. 4. cap. 159.

Veratrum nigrum pituitas detrahit, datum per se, aut cum scammonia, & tribus obolis, siue drachma salis. decoquitur vel cum lente & iusculis, quæ purgationis causa sumptitantur. lib. 4. cap. 146.

Vinum scammonites pituitam extrahit. lib. 5. cap. 45.

Vlmi crasior cortex, in vino aut aqua frigida vnciatim potus, pituitas trahit. lib. 1. capite 95.

MATHIOL. Aquæ nitrosæ si bibuntur, pituitam deijciunt. lib. 5. cap. 14.

Aquæ salsæ si bibuntur, pituitam eijciunt. Item: Clysteribus infusæ, pituitam attenuant & detrahunt, & ex ea prognatos dolores mirificè tollunt. lib. 5. cap. 14.

Asarina, drachmæ pondere pota, ex mulsa siue oxymelite, aluum exoluit, ducitque crassam pituitam. lib. 1. cap. 9.

Capparis fructus valet, ad derandendam deijciendamque pituitam, quæ ventriculo inhæserit. Comp. pag. 345.

Casiæ solutiuæ pulpa, pituitam excernit, nullo sanè incommodo. lib. 1. cap. 13.

Cassutha venas pituitosis exonerat humoribus, sed diuturno vsu ventriculum grauat, quæ tamen noxa tollitur, si anisi momentum adijciatur. lib. 4. cap. 172.

Dracunculi radicis farina drachmarum dua-

luarum pondere ex melle sumpta, pituitam tàm crassam quàm tenuem per inferna ducit. lib. 2. cap. 161.

Ebuli succus è radicibus expressus, crassam pituitam ad articulos decumbentem extrahit. lib. 4. cap. 168.

Frangulæ cortex pituitam expurgat. libr. 4. cap. 168.

Gratiola pituitam trahit. lib. 3. cap. 26.

Iridis radicis succus expressus, pituitam pellit. lib. 1. cap. 1.

Oleum cnicinum epotum, pituitam tum vomitionibus elicit, tum per inferna ducit. lib. 1. cap. 36.

Spinæ infectoriæ baccarum probè maturarum succi sumito libras duas, (atqui antequam succum prelo extrahas, buccas semicontusas quaternis diebus in fictili vitreato macerari per sese in calido loco permittito) quibus addito sacchari optimi sesquilibram, vel mellis electi probè despumati tantũdem. deinde lento igne decoquito ad Iulapij vel Syrupi spissitudinem, demum linteolo rariore colato, additoque pulueris cinnamomi selectissimi, gingiberis, cuiusque drachmas quatuor, caryophyllorum drachmas duas, & mundo vase asseruato. Datur potandum vnciæ quantitate & vsque ad drachmas decem. Educit enim facilè pituitam, & crassos ac lentos humores. lib. 1. cap. 102.

Turpetum deijcit pituitam, crassos lentosque humores, ad articulorum compagines &

remotiores corporis partes defluentes. Ve-rùm qui sumunt, cauere debent à piscium e[illegible] & australi flatu. lib. 4. cap. 130.

Vernix liquidus haustus, pituitam qu[illegible] ventriculo & intestinis hæserit expellit. lib. [illegible] capite 87.

Cholagoga, vel bilem euacuantia. CAP. CCCXL[illegible]

DIOSCOR. Absinthium expurgat bilem, quæ stoma-cho & ventri inhæret. lib. 3. cap. 23.

Androsæmi semen tritum, drachmarum duarum pondere potum, biliosa alui excre-menta expellit, sed à purgatione aquam ex-orbere oportet. lib. 3. cap. 155.

Apij (quæ & Ischas appellatur) radicis su-perior pars, vomitione bilem extrahit: infe-rior, per aluum: tota, vtrinque purgatione[illegible] mouet. Succum si libet eximere, tusa radi[illegible] in fictili mergitur, & agitata aqua, quod su-pernatat penna selectum, exiccatur: purga[illegible] vtraque parte is succus, sesquiobolo potus. lib. 4. cap. 170.

Asari radices, senis drachmis ex aqua mul-sa potæ, veratri albi modo purgant. libr. 1. capite 9.

Brassicæ caninæ decoctæ ius bilem detra-hit. lib. 4. cap. 184.

Centaurij minoris herba bilem per aluum exigit, si decocta deuoretur. lib. 3. cap. 7.

Chamelæa bilem detrahit, folijs præser-tim in catapotio deuoratis, nanque duæ ab-sinthij partes, adiecta chamelææ vna, hydro-melite excipiuntur, & in catapotia cogun-tur.

ur. libro quarto capite 166.

Clematidis ſecundæ ſemen tritum, & in aqua aut hydromelite potum, bilem detrahit. lib. 4. cap. 7.

Colocynthidis pilæ arefactæ & tuſæ clyſteribus infuſæ, bilem eliciunt. lib. 4. c. 171.

Cucumeris ſylueſtris radicis ſuccus, ſeſquioboli pondere, & item cortex, acetabuli quarta parte, bilem deijciunt. lib. 4. cap. 149.

Cynocrambe: vide Braſsica canina.

Ebulus Sambuci vires habet. lib. 4. c. 168.

Elaterium bilem vtrauis parte extrahit. quòd ſi in animo ſit deiectionem moliri, adiecto ſalis duplo, & ſtibij, quod colorare ſufficiat, ex aqua, erui magnitudine catapotia dato, poſtea cyathus vnus aquæ tepidæ ſorbeatur. Ad citandas tamen vomitiones, aqua diluens Elaterium, ſubiectas linguæ partes penitiſsimè penna oblinito. quod ſi quiſquam difficilius euomat, oleo aut vnguento irino reſoluito: ſomnum inhibeto. libr. 4. capite 149.

Elleborum: vide veratrum.

Empetron bilẽ trahit, ſi bibatur in hydromelite vel iure aliquo. lib. 4. cap. 17.

Filiculæ radix arida, aquæ mulſæ inſparſa, bilem detrahit. lib. 4. cap. 180.

Heliotropij maioris herbæ decoctum, ex aqua faſciculo manus plenæ potum, bilem per aluum extrahit. lib. 4. cap. 185.

Hippophais ſuccus ſyncerus, bilem deijcit, oboli pondere. Erui verò farina ſubactus,

quatuor obolis cum aqua mulſa. Frutex cum radicibus ſiccatus tunditur, & cum aquæ mulſæ dimidia hemina, tritus datur. Radicis & herbæ liquamenti, in purgationibus modus eſt drachma. lib. 4. cap. 156.

Iridis Illyricæ radices, drachmis ſeptenis ex hydromelite potæ, bilem purgant. libr. 1. capite 1.

Lathyris ſex vel ſeptem grana in catapotio, aut cum ficis, aut palmulis deuorata, bilem trahunt, ſed poſtea aqua frigida ſorbenda. Succus tithymali modo exceptus, eundem effectum præbet. Cum gallinaceo aut oleribus folia decoquuntur ad eundem vſum. lib. 4. cap. 161.

Lychnidis ſyluęſtris ſeminis drachmę duę potæ, bilem per aluum detrahunt. libr. 3. capite 98.

Matricaria: vide Parthenium.

Mercurialis in aqua cocta, epoto iure bilem detrahit. lib. 4. cap. 183.

Oleum Elæomeli vocatum, bilem cruditatesq́; detrahit, ſextario cum hemina aquæ dato, ſed qui ſumpſere, torpeſcunt, & viribus deficiuntur, quod minimè vereri oportet, ſed crebrò excitare, ne veterno preſsi, ſomnos captent. lib. 1. cap. 32.

Parthenium ſiccatum, cum aceto mulſo aut ſale potum, bilem detrahit. lib. 3. cap. 138.

Pepli fructus tuſus & ferueſactus reconditur, quo poto acetabuli menſura in hydromelitis cyatho, bilis detrahitur. lib. 4. c. 162.

Pe-

Peplidis idem vſus. lib. 4. cap. 163.

Polypodium: vide Filicula.

Pycnocomi radicis drachmæ duæ in aqua mulſa potæ, bilem extrahunt. lib. 4. cap. 169.

Ricini grana triginta trita & pota, bilem per aluum extrahunt. Sed iniucunda & moleſta admodum eſt purgatio, vehementer enim ſtomachum ſubuertit. lib. 4. cap. 158.

Sambuci folia, olerum more coquuntur, ad bilem detrahendam. Caules teneri in patinis cocti, idem efficiunt. lib. 4. cap. 168.

Scammoniæ ſuccus, drachmæ vnius vel quaternum obolorum pondere, ex aqua pura vel mulſa hauſtus, bilem per inferna trahit. Dantur efficacioris purgationis cauſa, de ſucco tres oboli, cum duobus veratri nigri, & aloes drachma vna. Fiunt quoque purgatorij ſales, ex viginti drachmis ſucci ſcammoniæ, & ſex cyathis ſalis. Horum modus proportione virium, integer quidem, tria cochlearia: medius, duo: minimus vnum: Radicis drachma vna aut altera, purgat cum ijs quæ retulimus. Nonnulli decoctum radicis ebibunt. lib. 4. cap. 165.

Seſamoidis magni ſemen, datur ad bilis deiectionem tritum, quantum tribus digitis capitur, ex aqua mulſa, addito veratri albi ſeſquiobolo. lib. 4. cap. 147.

Seſamoidis parui ſemen, ex aqua mulſa dimidij acetabuli menſura potum, detrahit bilem. lib. 4. cap. 148.

Thapſiæ tam cortex radicis, quàm ſuccus,

purgandi vim habent, & lacteus ſuccus in aqua mulſa potus, nam vtrinque bilem extrahunt. Radicis modus, quatuor oboli, cum tribus drachmis ſeminis anethi: Succi, tres oboli: Lactis, vnus: Quod eo amplius ſumitur, periculoſum. Hæc purgatio priuatim conuenit ſuſpirioſis, & diuturnis laterum doloribus, reiectionibusque. lib. 4 cap. 151.

Thlaſpi ſemen acetabuli menſura potum, bilem vtrinque extrahit. lib. 2. cap. 150.

Thymelæę granorum viginti interna pars ſi bibatur, bilem per inferna detrahit, verùm fauces adurit. Itaque cum farina, aut polenta, aut in acino vuæ dari debet, aut melle cocto obductum deuorari. libro quarto capite 167.

Tithymali ſucci duo oboli in poſca bilem detrahunt. Item: ſemen & folia eundem effectum præbent, dimidio acetabulo pota. lib. 4. cap. 159.

Tragorigani decoctum potum, bilem deijcit. lib. 3. cap. 29.

Veratrum nigrum bilem detrahit, datum per ſe, aut cum ſcammonia, & tribus obolis ſiue drachma ſalis. decoquitur vel cum lente & iuſculis, quæ purgationis cauſa ſumptitantur. lib. 4. cap. 146.

Vinum ſcammonites bilem extrahit. lib. 5. cap. 45.

Vnguentum ſuſinum potum, bilem per aluum extrahit. lib. 1. cap. 51.

MATHIOL. Caſsiæ ſolutiuæ pulpa, bilem excernit,

nullo

nullo sanè incommodo. lib. 1. cap. 13.

Cassutha venas biliosis exonerat humoribus, sed diuturno vsu ventriculum grauat, quæ tamen noxa tollitur, si anisi momentum adijciatur. Item: bilem deijcit, præsertim absinthio admista, in quem vsum decoquitur, bibiturque eius decocti selibra, cum sacchari sesquiuncia. lib. 4. cap. 172.

Chamædryos semen, drachmæ pondere potum, bilem per vrinam ducit. libr. 3. capite 96.

Frangulæ cortex bilem ducit. lib. 4. c. 168.

Gratiola bilem trahit. lib. 3. cap. 26.

Iridis radicis expressus succus, bilem flauam pellit. lib. 1. cap. 1.

Manna bilem facilè educit. libro primo capite 73.

Nasturtij semen, decem denariorum pondo, ex aqua potum, bilem subducit. libr. 2. capite 149.

Pruna bilem deijciunt. lib. 1. cap. 137.

Trissago: vide Chamædrys.

Melanagoga siue melancholicum humorem pargantia. CAP. CCCXLII.

ALypi semen, atram bilem deijcit, si mensura Epithymo pari, cum sale & aceto sumitur. Verùm interanea leuiter exulcerat. lib. 4. cap. 173.

DIOSCOR.

Epithymum cum melle potum, detrahit bilem atram per inferna. libro quarto capite 172.

Ius è vetere gallinaceo paratum. atram bilem elicit. lib. 2. cap. 43. Huius iuris præparandi rationem habes suprà cap. 304.

Mandragoræ succus, duobus obolis ex mulso potus, bilem atram per vomitum extrahit. Verùm potu largiore vitam adimit. lib. 4. cap. 71.

Origanum heracleoticum aridum, acetabuli mensura in aqua mulsa potum, atros humores per aluum extrahit. lib. 3. cap. 28.

Pulegium ex posca potum, atram bilem per aluum exigit. lib. 3. cap. 30.

Thymoxalme atros humores trahit. lib. 5. capite 20.

MATHIOL.

Argentum viuum præcipitatum datur melancholicis, Armenij lapidis modo, nanque eosdem præbet effectus, vomitionibus expurgans. lib. 5. cap. 70.

Armenius lapis mirum in modum præstat ad atram bilem deijciendam. Item: Lapis armenius ille, qui in compluribus Germaniæ locis foditur, atra bile vexatis maximè confert, (vt equidem testari possum) ijs vomitum & aluum ciens. lib. 5. cap. 65.

Asarina, drachmæ pondere, ex mulsa siue oxymelite pota, ducit atros humores. libr. 1. capite 9.

Rutæ syluestris (quæ Armola vocatur) semen, datur ad purgandam bilem atram magno auxilio, paraturque potandum hoc modo: Conijciuntur in mortarium, seminis grana quindecim, prius clarissima aqua ablu-

luta,

ıta, & deinde ligneo piſtillo teruntur, aſ-
ınduntur que aquæ fontanæ quatuor vn-
iæ, eodemque piſtillo aliquantiſper miſcen-
ur, demum linteolo percolatur cremor, cui
dduntur mellis optimi vnciæ tres, & olei ſe-
amini aut amygdalini vnciæ duæ, & id om-
ıe propinatur melancholicis, facit enim co-
ɔioſas vomitiones. lib. 3. cap. 46.

Spinæ infectoriæ baccas, ad reſoluendam
ıluum cum ſaccharo decoquunt, eijcit enim
ıtram bilem. lib. 1. cap. 102.

Hydrogoga, ſiue aquam elicientia.
CAP. CCCXLIII.

AEris ſquama, ex aqua mulſa pota, aquam trahit. Aliqui farina ſubactam dant in catapotio. lib. 5. cap. 49. DIOSCOR.

Braſsicæ caninæ decoctæ ius, aquam detrahit. lib. 4. cap. 184.

Cyclamini radix cum hydromelite pota, aquam detrahit. lib. 2. cap. 158.

Cynocrambe: vide Braſsica canina.

Ebulus Sambuci vires habet: libr. 4. cápite 168.

Empetron in hydromelite vel iure aliquo potum, trahit aquam. lib. 4. cap. 174.

Hemerocallis radix pota, aut cum melle & lana in peſſo appoſita, aquam educit. libr. 3. cap. 120.

Hippophais ſuccus ſyncerus, deijcit aquam, oboli pondere hauſtus. Erui verò farina ſubactus, quaternis obolis, cum aqua

mulſa. Frutex cum radicibus, ſiccatus tunditur, & cum aquæ mulſæ dimidia hemina tritus, datur. Radicis & herbæ liquamenti, in purgationibus modus eſt drachma. libr. 4. cap. 156.

Hippophæſti ſuccus, tribus obolis in aqua mulſa potus, aquam detrahit. libr. 4. capite 157.

Lactucæ ſylueſtris ſuccus, aquam per aluum elicit, in aceto mulſo ad duos obulos potus. lib. 2. cap. 130.

Lathyris grana ſex vel ſeptem in catapotio, aut cum ficis, aut palmulis deuorata, aquas trahunt, ſed poſtea aqua frigida ſorbenda. Succus tithymali modo exceptus, eundem effectum præbet. Cum gallinaceo aut oleribus, folia decoquuntur ad eundem vſum. lib. 4. cap. 161.

Mercurialis in aqua cocta, epoto iure aquam detrahit. lib. 4. cap. 183.

Ricini grana triginta trita & pota, aquas per aluum extrahunt. Sed iniucunda & moleſta admodum eſt purgatio, vehementer enim ſtomachum ſubuertit. lib. 4. cap. 158.

Sambucus aluo detrahit aquã. l. 4. c. 168.

Thymelææ viginti granorum pars interna, ſi bibatur, aquas per inferna detrahit, verùm fauces adurit, itaque cum farina, aut polenta, aut in vuæ acino dari debet, aut melle cocto obductum, deuorari. Item: Semen illitum acetabuli modo cum diluta vini portione, aquam extrahit. lib. 4. cap. 167.

Tripolij radicis drachmæ duæ in vino po- e, aquam vrinamque per aluum extrahunt. b. 4. cap. 130.

Vitis ſylueſtris radix ferueſacta in aqua, & in cyathis duobus vini, aqua marina di- uti, pota, humorem alui ciet. libro quarto ap. 175.

Ebulus Sambuci vires habet. lib. 4. c. 168. MATHIOL.

Frangulę cortex hydropicorum aquas du- cit. lib. 4. cap. 168.

Iridis radicum expreſſus ſuccus, aquas cu- tem ſubeuntes pellit. lib. 1. cap. 1.

Lactucæ ſylueſtris lac extrahunt per meſ- ſem tritici, & purgare aquam inter cutem di- cunt. lib. 2. cap. 130.

Sambuci ſuccus è radicis cortice expreſ- ſus, aquam inter cutem pellit. libro quarto capite 168.

Omnes humores purgantia. CAP. CCCXLIIII.

ELleborus albus: ſiue Veratrum nigrum, vomitione varios extrahit humores. Datur per ſe ieiunis, & cum ſeſama, aut ptiſanæ ſucco, aut halicæ aut lentis cremore, cum aqua mulſa, aut pulte, aut quauis alia ſorbitione. Cogitur cum pa- ne, & ita inaſſatur. Dant nonnulli in pultis ſorbitione, aut copioſo halicæ cremore, aut paucum antea cibum dari præcipientes, ſta- tim veratrum offerunt, ijs præſertim, qui- bus ſtrangulationis ſuſpicio imminet, aut ſi valetudo corpus infirmat; hoc enim modo DIOSCOR.

deiectio nihil periculi minatur, quòd cib munitis non intempestiuè medicamentun corporibus offeratur. lib. 4. cap. 145.

MATHIOL. E Sena nostrate adhuc in agro virente, & rosarum diluto, ego quotannis Syrupun parare soleo, qui tutò largeque omnes pur gat humores, daturque commodè prægnan tibus, & pueris, & cuiuscunque ætatis ho minibus. lib. 3. cap. 70.

Purgantia medicamenta, ne ventriculo noceant.

CAP. CCCXLV.

DIOSCOR. ALoe alijs purgatorijs medicamentis ad. mista, præstat, vt minus stomachum in. festent. lib. 3. cap. 22.

Ad nimiam purgationem inhibendam.

CAP. CCCXLVI.

IDEM. HIs, qui eximiè vacuantur, continuè vi- num & oleum dare conuenit, etenim vomendo restituuntur. Quòd si vomitiones non finiantur, aqua frigida, polenta, posca, poma, & quæ stomachum densando corro- borant, offerenda sunt. lib. 4. cap. 149.

MATHIOL. Cùm plerunque eueniat, vt medicamenta quæ modum excedunt, varia ac diuersa ad- ferant incommoda, quæ etiam ob sui repen- tinam vehementiam, pręsentanea exposcunt remedia, nempe continentes vomitus, per- petua alui profluuia, tam cæterorum humo- rum quàm puri sanguinis, cùm vasorum os- cula veneni vi referantur, conuulsiones, pręfoca-

cationes, animi deliquium & virium omnium imbecillitatem: idcircò non modò attendendum fuerit, vt medicamenti vis antidotis superetur, sed etiam vt ipsis granibus symptomatis omni diligentia succurratur, quandoquidem hæc sæpius tanti sunt ponderis, vt maiorem celerioremque expetant curationem quàm cętera. Inhibentur itaque vomitus modum excedentes (si tamen medicamentum cum humoribus reiectum sit) adstringentibus medicamentis, quæ ventriculum roborant, exterius præsertim illitis, quin & vinculis, ac fibulis, externis membris obtortis. Faciunt ad hoc in corpus sumpta, flaua myrobalana, tam sicca quàm saccharo asseruata: item nuces cum putaminibus saccharo similiter conditæ, diacytonites, saccharum rosaceum diutius inueteratum, addita lemnia sphragide: præterea cydoniorum, & punicorum malorum vinum, syluestrium prunorum succus, myrti baccæ, rhus, rosa sicca, syluestrium rosarum semen, cornu ceruinum combustum, santala, corallia, omphacium, acetum, & id genus alia. Sed eorum, quæ exterius illita, prosunt, hæc sese offerunt, indica videlicet & celtica nardus, mentha, glandes, lentissima resina, thus, flaua myrobalana, myrti folia, rhus, melinum, nardinum, lentiscinum, & myrtinum oleum. Nec tantum pollent hęc ad vomitiones compescendas: sed etiam pari facultate valent ad sistendas alui fluxiones, quæ modum exce-

Ad vomitū.

Ad alui fluxum.

dant: verùm ijs vniuersa aluus est illinend
ab ipso ventriculi ore ad pubem vsque. Præ
stat & brachia ab scapulis ad manus, & cru
ra à coxendicis articulo ad pedes vsque fascij
constringere, offusis subinde austeris planta
rum succis. Confert item sudoris excitatio
aut detentis ægris in calido cubili, aut laco
nicis arte calefactis, in quibus ægros capu
emittere oportet, aut brachijs, aut cruribus
in calidæ balneo demersis. Ab his dare con

Ad animi deliquium.

uenit, quæ adstringunt & roborant. Princi
pes in vniuersum facultates roborant odo
rata medicamenta, cuiusmodi sunt rosæ sic
cæ, caphura, garyophylla, agallochum, sty
rax, laserpitij lacryma, iuniperi baccæ, san
tala omnia, & id genus plura. Prætulit in hu
iuscemodi alui fluxionibus Auicenna nastu
tij semen tostum, trium drachmarum ponde
re, ac subinde in lacte decoctum, quousque
lac concreuerit, & postremò potum. Si verò
hæc non profuerint, soporiferis vti licebit
nimirum Philonis medicamento, athanasia,
requie, & alijs quibuscunque quæ opium au
meconium exceperint. Nam etsi hæc quoque
noxa haud vacent, tantum tamen adferunt
iuuamenti (si tamen recta ratione exhibean
tur) vt ijs tutò in tam magno discrimine, me
dici vti possint. In summa, si optimam habe
remus theriacam, quæ ex adulterinis & sup
posititijs non esset confecta medicamentis,
omnibus præponeretur antidotis in supe
randa vi medicamentorum aluum ducenti

um. Siquidem testatur Galenus, pluribus in locis, suis in libris de theriaca ad Pisonem & Pamphilianum, illud optimæ theriacæ indicium esse, vt à præsumpto deiectorio pharmaco pota, humorum deiectionem impediat, citra vllam ægrotantium noxam. Id quod nobis experientia compertum est præstari ab antidoto nostro. (cuius descriptio tradetur infrà parte 2. cap.12.) Prodest non parum præter hęc vomitionibus & fluxionibus prędictis etiam victus regimen ex adstringentibus & austeris institutum, quæ deinde niue vel glacie refrigerari conuenit, aut in altum aquæ puteũ fune suspendi. Adiuuantur conuulsiones, quæ ab ingentibus laboriosisque alui profluuijs eueniunt, ijs duntaxat cibis, quibus ad refocillanda exinanita corpora viresque roborandas vtuntur medici. Quo in negotio præfertur humanum lac ab ipsis exuctum vberibus: quin & dulcium amygdalarum cremor, & earum pariter oleum, ciborum condimentis admistum. Prosunt & nuclei pinei, pistacia, indicæ nuces, & melopeponum semen, omnia in mortario contusa, & caporum iure colliquata, addito candidiori saccharo. Opem similiter fert, caporum & phasianorum extenteratorum carnium eliquatus succus, carnibus ipsis tenuiter incisis, vitreo vase conclusis, & in aquæ balneum eodem in vase decoctis, quousque vniuersus ab his exudauerit succus: is nanque frequenter potus cochlearis mensura (vt libello de

Ad conuulsiones.

viri-

viribus cordis prodidit Auicenna) magis succurrit imbecillitati cordis quàm aliusqui uis cibus. Conducunt præterea recentium ouorum vitelli carnium iuribus admisti, & saccharo respersi: insuper caporum phasianorum, perdicum, & attagenarum pulpa in mortario contusa, & iure & saccharo temperata. Præfocationibus porrò subuenimus ijsdem tum auxilijs tum medicamentis, quæ mortiferis fungis, (infrà parte 2. cap. 53. descripta) aduersantur. lib. 6. cap, 33.

Ad præfocationes.

Humores ex alto trahentia. CAP. CCCXLVII.

DIOSCOR. CAlamintha ex alto humores euocat, summam cutem exurens. lib. 3. cap. 36.

Sinapi cum ficis admistum, & impositum donec rubescat locus, confert, cùm permutandæ valetudinis gratia ex alto vitia extrahenda sunt. lib. 3. cap. 148.

Thapsiæ tam radix quàm succus, omnium maximè, quæ pares cum eis vires adepta sunt, vim habent extractoriam ex alto, vbi ex imo aliquid euocandum est, aut meatuum laxitas aliò transferenda est. lib. 4. cap. 151.

Exulcerantia & crustas excitantia.

CAP. CCCXLVIII.

IDEM. AVripigmentum crustas cum vehementi vredine & violento morsu excitat. libr. 5. capite 80.

Calci viuæ vis est ignea, mordens, adurens & crustas inducens. lib. 5. cap. 91.

Chry-

Chrysocolla corpus modicè mordendo [e]xest. lib. 5. cap. 64.

Cœruleus lapis crustas gignit & exulce[r]at. lib. 5. cap. 66.

Fici lac & succus exulceratorijs medica[m]entis imponuntur. lib. 1. cap. 145.

Fuligo pictoria ad erodendum efficax. lib. [.]. cap. 139.

Lapis asius: ex eo fiunt loculi, qui corpo[r]a erodunt. lib. 5. cap. 99.

Ochræ vis est erodere. lib. 5. cap. 68.

Pedicularis herba vrentibus malagmatis [i]mponitur. lib. 4. cap. 150.

Ranunculi folia, flores & cauliculi recen[t]es illitu exulcerant, & crustas non sine do[l]ore gignunt. lib. 2. cap. 171.

Sarmentorum cinis crustas obducentibus medicamentis admiscetur. lib. 5. cap. 93.

Staphis agria: vide Pedicularis herba.

Veratrum nigrum erodentibus medicamentis admiscetur. lib. 4. cap. 146.

Exulcerantium vires hebetantia.

CAP. CCCXLIX.

Acaciæ gummi, medicamentorum quibus admiscetur acrimoniam hebetat. lib. 1. cap. 115. DIOSCOR.

Lac recens efficax est contra rosiones vstionesque ab exitialibus medicamentis factas: vti à cantharidibus, aut salamandra, bupreste, aut pinorum eruca, hyoscyamo, dorycnio, aconito, aut ephemero. Præsertim

bubulum ad id eximiè confert. lib 2. cap. 64.

Oleum omne vlcerantium medicamentorum vires, permistum, hebetat. lib. 1. cap. 28.

Ad inflammationem viscerum. CAP. CCCL.

DIOSCOR. AMnomum inflammationes viscerum lenit ex vua passa. lib. 1. cap. 14.

Cassia aduersus intestinas inflammationes omnes, pota proficit. lib. 1. cap. 12.

Fœnum græcum in aqua mulsa coctum aduersus tam internas quàm externas inflammationes efficaciter illinitur. lib. 2. cap. 95.

Lini semen cum melle, oleo, exiguaq; aqua decoctum, aut melle exceptum, discutit & emollit omnem intus forisque inflammationem. lib. 2. cap. 96.

Lentis palustris stillatitiam aquam magni faciunt quidam ad internas viscerum inflammationes. lib. 4. cap. 83.

Solani maioris stillatitia aqua ex tota planta (vt quidam experimentatores promittũt) pota duorum aut ad summum triũ cochleariorum mensura, internas viscerum inflammationes extinguit, nullo corporis incommodo: sed (vt illi aiunt) à copiosiore potu abstinendum. lib. 4. cap. 69.

Ad lienis affectus in genere. CAP. CCCLI.

IDEM. ABsinthium tritum cum ficis, aceto & loliacea farina, lienosis subuenit. l 3. c. 2.

Adianti decoctum potum, prodest lieni. lib. 4. cap. 131.

Agarici drachma vna dari solet, si lien negotium exhibet. l. 3. c. 1.

Alcyonij tertium genus, lieni idoneū eſt. lib. 5. cap. 94.

Anchuſæ primæ decoctum, lieni datur, & ſi febris ſit, ex aqua mulſa. lib. 4. cap. 23.

Aqua, in qua candens ferrū eſt reſtinctum, potu lienoſis auxiliatur. lib. 5. cap. 53.

Ariſtolochia rotunda cum aqua pota, lieni auxiliatur. lib. 3. cap. 4.

Betonicæ drachma vna, ex aceto mulſo pota, lienis vitijs medetur. lib. 4. cap. 1.

Braſsicæ folia cruda, cum aceto lienoſis proſunt. lib. 2. cap. 113.

Bunium lieni vtile. Tam humidi quàm ſicci, expreſsiq; ſucci caulibus, folijs radicibuſque, vſus inualuit ex aqua mulſa. l. 4. c. 119.

Cancamum lienoſis datur. lib. 1. cap. 23.

Capillus veneris: vide Adiantum.

Crocodilij radix feruefacta in aqua, lienoſis datur, eos euidenter adiuuans. lib. 3. c. 10.

Dictamnum, Pulegij vires habet. lib. 3. capite 31.

Glaſtum ſylueſtre, potu & illitu lienoſis auxiliatur. lib. 2. cap. 180.

Hederæ folia recentia, ex aceto cocta, aut cruda, cum pane trita & illita, Lienes ſanant. lib. 2. cap. 175.

Hyſſopum cum fico & nitro lieni illinitur. lib. 3. cap. 26.

Iridis Illyricæ radices, ex aceto potæ, lienoſis auxiliantur. lib. 1. cap. 1.

Iſatis: vide Glaſtum.

Lacca: vide Cancamum.

Lapidis aſſij flos, cum aceto & calce viua, cataplaſmatis modo lienoſis imponitur. lib. 5. cap. 99.

Lepidium lienoſis prodeſt, ſi cum helenij radice, quarta parte horæ illinatur. lib. 2. capite 170.

Lupinorum decoctum lienoſis prodeſt. lib. 2. cap. 103.

Myricæ è caudice Lienoſis calices potorios moliuntur, quò datus in his potus proficiat. lib. 1. cap. 99.

Oleum amygdalinum lienoſis proficit. lib. 1. cap. 34.

Pancratij radicis ſuccus, cum Erui farina in paſtillos digeritur, qui ſplenicis cum hydromelite commodiſsimè dantur. lib. 2. capite 168.

Polemoniæ radix drachmæ pondere lienoſis ex aceto datur. lib. 4. cap. 8.

Polij feruefacti ius, ex aceto potum, lienoſis medetur. lib. 3. cap. 107.

Polytrichon: vide Adiantum.

Pulegium cum ſale lienoſis vtiliter illinitur. lib. 3. cap. 30.

Raphani cortex, lienoſis vtilis eſt. libr. 2. cap. 106.

Rhaponticum datur eodem quo Agaricum pondere, ſi lienes exercet, in aceto mulſo. lib. 3. cap. 2.

Sagapenum lienoſis datur. lib. 3. cap. 79.

Sinapi cum ficis admiſtum, ad lienes confert, impoſitum, donec rubeſcat locus. lib. 2. cap. 148.

Si,

Cubebæ lienem iuuant. lib.1. cap.10.

Elenij aridæ radicis farina, denarij pondere, diebus aliquot, ex vino vetere hausta, ſpleneticos iuuat. lib.1. cap.127.

Fragariæ folia & radix lieni conferunt. lib. 4. cap. 38.

Hederæ foliorum ſuccus, ex vino auſtero potus, lienoſos ſanat. lib. 2. cap. 175.

Imperatoriæ radix liene affectos iuuat. lib. 3.cap. 65.

Lauer: vide Sium.

Lingua ceruina lienoſis auxiliatur. libr. 3. cap. 104.

Mentha græca ex Irino oleo lienoſis illinitur. lib. 3. cap. 35.

Mumia ad lienis affectus ex cari decocto vtiliter bibitur. lib. 1. cap. 85.

Phyllitis: vide Lingua ceruina.

Roſmarinum coronarium prodeſt lienoſis. lib. 3. cap. 73.

Sampſuchum: vide Amaracus.

Siũ confert in cibis ſpleneticis. lib. 2. c.120.

Tamarindi lienoſis vtiliter dantur. libr. 1. cap. 126.

Vinum guaiaci (cuius conficiendi ratio infrà cap. 594. tradetur) Lienis morbis pituita genitis, mirificè ſuccurrit. lib. 1. cap. 111.

Ad lienis tumorem. CAP. CCCLII.

DIOSCOR. Acetum ſcillinum, prodeſt lienis incremento laborantibus. Datur ieiunis, initio exiguum, paulatim adaugendo, ad cyathum

hūm vſque, nonnulli binos dant cyathos aut argius. lib. 5. cap. 21.

Acori decoctum, lienem abſumit. libr. 1. capite 2.

Ammoniaci drachma vna pōta, lienem cōſumit. lib. 3. cap. 82.

Aſpleni folia in aceto ferueſacta, hanc habent vim, vt per dies quadraginta pota, lienem abſumant: quibus etiam contritis, lienem ex vino illini oportet. libro tertio capite 134.

Bryoniæ radix, tribus obolis ex aceto, triginta diebus pota, lienem conſumit. Illinitur ad idem cum fico. lib. 4. cap. 176.

Capparis fructus, drachmis duabus in vino potus, quadraginta diebus, lienem abſumit. Radicis cortex aridis, cum farina hordei, ad idem illinitur. lib. 2. cap. 169.

Chamædrys ex aceto pota, lienem conſumit. lib. 3. cap. 96.

Corallium ex aqua potum, lienem abſumit. lib. 5. cap. 97.

Cyclamini radix lienem abſumit. libr. 2. cap. 158.

Cyclamini ſecundi, acini drachmæ vnius pondere poti, cum vini albi cyathis duobus, quadraginta diebus, lienem per vrinam & aluum abſumunt. lib. 2. cap. 159.

Dictamnum lienem imminuit. libr. 3. capite 31.

Filicis maris radix pota, lienis incremento laborantes recreat. lib. 4. cap. 178.

Fœnum græcum cum aceto & nitro lienem extenuat. lib.2. cap.95.

Glandis vnguentariæ drachma vna pota, lienem absumit. lib. 4. cap. 154.

Hemionitis ex aceto pota, lienem absumit. lib. 3. cap. 135.

Lapathi radices cum aceto, lienem extenuant. lib. 2. cap. 108.

Lapis naxius: quod ex eo exacuendo ferro deteritur, cum aceto potum, lienem absumit. lib. 5. cap. 125.

Leucoij lutei radices cum aceto illitæ, lienem reprimunt. lib. 3. cap. 121.

Lonchitis altera ex aceto pota, lienem absumit. lib. 3. cap. 145.

Matrisylua: vide Periclimenon.

Myricæ foliorum decoctum cum vino potum lienem absumit. lib. 1. cap. 99.

Nardum celticum aduersus lienem ex vino bibitur. lib. 1. cap. 7.

Nardum montanum ad idem efficax. libr. 1. cap. 8.

Nasturtij semen lienem imminuit. Item: cum melle illitum, lienem extenuat. lib. 2. cap. 149.

Nymphææ radix sicca, cum vino pota, lienem absumit. lib. 3. cap. 131.

Periclymeni seminis drachma vna in vino quadraginta diebus pota, lienem absumit, sed vrinam ciet statim à sexta die cruentam. lib. 4. cap. 13.

Peucedanum lienem absumit. lib. 3. c. 76.

Pipe-

Piperis radix cum aceto pota vel illita, lienem reprimit. lib. 2. cap. 153.

Raphani ſemen lienem extenuat. lib. 2. capite 106.

Rubiæ ſemen ex aceto potum, Lienem abſumit. lib. 3. cap. 143.

Rumex: vide Lapathum.

Spatula fætida: vide Xyris.

Tamarix: vide Myrica.

Teucrium recens cum poſca, aut aridę fervefactæ ius, potu lienem potenter abſumit. lib. 3. cap. 95.

Triſſago: vide Chamædrys.

Vinum ex panace lienis craſsitiem extenuat. lib. 5. cap. 45.

Vinum è thymelæa lienem abſumit. lib. 5. cap. 45.

Viſcum cum calce, gagate aut aſio lapide coctum & impoſitum, lienem abſumit. lib. 3. cap. 87.

Vitis alba: vide Bryonia.

Vitis nigrę viticulæ primo germinum partu erumpentes, in olera receptæ, lienem abſumunt. lib. 4. cap. 177.

Xyridis ſemen, tribus obolis cum aceto potum, lienem abſumit. lib. 4. cap. 22.

Aquæ ſulphuroſæ lienis tumorem mirificè reſoluunt. lib. 5. cap. 14. MATHIOLO.

Cyclamini radicis ſuccus, vtiliter additur in vnguentis, quæ ad ſplenis tumorem parantur. lib. 2. cap. 159,

Eruum lienem minuit, à ieiunis deuora-

tum. libro ſecundo capite 102.

Eupatorium vulgare : vide Herba Kuni gundis.

Fraxini ramorum cortex in aqua decoctus ſplenem abſumit, vbi pluribus diebus eiuſ dem decoctum bibant ſplenetici. lib. 1. c. 92

Herbę Kunigundis decoctum, aut ſuccus commodè propinatur contra ſplenis tumorem. lib. 4. cap. 37.

Nuces myriſticæ lienem abſumunt. lib. 1 cap. 141.

Orobus: vide Eruum.

Piloſellam non deſunt qui commendent ad lienis tumores, quòd lienem roboret. lib. 4. cap. 10.

Terebinthina reſina ſplenem attenuat ſæpè deuorata. lib. 1. cap. 77.

Zarza parilla curat lienis induratos tumores. Comp. pag. 847.

Ad lienis duritiem. CAP. CCCLIII.

DIOSCOR. AMmoniacum cum aceto tritum & impoſitum lienis duritias ſedat. lib. 3. cap. 83

Chamædrys in aqua cocta & pota indurato lieni auxiliatur. lib. 3. cap. 96.

Cotonea cruda cataplaſmatis adijciuntur ad præduros lienes. lib. 1. cap. 131.

Struthij radix duritiam lienis abſumit lib. 2. cap. 157.

Sycomori ſuccus bibitur aut illinitur contra duratos lienes. lib. 1. cap. 144.

Triſſago: vide Chamædrys.

Centaurij minoris decoctũ ac pariter succus lienis duritiem tollit. lib. 3. cap. 7. MATHIOL.

Cyclamini radicum succus vtiliter additur in vnguentis, quę ad splenis duritiem parantur. lib. 2. cap. 159.

Dracunculi radix illita, lienis duritiem etollit. lib. 2. cap. 161.

Ad lienis dolorem. CAP. CCCLIIII.

Dictamnum ad lienis dolorem efficax habetur. lib. 3. cap. 31. DIOSCOR.

Vinum picatum, lienis dolori sine febre, vtile. lib. 5. cap. 39.

Aquæ sulphurosæ præstant ad lienis dolorem. lib. 5. cap. 14. MATHIOL.

Oleum quod Iridis Illyricæ floribus & radicibus paratur, mirificè confert lienis doloribus. lib. 1. cap. 1.

Ad lienis obstructionem. CAP. CCCLV.

Amaracus lienosos iuuat, nanque non solùm eorum infarctus expedit, sed etiam viscera ipsa roborat ac firmat. lib. 3. cap. 40. IDEM.

Cassutha infarcti lienis vitia expedit, sed diuturno vsu ventriculũ grauat, quæ tamen noxa tollitur, si anisi momentum adijciatur. lib. 4. cap. 172.

Centaurij minoris decoctum, ac pariter succus, lienis obstructiones tollit. lib. 3. c. 7.

Cyclamini succus cum oxymelite sumptus duarum drachmarum pondere, lienis obstructiones aperit: sed is propinandus non est, nisi addita mastiche, aut myristica nuce,

aut rhabarbari ſcrupulo, nanq; hæc eius ve-
hementiam minuunt. lib.2. cap. 59.

Eryngij radicum decoctum, expedit lieni
infarctus. lib.3. cap. 21.

Eupatorij vulgaris: ſiue

Herbæ Kunigundis decoctum, aut ſuccus
commodè propinatur contra lienis obſtru-
ctiones. lib. 4. cap. 37.

Lauendula: & Nardus Italica lienes ob-
ſtruſos iuuant. lib. 1. cap. 6.

Oleũ è ferro paratur (quidam ferri quin-
tam eſſentiam vocant) hoc modo: Sumit
ferri ſcobem lima deraſam, & ignium vi (v
chymiſtæ dicere ſolent) ad calcis ſpeciem re
dactam, aut huius vice rubiginis anchora
qua naues ſiſtuntur, quantumlibet. Hæc i
tenuem puluerem trita, in aceto acerrim
diſtillato, in aqua calentis balnei, non tame
feruenis, aut in equino fimo calente, in vaſ
vitreo macerato, donec acetum rubicundur
fiat. Præterea declinato vaſe acetum in aliu
vas effundito, quouſque clarum effluxeri
& ſeruato diligenter, & iterum ſuper iden
ferrum aliud acetum imponito, maceratoc
in balneo, eodem modo, ad rubedinem vſq
eademque ſeruata ratione extrahito, & ite
rum atque iterum acetum addito, quouſqu
nihil amplius ruboris concipiat. Deinde a
cetum rubicundum factum, in diſtillatoriu
vas vitreum conijcito, & in fornace colloc
to, cineribusque obducito, & ſuccenſo ign
ad deſtillandum ſinito, quouſque fluxerit a

eetun

...rum, aquæ ſtillatitiæ modo, & poſteà vaſe ...ornace exempto, illud frangito, & ferream ...ateriam in fundo reſidentem extrahito, te...o, & in aliud vas reponito, affuſa commu...aqua, quæ prius diſtillata fuerit, & ſimul ...balneo præſcripto macerari ſinito, duo...m dierum ſpatio. Eximito deinde & per ...rum (vt chymiſtæ dicunt) diſtillandum ...rato, & id omne quod fluxerit, in vaſe ali...io aſſeruato, quouſque in ſal concreuerit. ...demum conterito, & in vitreum vas retor... colli, ita à chymiſtis appellatum, collocato, ...valido igne oleum elicito, quod rubrum ...nanabit. Hoc ſeruato diligenter, ſiquidem ...imium rarumq́; habebis medicamentum, ...d omnes iecoris & ſplenis obſtructiones, v... cæteris auxilijs morbus expugnari neque..., ſed ſumentes prius medicamentis atte...uantibus & aluum ſubducentibus purga...os oportet. Datur lienoſis drachmæ pon...ere ex aqua aſpleni, aut adianti, aut tama...ſci. lib. 5. cap. 53.

Roſmarinum coronarium lienis obſtru...tiones reſerat. lib. 3. cap. 73.

Sampſuchum: vide Amaracus.

Veronica aperit lienis opilationes. libr. 3. ...ap. 25.

Ad lienis inflammationem. CAP. CCCLVI.

Lycij herba in aceto decocta, proditur lie- nis inflammationibus mederi. libr. 1. ca...pite 114. DIOSCOR.

Sarmentorum & vinaceorum cinis, contra lienis inflammationem illinitur, cum rosaceo & ruta & aceto. lib. 5. cap. 1.

Ad lienis refrigerationem. CAP. CCCLVII.

MATHIOL. OXymel fit ex Acoro, quod mirum in modum præstat ad refrigeratos lienes, hoc modo: Teritur Acori radicum libra crassiusculè, & dein tribus diebus maceratur in aceto, postea coquitur ad medias, & linteolo percolatur, demum aceto adiungitur mel quod sufficit, & coquitur quousque acetum euanescat. De quo datur quotidie mane vncia cum eiusdem Acori decocto. lib. 1. cap. 2.

Ad hypochondriacam affectionem.

CAP. CCCLVIII.

IDEM. ANtimonium opitulatur omnibus in vniuersum morbis, quos atra bilis excitauit, ijsque præsertim qui hypochondriacam obtinent inflammationem. equidem vidi Pragæ Bohemorum parochum, qui melancholicus factus, planè desipiebat, multaque stultè loquebatur. Huic sane exhibitum fuit Stibium granorũ duodecim pondo, quod paulò pòst copiosè atram bilem per aluum eduxit, cui erant admista (vt ego qui vidi vocatus tanquam ad miracula, testari possum) ramenta veluti carnis quæ magnos varices in particulas dissectos præ se ferebant, nanque excrementa illa, sanguinem nigerrimum repræsentabant potius, quàm vllum ex alijs humo-

humoribus. Hoc vtique illi tantam opem tulit, quòd postera die visus est bellè pristinam mentis suæ sanitatem recuperasse. Et quoniam is erat corpore robusto & animo forti, ideo non est mirum, si facilè & sine vllo incommodo tulerit tantam illius medicamenti quantitatem, quanquam audax nimis fortè habendus est ille, qui eam exhibuit. Quamobrem optimè ij dicunt ac intelligunt, qui in deploratis ferè morbis diuturnis ipsisque pituitosis melancholicis curandis Stibium Dei manum appellant. Atqui in eius exhibitione diligenter animaduertere oportet, vt illud quod exhibetur, sit præparatum. Hanc ob causam nos hic eius parandi rationem subijciemus. Eligito Stibium optimũ, quod (vt Dioscorides tradit) splendidisimũ est, modoque nitedularum emicat, confractu crustosum, friabile, nihil terræ aut sordidi habens. Id prunum in puluerem facito, deinde in fictile vas, quod amplum sit, conijcito, tum demum carbonibus succensis ad calcinandum (vt chymistarum verbo vtar) sub dio exponito, atque interim cochleari ferreo, spatula ita Myropolis appellata, continuè moueto. Hoc verò dum fit, fumus exhalat tenuis, sulphur & auripigmentum redolens, qui si ore attrahatur, crebras interdum excitat vomitiones. quapropter qui versant, ventis terga opponunt. Versare autem asiduè expedit, nam si paulisper cesses, vel comburitur Stibium, vel liquefit. Versato itaque di-

ligenter, quousque in glebas concrescat quas cum videris, sublato ab igne fictili, quod cõcreuit, rursus in puluerem redigito, atque eidem fictili impositum, carbonibus reddito, assiduoque versato. Id quod toties repetendum est, quoties coalescentes glebulæ postulauerint. Ita quoque tandiu versare conuenit, quo ad corpuscula illa, quæ emicant, splendorem suum amiserint, vapor omnis cessauerit, fœtor obsoleuerit, & Stibium in calcem conuersum subalbicantis cineris colorem contraxerit. Perfecti autem operis signum erit, si prunis ardentibus inspergatur, nihilque prorsus fumi emittat. Post hæc sumito huius calcis exempli gratia, libram mediam, (*Prima editio Anno 58. euulgata, addit: stibij crudi, hoc est, non calcinati vnciam.*) chrysocollæ factitiæ semunciam, Deinde chrysocollam & stibium terito in tenuem pulverem. Mox omnia simul misceto, atque in fictili fusorio, quo vtuntur aurifices, igni vehementi admoueto, vas super laterem aut testaceum aliquod, fictilis ollæ fundum prius collocatum, & fictili operculo contectum, carbonibus accensis circundato. Veruntamen operæ pretium est, in hoc magnam adhibere diligentiam, ne res illæ comburantur. Quare tenacula ferrea sublato cooperculo, nonnunquam inspiciendum est, an colliquescat. Nam vbi colliquatum fuerit, illico vas ab igne eximito, & super inuersa pelui ex aurichalco fabricata, qua tonsores vtuntur, pro-

proijcito. Quàm primum enim ibi concre-
cet in laminas, quæ colore & nitore chryſo-
latios, quos hyacinthos appellant, atque e-
tiam nonnunquam granatos referunt. Vbi
autem lapillos paruos & rotundos parare ſit
animus, guttatim è fuſorio vaſe ſuper eadem
pelui fuſum antimonium effundito. Cæte-
rùm chryſocollæ vicem feliciori ſucceſſu mi-
hi præſtat ſal foſsile cryſtalli modo pelluci-
dum, ſufficitque in tribus antimonij vncijs
ſemidrachmam addere. Verùm omnes ad-
monitos velim, difficillimè à quoquam pa-
rari poſſe Hyacynthinum antimonium, eti-
am peritiſsimo chymicæ artis magiſtro, ni-
ſi prius ab altero parari diligenter inſpexe-
rit, quum non ſemper ijs etiam ſuccedat pel-
lucidum, qui ſæpe ac ſæpius illud paraue-
runt. Ideoque vbi eius laminæ ſemel proie-
ctæ pulueru lenta quadam cuticula obducun
tur, quæ earum nitorem pelluciditatemque
obumbrant, oportet iterum eaſdem laminas
conterere, atque nonnihil antimonij crudi
inſimul addere, atque etiam parum ſalis foſ-
ſitij, & iterum igni admouere, & fundi per-
mittere atq; inde proijcere. Cum autem hoc
medicamento vti volueris, in puluerem re-
digito, datoque trium vel quatuor grano-
rum pondere: id tamen pondus in robuſtio-
ribus nonnihil augeri poteſt. Stibium ita
præparatum, cõmodiſsimè admiſcetur rho-
doſaccharo, cui etiam maſtiches medicum
adijcitur. lib. 5. cap. 59.

Aqua vitæ è vino per alembicum distillata, hypochondriacis summum est auxilium, si quotidie cochlearis communis mensura sumitur. lib. 5. cap. 7.

Elixir vitæ Matthioli (cuius præparatio intrà cap. 502.) idem præstat, sed longè validius. lib. 5. cap. 7.

Stibium: vide Antimonium.

Ad vmbilici prominentiam. CAP. CCCLIX.

DIOSCOR. PSyllium: siue Pulicaria herba, prominenti vmbilico ex acero illita, medetur. lib. 4. cap. 65.

MATHIOL. Perfoliata vtiliter bibitur ad vmbilici eminentiam. lib. 4. cap. 102.

Ad renum vitia in genere. CAP. CCCLX.

DIOSCOR. AGaricum, renum vitio laborantibus datur, duorum obolorum pondere, febriculosis in aqua mulsa, cæteris verò in vino mulso. lib 3. cap. 1.

Aiugæ folia peculiariter dantur renum vitijs. lib. 3. cap. 157.

Alcyonij tertium genus renibus affectis idoneum est. lib 5. cap. 94.

Amomi decoctum, renibus potu conuenit. lib. 1. cap. 14.

Amygdalæ amaræ renum vitijs ex aqua in potu, aut eclegmate cum resina terebinthina dantur. lib. 1. cap. 139.

Anagallis cum vino pota, ad renum vitia prodest. lib. 2. cap. 174.

Anchusæ, primo loco descriptæ, decoctum, renum vitijs datur, & si febris sit, ex aqua mulsa. lib. 4. c. 23.

Anthyllis pota renibus plurimum prodest. lib. 3. cap. 136.

Asparagi syluestris radicis decoctum potum, ad renum vitia proficit. Item: semen. lib. 2. cap. 118.

Bunium renibus vtile, tam humidi quàm sicci, expressiq; succi caulibus, folijs radicibusq;, vsus inualuit ex aqua mulsa. l. 4. c. 119.

Calanus aromaticus cum graminis aut apij semine coctus, in renum vitijs commodè bibitur. lib. 1. cap. 17.

Cardamomum ex vino potum, renibus auxilio est. lib. 1. cap. 5.

Cassia (*cinnamomum vulgare*) ad renum vitia pota proficit. lib. 1. cap. 12.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Cinnamomum ad renum vitia efficax est. lib. 1. cap. 13.

Corruda: vide Asparagus syluestris.

Erinacei terrestris asiccatum corpus cum aceto potum mulso, renum vitijs auxilio est. Eiusdem iecur, fictili solibus excocto arefactum, ad eundem vsum vtilissimè reconditur lib. 2. cap. 2.

Fici renibus aptissimæ. lib. 1. cap. 145.

Hydromelum vini cydonitis vires habet, lib. 5. cap. 25.

Melomeli item. lib. 5. cap. 24.

Nardum celticum contra renum vitia ex vino bibitur. lib. 1. cap. 7.

Nardum indicum ex aqua frigida renum vitijs auxiliatur. lib. 1. cap. 6.

Nardum montanum, Nardi celtici vires habet. lib. 1. cap. 8.

Nardum syriacum, Nardi indici viribus præditum est. lib. 1. cap. 6.

Oleum amygdalinum vitijs renum proficit. lib. 1. cap. 34.

Oleo laurino, malis renum frigore contractis, illito, non aliud iuuantius. libr. 1. capite 38.

Palmæ elates decoctum congruè bibendum datur renum vitijs. lib. 1. cap. 126.

Peucedanum facit ad renum distentiones potum. lib. 3. cap. 76.

Portulaca renes iuuat, etiamsi erosionem sentiant. lib. 2. cap. 117.

Rhapontici idem vsus & pondus cum Agarico. lib. 3. cap. 2.

Saccharum si aqua dilutum bibatur, renibus auxiliatur. lib. 2. cap. 75.

Scandicis decoctum potum, renibus confert. lib. 2. cap. 132.

Seselis cretici seminis caulisque virentis succo ternis obolis ex passo decem diebus hausto, renes sanantur. lib. 3. cap. 54.

Smyrnij semen renum vitijs prodest. libr. 3. cap. 65.

Symphytum petræum renum malis ex aqua datur. lib. 4. cap. 9.

Vinum absinthites. lib. 5. cap. 40.

Vinum aromatites. lib. 5. cap. 43.

Vinum cydonites. lib. 5. cap. 24.

Vinum melitites. lib. 5. cap. 11.

Vinum

Vinum è nardo. lib. 5. cap. 44.

Vrina asinina renum vitijs traditur mede. lib. 2. cap. 74.

Vuæ passæ caro esitata, prodest renibus. lib. 5. cap. 4,

Cardui lactei: siue Cardui mariæ radicis decoctum potum, confert nephriticis. lib. 3. cap. 19. MATHIOL.

Fragariæ herbæ & radicum decoctum renes mundat. lib. 4. cap. 38.

Nuclei pinei renes non modò expurgant, sed etiam roborant. lib. 1. cap. 140.

Oleum è lini semine expressum datur magno auxilio potandum nephriticis. Comp. pag. 178.

Pimpinellæ radix præstat ad renum morbos, quorum calculus est causa. libr. 4. capite 45.

Pseudocosti radicem præferunt ad renum morbos. lib. 1. cap. 15.

Ad renum obstructionem. CAP. CCCLXI.

MEi radices feruefactæ ex aqua, vel tritæ citra coctionem, præclusorum renum vitia potu leniunt. lib. 1. cap. 3. DIOSCOR.

Dracunculi radicis farina renes expedit, & præsertim ex vuarum passarum cremore & mastiches momento sumpta. lib. 2. c. 161. MATHIOL.

Eryngij radix præstat ad obstrusos renes. lib. 3. cap. 21.

Rhabarbari monachorum radix, præstat contrita, ex vino albo meraco pota, ad obstrusos renes expediendos. lib. 3. cap. 2.

Ad renum refrigerationem. CAP. CCCLXII.

DIOSCOR. OLeo laurino, malis renum frigore contractis, illito, non aliud iuuantius. lib. 1. capite 38.

MATHIOL. Galanga renes refrigeratos calefacit. l. 1. c. 5.

Ad renum dolorem. CAP. CCCLXIII.

DIOSCOR. ASparagi altilis cauliculi teneri triti, in vino poti, renum dolores ſedant. lib. 2. capite 118.

Betonicę oboli tres ex aqua poti. lib. 4. capite 1.

Fœniculi comæ decoctum ſubditum, in renum doloribus proficit, quippe quod vrinam excitet. lib. 3. cap. 67.

Glycyrrhizæ ſuccus cum paſſo potus, renum dolores ſanat. Radicis recentis decoctum ad idem conuenit. lib. 3. cap. 5.

Iunci odorati flores poti. lib. 1. cap. 16.

Petroſelinum macedonicum potum. lib. 3. cap. 64.

Peucedanum potum. lib. 3. cap. 76.

Pœoniæ radix pota. lib. 3. cap. 140.

Tragacanthæ gummi in paſſo madefactum, drachmæ vnius pondere hauſtum, admiſto cornu cerui vſto vel eloto, aut ſciſsi aluminis momento. lib. 3. cap. 20.

Vinum è ſaluia valet ad renum dolores lib. 5. cap. 45.

MATHIOL. Cardui benedicti decoctum ex vino ſumptum, renum dolores mulcet. lib. 3 cap. 91.

Cranium humanum in puluerem redactum

rum, pluries vidi maximè profecisse in renum doloribus. lib. 1. cap. 85.

Filipendula renum doloribus auxiliatur, lib. 3. cap. 118.

Oleum ab amygdalis dulcibus expressum, mulcet renum dolores, si calidum sex vnciarum pondere bibatur: est enim certum auxilium. Comp. pag. 147.

Ad renum profluentem sanguinem.
CAP. CCCLXIIII.

DIOSCOR.

STratiotis aquatici folia pota, sanguinem qui à renibus defluit, sistunt. lib. 4. cap. 97.

Ad renum inflammationem. CAP. CCCLXV.

MATHIOL.

CAphura renes & vasa spermatica refrigerat. lib. 1. cap. 75.

Oleum, quod è cucurbitarum floribus paratur, ijs in eo diutius insolatis, renum calores, inunctum, extinguit. lib. 2. cap. 127.

Ad renum vlcera & erosionem. CAP. CCCLXVI.

DIOSCOR.

LAc omne: decoctum, præcipueque claudentibus calculis marinis exustum, omnibus auxiliatur internis exulcerationibus, præsertim renum. lib. 2. cap. 64.

Nuces pineæ acrimoniam in renibus hebetant. lib. 1. cap. 74.

Oui candidum summè tepidum, prodest renum exulcerationibus. lib. 2 cap. 44.

Plantaginis radix cum folijs, vlceribus renum in passo datur. lib. 2. cap. 119.

Portulaca renes iuuat, etiamsi erosionem sentiant. lib. 2. cap. 117.

MATHIOL. Equiſeti decoctum, aut ſtillatitia aqua pota, vlceribus renum mirificè auxiliatur. libr. 4. cap. 42.

Nuclei pinei renum vlcera prohibent. lib. 1. cap. 140.

Tragacanthæ lachryma vtiliter datur exulceratis renibus. lib. 3. cap. 20.

Ad renum calculum. CAP. CCCLXVII.

IDEM. Abietis lachryma pota, renum calculos eijcit. lib. 1. cap. 74.

Abutili ſemine, ſeſquidrachmæ pondere epoto ex vino, calculos in renibus frangi, educique, experientia compertum eſt. libr. 3. capite 146.

Anonidis radix, vim maximam præſtat, ad renum calculos comminuendos, expellendosque, obſtructis præſertim vrinæ meatibus, quod multorum teſtimonio compertum eſt, qui calculo affecti, vbi tantùm radices corticum puluerem ex vino diutius bibiſſent, priſtinam ſanitatem recuperarunt. Item: Ex eiuſdem radicibus fit aqua, quæ pota non ſolum calculoſos expedit renes, & vrinam prouocat, ſed etiam veſicam & eius ceruicem glutinoſis excrementis obſeſſam, expedit. Sumuntur corticum radicum libræ quatuor, hæ minutim conciſæ, vini cretici libris octo macerantur, deinde vitreo alembico in aqua calentis balnei collocato, elicitur aqua, quæ in præſcriptis affectibus plurimum præſtat, ſemilibræ pondere pota. lib. 3. cap. 18.

Aſpho.

Asphodeli radicum decoctum, si sumitur vino in potu, eximuntur renum lapilli. lib. cap. 164.

Betonica consistentes in renibus calculos ingit. Comp. pag. 613.

Betulæ caudex terebro perforatus, ingen- m aquæ copiam reddit, cui vim maximam esse quidam asserunt ad comminuendos m renum quàm vesicæ calculos, si diutius ibatur. lib. 1. cap. 93.

Brassicæ cum vetere gallo decoctæ, ius, rodest renum calculo laborantibus. libr. 2. ap. 115.

Cancri fluuiatilis putamen diligenter con- ritum, & ex vino subdulci potum, renum alculos pellit. lib. 2. cap. 10.

Casiæ solutiuæ pulpa, renes à calculis & abulo expedit, præsertim si ex glycyrrhizæ decocto, alijsue medicamentis vrinam cien- ibus bibatur, quinetiam frequenter deuo- rata, calculos renasci prohibet. lib. 1. cap. 13.

Cranium humanum in puluerem reda- ctum, ipse pluries vidi in calculosis renibus maximè profecisse. lib. 1. cap. 85.

Dictamni albi radix, duarum drachmarum pondere pota, renum calculos pellit. libr. 3. cap. 33.

Fagineæ glandis cinis, renum calculis vti- liter illinitur. lib. 1. cap. 121.

Filipendula renum calculis auxiliatur. lib. 3. cap. 118.

Flammulæ oleum (cuius præparatio supr.

cap. 297. inuenitur) commendant in renum calculis, aut calidum inunctum, aut clysteribus infusum. lib. 4. cap. 7.

Gammari gerunt eo tantùm tempore, quo crustam exuunt, duos in capite lapillos albos, rotundosq́;, quibus vtuntur medici vtiliter ad expellendos renum calculos: conterunt enim hos in puluerem, & ex vino potandos exhibent. Sunt qui hos igne prius tostos ad idem magis probent, & præsertim vbi ex petroselini vulgaris succo propinentur. libr. 2. capite 10.

Hastula regia: vide Asphodelus.

Heliotropij foliorum decoctum, vnà cum cumino epotum, renum calculos frangit & pellit. lib. 4. cap. 186.

Herbæ paralysis radicum decoctum, ad renum calculos commendant. lib. 4. cap. 99.

Hippolapathi radicis dilutũ ex vino paratum præstat ad pellendos renum calculos. Idem facit siccæ radicis puluis drachmæ pondere ex meraco potus. Comp. pag. 207.

Iridis radicis decoctum potum, renũ calculos deijcit. lib. 1. cap. 1.

Irionis vulgaris semen, ex vino, renũ calculos pellit. Comp. pag. 319.

Larigna resina renes expurgat, calculos expellit, & vrinã ciet, & p̃sertim si cũ benedicta simplicis sesquidrachma deuoretur. l. 1. c. 74.

Lepus integer cum pelle, operculato fictili impositus, in clibanoq́; igne succenso tandiu dimissus, vt penitus exuratur, vrinę vitijs mi-

ri-

ſcê opitulatur, adeo vt calculos eijciat, tam
renibus quàm in veſica genitos. lib. 2. ca-
e 18.

Limonis immaturi ſuccus, ſeſcunciæ pon-
re cum vino potus, calculos renum pellit.
omp. pag. 128.

Meſpilorum oſsicula in puluerē contrita,
alculos è renibus pellūt, vbi cochlearis mē-
ura ex vino, in quo petroſelini vulgaris radi-
es decoctæ fuerint, ebibantur. lib. 1. cap. 133.

Muſci terreſtris tota planta præſtat ad cal-
ulοſos affectus, nam ſi vino incoquatur, eo
poto, renum calculi franguntur, pelluntur-
que certiſsimo experimento. lib. 1. cap. 20.

Nucleorum oſsium perſicorum fumito
quinquaginta, nucleorum oſsium ceraſorum
centum, florum ſambuci manipulum, vini
cretici odorati libras tres: Excipiantur hæc
omnia fictili nouo, & ſepeliantur in fimo die-
bus decem, deinde deſtillentur vitreis orga-
nis. Aqua quæ inde fluxerit, pota ante ci-
bum, quatuor vnciarum pondere, mirum
in modum renum calculos pellit. lib. 1. c. 131.

Ononis: vide Anonis.

Oxylapathi radicum decoctum ex vino
potum, calculos renum frangit, Idem præſtat
radicum ſiccarum puluis, Comp. pag. 204.

Paronychia renū calculos pellit. l. 4. c. 49.

Pimpinellæ radix renes à calculis expedit.
lib. 4. cap. 45.

Polygoni minoris vniuerſæ plantæ puluis
ex vino hauſtus renū calculos pellit. l. 4. c. 4.

Primula veris : vide Herba paralyſis.

Quercus aqua ſtillatitia, quæ in balnei calentis aquæ, vitreo organo, à tenellis eius folijs, primo ipſorum exortu decerptis, elicitur, renum calculos comminuit. lib. 1. cap. 131.

Rhabarbari monachorum radix contrita, ex vino albo meraco pota, renum calculos pellit. lib. 3. cap. 2.

Saxifraga præcipuè expetitur ad renum calculos comminuendos. lib. 4. cap. 15.

Saxifragæ albæ (ita Germanis appellatæ) herbæ & radices decoctum, ex vino albo paratum, renum calculos frangit & educit: efficacius tamen, ſi ex eodem decocto, radicis granoſæ farina, drachmæ pondere propinetur. Quinetiam datur eadem farina per ſe ex vino, duarum drachmarum menſura. Atqui felicius hæc potio ſumitur, dum affecti in labro balneo ſe fouent. lib. 4. cap. 15.

Saxifragam maiorem miris laudibus mihi commendauit Calceolarius ad calculos renum educendos, & vt re ipſa mihi quoque conſtaret, miſit is ad me vniuerſos calculos, quorum plures fabæ magnitudinem ſuperabant, qui huiuſce plantæ potu eiecti ſunt ex vno tantùm ciue Veronenſe, Hieronymo de Tortis nomine, quos adhuc apud me ad ſpectaculum ſeruo. lib. 4. cap. 15.

Tanaceto recentiores vtuntur ad frangendos renũ calculos. Sed id viris magis quàm mulieribus commendant. libro tertio capite 138.

Ad

Ad calculum in genere. CAP. CCCLXVIII.

ADianti decoctum calculos frangit. lib. 4. cap. 131. DIOSCOR.

Althææ radicis decoctæ ſuccus ex vino potus, ſuccurrit calculoſorum cruciatibus. lib. 3. cap. 146.

Amygdalæ amaræ calculoſis in paſſo auxiliantur. Item: Arboris gummi cum paſſo bibere prodeſt. lib. 1. cap. 139.

Anonidis radicis cortex in vino potus, calculos comminuit. lib. 3. cap. 18.

Anthemis: vide Chamæmelum.

Artemiſia calculos comminuit. libr. 3. capite 110.

Bdellium potum, calculos comminuit. lib. 1. cap. 69.

Capillus veneris: vide Adiantum.

Cardamomi drachma cum cortice radicis Lauri epota, calculos comminuit. lib. 1. c. 5.

Ceraſorum gummi ex vino potum, calculoſis auxilio eſt. lib. 1. cap. 129.

Chamæmelum potu & inſeſsione calculos pellit. Sed efficaciſsimum eſt, quod florem purpureum habet. lib. 3. cap. 137.

Conſolidæ regalis: ſiue

Cumini ſylueſtris alterius ſemen potum, calculoſis auxiliatur, ſed apij ſemen feruefactum poſtea bibendum eſt. lib. 3. cap. 60.

Cyperi radix ad calculos vtiliſsimè bibitur. lib. 1. cap. 4.

Fimum murinum cum thure & mulſo calculos expellit. lib. 2. cap. 73.

Fœniculi erratici: ſiue

Hippomarathri ſemen & radix, calculos comminuit. lib. 3. cap. 68.

Lanaria: vide Struthium.

Lauri radicis cortex calculos rumpit, tribus obolis in vino odorato potus.. l. 1. c. 90.

Lithoſpermum vim hanc habet, vt ſemine cum vino albo poto, calculos frangat. libr. 3. capite 141.

Matricaria: vide Parthenium.

Oleum amygdalinum calculoſis proficit. lib. 1. cap. 34.

Oſsifragi venter particulatim potus calculos cum lotio pellere creditur. lib. 2. c. 47.

Parthenium, ſine flore à calculoſis magna vtilitate bibitur. lib. 3. cap. 138.

Pœoniæ grana rubra à pueris pota, calculorum initia eximunt. lib. 3. cap. 140.

Polytrichon: vide Adiantum.

Prunorum gummi in vino potum, calculos comminuit. lib. 1. cap. 137.

Radicula: vide Struthium.

Sij folia cruda vel cocta comeſa, calculos rumpunt atque excernunt. lib. 2. cap. 120.

Siſymbrij ſemen cum vino contra calculos bibitur. lib. 2. cap. 121.

Struthij radix cum panace & capparis radice, calculos frangit & cum vrina exturbat. lib. 2. cap. 157.

Tribuli vtriuſque ſemen recens potum, calculoſis iuuamentum affert. lib. 4. cap. 14.

Trichomanes Adianti vires habet. l. 4. c. 132.

Vitis

Vitis viniferæ lachryma, quæ veluti gummi in caudice concrescit, ex vino pota, calculos pellit. lib. 5. cap. 1.

Vmbilici veneris folia cum radice comesa, calculos frangunt. lib. 4. cap. 87.

Abietis lachryma semuncię pondere sumpta, iuuat calculosos. Comp. pag. 37.

MATHIOL.

Anisi semen calculos pellit. lib. 3. cap. 56.

Atramentum sutorium semiscrupuli pondere ex aqua agrimonij, calculosis commodissimè datur. lib. 5. cap. 74.

Caucalidis succus calculos pellit. libr. 2. capite 133.

Chalcanthum: vide Atramentũ sutorium.

Cochlearum putamen casu inuentum, tritumque & potui datum, calculos expellit. lib. 2. cap. 9.

Consolidæ regalis herba auxiliatur calculosis. lib. 4. cap. 9.

Helxine: vide Parietaria.

Hyperici semen ex vino potum, calculos eijcit. lib. 3. cap. 156.

Iridis radices recentes saccharo aut melle conditæ, dantur vtiliter deuorandæ vnciæ pondere, calculo affectis. lib. 1. cap. 1.

Leporis renes crudi, præsertim adhuc calentes deuorati, mirificè calculosis auxiliantur. Quinetiam cocti idem præstant. l. 2. c. 18.

Limoniorum succus ex vino cretico potus, mirificè calculos pellit. lib. 1. cap. 131.

Oleũ amygdalarũ amararũ, in prouocandis lapillis, dulci lõgè p̃stanti⁹ reperitur. l. 1. c. 34.

Oleum ex armeniacorum malorum nucleis expressum quinque vnciarum pondere cum vini cretici vncia, calculos pellit. Compend. pag. 125.

Oleum ex persicorum nucleis, potandum datur calculosis, vnciarum quatuor pondere. lib. 1. cap. 131.

Parietaria super tegula calefacta, vinoque cretico irrorata, & pubi illita, calculosis mirificè auxiliatur. lib. 4. cap. 81.

Persici arboris lachryma datur calculosis cum succo raphani, aut limonum, aut ex vino, drachmarum duarum pondere. lib. 1. capite 131.

Personatæ semen potum, calculosis auxiliatur. Idem facit radicis decoctum infusum. Comp. pag. 801.

Pseudocosti radicem calculos eijcere affirmant, siue bibatur ipsa radix, siue decoctum eius, aut si in fomentis, balneis & desessionibus addatur. lib. 1. cap. 15.

Semen quod Linguam auis Myropolæ vocant, in Nouembris initio decerptum, & in furno siccatum, datur perquàm vtiliter potandũ calculosis ex vetere vino. lib. 1. c. 92.

Solani halicacabi baccæ, calcantur in tina, vnà cum maturis vuis, & diebus aliquot simul efferuescere sinuntur, fitque inde vinum calculosis admodum vtile, siquidem arenas mirificè pellit, & renes mundat, vnciarum quatuor pondere potum. lib. 4. cap. 69.

Vitreola: vide Parietaria.

Ad

Ad calculum vesicæ. CAP. CCCLXIX.

ASplenum vesicæ calculos comminuit. lib. 3. cap. 134. DIOSCOR.

Graminis decoctum potum, calculosa vesicæ excrementa comminuit. lib. 4. cap. 28.

Lapathi radices cum vino vesicæ calculos comminuunt. lib. 2. cap. 108.

Lapis iudaicus ciceris magnitudine tritus ad cotem, vt collyrium, cum aquæ calidæ cyathis tribus potus, calculos in vesica potest comminuere lib. 5. cap. 112.

Lapides in spongijs inueniuntur, qui in vino poti, vesicæ calculos rumpunt. libr. 5. capite 120.

Paliuri semen potum, vesicæ calculos cõminuit. lib. 1. cap. 104.

Rusci folia & baccæ, cum vino potæ, vesicæ calculos frangunt. Idem facit radicis decoctum. lib. 4. cap. 141.

Saxifraga cum vino cocta, vesicæ calculos frangit. lib. 4. cap. 15.

Tragij seminis, foliorum, vel lachrymæ, drachma vna pota, vesicæ calculos frangit. lib. 4. cap. 44.

Vrina aprina comminuit vesicæ calculos, & potu expellit. lib. 2. cap. 74.

Aqua, in qua Erica decocta sit, sumpta tepida, tam manè quàm vesperi, triginta dies, quinque vnciarum pondere, tribus horis antec ibum, valet ad vesicæ calculos comminuendos & expellendos. Verùm post id tempus malè affecti in balneum decoctionis MATHIOL.

eiusdem plantæ ingredi, atq; inibi dum mo-
rantur, super Ericam decoctam sedere de-
bent, idque pluries repetendum est. Equi-
dem noui aliquos, qui seruata recta victus
ratione, hoc tantùm potu, vesicæ calculum
in minimas partes comminutum, eiecerunt.
lib. 1. cap. 100.

Betulæ caudex terebro perforatus, ingen-
tem aquæ copiam reddit, cui vim maximam
inesse quidam asserunt, ad comminuendos
vesicæ calculos, si diutius bibatur. lib. 1. ca-
pite 93.

Herbæ paralysis radicis decoctum, ad ve-
sicæ calculos commendant. lib. 4. cap. 99.

Lapis quidam gignitur in bulbulo felle
nonnunquam oui magnitudine, croceo co-
lore, facileque friabilis, qui (vt plerique per-
hibent auctores) potus, vesicę calculos com-
minuit. lib. 2. cap. 71.

Lepus integer cum pelle, operculato fictí-
li impositus, in clibanoque igne succens-
tandiu dimissus, vt penitus exuratur, vrin-
vitijs mirificè opitulatur, adeo vt calculos
ijciat, tam in renibus quàm in vesica genito
lib. 2. cap. 18.

Polygoni minoris vniuersæ plantæ pu-
uis, vt quidam affirmant, vesicæ lapides a
rerit, & paulatim eijcit, vbi diutius quotid
eius puluerem è vino bibant affecti, drachm
vnius pondere. lib. 4. cap. 4.

Primula veris: vide Herba paralysis.

Saxifraga præcipuè expetitur ad vesic
ca

calculos comminuendos. libro quarto capite 15.

Saxifragæ albæ folia, cum radice in vino decocta, renum & vesicæ calculos pellunt. Idem præstant & granula, quæ radicibus adhærent, si tusa deuorentur. libro quarto capite 15.

Ad calculorum excisorum sanguinem manantem.
CAP. CCCLXX.

DIOSCOR.

Acida muria: siue Oxalme, sanguinis fluxiones post excisos calculos, sistit, si statim calida in vulnus inijciatur. lib. 5. cap. 19.

Ad arenulas. CAP. CCCLXXI.

IDEM.

Alcyonij tertium genus, idoneum est ijs, qui arenulas in vesica colligunt. libr. 5. capite 94.

Papaueris corniculati radix, in aqua ad dimidias cocta & pota, prodest his, qui crassa quædam & arenosa cum lotio reddunt. lib. 4. cap. 61.

MATHIOL.

Caucalidis succus arenulas pellit. libr. 2. cap. 133.

Paronychia arenulas pellit. libro quarto capite 49.

Vinum è Solani halicacabi baccis paratum (vt suprà cap. 368. habes) arenulas mirificè pellit, quatuor vnciarum pondere potum. lib. 4. cap. 69.

Ad vesicæ affectus in genere. CAP. CCCLXXII.

DIOSCOR. ANthemidis decocto vesicæ fouentur. lib. 3. cap. 137.

Bulbi vomitorij radix mansa, aut decoctum eius potum, vesicæ malis medetur. lib. 2. cap. 166.

Bunium vesicæ vtile. Tam humidi quàm sicci, expressique succi caulibus, folijs, radicibusque, vsus inualuit ex aqua mulsa. libr. 4. cap. 119.

Chamæmelum: vide Anthemis.

Fici siccæ, vesicæ aptissimæ. lib. 1. cap. 145.

Gingidium decoctum ex vino, potum, vesicæ prodest. lib. 2. cap. 131.

Lauri decoctum vesicæ vitijs conuenit. lib. 1. cap. 90.

Nardum celticum aduersus vesicæ vitia ex vino bibitur. lib. 1. cap. 7.

Nardum montanum eandem vim habet. lib. 1. cap. 8.

Palmæ elates decoctum, congruè datur bibendum vesicæ vitijs. lib. 1. cap. 126.

Phœnicobalani licciores illinuntur cum cotoneo & cerato œnanthino, vesicæ vitijs. lib. 1. cap. 125.

Portulaca vesicam adiuuat, etiamsi erosionem sentiat. lib. 2. cap. 117.

Rhaponticum epotum, facit ad vesicæ vitia. lib. 3. cap. 2.

Saccharum aqua dilutum, potum, vexatæ vesicæ auxiliatur. lib. 2. cap. 75.

Scandicis decoctum potum, vesicæ confert. lib. 2. cap. 132.

Smyrnij semen vesicæ vitijs prodest. libr. .. cap. 65.

Vinum aromatites vesicæ vitijs auxiliatur. lib. 5. cap. 43.

Vuarum passarum caro esitata, prodest vesicæ. lib. 5. cap. 4.

Fragariæ herbæ & radicum decoctum, vesicam mundat potum. lib. 4. cap. 38. MATHIOL.

Lagopi vniuersæ plantæ decoctum, additis maluæ folijs, è dulci vino paratum, vtiliter datur ad vesicæ morbos, lib. 4. cap. 17.

Leporis testiculi, ijs salubriter manduntur, qui vesicæ molestijs laborant. lib. 2. capite 18.

Nuclei pinei vesicam non modò expurgant, sed etiam roborant. lib. 1. cap. 140.

Pimpinellæ radix præstat ad vesicæ morbos, quorum calculus est causa. libr. 4. capite 45.

Pseudocosti radicem præferunt ad vesicæ morbos. lib. 1. cap. 15.

Ad vesicæ rheumatismos. CAP. CCCLXXIII.

CVpressi folia ex passo & exiguo myrrhę pota, auxiliantur vesicæ rheumatismis. lib. 1. cap. 86. DIOSCOR.

Ad vesicæ obstructionem. CAP. CCCLXXIIII.

MEi radices feruefactæ ex aqua, vel tritæ citra coctionem, vesicæ farctæ vitia potu leniunt. lib. 1. cap. 3. IDEM.

Anonidis è radicibus fit aqua (eo quo describitur modo suprà cap. 367.) quæ potu MATHIOL.

vesicam & eius ceruicem glutinosis excrementis obsessam expedit. lib. 3. cap. 18.

Ad vesicæ dolorem. CAP. CCCLXXV.

DIOSCOR. ANthemidis decocto vesicæ fouentur. lib. 3. cap 137.

Betonica datur vesicæ doloribus, tribus obolis ex aqua. lib. 4. cap. 1.

Ceruini cornu elotus cinis, binis ligulis cum tragacantha epotus, prodest vesicæ doloribus. lib. 2. cap. 52.

Chamæmelum: vide Anthemis.

Cicadæ, quæ inassatæ manduntur, vesicæ doloribus prosunt. lib 2. cap. 45.

Cochlea viua trita cum testa, myrrha & vino, si exiguum inde bibatur, vesicæ cruciatus sanat. lib. 2. cap. 9.

Lapis morochthus cum aqua potus. libr. 5. cap. 109.

Lotus syluestris per se, vel cum maluæ semine, in vino aut passo hausta. libr. 4. capite 107.

Maluæ semen cum loti syluestris semine in vino potum. lib. 2. cap. 111.

Nymphææ radix illita. lib. 3. cap. 151.

Petroselinum macedonicum potum. lib. 3. cap. 64.

Peucedanum potum. lib. 3. cap. 76.

Phalaridis semen, cochlearis mensura potum. Item, Herba tusa, & inde extractus succus, in aqua vel vino haustus. libro tertio capite 242.

Pœoni-

Pœoniæ radix pota. lib. 3. cap. 140.

Portulaca cum polenta illita. lib. 2. c. 117.

Vinum è saluia valet ad vesicæ dolorem. lib. 5. cap. 45.

MATHIOL. Oleum amygdalarum dulcium vesicę cruciatibus efficax est, si argentea fistula coniectum, impulsorio instrumento inijciatur. lib. 1. cap. 34.

Ad vesicæ vulnera. CAP. CCCLXXVI.

DIOSCOR. Butyrum, si vesicæ ceruix vulnus acceperit, vtile. lib. 2. cap. 66.

Equiseti folijs in aqua potis, dissectiones vesicæ in vinum coalescere cogiq; feruntur. lib. 4. cap. 42.

Ad vesicæ rosiones. CAP. CCCLXXVII.

IDEM. Maluæ decoctum clystere infusum, vesicæ rosionibus prodest. lib. 2. cap. 111.

Myrti semen viride vel aridũ in cibo sumptum. Item: succus viuentibus baccis expressus. lib. 1. cap. 128.

Nuces pineæ acrimoniam in vesica hebetant. lib. 1. cap. 74.

Oui candidum summè tepidum prodest. lib. 2. cap. 44.

Portulaca vesicam adiuuat, etiamsi erosionem sentiat. lib. 2. cap 117.

Tragacanthæ lachryma in passo madefacta, drachmæ pondere hausta, admisto cornu cerui vsto, aut scissi aluminis momento. lib. 3. cap. 20.

Ad vesicæ vlcera. CAP. CCCLXXVIII.

DIOSCOR. CVcumeris semen, cum lacte aut passo potum, vesicæ exulcerationibus subuenit. lib. 2. cap. 128.

Lac omne: decoctum, præcipueque candentibus calculis marinis exustum, omnibus auxiliatur internis exulcerationibus, præsertim vesicæ. lib. 2. cap. 64.

Plantaginis radix cum folijs vlceribus vesicæ in passo datur. lib. 2. cap. 119.

MATHIOL. Aquæ aluminosæ, vesicæ vlceribus medentur. lib. 5. cap. 14.

Equiseti decoctum, aut stillatitia aqua pota, vlceribus vesicæ mirificè auxiliatur. lib. 4. capite 42.

Mumia ex caprillo lacte pota, opitulatur exulceratæ vesicæ. lib. 1. cap. 85.

Nuclei pinei vesicæ vlcera prohibent. lib. lib. 1. cap. 140.

Ad vesicæ scabiem. CAP. CCCLXXIX.

DIOSCOR. CEpææ folia in vino pota, vesicæ scabie laborantibus opitulantur. maximè id præstat, si cum decocto radicum Asparagi eius, quem myacanthon, hoc est corrudam vocant, bibatur. lib. 3. cap. 150.

Glycyrrhizæ succus cum passo potus, sanat vesicæ scabiem. Radicis eiusdem recentis decoctum ad idem conuenit. lib. 3. cap. 5.

Panacis heraclei succus contra vesicæ scabiem, ex aqua mulsa aut vino bibitur. libr. 3. capite 48.

Ad

Ad sanguinem concretum in vesica.

CAP. CCCLXXX.

HElichrysi coma sanguinem concretum vesicæ absumit, pota cum mulso. lib. 4. capite 52. DIOSCOR.

Ad vrinæ incontinentiam. *CAP. CCCLXXXI.*

HOrdeum murinum: & IDEM.

Lolium murinum: vide Phœnix.

Oleum melinum citatam vrinam sistit infusum. lib. 1. cap. 44.

Phœnicis folia in austero vino pota, vrinæ infrænat impetum. lib. 4. cap. 39.

Rutæ, quę in Macedonia circa Haliacmon amnem prodit, semen tostum, septenis diebus contra incontinentiam vrinæ potui datur. lib. 3. cap. 45.

Bistorta Tormentillæ vires habet. libr. 4. capite 2. MATHIOL.

Mumia ex caprillo lacte pota, opitulatur vrinam ægrè contrnentibus. lib. 5. cap. 85.

Tormentillæ radices vrinæ incontinentiam supprimunt, cum succo plantaginis potæ. lib. 4. cap. 2. tormentil or [illegible]

Ad mingentes in lectum. *CAP. CCCLXXXII.*

EChini: siue an [illegible] IDEM.

Erinacei terrestris combusti cinis drachmarum trium pondere, additis agrimonię vncia, & internarum membranarum ventriculi gallinarum quatuor drachmis, præstat ad eos, qui dum dormiunt in lecto mingunt.

Datur hic puluis ex vino vesperi, cùm se cu-
bitum recipit affectus. lib. 2. cap. 2.

Ad sanguinis mictionem. CAP. CCCLXXXIII.

DIOSCOR. CONsolidæ regalis: siue Cumini syluestris, secundo loco de-
scripti, semen potum, ijs qui concretum san-
guinem cum lotio reddunt, auxiliatur, sed
apij semen feruefactum postea bibendum est.
lib. 3. cap. 60.

MATHIOL. Dactylorum ossa combusta, drachmæ pō-
dere cum crudi serici combusti semidrach-
ma, sanguinem mingentibus medentur. lib.
1. cap. 126.

Millefolij farina mirum in modum præ-
stat ad sanguinis mictum, vbi vnciæ pondere
vnà cum armeniæ terræ drachma, ex vaccino
lacte propinetur ieiunis, diebus tribus conti-
nuis. lib. 4. cap. 98.

Plantaginis succus cum millefolij succo
mistus, cruentam vrinam reddentibus miri-
ficè medetur potus, & præsertim addita phi-
lonij persici drachma. lib. 2. cap. 119.

Ad vrinæ ardorem. CAP. CCCLXXXIIII.

IDEM. CIcerum rubeorum sumito sesquilibram
& in libris decem aquæ, die vna macera-
to, & ad tertias decoquito, deinde percolato
decocto, addito dulcis radicis vnciam, item
maluæ & eius radicis, graminis, & althææ
agrimoniæque & cuscutæ, manipulum, se-
bestena & zizyphas decem, præterea semini
melopeponis delibrati vncias duas, bacca-
rum

um halicacabi, & solani hortensis, & lithospermi, singulorum drachmas quatuor, ossium dactylorum cõtritorum drachmas tres, permittito hæc omnia feruere ad tertias. De quo vrinæ ardore affectis propinato quotidie manè vncias quatuor. libro secundo capite 97.

Cuminũ ex dulci vino potum. lib. 3. c. 60.

Glycyrrhizæ radix ardoribus vrinæ mirificè opitulatur. lib. 3. cap. 5.

Lactucæ semen potum. lib. 2. cap. 130.

Lagopi vniuersæ plantæ decoctum, additis maluæ folijs, è dulci vino paratum, vtiliter datur ad vrinæ ardorem. lib. 4. cap. 17.

Melopeponum seminis cremor lacteus, datur in vrinæ ardoribus, additis vescariæ pastillis, aut dulcis radicis succo, mumiæ momento, & gummi arabici & tragacanthæ nõnihil, valentius tamen proficit, si accedat seminum papaueris cremor, & baccarum halicacabi & maluæ decoctum. lib. 2. cap. 128.

Myxaria vrinæ ardoribus, à bile vel salsa pituita prouenientibus, maximam opẽ præstant. lib. 1. cap. 137.

Nuclei pinei opitulantur vrinæ ardoribus. lib. 1. cap. 74.

Sebestena: vide Myxaria.

Solani halicacabi baccarum succus, ex papaueris albi cremore, aut seminum melopeponum, aut cucurbitæ, aut ex maluæ decocto, aut hordeacea ptisana potus, mirificè auxiliatur. lib. 4. cap. 69.

Trasorum cremor bibitus, vrinæ ardori opitulatur, & præsertim si melopeponum, cucurbitarum & cucumerum semen addatur. lib. 2. cap. 138. & Comp. pag. 292.

Ad stranguriam, siue stillicidium vrinæ.

CAP. CCCLXXXV.

DIOSCOR. Acori decoctum vrinæ stillicidio auxiliatur. lib. 1. cap. 2.

Amaranticoma ex vino pota. libr. 4. capite 52.

Arctij radix & semen cum vino potum. lib. 4. cap. 101.

Asparagus altilis assus vel coctus assumptus. Item: Eiusdem radix cum ficis aut ciceribus decocta, sumpta. lib. 2. cap. 118.

Asplenum potum. lib. 3. cap. 134.

Calamus aromaticus (verus) cum graminis aut apij semine coctus & potus. lib. 1. capite 17.

Calamus aromaticus vulgaris: vide Acorum.

Cedrides: id est cedri fructus. lib. 1. cap. 89.

Cepææ folia in vino pota. lib. 3. cap. 150.

Clinopodij herbæ, & succi eius decoctum potum. lib. 3. cap. 93.

Consolida regalis: vide Cuminum.

Conyzæ flores & folia ex aceto pota. lib. 3. cap. 119.

Cuminum syluestre, secundo loco descriptum, potum; sed postea apij semen feruefactum bibendum est. lib. 3. cap. 60.

Fœni-

Fœniculi erratici radix pota. lib. 3. cap. 68.
Helichrysum: vide Amarantum.
Hippomarathrum: vide Fœniculum erraticum.
Hipposelini semen ex vino mulso potum. Item: radix. lib. 3. cap. 64.
Lauri Alexandrinę radicum drachmæ sex, vino dulci potæ, stranguriæ medentur: sed sanguinem extrahunt. lib. 4. cap. 142.
Leuisticum: vide Hipposelinum.
OEnanthes (herbæ) radix è vino pota. lib. 3. cap. 118.
Onobrychis cum vino pota. lib. 3. cap. 152.
Panacis heraclei succus. libr. 3. cap. 48.
Polycnemum ex vino potum. lib. 3. cap. 92.
Polygoni succus. lib. 4. cap. 4.
Populi albæ corticis vncia vna pota. lib. 1. capite 93.
Pseudobunij quatuor rami ex aqua poti. lib. 4. cap. 120.
Rusci folia & baccæ cum vino potæ. Item: radicis decoctum. lib. 4. cap 141.
Sanguinaria. vide Polygonum.
Saxifraga in vino cocta & pota. lib. 4. capite 15.
Seselis massiliensis semen & radix pota. lib. 3. cap. 53.
Sisymbrij semen ex vino potum. lib. 2. capite 121.
Spatula fætida: vide Xyris.
Tragij seminis, vel foliorum, aut lachrymæ, drachma vna pota. lib. 4. cap. 44.

Xyridis radix cum passo pota. libr. 4. capite 22.

MATHIOL. Agrimoniæ decoctum ex vino albo paratum cum saccharo sex vnciarum pondere tribus diebus potum, mirificè stranguriam sanat & vrinas impellit. Comp. pag. 680.

Eryngij radix præstat ad stranguriam. lib. 3. cap. 21.

Eupatorium: vide Agrimonia.

Filipendula vrinæ stillicidio auxiliatur. lib. 3. cap. 118.

Helxine: vide Parietaria.

Nuclei pinei, vrinæ stillicidio opem mirificè præstant, quam ob causam strobilini nuclei, apud recentiores medicos, in frequentissimo habentur vsu, ad huiuscemodi affectus. lib. 1. cap. 140.

Parietaria super tegula calefacta, vinoque cretico irrorata, & pubi illita, vrinæ malo affectis mirificè auxiliatur. lib. 4. cap. 81.

Phu decoctum potum. lib. 1. cap. 10.

Sonchi lacteus liquor à caule emanans cyathi mensura potus. lib. 2. cap. 124.

Vitreola: vide Parietaria.

Ad dysuriam siue difficultatem vrinæ.
CAP. CCCLXXXVI.

DIOSCOR. Abrotoni semen crudum tritum & feruefactum ex aqua, in potu auxiliatur vrinæ angustijs. lib. 3. cap. 25.

Adianti decoctum potum, prodest vrinæ difficili. lib. 4. cap. 131.

Ag-

Cinnamomum. lib. 1. cap. 13.

Corallium auxiliatur. lib. 5. cap. 97.

Corruda: vide Asparagus syluestris.

Crithmi radix, semen, folia, vino incocta & pota. lib. 2. cap. 122.

Cuminum æthiopicum: vide Ammi.

Cupressi folia ex passo & exiguo myrrhæ pota. lib. 1. cap. 86.

Erui farina ex aceto. lib. 2. cap. 102.

Galbanum prodesse creditur. lib. 3. cap. 81.

Graminis decoctum potum. libr. 4. capite 28.

Hydromelum. lib. 5. cap. 25.

Lapis hæmatites cum vino potus. lib. 5. capite 101.

Lapis iudaicus, ciceris magnitudine tritus ad cotem, vt collyrium, cum calidæ aquæ cyathis tribus potus. lib. 5. cap. 112.

Locustæ odoris suffitu, vrinæ difficultates adiuuant, præsertim quæ fœminas malè habent. lib. 2. cap. 46.

Mei radices in aqua feruefactæ, vel tritæ citra coctionem potæ. lib. 1. cap. 3.

Melomeli. lib. 5. cap. 24.

Millepedæ ex vino potæ. lib. 2. cap. 34.

Ocimi semen potum. lib. 2. cap. 135.

Oleum amygdalinum. lib. 1. cap. 34.

Orobus: vide Eruum.

Pastinacæ semen potum. lib. 3. cap. 52.

Polemoniæ radix ex aqua pota. lib. 4. capite 8.

Polytrichon: vide Adiantum.

Rha-

Rhapontici idem vſus & pondus cum Agarico. lib. 3. cap. 2.

Sampſuchi decoctum. lib. 3. cap. 40.

Scordij drachmæ duæ cum hydromelite potæ. lib. 3. cap. 108.

Seſelis cretici ſemen. lib. 3. cap. 54.

Siſon potum. lib. 3. cap. 55.

Smyrnij radix pota. lib. 3. cap. 65.

Trichomanes Adianti vires habet. libr. 4. cap. 132.

Trifolij aſphaltitis ſeminum drachmę tres, vel foliorum drachmæ quatuor in aqua potæ. lib. 3. cap. 106.

Triſſago: vide Chamædrys.

Vinum ex anetho. lib. 5. cap. 45.

Vinum ex apij ſemine. lib. 5. cap. 45.

Vinum aromatites. lib. 5. cap. 43.

Vinum cydonites. lib. 5. cap. 24.

Vinum ex fœniculo. lib. 5. cap. 45.

Vinum è nardo. lib. 5. cap. 44.

Vinum ex petroſelino. lib. 5. cap. 45.

Vinum ſcillinum. lib. 5. cap. 22.

Vinum ex ſylueſtris nardi radice. lib. 5. capite 44.

Vnguentum amaracinum ſedi illitum. lib. 1. cap. 57.

Caſsiæ ſolutiuæ pulpa, vrinæ difficultatibus mirificè auxiliatur, ſi cum vrinam cientibus medicamentis hauriatur vel deuoretur. lib. 1. cap. 13. MATHIOL.

Cimicibus recentiores quidam vtuntur ad ciendam vrinam, viuis in penis origanum

immissis, non autem mortuis & tritis, Dioscoridis modo. Quod mihi magis consentaneum esse videtur, siquidem in meatum vrinarium inditi, ingressu titillationem excitant, & vrinæ vim expultricem proritant. lib. 2. cap. 33.

Cochleæ, dysuriæ efficacissimè prosunt, si crudæ, cum suo ipsarum putamine, contritę aut ad summum nouem. lib. 2 cap. 9.

Flammulæ oleum, (cuius præparatio supra cap. 292.) commendant in vrinæ angustijs, aut calidum inunctum, aut clysteribus infusum. Datur etiam in cibis trium drachmarum pondere. lib. 4. cap. 7.

Helxine: vide Parietaria.

Lupuli flores & folliculi, in desessionibus additi. lib. 4. cap. 140.

Mentha græca, ex vino feruefacta illita. lib. 3. cap. 35.

Parietaria super tegula calefacta, vinoque cretico irrorata & pubi illita, vrinæ malo affectis mirificè auxiliatur. lib. 4. cap. 81.

Porri semen ex passo potum. libr. 2. c. 143

Vitreola: vide Parietaria.

Ad ischuriam siue suppreßionem vrinæ.

CAP. CCCLXXXVII.

MATHIOL. Apij hortensis folia concisa, & cum vino & oleo de scorpionibus in patella feruefacta, pubique calida admota, remorantem vrinam cient. Comp. pag. 471.

Atramentum sutorium, commodissimè

datur,

latur, semiscrupuli pondere, ex aqua agrimonij, ad ciendam remoratam vrinam. lib. 5. cap. 74.

Cardui lactei: siue

Cardui mariæ radicis decoctum, vtiliter potandum datur, ad remorantes vrinas. libr. . cap. 19.

Chalcantum: vide Atramentũ sutorium.

Consolidæ regalis herba, auxiliatur suppressæ vrinæ. lib. 4. cap. 9.

Filipendula vrinæ remoratui auxiliatur. lib. 3. cap. 118.

Helxine: vide Parietaria.

Lauri baccæ, cum triticeo furfure, Iuniperi baccis, & allio contritæ, & vino subinde super calenti tegula aspersæ, pubique admotæ vrinam suppressam prouocant. libr. 1. capite 90.

Parietariæ succus, trium vnciarum pondere potus, remorantem suppressamque vrinam mirum in modum prouocat, adeò vt miraculum videatur. lib. 4. cap. 81.

Pectinis veneris radix, cum herba & floribus in patella calefacta, ex albo meraco et butyro, vnà cum hortensis petroselini folijs, pubique adhibita, romorantem vrinam, pueris præsertim prouocat. lib. 2. cap. 132.

Pimpinellæ radix vrinam remoratam pellit. lib. 4. cap. 45.

Polygoni minoris vniuersæ plantæ puluis ex vino haustus. lib. 4. cap. 4.

Raphani radix recens minutim incisa,

albo meraco inſperſa, & in ſartagine calefa-
cta, & pubi admota, remoratam vrinam pel-
lit. Idem præſtat eiuſdem ſuccus, duarum
vnciarum pondere, ex vino cretico hauſtus.
lib. 2. cap. 106.

Saxifraga præcipuè expetitur ad vrinam
remoratam ciendam. lib. 4. cap. 15.

Scorpionum cinere, qui viui ſunt exuſti,
medici quidam vtuntur ad vrinam ciendam:
ijs præcipuè, qui renum aut veſicæ calculo
obſtruuntur. lib 2. cap. 11.

Siſymbrium aquaticum cum raphano, &
petroſelini radicibus, ex albo meraco & bu-
tyro calefactum, & pubi adhibitum, vrinas
remorantes educit. lib. 2. cap. 121.

Stœchadis citrinæ, cum herba ipſa, tum
eius decoctum, ad vrinæ ſuppreſsiones da-
tur, ſiquidem renes expurgat, & vrinam pel-
lit. lib. 4. cap. 52.

Vitreola; vide Parietaria.

Diuretica, ſiue vrinam cientia in genere.

CAP. CCCLXXXVIII.

DIOSCOR. ABſinthium vrinam ciet. lib. 3. cap. 23.
Acanthi radix pota. lib. 3. cap. 17.
Acanthi ſylueſtris radix. Ibid.
Acori decoctum potum. lib. 1. cap. 2.
Agerati herbæ vſtæ nidor. lib. 4. cap. 54.
Allium vrinas detrahit. Item: Factum ex
eo & oliua nigra intritum, quod myttotom
vocant, eſu cit vrinam. lib. 2. cap. 146.
Ampeloproſum. lib. 2. cap. 144.

Amy-

Echi

Petro-

Vitis alba: vide Bryonia.

Vitis nigræ viticulæ, primo germinum partu erumpentes, in olera receptæ. libr. 4. capite 177.

Vmbilici veneris folia, cum radice comesa. lib. 4. cap. 87.

Vnguentum amaracinum. lib. 1. cap. 57.

Vnguentum irinum. lib. 1. cap. 55.

Vnguentum susinum. lib. 1. cap. 51.

Vrticæ folia cum cocta. lib. 4. cap. 89.

Xylobalsamum in aqua potum. libr. 1. capite 18.

Xyridis semen tribus obolis potum. lib. 4. capite 22.

Zythum. lib. 2. cap. 80.

MATHIOL.

Abutili semine epoto, sesquidrachmæ pōdere ex vino, vrinam deijci experientia compertum est. lib. 3. cap. 146.

Anonidis stillatitia aqua (cuius præparatio supr. cap. 367. habetur) pota, vrinam prouocat: lib. 3. cap. 18.

Aphacæ farina ex ptisana sumpta. libr. 2. capite 142.

Arundinis radix pota. libro secundo capite 97.

Asarina. lib. 1. cap. 9.

Cardiaca. lib. 4. cap. 89.

Cinnamomi vulgaris stillatitia aqua (cuius præparatio suprà cap. 336. inuenitur.) lib. 1. cap. 13.

Cochlearum putamen, casu inuentum, vrinam mirificè pellit, si duarum drachma-

rum pondere, ex vino albo & aqua calida bibatur. lib. 2. cap. 9.

Croci radix ex passo pota. Comp. pag. 25.

Dracunculus hortensis. Comp. pag. 335.

Eupatorij vulgaris decoctum. libr. 4. capite 37.

Fragariæ folia & radix. lib. 4. cap. 38.

Fumariæ alteræ radix ex vino pota. Compend. pag. 806.

Gentianæ radix. lib. 3. cap. 3.

Herbæ Kunigundis decoctum. libr. 4. capite 37.

Imperatoriæ radix. lib. 3. cap. 65.

Iridis radicis decoctum. lib. 1. cap. 1.

Iuniperi foliorum decoctum. Compend. pag. 41.

Lauendulæ flores ex vino feruefactæ. lib. 1. cap. 6.

Lixiuium ex vino albo & iuniperino cinere paratum, quatuor aut quinque vnciarum pondere potum, valentissimè pellit vrinam, ita vt nonnullos viderim hydropicos hoc tantùm auxilio sanatos. lib. 1. cap. 87.

Lupulus. lib. 4. cap. 140.

Myrti syluestris turiones. lib. 4. cap. 141.

Napi semen vtiliter datur cochlearis mensura, ex vino, addita lini seminis drachma, ad ciendam vrinam. lib. 2. cap. 105.

Nardi Italicæ flores ex vino feruefactæ. lib. 1. cap. 6.

Nuces myristicæ. lib. 1. cap. 141.

Ononis: vide Anonis.

Oxy-

Oxylapathi herba pubi illita. Compend. pag. 204.

Paronychia. lib. 4. cap. 49.

Pſeudocoſti radix. lib. 1. cap. 15.

Pulegij decoctum. lib. 3. cap. 30.

Raphani ruſticani radix contrita ex vino albo & recenti butyro calefacta, vtiliter illinitur pubi ad ciendam vrinam, ſiue ſit dolor ex renum calculis, ſiue ex craſſa, lentaque pituita, veſicæ ceruicem obſtruente. In quo caſu datur quoque non paruo auxilio, potandum vinum, in quo inciſa radix fuerit macerata. Comp. pag. 201.

Rapi ſylueſtris ſemen potum. Compend. pag. 196.

Reſina larigna. lib. 1. cap. 74.

Ruſci turiones. lib. 4. cap. 141.

Saxifragæ albæ folia, cum radice in vino decocta, vrinam cient. Idem præſtant & granula, quæ radicibus adhærent, ſi tuſa deuorentur. lib. 4. cap. 15.

Scorpionum cinere, qui viui ſunt exuſti, medici quidam vtuntur ad vrinam ciendam, ijs præcipuè, qui renum aut veſicæ calculo obſtruuntur. lib. 2. cap. 11.

Semen, quod linguam auis vocant Myropolæ, vtiliter datur potandum ad ciendam vrinam. lib. 1. cap. 92.

Sinapis ſemen. lib. 2. cap. 148.

Solani halicacabi baccæ. lib. 4. cap. 69.

Tanaceto recentiores vtuntur ad ciendam vrinam, ſed id viris magis quàm mulie-

ribus commendant. libro tertio cap. 138.

Viciæ farina ex ptiſana ſumpta. libr. 2. capite 142.

Vincetoxici radicum ex vino decoctum potum. lib. 3. cap. 90.

Ad herniam ſiue ramicem in genere,
CAP. CCCXIC.

MATHIOL. CVpreſsi recentes viridesque coni, herniosos magnopere iuuant, ſi eorum decoctum, ex vino vetere paratum, quotidie affecti biberint, trium vnciarum pondere. Interim tamen folia cupreſsi trita, teſticulis illinenda ſunt, eſt enim hoc auxilium multis experimentis comprobatum. Idem præſtant tenera arboris germina commanſa, ita vt eorum ſuccus deglutiatur. lib. 1. cap. 86.

Oleum Balſaminæ, ſiue

Oleum viticellæ (cuius præparatio ſuprà cap. 306.) ramicoſis pueris efficax remedium eſt, ſi eo locus ſæpè perungatur. libr. 4. cap. 177.

Ad enterocelen ſiue ramicem inteſtinorum.
CAP. CCCXC.

DIOSCOR. BAlauſtrium, Cytini vires habet. lib. 1. capite 127.

Cupreſsi pilulæ, hernias inteſtinorũ prolapſu erumpentes, illitu reprimunt. Folia idem præſtant. lib. 1. cap. 86.

Cytini, herniam, prolapſu inteſtinorum erumpentem, cataplaſmate repellunt. libr. 1. cap. 127.

Equi-

Equiſeti folijs in aqua potis, enterocelæ vnum coaleſcere cogiq́ue feruntur. lib. 4. cap. 42.

Gladiolus: vide Xiphion.

Malicorium Cytini effectum præbet. libr. cap. 127.

Pyllium: ſiue

Pulicaria herba, infantium enterocelis medetur ex aceto illita. lib. 4. cap. 65.

Quinquefolij folia impoſita, Enterocelicis auxilium præſtant. lib. 4. cap. 38.

Symphytum petræum enterocelas illitu prohibet. lib. 4. cap. 9.

Xiphij radicem ſuperiorem vtiliter infantium enterocelis, cum aqua potui dari præcipiunt. lib. 4. cap. 20.

MATHIOL.

Alchimillæ aridæ puluis, in ſuijpſius decocto, aut cum aqua eius ſtillatitia ſumptus, enterocelis medetur. lib. 4. cap. 115.

Auriculam vrſi præferunt ad enterocelas, herbam ipſam cum radicibus potam. libr. 4. cap. 9. & Comp. pag. 633.

Caryophyllata tam intus ſumpta, quàm foris illita, enterocelis auxiliatur. libr. 4. capite 17.

Dentariæ minoris radix datur vtiliter potanda ad enterocelas, quotidie drachmæ pondere ex vino auſtero, diebus quadraginta continuis. Comp. pag. 631.

Diapenſia Germaniæ chirurgici maximè vtuntur ad enterocelas, eius puluerem vel decoctum potui exhibentes. lib. 4. cap. 38.

Gnaphalij folia prosunt enterocelis in puluerem hausta. Comp. pag. 542.

Hippoglossi radicis aut herbæ puluis, est præstantissimum medicamentum ad puerorum enterocelas, si diutius diluculo hauriatur sesquidrachmæ pondere, ex maioris symphyti decocto. Verùm id sumentibus euenit, quòd primis tantùm diebus, adeò ramicem pulsare percipiant, vt intestina foràs prolabi velle videantur: quare sub cingulis, fascijs & fibulis reprimentibus, roborantibusque primis diebus vti opus est. lib. 4. cap. 127.

Humor in folliculis vlmi contentus (vt ego experientia compertum habeo) medetur puerorum enterocelis, si splenia siue linteola in eo madefacta sæpe inguini partis ruptæ superimponantur, atque inibi sub femorali, quod Italis brachiere appellatur, subligentur & constringantur. lib. 1. cap. 95.

Iaceam, sunt qui credant ad enterocelas pollere. Comp. pag. 824.

Lingua serpentina præstat maximè ad recentia vulnera glutinanda, quo fit vt eam quidam mirificè extollant ad enterocelas: maceratur in oleo quo vtuntur chirurgici ad prædicta, felici (vt aiunt) successu. lib. 2. capite 161.

Lunaria minor miris celebratur laudibus, ad puerorum enterocelas. lib. 3. cap. 135.

Nummulariæ præcipua vis est ad puerorum enterocelas, cùm illita, tùm in puluerem hausta. Comp. pag. 679.

Ophio-

Ophiogloſſon: vide Lingua ſerpentina.

Paronychiam peculiariter ad puerorum enterocelas præſtare compertum eſt, ſcimus enim nonnullos eſſe ſanatos, hauſto tantùm huiu ce plantæ puluere, continuis quadraginta diebus, quibus manifeſtò collapſa inteſtina in ſcrotum cernebantur. lib. 4. cap. 49.

Perfoliata vtiliter bibitur ad enterocelas. lib. 4. cap. 102.

Pes leonis: vide Alchimilla.

Piloſella enterocelis fert opem. lib. 4. capite 10.

Polygonum minus, ſunt qui ab effectu Herniolam vocant, quod ad enterocelas pręſtantiſsimum ſit auxilium, in potionibus ſumpta. Audio à viris fide digni, cum hac tantùm herba, à Gabriele Faloppio Mutinenſi, plures inteſtinorum ramice laborantes eſſe ſanatos. lib. 4. cap. 4.

Potentillam ſunt qui ad enterocelas præferunt, tum in cibis tum in potionibus. libr. 4. cap. 37.

Sanicula vtuntur in potionibus ad Enterocelas. lib. 4. cap. 9.

Serratulæ folia & radix ſimul contuſa, & emplaſtri modo impoſita, enterocelas ſanare creduntur. lib. 4. cap. 1.

Stellaria: vide Alchimilla.

Trinitas herba, maximè probatur recentioribus medicis ad enterocelas, tam exterius illita, quàm interius ſumpta, in quem vſum, puluerem dimidij cochlearis menſura,

ex vino austero propinant. lib. 3. cap. 106.

Typhæ pappis, additis betonicæ folijs, & gladioli, ac hippoglossi radicibus, omnibus in puluerem tenuissimum redactis, & assatis ouorum luteis exceptis, vtuntur quidam feliciter ad enterocelas. Id autem medicamentum exhibent quotidiè ieiunis, drachmæ pondere, triginta dierum spatio: eoque non modò pueros, adolescentesque sanari pollicentur: sed etiam iuuenes iam ætate consistentes: si tamen interim præstanti ligatura, ac emplastris glutinantibus, ima pubis pars probè muniatur. lib. 3. cap. 116.

Ad hydrocelen siue ramicem aquosum.

CAP. CCCXCI.

DIOSCOR. BDellium hernias aquosas discutit, cum ieiuna saliua dilutum. lib. 1. cap. 69.

Vnguentum amaracinum vtile humentibus hernijs, postquàm medica manus operam suam impenderit. lib. 1. cap. 57.

Vnguentum cinnamominum mirum in modum facit ad hernias humidiores. libr. 1. capite 63.

Vnguentum mendesium, vnguenti metopij vires habet. lib. 1. cap. 61.

Vnguentum metopium ad hernias humore contractas, cum erodentibus medicamentis efficax est. lib. 1. cap. 60.

Ad sarcocelen, siue ramicem carnosum.

CAP. CCCXCII.

Ano

Anonidis radicis puluere duntaxat, pluribus mensibus sumpto, noui quendam, qui carnosum ramicem absumpsit, & sanatus est: licet à medicis nullo alio medicamento, quàm sola sectione, vstioneque hunc curari posse antea statutum esset. lib. 3. cap. 18. MATHIOL.

Ad bubonocelen siue ramicem inguinalem.

CAP. CCCXCIII.

Potentilla datur ad bubonocelas. Comp. pag. 682. IDEM.

Ad inguinis inflammationem.

CAP. CCCXCIIII.

Aster atticus inflammatis inguinibus illitu auxiliatur. lib. 4. cap. 115. DIOSCOR.

Lagopus, herba inguini alligatur in inflammatione. lib. 4. cap. 17.

Vnguentum cyprinum malagmatis imponi solet, quæ inflammationi inguinum opitulantur. lib. 1. cap. 54.

Ad inguinis tumorem. CAP. CCCXCV.

Cochleæ illæ, quę cæteris minutiores habentur, tritæ & illitæ, inguinum tumores resoluunt. lib. 2. cap. 9. MATHIOL.

Eruum inguinum bubones resoluit, ex melle illitum. lib. 2. cap. 102.

Ad inguinis dolorem. CAP. CCCXCVI.

Asteris attici aridus flos, si sinistra dolentis manu decerpatur, & inguinibus adligetur, dolore liberat. lib. 4. cap. 115. DIOSCOR.

Vnguentum sampsuchinum inguinum dolores lenit: sed cum melle vti eo præstat, quandoquidem vehementi adstrictione locos indurat. lib. 1 cap. 47.

Ad inguinum virus. CAP. CCCXCVII.

DIOSCOR. ALumen contra inguinum virus illinitur. lib. 5. cap. 82.

Ad pubertatem coercendam. CAP. CCCXCVIII.

IDEM. FAba in vino decocta, pueris imo ventri illinitur, quò tardius pubes erumpat. lib. 2. cap. 98.

Hyacinthi radix, pueris cum vino albo illita, pubertatem coercet, & non patitur erumpere lib. 4. cap. 58.

Ad scroti dolorem. CAP. CCCIC.

IDEM. FEl taurinum cum melle scroti doloribus prodest. lib. 2. cap. 71.

Ad scroti excrescentias. CAP. CCCC.

IDEM. SArmentitius cinis, cum nitro & aceto, excrescentias carnis in scroto reprimit. libro 5. cap. 93.

Testiculos cohibentia. CAP. CCCCI.

IDEM. CIcutę herba cum coma trita & illita, pueris præstat, vt eorum testiculi cibum non sentientes, intabescant. lib. 4. cap. 74.

Ad testium pruritum. CAP. CCCCII.

IDEM. SAluiæ rami & folia, testium pruritus sedant, si eorum decocto cum vino foueantur. lib. 5. c. 34.

Ad

Ad testium collectiones. CAP. CCCCIII.

CVmini satiui semen, testium collectionibus auxiliatur, impositum cum vua passa, aut lolij farina, ceratoue. lib. 3. cap. 59. DIOSCOR.

Faba in vino decocta, testium collectiones sanat. lib. 2. cap. 89.

Lentis palustris stillatitiam aquam præferunt quidam ad testiculorum collectiones, antequam augeantur, nanque illita non obscurè fluentes humores reprimit. libr. 4. capite 83. MATHIOL.

Ad testium inflammationem.
CAP. CCCCIIII.

ASphodeli radices in fæce vini decoctæ, testium inflammationes adiuuat. libr. 2. capite 164. DIOSCOR.

Cicer cum eruo decoctum, illinitur ad inflammationes testium. lib. 2. cap. 97.

Coriandrum cum melle vel vua passa illitum. lib. 3. cap. 62.

Cumini syluestris semen, cum melle & vua passa illitum. lib. 3 cap. 60.

Hastula regia: vide Asphodelus.

Irionis semen, ex aqua vel melle illitum. lib. 2. cap. 152.

Lapis geodes ex aqua illitus. libr. 5. capite 126.

Lilij radix trita in aceto, cum hyoscyami folijs, & tritici farina. lib. 3. cap. 99.

Melilotus ex passo cocta illinitur, interdum verò addito oui luteo assato, aut fœni

græci farina, lini ſemine, aut polline, aut capitulis papaueris, intybóue. lib. 3. cap. 41.

Myrti folia, admiſto omphacino oleo aut exiguo roſaceo cum vino. lib. 1. cap. 128.

Ruta cum laureis folijs. lib. 3. cap. 45.

Senecionis flores & folia per ſe, vel cum modico vino illita. lib. 4. cap. 92.

Sertula campana: vide Melilotus.

Terra ſamia cum roſaceo & aqua illita. lib. 5. cap. 129.

Vua paſſa cum lomento fabarum & cumini farina illita. lib. 5. cap. 4.

MATHIOL. Oleum fit ex Iride ſylueſtris minoris floribus, quo quidam vtiliter vtuntur ad teſtium inflammationes. Comp. pag. 3.

Ad teſtium tumores. CAP. CCCCV.

DIOSCOR. Apollinaris: ſiue Hyoſcyami ſemen, teſtibus inflatis tritum ex vino illinitur. lib. 4. cap. 64.

Sal, teſtium tumores, cum origano & fermento, maturius concoquit. lib. 5. cap. 85.

MATHIOL. Iridis radicum farina, drachmarum pondere, additis cinnamomi & anethi, cuiuſque drachmis duabus, & croci ſcrupulo vno, tumores teſticulorum mirificè tollit, ſi panni coccinei fruſto, albo meraco perfuſo, hæc omnia in puluerem contrita excipiantur, & calida apponantur. lib. 1. cap. 1.

Phu minoris radices peculiariter valent ad teſtium tumores à frigiditate aut flatu genitos, ſi in vino decoquantur, & vapore fumi ſuffiantur. Comp. pag. 17.

Ad

Ad testium duritiem. CAP. CCCCVI.

TErra cimolia testium duritias cohibet. lib. 5. cap. 133. DIOSCOR.

Terra pnigitis eandem vim habet. libr. 5. capite 134.

Viticis folia, cum butyro & vitium folijs, testium duritias emolliunt. lib. 1. cap. 116.

Ad testium dolorem. CAP. CCCCVII.

IRidis radicum farina, quatuor drachmarum pondere, additis cinnamomi, & anethi, cuiusque drachmis duabus, & croci scrupulo vno, testiculorum dolores mirificè tollit, si panni coccinei frusto, albo meraco perfuso, hæc omnia in puluerem contrita excipiantur, & calida apponantur. lib. 1. cap. 1. MATHIOL.

Ad genitalium pruritum. CAP. CCCCVIII.

REsinæ omnes in pruritu genitalium vtiles. lib. 1. cap. 76. DIOSCOR.

Ad genitalium tumores. CAP. CCCCIX.

FOEni græci seminis farina, in hydromelite decocta, addita axungia, auxiliatur genitalium tumoribus. lib. 2. cap. 95. MATHIOL.

Herba paris recens tusa & illita, genitalium tumores sanat. Comp. pag. 748.

Ad genitalium inflammationes.

CAP. CCCCX.

BEllidis folia tusa, genitalium inflammationes extinguunt, ac etiam resoluunt. lib. 3. cap. 139. IDEM.

Herba paris recens tusa & illita, genitalium inflammationes sanat. Comp. pag. 748.

Oleum hyoscyaminum (cuius præparationem infr. cap. 504. habes) efficacissimum est medicamentum inflammationibus pudendorum vtriusque sexus. lib. 1. cap. 36.

eylt made of Henbane

Ad genitalium exulcerationes.

CAP. CCCCXI.

DIOSCOR. Aloe sicca puluerizata insparsa, peculiariter exulceratis genitalibus medetur. lib. 3. cap. 22.

Alumen ex Melo aduectum, cum melle verendis illinitur. lib. 5. cap. 82.

Amurca vtiliter infunditur genitalium exulcerationi. lib. 1. cap. 120.

Aspalathum decoctum cum vino, ad genitalium sordida vlcera infunditur. lib. 1. capite 19.

Fœni græci oleum cum myrti oleo, genitalium cicatrices absterget. lib. 2. cap. 95.

Mali punici, præsertim acidi, expressus nucleorum succus, coquitur cum melle ad virilitatis vlcera. lib. 1. cap. 127.

OEsypum vlcera genitalium sanat, cum anserino adipe. lib. 2. cap. 67.

Polygoni: siue

Sanguinariæ succus, facit eximiè ad genitalium vlcera, cum vino, adiecto melle decoctus. lib. 4. cap. 4.

MATHIOL. Aquæ aereæ genitalium membrorum vlcera sanant. lib. 5. cap. 14.

Calx

Calx elota, vnguentis expetitur, quibus [i]runtur ad pudendorum vlcera. libr. 5. capite 91.

Consolidæ mediæ folia illita, vel eorum succus, efficax medicamentum esse prædicant vlceribus pudendorum virilium & muliebrium. lib. 4. cap. 9.

Cotini foliorum decoctum valet ad genitalium vlcera, vbi eo sæpè abluantur. libr. 1. cap. 124.

Cucurbitæ aridæ cinis, pudendorũ vlcera sanat. lib. 2. cap. 127.

Flos solis pudendorum vlcera sanat, vbi in vino decoquitur, & eo subinde vlcera abluuntur. lib. 3. cap. 50.

Gammarorum lapilli cum excremento, quod circa vasa lapidis instar concreuit (tartarũ vocant chymistę) vlceribus pudendorũ medentur, si simul triti aspergantur. lib. 2. capite 10.

Geranij quinti herbam recentem tritam Germanorum medici peculiariter commendant ad pudendorum vlcera. Compend. pag. 540.

Lignorum marcor, pudendorum exedentibus vlceribus inspersa, mirificè medetur. lib. 1. cap. 96.

Malicorio præcipua vis est aduersus pudendorum vlcera, siquidem id exiccatum, & cum sicca pariter marina spongia, & aloe tritum, æquali omnium portione, addito aluminis vsti momẽto, penis vlcera in viris bre-

ui ad sanitatem deducit. lib. 1. cap. 127.

Mumia ex caprillo lacte pota, auxiliatur internis penis desquamationibus. lib. 1. c. 85.

Pilosellæ succus genitalium vlcera sanat. lib. 4. cap. 10.

Potentilla item. lib. 4. cap. 37.

Pulmonariam illam, quæ in arborum caudicibus nascitur, efferunt ad pudendorum vlcera. lib. 4. cap. 48.

Solidago: vide Consolida.

Ad genitalium nomas. CAP. CCCCXII.

DIOSCOR. ASpalathum decoctum cum vino, ad nomas genitalium infunditur. lib. 1. cap. 19.

OEnanthe trita cum melle, croco, myrrha, & rosaceo, ad genitalium nomas efficax est. lib. 5. cap. 5.

Salis flos ad genitalium nomas efficax est. lib. 5. cap. 88.

Vrina vetus, nomas, & præcipuè genitalium cohibet. lib. 2. cap. 74.

Ad genitalia contecta. CAP. CCCCXIII.

IDEM. VMbilici veneris succus cum vino circumlitus instillatúsue, contecta genitalia nudat. lib. 4. cap. 87.

Ad colis glandem nudatam. CAP. CCCCXIIII.

IDEM. MEl nudam glandem recutitis operit, præsertim quæ circumcisione non est aperta, si eo præputium à balneo triginta diebus emolliatur. lib. 2. cap. 75.

Thapsiæ succus valet ad integendam colis glan-

[...]ndem, ijs qui natura, non circumcisione [...]rti sunt, tumorem enim excitat, qui pin[...]ium fotu emollitus, præputij iacturam re[...]rcit. lib. 4. cap.151.

Ad præputia disrupta. CAP. CCCCXV.

Aloe sicca puluerizata, disrupta puerorum præputia iungit. lib.3. cap.22. DIOSCOR.

Ad gonorrhœam siue seminis profluuium, CAP. CCCCXVI.

[...]Ridis Illyricæ radix ex aceto pota, auxiliatur ijs, quibus genitura effluit. libro primo [c]apite 1. IDEM.

Ambubeiæ succus potus, gonorrhœam [pr]ohibet. lib. 2. cap. 125. MATHIOL.

Aquę ferreæ, seminis profluuio vtiliter ad[h]ibentur. lib. 5. cap.14.

Caphura aduersus gonorrhœam efficax [e]st, cum succino & aqua nymphææ hausta. [I]dem præstat, pubi, seu imo ventri, testibus, [r]enibusque illita, quæ tamen antea psyllij se[m]inis spissamento, aut omphacio, aut solani [s]ucco probè sit macerata. lib. 1. cap. 75.

Caucalidis semen, datur viris contra semi[n]is profluuia, vnà cum aspleno & viticis semine. lib. 2. cap. 133.

Corallium potum, reprimit seminis pro[f]luuium in viris. lib. 5. cap. 97.

Dens leonis: vide Ambubeia.

Irionis vulgaris semen sesquidrachmæ pondere ex ouo sorbili deuoratum tribus

continuis diebus seminis profluuium cohibet. Comp. pag. 319.

Lactucæ succus testiculis illitus, seminis profluuium compescit, & præsertim addito caphuræ momento, sed venerem extinguit lib. 2. cap. 130.

Larigna resina præstat ad gonorrhœam, vbi absorbeatur, pluries cum aqua plantaginis lota, aut nymphææ, addita selectissimi succini drachma, vel aspleni, & caphuræ momento. lib. 1. cap. 74.

Lithospermi vtriusque semen, vtiliter potandum datur, pluribus diebus, sesquidrachmæ pondere, addita aspleni semidrachma, & succini scrupulis duobus, ex succo plantaginis, aut portulacæ, aut lactucæ, ad gonorrhœam. lib. 3. cap. 141.

Millefolium illud, cui candida inest vmbella, vnà cum floribus tusum, & cum sua ipsius aqua, aut caprino lacte potum, gonorrhœam in viris tollit. Atqui id valentius præstat, vbi cum corallio, succino & eboris scobe propinatur. lib. 4. cap. 98.

Nymphææ folia recentia renibus admota, seminis profluuia sistunt. Comp. pag. 572.

Oleum hyoscyaminum (cuius præparatio infrà cap. 504. habetur) prohibet gonorrhœam, renibus & testibus illitum. lib. 1. capite 36.

Ouum recentissimè exclusum, si crudum, dum adhuc calet, absorbeatur, præstat maximo sanè auxilio, ad gonorrhœam. l. 1. c. 44.

Puluis aureus, qui in Aſpleno, auerſa foliorum parte inuenitur, drachmæ pondere, vnà cum albi ſuccini ſemidrachma, ex ſucco portulacæ aut plantaginis potus, gonorrhœa laborantes mirificè iuuat. lib. 3. cap. 134.

Punicæ è floribus, hoc eſt, internis cytinorum puniceis ac tenuibus folijs fit ſaccharum, perinde ac ex puniceis roſis, quod maximè præſtat ad gonorrhœam, ſi ſemunciæ pondere ſumatur, ex vino rubro auſteriuſculo, aut ex punicorum acidorum ſucco, aut ex aqua, in qua ferrũ extinctum fuerit, quinetiam ex carnium iure, vbi alia non ſint ad manus. lib. 1. cap. 127.

Roſarum in fructu, tres comperiuntur partes, vbi rubeſcit is, & maturitatem ſenſit, videlicet, ſubſtantia carnis, ſemen, & lanugo concluſa, quibus non obſcura ineſt vis adſtringendi. Idcirco & ipſæ remedio ſunt cõtra gonorrhœam, in qua præcipuè pollent, & præſertim ſylueſtrium, nanque harum fructus vnà cum ſeminibus prius ſiccati, & in puluerem triti, vtiliter ſeminis profluuio affectis dantur, drachmæ pondere, ex vino auſtero. lib. 1. cap. 113.

Thus bibitur drachmæ pondere cum aqua nymphææ, ad gonorrhœam. libr. 1. capite 73.

Ad ſomnia venerea, & pollutiones nocturnas.

CAP. CCCCXVII.

Cicutæ herba cum coma trita, & teſtibus DIOSCOR.

circumlita, libidinum imaginationes in somno compescit: sed genitale resoluit. lib. 4. capite 74.

Lactucæ satiuæ epotum semen, aßiduas libidinum imaginationes in somno compescit, & veneri refragatur. lib. 2. cap. 129.

Lactucæ syluestris semen, non aliter quàm satiuæ libidinum imaginationes in somno amolitur, ac venerem arcet: Succus ad idem valet, sed viribus infirmior. lib. 2. cap. 130.

Nymphææ radix, contra veneris insomnia bibitur, siquidem ea prorsus adimit. Idem, semen potum efficit. lib. 3. cap. 131.

MATHIOL. Corallium potum, nocturnas pollutiones reprimit. lib. 5. cap. 97.

Lactucæ succus testibus illitus, nocturnas pollutiones compescit, & præsertim addito caphuræ momento: sed venerem extinguit. lib. 2. cap. 130.

Menthastri succus potus & testibus illitus. lib. 3. cap. 35.

Sisymbrij succus testibus illitus, nocturnas pollutiones cohibet. lib. 2. cap. 121.

Ad venerem extinguendam.

CAP. CCCCXVIII.

DIOSCOR. ANethi aßiduus vsus, genituram restinguit. lib. 3. cap. 58.

Cannabis satiuæ semen, largiori cibo genituram extinguit. lib. 3. cap. 148.

Gladioli radice inferiore venerem sterilescere tradunt. lib. 4. cap. 20.

Lactu-

Lactucæ ſatiuæ ſemen epotum, veneri refragatur. lib. 2. cap. 129.

Lactucæ ſylueſtris ſemen venerem arcet. lib. 2. cap. 130.

Nymphææ radix aſsiduè aliquot diebus pota, genitale infirmat. Idem, ſemen potum efficit. lib. 3. cap. 131.

Portulaca veneris impetus exoluit. libr. 2. capite 111.

Ruta genituram cibo potúue extinguit. lib. 3. cap. 45.

Teſticuli cynoſorchis radicem mollem, aiunt, in Theſſalia mulieres in lacte caprino bibere, ad ſtimulandos coitus: aridam verò ad inhibendos, & alterum alterius potu reſolui. lib. 3. cap. 124.

Viticis ſemen genituram exoluit. Item: Viticem, Agnum, quaſi dicas caſtum, vocant Græci, quoniam matronæ in Theſmophorijs Athenienſium caſtitatem cuſtodientes, folijs huius cubitus ſibi ſternunt. lib. 1. c. 116.

Xiphium: vide Gladiolus.

Caphura renibus ac teſtibus illita, venerem extinguit. lib. 1. cap. 75.　MATHIOL.

Iaſpides ſuſpenſas aiunt valere ad venerem inhibendam. lib. 5. cap. 117.

Lactucæ ſemen è papaueris ſeminis cremore hauſtum. lib. 2. cap. 130.

Topatio appēſo venus infirma redditur. Itē:

Vitice lecto cubantibus ſubſtrata. lib. 1. in præfat.

Ad venerem excitandam. CAP. CCCCXIX.

DIOSCOR.

ANisum venerem ſtimulat. lib. 3. cap. 56.
Ari radix. lib. 2. cap. 162.
Bulbus eſculentus. lib. 2. cap. 165.
Coriandri ſemen modicè potum cum paſſo. lib. 3. cap. 62.
Coſtus cum mulſo. lib. 1. cap. 15.
Crocus. lib. 1. cap. 25.
Dracunculi maioris radix, cum vino pota. lib. 2. cap. 160.
Dracunculi minoris radix, cum vino pota. lib. 2. cap. 161.
Eruca cruda, largiore cibo venerem concitat. Semen, idem præſtat. lib. 2. cap. 134.
Halij radix. lib. 4. cap. 91.
Gladioli radice ſuperiore ex vino pota venerem ſtimulari tradunt. lib. 4. cap. 20.
Hormini ſemen ad ſtimulandam venerem cum vino bibi volunt. lib. 3. cap. 128.
Lini ſemen, farina piperis & melle exceptũ, pro placenta largius abſumptũ. l. 2. c. 96.
Mentha. lib. 3. cap. 35.
Naſturtij ſemen. lib. 2. cap. 149.
Orminum: vide Horminum.
Paſtinacæ ſylueſtris radix. lib. 3. cap. 52.
Porri capitati ſemen. lib. 2. cap. 147.
Rapi ſemen potum. Item: radix comeſa. lib. 2. cap. 104.
Satyrij erythronij radix, venerem, vt produnt, ſi omninò manu teneatur, ſtimulat, eoque magis, ſi bibatur in vino. lib. 3. cap. 127.
Satyrij trifolij radice vtendum, dum concubendi incumbit neceſsitas, ſiquidem e-

pro

proniores ad venerem fieri affirmant. libr. 3. capite 126.

Scinci carnes quæ renes amplectuntur, id sibi virium vendicasse aiunt, vt si drachmæ pondere bibantur, venerem accendant. libr. 2. cap. 60.

Terebinthi fructus. lib. 1. cap. 76.

Testiculi illius, quem Græci cynosorchin vocant, radicem mollem, aiunt, in Thessalia mulieres in lacte caprino bibere ad stimulandos coitus: aridam verò ad inhibendos, & alterum alterius potu resolui. lib. 3. cap. 124.

Vrticæ semen ex passo potum. libr. 4. capite 89.

Xiphium: vide Gladiolus.

Asphodeli radice epota, scripsere quidam venereos impetus excitari. lib. 2. cap. 164. MATHIOL.

Caryophylli, quatuor drachmarum pondere, ex bubulo caprillóue lacte hausti, venerem excitant. lib. 2. cap. 153.

Castaneæ venerem excitant, eò quòd flatum gignant. lib. 1. cap. 122.

Cerui genitale, aiunt, in puluerem tritum, & ijs medicamentis inditum, quæ venerem excitant, ea valentiora efficere: lib. 2. cap. 39.

Ciceres venerem stimulant & genituram augent. Comp. pag. 181.

Ferulæ è planta corculum quoddam, oui luteum induratum referens, pastores prima tantùm germinatione eximunt, quod sub cineribus assatum, prius tamen charta aut linteo madefactis conuolutum, mox pipere &

ſale conſperſum, non modò guſtui gratiſsimus eſt cibus, ſed etiam ad excitandam venerem valentiſsimus. lib. 3. cap. 75.

Galanga venerem roborat. lib. 1. cap. 2.

Goſsipij ſeminis medulla, genituram auget. lib. 2. cap. 96.

Haſtula regia: vide Aſphodelus.

Lingua auis venerem excitat; & præſertim, ſi vnà cum piſtacijs & nucibus pineis deuoretur, addito ſaccharo. lib. 1. cap. 92.

Malis inſanis qui veſcantur non deſunt ex noſtratibus ad venerem excitandam. libr. 4. cap. 71.

Mentha venereis voluptatibus commendatur. lib. 3. cap. 35.

Moſcho cicino oleo macerato coles perunctus, promptius in venerem excitatur. lib. 1. cap. 20.

Napi ſemen venerem excitat; præſertim addito pipere. lib. 2. cap. 105.

Nuces Indicæ ſemen augent, & venerem excitant. lib. 1. cap. 141.

Nucibus myriſticis recentibus, prius contuſis, & in cacabo calefactis, prelo exprimitur liquor, qui refrigeratus ceræ nouæ inſtar concreſcit, fragrantiſsimum ſpirans odorem, qui veneris inunctionibus maximè expetitur. lib. 1. cap. 141.

Oleum, quod nuces Indicæ recentes preſſæ ſtillauerunt, ſemen augent. lib. 1. cap. 141.

Oleum ſeſaminum ſemen adauget. libr. 1. capite 35.

Ory-

Oryzam, ſunt qui dicunt, genitale augere ſemen, in bubulo lacte decoctum, additis ſaccharo & cinnamomo. lib. 2. cap. 88.

Paſtinacæ radices, venerem non obſcurè ſtimulant. lib. 3. cap. 52.

Phaſioli ſemen generant & venerem ſollicitant, præſertimque, vbi longo pipere, galanga, & ſaccharo aſperguntur. Atqui id valentius præſtant, ſi lacte bubulo pingui decoquantur, quouſque rumpantur. libr. 2. capite 101.

Pinei nuclei ſemen augent, & venerem excitant. Item: Remorantem excitant venerem, aqua tepida prius macerati, & deinde ſaccharo aut melle excepti, & deuorati. lib. 1. cap. 74. & 140.

Piſtacia, medicorum nonnulli ad conciliandam venerem commendant. libr. 1. capite 140.

Sepijs, nucibus & allio paratis, quidam veſcuntur, vt ſalaciores in venerem prorumpant. lib. 2. cap. 20.

Siſer venerem ſtimulat. Comp. pag. 202.

Smilacis hortenſis ſemina, copioſè ſemen generant & venerem ſtimulant, præſertim, cùm longo pipere, galanga, & ſaccharo aſperguntur. Quod quidem longè valentius præſtant, ſi ex lacte bubulo pingui elixentur. Comp. pag. 294.

Traſorum cremorem, veneris potionibus recentiorum nonnulli miſcent. lib. 2. cap. 138.

Tubera expetuntur bellariorum vice in

cœnis, ijs, qui putant venerem ijs cum pipere deuoratis excitari. Comp. pag 293.

Vitis nigræ radici, vim præstantissimam inesse ad conciliandam venerem, si sub cineribus feruentibus decocta deuoretur: immo hanc cætera superare auxilia, quæ libidinis flãmas accendũt, scripsit ad me Martin. Guidottinus Tridentinus myropola. lib.4.c.177.

Xylon: vide Gossipium.

MATHIOL.

Virgines corruptas deprehendentia.

CAP. CCCCXX.

REferunt Prutheni, in quorum litora maris fluctus Succini plurimum expuunt, eius genus quoddam reperiri, quod planè crystallum repræsentat. Huic mirabilem vim inesse testantur, quo scilicet fœmina deprehendatur, an virgo sit & incorrupta necnè: nam si ex vino ieiunæ exhibeatur, efficere aiunt, vt corrupta & vitiata, protinus vrinam reddere cogatur, id quod virgini euenire negant. lib. 1. cap. 93.

IDEM.

Fœminas in coitu delectantia. CAP. CCCCXXI.

FElle auratæ, lupi piscis, perdicis, & galli gallinacei, mirificè delectantur in coitu fœminæ, si viri penis eo perungatur. l.2. c.71.

Zibetto viri peni circumlito, magnũ mulieribus in coitu afferunt solatium. l. 1. c. 20.

Conceptionem iuuantia. CAP. CCCCXXII.

DIOSCOR.

COagulum leporinum, post menstruas purgationibus vuluæ appositum cum butyro, præstat mulieribus, vt concipiant. lib. 2. c. 68.

Lo-

Lolium, si cum polenta, thure, myrrha aut croco suffitur, conceptionem adiuuat. lib. 2. cap. 93.

Pastinacæ semen potum, conceptus adiuuat. lib. 3. cap. 52.

MATHIOL.

Alchimillæ aridæ puluis datur ex vino aut aure cochlearis mensura, quindecim aut viginti diebus, mulieribus, quibus adempta sit concipiendi facultas à nimia vteri humiditate, quæ iniectum semen contineri prohibet. lib. 4. cap. 115.

Ammi legitimi semen, quod ex Alexandria affertur, mirificè præstat ad mulierum sterilitatem, nam compertum est, huius tantum seminis auxilio, plures prolificas effectas, siquidem si propinetur mane drachmæ pondere ex vino, in tenuem puluerem contritum, alternis diebus, tribus horis ante cibum, futuram pollicetur prolem: sed oportet maritum cum vxore rem habere ijs tantum diebus, in quibus illa semen non ebiberit, quod tamen diutius sumi non debet, quàm quatuor aut quinque diebus: est enim ad sterilitatem præstantissimum auxilium & pluries expertum. lib. 3. cap. 61.

Aquę nitrosæ si bibuntur, fœminas prolificas reddunt. lib. 5. cap. 14.

Balsaminæ fructus exempto semine macerantur oleo amygdalino dulci, aut è semine lini expresso, addita ad vnamquanque olei libram, liquidæ vernicis vncia, in balneo calentis aquæ, aut equino calente fimo, sitque

inde oleum: quo steriles mulieres fœcundas fieri, scribunt recentiorum quidam, si à balneo medicamentis vtero conferentibus parato, eo vteri osculum sibi perunxerint, ac demum suis se iunxerint viris. libr. 4. c. 177.

Caucalidis semen, steriles prolificas facit, assiduè ex vino potum. lib. 2. cap. 133.

Cuminum præstat ad fœminarum conceptum, si vuluis indatur. lib. 3. cap. 60.

Gattariæ herbæ vsus steriles prolificas facit, vbi sterilitas à frigida humidaque causa proueniat, namque vterum valenter calefacit. lib. 3. cap. 36.

Imperatoriæ radix ex vino pota, conceptum adiuuat, quem frigiditas intercipit. lib. 3. cap. 65.

Pes leonis: siue
Stellaria: vide Alchimilla.
Viticella: vide Balsamina.

Ad maris vel fœmellæ conceptionem facientia.
CAP. CCCCXXIII.

DIOSCOR. CRatæogonum si mulier bibat (traditum est à quibusdam) ieiuno ore, ter, die post menses purgatos tribus obolis in duobus cyathis aquæ, ante conceptum quadraginta diebus, & vir consimili modo totidem diebus ante coitum hauriat, virilis sexus partum futurum. lib. 3. cap. 122.

Mercurialem marem facere, vt mares gignantur, constat, vt fæminæ verò, mercurialem fæminam, si à purgatione bibantur, & trita folia genitalibus admoueantur. libr. 4. cap. 183.

Phy

Phyllum arrhenogonum potū, masculi sexus facere partus, vt Thelygonon fœminei, proditur. lib. 3. cap. 123.

Testiculi illius, quem Græci cynosorchin vocant, radices coctæ eduntur vt bulbi: è quibus si maiorem edant viri, mares generari dicuntur, si minorem fœminæ, alterum sexum. lib. 3. cap. 124.

Testiculus secundus, qui alio nomine Serapias vocatur, eandem proditur vim habere. lib. 3. cap. 125.

Prægnantibus quæ vtilia. CAP. CCCCXXIIII.

MATHIOL.

MIrum est, quod multi ferunt, vt si mulier prægnans cydonia mala crebrius esitauerit, paritura sit infantem cum industrium, tum ingeniosum. lib. 1. cap. 131.

Vuæ spinæ baccę mulieribus vtero gerentibus magnopere expetuntur. lib. 1. cap. 105.

Conceptum continentia, & Abortum prohibentia. CAP. CCCCXXV.

DIOSCOR.

LApis aetitę grauidis continet partus, cum lubricæ sunt vuluæ & parum tenaces, sinistro brachio adalligatus, sed parturientibus è brachio amoueatur & feminibus alligatur, vt sine doloribus pariant. l. 5. c. 118.

Lapis samius adligatus, conceptus fœminarum custodit. lib. 5. cap. 130.

MATHIOL.

Aquæ aluminosæ abortum prohibent, & in his præsertim fæminis, quæ ante fœtus maturitatem plerumque abortiri consueuerunt. lib. 5. cap. 14.

Bistorta Tormentillæ vires habet. libr. 4. capite 2.

Clematis fœmoribus adalligata, abortum prohibet. lib. 4. cap. 7.

Cocti infectorij puluere non infeliciter vtuntur mulieres Italicæ ad prohibendum aborsum, ipsum grauidis in ouo sorbili propinantes, pauco addito thure, vel mastiche. lib. 4. cap. 43.

Dactyli recentes duro osse exenterati, & infectorij cocci puluere repleti, deuoratique sæpe à prægnantibus, abortum prohibent. lib. 1. cap. 126.

Iaspides suspensas valere aiunt ad protegendum conceptum. lib. 5. cap. 117.

Saluia commodè ab vtero gerentibus deuoratur, quæ abortiri ex leui causa solent, conceptum enim continet & viuificat. Flores saccharo asseruati, ad idem valent. libr. 3. capite 34.

Tormentillæ radices abortum prohibent, bibitæ, aut ventri renibusque ex aceto illitæ. lib. 4. cap. 2.

Visci querni lignum collo aut brachio pro amuleto suspensum cum suo cortice, grauidarum conceptum adiuuat. lib. 3. cap. 87.

Partum accelerantia & iuuantia.

CAP. CCCCVI.

DIOSCOR. ANagyris folia difficulter parientibus adalligantur, ita vt à partu statim auferantur. lib. 3. cap. 149.

Cy-

Cyclamini radix appensa, partum accelerat. lib. 2. cap. 158.

Dictamni radix partum accelerat. libr. 3. capite 31.

Lapis aetites, mulierum feminibus alligatur, vt sine dolore pariant. lib. 5. cap. 118.

Lapis iaspis femoribus appensus, partum accelerare traditur. lib. 5. cap. 117.

Lapis samius alligatus, partum, vt tradũt, accelerat. lib. 5. cap. 130.

Lauri alexandrinæ radicum drachmæ sex in vino dulci potæ, difficilem accelerant partum. lib. 4. cap. 142.

Marrubij folia sicca, vel viridium succus, in difficili partu datur. lib. 3. cap. 102.

Matrisyluæ: siue

Periclymeni semen drachmæ pondere ex vino potum, partum, accelerat. lib. 4. capite 13.

Peucedanum in ouo sumptum, difficiles partus mirè adiuuat. lib. 3. cap. 76.

Vnguentum telinum fæminis difficilè parientibus subijcitur, vbi præ excretis humoribus loci siccitatem contraxerunt. lib. 1. capite 46.

Argentum viuum, Goritienses obstetrices vbi grauidæ diu in partu laborauerint, scrupuli pondere potandum exhibent. lib. 5. capite 70. & lib. 6. cap. 28. MATHIOL.

Cardiaca in puluerem contrita, & cochlearis mensura ex vino hausta, difficilè parientibus mirũ in modum opitulatur. lib. 4. c. 89.

Cochleæ partus faciles reddunt, si à grauidis fœminis edantur aliquot ante partum diebus. lib. 2. cap. 9.

Iaspides suspensas aiunt valere ad partum iuuandum. lib. 5. cap. 117.

Iuniperi & Lauri cuiusque septenæ baccę, addita cassiæ ligneæ vulgaris semidrachma, & cinnamomi drachma, si in turturis ventrem integra omnia conijciantur, & turtur deinde assatus & gallinaceo adipe perfusus, mulieri propediem pariturae, vesperi alternis diebus, deuorandus præbeatur, prægnans facillimè puerpera fiet. libro primo, capite octogesimo septimo.

Lauri baccæ septem, à prægnantibus propediem parituris, cùm se dormitum recipiunt, deuoratæ, facilem felicemque partum præstant. lib. 1. cap. 90.

Lilij florum stillatitia aqua vtiliter datur ægrè parturientibus, additis croco & casia odorata. lib. 3. cap. 99.

Lithospermi minoris seminis drachmæ duæ magno sanè auxilio dantur ex lacte muliebri potandæ ægrè parturientibus fœminis, nanq; hoc tantùm medicamento quamplures in partu laborantes adiutæ sunt. lib. 3. cap. 141.

Maluæ folia decocta vnà cum radice ad lentorem vsque, dantur potanda ægrè parturientibus magno iuuamento. Id quod etiam præstat succus selibræ pondere potus. lib. 2. cap. 111.

Rapha-

Raphani radicis corticum vncia, cum tantundem mercurialis, croci granis quatuor, caſiæ odoratæ pulueris drachma vna & duabus drachmis ſucci ſabinæ, omnibus ſimul in mortario contuſis, & tenuiſsimo linteolo exceptis, & vteri ceruici adhibitis, ſubuenit præſentaneo auxilio ægrè parturientibus. lib. 2. cap. 106.

Sabinæ ſucci binæ drachmæ magno auxilio dantur, additis ternis ſcrupulis chryſocollæ factitiæ, & vini albi vncia, ægrè parturientibus. Verùm dari non debet, niſi in maximis difficultatibus. libro primo, capite octogeſimo octauo.

Partum hærentem & tardantem extrahentia & pellentia. CAP. CCCCXXVII.

ALumen, ex Melo aduectum, vuluæ ſubditum, partus extrahit. lib. 5. cap. 82. DIOSCOR.

Ammoniacum potum. lib. 3. cap. 82.

Anagyris foliorum tenerum, ſi partus hæreat, drachma vna in paſſo bibitur. l. 3. c. 149.

Anchuſæ primæ radix vuluæ indita. lib. 4. cap. 23.

Anthemidis radices, flores & herba, potu & inſeſsione partus pellunt. libro tertio capite 137.

Ari radix in collyrijs ſubdita, partum euocat. lib. 2. cap. 162.

Ariſtolochia longa cum pipere & myrrha pota, vel in peſſo ſubdita. libro tertio capite quarto.

Ariſtolochia rotunda item. Ibid.

Artemiſia feruefacta ad inſeſſus adhibita. Item: Succus cum myrrha vuluæ inditus. Item: Comæ drachmæ tres potæ. libr. 3. capite 110.

Aſpalathum in peſſo ſubiectum. lib. 1. capite 19.

Baccharis radix recens appoſita. lib. 3. capite 44.

Bdellium appoſitu & ſuffitu partus & omnes humiditates extrahit. lib. 1. cap. 69.

Bryoniæ radix appoſita. lib. 4. cap. 176.

Caſtorij drachmę duæ cum pulegio potæ. lib. 2. cap. 23.

Cedria indita. lib. 1. cap. 89.

Centaurij maioris radicum ramenta in collyrij forma ſubdita. Item: ſuccus. lib. 3. capite 6.

Centaurij minoris ſuccus in vellere appoſitus. lib. 3. cap. 7.

Chamædrys recens in aqua decocta & pota. lib. 3. cap. 96.

Chamæmelum: vide Anthemis.

Cicer ſatiuum. lib. 2. cap. 97.

Cinnamomum potum, aut ex myrrha impoſitum. lib. 1. cap. 13.

Clinopodij decoctum potum. lib. 3. capite 93.

Conyzæ flores & folia ad eijciendos partus cum vino bibuntur. lib. 3. cap. 119.

Dauci ſemen potum. lib. 3. cap. 69.

Dictamnum pulegij vires habet. lib. 3. c. 31.

Dra-

Dracunculi maioris radix cum melle apposita in collyrijs. lib. 2. cap. 160.

Dracunculi minoris radix in collyrijs apposita. lib. 2. cap. 161.

Fimum caprarum præcipuè in montibus degentium, cum odoramentis haustum. lib. 2. cap. 73.

Fimi vulturini nidore partus excuti produntur. lib. 2. cap. 73.

Galbanum appositum vel suffitum. lib. 3. cap. 81.

Gentianæ radix collyrij modo subdita. lib. 3. cap. 3.

Hederæ foliorum pediculus melle irrigatus, ac vuluæ inditus. lib. 2. cap. 175.

Heliotropij maioris folia trita & imposita. lib. 4. cap. 185.

Iridis Illyricę radix ex melle glandis modo subdita. lib. 1. cap. 1.

Leucoij lutei seminis drachmæ duæ ex vino potæ, aut cum melle subditæ. libr. 3. capite 121.

Lupinorum decoctum in vellere subditum cum myrrha & melle. lib. 2. cap. 103.

Mandragoræ succus semioboli pondere subditus. lib. 4. cap. 71.

Myrrha partus celeriter extrahit, cum absinthio, lupinorum cremore, vel rutæ succo admota. lib. 1. cap. 67.

OEsypum in vellere appositum. lib. 2. capite 67.

Oleæ æthiopicæ lachryma. lib. 1. cap. 119.

Pseudocosti radicem partus ducere affirmant, siue bibatur ipsa radix, siue decoctum eius, aut si in fomentis, balneis & desessionibus addatur. lib. 1. cap. 15. MATHIOL.

Pulegij decoctum fœtum trahit. libr. 3. capite 30.

Conceptionem inhibentia, & sterilitatem inducentia. CAP. CCCCXXVIII.

ALumen ex Melo aduectum, ante coitum ori vuluæ inditum, præstat mulieribus ne concipiant. lib. 5. cap. 82.

Asparagi altilis radix alligata, vel eius decoctum potum, conceptum adimit, & sterilitatem adfert. lib. 2. cap. 118.

Asplenum per se, aut cum muli liene appensum, conceptum adimere creditur. Tradunt noctu silente luna, huius rei gratia effodiendam. lib. 3. cap. 134.

Cedria genitali ante coitum inuncta, concipiendi vim adimit. lib. 1. cap. 89.

Coagulum leporinum post triduũ à concubitu potum, conceptum adimere, partusque spem intercipere proditur. lib. 2. cap. 18. Item: A puerperio potum pariendi spem adimit. lib. 2. cap. 68.

Epimedij foliorum drachmæ quinque tritæ, & post menstruas purgationes in vino quinque diebus potæ, præstant mulieribus, ne concipiant. Item: Radix conceptum adimit. lib. 4. cap. 19.

Filicis fœminæ radix fœminis data, steri-

litatem facit. libr. 4. cap. 179.

Gladioli radice inferiore ſumpta, ſterileſcere tradunt. lib. 4. cap. 20.

Hederæ corymbi drachmæ pondere poſt purgationes mulierum poti, cõcipiendi vim adimunt. lib. 2. cap. 175.

Hedyſarum cum melle ante coitum ſubditum, concipiendi ſpem adimit. libr. 3. capite 129.

Heliotropium maius adalligatur ad conceptus arcendos. lib. 4. cap. 185.

Hinnuli coagulum triduo à purgationibus admotum, partus ſpem intercipit. libr. 2. capite 68.

Lapis oſtracites quatuor diebus à purgatione ſicilici pondere potus, mulieribus præſtat ne concipiant. lib. 5. cap. 122.

Menſtrua: vide Sanguis menſtruus.

Mentha vuluæ ante coitum admota, conceptioni reſiſtit. lib. 3. cap. 35.

Nymphææ radix aliquot diebus pota genitale infirmat. Idem ſemen potũ efficit. lib. 3. cap. 131.

Periclymeni folia tricenis ſeptenis diebus pota, ſterilitatem facere produntur. libr. 4. capite 13.

Piper conceptum adimere creditur, ſtatim à concubitu ſuppoſitum. lib. 2. cap. 153.

Populi albæ corticem cum mulino rene potum, ſterilitatem inducere tradunt. Folia quoque cum vino poſt purgationes pota, idem præſtare produntur. lib. 1. cap. 93.

Ru-

Rubigo ferri pota, præstat ne mulieres concipiant. lib. 5. cap. 53.

Salicis folia per se, & cum aqua sumpta, mulieribus præstant, ne concipiant. Item cortex. lib. 1. cap. 117.

Sanguis menstruus fœminæ circumlitu conceptum inhibere existimatur: aut si omnino mulier menstrua supergrediatur. lib. 2. cap. 72.

Securidaca: vide Hedysarum.

Xiphon: vide Gladiolus.

Leporinum stercus (vt aiunt) mulieribus gestatum, conceptum adimit. lib. 1. cap. 18. MATHIOL.

Abortum facientia. CAP. CCCCXXIX.

Acutæ spinæ radice, si ter venter aut sensim feriatur aut perungatur, abortum fieri tradunt. lib. 1. cap. 105. DIOSCOR.

Arum Dracunculi vim præbet. libr. 2. capite 162.

Bryoniæ decoctum insessu vuluas purgat, sed abortum facit. lib. 4. cap. 176.

Brassicæ flos post conceptionem in pesso subditus, partum abortu vitiat. libr. 2. capite 113.

Conyzæ succus impositus, abortum facit. lib. 3. cap. 119.

Cyclamini radicem si prægnans transgrediatur, abortum fieri tradunt. Item: succus illito vmbilico & imo vẽtre coxarum tenus, abortum efficit. lib. 2. cap. 158.

Dracunculi maioris herbæ radicisq; odor,

teneros conceptus abortu vitiat. Item: si triginta eius grana in posca bibantur. l. 2. c. 160.

Dracunculi minoris triginta grana si in posca bibantur, abortu inferunt. lib. 2. cap. 161.

Filicis fœminæ radices si prægnantes supergrediantur, abortiunt. lib. 4. cap. 179.

Onosma si prægnans supergrediatur, abortum facere dicitur. lib. 3. cap. 130.

Smyrnij radix partus abortu vitiat, si feruefacta subijcitur. lib. 3. cap. 65.

Vinũ elleborites quarto loco descriptum, abortus facit. lib. 5. cap. 45.

Vitis alba: vide Bryonia.

Fœtum in vtero necantia. CAP. CCCCXXX.

DIOSCOR. BRyoniæ radix imposita. Item: duarum drachmarũ pondere pota, partus necat. lib. 4. cap. 176.

Calaminthæ folia detrita & in vellere subiecta. lib. 3. cap. 38.

Cardamomum partus suffitu enecat. libr. 1. cap. 5.

Colocynthidis pilæ arefactæ admotæ. lib. 4. cap. 171.

Dracunculi minoris odorem aiunt, posteaquam flaccidi flores emarcuerunt, conceptus adhuc teneros enecare. lib. 2. cap. 161.

Elateriũ in pesso subditum. lib. 4. c. 149.

Elleborus: vide Veratrum.

Epimedij radix. lib. 4. cap. 19.

Lanariæ herbæ radix imposita, partus efficaciter enecat. lib. 2. cap. 157.

Lauri

Lauri radicis cortex tribus obolis in vino odorato potus. lib. 1. cap. 90.

Leporis coagulum potum. lib. 2. cap. 68.

Nasturtij semen. lib. 2. cap. 149.

Panacis heraclei succus. lib. 3. cap. 48.

Radicula: vide Lanaria.

Ruta syluestris. lib. 3. cap. 45.

Sagapenum cum hydromelite potum. lib. 3. cap. 79.

Scammoniæ succus subditus. libr. 4. capite 165.

Thlaspi semen. lib. 2. cap. 150.

Thymelæa imposita. lib. 4. cap. 167.

Veratrum album suppositum. libr. 4. capite 145.

Veratrum nigrum suppositum. libr. 4. capite 146.

Vinũ elleborites quarto loco descriptum. lib. 5. cap. 45.

Vinum, phthorion vocatum. Ibid.

Vitis alba: vide Bryonia.

Fœtum mortuum extrahentia. CAP. CCCCXXXI.

Dictamnum non potum modò, sed appositum quoque aut suffitum, defunctos partus eijcit. lib. 3. cap. 31.

Galbanum cum vino & myrrha potum, mortuos partus extrahit. lib. 3. cap. 81.

Lac canis primiparæ potum. libr. 2. capite 64.

Tussilaginis radix decocta in hydromelite pota. lib. 3. cap. 109.

ground pine or Juit.

MATHIOL. Aiugæ herba recens in aceto decocta & pota, emortuos fætus extrahit. libr. 3. capite 157.

mugwort or mose = vdoer Artemisiæ radix pota, adeò vterum expurgat, vt enectos quoque partus extrahat. libr. 3. cap. III. ober of fetus at m

Botryos herbæ vapore suffiuntur vtiliter fœminæ ad emortuos fætus eijciendos. libr. 3. cap. 113.

Cancri fluuiatiles suffiuntur sicci, vbi fœtus hæserit mortuus in vteri ceruice. libr. 2. capite 10.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Dictamni albi radix emortuum fætum educit, tum supposita, aut cum pulegio suffita, tum ex vino meraco pota duarum drachmarum pondere. lib. 3. cap. 33.

Secundas expellentia. CAP. CCCCXXXII.

DIOSCOR. ADianti decoctum secundas ciet. libr. 4. capite 131.

Allij comæ feruefactæ ius, fœminarum desessionibus additum, secundos partus extrahit. Allium ipsum eiusdem gratia suffitur. lib. 2. cap. 146.

Anagyris foliorum tenerum drachma vna pota. lib. 3. cap. 149.

Aristolochia longa cum pipere & myrrha pota, vel in pesso subdita, omnia vuluæ onera eijcit. lib. 3. cap. 4.

Aristolochiæ rotundæ idem effectus. Ibid.

Artemisia feruefacta ad insessus adhibita.

Item:

Item: Succus ex myrrha inditus. Item: coma eiuſdem trium drachmarum pondere pota. lib. 3. cap. 110.

Bunium ex aqua mulſa potum. libr. 4. capite 119.

Bryoniæ radix admota. lib. 4. cap. 176.

Caſtorij drachmæ duæ cum pulegio potæ. lib. 2. cap. 23.

Dictamnum Pulegij vires habet. lib. 3. capite 31.

Ladanum ſuffitum. lib. 1. cap. 110.

Leucoij lutei ſemen drachmarum duarum pondere potum cum vino, aut inditum cum melle. lib. 3. cap. 121.

Marrubij folia ſicca, aut viridium ſuccus ſumptus, lib. 3 cap. 102.

Mergi iecur inueteratum ſale, ex hydromelite binis ligulis potum. lib. 2. cap. 38.

Myrrhidis radix è vino pota. libr. 4. capite 11.

OEnanthes (herbæ) ſemen, caulis & folia cum vino mulſo pota. lib. 3. cap. 118.

Opobalſamum cum roſaceo cerato appoſitum. lib. 1. cap. 18.

Piceæ: &

Pini cortex ſuffitus. lib. 1. cap. 74.

Polytrichon: vide Adiantum.

Pulegij decoctum. lib. 3. cap. 30.

Rubiæ radix impoſita. lib. 3. cap. 143.

Satureiæ decoctum. lib. 3. cap. 38.

Smyrnij ſemen, lib. 3. cap. 65.

Stachyos foliorum decoctũ potũ. l. 3. c. 103.

Thymi decoctum. lib. 3. cap. 37.

Trichomanes Adianti vires habet. lib. 4. cap. 132.

Vitis alba: vide Bryonia.

Vnguentum abrotoninum. lib. 1. cap. 49.

Vnguentum ociminum. lib. 1. cap. 48.

Vnguentum sampsuchinum. libr. 1. c. 47.

MATHIOL. Artemisiæ recentia folia cum oleo irino myrrha & ficubus trita, vtiliter mulieribus supponũtur ad secundas educendas. l. 3. c. 111.

Ari seminis drachmæ duæ ex vino potæ. lib. 2 cap. 162.

Blitum peculiariter præstat ad secundas educendas, si fœminæ decocti calidi suffiantur, adeò vt vapor ad vterum ascendat. Cõp. pag. 211.

Dictamni albi radix secundas educit, tum supposita, aut cum pulegio suffita, tum ex vino meraco pota duarum drachmarum pondere. lib. 3. cap. 33.

Lauendula secundas educit. lib. 1. cap. 6.

Lilij florum stillatitia aqua pota, additis croco & casia odorata. lib. 3. cap. 99.

Nardus Italica secundas educit. lib. 1. c. 6.

Pseudocosti radicem secundas trahere affirmãt, siue bibatur ipsa radix, siue decoctum eius, aut si in fomentis, balneis & desessionibus addatur. lib. 1. cap. 15.

Pulegij decoctum secundas trahit. libr. 3. capite 30.

Puerperarum reliquias expurgantia.
CAP. CCCCXXXIII.

A

ALthææ decoctum in pesso subditum, vul- uæ onera reliquiasque à partu extrahit. lib. 3. cap. 146. DIOSCOR.

Aristolochia longa cum pipere & myrrha pota, vel in pesso subdita, omnia vuluæ onera eijcit. lib. 3. cap. 4.

Aristolochia rotunda eundem effectum præbet. Ibid.

Baccharis radicis decoctum in desessionibus puerperis prodest. lib. 3. cap. 44.

Bdellium apposita & suffitu partus & omnes humiditates extrahit. lib. 1. cap. 69.

Cyclaminus alter, quem cissanthemon aut cissophyllon vocant, reliquias à partu purgat. lib. 2. cap. 159.

Fœniculi erratici: siue

Hippomarathri foliorum decoctum haustum, fœminas à partu purgat. lib. 3. cap. 68.

Marrubij folia sicca, vel viridium succus, mulieribus à partu non purgatis datur, vt menstrua & secundas educat. lib. 3. cap. 102.

Myrrhidis radix è vino pota, purgat à puerperio fœminas. lib. 4. cap. 111.

Pœoniæ radix fœminis à partu non purgatis, sicca datur. lib. 3. cap. 140.

Vinum è chamelæa mulieribus quæ à partu non purgantur, efficax est. libro quinto capite 45.

Vinum chamæpityinum ad idem conuenit. Ibid.

Vinum dictamnites purgamentũ à partu subducit. lib. 5. cap. 42.

Vinum elleborites quinto loco deſcriptum, purgat à partu & abortu fœminas. lib. 5. cap. 45.

MATHIOL. Menthaſtrum potum, fœminas à partu purgat. lib. 3. cap. 35.

Ad vteri dolores à partu. CAP. CCCCXXXIIII.

IDEM. BOtryos herba vna cum parthenio & anthemidis floribus, puerperarum cruciatibus auxiliatur, vbi ſimul omnia conciſa in oleo lilino in patella parumper coquantur, & deinde ex ouis gallinaceis excipiantur, & ſimul miſceantur coquanturque, quouſque placentæ formam referant, & calida ventri ſuperponantur. lib. 3. cap. 113.

Iunci odorati tota planta decoquitur ex gallinaceo iure, fitque hinc potus admodum vtilis fœminis, quæ vteri doloribus in puerperijs laborant. Comp. pag. 21.

Oleum quod è floribus lilij paratur, illinitur maximo iuuamento puerperis vteri dolore languentibus: addito oleo è lini ſemine, & præſertim vbi ſuccida lana ijs calidis imbuta, ventri ſuperponatur. lib. 3. cap. 99.

Siſymbrium vterinis doloribus à partu ſubuenit, ſi vnà cum parthenio & anthemidis floribus tenuiter conciſa, tribus aut quatuor ouis excipiatur, & deinde in patella cum oleo lilino ad ignem fiat placenta, & calida applicetur ventri ſuper ipſo vmbilico. lib: 2. capite 121.

Vterum purgantia. CAP. CCCCXXXV.

Aiu-

AIuga cum melle apposita, vuluæ vitia extrahit. lib. 3. cap. 157. DIOSCOR.

Ammi suffitum, cum vua passa, aut resina, vuluam purgat. lib. 3. cap. 61.

Anthyllis trita, cum rosaceo & lacte imposita, vuluæ pituitas emollit. lib. 3. cap. 136.

Bryonię radix ad insessus decocta, vuluam purgat, sed abortum facit. lib. 4. cap. 176.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Circææ radicis tusæ pondo quatuor, in vini dulcis sextarijs tribus per diem & noctem macerantur, potuque triduo vuluas expurgant. lib. 3. cap. 117.

Cuminum æthiopicum: vide Ammi.

Mandragoræ malorum semen potum, vuluas purgat. lib. 4. cap. 71.

Vitis alba: vide Bryonia.

Ad molam. CAP. CCCCXXXVI.

BLitum peculiariter auxiliatur ad molas educendas, si fœminæ vapore decocti calidi suffiantur, adeò, vt vapor ad vterum ascendat. Comp. pag. 211. MATHIOL.

Ad mensium suppreßionem. CAP. CCCCXXXVII.

ABrotoni semen crudum tritum & feruefactum ex aqua potum, suppressis aut remorantibus mensibus auxiliatur. libr. 3. capite 15. DIOSCOR.

Absinthium potum, aut cum melle appositum. lib. 3. cap. 23.

Acetosæ radices cum vino potæ. lib. 3. capite 108.

Bitu-

Bitumen cum vino & caſtorio pótum. lib. 1. cap. 85.

Braſsicæ decoctum potum. Item: Succus cum loliacea farina inditus. libr. 2. capite 113.

Bupreſtes peſsis emollientibus additæ. lib. 2. cap. 55.

Calaminthæ decoctum potum. Item: folia detrita in vellere ſubiecta. lib. 3. cap. 36.

Calamus aromaticus (verus) potu & inſeſſu. lib. 1. cap. 17.

Cancamum cum aqua mulſa potum. libr. 1. cap. 23.

Capillus veneris: vide Adiantum.

Capparis fructus. lib. 2. cap. 169.

Caſsia. (legittima) lib. 1. cap. 12.

Caſtorij drachmæ duę cum pulegio potę. lib. 2. cap. 23.

Cedrides ex polline piperis poti. lib. 1. capite 89.

Centaurij magni radicis ramenta in collyrij forma ſubdita. Item: Succus. libr. 3. capite 6.

Centaurij minoris ſuccus in vellere appoſitus. lib. 3. cap. 7.

Cepæ ſuccus. lib. 2. cap. 145.

Chamædaphnes ſuccus cum vino potus. Item: in peſſo ſubditus. libro quarto capite 144.

Chamædrys in aqua decocta & pota. libr. 3. cap. 96.

Chamæmelum: vide Anthemis.

Chondrillæ gummi (quod in eius ramulis, masticheѕ simillimum, magnitudine fabæ inueniri solet) cum myrrha tritum & linteo appositum instar oliuæ. lib. 2. cap. 126.

Cicer satiuum. lib. 2. cap. 97.

Cinnamomum potum, vel cum myrrha impositum. lib. 1. cap. 13.

Clinopodij decoctum potum. libr. 3. capite 93.

Cochleæ crudæ tritæ & admotæ. lib. 2. capite 9.

Conyzæ flores & folia cum vino pota. lib. 3. cap. 119.

Coris semen potum. lib. 3. cap. 156.

Costus. lib. 1. cap. 15.

Crythmi semen, radix & folia vino incocta & pota. lib. 2. cap. 122.

Cuminum æthiopicum: vide Ammi.

Cyclamini radix pota vel apposita. lib. 2. capite 158.

Cyperi radix. lib. 1. cap. 4.

Damasonium: vide Alisma.

Daphnoidis folia pota. lib. 4. cap. 143.

Dauci semen potum. lib. 3. cap. 69.

Dictamnum Pulegij vires, sed efficaciores habet. lib. 3. cap. 31.

Elaterium in pesso subditum. libr. 4. capite 149.

Elenij radicis decoctum potum. lib. 1. capite 27.

Elleborus albus impositus. libr. 4. c. 145.

Elleborus niger impositus. lib. 4. c. 146.

Eryn-

Eryngij radix cum pastinacæ seminis drachma vna pota. lib. 3. cap. 21.

Fici succus lacteus cum oui luteo, vel tyrrhenica cera, appositus. lib. 1. cap. 145.

Fimum caprarum, præsertim in montibus degentium, cum odoramentis haustum. lib. 2. cap. 73.

Fœniculi semen potum. lib. 3. cap. 67.

Fœniculi erratici radix imposita. lib. 1. capite 68.

Galbanum suffitum vel appositum. lib. 3. capite 81.

Gladioli radix superior imposita. libr. 4. capite 20.

Hastula regia: vide Asphodelus.

Hederæ corymbi triti & subditi. Item: pediculus foliorum melle irrigatus & vuluæ inditus. lib. 2. cap. 175.

Helenium: vide Elenium.

Helichrysi: siue

Heliochrysi coma è vino pota. libr. 4. capite 52.

Heliotropij maioris folia trita & imposita. lib. 4. cap. 185.

Hippomarathrum: vide Fœniculum erraticum.

Hipposelini semen ex vino mulso potum, Item. radix. lib. 3. cap. 64.

Hypericum appositum. lib. 3. cap. 153.

Hypocistis pota & indita. lib. 1. cap. 109.

Iridis Illyricæ radix ex vino pota. lib. 1. capite 1.

Stru-

Vnguentum abrotoninum. lib. 1. cap. 49.

Vnguentum amaracinum ſubditum: libr. 1. cap. 57.

Vnguentum ociminum. lib. 1. cap. 48.

Vnguentum ſampſuchinum. libr. 1. c. 47.

Vrticæ folia cum myrrha trita & impoſita. Item: cum modico myrrhæ pota. libr. 4. capite 89.

Xiphion: vide Gladiolus.

MATHIOL. Antirrhini folia, quinetiá flores & ſemen illinuntur cum roſaceo & melle ad menſium difficultates. lib. 4. cap. 128.

Ari ſeminis drachmæ duæ ex vino potæ. lib. 2. cap. 162.

Artemiſiæ recentia folia cum oleo irino myrrha & ficubus trita, vtiliter mulieribus ſupponuntur. lib. 3. cap. 111.

Arundinis radix pota. lib. 1. cap. 97.

Aſarina menſes pellit. lib. 1. cap. 9.

Blitum auxiliatur peculiariter ad menſes remorantes prouocandos, ſi fœminæ vapore decocti calidi ſuffiantur, adeò vt vapor ad vterum aſcendat. Comp. pag. 211.

Botrys ſuffita. lib. 3. cap. 113.

Caltham ad menſes ducendos plurimum valere conſtat ſexcentis fœminarum factis periculis, præſertim epoto eius ſucco, aut herba ipſa recente diutius deuorata. libr. 4. cap. 186.

Cardiaca cit menſes. lib. 4. cap. 89.

Cardui lactei: ſiue

Cardui marię radicum decoctum tam potum,

um, quàm in desessionibus adhibitum. lib. . cap. 19.

Cinnamomi vulgaris stillatitia aqua (cuius præparatio suprà cap. 336. habetur) pellit menses. lib. 1. cap. 13.

Dictamni albi radix menses educit, tum supposita, aut cum pulegio suffita, tum ex vino meraco duarum drachmarum pondere pota. lib. 3. cap. 33.

Dracunculi radix supposita. lib. 2. cap. 161.

Ebuli succus è radicibus expressus supponitur fœminarũ locis ad euocandas menses, præsertim si lana exceptus intromittatur. lib. 4. cap. 168.

Eupatorij vulgaris decoctum. libr. 4. capite 37.

Gattariæ tota planta, tam pota quàm in desessionibus adhibita. lib. 3. cap. 36.

Gentianæ radix. lib. 3. cap. 3.

Herba Kunigundis: vide Eupatorium.

Imperatoriæ radix. lib. 3. cap. 65.

Iuniperi foliorum & baccarum decoctum potum, valentissimè pellit menses. libr. 1. capite 87.

Lauendula menses educit. lib. 1. cap. 6.

Lupulus menses prouocat. lib. 4. c. 140.

Mercurialis fœmineis locis supposita. Comp. pag. 913.

Nardus Italica menses educit. lib. 1. cap. 6.

Nucibus iuglandibus propria quædam & peculiaris facultas inest, ad remoratos menses ciendos, adeò vt ego facto periculo

non parum fuerim demiratus, & præsertim vbi cætera medicamenta, quæ ad hoc munus obeundũ præstantiora censentur, nihil mouerant. Macerantur itaque ad id in aqua luglandes nuces cum suis putaminibus, quousque remollitæ atque humefactæ, eorum nuclei à contegente membrana, perinde ac virides expoliari posſint. Sumuntur deinde expoliati nuclei, & conduntur macerandi in aqua vitæ præstanti, & post duos dies, præpurgatis prius fœminis nuclei duo vel tres integræ nucis, quotidie dantur manè ieiunis deuorandi, decem cõtinuis diebus ante tempus menstruæ fluxionis. lib. 1. cap. 141.

Pseudocosti radicem menses trahere affirmant, siue bibatur ipsa radix, siue decoctum eius, aut si in fomentis, balneis, & desessionibus addatur. lib. 1. cap. 15.

Saxifragæ tertiæ radix quouis modo sumpta. Comp. pag. 644.

Sinapis semen cit menses. lib. 2. cap. 148.

Vincetoxici radices in desessionibus addita. lib. 3. cap. 90.

Ad mensium redundantiam.

CAP. CCCCXXXVIII.

MASCOL. ACaciæ succus potus vel inditus, mensium abundantiam sistit. lib. 1. cap. 115.

Acutæ spinæ baccæ in cibis aut potu mensium abundantiam sistunt. lib. 1. cap. 105.

Acinos pota. lib. 3. cap. 43.

Apollinaris semen oboli pondere cum pa-

pauc-

paueris semine & aqua mulsa potum. libr. 4. cap. 64.

Cotoneorum flos viridis & siccus in vino potus. lib. 1. cap. 131.

Cuminum satiuum cum vua passa, aut lolij farina, ceratóue impositum. lib. 3. cap. 59.

Hordeum murinum: vide Phœnix.

Hyoscyamum: vide Apollinaris.

Idææ radicis radix pota. lib. 4. cap. 40.

Lolium murinum: vide Phænix.

Lysimachiæ foliorum succus in passo subditus. lib. 4. cap. 3.

Medij radix in farinam redacta, & decocta cum melle in eclegmatis formam, per aliquot dies sumpta. lib. 4. cap. 18.

Misy. lib. 5. cap. 76.

Myricæ arboris cinis impositus. libr. 1. capite 99.

Nucum iuglandium nuclei vsti, ex vino triti & admoti. lib. 1. cap. 141.

Ostracites lapis drachmæ vnius pondere ex vino potus. lib. 5. cap. 122.

Oxyacantha: vide Acuta spina.

Phœnicis folia cum vino austero pota. lib. 4. cap. 39.

Pœoniæ grana rubra numero decem vel duodecim in vino austero & nigro pota. libr. 3. cap. 140.

Salicaria: vide Lysimachia.

Sedi: siue

Semperuiui succus in vellere subditus. lib. 4. cap. 84.

Solani hortensis succus in vellere subditus. lib. 4. cap. 66.

Spina acuta: vide Acuta spina.

Spinæ arabicæ radix ad mensium abundantiam valet. lib. 3. cap. 13.

Tamarix: vide Myrica.

MATHIOL. Amaranti purpurei flos potus, mensium abundantiam cohibet. lib. 4. cap. 52.

Auellanarum subrufescentem medullam, quæ putamini intus inhærens nucleum circumambit, sunt qui affirmant præstare ad menses cohibendos. lib. 1. cap. 142.

Auriculæ vrsi folia recentia vnà cum radice tusa & composita. Comp. pag. 633.

Bistorta Tormentillæ vires habet. libr. 4. capite 2.

Bursa pastoris sistit mensium abundantiam, si eius & persicariæ decocto insideant mulieres. Esturque ad idem. lib. 2. cap. 150.

Caucalidis semen potum. lib. 2. cap. 133.

Chelidonij maioris herba mammis admota. lib. 2. cap. 176.

Clematis fæmoribus adalligata. lib. 4. capite 7.

Corallium. lib. 5. cap. 97.

Cornorum è decocto & saccharo, liquor ignis opere & coctura concrescit, coagulaturq́;, qui præterquam quòd gratissimo placeat gustu, vtiliter datur fœminis mensium profluuio laborantibus. lib. 1. cap. 135.

Cotini folia addũtur in desessionibus, quę ad menses cohibendos parantur. lib. 1. c. 124.

Flos

Flos solis datur ad mensium abundantiam potandus vnà cum radicibus contritus. lib.3. cap.50.

Iuniperi resina hausta. Comp. pag. 41.

Leporinum stercus, quòd vuluis immissum, mensium defluxiones cohibet, experientia compertum est. lib. 2. cap. 18.

Mespilorum decocto si insident mulieres. lib. 1. cap. 133.

Milij Indici flores, qui è rubris paniculis excutiuntur, drachmæ pondere ex vino rubro hausti. lib. 2. cap. 91.

Millefolij herba recens tusa & supposita, vbique illita. lib. 4. cap. 98.

Oleum hyoscyaminum (cuius præparatio infrà cap. 504. describetur) tum pubi & lumbis perunctum, tum pessis infusum. libr. . cap.36.

Tormentillæ radices sistunt menses, si in earum decocto ad vmbilicum vsque consederint fœminæ. Idem præstant si tritæ & ex melle atque spica subactæ, ventri ac pubi illinuntur. lib. 4. cap. 2.

Vinum quod è fructu crespini post vindemias exprimitur, tam sumptum quàm inditum, mensium profluuia cohibet. lib. 1. capite 105.

Ad vteri fluxum in genere.
CAP. CCCCXXXIX.

Achilleę decocto insident fœminę fluxione vuluæ laborantes. lib. 4. cap. 32. DIOSCOR.

Ceruini cornu cinis elotus, binis ligulis cum liquore aliquo huic rei accommodato epotus prodest. lib. 2. cap. 52.

Chrysocomes radix contra purgationes vuluæ, decocta cum hydromelite, assumitur. lib. 4. cap. 50.

Cinnabaris Lapidis hæmatidis vires habet. lib. 5. cap. 69.

Fæx vini imo ventri aut genitalibus imposita, muliebre profluuium mitigat. libr. 5. capite 90.

Fimum caprarum, præsertim in montibus degentium, in farinam tritum & lanis impositum, cum thure. lib. 2. cap. 73.

Gallarum decoctum, quibus insidere expedit, efficax est. lib. 1. cap. 123.

Hypocistis pota & indita. lib. 1. cap. 109.

Lapathi radices tritæ & admotæ. lib. 2. capite 108.

Lapis hæmatites bibitur contra fluxiones mulierum in vino. lib. 5. cap. 101.

Lapis morochthus conuenit fluxionibus vuluæ, cum aqua potus, & impositus velleri. lib. 5. cap. 109.

Lentisci decoctum fotu vuluæ fluxiones sistit. lib. 1. cap. 75.

Leporis coagulum tribus obolis ex vino potum. lib. 2. cap. 68.

Loti arboris ramentorum ligni decoctum siue potum, siue infusum, vtile est. libr. 1. capite 134.

Lycium appositum. lib. 1. cap. 114.

Myricæ fructus datur contra profluuia fœminarum. Cortex in eundem vsum adhibetur. Decoctum foliorum salutare mulieribus fluxione vuluę opportunis, in desessionibus, lib. 1. cap. 99.

Myrti semen in desessionibus vtile. libr. 1. cap. 128.

Nardum Indicum: &

Nardum Syriacum appositum, vuluæ profluuia saniemque sistit. lib. 1. cap. 6.

Nuclei acinorum mali punici acidi, cœlesti aqua madefacti ad desessiones. libr. 1. capite 127.

Nymphææ alterius semen & radix, efficaciter ex vino nigro bibuntur lib. 3. cap. 132.

Oleæ syluestris succus admotus. lib. 1. capite 118.

Omphacium infusum. lib. 5. cap. 6.

Oxalis: &

Oxylapathum: vide Lapathum.

Palma in vino austero pota. lib. 1. cap. 125.

Palmæ elates decoctum potum. lib. 1. capite 126.

Papaueris nigri semen cum vino potum. lib. 4. cap. 60.

Polygoni succus impositus. libr. 4. cap. 4.

Quercus decoctum, fœminis fluxione vuluæ laborantibus subiectum, vtile: præsertim id quod inter corticem & caudicem membranæ simile clauditur, tritũ & in pesso subditum: quinetiam membrana glandis putamini subiecta. Item: glandes ipsæ. l. 1. c. 121.

Rubigo ferri admota. lib. 5. cap. 53.

Rubi ramorum decoctum potum. libr. 4. capite 33.

Rubo idæo eadem vis. lib. 4. cap. 34.

Rumex: vide Lapathum.

Sanguinaria: vide Polygonum.

Stercus: vide Fimum.

Tamarix: vide Myrica.

Terra ſamia cum ſylueſtris punicæ flore propinata. lib. 5. cap. 129.

Thuris cortex in peſſo confert. lib. 1. c. 71.

Tragi herbæ quam aliqui ſcorpion, aut traganon vocant, racemorum acini decem ex vino poti, fœminis fluxione vuluæ laborantibus auxiliantur. Tunduntur à plerisq; & in paſtillos digeſti aſſeruantur: quibus vtuntur dum opus eſt. lib. 4. cap. 46.

Vinum lentiſcinum, fluxiones vuluæ inſeſsione cohibet. lib. 5. cap. 33.

Vinum reſinatum fœminis fluxione vuluæ laborantibus, conuenit. lib. 5. cap. 36.

Vinũ ſtrobilites, Reſinati vires habet. lib. 5. cap. 37.

Vinum terebinthinũ Lentiſcini effectum præbet. lib. 5. cap. 33.

Vuarum vinaceorum reconditorum decoctum infuſum, fœminas fluxione vuluæ laborantes iuuat. lib. 5. cap. 3.

MATHIOL. Aquę aluminoſę vteri fluxiones cohibent. lib. 5. cap. 14.

Caryophyllata epota prodeſt fœminarum profluuijs. lib. 4. cap. 17.

Fra-

Fragariæ folia & radix muliebres fluxus cohibent. lib. 4. cap. 38.

Glandes in farinam tritæ & potui datæ drachmæ pondere ex plantaginis ſucco, auxiliantur omnibus vteri fluxionibus. libr. 1. capite 121.

Leporinum ſtercus, quòd vuluis immiſſum, humentem exiccet vterum, experientia compertum eſt. lib. 2. cap. 18.

Liguſtri è floribus fit aqua quæ vterinas cohibet fluxiones, tam bibita, quàm ſuppoſita. lib. 1. cap. 107.

Myrteum condimentum fœminarum fluxiones qualescunque ſint, valenter inhibet. lib. 1 cap. 128.

Nucum pinearum (quas conos vocant) aqua, quæ è viridibus diſtillatorio vaſe paratur, vuluam à fluxionibus tuetur. Sed ad hoc ſuccus longè efficacior. lib. 1. cap. 74.

Piloſella medetur vteri profluuijs ex vino auſtero pota. lib. 4. cap. 10. & Compend. pag. 635.

Potentilla mulierum profluuia cohibet. Id quod & præſtare dicitur, ſi recens in calceis nudis pedibus ſupponatur. lib. 4. cap. 37.

Pruni ſylueſtris baccarum decoctum in deſeſsionibus adhibitum. lib. 1. cap. 137.

Pulmonariam illam quæ in arborum caudicibus naſcitur, non deſunt qui laudibus efferant ad vtrunq; muliebre profluuium, cui mirificè mederi aiunt. lib. 4. cap. 48.

Punicę è floribus, hoc eſt, internis cytino-

rũ puniceis ac tenuibus folijs fit saccharum, perinde ac ex puniceis rosis, admirabilis facultatis ad vtrasq; vteri fluxiones, si semunciæ pondere sumatur ex vino rubro austeriusculo, aut ex punicorum acidorum succo, aut ex aqua, in qua ferrum, quod Græci στόμωμα vocant, extinctum fuerit: quinetiam ex carnium iure vbi alia non sint ad manus. Quo medicamento plurimæ adiutæ sunt mulieres, quæ diuturna vteri fluxione laborarunt, lib. 1. cap. 127.

Rosarum in fructu tres comperiuntur partes, vbi rubescit is & maturitatem sensit, videlicet substantia carnis, semen & lanugo conclusa, quibus non obscura inest adstringendi vis: idcirco & ipsæ remedio sunt contra fœminarum abundantiam qualemcunq;. lib. 1. cap. 113.

Saluiæ arida folia suffita. lib. 3. cap. 34.

Solbastrella muliebre profluuium efficacissimè sistit. lib. 4. cap. 45.

Sorbæ farina vtiliter datur delingenda fœminis vterinis fluxionibus oportunis. Compend. pag. 139.

Vinum ex punicis, quod è vinosis exprimitur, potum in aqua, in qua candens ferrum pluries extinctum fuerit. libr. 5. cap. 29.

Ad vteri fluxum album. CAP. CCCCXL.

DIOSCOR. ANisum potum, alba fœminarum profluuia sistit. lib. 3. cap. 56.

Rhois semen, candida fœminarum profluuia

fluuia ſiſtit. libro primo capite 124

Abrotoni fœminæ, folia ſicca & in pulue-rem trita, perquam vtiliter dantur ſemidra-chmæ pondere ex aqua parthenij, ad ſiſtenda alba fœminarum profluuia, ſi continuis de-cem diebus aut pluribus ſumantur, à ieiunis, & deinde interpolatis diebus. lib. 3. cap. 25. MATHIOL.

Alchimillæ ſtillaritia aqua epota, tum e-tiam in vuluam indita, alba mulierum pro-fluuia mirificè ſiſtit: adeò vt eius quoq; diu-tina iniectione corruptæ ab incorruptis vix dignoſci poſsint, reſtrictis mirum in modum fœmineis locis: quòd tum celerius, tum effi-cacius præſtatur, ſi in eius decocto inſideant. lib. 4. cap. 115.

Amaranti purpurei flos potus, albas vteri fluxiones cohibet. lib. 4. cap. 52.

Aquæ ferreæ menſtruis albis vtiliter adhi-bentur. lib. 5. cap. 14.

Auellanarum putamina cruda, in tenuem puluerem contrita, & ex vino auſtero hauſta, drachmarum duarum pondere, cohibent al-ba fœminarum profluuia: verùm ad hoc, ſunt qui magis præſtare affirment, ſubrufeſcen-tem medullam, quæ putamini intus inhæ-rens, nucleum circumambit. libr. 1. cap. 142.

Caphura aduerſus albas vuluæ fluxiones efficax eſt, cum ſuccino & aqua nymphææ hauſta. Idem præſtat pubi ſeu imo ventri il-lita: quæ tamen anteà pſyllij ſeminis ſpiſſa-mento, aut omphacio, aut ſolani ſucco pro-bè ſit macerata. lib. 1. cap. 75.

Castanearum interior membrana rubens, qua albicans pulpa circumuestitur, duarum drachmarum pondere, cum pari pondere ramentorum eboris, ex aqua nymphææ albæ hausta. lib. 1. cap. 122.

Corallium potum albos vteri fluores reprimit. lib. 5. cap. 97.

Crystallum in tenuissimum puluerem tritum ex vino austero potum. lib. 5. cap. 116.

Cymbalariam valere ad alba vteri profluuia certò scimus, vbi herba ipsa recēs pluries in acetarijs deuoretur, in ipsius cœnæ principio. lib. 4. cap. 88.

Dactylorum ossa in puluerem trita semunciæ pondere, addita sanguinis draconis lachrymæ drachma, ex portulacæ aqua pota. lib. 1. cap. 126. Item:

Dactyli auxiliantur deuorati fœminis albo vteri profluuio laborantibus, & præsertim si exempto osse infarciantur Eboris scobe, margaritis, corallio rubeo, & deinde sumantur à ieiunis quotidie tres aut quatuor. Comp. pag. 106.

Ebur præstat ad albas mulierum fluxiones, si tamen in tenuissimum puluerem lapide porphyreo redigatur, propineturque ex lactucæ seminis cremore, aqua in qua chalybs extinctus fuerit, prius macerato semine. lib. 2. cap. 50.

Lunaria minor albas vteri fluxiones reprimit. lib. 3. cap. 135.

Malorum punicorum acidorum ossiculi vn-

vnciæ pódere cum thuris drachma in tenuissimum puluerem contrita, auxiliantur fœminis, albis vteri profluuijs laborantibus, si quotidie ex rosarum stillatitia aqua huiusce pulueris binas hauserint drachmas. l.1. c.127.

Milij Indici flores, qui ex albis paniculis excutiuntur, drachmæ pondere ex vino hausti. lib. 2. cap. 91.

Millefolium illud cui candida inest vmbella, vnà cum floribus tusa, & cum sua ipsius aqua, aut caprino lacte pota, fœminis alba vteri excrementa tollit. Atqui id valentius præstat, vbi cum corallio, succino & eboris scabe propinetur. lib. 4. cap. 98.

Oleum hyoscyaminum (cuius præparatio infr. c. 504. habetur) albicantia vteri profluuia cohibet, tum pubi & lumbis perunctum, tum pessis infusum. lib. 1. cap. 36.

Ouum recentissimè exclusum, si crudum dum adhuc calet, absorbeatur, præstat maximo sanè auxilio, ad alba fœminarum profluuia. lib. 2. cap. 44.

Pes leonis: vide Alchimilla.

Polygonati radices conferunt ad albas vteri fluxiones, si diu ijs vtantur fœminæ eo morbo laborantes. lib. 4. cap. 5.

Potentillæ siccæ farina ex sua ipsius aqua stillatitia pota, albas vteri fluxiones cohibet: sed valẽtius addito corallio, & eboris ramentis. lib. 4. cap. 37.

Punicæ florum saccharum, &c. vide in capite præcedenti.

Quercus: Aqua ſtillatitia, quæ in balneo calentis aquę, vitreis organis à tenellis quercus folijs, primo ipſorum exortu decerptis, elicitur, albas vteri fluxiones ſiſtit. libr. 1. capite 121.

Roſarum floſculi medij (autore Plinio) alba fœminarum profluuia mirificè inhibent. libr. 1. cap. 113. Item: in earum fructu tres comperiuntur partes, &c. vide cap. precedenti.

Roſmarinum coronarium albas vteri fluxiones ſiſtit, ſi diutius quotidie ſumatur. lib. 3. cap. 73.

Stellaria: vide Alchimilla.

Trifolij pratenſis vniuerſæ florentis plantæ decoctum potum alba vteri profluuia cohibet. Comp. pag 521.

Ad vteri fluxum rubrum. CAP. CCCCXLI.

DIOSCOR. Achilleæ coma trita, cruenta vuluæ profluuia in vellere inhibet. lib. 4. cap. 32.

Chalcitis ſanguinem è vulua erumpentem cum ſucco porri ſiſtit. lib. 5. cap. 75.

Clymeni ſuccus è toto frutice & radice expreſſus, rubra fœminarum profluuia refrigerando infrænat. lib. 4. cap. 12.

Iunci ſemen toſtum, ex vino diluto potum, rubra vuluæ profluuia ſiſtit. libr. 4. capite 47.

Limonij ſemen tritum ex vino acetabuli menſura potum, rubra fœminarũ profluuia ſiſtit. lib. 4. cap. 15.

Man-

Mandragoræ malorum ſemen appoſitum cum ſulphure ignem non experto, rubra fœminarum profluuia ſiſtit. lib. 4. cap. 71.

OEnanthe peſsis miſcetur ad ſiſtendum ſanguinem. lib. 5. cap. 5.

Symphytum petræum, ad rubra fœminarum profluuia in vino decoctum potui datur. lib. 4. cap. 9.

Lunaria rubentes vteri fluxiones ſupprimit. lib. 5. cap. 135. MATHIOL.

Ad vteri affectus in genere. CAP. CCCCXLII.

ACori decoctum inſidentibus ad mulie- DIOSCOR. bres affectus vtiliter Iridis modò imponitur. lib. 1. cap. 2.

Adeps anſerinus. Item:

Adeps gallinaceus recens ſine ſale conditus, ad vuluæ vitia proficit. lib. 2. cap. 69.

Adeps ſuillus contra vuluæ vitia idoneus eſt. lib. 2. cap. 69.

Aiuga ex melle appoſita, vuluæ vitia extrahit. lib. 3. cap. 157.

Aliſmatis radix pota, contra vuluæ vitia prodeſt. lib. 3. cap. 151.

Amomum in peſsis aut deſeſsionibus ad vuluæ vitia vtile. lib. 1. cap. 14.

Anethi decoctum fœminis vuluæ malo opportunis, ad deſeſsiones vtile. lib. 3. cap. 58.

Apollinaris liquamentum ad vuluæ mala prodeſt. lib. 4. cap. 64.

Ariſtolochia longa cum pipere & myrrha pota, omnia vuluarum onera eijcit. Idem eſ-

ficit in pesso subdita. Rotunda ad idem pollet. lib. 3. cap. 4.

Betonicæ folia dari debent mulieribus vuluæ malo oportunis, denarij pondere cum hydromelite. lib. 4. cap. 1.

Calamus aromaticus (verus) ad muliebres insessus decoquitur. lib. 1. cap. 17.

Carpobalsamum ad muliebres suffitus perquàm vtile est. lib. 1. cap. 18.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Conyzæ decoctum in desessionibus medetur vuluæ malis. lib. 3. cap. 119.

Costus, vitijs quæ vuluam malè habent, tam impositu, quàm fotu aut suffitu auxiliatur. lib. 1. cap. 15.

Crocus ad vuluæ cataplasmata vtiliter adhibetur. lib. 1. cap. 25.

Damasonium: vide Alisma.

Ebulus Sambuci vires habet. libr. 4. capite 168.

Fici in muliebres fotus cum fœno græco & ptisana miscentur. lib. 1. cap. 145.

Fœni græci decocti succus fœminarum malis subuenit, & siue tumor siue præclusio sit vuluæ, fouentur & insident. lib. 2. cap. 95.

Hyoscyamus: vide Apollinaris.

Iridis radicis decoctum, fœminarum fotibus vtiliter imponitur, ad emolliendos locos, laxandaq; in eis venarum spiracula. lib. 1. cap. 1.

Lauri decoctum in muliebres insessus additum, vuluæ vitijs conuenit. lib. 1. cap. 90.

Mei

Mei radices cum melle in eclegmate vuluæ affertæ auxiliantur. lib. 1. cap. 3.

Musci decoctum insidentium vuluis vtile. lib. 1. cap. 20.

Oleum mastichinum contra omnia vuluæ mala efficax est. lib. 1. cap. 40.

Rhaponticum facit ad vuluæ mala. libr. 3. cap. 2.

Sambuci radix insidentiũ vuluæ spiracula patefacit, & vitia corrigit. lib. 4. cap. 168.

Trifolij asphaltitis seminũ drachmæ tres, vel foliorum drachmæ quatuor, potæ ex aqua, fœminis vuluæ vitijs oportunis auxiliantur. lib. 3. cap. 106.

Vinum cedrites mulieribus vuluæ causarijs vtile. lib. 5. cap. 38.

Viticis herbæ & seminis decoctum, in desessione, mulieribus vuluæ malo oportunis auxiliatur. lib. 1. cap. 116.

Vnguentum cinnamominum contra vuluæ vitia, cum duplo oleo, cera & medulla efficax est, ita enim ferè multum acrimoniæ exolescit, & quædam emolliendi vis contrahitur. lib. 1. cap. 63.

Vnguentum cyprinum vuluæ vitijs conuenit. lib. 1. cap. 54.

Vnguentum gleucinum vuluæ vitijs auxiliatur. lib. 1. cap. 56.

Vnguentum irinum confert fœminis vuluæ causarijs. lib. 1. cap. 55.

Vnguentum susinum ad muliebria mala vtilissimum. lib. 1. cap. 51.

MATHIOL. Amaracus cõfert ad omnes vteri affectus. lib. 3. cap. 40.

Artemisiæ recentia folia cum oleo irino, myrrha & ficubus trita, vtiliter mulieribus supponuntur ad vterinas affectiones. libr. 3. capite 111.

Cardui benedicti decoctum ex vino sumptum, vteri vitijs auxiliatur. lib. 3. cap. 91.

Cinnamomi vulgaris stillatitia aqua (cuius præparatio supr. cap. 336. habetur) vteri morbis perquàm vtilis est. lib. 1. cap. 13.

Hippoglossum in vteri affectibus magno datur iuuamento. lib. 4. cap. 127.

Menthæ græcæ folia adduntur in placentis, & ita eduntur à mulieribus vteri affectibus obnoxijs. Sunt etiam, qui eadem tenui pulticula illita frigant in patellis in oleo aut butyro, & in cibis ijs vtantur. lib. 3. cap. 35.

Pseudocosti radicem præferunt ad vteri morbos: lib. 1. cap. 15.

Sampsuchum: vide Amaracus.

Vtero quæ noceant. CAP. CCCCXLIII.

DIOSCOR. ADeps anserinus. Item:
Adeps gallinaceus sale inueteratus, & qui temporis spacio acrimoniam concepit, vuluæ inimicus est. lib. 2. cap. 69.

Ad vteri strangulationem siue suffocationem. CAP. CCCCXLIIII.

IDEM. ACetum scillinum vuluarum strangulationibus prodest. lib. 5. cap. 21.

Agarici drachma vna dari ſolet, ſi vuluæ ſtrangulatus vrgeat. lib. 3. cap. 1.

Betonicæ folia ſicca denarij pondere dantur cum hydromelite ad laxandos vteri ſtrangulatus. lib. 4. cap. 1.

Bitumen vuluarum ſtrangulationes, olfactu, ſuffitu, impoſitu, emendat. libr. 1. capite 85.

Cimices lectularij, olfactu vuluarum exanimationes reuocat. lib. 2. cap. 33.

Galbanum olfactum. lib. 3. cap. 81.

Iuniperi baccæ potæ. lib. 1.

Lapis gagates ſuffitus. lib. 5. cap. 103.

Lapis thracius item. lib. 5. cap. 104.

Oleum amygdalinum. lib. 1. cap. 34.

Panacis heraclei ſemen cum vino potum. lib. 3. cap. 48.

Peucedanum olfactum. lib. 3. cap. 76.

Plantaginis foliorum ſuccus in vellere ſubiectus. lib. 2. cap. 119.

Pœoniæ grana nigra numero quindecim in aqua mulſa vel vino pota. lib. 3. cap. 140.

Rhapontici idem vſus & pondus cum Agarico. lib. 3. cap. 2.

Ruta à genitali ſedetenus cum melle ſubiecta. lib. 3. cap. 45.

Sagapenum ex aceto olfactum. libr. 3. capite 79.

Seſelis maſsilienſis ſemen & radix. libr. 3. capite 53.

Sinapi tritum naribus admotum. lib. 2. capite 148.

Sphondylij ſemen potum. lib 3. cap. 74.

Vinum elleborites quinto loco deſcriptũ. lib. 5. cap. 45.

Viticis decoctum in deſeſsione. libr. 1. capite 116.

Vituli marini coagulum potu conferre exiſtimatur. lib. 2. cap. 68.

Vnguentum irinum. lib. 1. cap. 55.

Vnguentum ociminum. lib. 1. cap. 48.

Vnguentum ſampſuchinum. lib. 1. c. 47.

Vngues odorati ſuffiti. lib. 2. cap. 8.

Vrinæ humanę ſedimentum cum cyprino ferueſactum & inditum. lib. 2. cap. 74.

MATHIOL.

Alliariæ ſemen emplaſtri modo impoſitum, uuluæque admótum, mulieres vteri ſtrangulatu oppreſſas liberat & excitat. lib. 3. capite 108.

Bryonia mulieres vuluæ ſtrangulationibus obnoxias mirum in modum iuuat, adeò vt eas à ſtrangulatu liberet & ſanet. Equidem noui mulierem quotidie ferè per annos hoc morbo vexatam, quæ tandem à quodam vulgari herbario edocta, vt vinum album biberet, in quo vitis albæ radicis vncia efferbuiſſet, dormitũ itura ſemel in hebdomada, cùm hac medicina per annum vſa fuiſſet, optimè ex illo morbo conualuit. lib. 4. cap. 176.

Caſtorium ſuffitum fumo naribus admoto, fœminas vteri ſtrangulatu collapſas reuocat. Præſtat idem & quidem valentius ſemiobolipondere cum eadem aſſæ fætidæ quantitate in catapotio deuoratum. lib. 2. cap. 23.

Con

Assa fœtida a liquor to be had at ye Apothecaries.

Conchulæ indicæ ſuffitu preſſas vteri ſuffocatione mulieres reuocant. lib. 2. cap. 8.

Elixir vitæ Matthioli, non ſolum hauſta, ſed in faciem ex alterius ore proiecta fœminas vteri ſtrangulatu decidentes reuocat. lib. 5. cap. 7. Præparationem huius Elixir habes infr. cap. 502.

Hippoglosſi radicis aut herbæ puluis, cochlearis menſura ex vino vel iure hauſtus, præſentaneo remedio opem fert mulieribus ſtrangulatu vuluæ laborantibus. lib. 4. c. 127.

Imperatoriæ radix ex vino pota. lib. 3. capite 65.

Iuglandium Iuli, qui menſe Martio prima germinatione erumpunt, ſicci & in puluerem contriti, & drachmæ pondere ex vino albo poti, fœminis ſtrangulatu vuluæ affectis mirificè proſunt. lib. 1. cap. 141.

Tuſsilaginis maioris radix duarum drachmarum pondere ex vino hauſta. lib. 3. c. 110.

Veteramenta prunis accenſa fumo naribus excepto, efficacisſimum conſtat eſſe remedium ad vuluæ ſtrangulatus, vt mihi quoque experientia comprobatum eſt. quandoquidem hoc tantùm remedio, ego deploratas in eo affectu mulieres incolumes pluries reddidi. lib. 2. cap. 42.

Vitis alba: vide Bryonia.

Zibettum cauernulę vmbilici impoſitum, vuluæ ſtrangulationibus mirificè prodeſt. lib. 1. cap. 20.

Ad vteri conuerſionem. CAP. CCCCXLV.

DIOSCOR. OLeum amygdalinum contra vuluæ conuersiones efficax est. lib. 1. cap. 34.

Oleum cicinum prodest vuluis conuersis. lib. 1. cap. 32.

Pulegij decoctum conuersas vuluas corrigit. lib. 3. cap. 30.

Vnguentum sampsuchinum aduersus vuluæ conuersiones efficax est. lib. 1. cap. 74.

Ad vteri procidentiam. CAP. CCCCXLVI.

IDEM. ACaciæ succus potus aut inditus, procíduam vuluam cohibet. lib. 1. cap. 115.

Acetum in succidis lanis vel spongia impositum. lib. 5. cap. 17.

Bitumen suffitum vel impositum. libr. 1. capite 85.

Cotoneorum decoctum fotu. lib. 1. c. 131.

Fimum bouis masculi suffitu. libr. 2. c. 73.

Gallarum decoctum insessu. lib. 1. c. 123.

Lentiscus. lib. 1. cap. 75.

Myrti semen insessu. lib. 1. cap. 128.

Vrticæ folia recentia contactu procidentes vuluas resilire cogunt. lib. 4. cap. 89.

MATHIOL. Antirrhini folia illinuntur, quinetiam flores & semen, cum rosaceo & melle, ad vteri præfocationes. lib. 4. cap. 128.

Ad vteri nimiam apertionem.

CAP. CCCCXLVII.

DIOSCOR. MOly radix mirum in modum valet ad vuluæ apertiones, si trita cum irino vnguento in pesso subijcitur. lib. 3. cap. 47.

Aqua

Aqua è viridibus pinorum nucibus quas conos vocant, distillatorio vase parata, vuluam angustiorem reddit: Sed longè ad hoc efficacior succus. lib. 1. cap. 74. MATHIOL.

Auriculæ vrsi folia recentia vnà cum radice tusa atque supposita, vuluam mirum in modum concludunt. Comp. pag. 633.

Pini syluestris montanæ nucũ recentium succus vuluam angustiorem reddit, infusus. Idem præstat stillatitia earum aqua, sed non adeò valenter. Comp. pag. 30.

Ad vteri præclusionem & obstructionem.

CAP. CCCCXLVIII.

ALthæa cocta in vino vel aqua mulsa, adiecto suillo adipe, aut anserino, terebinthinâue, vt malagmatis lentor fiat, & in pessis subdita, ad vuluæ præclusiones facit. Eius decoctum eodem fungitur munere. lib. 3. cap. 146. DIOSCOR.

Artemisia feruefacta in muliebres desessus conuenienter adijcitur ad præclusiones vuluæ. lib. 1. cap. 110.

Bdellium suffitum vel appositum. libr. 1. capite 69.

Carpobalsamum in desessionibus decoctum, vuluam aperit. lib. 1. cap. 18.

Cassia (Cinnamomũ vulgare) suffimentis vel fœminis in solio desidentibus prodest ad dilatationem vuluæ. lib. 1. cap. 12.

Cyperi radix fotu. lib. 1. cap. 4.

Ebulus sambuci vires habet. lib. 4. c. 168.

Fici lacteus ſuccus cum amygdalis potus. lib. 1. cap. 145.

Fœni græci decocti ſuccus fœminarum malis ſubuenit, & ſiue tumor, ſiue præcluſio ſit vuluæ, fouentur, & inſident. Item: Eiuſdem in aqua decocti cremor expreſſus, locos dilatat & emollit, ſi cum anſerino adipe peſſi vice ſubijciatur. lib. 2. cap. 96.

Iridis radicum decoctum, fœminarum fotibus vtiliter imponitur, ad emolliendos locos, laxandaque in eis venarum ſpiracula. lib. 1. cap. 1.

Myrrha vuluam præcluſam aperit. libr. 1. cap. 67.

Narcaphthum conſtrictionibus vuluę ſuffitu prodeſt. lib. 1. cap. 22.

Oleum cicinum prodeſt vuluis præcluſis. lib. 1. cap. 33.

Peucedanum potum, vuluam aperit. libr. 3. cap. 76.

Porri capitati coma in aqua maris & aceto cocta, in deſeſsionibus ad præcluſiones vuluæ vtilis habetur. lib. 2. cap. 143.

Sambuci radix vuluas emollit inſidentium decocto, patefacit earum ſpiracula & vitia corrigit. Acini in vino poti, eodem funguntur munere. lib. 4. cap. 168.

Styrax vuluæ præcluſæ conuenit. lib. 1. capite 68.

Vnguentum abrotoninum. lib. 1. cap. 49.
Vnguentum butyrinum. lib. 1. cap. 53.
Vnguentum crocinum. lib. 1. cap. 53.

Vnguen-

Vnguentum cyprinum. lib. 1. cap. 54.
Vnguentum irinum. lib. 1. cap. 55.
Vnguentum mendesium. lib. 1 cap. 61.
Vnguentum metopium. lib. 1. cap. 60.
Vnguentum narcissinum. lib. 1. cap. 52.
Vnguentũm ociminum. lib. 1. cap. 48.
Vnguentum onychinum. lib. 1. cap. 53.
Vnguentum sampsuchinum. lib. 1. c. 47.
Vnguentum styracinum. lib. 1. cap. 53.
Vnguentum susinum. lib. 1. cap. 51.
Vrticæ semen ex passo potum, vuluæ ora patefacit. lib. 4. cap. 89.

Eryngij radix præstat ad vuluarum præclusiones. lib. 3. cap. 21. MATHIOL.

Stœchadis citrinæ flores adduntur in fomentis, quæ ad vteri obstructiones parantur. lib. 4. cap. 52.

Ad vteri inflationem. CAP. CCCCXLIX.

AGaricum, fœminis quas inflatio vuluæ vexat, vtiliter trium obolorum pondere ex aceto mulso datur. lib. 1. cap. 1. DIOSCOR.

Dictamnum Pulegij vires habet. lib. 3. capite 31.

Geranij primo loco descripti radix drachmæ pondere in vino pota, vuluæ inflationes discutit. lib. 3. cap. 114.

Panacis heraclei succus ex melle dilutus, inflationes quæ vuluam malè habent, discutit. lib. 3. cap. 48.

Pulegij decoctum cõtra inflationes vuluæ in desessiones cõuenienter adijcitur. l. 3. c. 30.

Ruta facit ad inflationes vuluæ cum oleo decocta & infusa. lib. 3. cap. 45.

Vinum chamędryites vuluæ inflationibus subuenit. lib. 5. cap. 42.

MATHIOL. Imperatoriæ radix mirificè discutit vteri flatus. lib. 3. cap. 65.

mosschoot seadeiseno Nux myristica præstat ad flatuosos vteri cruciatus, hoc modo: coquitur vnà crassiusculè tusa cum matricariæ radicibus, ex senis vncijs vini albi generosi, ad tertias, deinde percolatur decoctum, & additis sacchari duabus drachmis propinatur. lib. 1. cap. 141.

Sisymbrium vnà cum parthenio in calenti tegula calefactum, & odorato meraco aspersum, ventri applicatum, vteri inflationes discutit. lib. 2. cap. 121.

Ad vteri tumorem. CAP. CCCCL.

DIOSCOR. FOEni græci decocti succus, fœminarum malis subuenit, & siue tumor, siue præclusio sit vuluæ, fouentur & insident. libr. 2. capite 95.

Vnguentum amaracinum subditum, vuluæ tumores discutit. lib. 1. cap. 57.

MATHIOL. Aquæ sulphurosæ tumorem in vtero genitum mirificè resoluunt. lib. 5. cap. 14.

Lupuli flores & folliculi in desessionibus additi, præstant ad tumidos fœminarum locos. lib. 4. cap. 140.

Ad vteri duritiem. CAP. CCCCLI.

DIOSCOR. ACori decoctum insidentibus ad mulieres affectus Iridis modo vtiliter imponitur lib. 1. c. 2.

Age-

Agerati herbæ vſtæ nidor vuluæ duritias emollit. lib. 4. cap. 54.

Anthyllis trita, vuluæ pituitas emollit, cum roſaceo & lacte impoſita. lib. 2. cap. 66.

Butyrum contra duritias vuluæ efficax eſt, quod nec virus reſipit nec vetuſtatem ſentit. lib. 2. cap. 66.

Ebulus Sambuci vires habet. libr. 4. capite 168.

Fœni græci in aqua decocti cremor expreſſus, locos dilatat & emollit, ſi cum anſerino adipe peſsi vice ſubijcitur. lib. 2. cap. 95.

Iridis decoctum fœminarum fotibus vtiliter imponitur ad emolliendos locos. libr. 1. capite 1.

Ladanum peſsis admiſtum. lib. 1. cap. 110.

Lilij radix inaſſata, & ex roſaceo trita & illita. lib. 3. cap. 99.

Maluæ decoctum vuluas inſeſsione mollit. lib. 2. cap. 111.

Mandragoræ ſuccus peſsis emollientibus admiſcetur. lib. 4. cap. 71.

Matricaria: vide Parthenium.

Myrrha vuluam emollit. lib. 1. cap. 67.

Oleum hyoſcyaminum peſsis miſcetur, ad emolliendum vtile. lib. 1. cap. 36.

Oleum picinum Picis liquidæ vires habet. lib. 1. cap. 79.

Panacis heraclei ſuccus ex melle dilutus, duritias vuluæ diſcutit. lib. 3. cap. 48.

Parthenij decoctum inſeſſu. lib. 3. cap. 138.

Pix liquida cum pari cera. lib. 1. cap. 78.

Porri capitati coma in aqua maris & aceto cocta, in desessionibus vtilis. lib. 2. cap. 143.

Pulegij decoctum insessu. lib. 3. cap. 30.

Sambuci radix decocta insidentium vuluas emollit. Acini in vino poti, idem faciunt. lib. 4. cap. 168.

Styrax vuluas emollit. lib. 1. cap. 68.

Vnguentum abrotoninum. lib. 1. cap. 49.

Vnguentum amaracinum. libr. 1. cap. 57.

Vnguentum anethinum. lib. 1. cap. 50.

Vnguentum butyrinum. lib. 1. cap. 53.

Vnguentum crocinum, cum croco, cera, medulla, duplicato olei pondere. lib. 1. c. 53.

Vnguentum mendesium. lib. 1. cap. 61.

Vnguentum metopium. lib. 1. cap. 60.

Vnguentum narcissinum. lib. 1. cap. 52.

Vnguentum onychinum. lib. 1. cap. 53.

Vnguentum styracinum. lib. 1. cap. 53.

Vnguentum telinum. lib. 1. cap. 46.

MATHIOL. Lupuli flores & folliculi in desessionibus additi, præstant ad induratos & tumidos fœminarum locos. lib. 4. cap. 140.

Oleum è lini semine expressum, fœminarum induratos locos mollit. lib. 2. cap. 96.

Ad vteri dolores. CAP. CCCCLII.

DIOSCOR. Centaurij magni radicis drachmæ duæ in vino tritæ, ad vuluæ dolores potui dantur. lib. 3. cap. 6.

Chamæsyces rami ex vino triti, & in pesso appositi. lib. 4. cap. 164.

Clematidis primæ folia cum lacte, rosaceo aut

aut cyprino in pesso subdita. lib. 4. cap. 6.

Oleum amygdalinum contra vuluarũm dolores efficax est. lib. 1. cap. 34.

Pœoniæ grana nigra numero quindecim, in aqua mulsa vel vino pota. lib. 3. cap. 140.

Rosarum aridarum in vino decoctarum expressus liquor infusus. lib. 1. cap. 112.

Verbenacæ folia cum suillo adipe recenti aut rosaceo imposita, vuluæ dolores finire putantur. lib. 4. cap. 55.

Vinum è dauci radicibus. lib. 5. cap. 45.

Vinum picatum vtile. lib. 5. cap. 39.

Vrinæ sedimentum cum cyprino feruefactum & inditum. lib. 2. cap. 74.

Alsine ex oleo chamæmelino feruefacta, illinitur vtiliter ventri ad vteri dolores. Compend. pag. 763. MATHIOL.

Aquæ sulphurosæ præstant ad vteri dolores. lib. 5. cap. 14.

Botryos herba recens facit ad vteri dolores, si in calenti tegula cretico vino irrorata calefiat, & ventri imponatur. lib. 3. cap. 113.

Castoreum mirificum est auxilium, vbi discrimen adsit, ne vteri doloribus laborantes, tremore, contractione, conuulsionéue afficiantur. lib. 2. cap. 23.

Chelidonij maioris herba vnà cum radice tusa, & oleo chamæmelino feruefacta & vmbilico illita. lib. 2. cap. 176.

Helxine: vide Parietaria.

Morsus diaboli radix per se estur, aut eius decocti vinum vtiliter bibitur. lib. 2. c. 174.

Nux myriſtica præſtat ad flatuoſos vteri cruciatus hoc modo: Craſsiuſculè tuſa coquitur vnà cum matricariæ radicibus ex ſenis vncijs vini albi generoſi ad tertias, deinde percolatur decoctum, & additis duabus drachmis ſacchari propinatur. lib. 1. cap. 141.

Oleum amygdalarum dulcium, contra vuluarum dolores, illitum & potum facilè præſtat. lib. 1. cap. 34. Item: Vteri dolores mulcet, ſi ſex vnciarum pondere calidum bibatur: eſt enim certum auxilium. Compend. pag. 147.

Oleum quod inſolatis in eo floribus Gelſimini paratur, illinitur vtiliter mulieribus ad frigidos vteri cruciatus. Comp. pag. 27.

Oleum quod Iridis Illyricæ floribus & radicum ſucco paratur, præſtat ad frigidos vteri dolores. lib. 1. cap. 1.

Oleum laurinum tradidit Meſue ad vuluę dolores efficax eſſe. lib. 1. cap. 38.

Oleum è ſcorpionibus noſtrum vterì dolores ex flatu vel frigore genitos mulcet. lib. 2. cap. 11.

Parietaria vtiliter additur in clyſteribus, quæ ad vteri dolores parantur. lib. 4. c. 81.

Tuſsilaginis maioris radix drachmarum duarum pondere ex vino pota. lib. 3. c. 110.

Vincetoxici radices in deſeſsionibus adduntur vtiliter, quæ fiunt ad mulcendos vteri dolores. lib. 3. cap. 90.

Ad vteri perfrictiones. CAP. CCCCLIII.

Cy-

CYperi radix vuluæ perfrictionibus fotu prodest. lib. 1. cap. 4. DIOSCOR.

Opobalsamum medetur perfrictionibus vuluæ, cum rosaceo cerato appositum. lib. 1. cap. 18.

Cari semen auxiliatur frigidis vteri affectibus. lib. 3. cap. 57. MATHIOL.

Cubebæ frigidis vteri affectibus auxiliantur. lib. 1. cap. 10.

Dictamni albi radix datur contra frigidos vteri morbos. lib. 3. cap. 33.

Gattaria vterum valenter calefacit. Item: valet ad omnes vteri morbos à pituitosis excrementis aut flatu genitos. lib. 3. cap. 36.

Lauendula vterum calefacit. lib. 1. cap. 6.

Menthæ græcæ succus epotus, frigido vtero subuenit. lib. 3. cap. 35.

Nardus Italica vterum calefacit. libr. 1. capite 6.

Nuces myristicæ frigidis vteri affectibus mirificè prosunt. lib. 1. cap. 141.

Oleum quod insolatis in eo gelsimini floribus paratur, illinitur vtiliter mulieribus ad frigidos vteri cruciatus. Comp. pag. 27.

Stœchadis citrinæ flores adduntur in fomentis, quæ ad frigidos vteri morbos parantur. lib. 4. cap. 52.

Ad vteri collectiones. CAP. CCCCLIIII.

SOnchi succus in vellere appositus, vuluę collectionibus opitulatur. lib. 2. cap. 124. DIOSCOR.

Vnguentum susinum vuluæ collectiones aperit. lib. 1. cap. 51.

Ad vteri inflammationes. CAP. CCCCLV.

DIOSCOR. ALthæa cocta in vino vel aqua mulsa, adiecto suillo adipe, aut anserino, terebinthinâue, vt malagmatis lentor fiat, ad vuluæ inflammationes facit, in pessis subdita. Decoctum eodem fungitur munere. lib.3. c.146.

Artemisia feruefacta insessu. lib.3. cap.110.

Butyrum, quod nec virus resipit, neq; vetustatem sentit, efficax est. lib. 2. cap. 66.

Iunci odorati decoctum ad desidentium fotus vtile. lib. 1. cap. 16.

Leucoij lutei flores aridi feruefacti, in desessionibus vtiles. lib.3. cap. 121.

Lini seminis decoctum in desessionibus perquàm vtile. lib. 2. cap.96.

Matricaria: vide Parthenium.

Melilotus ex passo cocta illita: interdum autem addito oui luteo assato, aut fœni græci farina, lini semine aut polline, aut capitulis papaueris, intybóue. lib. 3. cap. 41.

Nardum Indicum: &

Nardum Syriacum aquæ incoctum ad insessus. lib. 1. cap. 6.

Oleum amygdalinum. lib. 1. cap. 34.

Parthenij decoctum insessu. lib. 3. c. 138.

Sertula campana: vide Melilotus.

Viticis herbæ & seminis decoctum, in desessione valet. lib. 1. cap. 116.

Vnguentum irinum. lib. 1. cap. 55.

MATHIOL. Balsaminæ fructus exempto semine insolantur diu in oleo omphacino, aut macerantur eodem oleo in balneo calentis aquæ, aut

quino calente fimo, fitq; inde oleum, quod valet ad inflammatos vteros siphone iniectum. lib. 4. cap. 177.

Hyoſcyaminum oleum, (cuius præparatione infr. c. 405. inuenies) efficacissimum est medicamentum ad inflammationes pudendorum vtriusque sexus. lib. 1 cap. 36.

Viticella: vide Balsamina.

Ad vteri erosiones & exulcerationes.

CAP. CCCCLVI.

AMurca vuluæ exulcerationibus vtiliter infunditur. lib. 1. cap. 120. DIOSCOR.

Asclepiadis folia, aduersus vuluæ vlcera quæ cacoethe vocantur, illinuntur. libr. 3. capite 96.

Fœnum græcum viride cum aceto, vtilissimum est imbecillibus locis & vlcera sentientibus. lib. 2. cap. 95.

Lac bubulum: Item

Lac caprinum: Item

Lac ouillum, per se, vel cum hordeacea tisana, aut halicaceo cremore, exulceratæ immittitur vuluæ. lib. 2. cap. 64.

Lini seminis decoctum vuluę erosionibus immittitur. lib. 2. cap. 96.

Maluæ decoctum clystere infusum, prodest vuluæ erosionibus. lib. 2. cap. 111.

OEsypum cum meliloto & butyro, vuluæ vlcera explet & emollit. lib. 3. cap. 67.

Portulacæ succus vuluarum erosionibus immittitur. lib. 2. cap. 117.

Vnguentum crocinum, contra vuluæ vlcera quæ cacoethe vocantur, prodest cum croco, cera, medulla, duplicato olei pondere. libr. 1. cap. 53.

Vnguentum butyrinum eandem vim habet. lib. 1. cap. 53.

Vnguentum melinum exulceratis vuluis immittitur. lib. 1. cap. 44.

Vnguentum onychinum, &c.

Vnguentum ſtyracinum, crocino. viribus cognata ſunt. lib. 1. cap. 53.

MATHIOL. Balſaminę fructus exempto ſemine diu inſolantur in oleo omphacino, aut macerantur eodem oleo in calentis aquę balneo aut equino fimo calente, fitque inde oleum, quod valet ad exulceratos vteros ſiphone iniectū. lib. 4. cap. 177.

Conſolidæ mediæ folia illita, vel eorum ſuccum, efficax medicamentum eſſe prædicant vlceribus pudendorum virilium & muliebrium. lib. 4. cap. 9.

Malicorio præcipua vis eſt aduerſus pudendorum vlcera, ſiquidem id exiccatum, & cum ſicca pariter marina ſpongia, & aloe, tritum, æquali omnium portione, addito aluminis vſti momento, vuluæ vlcera in mulieribus breui ad ſanitatem deducit. lib. 1. capite 127.

Solidago: vide Conſolida.

Viticella: vide Balſamina.

Ad tibiarum vlcera & fluxiones.

CAP. CCCCLVII.

Bryo-

BRyoniæ folia, fructus & radix, putrentium tibiarum tædio efficaciter ex sale illinuntur. lib. 4. cap. 176. DIOSCOR.

Fici cum atramento sutorio deploratis feminum tibiarum fluxionibus & cacoethicis vlceribus medetur. lib. 1. cap. 145. MATHIOL.

Vitis alba: vide Bryonia.

Cynoglossi folia recentia, medentur impofita tibiarum vlceribus. Comp. pag. 829. MATHIOL.

Matrisyluæ: siue

Periclymeni folia & eorum succus, veniunt vtiliter in vnguenta, quæ ad vlcera quę in cruribus eueniunt, parantur. Compend. pag. 639. IDEM.

Ad varices CAP. CCCCLVIII.

CIrsij radicem loco laboranti adalligatam, varicum dolores sedare Andreas scripsit. lib. 4. cap. 114. DIOSCOR.

Ad intertrigines. CAP. CCCCLIX.

COrij veteris cremati cinis illitus, intertrigines sanat. lib. 2 cap. 42. IDEM.

Piceæ: &

Pini cortex tritus & illitus, intertrigini prodest. lib. 1. cap. 74.

Rosis siccis ac tritis femina asperguntur. lib. 1. cap. 112.

Viticis virgam qui manu tenet dum iter facit, negatur intertriginem sentire. lib. 1. capite 116.

Ad defatigatos. CAP. CCCCLX.

DIOSCOR. VInum bunites prodeſt dimicatione aut longo equitatu fatigatis. lib. 5. cap. 42.

MATHIOL. Alui folia recentia nudis pedum plantis ſuppoſita viatoribus itinere de fatigatis leuamentum præſtant. lib. 1. cap. 93.

Artemiſiam adalligatam (vt quidam putant) qui defert viator, negatur laſsitudinem ſentire. lib. 3. cap. 111.

Ad pedum tumores. CAP. CCCCLXI.

IDEM. TIliæ folia trita & aqua conſperſa, pedum tumores diſcutiunt. lib. 1. cap. 108.

Ad perniones. CAP. CCCCLXII.

DIOSCOR. ACaciæ ſuccus valet ad perniones. libr. 1. cap. 115.

Adipem vrſinum conſtat pernionibus ſubuenire. lib. 2. cap. 69.

Alumen cum aqua aſperſum. lib. 5. cap. 82.

Aqua marina pernionibus ante vlcera fotu prodeſt. lib. 5. cap. 15.

Arctij radix cum ſemine decocta, fotu prodeſt. lib. 4. cap. 101.

Arum Dracunculi vires habet. lib 2. c. 162.

Aſini vngulæ illitæ. lib. 2. cap. 40.

Aſphodeli radicibus excauatis oleum infuſum & igni decoctũ, illitu exulceratis pernionibus conducit. lib. 2. cap. 164.

Betæ radicis & foliorum decoctum, perniones fotu mitigat. lib. 2. cap. 116.

Cancrorum fluuiatilium exuſtorum cinis, perniunculos cum decocto melle lenit. libr. 2. cap. 10.

Cycla-

Cyclamini radicis decocto perniones fo-ri congruum est. Item: Radix excauata, eo expleta, & cineri feruenti imposita, ad-ecto interdum Tyrrhenicæ ceræ momento, strigmenti crassitudinem vnguentum con-ahat, est medicamentum cum primis vtile ernionibus. lib. 2. cap. 158.

Dracunculi maioris folia in vino cocta & nposita. lib. 2. cap. 160.

Dracunculi minoris folia in vino cocta & lita. lib. 2. cap. 161.

Erui cremor perniones sanat fouendo. lib. . cap. 102.

Fici crematæ, cum cerato. lib. 1. cap. 145.

Hastula regia: vide Asphodelus.

Lens cum punici putamine ac siccis rosis diecto melle decocta. lib. 2. cap. 100.

Orobus: vide Eruum.

Pulmo marinus recens tritus & illitus. lib. 2. cap. 36.

Ranunculi tepente decocto perniones fo-uentur. lib. 2. cap. 171.

Rapi decocto perniones fouentur. Con-tritoque rapo atq; imposito iuuantur. Item: si excauatæ radici rosaceum ceratum adiga-tur, & feruenti cinere eliquescat, exulceratis pernionibus proficiet. lib. 2 cap. 104.

Scillæ radix tosta efficaciter illinitur. lib. 2. cap. 167.

Thus cum suillo aut anserino adipe impo-tum. lib. 1. cap. 70.

Thuris cortex item. lib. 1. cap. 71.

Thuris manna. lib. 1. cap. 72.

Vmbilici Veneris succus. lib. 4. cap. 87.

Vnguentum melinum. lib. 1. cap. 44.

Vnguentum telinum cum cera. lib. 1. c. 46.

MATHIOL. Cancrorum fluuiatilium exustorum cinis oleo subactus, perniones sanat. lib. 2.

Punici cortice ex vino decocto & imposito, perniones sanantur. lib. 1. cap. 127.

Ad calceamentorum attritus. CAP. CCCCLXIII.

DIOSCOR. CEpæ succus, contra calceamentorum attritus, cum gallinaceo adipe vtilis est. lib. 2. cap. 145.

Corij veteris cremati cinis illitus. l. 2. c. 42.

Oleum myrteum. lib. 1. cap. 37.

Pulmo agninus. Item:

Pulmo suillus. Item:

Pulmo vrsinus impositu, attritus à calceamentis contractos, ab inflammatione tuetur. lib. 2. cap. 37.

MATHIOL. Leporis pulmo frequenter adhibitus, attritos ex calceamentis pedes sanat. lib. 2. c. 18.

Ad pedum rimas. CAP. CCCCLXIIII.

DIOSCOR. CAncrorum fluuiatilium exustorum cinis, rimas pedum cum decocto melle lenit. lib. 2. cap. 10.

Oleum picinum. lib. 1. cap. 79.

Pix liquida. lib. 1. cap. 78.

Scillæ crudæ interanea pars in oleo feruefacta, vel cum resina liquefacta & imposita. lib. 2. cap. 167.

MATHIOL. Secalæ culmorum cinis aqua subactus, & illi-

litus, pedum rimas sanat. Comp. pag. 168.

Tritici è granis inter ferri laminas igne calefacti compressis fit oleum, quo vtuntur ad pedũ rimas, quas frigus excitauerit. l. 2. c. 78.

Vernix siccus addito tum rosaceo tum myrtino, hiantibus frigore pedum scissuris illita succurrit. lib. 1. cap. 87.

Ad manuum rimas. CAP. CCCCLXV.

Pilliculæ, siue

Polypodij radix trita aduersus rimas quæ inter digitos sunt, efficaciter illinitur. lib. 4. cap. 180. DIOSCOR.

Oleum quod ex ouorum vitellis diu in sartagine frixis elicitur, rimas manuum sanat lib. 2. cap. 44. MATHIOL.

Oleum fit è tritici granis inter laminas ferri igne calefacti compressis, quo ad manuum rimas, quas frigus excitauerit, vtuntur. lib. 2. cap. 78.

Pomata (cuius præparationem suprà capite 141. habes) in Italia frequentissimum obtinet vsum ad manuum rimas, tam à frigore quàm acri succo factas, lib. 2. cap. 69.

Secalæ culmorum cinis aqua subactus, & illitus, manuũ rimas sanat. Cõp. pag. 168.

Vernix siccus addito tum rosaceo tum myrtino, hiantibus frigore manuum scissuris illitu succurrit. lib. 1. cap. 87.

Ad acaros. CAP. CCCCLXVI.

AQua quæ è Limoniorum succo, calentis aquæ balneo & vitreis organis extrahitur, acaros interimit. lib. 1. cap 121. IDEM.

Ad vngues extrahendos. CAP. CCCCLXVII.

DIOSCOR. Viscum cum sandaracha aut auripigmento illitum, vngues extrahit. Mistum cum calce & vini fæce, suam vim intendit. libr. 3, cap. 87.

Vua passa illita, mobiles vngues celeriter extrahit. lib. 5. cap. 4.

Ad vngues fractos. CAP. CCCCLXVIII.

IDEM. Bulbi omnes: ex polenta illiti, fractis vnguibus medentur. lib. 2. cap. 165.

Ad vngues scabros. CAP. CCCCLXIX.

IDEM. Alumen aspersum cum aqua, vnguium scabritijs conuenit. lib. 5. cap. 82.

Chelidonium minus scabros vngues eximit. lib. 2. cap. 177.

Cupressi pilulæ in aceto coctæ, & cum lupinis detritæ, scabros vngues deijciunt. Folia idem præstant. lib. 1. cap. 86.

Fæx vini cremata, cum resina vngues scabros aufert. lib. 5. cap. 90.

Halica in aceto decocta, scabros vngues extricat. lib. 2. cap. 89.

Lapathi radices ex aceto coctæ, vel crudæ illitæ, scabrosos vngues persanant, sed antea locus aceto & nitro in sole perfricandus. lib. 2. cap. 108.

Lini semen scabros vngues eximit, cum pari modo nasturtij & mellis. lib. 2. cap. 96.

Olea: quod intra nucleum est, ex adipe & farina scabros vngues excutit. lib. 1. cap. 118.

Oleum

Oleum picinum Picis liquidæ vires habet. lib. 1. cap. 79.

Pix liquida adiecta pari cera, ſcabros vngues extricat. lib. 1. cap. 78.

Ranunculi flores, cauliculi & folia illita, vngues ſcabros extricant. lib. 2. cap. 171.

Sandaracha cum pice, vngues ſcabros eximit. lib. 5. cap. 81.

Sulphur, ſcabros vngues, cum reſina terebinthina miſtum, aufert. lib. 5. cap. 83.

Ad pterygia. CAP. CCCCLXX.

DIOSCOR.

ACaciæ ſuccus valet ad pterygia. lib. 1. capite 115.

Acetum ad pterygia cum aliquo conuenienti efficax eſt. lib. 5. cap. 17.

Aloe pterygia ad cicatricem ducit. libr. 3. cap. 22.

Alumen cum aqua aſperſum, pterygijs conuenit. lib. 5. cap. 82.

Fici cum malicorio pterygia purgant. libr. 1. cap. 145.

Glycyrrhizæ radicis farina pterygijs conuenientiſsime inſpargitur: lib. 3. cap. 5.

Marrubij folia cum melle pterygia ſiſtunt. lib. 3. cap. 102.

Myrti arentium foliorum farina vtiliter inſpargitur pterygijs. Item: Folia cruda, ſeu cremata cum cerato, paronychijs medentur. lib. 1. cap. 128.

OEnanthes in teſta candentibus prunis crematæ cinis cum melle pterygia ſanat. lib. 5. cap. 5.

Rhois folia pterygia cohibent, ex aceto vel melle illita, lib. 1. cap. 124.

Rubigo ferri perquàm vtilis ad pterygia. lib 5. cap. 53.

Sal pterygia consumit. lib. 5. cap. 85.

Salis spumæ eadem vis. lib. 5. cap. 86.

Tithymali lac valet ad pterygia. libr. 4. capite 159.

Ad paronychias siue reduuias. CAP. CCCCLXXI.

DIOSCOR. Bryoniæ radix in oleo decocta, vsq; dum liquescat, reduuias committit. lib. 4. capite 176.

Eboris scobe illito paronychia sanantur. lib. 2. cap. 50.

Lycium reduuijs medetur. lib. 1. cap. 114.

Mali punici, præsertim acidi, nucleorum succus expressus, coquitur cum melle ad reduuias. lib. 2. cap. 127.

Myrti foliorum arentium farina, vtiliter inspargitur paronychijs. Item: folia cruda, seu cremata cum cerato illita. lib. 1. cap. 128.

OEnanthes in testa candentibus prunis crematæ cinis, reduuias cnm melle sanat. lib. 5. cap. 5.

Oleæ syluestris folia trita & illita, reduuias cohibent. lib. 1. cap. 118.

Paronychia paronychijs remedio est illita. lib. 4. cap. 49.

Quinquefolij radix in aceto cocta, reduuias sanat. lib. 4. cap. 38.

Rubigo ferri perquàm vtilis ad reduuias. lib. 5. cap. 53.

Thus

Thus paronychijs cum melle medetur. lib. 1. cap. 70.

Thuris cortex item. lib. 1. cap. 71.

Thuris manna. lib. 1. cap. 72.

Vitis alba: vide Bryonia.

Herba paris recens tusa & illita, paronychijs medetur. Comp. pag. 748. MATHIOL.

Ad arthritin siue articularem morbom.

CAP. CCCCLXXII.

ACetum mulsum articulorũ morbo conflictatis prodesse creditur. lib. 5. cap. 17. DIOSCOR.

Agaricum facit ad articulorum dolores, si tribus obolis cum aceto mulso assumatur. lib. 3. cap. 1.

Ammoniaci drachma vna pota, articulorum doloribus liberat. lib. 3. cap. 82.

Amurca cruda & recenti, articularios dolores foueri, vtilissimum. lib. 1. cap. 120.

Apiastri folia illita, articularios dolores sedant. lib. 3. cap. 101.

Bitumen concalfactum, & cum farina hordeacea, nitro & cera illitum, articulorum doloribus prodest. lib. 1. cap. 85.

Brassicæ succus articulorum vitijs cum fœni græci farina & aceto illinitur. lib. 2. c. 13.

Bulbi esculenti articulorum doloribus efficaciter illinuntur. lib. 2. cap. 165.

Elleborus niger prodest articularijs doloribus. lib. 4. cap. 146.

Hordeaceæ farinæ cremor cum aceto subactus, itidem & cum pice, contra articulo-

lorum fluxiones prodest. lib. 2. cap. 79.

Ius è vetere gallinaceo articularijs morbis prodest. lib. 2. cap. 43.

Mandragoræ radix cum polenta illita, articulorum cruciatus sedat. lib. 4. cap. 71.

Mei radices cum melle tritæ in eclegmate, articulorum doloribus auxiliantur. lib. 1. capite 3.

Melissa: vide Apiastrum.

Narcissi radix, diuturnis articulorum doloribus, trita ex melle & imposita, subuenit. lib. 4. cap. 155.

Oxymel: vide Acetum mulsum.

Psyllium: vide Pulicaria.

Pulegij herbæ siccæ farina inspergitur à balneo ad frigidos articulorũ cruciatus: sed arcta fascia liganda est, vt cuti perbellè hæreat, siquidem hoc modo non solùm dolores sedat, sed etiam refrigeratam particulam excalfacit. lib. 3. cap. 30.

Pulicaria herba, articulorum morbis illita auxiliatur. lib. 4. cap. 65.

Quinquefolij radicum decoctum potum, articulorum cruciatibus auxiliatur. libr. 4. capite 38.

Rhapontici idem vsus & pondus cum agarico. lib. 3. cap. 2.

Ruta pota facit ad articulorum cruciatus. Item: Ex melle illinitur articularijs doloribus. lib. 3. cap. 45.

Thapsiæ succus in diuturnis articulorum valetudinibus vtiliter illinitur. lib. 4. c. 151.

Thy-

Thymoxalme veteres vtebantur, dabantq́; in articularibus morbis, ternos quaternosue cyathos, aqua calida dilutos. lib. 5. cap. 20.

Veratrum : vide Elleborus.

Vinum melitites prodest articulario morbo. lib. 5. cap. 11.

Vnguentum anethinum prodest articulorum doloribus. lib. 1. cap. 50.

Vua passa sine nucleis trita, & cum ruta imposita, enatas in articulis putredines sanat. lib. 5. cap. 4.

Abietis lachryma pota, arthriticos dolores mulcet. lib. 1. cap. 74. MATTHIOL.

Aiugæ vniuersæ plantæ decoctum, facit ad omnes articulorum affectus à pituita prouenientes, si pluribus propinetur diebus ex rhodomelle & oxymelite. lib. 3. cap. 157.

Aquæ sulphurosæ compaginum tumores discutiunt, & dolores mitigant. lib. 5. c. 14.

Asarinam præferunt noui quidam herbarij ad articularios morbos. lib. 1. cap. 9.

Balsami factitij liquor, qui secundo stillicidio fluxit, mirificè compaginum cruciatibus succurrit. libr. 1. cap. 18. Huius balsami præparatio suprà habetur.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Cortusæ plantam ad mulcendum articulorum cruciatus à quacunque causa exortos, valere expertum est : nam ipsius floribus in amygdalino oleo recenter presso & rosaceo quod completū vocant, pari pondere cōmistis, diu insolatis, fit ad hoc medicamentum

præſtantiſsimum, vbi egelidum illinatur. lib. 4. cap. 17.

Geranij ſecundi fotu vſurpantur ad articulorum dolores. Comp. pag. 537.

Herbæ paralyſi recentiores vim efficacem tribuunt ad articulorum dolores. lib. 4. c. 99.

Larigna è reſina fit oleum, & aqua diſtillatorio vaſe, ad articulorum dolores à frigiditate prognatos plurimum præſtans. lib. 1. cap. 74.

Maſtiche tollit mulcetque frigidos articulorum dolores, ſi vnà cum cumino, pulegio, ſaluia, lauri baccis, & ſabina, melle excipiatur & dolorifico loco applicetur. lib. 1. c. 75.

Nucibus myriſticis è recentibus prius contuſis & in cacabo calefactis prælo exprimitur liquor, qui refrigeratus ceræ nouæ instar concreſcit, fragrantiſsimum ſpirans odorem, articulorum diuturnis doloribus à frigore excitatis vtiliſsimus. lib. 1. cap. 141.

Oleum ex auellanarum nucleis expreſſum, articulorum dolores inunctum iuuat. lib. 1. cap. 142.

Oleum balaninum facit ad compaginum cruciatus. lib. 1. cap. 35.

Oleum flammulæ in articulorum doloribus, aut calidum inunctum, aut clyſteribus infuſum. Id autem præparant hoc modo: Flammulæ folia tenuiſsimè conciſa in roſaceum imponunt, quod vitreum vas exceperit, ac inde per æſtatem inſolant obturato vaſe. Item: Datur etiam in cibo, trium drachma-

chmarum pondere. libr. 4. cap. 7.

Oleum quod Gelſimini floribus in eo inſolatis paratur, illinitur ad frigidos quoſcunque articulorum affectus. Comp. pag. 27.

Oleum quod ex ouorum vitellis diu in ſartagine frixis elicitur, articulorum cruciatus mulcet. lib. 2. cap. 44.

Primula veris: vide Herba paralyſis.

Pſeudocoſti radicis decoctum præferunt aduerſus articulorum morbos, vbi clyſtere infunditur. lib. 1. cap. 15.

Roſmarinum coronarium vtiliter additur in articulorum fomentis. lib. 3. cap. 73.

Saluia omnibus articulorum doloribus, tam in potionibus quàm in fomentis confert. lib. 3. cap. 34.

Terebinthina reſina valet ad articulorum dolores, vbi frequenter ſumitur vnciæ pondere, addito chamæpitys, aut ſaluiæ, aut ſtœchadis puluere. lib. 1. cap. 77.

Vinum guaiaci (cuius conficiendi rationem infrà cap. 594. inuenies) diuturnis articulorum morbis pituita genitis mirificè ſuccurrit. lib. 1. cap. 111.

Zarza parilla peculiariter præſtat ad articulorum dolores. lib. 1. cap. 111.

Ad chiragram ſiue digitalem morbum.

CAP. CCCCLXXIII.

AQuæ ſulphuroſæ balneo magnopere iuuantur, vbi quiſpiam chiragra vexatur. lib. 5. cap. 14. MATHIOL.

Fœni græci fæminis farina in hydromelite decocta addita axungia, chiragræ auxiliatur. lib. 2. cap. 95.

Terebinthina resina valet ad chiragram, vbi frequenter vnciæ pondere sumatur addito chamæpitys, aut saluiæ, aut stœchadis puluere. lib. 1. cap. 77.

Ad ischiam siue coxendicum morbum.
CAP. CCCCLXXIIII.

DIOSCOR. ABrotoni semen crudum tritum & feruefactum ex aqua, in potu auxiliatur coxendicibus. lib. 3. cap. 25.

Acetum mulsum prodesse creditur. libr. 5. capite 18.

Acetum scillinum prodest ischiadicis. Datur ieiunis quotidie sorbendum inter initia exiguum paulatim adaugendo ad cyathum vsque, nonnulli binos dant cyathos aut largius. lib. 5. cap. 21.

Adarces ischiadicis prodest. lib. 5. cap. 95.

Æthiopidis radix decocta pota. l. 4. c. 100.

Agarici drachma vna ex aceto mulso pota. lib. 3 cap. 1.

Aiugæ folia quadraginta diebus ex hydromelite pota. lib. 3. cap. 157.

Althææ radicis decoctæ succus cum vino potus. lib. 3. cap. 146.

Amaranti coma è vino pota. lib. 4. c. 52.

Ammoniacum drachmæ vnius pondere potum. Item: inunctum cum nitro & cyprino oleo acopi vice. lib. 3. cap. 82.

An-

Androsæmi seminis triti drachmę duę potæ, Ischiadicis maximè medentur, sed postea aquam exorbere oportet. lib. 3. cap. 155.

Arctij radix & semen è vino potui dantur. lib. 4. cap. 101.

Arundinis radix ex vino illita. lib. 1. c. 97.

Asarum vetusto coxendicum dolori prodest, lib. 1. cap. 9.

Ascyri seminis vsus ad Ischiadicos, potum in hydromelitis sextario, nam biliosa excrementa amplissimè detrahit: sed assiduè dare oportet, donec sanitati restituantur. libr. 3. capite 154.

Asparagi altilis radix decocta cum ficis aut ciceribus. lib. 2. cap. 118.

Asparagi syluestris semen potum. Item: radicis decoctum. lib. 2. cap. 118.

Betonicæ oboli tres ex aqua poti. l. 4. c. 1.

Bitumen coxendicis auxiliatur. lib. 1. c. 85.

Calamintha Ischiadicis imponitur, vt ex alto humores euocet, summam cutem exurens. lib. 3. cap. 36.

Capparis fructus vtilissimè bibitur. lib. 2. cap. 169.

Cardamomum ex aqua potum. lib. 1. cap. 5.

Carpobalsamum potum. lib. 1. cap. 18.

Centaurij minoris decoctum Ischiadicis conuenientissimè infunditur, trahit .n. sanguinem & dolorem leuat. lib. 3. cap. 7.

Chamæcissi folia tribus obolis in tribus cyathis aquæ, tricenis quadragenisúe diebus pota. lib. 4. cap. 121.

Chamæleuce lumborum doloribus propitia eſt. lib. 4. cap. 122.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Colocynthidis virentis ſucco Iſchiadici vtiliſsimè perfricantur. Item: pilæ eiuſdem arefactæ tuſæ & clyſteribus infuſæ proſunt coxendicum doloribus. lib. 4. cap. 171.

Coris ſemen potum. lib. 3. cap. 156.

Corruda: vide Aſparagus ſylueſtris.

Cucumeris ſylueſtris radix infuſa. libr. 4. cap. 149.

Echij radix lumborum dolores ſedat. libr. 4. cap. 25.

Elenij folia ex vino cocta & illita. lib. 1. capite 27.

Euphorbij ſuccus in odorifera potione hauſtus, prodeſt. lib. 3. cap. 79.

Fimum armentariȩ bouis coxendicis cruciatus fotu compeſcit. lib. 2. cap. 73.

Garum omne, quod eſt liquamen ex piſcibus & carnibus ſale maceratis, Iſchiadicis infunditur. lib. 2. cap. 31.

Helenium: vide Elenium.

Helichryſum: &

Heliochryſum: vide Amarantum.

Hyperici ſemen quadraginta diebus potũ. lib. 3. cap. 153.

Iberidis radices Iſchiadicis cum axungia ſalſa vtiles, emplaſtri modo quaternis horis alligatæ, vt dein in balneas deſcendatur, & poſtea oleo cum lana locus perungatur. lib. 1. cap. 147.

Iri-

Iridis radix infusa. lib. 1. cap. 1.

Irionis semen coxendicibus prodest. libr. 2. cap. 152.

Laserpitij radix Ischiadicis conuenit cum irino aut cyprino cerato. lib. 3. cap. 78.

Leontopetali radix miscetur Ischiadicorum clysteribus. lib. 3. cap. 94.

Lepidij foliorum vis acris est & exulcerans, quapropter Ischiadicis trita presentissimum est auxiliũ, si cum helenij radice quarta horæ parte illinatur. lib. 2. cap. 170.

Leucacanthæ radicis decoctum trium cyathorum mensura ex vino potum prodest. lib. 3. cap. 19.

Lolium decoctum ex aqua mulsa illitum. lib. 2. cap. 93.

Lupinorum farina ex aceto illita, coxendicum cruciatus lenit. lib. 2. cap. 103.

Muria Ischiadicis veteribus infunditur. lib. 5. cap. 87.

Nardum syluestre: vide Asarum.

Nasturtij semen cum polenta ex aceto cõmodè illinitur. lib. 2. cap. 149.

Ocimastri semen datur Ischiadicis cum vino, melle, myrrha & pipere. lib. 4. cap. 26.

Oxymel: vide Acetum mulsum.

Panacis heraclei succus Ischiadicis illinitur. lib. 3. cap. 48.

Papaueris corniculati radix in aqua ad dimidias cocta & pota. lib. 4. cap. 61.

Peucedanum cum aceto & rosaceo illitum prodest. lib. 3. cap. 76.

Polemoniæ radix cum aqua pota. libr. 4. capite 8.

Populi albæ cortex vnciæ vnius pondere haustus. lib. 1. cap. 93.

Quinquefolij decoctum potum. l. 4. c. 38.

Rhapontici idem vsus & pondus cum agarico. lib. 3. cap. 2.

Rubiæ radix cum aqua mulsa pota, Ischiadicis opitulatur: bibentes tamen quotidie lauari oportet, & excrementorum quæ redduntur differentiam spectare. libr. 3. cap. 143.

Ruta pota facit ad coxendicum cruciatus. lib. 3. cap. 45.

Ruta syluestris prodest. lib. 3. cap. 45.

Satureia Thymi vim habet. lib. 3. cap. 38.

Scammoniæ radix coquitur in aceto, & cum hordeacea farina teritur cataplasmate Ischiadicis vtili. lib. 4. cap. 165.

Siluri saliti muria infusa. lib. 2. cap. 26.

Sinapi cum ficis admistum, donec rubescat locus, ad coxendicum cruciatus impositum confert, cum permutandæ valetudinis causa, ex alto vitia extrahenda sunt. libr. 2. cap. 148.

Smyrnij semen commodè datur in vino. lib. 3. cap. 65.

Sory ex vino infusum. lib. 5. cap. 78.

Spartij ramis in aqua maceratis, mox tusis, extractus succus Ischiadicis auxiliatur, si cyathi modum ieiuni bibant. Quidam marina aqua macerare malunt, & infundere clystere: strigmenta aũt elicit cruenta. l. 4. c. 152.

Spa-

Spatulæ fætidæ radix cum paſſo pota. lib. 4. cap. 22.

Strigmenta illa, quæ ex palæſtris puluerem ſibi adſciuerunt, in ſordis ſpeciem redacta, Iſchiadicis in fotus aut malagmatis locum calida commodè ſufficiuntur. lib. 1. c. 31.

Thlaſpi ſemen infuſum. lib. 2. cap. 150.

Thymum cum vino & polenta illitum. lib. 3. cap. 37.

Vinum ex aſaro Iſchiadicis conuenit. lib. 5. cap. 44.

Vinum ex panace contra coxendicum dolores efficax eſt. lib. 5. cap. 45.

Vnguentum ſampſuchinum lumborum dolores lenit: ſed cum melle vti eo præſtat, quandoquidem vehementi adſtrictione locos indurat. lib. 1. cap. 47.

Vſtionem vtilem Iſchiadici hunc in modum accipiunt: In eo interſtitio, vbi pollex brachiali cõmittitur, caua veluti lacuna ſubſidet, in qua lana oleo imbuta ſubſternitur, deinde ſigillatim feruentes ſtercoris caprini pilulæ imponuntur, dum vapor per brachium ad coxam ſentiatur peruenire, & coxendicis dolorem mitigare. Aduſtio id genus arabica appellatur. lib. 2. cap. 73.

Xyris: vide Spatula fætida.

Abietis lachryma pota, coxendicum cruciatus lenit ſemunciæ pondere pota. lib. 1. capite 74. & Comp. pag. 37. MATHIOL.

Aiugæ tota herba vnà cum radicibus & floribus in puluerem contrita, ſi diebus qua-

draginta ſumatur cum reſinæ terebinthinæ, ſiue lariceæ quaternis drachmis, Iſchiadicos ſanat. lib. 3. cap. 157.

Aquæ ſulphuroſæ balneo magnopere iuuantur, vbi quiſpiam coxendicum dolore vexatur. lib. 5. cap. 14.

Artemiſiæ aridorum foliorum farina trium drachmarum pondere ex vino pota, medicamentum eſt optimum ad coxendicum dolorem. lib. 3. cap. 111.

Bellidis genera ſunt qui laudent ad Iſchiada. lib. 3. cap. 139.

Caſtoreum iuuat Iſchiadicos, drachmæ pondere potum cum tribus opopanacis obolis. lib. 2. cap. 23.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Conſolidæ regalis herba auxiliatur Iſchiadicis. lib. 4. cap. 9.

Daphnoidis recentia folia contuſa, vtiliter Iſchiadicis illinuntur, tam diu quouſque ruborem aut veſicas excitent. lib. 4. cap. 144.

Ebuli ſemen per diutinas aquæ lotiones à nigro circumſtante ſucco expurgatum, datur vtiliter drachmæ pondere ex chamæpityos decocto Iſchiadicis: mulcet enim deiectoria vi mirificè eorum dolores, cùm humores eò fluentes tum reuocet, tum deijciat. Item: Sunt qui ex Ebuli radicibus ſuccum eliciant inſolentque ſubinde, & in paſtillos digerant, ſeruentque ad vſus. Hic clyſtere infuſus, coxendicum dolores tollit, à frigiditate & flatu genitos. lib. 4. cap. 168.

Elenij

Elenij tum radix tum folia illinuntur ad coxendicos affectus. Comp. pag. 26.

Fabalium caulium & ſiliquarum cinis, ad coxendices cum vetere axungia illitus prodeſt. lib. 2 cap. 98.

Flammulæ oleum (cuius præparandi rationem capite 472. habes) commendant Iſchiadicis, aut calidum inunctum, aut clyſteribus infuſum. Datur etiam in cibis trium drachmarum pondere. lib. 4. cap. 7.

Ibicis ſtercus, cùm ad Iſchiadicos & Arthriticos admirabile ſit auxilium, non duxi prætermittendum, quod de eo ſcribit Marcellus empiricus. Ille itaque ſic habet: Incredibile & vnicum remedium Iſchiadicis & Arthriticis hoc eſt, quo ipſe Auſonius medicus ſanatus eſt, & multos ita iacentes, vt mouere ſe ſine cruciatu nequirent, intra quinque dies ſtare, ambulare autem intra ſeptem dies facit. Conficitur ſic: Fimum Ibicum luna ſeptimadecima colliges, quanquam & alia luna vetere collectum, ſimili efficacia proſit, dum modo medicamen ſeptimadecima luna componatur. Ex eo ergo fimo quantum vnius manus pugno pleno poteris comprehendere, dummodo impar ſit numerus pilularum, in mortarium mittes, atque adijcies piperis grana vigintiquinque diligentiſsimè trita, tunc addes mellis optimi heminam, & vini veterrimi optimi ſextarios duos, & contritis prius pilulis vniuerſa miſcebis, & repones in vaſculo vitreo, vt cum fuerit opus,

paratum habeas medicamentum ad ſubueniendum. Sed vt maior ſit medicaminis efficacia, luna ſeptimadecima illud facere debebis, & cùm daturus fueris, à die Iouis incipe, & per dies ſeptem continuos dato, ita, vt qui remediandus eſt, ſtans in ſcabello contra orientem bibat. Quæ potio, ſi ita, vt ſcriptum eſt, data & obſeruata fuerit, etiamſi omnibus articulis & coxa infirmus contractusq; fuerit, & immobilis ac deſperatus iacuerit, neceſſe eſt, vt ſeptima die ambulet. Hæc ille. qui etſi non dixerit, quantum huiuſce medicamenti quotidie ſumere affectos oporteat, intelligendum tamen cenſeo, vt in ſeptem æquales partes diuidi debeat, & vna quotidie ſumi. lib. 2. cap. 73.

Oleũ quod è nucibus indicis exprimitur, lumborũ dolores mulcet illitum. lib. 1. c. 141.

Pinei nuclei vtiliter dantur Iſchiadicis. lib. 1. cap. 74.

Piperis indici recentia cornicula tuſa & illita, iſchiadicos iuuant, ſiquidem locum exurunt. lib. 2. cap. 153.

Pſeudocoſti radicis decoctum præferunt ad coxendicum dolores, vbi clyſtere infundatur. lib. 1. cap. 15.

Ranunculi quinti radix recens tuſa & admota, veſicas excitat: quare Iſchiadicis vtiliter illinitur. Comp. pag. 352.

Spinæ infectoriæ decoctum, Iſchiadicis bellè confert. Comp. pag. 66.

Terebinthina reſina frequenter ſumpta vn-

vnciæ pondere, addito chamæpitys, aut ſaluiæ, aut ſtœchadis puluere. lib. 1. cap. 77.

Ad genagram ſiue genuum dolorem.

CAP. CCCCLXXV.

OLeum quod è nucibus indicis exprimitur, genuum dolores mulcet illitum. lib. 1. cap. 141. MATHIOL.

Ad podagram ſiue pedum morbum.

CAP. CCCCLXXVI.

ACetum podagricis calido fotu cum ſulphure auxiliatur. lib. 5. cap. 17. DIOSCOR.

Adeps hircinus cum fimo capræ & croco impoſitus. lib. 2. cap. 69.

Adeps ouillus hircino proportione reſpondet. lib. 2. cap. 69.

Amomi decoctum potum. lib. 1. cap. 14.

Amurca cruda & recenti podagras foueri vtiliſsimum. lib. 1. cap. 120.

Andraſaces: vide Hyoſcyamum.

Ari radix ex fimo bubulo illita. lib. 2. c. 162.

Bitumen concalfactum & cum farina hordeacea, nitro & cera illitum. lib. 1. cap. 85.

Braſsicæ ſuccus cum fœni græci farina & aceto illitus. lib. 2. cap. 113.

Bulbus eſculentus per ſe, vel cum melle impoſitus. lib. 2. cap. 165.

Cochleæ crudæ cum tegumentis impoſitæ podagricas inflammationes leniunt. lib. 2. cap. 9.

Corallina: vide Muſcus marinus.

Cucumeris ſyluestris radix ex aceto decocta & impoſita. lib. 4. cap. 149.

Cucurbitæ ramenta podagras refrigerant illita. lib. 2. cap. 127.

Cyclamini radix decocta prodeſt fotu. lib. 2. cap. 158.

Dictamnum Pulegij vim habet. libr. 3. capite 31.

Ebulus Sambuci effectum præbet. lib. 4. cap. 168.

Fici lacteus ſuccus podagricorum cataplaſmatis cum fœni græci farina & aceto vtilis. lib. 1. cap. 145.

Fimum caprarum cum axungia impoſitum. lib. 2. cap. 73.

Fuci marini omnia genera vim habent refrigeratoriam podagræ in cataplaſmatis efficaciter vtilem: verum ijs vti humidis conuenit priuſquam exareſcant. lib. 4. cap. 95.

Glans vnguentaria cum lolij farina & aqua mulſa illita. lib. 4. cap. 154.

Heliotropij maioris folia illita. libr. 4. capite 185.

Helxine: vide Parietaria.

Hordeacea farina cum cotoneis aut aceto illita podagricis inflammationibus prodeſt. lib. 2. cap. 79.

Hyoſcyami liquamentum cum farina aut polenta, pedum inflammationes placat. Item: ſemen podagris ſubuenit. lib. 4. c. 64.

Intybus podagris auxilio eſt illita. libr. 2. cap. 125.

Lac humanũ cum meconio & cerato impositum. lib. 2. cap. 64.

Lapis aſius: Ex eo fit podagris cataplaſma cum fabæ lomento. Item: podagrici iuuantur in ſolio ex eo lapide excauato pedibus inſitis. lib. 5. cap. 99.

Lapis gagates podagricis medicamentis additur. lib. 5. cap. 103.

Lapis thracius item. lib. 5. cap. 104.

Lens paluſtris per ſe, vel cum polenta illita. lib. 4. cap. 83.

Lentes cum polenta decoctæ. lib. 2. c. 100.

Leucoij lutei radices cum ac[illegible]o illitæ. lib. 3. cap. 121.

Muſco marino præcipua ſpiſſandi vis, & collectiones cohibendi, & podagras, quas refrigerare opus ſit. lib. 4. cap. 94.

Muſtela in fictili cremata podagræ confert, cinere eius ex aceto illito. lib. 2. cap. 24.

Opium cum lacte muliebri & croco impoſitum. lib. 4. cap. 60.

Panacis heraclei ſuccus cum vua paſſa illitus. lib. 3. cap. 48.

Parietariæ ſuccus cum adipe hircino aut cerato cyprino illitus. lib. 4. cap. 81.

Populi nigræ folia cum aceto illita. libr. 1. cap. 93.

Pulegium podagris ſubuenit, impoſitum vſque dum rubeſcat locus. lib. 3. cap. 30.

Pulmo marinus recens tritus & impoſitus. lib. 2. cap. 36.

Rapi decocto podagrici fouētur. l. 2. c. 104.

Roſmarini ſemen cum loliacea farina & aceto tritum. lib.3. cap. 72.

Rubigo ferri illita. lib. 5. cap.53.

Sal cum aceto. lib. 5. cap. 85.

Salicis foliorum decocto podagras foueri vtiliſsimum. lib. 1. cap.117.

Sambuci folia cum ſeuo taurino aut hircino impoſita. lib.4. cap.168.

Sanguis menſtruus mulierum illitus. lib. 2. cap. 72.

Scordium cum acri aceto aut aqua illitum, lib. 3. cap. 108.

Sedi maioris folia per ſe, vel cum polenta illita. lib. 4. cap. 84.

Sedi minoris folia item. lib. 4. cap. 85.

Sulphur cum nitro ex aqua conducit. lib. 5. cap. 83.

Terra fornacum, Teſtarum vires habet. lib. 5. cap. 136.

Teſtæ fornaceæ vehementer toſtæ podagricis proſunt. lib. 5. cap. 135.

Thapſiæ ſuccus in diuturnis pedum valetudinibus vtiliter illinitur. lib. 4. cap. 151.

Vitreola: vide Parietaria.

Vuæ paſſæ cum panacis ſucco illitæ. libr. 5. cap. 4.

MATHIOL. Abietis lachryma ſemunciæ pondere ſumpta, iuuat podagricos. Comp. pag. 37.

Aiugæ vniuerſæ plantæ decoctum podagricos iuuat, ſi pluribus propinetur diebus ex rhodomelle & oxymelite. libro tertio capite 157.

Aquæ

Aquæ sulphurosæ balneo magnopere iuuatur, vbi quispiam podagra vexatur. lib. 5. capite 14.

Ari folia vtiliter podagricis imponuntur cum calenti fimo bubulo. lib. 2. cap. 162.

Cannabis radix in aqua decocta & illita. lib. 3. cap. 148.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Chinæ radicis vsus iamdudum apud Hispanos inualuit contra podagras, maximeq; apud inuictissimum Imperatorem Carol. V. qui meritò præclaram laudem acceptam referre potest, lib. 1. cap. 111.

Dracunculi radix cum melle & caprino fimo vtiliter illinitur. lib. 1. cap. 161.

Ebuli semen per diutinas aquæ lotiones à nigro circumstante succo expurgatum, vtiliter datur podagricis drachmæ pondere ex chamæpityos decocto: mulcet enim deiectoria vi mirificè eorum dolores, cùm humores eò fluentes tum reuocet tum deijciat. lib. 4. cap. 168.

Fœni græci seminis farina in hydromelite decocta, addita axungia. lib. 2. cap. 95.

Iuniperino è ligno paratur balneum admirabilis facultatis ad podagricos hoc modo: Sumito ligni iuniperini concisi libras duodecim, coquito in aqua in cortina magna, quousque tertia tantùm pars supersit. Deinde decoctum vnà cum ligno in labrum proijcito. In hoc vbi descenderit æger, sedeat vmbilicotenus, & membra languida foueat.

Atqui hunc præpurgatum esse oportet: Hoc enim balneo nonnullos podagricos in Boemia vidimus in lectulo iacentes, perpetuoq; dolore vexatos, qui adeo reualuerunt, vt expeditiores facti ad negotia redierint quoquolibet ambulantes. lib. 1. cap. 87.

Muscus terrestris contusus & dein ex aqua decoctus, inflammationes & calidos dolores mulcet, ob idque hoc auxilium à multis vsurpatur ad podagram à calore prouenientem. lib. 1. cap. 20.

Oleum quod Iridis Illyricæ floribus & radicum succo paratur, podagricos iuuat. libr. 1. cap. 1.

Plantaginis folia recentia vtiliter illinuntur primo impetu rubenti podagræ. libr. 2. capite 119.

Sambuci tenerrima folia, quæ primo statim germinatu prodeunt, vnà cum pari pondere radicum plantaginis, suillæque axungiæ veteris contrita subactaque, podagricos dolores præsentaneo auxilio mulcent. lib. 4. cap. 168.

Santalum rubrum podagris ex succo solani, aut sedi, vel portulacæ vtiliter illinitur. lib. 1. cap. 19.

Spinæ infectoriæ decoctum (suprà capite 340. descriptum) podagricis bellè confert. lib. 1. cap. 102.

Terebinthina resina valet ad podagram, vbi frequenter sumatur vnciæ pondere, addito chamæpitys, aut saluiæ, aut stœchadis puluere. lib. 1. c. 77. Ver-

Verbaſci folia & ſummitates in aqua deco-
æ & illitæ, podagricis auxiliantur: ſed illi-
s verbaſci ea eſſe oportet, quod minoribus
reſcit folijs. lib. 4. cap. 99.

Vermes terreni oleo incoquuntur ad arti-
ulorum neruorumque cruciatus. Verunta-
nen aberrant plerunque myropolæ in olei
onficiendi ratione. Imponunt enim vermi-
ulos in æneum cacabum, & affuſo inde oleo
gne feruefaciunt, quo fit vt paruo momen-
o ij non modo inaſſentur, ſed penitus com-
urantur, nullo in oleo humore relicto. Fit
utem rectius, cùm vaſe vitreo excipiuntur,
& diutius calore balnei macerantur oleo in-
natantes: namque hoc modo eorum ſuccus
licitur, comburique nequeunt. Præſtat hoc
oleum ita paratum, præſertim ſi vermes roſa-
eo macerentur, ad podagricorum dolores,
calidis defluxionibus prouenientes, inun-
ctis prius locis dolentibus oleo, ac mox ſu-
perpoſitis vermibus in eo elixis, tuſis, admi-
ſtisque cum æquali cerati pondere, quod
triapharmacum vocant, ex argenti ſpuma,
oleo & aceto conflatum. lib. 2. cap. 61.

Vlmi cortex contuſus, & muria vſq; adeò
ſubactus, vt malagmati ſimilis ſit, illitus po-
dagricos dolores mulcet. lib. 1. cap. 95.

Ad articulorum duritiem. CAP. CCCCLXXVII.

CAnnabis radix in aqua decocta & illita, contractos articulos emollit. Libr. 3. capite 148. MATHIOL.

Lini ſylueſtris herba vnà cum floribus decocta & illita, induratos articulos emollit, addita althææ radice & gallinaceo adipe. lib. 2. cap. 96. & Comp. pag. 179.

Oleum quod Iridis Illyricæ floribus & radicum ſucco paratur, lenit articulorum duritiem. lib. 1. cap. 1.

Oleum quod è lilij floribus paratur, præſtat ad emollienda articulorum impedimenta. lib. 3. cap. 99.

Oleum quod nuces indicæ recentes preſſæ ſtillauerunt, induratos articulos emollit. lib. 1. cap. 141.

Taſsi pinguedo articulorũ duritias emollit & diſcutit. lib. 2. cap. 69.

Vlmi corticis radicum decoctum, articulorum duritias emollit, ſi in fotus vel balnei modum adhibeatur. lib. 1. cap. 95.

Ad febres in genere. CAP. CCCCLXXVIII.

DIOSCOR. OLeum ſicyoniũ febri propeſt. lib. 1. c. 30. Portulacæ ſuccus epotus in febribus valet. lib. 2. cap. 117.

Sanguinariæ ſuccus datur in febribus per horam ante ſignificationes. lib. 4. cap. 4.

Saxifraga in vino cocta & pota febricitantibus opitulatur. lib. 4. cap. 15.

MATHIOL. Anguriæ fructus ijs præſertim auxiliatur febrientibus, qui humorum malignitate magis quàm abundantia ſcatent. ſiquidem Anguria, (vt Serapioni placet) aluum in principio fortiter non citat, Ideoque illis conuenit, qui tenuis & imbecillis ſunt temperamenti,

enti, macri & exangues: etenim ijs alterantibus magis opus eſt, quàm ducentibus humores. Verùm quamuis id effici poſsit acidis medicamentis, inſipida tamen, quæ nonnullam dulcedinem habent (vt Anguriæ) hiſce casibus longè magis conueniunt. Impoſsibile enim eſt, quin acida, & quæ cum ipſo aceto parantur medicamenta, incidant & attenuent, Id quod imbecillia corpora, macra & exanguia haudquaquam ſuſtinere queũt, quòd eiuſmodi acidæ potiones maciem augeant, & ventriculum lædant. Atqui etiam vbi quiſpiam acida adſtringentia propinauerit, impoſsibile quidem videtur, vt non obſtructiones augeantur, ſi eæ in iocinore & eius meatibus extiterint. etenim acida & adſtringentia medicamenta, exiccant & nihil prorſus humectant. Porrò inſipida, & quæ craſſæ ſunt ſubſtantiæ, quibus aliqua, (vt in Anguria) dulcedo inſit, ſuo quidem temperamento humectant, ac ſimul refrigerant, generantq; in ipſo iocinore ſanguinẽ aquoſum, qui flauæ bilis feruorem & malitiam coercet, tam in iocinore, quàm in venis. lib. 2. c. 128.

Anthemidis flores abſque folijs decerpti, tuſiq; in mortario, & ex oleo in paſtillos conformati, ſi ex eodem oleo diſſoluantur, ijsq; febrientes à vertice capitis, vſq; ad pedes illinantur moxq; ſtragulis vt ſudent integantur, quaſcunq; febres ſanant, ſi ſudor copioſus fluxerit. Ita enim ſcriptum reliquit Nicheſſor Ægyptius. lib. 3. cap. 137.

Carduo benedicto sanantur febribus ijs detenti, quarum accessiones cum frigore adueniunt, Id enim præstatur hausto eius decocto aut stillatitia aqua, aut pulueris drachma vna pota. lib. 3. cap. 91.

Cassutha puerorum febribus auxiliatur, sed diuturno vsu ventriculum grauat, quæ tamen noxa tollitur, si anisi momentum adijciatur. lib. 4. cap. 172.

Iaspides suspensas aiunt valere ad febrem fugandam. lib. 5. cap. 117.

Lactucæ succus ex rosaceo fronti & temporibus illitus non solùm febrientibus somnum conciliat, verumetiam capitis dolores mulcet. lib. 2. cap. 130.

Melopeponum seminis cremor lacteus febrientibus vtiliter propinatur ex hordeacea ptisana, siquidem non solùm refrigerat sitimque extinguit, sed & oppilationes tum iocinoris tum vasorum expedit, & vrinam prouocat. lib. 2. cap. 128.

Potentilla pedum plantis manuumq; volis admota, febrium quarumcunque calores remittit. lib. 4. cap. 37.

Pruna vtiliter vsurpant medici ad febres. lib. 1. cap. 137.

Ptisana febrientibus commodissimè datur, & præsertim addito seminis melopeponis, cucurbitæ, cucumeris & papaueris cremore. Comp. pag. 166.

Salicis folia viridia vtiliter sparguntur circa febricitantium lectulos. lib. 1. cap. 117.

Vuæ

Vnæ ſpinæ baccæ febrientibus, iuſculis incoctæ, non ſine vtilitate exhibentur. libr. 1. capite 105.

Ad febres ab obſtructione ortas,
CAP. CCCCLXXIX.

EVpatorij vulgaris foliorum decoctũ auxiliatur pituitoſis febribus ab obſtructione prouenientibus. lib. 4. cap. 37. MATHIOL.

Gentianæ aqua, præſertim quæ vaſe duplici balnei vapore vitreis organis elicitur, febres (vt ego ſæpius expertus ſum) ab infarctu tum viſcerum tum vaſorum excitatas, mirificè pellit. lib. 3. cap. 3.

Herba Kunigundis: vide Eupatorium.

Lupuli florum & folliculorum decoctum datur in febribus diuturnis à iocinoris infarctu prouenientibus. lib. 4. cap. 140.

Ad febres calidas & acutas. CAP. CCCCLXXX.

AQua quę è limonum ſucco calentis aquę balneo & vitreis organis extrahitur ſerapijs admiſta, febribus acutis & contagioſis mirè ſuccurrit. lib. 1. cap. 131. IDEM.

Caſsiæ ſolutiuæ pulpa calidis confert febribus. lib. 1. cap. 13.

Ceraſiorum amarinorum omnia genera aptiſsima ſunt, vt inſolentur & ſaccharo condiantur, quinetiam ſapore commendantur ad intinctus conficiendos, quibus non modò ſanis edulia iucundiſsimè condiuntur, ſed etiam ægrotantibus, præſertimque biliofis

febribus vexatis, ſiquidem illis non modò ſitim extinguunt, ſed & oris inſuauitatem emendant, & cibi appetentiam conciliant. lib. 1. cap 129.

Myxaria vtiliter dantur ex bile febricitantibus. libr. 1. cap. 137.

Oxalis biliosis febribus aduerſatur. Compend. pag. 205.

Ribis vulgaris fructus febribus acutis opitulantur. lib. 1. cap. 105.

Santala omnia calidis febribus aduerſantur. lib. 1. cap. 19.

Sebeſtena: vide Myxaria.

Trifolij acetoſi ſtillatitia aqua, vtiliter potanda datur acuta febre laborantibus: atqui longè magis præſtat ſuccus ex ſaccharo potus. lib. 3. cap. 106.

Ad febres diuturnas & chronicas.

CAP. CCCCLXXXI.

DIOSCOR. IVs è vetere gallinaceo prodeſt longis febribus. lib. 2. cap. 43.

Vinum melitites datur in longis febribus, quæ ſtomachum infirmarunt. lib. 5. cap. 11.

Vuæ quæ ſolem prius paſſæ in aqua cœleſti conduntur, longis febribus ſunt ſalubres. lib. 5. cap. 3.

MATHIOL. Antimonium hyacinthinum noſtrum (cuius præparandi rationem & propinandi modum ſuprà cap. 358. habes) vtiliſsimè datur diuturna febre conſumptis. lib. 5. cap. 59.

Ebuli decocto commodè ſuffiuntur ij qui diuturna febre vexati, ad malum deuenerunt

runt habitum, si tamen ventriculus & iecur interea roborentur odoratis adstringentibus, & ad id conferentibus medicamentis, lib. 4. cap. 168.

Eupatorij vulgaris: siue

Herbæ Kunigundis foliorum decoctum auxiliatur diuturnis & præsertim pituitosis febribus, ab obstrictione prouenientibus. lib. 4. cap. 37.

Lupuli florum & folliculorum decoctum datur in febribus diuturnis, à iocinoris infarctu prouenientibus. lib. 4. cap. 140.

Stibium: vide Antimonium.

Turpetum prodest diuturnis febribus. Verùm qui sumunt, cauere debent à pisciũ esu & australi flatu. lib. 4. cap. 130.

Ad febrium circuitus. CAP. CCCCLXXXII.

DIOSCOR.

ANthemide: siue

Chamæmelo nonnulli in clysteribus vtuntur ex oleo, teriturq́; in farinam ad abigendos febrium circuitus. lib. 3. cap. 137.

Nitrum febribus circuitu redeuntibus illinitur ante suspectã successionem. l. 5. c. 89.

Panacis heraclei succus febrium circuitibus conuenit. lib. 3. cap. 48.

Quinquefolij folia cum hydromelite vel diluto vino & piperis exiguo bibuntur contra febrium circuitus. lib. 4. cap. 38.

Rhaponticum epotum, facit contra febrium circuitus. lib. 3. cap. 2.

Sagapenum datur contra febrium circuitus in potu. lib. 3. cap. 79.

Sinapi contra febrium circuitus aridum bibitur, aut potui polentæ modo inſpargitur. lib. 2. cap. 148.

Smyrnij ſemen datur in potu contra febrium circuitus. lib. 3. cap. 65.

Ad febrium horrores. CAP. CCCCLXXXIII.

DIOSCOR. ABrotonum horroribus febrium ex vino illinitur. lib. 3. cap. 25.

Agaricum horrores ſoluit, datum ante febrium acceſsiones. lib. 3. cap. 1.

Ariſtolochia rotunda pota cum aqua, horroribus auxiliatur. lib. 3. cap. 4.

Calaminthæ decoctum potum, horroribus auxiliatur. lib. 3. cap. 36.

Conyzæ herba ex oleo efficaciter horroribus oblinitur. lib. 3. cap. 119.

Coris ſemen horroribus ex pipere aptiſsimè illinitur. lib. 3. cap. 156.

Coſtus horroribus ex oleo ante febrium acceſsiones oblinitur. lib. 1. cap. 15.

Iridis radix ex aceto pota, horroribus reſiſtit. lib. 1. cap. 1.

Laſer horrores diſcutit, cum vino, pipere & thure potum. lib. 3. cap. 78.

Matriſylua: vide Periclymenum.

Myrrha horrores diſcutit, duabus horis ante acceſsionẽ febris, fabę magnitudine pota cum pipere & aqua. lib. 1. cap. 67.

Opobalſamum horrores illitu diſcutit. lib. 1. cap. 18.

Panacis heraclei ſuccus febrium horroribus

bus conuenit. libro tertio,capite 48.

Periclymeni folia ex oleo inuncta febrium algores abigunt. lib. 4. cap. 13.

Piper febrium horroribus circuitu repetentibus, siue potu, siue illitu subuenit. libr. 2. cap. 153.

Pyrethri radix diuturnis horroribus efficax. lib. 3. cap. 71.

Rhaponticum Agarici vires habet. libr. 3. capite 2.

Ruta pota, febrium intermittentium horrores discutit. lib. 3. cap. 45.

Vinum cedrites facit aduersus horrores. lib. 5. cap. 38.

Vinum hyssopites horroribus febrium circuitu repetentibus auxiliatur. lib. 5. cap. 41.

Vinum scillinum longis horroribus prodest. lib. 5. cap. 22.

Vnguentum anethinum, contra horrores febrium circuitu redeuntes auxiliatur. lib. 1. capite 50.

Vuguentum cinnamominum, ad febrium horrores & tremores efficax. lib. 1. cap. 63.

Vnguentum gleucinum horroribus auxiliatur. lib. 1. cap. 56.

Vnguentum metopium contra horrores vtile. lib. 1. cap. 60.

Ad febres cum alui profluuio.

CAP. CCCCLXXXIIII.

Vinum ex punicis facit ad febrem cum alui profluuio exortam. lib. 5. cap. 29. DIOSCOR.

Ad febres intermittentes. CAP. CCCCLXXXV

DIOSCOR. NItrum febribus circuitu redeuntibus illinitur ante suspectam accessionem. lib. 5. cap. 89.

MATHIOL. Stercus è canibus ossa comedentibus, periodicas circularésue fugat febres, si cochlearis mensura in accessu ex vino præbeatur bibendum inscio patiente. lib. 2. cap. 73.

Ad febrem quotidianam. CAP. CCCCLXXXVI.

DIOSCOR QVinquefolij ramuli vnius folia in quotidiana cum hydromelite, vel vino diluto & piperis exiguo bibuntur. libr. 4. c. 38.

MATHIOL. Eryngij è folijs teneris fit stillatitia aqua, quæ valet ad expugnandas quotidianas. libr. 3. cap. 21.

Ad febrem tertianam. CAP. CCCCLXXXVII.

DIOSCOR. ARaneus ille, quem holcum, alij lycon id est lupum vocant, subactus cum splenio & linteo illitus prolatusq; vtrisque temporibus aut fronti, tertianos circuitus persanat. lib. 2. cap. 57.

Borrago: siue

Buglossum, quod tres thyrsos emittit, cum semine & radice tritum potumq;, aiunt contra tertianos horrores prodesse. lib. 4. c. 123.

Heliotropij maioris seminum tria grana cum vino per horam ante accessionem sumpta, aiunt tertianas finire. lib. 4. cap. 185.

Hypericum tertianis cum vino potum liberat. lib. 3. cap. 153.

Plantaginis tres radices cum cyathis tribus

bus vini, & pari modo aquæ, tertianis auxiliari ferunt. lib. 2. cap. 119.

Quinquefolij ramulorum trium folia cum hydromelite, vel vino diluto, & piperis exiguo, in tertiana bibuntur. lib. 4. cap. 38.

Sacræ herbæ tertium à terra geniculum datur potandum in tertianis febribus, cum folijs circundantibus. lib. 4. cap. 56.

Trifolij asphaltitis quidam terna folia aut semina, in tertianis, cum vino potui dedere, vt quę febriũ circuitus discuterent. l. 3. c. 106.

Verbenaca supina: vide Sacra herba.

Vermes terreni tertianas discutiunt impositi. lib. 2. cap. 61.

Centaurij minoris decoctum vtiliter potandum datur tertianarijs. lib. 3. cap. 7.

Chamædrys alijs herba febrium vel febrifuga dicitur, eò quòd epoto eius decocto diebus aliquot, tertianas fuget & finiat. libr. 3. cap. 69.

Cochleæ quæ tegumento vel testa carent, gerunt in capite lapidem (non tamen omnes) quem febribus tertianis adalligatum, vulgus prodesse existimat. lib. 2. cap. 9.

Trissago: vide Chamædrys.

Ad febrem quartanam. CAP. CCCCLXXXVIII.

DIOSCOR.

ARaneus ille, qui candidam, tenuem densamque telam orditur, in aluta ligatus & lacerto appensus, quartanis circuitibus mederi narratur. lib. 2. cap. 57.

Borrago: siue

Buglossum, quod quatuor thyrsos emittit,

aiunt contra quartanos horrores prodeſſe, cum ſemine & radice tritum, potumque in vino decoctum. lib. 4. cap. 123.

Cimices qui in cubilibus enaſcuntur, cauis fabarum incluſi, ſi ante febrium ſignificationes ſepteni deuorentur, quartanis auxilio ſunt. lib. 2. cap. 33.

Heliotropij maioris ſeminum quatuor grana cum vino per horam ante acceſsionem ſumpta, aiunt quartanas finire. lib. 4. c. 185.

Hypericum cum vino potum, quartanis liberat. lib. 3. cap. 153.

Plantaginis radices quatuor cum quatuor cyathis vini & pari modo aquæ potæ, quartanis auxiliari ferunt. lib. 2. cap. 119.

Quinquefolij ramulorum quaternûm folia, cum hydromelite, vel diluto vino & piperis exiguo, in quartana bibuntur. libr. 4. cap. 38.

Sacræ herbæ quartum à terra geniculum dant potandum in quartanis febribus, cum folijs circundantibus. libr. 4. cap. 56.

Trifolij aſphaltitis folia aut ſemina quaterna, quidam in quartana dedere, vt quæ febrium circuitus diſcuterent. lib. 3. cap. 106.

Verbenaca ſupina: vide Sacra herba.

Vermiculi in capitulis Labri Veneris inuenti, in folliculo alligati collo, aut brachio appenſi, quartanæ produntur auxiliari. libr. 3. cap. 11.

MATHIOL. Cardui benedicti decocto hauſto, aut ſtillatitia eius aqua, aut pulueris drachma pota.

a, quartana laborantes sanantur. libr. 3. capite 91.

Caucalidis herbæ decoctum, datur vtiliter quartanarijs. lib. 2. cap. 133.

Dipsaci in capitulo iam exarefacto medullitusque dissecto, inuenitur autummi tempore vermiculus ille, quem collo adalligatum quartanis febribus remedio esse tradunt. lib. 3. cap. 11.

Eryngij è folijs teneris fit stillatitia aqua, quæ valet ad expugnandas quartanas. libr. 3. cap. 21.

Flammulæ foliorum & florum stillatitiam aquam, non desunt, qui propinent quartana febre laborantibus, parum ante accessionem. Comp. pag. 626.

Imperatoriæ radice aiunt nonnulli quartana eos sanari, qui pulueris cochlearij dimidium hora vna ante accessionem biberint ex mero. lib. 3. cap. 65.

Labrum Veneris: vide Dipsacus.

Myrrhæ drachma vna vtiliter datur quartanarijs ex vino cretico, hora vna ante paroxysmum: sed sudare eos iniecto statim oportet, tribus replicatis potionibus, in ipsis accessionibus. Hoc medicamento ego ipse curatus sum. Valet quoque ad idem in catapotijs cum Theriaca conformatis magnitudine ciceris. Horum si vnum quotidie voretur hora vna ante paroxismum, quartanarij benè habebunt. lib. 1. cap. 67.

Palmæ Christi radices (Nicoli Florentini

testimonio) febrem quartanam fugant. is namque earum tantùm vsu Biliotum quendam curauit. lib. 3. cap. 127.

Veratri nigri radicum diluto ex more nostro parato, hyeme etiam media & magis vrgente frigore (etsi id improbent medici) præparata prius diutius materia decoctis ac syrupis ad id facientibus, plures quartana febre laborantes sanauimus, nunquam enim, quod meminerim, hoc ellebori dilutum dedimus quartanarijs nostris, quin ex vnica assumptione, vel saltem altera, Deo iuuante, fuerint ad sanitatem restituti. lib. 4. c. 146.

Verbasci fœminæ radicis succus, anteaquam caulem proferat, duarum drachmarum pondere, ex cretico vino haustus in ipsa accessionis hora (vt Arnaldus refert) fugat quartanam, cum hoc tamen, quòd tribus aut quatuor iteratis vicibus hauriatur. lib. 4. capite 99.

Ad febrem epialam. CAP. CCCCLXXXIX.

DIOSCOR. Apollinaris: siue Hyoscyami folia terna vel quaterna cum vino pota, sanant algidas febres, quas Epialos vocant. lib. 4. cap. 64.

Seselis massiliensis semen cum vino potum, epialis febribus vtile. lib. 3. cap. 53.

Ad febrem ardentem. CAP. CCCCXC.

IDEM. Cucurbitę ramentorum tusorum succus, per se, aut cum rosaceo, adustiones cutis

in

ardente febre, illitu adiuuat. libr. 2. c. 127.

Vuæ quæ solem prius passæ in aqua cœlesti conduntur, ardentibus febribus salubres. lib. 5. cap. 3.

Anguriæ adurentibus febribus conueniunt. lib. 2. cap. 128. MATTHIOL.

Cucumis recens in tenues particulas sectus, in ardentibus febribus ariditatem linguæ aufert, si frequenter in ore contineatur. lib. 2 cap. 128.

Papaueris seminis cremor, hordei decocto expressus, in ardentissimis febribus ad sitim extinguendam, somnumque conciliandum exhibetur. lib. 4. cap. 60.

Psyllij: siue

Pulicariæ herbę semen Selapsiæ recōdunt ad glutinosos humores conficiendos quibus ad extinguendam sitim, læuigandamque linguam & faucium scabritiem, in ardentissimis febribus vtuntur medici. lib. 4. c. 65.

Vinum è crespini fructu post vindemias exprimitur: quod si in acutis perniciosisque febribus, vti causus, & quæ pestilens est, iulapio violaceo commistum, ac aqua ægrotantibus exhibeatur, non modò sitim restinguit, sed & biliosas pestilentesque exhalationes supprimit. lib. 1. cap. 105.

Vinum ex punicis, quod è vinosis exprimitur, si ex oxalidis aqua vel hortensis Intubi, aut buglossi hauriatur, ardentibus febribus mirificè auxiliatur, & sitim extinguit. lib. 5. cap. 29.

Ad febrem hecticam. CAP. CCCCXCI.

MATHIOL. OLeum amygdalarum dulcium, compaginum & membrorum omnium ſiccitates humectat: quocirca hecticis plurimum conducit. lib. 1. cap. 34.

Ptiſana commodiſsimè datur hectica aut maraſmo laborantibus: & præſertim addito ſeminis melopeponis, cucurbitæ, cucumeris & papaueris cremore. Comp. pag. 166.

Ranæ carnem habent albam, ijs ſanè vtilem, qui hectica febre laborant, & præſertim ſi è capi aut gallinæ iure decoquantur. lib. 2. cap. 25.

Ad febrem peſtilentem ſiue peſtilentiam. CAP. CCCCXCII.

DIOSCOR. MYrrhidis radicem bis die terue ex vino potam, aiunt in peſtilentia ſalutarem eſſe, & ne morbi contagia ſentiantur, obſtare. lib. 4. cap. 111.

Vinũ omphacites in peſtilentia ſorptum, auxiliari dicitur. lib. 5. cap. 8.

MATHIOL. Angelicæ radix peſtilentiam arcet, hauſta aut frequenter commanſa. Item: Angelicæ radicis datur ſemidrachma vna cum theriacę drachma, è ſua ipſius aqua, ijs qui peſte laborant, & deinde ſudare coguntur, repetiturque eodem modo poſt ſeptem horas. Aliqui enim hoc tantum antidoto ſanati ſunt. lib. 4. cap. 111.

Antidotum noſtrum peſtilentiæ mirificè opitulatur, non ſolùm quotidie aſſumptum

nucis

nucis ponticæ quantitate ad præseruandos iam pestilentia affectos, vbi in morbi principio propinetur ex cardui benedicti succo aut stillatitia aqua, vel galegæ seu rutæ capraria vocatę duarum drachmarum pondere, affectis deinde in lecto ad sudandum collocatis, bisque aut ter repetita potione, nonnullis tamen interpositis horis: sanatos enim scio esse quamplurimos hoc tantùm singulari auxilio. lib. 5. in præfat.

Antimonij hyacinthini nostri (cuius præparationem suprà cap. 358. habes) qui grana tantùm quatuor ex antidoti liberantis drachma, in morbi principio deuorarunt, quamplures sunt seruati pestilentia affecti. libr. 5. capite 59.

Antoræ radices vtiliter dantur aduersus pestilentiam. Item: præstare dicuntur ijs in febribus pestilentibus, cum quibus Exanthemata lentium figura exoriuntur. libr. 4. capite 73.

Arantiorum malorum è floribus destillatur aqua, quæ non solùm odoris præstantia cæteras præcellit, sed ad medicamenta etiam optimè facit, & præsertim ad pestilentes febres, quæ cum exanthematibus eueniunt, datur enim potanda sex vnciarum pondere, magno sanè auxilio, vbi per sudorem à centro ad circumferentias infectos humores trahere sit opus, siquidem hæc aqua valenter sudorem prouocat, & cordi plurimum succurrit. lib. 1. cap. 131.

Arbutum, sunt qui credunt, maximam opem præstare aduersus pestem, quamobrem aquam, quæ ex folijs extracta sit, admisto osse in cerui corde reperto, statim vbi morbus inuasit, magno (vt ipsi aiunt) iuuamento ægrotantibus exhibent. lib. 1. cap. 138.

Atramentũ sutorium: vide Chalcanthum.

Caphura corpora à putredine præseruat, proinde cõmodè antidotis immiscetur, quæ contra pestilentes affectus conficiuntur. lib. 1. cap. 75.

Carduus benedictus magni nominis magnæque existimationis planta est contra pestilentiam. lib. 3. cap. 91.

Caryophylli tam deuorati quàm suffiti, præstant contra pestilentiam. lib. 2. cap. 153.

Cepa excauatur alba ea parte, qua sunt radices, & præstanti repletur theriaca citrij mali succo subacta, & deinde occluso foramine sub calidis cineribus coquitur, donec probè fuerit macerata, deinde premitur, & excipitur cremor, ijs sanè perutilis qui pestilentia laborant, sed illico sudare affectos oportet. lib. 2. cap. 145.

Chalcantum qui in peste propinant, in aqua rosarum dissoluunt, & iterum cogunt, reiteratis tribus aut quatuor vicibus, dantq; obolum, vomitum concitantes. lib. 5. c. 74.

Chamædrys: vide Trissago.

Chamæleontis albi radicem vulgus magnifacit contra pestilentiæ contagia, si quotidie drachma deuoretur. Comp. pag. 383.

Ci-

Citriorum acidus ſuccus arcet peſtis contagia, proinde recentiores medici ad febres peſtilentes ſerapijs ex eo confectis feliciter vtuntur. lib. 1. cap. 131.

Cruciatæ radices à recentioribus magnis laudibus efferuntur contra peſtilentiam. lib. 2. cap. 3.

Cyani minoris tota planta præſtat ad peſtilentes & pernecabiles febres. Compend. pag. 263.

Dictamni albi radix præſtat contra peſtilentiæ contagia, quoquo modo ſumatur. lib. 3. cap. 33.

Fumariæ ſecundæ (falsò ariſtolochiæ rotundæ vocatæ) radix ex vino pota, peſtilentiæ medetur. Comp. pag. 806.

Galega: vide Ruta capraria.

Imperatorię radix epidemijs morbis opem præſtat. lib. 3. cap. 65.

Lentis paluſtris ſtillatitiam aquam magnifaciunt quidam ad peſtilentes febres. lib. 4. cap. 83.

Limoniorum è ſucco ſicut & citriorum, fit ſerapium nõ inutile ad peſtilentes febres, & eas quæ contagione non vacant. lib. 1. capite 131.

Meliſſæ conſtantinopolitanæ ſuccus, vtiliter datur peſtilentibus febribus affectis. Comp. pag. 514.

Morſus diaboli radix per ſe eſtur, aut eius decocti vinum vtiliter bibitur ad peſtilentem auram arcendam. lib. 2. cap. 174.

Myrrha ponitur in antidotis, quæ aduersus pestilentiam parantur. lib. 1. cap. 67.

Oleum è scorpionibus nostrum pulsibus extrinsecus, nempe temporum, manuum ac pedum, quinetiam extimæ cordis parti ad sinistram mamillam inunctum, non quidem calidum sed frigidum, præstat ad præseruandum à pestilentia homines, qui eo se inunguunt, quinetiam ad sanandum iam pestilentia affectos. lib. 5. in præfat. & lib. 2. cap. 11.

Os de corde cerui antidotis miscetur, quæ pestilentiæ aduersantur. lib. 2. cap. 52.

Oxalis pestilentibus febribus aduersatur, & putredini resistit. Comp. pag. 205.

Phu præstat aduersus pestilentiam, non modò haustũ, sed etiam olfactum. lib. 1. c. 10.

Pimpinellæ radicem non desunt qui miris laudibus ad pestilentiam efferant. libr. 4. cap. 45.

Pseudostruthium non desunt qui præferant aduersus pestilentiæ contagia. Compend. pag. 330.

Pulsatillæ radicem sunt qui miris laudibus efferant contra pestilentiam, si cum vino bibatur drachmarum duarum pondere. libr. 2. cap. 172. & Comp. pag. 359.

Quercus aquam stillatitiam, quæ in balneo calentis aquæ vitreo organo à tenellis eius folijs, primo ipsorum exortu decerptis elicitur, sunt qui in pestilentialibus febribus propinent, quòd aduersus venena non parum valeat. lib. 1. cap. 121.

Ros.

Rosmarini coronarij flores sacchato asseruati, valent ad arcenda pestilentiæ contagia. lib. 3. cap. 73.

Rutæ caprariæ magna vis est contra pestilentiam, namq; plurimos huiusce plantæ vsu præseruatos scimus. Quidam ad hoc quotidie crudam in acetarijs vorant: alij olerum modo coctam ex carnium iure sumunt: nonnulli succum extrahunt, & ex vino hauriunt. Item: Eiusdem succus datur in principio pestilentia affectis, aut eius decoctum ex aceto factum, addita theriaca & armenio bolo, verùm subinde sudare affectum oportet. Idem præstat ad pestilentes febres, in quibus Exanthemata siue maculæ, quas pestechias vocant, emerserint, & præsertim epoto herbæ decocto ex aqua, vnà cum tormentillæ radice, cardui benedicti folijs, & armenio bolo. lib. 3. cap. 46.

Scabiosæ succus vtiliter datur quatuor vnciarum pondere, cum theriacæ drachma, pestilentia affectis, prima statim die, verùm subinde sudorem in lecto prouocare oportet, & iterum atque iterum medicamentum repetere. lib. 4. cap. 11.

Scorzoneræ foliorum aut radicum succus, præsentaneo remedio datur potandus ad quoscunque pestiferos morbos. Item: radix quotidie deuorata, pestilentialia contagia arcet. lib. 2. cap. 137.

Solbastrellam Matthæus Curtius clarissimus ætatis nostræ medicus, contagiosis pe-

ſtilentialibusq; febribus maximè commendauit. lib. 4. cap. 54.

Stibium: vide Antimonium.

Tormentillæ vſus tantum apud nonnullos inualuit, vt ex eius radicibus medicamenta componant aduerſus peſtilentiam. lib. 4. cap. 2.

Trifolij acetoſi ſtillatitia aqua, datur vtiliſsimè potanda peſtilenti febre laborantibus.. Comp. pag. 523.

Triſſaginem magnifaciunt Hetruſci, quod (vt affirmant ij, qui rem hanc experimento comprobarunt) ieiunis acetarij modo ſumpta, peſtilentiam arceat, non minus quàm Scordium planta ei cognata. libro tertio capite 96.

Tuſsilaginis maioris (quam alij petaſiton vocant) radicem, multorum experimentis conſtat, contra peſtilentiam & peſtilentes febres præſtare, vbi in puluerem contrita duarum drachmarum pondere ex vino propinetur, & deinde ſudare cogantur ægri. lib. 3. cap. 110.

Veratrum nigrum ſi in perforatam calcanei cutem inſeratur, eos omnino à peſtilentia tutos reddat, qui geſtauerint, credidere nonnulli. lib. 4. cap. 146.

Veronicam, non deſunt, qui ſummis laudibus efferant ad peſtiferas febres, & ad peſtilentia affectos, quibus propinare præcipiunt ſiccæ puluerem drachmarum duarum pondere, vnà cum theriacæ drachma, ex vino

meraco,

meraco, cum hoc tamen, vt illico sudent affecti. lib. 3. cap. 25.

Vetonicorum purpureorum flores dantur aduersus pestilentiæ contagia. Valentius tamen id facit succus ex vniuersa planta expressus, nanque is haustus quatuor vnciarum pondere, vbi morbus inuaserit, liberat. Item: fit ex altilium floribus acetum, ijs in eo insolatis, quod vtile est pestilenti auræ arcendæ, vbi eo quotidie nares, arteriæ & manus irrorentur. lib. 2. cap. 153.

Vincetoxici radices quotidie ex vino potæ, pestilentiæ aduersantur. lib. 3. cap. 90.

Vinum è crespini fructu post vindemias exprimitur: quod si in acutis perniciosisque febribus, vti causus, & quæ pestilens est, iulapio violaceo commistum, ex aqua ægrotantibus exhibeatur, non modò sitim restinguit, sed & biliosas pestilentesque exhalationes supprimit. lib. 1. cap. 105.

Vinum ex punicis, quod è vinosis exprimitur, si ex oxalidis aqua, vel hortensis intubi, aut buglossi hauriatur, pestilentibus febribus mirificè auxiliatur. libro quinto capite 29.

Ad bubones pestilentes. CAP. CCCCXCIII.

MATHIOL.

Scabiosa anthracibus siue carbunculis pestiferis vtiliter illinitur, adeò vt illita hos lethales abscessus, trium horarum spatio prorsus abolere existimatur. libro quarto capite 11.

Ad sudorem prouocandum. C AP. CCCCXCIIII.

DIOSCOR. FErulæ semen sudores ciet, vncto ex oleo corpore. lib. 3. cap. 75.

Fici maturæ recentes sudorem euocant. lib. 1. cap. 145.

Lycopsis radix adiecto oleo peruncta, sudorem mouet. lib. 4. cap. 24.

Onobrychis illita ex oleo. lib. 3. cap. 152.

Pyrethri radix ex oleo inuncta. libr. 3. capite 71.

Rosmarini semen cum oleo perunctum. lib. 3. cap. 72.

Salis flos in vino aut aqua sumptus. lib. 5. capite 88.

Smyrnij semen sudores ciet. lib. 3. cap. 65.

Thymelææ semine trito cum nitro & aceto inunguntur, qui ægrè desudant. libr. 4. cap. 167.

Vnguentum metopium sudores ciet. lib. 1. cap. 60.

MATHIOL. Cardui benedicti decoctum ex vino sumptum, sudorem cit. lib. 3. cap. 91.

Fumariæ secundæ (quæ aliàs falsò aristolochia rotunda vocatur) radix ex vino pota, sudorem ciet. Comp. pag. 806.

Pulsatillæ foliorum aqua distillata, sudorem prouocat. Comp. pag. 359.

Succinum, & præcipuè album, ex aqua frigida potum, sudorem valentissimè prouocat. lib. 1. cap. 92.

Zarza parilla valenter sudorem prouocat. lib. 1. cap. 111.

Ad

Ad ſudorem cohibendum. CAP. CCCCXCV.

AGallochum ſudores arcet, toto corpori inſparſum. lib. I. cap. 21. DIOSCOR.

Aqua mulſa decocta datur ijs, qui immodico digeruntur ſudore. lib. 5. cap. 13.

Bulbi omnes illiti, ſudores compeſcunt. lib. 2. cap. 165.

Gypſum ſudores cohibet. lib. 5. cap. 92.

Hydromel ſudatoribus conuenit. libr. 5. capite 13.

Lignum aloes: vide Agallochum.

Oleum lentiſcinum. lib. I. cap. 39.

Oleum myrteum. lib. I. cap. 37.

Omphacinum. lib. I. cap. 28.

Roſeis paſtillis tritis vtuntur ad illitiones & diapaſmata, quæ fiunt ad ſudores coercendos, ita vt à balneis inareſcant corpora, dein frigida aqua abluantur. lib. I. cap. 113.

Sulphur ſudores conſperſum inhibet. lib. 5. cap. 83.

Terra ſamia ſudores arcet. lib. 5. cap. 129.

Vinum omne merum, ac ſyncerum, & ſua natura auſterum, conuenit ſudatoribus, & quibus corpus immodico ſudore digeritur: maximè album, vetus & odoratum. libr. 5. capite 7.

Vinum myrſinites ſudores ſiſtit. lib. 5. capite 32.

Vnguentum melinum ſudores cohibet. lib. I. cap. 44.

Aquæ aluminoſæ balneum, ſudorem ſuperfluum cohibet. lib. 5. cap. 14. MATHIOL.

Oleum ſyluestris oliuæ ſudores illitu arcet. lib. 1. cap. 120.

Huc quoque referenda ſuprà capite 333. deſcripta.

Ad laßitudines. CAP. CCCCXCVI.

DIOSCOR. AMmoniaco laſsitudines perungi, vtile eſt, cum nitro & cyprino oleo, acopi vice. lib. 3. cap. 82.

Galion cerato roſaceo admiſcetur inſolatum vſque dum albeſcat, & ſic laſsitudines reficit. lib. 4. cap. 91.

Lauri baccæ, medicamentis quæ neruorum laſsitudines reficiunt, adijciuntur. libr. 1. cap. 90.

Matriſylua: vide Periclymenum.

Oleum laurinum laſsitudines diſcutit. lib. 1. cap. 38.

Periclymeni ſemen, poſtquam maturuerit, collectum & in vmbra ſiccatum, ſi drachmæ pondere datur in vino quadragenis diebus, laſsitudinem diſcutit: ſed vrinam ciet ſtatim à ſexto die cruentam. lib. 4. c. 13.

Sal diſcutit laſsitudines, ex oleo illitus. lib. 5. cap. 85.

Salis flos eandem vim habet. lib. 5. cap. 86.

Vinum è chamelæa, laſsitudine confractis efficax eſt. lib. 5. cap. 45.

Vinum chamæpityinum ad idem conuenit. Ibid.

Vnguentum anethinum laſsitudines diſcutit. lib. 1. cap. 50.

Vn-

Vnguentum ſampſuchinum laſsitudines illitum diſcutit. lib. 1. cap. 47.

Ad virium imbecillitatem in genere.

CAP. CCCCXCVII.

DIOSCOR.

ACetum ſcillinum imbecillos admodum recreat, corpus ſanum reddit, & bonum colorem præſtat. Datur ieiunis quotidie ſorbendum, inter initia exiguum, paulatim adaugendo ad cyathum vſque, nonnulli binos dant cyathos, aut largius. libro quinto capite 21.

Aqua mulſa decocta datur imbecillis, & hominibus elangueſcentis pulſus, quos illi mycroſphyctos dixere. lib. 5. cap. 3.

Coris radix in vino decocta potaque defectis opem ferre creditur, ſed laborantem inter potandum quamoptimè cooperiri licet, ſiquidem corpus totum deſudabit, ex qua re priſtinam agilitatem recuperabit. lib. 3. capite 156.

Fici ſiccæ vires alunt. lib. 1. cap. 145.

Lora conuenit à longa valetudine ſe recolligentibus. lib. 5. cap. 9.

Nuces pineæ cum portulacæ ſucco datæ, virium infirmitatem roborant. libr. primo capite 74.

Palmularum thebaicarum decoctum, vires recreat, cum hydromelite vetere ſumptum. Cibo idem faciunt. Fit quoque ex eis vinum ad idem conueniens. lib. 1. cap. 125.

Vinum omne merum ac ſyncerum, & ſua

natura austerum, vires alit & robur addit. lib. 5. cap. 7.

MATHIOL. Herbæ paralysis: siue

Primulæ veris florentis iam herbæ stillatitia aqua, datur vtiliter potanda, vbi corpus imbecillitate virium affectum est. libr. 4. capite 99.

Ad virium imbecillitatem, ex febribus contractam.

CAP. CCCCXCVIII.

IDEM. ANtimonium hyacinthinũ nostrum, (cuius præparandi rationem & exhibendi modum suprà cap. 358. habes) vtilissimè datur diuturna febre consumptis. lib. 5. cap. 59.

Ebuli decocto commodè suffiuntur ij, qui diuturna febre vexati, ad malum deuenerunt habitum, si tamen ventriculus & iecur interea roborentur adstringentibus odoratis, & ad id conferentibus medicamentis. lib. 4. cap. 168.

Ad membrorum imbecillitatem.

CAP. CCCCIC.

DIOSCOR. ILicis, &

Quercus omnia folia tusa & illita, imbecillas membrorum partes corroborant. libr. 1. cap. 121.

Ad macilentos impinguandos. CAP. D.

IDEM. NItrum ijs qui cibum non sentiunt, vtiliter obducitur. lib. 5. cap. 89.

Amygdalæ dulces impinguant, & præsertim

sertim earum cremor. Comp. pag. 147.

Nux Indica lætiore sagina corpora reficit, idcirco strigosas mulieres mirum in modum impinguat, & ad crassitudinem reducit. lib. 1. cap. 141. Item: Eiusdem nucleus à tenui cuticula repurgatus, additur in medicamentis, quibus extenuata corpora refocillantur. Comp. pag. 151. MATHIOL.

Oleum quod nuces Indicæ recentes pressæ stillauerunt, macros impinguat. lib. 1. capite 141.

Pinei nuclei impinguant macilentos. libr. 1. cap. 74.

Pistacia, medicorum nonnulli ad pinguedinem inducendam, macie & marasmo affectis commendant. lib. 1. cap. 140.

Ad obesos extenuandos. CAP. DI.

CAncamum: siue Lacca vim proditur obtinere extenuandi obesos, si trium obolorum pondere ex aqua aut aceto mulso plusculos dies ebibatur. lib. 1. cap. 23. DIOSCOR.

Lapis asius: ex eo fiunt loculi, qui corporum crassitiem absumunt, cùm vice nitri in balneo sparguntur. lib. 5. cap. 99.

Palmularum nuclei corporis excrescentias cum vino reprimunt. lib. 1. cap. 125.

Aquæ salsæ si bibuntur, obesa corpora extenuant. lib. 5. cap. 14. MATHIOL.

Atriplex marina pingues extenuat. Compend. pag. 221.

Vires integras & sanitatem conseruantia, corpusq; humanum à multis morbis tutum reddentia.

CAP. DII.

MATHIOL.

AQua fit è vino per alembicũ (vt vocant) quam ob eius admirandas vires Aquam vitæ appellauere sapientes: nam si ex vino optimo à perito opifice parata sit, meritò hoc nomine appellari debet. Quemadmodum enim, quæ in ea macerantur, ab omni corruptione præseruat, ita sumentium quoque vitam, sublata omni putredine, custodit, fouet, reparat, tuetur, auget, & producit, cùm non solùm natiuum calorem foueat, & in suo vigore conseruet, sed vitales quoque spiritus regeneret & mirificet, ventriculum calefaciat, cerebrum & intellectum acuat, visum clarificet, & memoriam reparet, & præsertim si ab his sumatur, qui frigidiusculo sunt temperamento, quique cruditatibus ventriculi, flatibus, & alijs quibuscunque frigidis affectibus obnoxij sunt. Quare his, qui ventriculi dolore à flatu aut cruditate torquentur, vertiginosis, comitialibus, resolutis, melancholicis, veternosis, hypochondriacis, & cordis pulsu, aut tremore, & animi deliquio laborantibus, summum est auxilium, si quotidie sumatur cochlearis communis mensura. Atqui longè præstantius antidotum euadit, vbi hoc modo paretur, quo ego mihi parare soleo. Sumito cinnamomi vnciam, gingiberis drachmas quatuor, santalorum omnium,

Elixir vitæ Matthioli.

Santalum a [illegible] stone coming out of India [illegible] called sanders

nium, ſingulorum drachmas ſex, caryophyllorum, galangæ, nucis miriſticæ, ſingulorum drachmas duas & ſemis, macis, combebarum, ſing. drachmam, cardamomi vtriuſque, ſeminis melanthij, ſing. drachmas tres, zedoariæ ſemunciam, ſeminis amiſi, fœniculi dulcis, paſtinacæ ſylueſtris, ocimi, radicis angelicæ, caryophyllatæ, glycyrrhizæ, calami odorati, minoris phu, foliorum ſclareæ, thymi, calaminthæ, pulegij, menthæ, ſerpylli, amaraci, ſing. drachmas duas, roſarum rubearum, florum ſaluiæ, betonicæ, roriſmarini, ſtœchadis, bugloſsi, borraginis, ſing. ſeſquidrachmam, corticum citri drachmas tres, pulueris diambræ, aromatici roſati, diamuſci dulcis diamargariti, diarhodonis abbatis, electuarij de gemmis, ſing. drachmas tres. Terantur quæ terenda ſunt, & deinde in vitreo vaſe macerentur, ex libris duodecim aquæ vitæ præſtantiſsimæ, è ſelectiſsimo vino paratæ, occluſo ſubinde vaſis oſculo, diebus quindecim continuis, Ac deinde vitreo alembico vaſi ſuperpoſito, per aquæ feruentis balneum à perito artifice deſtillentur, oſculis alembici adeo concluſis, vt nihil inde exſpirare poſtit. Aqua quæ inde fluxerit, in aliud ſubinde vas recondatur, additis ſantali odorati teſſellatim conciſi duabus drachmis, moſchi, ambari, in tenui linteolo colligati, ſing. ſemiſcrupulo, & iulapij roſati clariſsimi libra. Demum concutiantur fortiter, quouſq; iulapium cum aqua miſceatur, claudaturque

deinde vas cera, & membrana, & ita quiescat diebus quindecim continuis, & vltimo in aliud transferatur vitrum, ibique asseruetur. Est itaque hæc aqua antidotum præstantissimum, & præsentaneum auxilium ad omnia prædicta. Quippe non solùm hausta, sed in faciem ex alterius ore proiecta epilepticos, defectos animo, & fœminas vteri strangulatu decidentes reuocat, loquelam amissam restituit, & iamiam moribundos tam diu sustinet, vt quandoque miraculi speciem afferat. Additur etiam in clysteribus colicorum vnciæ pondere præsentaneo auxilio, vbi à flatu aut frigiditate proueniat morbus, & præsertim additis theriacæ, aut mithridatis antidoti binis drachmis. Et vt vno verbo omnia ferè comprehendam, medicamentum est summum ad frigidos omnes affectus. lib. 5. cap. 7.

Felicissimè suam tuentur sanitatem, qui regiones incolunt, in quibus optima vina proueniuut, quemadmodum in Goritiensi comitatu, vbi sanè generosissima vina nascuntur nimirum Pucinum illud antiquis adeò celebratum, necnon Vipacum illi bonitate proximum. Hæc quidem parcè modesteque pota, ad tuendam sanitatem mirificè conferunt. Id quod ipse experientia in me facta comperi, atque etiam omnibus ingenuè testari possum. nam cum multis antè annis diuturnus ventriculi dolor malè me habuisset, quem totius corporis imbecillitas con-

secuta

ſecuta erat, ex Pucini & Vipaci tantùm vſu, me priſtinam meam ſanitatem, & integrum robur adeptum eſſe certò ſcio. Ob id ergo mirandum non eſt, ſi Plinius magnis laudibus prædicauit Pucinum. lib. 14. cap. 6. vbi ita ſcriptum reliquit. Liuia Auguſta octuaginta duos annos vitæ Pucino retulit acceptos, non alio vſa. Gignitur in ſinu Adriatici maris, non procul à Timauo fonte, ſaxeo colle, maritimo afflatu, paucas coquente amphoras. Nec aliud aptius medicamentis iudicatur. Hoc eſſe crediderim, quod Græci celebrantes miris laudibus pyctanum appellauerunt ex Adriatico ſinu. Hæc Plinius. Cuius certè teſtimonio planè ſubſcribunt ruſtici Iapidiæ incolæ: quippe cùm ij vinis Pucino cognatis in quotidiano potu vtantur, rariſsimè ægrotant, & longæuam admodum vitam traducunt, adeò vt plurimi reperiantur, qui nonageſimum, & centeſimum annum attingunt. Eſt autem vinum hoc tenue, clarum, lucidum, colore aureum, odoratum, guſtuique gratiſsimum. Potum valenter excalfacit, niſi dilutum fuerit, facileque in vniuerſum permeat corpus. Quamobrem (vt lib. 3 ſimp. med. ſcribit Galenus) tale natura vinum, non modò perfrigeratorum omnium, ſed eorum etiam, qui aut ex oris ventriculi, aut cordis dolore animi deliquium patiuntur, præſentaneum fuerit remedium. Ex quibus facilè colligi poteſt, feliciſsimos eſſe eos, qui in regionibus, quæ vina optima

ferunt, oriuntur, si tamen modestè (vt fieri decet) eis vtantur. lib. 5. cap. 7.

Ad algores & perfrictiones. CAP. DIII.

DIOSCOR. Hipposelini semen algentes calfacit potu aut illitu. Radix eundem præstat effectum. lib. 3. cap. 64.

Iridis radices ex aceto potæ, perfrictionibus auxiliatur. lib. 1. cap. 1.

Leuisticum vulgare: vide Hipposelinum.

Oleum omne corpus à perfrictionibus tuetur, & ad obeunda munera promptius reddit. lib. 1. cap. 28.

Oleum laurinum algoribus illitum, non aliud iuuantius. lib. 1. cap. 38.

Pyrethrum contra perfrictiones membrorum eximiè conducit. lib. 3. cap. 71.

Sagapenum datur contra perfrictiones in potu. lib. 3. cap. 79.

Seselis massiliensis semen contra perfrictiones in itineribus cum pipere & vino bibitur. lib. 3. cap. 53.

Sycomori succus bibitur aut illinitur contra perfrictiones. lib. 1. cap. 144.

Vinum aromatites ijs qui per frigora iter faciunt potum conuenit. lib. 5. cap. 43.

Vinum origanites: &

Vinum è satureia, idem quod Thymites præstant. lib. 5. cap. 42.

Vinum stœchadites perfrictiones discutit. lib. 5. cap. 42.

Vinum thymites facit ad hybernos algores. lib. 5. cap. 42.

Ad

Ad dolores quoscunque mitigandos. CAP. DIIII.

AMygdalarum amararum esu dolores finiuntur. lib. 1. cap. 139. DIOSCOR.

Anisum doloris leuamentum præstat. lib. 3. cap. 56.

Apiũ hortense admiscetur medicamentis, quæ dolorum leuamenta præstant. l. 3. c. 64.

Apij palustris idem vsus. lib. 3. cap. 64.

Apollinaris: siue

Hyoscyami semen alijs cataplasmatis quæ doloris leuamentum præstant, admisceri solet. Folia omnibus medicamentis dolorem sedantibus, per sese, & ex polenta vtilissime imponuntur. Recentia ad mitigandos omne genus dolores oblinuntur. lib. 4. cap. 64.

Lactucæ syluestris semen doloris leuamentum præstat. lib. 2. cap. 130.

Lanæ succidæ omnium partiũ doloribus, cum aceto & rosaceo efficaciter imponuntur. lib. 2. cap. 67.

Ligustici semen prodest ad intestinos dolores. Eundem præstat effectum apposita radix. lib. 3. cap. 51.

Mandragoræ succus medicamentis ijs quæ dolores finiunt admiscetur. lib. 4. cap. 71.

Milium torretur, feruensque in sacco ponitur, vt doloribus, si foueatur, auxilio sit. lib. 2. cap. 90.

Oleum sinapinum ad diuturnos dolores efficax est. lib. 1. cap. 36.

Opium Erui magnitudine sumptum, dolorem finit. lib. 4. cap. 60.

Personatæ radix trita, dolores à contorsionibus artuum contractos illitu sedat. libr. 4 capite 102.

Piper dolores finit. lib. 2. cap. 153.

Rapi semen antidotis & theriacis, præsertim quæ sensum doloris auferunt, anodyna vocant, idoneum est. lib. 2. cap. 104.

Rhaponticum facit ad omne genus dolores. lib. 3. cap. 2.

Sal dolores in saccis fotu mitigat. libr. 5. cap. 85.

Salis spuma eandem vim habet. libr. 5. capite 86.

Sinapi cum ficis admistum, donec rubescat locus impositum, ad omne genus dolores confert, cùm permutandæ valetudinis causa ex alto vitia extrahenda sunt. libr. 2. capite 148.

Solani somniferi succus inseritur medicamentis, quæ doloris leuamentum præbent. lib. 4. cap. 68.

Vinum aromatites dolorem finit. libr. 5. capite 43.

Vinum è mandragora, mediocri vsu doloris sensum aufert. lib. 5. cap. 45.

MATHIOL. Antoræ radices vtiliter dantur ad omnes internos dolores. lib. 4. cap. 73.

Auena cum putamine calefacta & in sacculis adhibita, flatuosos dolores tollit. Comp. pag. 169.

Balsaminæ fructus exempto semine insolantur diu in oleo omphacino, aut maceran-

ur eodem oleo in balneo calentis aquæ aut equino calente fimo, fitque inde oleum præstantisſimum ad dolores mulcendos. libr. 4. capite 177.

Meliloti radix dolores quoſcunque ſedat. lib. 3. cap. 41.

Muſcus terreſtris contuſus, & dein ex aqua decoctus, calidos dolores mulcet. libr. 1. capite 20.

Oleum ab amygdalis dulcibus expreſſum, mulcet omnes intrinſecos dolores, inteſtinorum præſertim, vteri ac renum, ſi calidum ſex vnciarum pondere bibatur, eſt enim certum auxilium. Comp. pag. 147.

Oleum quod ex amaris amygdalis exprimitur, in conciliandis viſcerum cruciatibus à flatu craſsiore genitis, dulci longè præſtantius reperitur. lib. 1. cap. 34.

Oleum ex Ebuli ſemine repurgato conficitur ad quoſuis dolores mitigandos efficaciſsimum, hoc modo: Semen fruticis ſiccatum in pila ligneo pilo tunditur, in offas, aqua calida adiecta per noctem maceratur, & tandem in lebetem oris lati ſtagno inductum, poſitum leui igne coquitur leniter mouendo. At vbi aſsiduo feruore ictuque agitatum reſpumat, & ſubſtrato igne refrixit, innatans oleum concha excipitur, & prorſus oleum reddiderit, quod nulla alia ratione, nullóue artificio acquiri poteſt. lib. 1. cap. 33.

Oleum quod gelſimini floribus in eo inſolatis paratur, præſtat ad omnes frigidos

dolores, excalfacit .n. & laxat. Cóp. pag. 27

Oleum hyoſcyaminum ad tollendos omne genus dolores, vbi cætera præſidia non iuuerint, efficaciſsimum eſt medicamentum. At ipſe in eo faciundo Dioſcoridem minime ſecutus ſum, ſed aliam parandi rationem adinueni, quæ hæc eſt. Sumito nouum, ſiccumque hyoſcyami ſemen, tundito deinde, positoque in ſtanneo vel vitreo vaſe, ardenti aqua, quæ vino fit, parumper prius affuſum. His factis ponito vas in calentis aquę balneo, die ac nocte, demum adhuc feruens ſacculis imponito, & prælo ſubijcito, ſicque oleum habeto. lib. 1. cap. 36.

Oleum quod Iridis Illyricæ floribus & radicum ſucco paratur, frigidos dolores mulcet lib. 1. cap. 1.

Oleum è ſcorpionibus noſtrũ omnes dolores mulcet ex flatu vel ex frigore genitos. lib. 2. cap. 11.

Roſæ folia dolores ex caliditate prouenientes leniunt. lib. 1. cap. 113.

Sertula campana: vide Melilotum.

Viticella: vide Balſamina.

Ad ſanguinem in ventre concretum.
CAP. DV.

DIOSCOR. Acetum cum ſale bibitur contra conglobatum in ventre ſanguinem. lib. 5. c. 17.

Bitumen cum aceto potum, diſcutit ſanguinem concretum. lib. 1. cap. 85.

Coagulum leporis. ſanguinem in grumos concretum diſſoluit. lib. 2. cap. 68.

Lixu-

Lixiuium ex ficus cinere factum, bibitur ad discutiendū sanguinem concretum, cum cyatho aquæ recenter colatum, addito olei exiguo. lib. 1. cap. 145.

Satureia Thymi vires habet. lib. 3. cap. 38.

Thymum concretum sanguinem dissoluit. lib. 3. cap. 37.

Angelicæ radicis decocto ex aqua aut vino, concretus sanguis dissoluitur. lib. 4. c. 111. MATHIOL.

Aquæ salsæ si bibuntur sanguinem in ventriculo concretum dissoluunt. lib. 5. cap. 14.

Bistorta Tormentillæ vires habet. libr. 4. cap. 2.

Consolidam mediam, tradiderunt nonnulli qui rerum experimenta profitentur, potu sanguinis grumos in ventriculo vel in alia corporis parte concretos, disijcere & dissoluere. lib. 4. cap. 9.

Gammarorum lapilli vtiliter dantur cum Tiliæ arboris carbone, ad dissoluendos internos sanguinis grumos. lib. 2. cap. 10.

Lilij radix ex mulso pota, sanguinem extra vasa concretum per aluum eijcit. lib. 3. capite 99.

Serratula pota, dissoluit potenter sanguinem, qui extra vasa concreuit. lib. 4. cap. 1.

Solidago: vide Consolida.

Tormentillæ radicum puluis potus, sanguinem extra vasa concretum dissoluit. libr. 4. cap. 2.

Ad præcipitatos & ab alto deuolutos.

CAP. DVI.

DIOSCOR. AGaricum prodest contusis & ab alto deuolutis; datur duobus obolis in vino mulso febrem non sentientibus, febriculosis verò in aqua mulsa. lib. 3. cap. 1.

Baccharis radix in aqua decocta, ex alto præcipitatis salutaris. lib. 3. cap. 44.

Gentianæ succi drachma vna, ex sublimi deturbatis prodest. lib. 3. cap. 3.

Lanæ succidæ subueniunt inter initia percussis, aceto, oleo, aut vino imbutæ. libr. 2. cap. 67.

Lixiuium ex ficus cinere factum bibitur contra præcipitationes, cum cyatho aquæ recenter colatum, addito olei exiguo. libr. 1. cap. 145.

Lixiuium fit ex sarmentitio cinere contra præcipitationes, cum aceto, sale & melle. lib. 5. cap. 93.

Millefolium præcipitatis in potu cum aqua & sale datur. lib. 4. cap. 110.

Rhapontici idem vsus & pondus cum Agarico. lib. 3. cap. 2.

MATHIOL. Bistorta Tormentillæ effectum præbet. lib. 4. cap. 2.

Consolida media: &

Consolida minor vtiliter dantur potandæ ab alto deuolutis. lib. 4. cap. 9.

Cyani maioris puluis datur vtiliter ab alto deuolutis, ex aqua plantaginis, aut portulacæ, aut symphyti maioris, aut equiseti. lib. 2. cap. 125.

Gammarorum lapilli vtiliter dantur cum

Tiliæ

Tiliæ arboris carbone, ab alto deuolutis. lib. 2. cap. 10.

Mumia bibitur vtiliter ab alto deuolutis, ex ſiliquæ Ægyptiæ medulla, additis Lemnia ſphragide & rubiæ radice. lib. 1. cap. 85.

Plantaginis folia recentia contuſis, verberatis & ab alto deuolutis non ſolùm illita, ſed & deuorata proſunt. lib. 4. cap. 119.

Serratula vtiliter datur potanda ab alto deuolutis ex albo meraco, diſſoluit enim potenter ſanguinem, qui extra vaſa concreuit. lib. 4. cap. 1.

Solidago: vide Conſolida.

Tiliæ ligni carbones in puluerem tuſi, auxiliantur his qui ab alto deuoluuntur. Compend. pag. 77.

Tormentillæ radicum puluis ex ſymphyti maioris aqua potus, iuuat ab alto deuolutos, ſiquidem non ſolum intrinſecas fracturas ſanat, ſed etiam ſanguinem extra vaſa concretum diſcutit. lib. 4. cap. 2.

Vincetoxici radices, non deſunt, qui laudibus efferant ad ab alto deuolutos, vbi dentur potandæ ex vino, aut Symphyti maioris decocto. lib. 3. cap. 90.

Ad contuſa & percuſſa. CAP. DVII.

AGaricum prodeſt contuſis: datur duobus obolis in vino mulſo febrim nó ſentientibus, febricitantibus verò in aqua mulſa. lib. 3. cap. 1. DIOSCOR.

Lanæ ſuccidæ inter initia ſubueniunt per-

cusſis, aceto, oleo, aut vino imbutæ. libr. 2. cap. 67.

Rhapontici idem vſus & propinandi modus cum Agarico. lib. 3. cap. 2.

Vinum è panace prodeſt contuſis. libr. 5. capite 45.

MATHIOL. Plantaginis folia recentia, contuſis & verberatis, non ſolùm illita, ſed & deuorata proſunt. lib. 2. cap. 119.

Tiliæ ligni carbones in puluerem tuſi, auxiliantur contuſis. Comp. pag. 77.

Ad laxata & colliſa. CAP. DVIII.

DIOSCOR. ACaciæ ſpinæ decoctum, ſolutos artus fotu committit. lib. 1. cap. 115.

Myrti foliorum decoctum, contra laxatos artus, & malè ſolideſcentes, vtiliſsimum fotu. lib. 1. cap. 128.

Oleum myrteum facit ad articulos laxatos. lib. 1. cap. 37.

Palma elate laxatos artus committit. libr. 1. cap. 126.

Sarmentorum cinis cum axungia vel oleo illita, articulorum colliſionibus prodeſt. lib. 5. cap. 93.

Ad luxata. CAP. DIX.

IDEM. ACanthi radix luxatis artubus illita ſubuenit. lib. 3. cap. 17.

Acanthi ſylueſtris radix ad idem efficax. Ibid.

Arundinis radix, luxata cum aceto mulcet. lib. 1. cap. 97.

Aſpa-

Aſparagi altilis radix, cum vino aut aceto cocta, luxatos artus mulcet. lib. 2. cap. 118.

Bulbi eſculenti luxatis efficaciter illinuntur. lib. 2. cap. 165.

Cinis ſarmentorum & vinaceorum illitus prodeſt luxatis cum aceto. lib. 5. cap. 1.

Cyclamini radicis decoctum luxatis fotu prodeſt. lib. 2. cap. 158.

Filiculæ radix trita efficaciter imponitur. lib. 4. cap. 180.

Fimum ſuis ſylueſtris cum cerato roſaceo luxatis medetur. lib. 2. cap. 73.

Heliotropij maioris folia vtiliſsimè illinuntur. lib. 4. cap. 185.

Lilij radix cum melle detrita, luxatis medetur. lib. 3. cap. 99.

Narciſsi cum melle, luxatis malleolis ſubuenit. lib. 4. cap. 155.

Nitrum luxatis vtiliter obducitur cum cerato. lib. 5. cap. 89.

Nuces iuglandes illinūtur luxatis cum mellis exiguo & ruta. lib. 1. cap. 141.

Polypodium: vide Filicula.

Pſyllium: ſiue

Pulicaria herba luxatis illitu auxiliatur. lib. 4. cap. 65.

Sal luxatis imponitur cum farina & melle. lib. 5. cap. 85.

Salis ſpuma eandem vim habet. libr. 5. capite 86.

Sampſuchum luxatis cerato exceptū imponitur. lib. 3. cap. 40.

Vinum picatum luxatis vtile, præsertim in succida lana impositum. lib. 5. cap. 39.

Viticis semen cum folijs medetur luxatis. lib. 1. cap. 116.

Vitis nigræ folia luxatis imponuntur. lib. 4. cap. 177.

Vrticæ folia illita, luxata sanant. lib. 4. capite 89.

MATHIOL. Aquifolij radicum decocto fouentur vtiliter articuli, qui prius luxati duritiem contraxerunt. lib. 1. cap. 104.

Fœni græci seminis farina in hydromelite decocta, addita axungia, iuuat articulorum luxationes. lib. 2. cap. 95.

Herbæ paralysis succum, tum potum, tum exterius illitum, luxatis ossibus vtilem tradunt. lib. 4. cap. 99.

Plantaginis folia recentia luxatis cùm dolores tum tumores tollunt, tusa & sale modico illita. lib. 2. cap. 119.

Primula veris: vide Herba paralysis.

Verbasci semen ex vino decoctum & contusum, impositumque, luxatis medetur, dolorem & tumorem auferens. lib. 4. cap. 99.

Ad desquamata. CAP. DX.

DIOSCOR. LAnæ succidæ subueniunt inter initia desquamatis, aceto, oleo aut vino imbutæ. lib. 2 cap. 67.

Mel decoctū atque impositum, abscedentem carnem glutinat. lib. 2. cap. 75.

Rhois semen ex aqua, desquamata ab inflam-

natione vindicat. libro primo cap. 124.

Sordes, gymnasiorum parietibus simulacrisque derasæ, desquamatis prosunt. libr. 1. cap. 31.

Pomata (cuius præparandi rationem suprà cap. 154. habes) in Italia vtuntur ad desquamatam cutem. lib. 2. cap. 69. MATHIOL.

Adrupta. CAP. DXI.

ABrotoni semen crudum tritum, & ex aqua feruefactum, potum, auxiliatur ruptis. lib. 3. cap. 25. DIOSCOR.

Acanthi radices potæ. lib. 3. cap. 17.

Acanthi syluestris idem vsus. Ibid.

Acori decoctum potum. lib. 1. cap. 2.

Agarici duo oboli poti, à febriculosis in aqua mulsa, ab alijs verò in vino mulso. lib. 3. capite 1.

Alceæ radices cum vino vel aqua haustæ. lib. 3. cap. 147.

Althææ radicis decoctæ succus cum vino potus. lib. 3. cap. 146.

Amaranti coma è vino pota. lib. 4. c. 52.

Arum Dracunculi vires habet. libr. 2. capite 162.

Asphodeli radicis drachma vna ex vino pota. lib. 2. cap. 164.

Baccharis radix in aqua cocta pota. lib. 3. capite 44.

Bdellium valet ad rupta. lib. 1. cap. 69.

Betonicæ folia denarij pondere cum hydromelite pota. lib. 4. cap. 1.

Bryoniæ radix cum melle in eclegmate sumpta. lib. 4 cap. 176.

Bulbi omnes faciunt ad rupta, si cum aceto cocti eduntur. sed copiosiore eorum cibo abstinendum, quoniam neruos tentant. libr. 2. cap. 165.

Calaminthæ decoctum potum. lib. 3. c. 36.

Calamus aromaticus (verus) cum graminis aut apij semine coctus & potus. lib. 1. capite 17.

Calamus aromaticus vulgaris : vide Acorum.

Capparis fructis potus. lib. 2 cap. 169.

Cardamomum ex aqua potum. libr. 1. cápite 5.

Cedrides auxilio sunt ruptis. lib. 1. cap. 89.

Centaurij magni radicis drachmæ duæ dantur febriculosis in aqua, cæteris in vino. lib. 3. cap. 6.

Clinopodij decoctum potum. lib. 3. c. 93.

Dracunculi maioris radix cruda vel cocta. cum melle delincta. lib. 2. cap. 160.

Dracunculi minoris radix cocta, vel tosta, cum melle vel per se comesa, vel farina eius ex melle delincta. lib. 2. cap. 161.

Elenij radix cum melle. lib. 1. cap. 27.

Equiseti radix & herba. lib 4. cap. 42.

Fimum suis syluestris aridum ex aceto potum. lib. 2. cap. 73.

Galbanum deuoratum. lib. 3. cap. 81.

Gentianæ succi drachma vna sumpta. lib. 3. cap. 3.

Halimi radicis drachma vna ex aqua mulsa pota. lib. 1. cap. 103.

Hastula regia: vide Asphodelus.

Helenium: vide Elenium.

Helichryson: &

Heliochryson: vide Amarantum.

Holostij radix cum vino pota. libr. 4. c. 10.

Iuniperi baccæ potæ. lib. 1. cap. 87.

Lapis schistus ad rupta magnopere efficax est. lib. 5. cap. 102.

Laser cum lixiuio potum. lib. 3. cap. 78.

Leucacanthæ radix. lib. 3. cap. 19.

Lixiuium ex ficus cinere factum bibitur contra rupta, cum cyatho aquæ recenter coatum, addito olei exiguo. lib. 1. cap. 145.

Origanum heracleoticum cum fico esui datum. lib. 3. cap. 28.

Panacis heraclei succus. lib. 3. cap. 48.

Polycnemum cum vino potum. lib. 3. c. 93.

Rhapontici idem vsus & pondus cum Agarico. lib. 3. cap. 2.

Rosmarini semen prodest. lib. 3. cap. 72.

Sagapenum. lib. 3. cap. 79.

Scordij aridæ farina cum nasturtio, mello & resina, in eclegmate. lib. 3. cap. 108.

Serpyllum potum. lib. 3. cap. 39.

Spatulæ fætidæ radix ex passo pota. lib. 4. capite 22.

Symphyti maioris radices tritæ & potæ. lib. 4. cap. 9.

Symphytum petræum ex aceto mulso potum. lib. 4. cap. 9.

Verbaſci decoctum potum. lib. 4. cap. 99.
Vinum è dauci radicibus. lib. 5. cap. 45.
Vinum ex panace. lib. 5. cap. 45.
Vinum è ſaluia. lib. 5. cap. 45.
Vinum tragoriganites. lib. 5. cap. 42.
Vitis alba: vide Bryonia.
Xyris: vide Spatula fætida.
Conſolida media: &

MATHIOL. Conſolida minor, mirum in modum prodeſſe exiſtimantur diſruptis internis & externis corporis partibus. lib. 4. cap. 9.

Perfoliatæ herba decocta in vino, aut in puluerem trita, ad internas affectiones & ad rupta datur. lib. 4. cap. 102.

Serratula vtiliter datur potanda ex albo meraco ruptis: diſſoluit enim potenter ſanguinem, qui extra vaſa concreuit. libr. 4. capite 1.

Solidago: vide Conſolida.

Ad conuulſa. CAP. DXII.

DIOSCOR. ABrotoni vtriuſque ſemen crudum tritum & feruefactum ex aqua potum, auxiliatur conuulſis. lib. 3. cap. 25.

Acanthi radices potæ. lib. 3. cap. 17.
Acanthi ſylueſtris idem vſus. Ibid.
Acori decoctum potum. lib. 1. cap. 2.

Agaricum duorũ obolorum pondere potui datum, febrem non ſentientibus in vino mulſo, febriculoſis verò in aqua mulſa. libr. 3. cap. 1.

Aliſmatis radix pota. lib. 3. cap. 151.

Ari

Ari radix Dracunculi vires habet. libr. 2. capite 162.

Aristolochia rotunda pota cum aqua. lib. 3. cap. 4.

Asphodeli radicis drachma vna ex vino pota. lib. 2. cap. 164.

Baccharis radix in aqua cocta & pota. libr. 3. cap. 44.

Bdellium. lib. 1. cap. 69.

Betonicæ folia denarij pondere cum hydromelite pota. lib. 4. cap. 1.

Bryoniæ radix cum melle in eclegmate sumpta. lib. 4. cap. 176.

Calaminthæ decoctum potum. libr. 3. capite 36.

Capparis fructus potus. lib. 2. cap. 169.

Cardamomum ex aqua potum. libr. 1. c. 5.

Cedrides. lib. 1. cap. 89.

Centaurij magni radix duarum drachmarum pondere, febriculosis in aqua, cæteris verò in vino datur. lib. 3. cap. 6.

Clinopodij decoctum potum. lib. 3. c. 93.

Costus ex vino & absinthio. lib. 1. cap. 15.

Damasonium: vide Alisma.

Dictamnum Pulegij vires habet. lib. 3. capite 31.

Dracunculi maioris radix cruda, coctáue cum melle delincta. lib. 2. cap. 160.

Dracunculi minoris radix cocta, vel tosta, cum melle, vel per se comesa, vel farina eius ex melle delincta. lib. 2. cap. 161.

Elenij radix cum melle. lib. 1. cap. 27.

Fimum suis syluestris aridum ex aceto potum. lib.2.cap.73.

Galbanum deuoratum. lib. 3. cap. 81.

Gentianæ succus drachmæ pondere sumptus. lib. 3. cap. 3.

Halimi radicis drachma vna ex aqua mulsa pota. lib. 1. cap. 103.

Hastula regia: vide Asphodelus.

Helenium: vide Elenium.

Iridix radix ex aceto pota. lib.1. cap.1.

Iunci odorati radicis drachma vna, cum pari piperis pondere per aliquot dies sumpta. lib. 1. cap. 16.

Iuniperi baccæ potæ. lib. 1. cap. 87.

Laser cum lixiuio potum. lib. 1. cap. 78.

Leucacanthæ radix. lib. 3. cap. 19.

Lixiuium ex ficus cinere factum, cum cyatho aquæ recenter colatum potum, addito olei exiguo. lib. 1. cap. 145.

Origanum heracleoticum cum ficis esui datum. lib. 3. cap. 28.

Panacis heraclei succus. lib. 3. cap. 48.

Pulegium cum melle & aloe potum. lib. 3. cap. 30.

Rhapontici idem vsus & propinandi modus cum Agarico. lib. 3. cap. 2.

Rosmarini semen. lib. 3. cap. 72.

Sagapenum. lib. 3. cap. 79.

Scordij aridi farina cum nasturtio, melle & resina in eclegmate. lib. 3. cap. 108.

Serpyllum potum. lib. 3. cap. 39.

Spatulæ fœtidæ radix ex passo pota. lib. 4. cap. 22.

Sym-

Symphytum petræũ ex aceto mulſo potum. lib. 4. cap. 9.

Verbaſci decoctum potum. lib. 4. cap. 99.

Vinum è dauci radicibus. lib. 5. cap. 45.

Vinum ex panace. Ibid.

Vinum è ſaluia. Ibid.

Vinum ſcillinum. lib. 5. cap. 22.

Vinum tragoriganites. lib. 5. cap. 42.

Vitis alba: vide Bryonia.

Xylobalſamum potum ex aqua. lib. 1. c. 18.

Xyris: vide Spatula fætida.

MATHIOL. Serratula conuulſis vtiliter ex albo meraco potanda datur: potenter enim ſanguinem qui extra vaſa concreuit, diſſoluit. lib. 4. c. 1.

Ad fracta. CAP. DXIII.

DIOSCOR. Bulbus eſculentus fractis vtiliter illinitur. lib. 2. cap. 165.

Fuligo pictoria cum roſaceo cerato, fracta ad cicatricem perducit. lib. 5. cap. 139.

Lanæ ſuccidæ fractis oſsibus inter initia ſubueniunt, aceto, oleo, aut vino imbutæ. lib. 2. cap. 67.

Lentiſci decoctum fotu fracta oſſa ferruminat. lib. 1. cap. 75.

Myrti foliorum decoctu, fracta ferruminationi repugnantia vtiliſsimè fouentur. lib. 1. cap. 128.

Rhois ſemen ex aqua, fracta ab inflammatione vindicat. lib. 1. cap. 124.

Spatulæ fætidæ radix contra fracta efficax eſt. lib. 4. cap. 22.

Verbaſci decoctum fractis auxiliatur. libr. 4. cap. 99.

Vlmi foliorum corticis aut radicis decocto, ſi oſſa fracta foueantur, celerius ſoliduſcunt. lib. 1. cap. 95.

Vnguentum cyprinum conuenit fractis per ſe, vel cerato immiſtum. lib. 1. cap. 54.

Xyris: vide Spatula fætida.

MATHIOL. Aquifolij radicum decoctum oſſa fracta ferruminat. Id quod valentius præſtat radicum ipſarum cortex excoctus & illitus. libr. 1. cap. 104. & Comp. pag. 68.

Biſtorta Tormentillæ vires habet. libr. 4. capite 2.

Conſolida media: &

Conſolida minor, mirum in modum prodeſſe exiſtimantur fractis internis & externis corporis partibus lib. 4. cap. 9.

Herbæ paralyſis ſuccum tum potum, tum exterius illitum, fractis oſsibus vtilem eſſe tradunt. lib. 4. cap. 99.

Lapis quidam naſcitur in eo Rheni tractu, quem Germani die Bergſtraſſe vocant, circa Bernſtat oppidum, duobus à Rheno miliaribus, admirabilis ſanè facultatis ad oſsium fracturas: ſiquidem tametſi perfracta oſſa à chirurgicis non ante quadrageſimum diem ſanari ſoleant, compertum tamen eſt à compluribus in Germania, ea proculdubio ſanari triduo aut quatriduo huiuſce lapidis potu, ſeſquidrachmæ pondere ex rubro meraco, cùm manè tum veſperi hauſto: ſed interim

os fractum restaurare, æquare ac asserculis circumquaque munire operæ pretium est, & affectum locum illinire vnguento ex Geranij radicibus cœruleum florem gerentis, & lactentis suis axungia, siccatis prius radicibus & in puluerem tritis, & deinde ex axungia præscripta in mortarium exceptis. Extenditur enim super linteolo cera odorata imbuto, & fracto loco adalligatur. Germani hunc lapidem ab effectu appellant Beinbruch. lib. 5. cap. 109.

Lunaria minor mirè efficax intrinsecis atque extrinsecis fracturis sanandis. lib. 3. capite 135.

Ophris vniuersa planta præfertur ad fracturas sanandas. lib. 4. cap. 46.

Pilosella omnibus in vniuersum fracturis fert opem, sed præcipuè caluariæ. libr. 4. capite 10.

Primula veris: vide Herba paralysis.

Solidago: vide Consolida.

Symphyti maioris radices, ossium fracturas sanant, si contritæ imponantur, & stricta fascia ligentur. Comp. pag. 628.

Tiliæ ligni carbones in puluerem tusi, auxiliantur fractis. Comp. pag. 77.

Tormentillæ radicum puluis, ex symphyti maioris aqua potus, iuuat confractos, siquidem non solùm intrinsecas fracturas sanat, sed etiam sanguinem extra vasa concretum dissoluit. lib. 4. cap. 2.

Vincetoxici radices non desunt qui lau-

dibus efferant ad fractos, vbi dentur potandæ ex vino, aut ſymphyti maioris decocto. lib. 3. cap. 90.

Ad oſſa nudata corpore operienda.

CAP. DXIIII.

DIOSCOR. IRidis radices ſiccæ, nudata oſſa corpore operiunt. lib. 1. cap. 1.

Myrrha cum cochleæ carnibus illita, oſsibus nudatis medetur. lib. 1. cap. 67.

Panacis heraclei radix cum melle trita & illita, nudata oſſa corpore operit. lib. 3. c. 48.

Ad oſſa fracta extrahenda. CAP. DXV.

IDEM. ARiſtolochia rotunda oſsium ſquamas illitu adimit. lib. 3. cap. 4.

Bryoniæ radix infracta oſſa extrahit, trita & illita. lib. 4. cap. 176.

Euphorbij ſuccus ſquamas oſsium eadem die eximit: Verùm eo vtentes, neceſſe eſt linamentis aut ceratis cõmunire corpus, quo oſſa conueſtiuntur. lib. 3. cap. 80.

Fici groſsi cum ſylueſtris papaueris folijs, oſſa extrahunt. lib. 1. cap. 145.

Peucedani radicis farina ſquamas oſsium extrahit. lib. 4. cap. 76.

Vitis alba: vide Bryonia.

Xylobalſamum ſquamas oſsium extrahit. lib. 1. cap. 18.

Aculeos, ſpicula aliaq́ corpori infixa, extrahentia.

CAP. DXVI.

Acutæ

ACutæ ſpinæ radix illita, aculeos & ſpicula extrahit. lib. 1. cap. 105. DIOSCOR.

Anagallis adactos corpori aculeos extrahit. lib. 2. cap. 174.

Ariſtolochia rotunda aculeos & ſpicula extrahit. lib. 3. cap. 4.

Arundinis radix trita per ſe, aut cum bulbis ſuis illita, ſpicula aculeoſque corpore extrahit. lib. 1. cap. 97.

Bulbi omnes, ſpicula extrahunt. lib. 2. capite 165.

Cochleæ crudæ cum tegumentis impoſitæ, impactos corpori aculeos euocant. libr. 2. cap. 9.

Dictamni herba impactos pedibus reliquóue corpori aculeos, illitu refigit. libr. 3. capite 31.

Gladioli radix ſuperior cum thure illita, admiſto vino, ſpicula & aculeos è corpore extrahit. lib. 4. cap. 20.

Hormini ſemine extrahuntur aculei ex corpore. Idem effectus eſt herbæ illitæ. lib. 3. cap 128.

Lacertæ caput intritum & appoſitum, aculeos & omnia corpori infixa extrahit. libr. 2. cap. 58.

Narciſsi radix cum lolij farina & melle illita, infixa corpori extrahit. lib. 4. cap. 155.

Orminum: vide Horminum.

Oxyacantha: vide Acuta ſpina.

Propolis aculeos & omnia corpori infixa extrahit. lib. 2. cap. 77.

Pycnocomi ſemen cum polenta impoſitum, ſpicula adactosque corpori aculeos extrahit. lib. 4. cap. 169.

Siluri (piſcis) ſaliti caro illita, aculeos & infixa corpori ſpicula extrahit. lib. 2. cap. 26.

Spatula fætida, aculeos & ſpicula omnia, citra moleſtiam extrahit, adiecta floris æris tertia parte, & radicis centaurij ac mellis quinta. lib. 4. cap. 22.

Spina acuta: vide Acuta ſpina.

Tragij ſemen, folia, lachrymaque illita, ſpicula è corpore eijciunt: omnia quoque corpori impacta, euocant. Fama eſt, ſylueſtres capras ſagittis confoſſas, eius herbæ pabulo ſpicula excutere. lib. 4. cap. 44.

Xiphion: vide Gladiolus.

Xyris: vide Spatula fætida.

MATHIOL. Arundinis radix recens tuſa & illita, aculeos & alia corporibus infixa extrahit. Compend. pag. 57.

Eryngij radix illita ex melle, infixa corpori extrahit. lib. 3. cap. 21.

Pectinis veneris radix cum malua tuſa, corpori infixa extrahit. lib. 2. cap. 132.

Verbaſci ſemine ac folijs in vino decoctis, ac ſubinde tritis & impoſitis, omnia infixa corpori extrahuntur. lib. 4. cap. 99.

Narcotica ſiue ſtupefacientia, quorum vſus in ſecandis aut vrendis. CAP. DXVII.

DIOSCOR. LApide memphite trito & illito, tradunt, quæ vrenda aut ſecanda ſunt, ſine periculo

ulo obſtupeſcere, ita vt non ſentiant cruciatum. lib. 5. cap. 115.

Mandragoræ radices aliqui in vino ad tertias coquunt, & defæcatum ius ſeruant, cyathoque vno vtuntur in doloribus, & ante ſectiones, vſtionesque, ne ſentiantur. Item: fit citra coctionem vinum è cortice radicis ad hunc modum: Ternæ minæ in vini dulcis metretam conijciuntur. Dantur ex eo terni cyathi ijs qui ſecari aut amburi debent, ſiquidem nullo tunc afficiuntur dolore, ſed veterno quodam preſsi torpeſcunt. lib. 4. cap. 71.

Mandragoræ ſecunda ſpecie Medici vtuntur, cum ſcindendi vrendique neceſsitas adeſt. lib. 4. cap. 71.

Ad vulnera in genere. CAP. DXVIII.

DIOSCOR.

Aluga vulnera glutinat. lib. 3. cap. 157.

Aloe ſicca glutinandis vulneribus inſpargitur. lib. 3. cap. 22.

Althæa decocta in vino aut aqua mulſa, & per ſe cum imponitur tuſa, efficax eſt contra vulnera. lib. 3. cap. 146.

Amurca in cupreo vaſe ad craſsitudinem mellis decocta, vulneribus cum aceto, vino, aut mulſo commodè illinitur. lib. 1. cap. 120.

Anthyllis vulneribus medetur. libr. 3. capite 136.

Braſsicæ ſylueſtris folia illitu vulnera conglutinant. lib. 2. cap. 113.

Centaurij magni radix vulneribus prodeſt, nam recens tuſa, aut arida antè made-

facta, ea glutinat & coniungit. lib. 3. cap. 6.

Centaurij minoris herba recens tusa, suo illitu vulnera conglutinat. lib. 3. cap. 7.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Coccum infectorium ex aceto tritum vulneribus conuenienter illinitur. lib. 4. cap. 43.

Cochlearum carnes cum thure & myrrha illitæ, vulnera conglutinant. lib. 2. cap. 9.

Conyzę folia conuenienter vulneribus illinuntur. lib. 3. cap. 119.

Cupressi folia trita & imposita, vulnera conglutinant. lib. 1. cap. 86.

Cyclamini radix vulneribus ex aceto per se, aut cum melle medetur. lib. 2. cap. 158.

Dictamni succus, vulneribus ferro illatis infusus, præsentaneo est remedio. libr. 3. capite 31.

Equisetum alterũ cum aceto tritum, vulneribus remedio est. lib. 4. cap. 42.

Fel admisceri insueuit vulnerarijs emplastris. lib. 2. cap. 71.

Gentianæ radix imposita, vulneraria est. lib. 3. cap. 3.

Glutinum melle aut aceto madefactum, vulneribus prodest. lib. 3. cap. 85.

Glycyrrhizæ succus illitus vulneribus accommodatur. lib. 3. cap. 5.

Graminis radix trita, illitu vulnera conglutinat. lib. 4. cap. 28.

Lanæ succidæ subueniunt inter initia vulneribus, aceto, oleo aut vino imbutæ. lib. 2. capite 67.

Lilij folia condita vulneribus opitulantur. lib. 3. cap. 99.

Lonchitis altera vulneribus mirum in modum prodeſt. lib. 3. cap. 145.

Lycopſis radix cum oleo vulneribus medetur. lib. 4. cap. 24.

Opium cum aceto vulneribus proficit. lib. 4. cap. 60.

Palma vulnera glutinat illitu. lib. 1. c. 125.

Pix arida vulnerarijs medicaminibus commodè permiſcetur. lib. 1. cap. 81.

Polium illitum vulnera glutinat. libr. 3. capite 107.

Polycnemum recens aut aridum cum aqua vulneribus agglutinandis efficaciter illinitur, ſed quinto die ſolui debet. libr. 3. capite 92.

Polygonati radix vulneribus efficaciter illinitur. lib. 4. cap. 5.

Poterij radix tuſa, vulneribus glutinandis illinitur. lib. 3. cap. 15.

Quinquefolij folia cum melle & ſale vulneribus remedio ſunt. lib. 4. cap. 38.

Roſæ miſceri ſolent vulnerarijs antidotis. lib. 1. cap. 112.

Rubrica ſynopica vulnerarijs emplaſtris commiſceri ſolet. lib. 5. cap. 71.

Sarcocolla vulnera glutinat. lib. 3. cap. 83.

Scordiũ vulnera conglutinat. lib. 3. c. 108.

Senecio cum manna thuris vulneribus medetur. Eiuſdem pappi cum aceto illiti, idem munus præſtant. lib. 4. cap. 92.

Sideritidis primæ folia illita, ſuapte vi vulnera ſine inflammationis periculo iungunt. lib. 4. cap. 29.

Sideritidis alterius ſeminis foliorumque vis ad vulnera præcipua eſt. lib. 4. cap. 30.

Smyrnij radix vulnera ad cicatricem perducit. lib. 3. cap. 65.

Spongiæ recentes ſine pinguedine vulnerariæ ſunt. lib. 5. cap. 96.

Sycomori ſuccus recens vulnera conglutinat. lib. 1. cap. 144.

Verbaſci (cuius flores aurei) folia ex aceto vulneribus medentur. lib. 4. cap. 99.

Verbenacæ folia vulnera glutinant. lib. 4. cap. 55.

Viticis ſemen cum folijs vulneribus medetur. lib. 1. cap. 116.

Vlmi folia trita, vulnera glutinant, ſed multò magis corticis tilia, ſi faſciæ loco intorqueatur. lib. 1. cap. 95.

MATHIOL. Alchimilla extrinſeca vulnera glutinat. Expetitur Germanis chirurgicis, miriſque laudibus celebratur: quippe qui eam felici ſucceſſu vulnerarijs potionibus admiſceant. lib. 4. cap. 115.

Aparines ſiccæ farina, vulnera glutinat. lib. 3. cap. 88.

Auriculam vrſi præferunt ad vulnera tàm intus ſumptam, quàm exterius illitam. libr. 4. cap. 9.

Biſtortæ radices vulnera glutinant. libr. 4. cap. 2.

Che-

Chelidonij maioris totius plantæ puluis vulnera ſanat. lib. 2. cap. 176.

Clematis vtiliter additur vulnerarijs emplaſtris & potionibus. lib. 4. cap. 7.

Conſolidam minorem, vbi vulnera glutinare ſit opus, vſurpant. lib. 4. cap. 9.

Cyani maioris ſuccus vulnera glutinat. lib. 2. cap. 125.

Flos ſolis vulnera facilè glutinat. lib. 3. capite 50.

Fragariæ folia & radix vulnera ſanant. lib. 4. cap. 38.

Geranium quartum, vulneraria eſt herba, & præſertim radix tam in potionibus addita, quàm exterius admota. Comp. pag. 539.

Gratiola vulneribus celeriter medetur, trita & ſuperpoſita. lib. 3. cap. 26.

Herbæ paralyſis herba ipſa, aut flores, aut radices, tuſæ & illitæ, vulnera ſanant. libr. 4. cap. 99.

Hyperici floribus & ſemini mira facultas ineſt ad vulnera omnia ſananda, præter ea quæ in capite ſunt. Ideoque oleum in quo flores diu, atque ſemine prægnantes ſiliquæ maceratæ fuerint, diuque inſolatæ, mirificè recentia vulnera ſanat, ſed perquam bellè id efficit, ſi cum laricæ aut abiegnæ lachrymæ oleo miſceatur. lib. 3. cap. 156.

Iridis radix vulnerarijs medicamentis immiſta, ſarcotica eſt. lib. 1. cap. 1.

Larix: Reperitur in annoſis Laricum caudicibus prope medullam ipſam pannum

quoddam albicans, quandoque cubiti amplitudine, corio ex quo chirotecæ conficiuntur, adeò persimile, vt vix alterum ab altero discerni possit, quo incolę vtuntur ad vulnera glutinanda. lib. 1. cap. 74.

Lunaria minor mirè efficax vulneribus glutinandis. lib. 3. cap. 135.

Ophris vniuersa planta præfertur ad vulnera glutinanda. lib. 4 cap. 146.

Pes leonis: vide Alchimilla.

Pilosella vtiliter additur in vulnerarijs emplastris & vnguentis. lib. 4. cap. 10.

Pirola ad vulnera glutinanda plurimum præstat vsum apud Germanos. lib. 4. cap. 16.

Potentilla bellè vulnera conglutinat. libr. 4. cap. 37.

Primula veris: vide Herba paralysis.

Pulmonariam illam, quæ in arborum caudicibus nascitur, nō desunt qui laudibus efferant ad vulnera sananda. lib. 4. cap. 48.

Pulsatillæ aqua è folijs distillata, vulnera sanat. Comp. pag. 359.

Solbastrellæ herba vulnera sanat. libr. 4. cap. 45.

Solidago: vide Consolida.

Stellaria: vide Alchimilla.

Tiliæ cortex commansus ac inde illitus, vulneribus glutinandis efficax est. libr. 1. capite 108.

Tormentillæ radices vulnera glutinant. lib. 4. cap. 2.

Trinitas herba maximè probatur recen-

tio

ioribus medicis ad vulnera conglutinanda, tam exterius illita, quàm interius sumpta, in quem vsum puluerem dimidij cochlearis mensura ex vino austero propinant. libr. 3. capite 106.

Virga aurea glutinandis vulneribus, tam intra in corpus sumpta, quàm exterius illita, efficax admodum est medicamentum. lib. 4. capite 31.

Ad vulnera recentia. CAP. DXIX.

DIOSCOR.

ARum Dracunculi vires habet. libr. 2. capite 162.

Clymeni folia trita, aut siliquæ recentibus vulneribus impotæ, ea ad cicatricem perducunt. lib. 4. cap. 12.

Dracunculi maioris folia, sunt qui recentibus vulneribus imposuere. lib. 2. cap. 160.

Dracunculi minoris folia, recentibus vulneribus linamentorum vice conuenienter imponuntur. lib. 2. cap. 161.

Lilij succus adiecto melle aut aceto in ęreo vase coquitur conuenienti medicamento ad recentia vulnera. lib. 3. cap. 99.

Polygoni: siue

Sanguinariæ folia, recentibus vulneribus illinuntur. lib. 4. cap. 4.

Spongię recentes sine pinguedine ex aqua vel posca impositæ, recentia vulnera conglutinant. lib. 5. cap. 96.

Symphyti maioris radices illitæ, recentia vulnera conglutinant. lib. 4. cap. 9.

Symphytum petræum vulnera recentia conglutinat & illitu cohibet. lib. 4. cap. 9.

MATHIOL. Abietis lachryma vulneribus recentibus maximum affert præsidium, quòd non solùm glutinat, sed & mundat, & sarcotica habetur. lib. 1. cap. 74.

Aparines succum magnifaciunt quidam ad recentia vulnera glutinanda. libr. 3. capite 88.

Balsaminæ folia, vulnera recentia glutinant. lib. 4. cap. 177.

Barbula hirci glutinat recentia vulnera, si foliorum succus, vel eius stillatitia aqua splenijs & attritis linteolis superponatur. lib. 2. cap. 137.

Bursæ pastoris herbæ succus recentia vulnera glutinat. lib. 2. cap. 150.

Eupatorij vulgaris flores illiti, vulnera recentia sanant. lib. 4. cap. 37.

Geranij secundi folijs vtuntur ad recentia vulnera sananda. Comp. pag. 537.

Helxine: vide Parietaria.

Hirci barbula: vide Barbula hirci.

Humor in vlmi folliculis contentus, vitreo vase exceptus, sepelitur in terra aut fimo vigintiquinque diebus, ore diligenter obturato, & collocato vasis fundo super salis communis strato. Fit enim hoc tempore, vt fæx subsideat, & liquor clarissimus supernatet. Is ad vulnera recentia conglutinanda adeò efficax est, vt dictu mirum sit, quàm bellè celeriterque id præstet, si cum splenijs au-

con-

[c]onfractis linteolis applicetur. lib. 1. cap. 95.

Ilex præter glandes, pilulas quasdam ru-[b]entes gignit, quæ tritæ cum aceto, vulneri-[b]us recentibus vtiliter imponuntur. libr. 1. [ca]p. 121.

Larigna è resina fit oleum & aqua distilla-[t]orio vase, ad recentia vulnera conglutinan-[d]a plurimum præstans. lib. 1. cap. 74.

Lingua serpentina maximè præstat ad re-[c]entia vulnera conglutinanda. lib. 2. cap. 161.

Mespili folia sicca in puluerem aspersa re-[c]entia vulnera glutinant. lib. 1. cap. 133.

Nummularia illita recentia vulnera gluti-[n]at. Idem præstat eiusdem succus. Comp. [p]ag. 679.

Oleum in quo Hyperici flores atque sili-[q]uæ semine prægnantes, diu maceratæ fue-[r]int diuque insolatæ, mirificè recentia vul-[n]era sanat: sed perquàm bellè id efficit, si cum [l]aricæ aut abiegnæ lachrymæ oleo miscea-[t]ur. lib. 3. cap. 156.

Ophioglosson: vide Lingua serpentina.

Parietariæ magna vis est ad vulnera recen-[t]ia sananda, siquidem si recens semicontusa vulneri adalligetur, & tertia die soluatur, non erit opus alio vti medicamento. libr. 4. cap. 81.

Pilosellæ succus recentia vulnera gluti-nat. lib. 4. cap. 10.

Rosmarini coronarij sicci farina, recentia vulnera glutinat: verùm operæ pretium est ea prius vino, in quo ipsum fuerit coctum,

abluere, & deinde farinam inspergere. libr. 3. capite 73.

Terebinthina resina vulnera recentia glutinat. lib. 1. cap. 77.

Vermes terreni prius vino albo eloti, ac per se absque oleo vase vitreo excepti, operculato vasis ore, ne quid expirare possit, in balneum calentis aquæ immerguntur, tamdiuque effervescere permittuntur, donec in liquorem oleo similem vertantur. præferunt quidam hoc, quod maxime præstet neruorum & intestinorum vulneribus glutinandis: quod longè efficacius efficit, si factitio balsamo (cuius præparatio suprà cap. 259. tradita est) fuerit admistum, aut oleo, quod vitreis organis è larigna siue abiegna lachryma elicitur. nanque his additis vniuersa corporis recentia vulnera breui tempore glutinat, ijs exceptis, quæ capiti inferuntur. libr. 2. cap. 61.

Vinum quod è crespini fructu post vindemias exprimitur, vulnera recentia in carnis superficie glutinat. lib. 1. cap. 105.

Viticella: vide Balsamina.

Vitreola: vide Parietaria.

Ad vulnera cruenta. CAP. DXX.

DIOSCOR. Acetum cruentis vulneribus inditur. lib. 5. cap. 17.

Achilleæ coma trita, sanguinolenta glutinat, & ab inflammationum periculo tuetur. lib. 4. cap. 32.

Acida

Acida muria ſanguinis fluxiones poſt exciſos calculos ſiſtit, ſi ſtatim calida in vulnus inijciatur. lib. 5. cap. 19.

Cupreſſi folia trita & impoſita, vulnera conglutinant, ſanguinem ſupprimunt. lib. 1. cap. 86.

Cytini, id eſt, mali punici flores, ſanguinolenta glutinant. lib. 1. cap. 127.

Equiſeti folijs tritis illitis ſanguinolenta vulnera glutinantur. lib. 4. cap. 42.

Glaſti: ſiue

Iſatis folia illita, cruenta vulnera glutinant. lib. 2. cap. 180.

Lyſimachiæ ſuccus vulnerũ cruorem cohibet. lib. 4. cap. 3.

Malicorium, id eſt, aſperum mali punici putamen, cytinorum præbet vſum. lib. 1. capite 127.

OEnanthe ſanguinolenta vulnera, cataplaſmate trita cum melle, croco, myrrha & roſaceo ab inflammatione vindicat. libr. 5. capite 5.

Salicaria: vide Lyſimachia.

Saluia vulnerum ſanguinem cohibet. lib. 3. cap. 34.

Sideritidis tertiæ vis eſt, vt quamuis recenti vulneri impoſita, ſanguinem ſupprimat. lib. 4. cap. 31.

Terra eretria ſanguinolenta conglutinat. lib. 5. cap. 128.

Thus cruenta vulnera glutinat. libr. 1. capite 70.

MATHIOL. Bistortæ radices sanguinem è vulneribus manantem cohibent, superasperso earũ puluere. lib. 4. cap. 2.

Gossipij lanugo vsta sistit sanguinis profluuia, & præsertim in vulneribus. libr. 2. capite 96.

Muscus arboreus sanguinem è vulneribus manantem compescit, impositus arcteque adalligatus. Comp. pag. 23.

Tormentillæ radices sanguinem è vulneribus manantem superasperso earum puluere cohibent. lib. 4. cap. 2.

Veronica cruentis medetur vulneribus. lib. 3. cap. 25.

Xylon: vide Gossipium.

Ad vulnera ab arundine illata. CAP. DXXI.

DIOSCOR. Filicis maris radix, & potu & illitu cum axungia, vulneribus sagitta arundinea factis, est auxilio. Cuius rei talis fertur probatio: peribit filix, quam per ambitum sata copiosior arundo coronet, & contrà euanescens abibit arundo, quam obsepiens multa filix in orbem cinxerit. lib. 4. cap. 178.

Ad vulnera vetera. CAP. DXXII.

IDEM. Verbenacæ folia, vulnera vetera ex melle ad cicatricem perducunt. lib. 4. cap. 55.

Vide plura cap. 531. de vlceribus veteribus.

Ad vulnera syderata. CAP. DXXIII.

IDEM. Portulaca, vulneribus quæ ad syderationem spectant, ex polenta illinitur. libr. 2. cap. 117.

Ad

Ad vulnera intrinseca. CAP. DXXIIII.

ALchimilla efficax eſt pota ſanandis inter- MATHIOL.
nis viſcerum vulneribus. lib 4. cap. 115.

Auricula vrſi medetur interinſecis quibuſ-
cunque vulneribus, tum herba ipſa deuora-
ta, tum in potionibus addita. Cōp. pag. 633.

Biſtorta Tormentillæ vires habet. libr. 4.
capite 2.

Conſolida media: &

Conſolida minor, vtiliter dantur potandę
his qui interna inteſtináue vulnera accepe-
runt, nanque illa ſint vel exterius vel interius
illata, mirificè ſanant. lib. 4. cap. 9.

Dentariæ minoris radix præſtat ad inter-
na vulnera, ex aqua equiſeti drachmæ pon-
dere ſumpta. Comp. pag. 631.

Diapenſia Germaniæ chirurgici maximè
vtuntur ad intrinſeca vulnera, eius puluerem
vel decoctum potui exhibentes. lib. 4. c. 38.

Dictamni albi radix vtiliter additur in po-
tionibus internorum vulnerum. lib. 3. c. 33.

Eupatorij herba additur in potionibus
quæ ad intrinſeca parantur vulnera. Comp.
pag. 680.

Geranium illud, quod herbariorum non-
nulli Momordicam nuncupant, præferunt in
potionibus ad interna vulnera conglutinan-
da. lib. 3. cap. 114.

Hederam terreſtrem vulneratis viſceribus
auxiliari in potionibus, plerique cenſent, id
propriæ facultati aſcribentes. Huic ij addere
ſolent, rubiæ & albi dictamni radices, quin-

Tt 3

Agrimoni
liverwort

etiam betonicam, pilosellam, sanguisorbam, pentaphyllum, bistortam, stellariam, equisetum, virgam auream, tormentillam, & brassicam rubram, & ex his omnibus in albo vino decoctis potiones parant, adduntque rhodomellis quod sufficit ad potũ dulcedine conciliandum. Huiusce medicamẽti internè vulneratis exhibere solent ternas vncias, magno quandoque auxilio. lib. 2. cap. 175.

Pes leonis: vide Alchimilla.

Phu additur in potionibus vulnerum intrinsecorum magno iuuamento. lib. 1. c. 10.

Pilosella vtiliter additur in potionibus intrinsecorum vulnerum. lib. 4. cap. 10.

Pirolæ vis est exiccare, adstringere & agglutinare, quo fit vt ad vulnera glutinanda plurimum præstet vsum apud Germanos. Namque non solum illita folia, aut eorum succus vnguentis vulnerarijs additus aut per sese recentia vulnera sanant, sed etiam eorum decoctum ex vino potum, ea quoque curat, quæ in thoracis cauitatem in viscera aut intestina penetrarint. Mira sanè vis est in huiusmodi potionibus. Parantur enim non ex hac sola planta, sed ex multis alijs ex vino & aqua simul decoctis, nempe ex pirola ipsa, alchimilla, betonica, fragaria, equiseto, agrimonia, caryophyllata, tormentilla, vinca peruinca, pimpinella quam sanguisorbam vocant, pilosella, virga aurea, & symphyti maioris & rubiæ radicibus. Eiusmodi enim potionibus vidi ego, cùm thoracis tum inte-

stino

inorum vulnera sanari, quæ lethalia & nul- prorsus auxilio curari censebant: quo fit hæc chirurgicis grata esse debeant. libr. 4. apite 16.

Sanicula vtuntur in potionibus, ad intera vulnera, præsertim ad ea, quæ in thoracis auitatem penetrauerint. lib. 4. cap. 9.

Solidago media: &

Solidago minor, vtiliter dantur potandæ ijs, qui interna intestinaue vulnera acceperint, nanque illa sint vel exterius vel interius illata, mirificè sanant. lib. 4. cap. 9.

Stellaria: vide Alchimilla.

Tormentillæ radices vulnera glutinant, præsertim quæ in intestinis & visceribus fuerint illata, non modò ipsis vulneribus illitæ, sed & in potionibus haustæ. libro quarto capite 2.

Virgam auream chirurgici in Germania, alijs quibusdam additis, ijs feliciter potandam exhibent, quibus intrinsecus inflicta sint vulnera, quinetiam eam in vnguenta quæ ad id conficiuntur, vtiliter addunt. libr. 4. cap. 31.

Ad vulnerum inflammationes.

CAP. DXXV.

Achilleæ coma trita, sanguinolenta glutinat, & ab inflammationũ periculo tuetur. lib. 4. cap. 32. DIOSCO

Ærugo vulnera ab inflammatione tuetur. lib. 5. cap. 52.

Aranei tela impoſita, vulnera quæ ſummam cutem occuparunt, ab inflammationis iniuria vindicat. lib. 2. cap. 57.

Fabarum lomentum per ſe, & cum polenta illitum, inflammationes quas vulnus excitauit, mitigat. lib. 2. cap. 98.

Fimum armentariæ bouis, ſi recens admouetur, vulnerum inflammationes mitigat: folijs autem inuoluitur, & calfactum cinere feruenti ſuperponitur. lib. 3. cap. 73.

Fimum humanum illitum, vulnera ab inflammatione vindicat, & obiter intumeſcere non patitur, ſed ea ſtatim glutinat. libr. 3. capite 73.

Lonchitis altera, vulneribus mirum in modum prodeſt, in eiſque inflammationem excitari non patitur. lib. 3. cap. 145.

Millefolium vulnera recentia ab inflammatione vindicat, ſi vel viride, vel ſiccum ex aceto oblinitur. lib. 4 cap. 110.

OEnanthe ſanguinolenta vulnera cataplaſmate, trita cum melle, croco, myrrha, & roſaceo ab inflammatione vindicat. libr. 5. capite 5.

Piceæ: &

Pini folia trita & illita, vulnera ab inflammatione vindicant. lib. 1. cap. 74.

Stratiotes aquatici folia, vulnera quæ inflammationem minantur, intumeſcere non ſinunt. lib. 4. cap. 97.

MATHIOL. Balſaminæ fructus exempto ſemine inſolantur diu in oleo omphacino, aut eodem oleo

eo macerantur in calentis aquæ balneo, aut equino calente fimo, fitque inde oleum præstantissimum ad arcendas vulnerum inflammationes. lib. 4. cap. 177.

Caphura circumlitionibus imponitur ad arcendas tam vulnerum quàm vlcerum inflammationes. lib. 1. cap. 75.

Ligustri è floribus oleum paratur, ijs in oleo insolatis, quod plurimum præstat ad vulnerum inflammationes. lib. 1. cap. 107.

Maluæ è folijs cum salignis frondibus tritis, fit præstantissimum emplastrum ad vulnerum & alias quascunque inflammationes. lib. 2. cap. 111.

Viticella: vide Balsamina.

Ad vulnerum cicatrices abolendas.

CAP. DXXVI.

MATHIOL.

Balsaminæ fructus exempto semine macerantur oleo amygdalino dulci, aut è semine lini expresso, in calentis aquæ balneo aut equino calente fimo, addita ad vnamquanque olei libram, liquidæ vernicis vncia. Hoc medicamentum vulnerum cicatrices tum attenuat, tum etiam prorsus delet. libr. 4. cap. 177.

Oleum è myrrha, cuius vsus est ad tollendas vulnerum cicatrices, hoc modo paratur: Decoquuntur oua gallinarum, quousq; dura fiant, deinde secantur secundum longitudinem in duas partes æquales, & exemptis vitellis replentur myrrhæ puluere, condun-

turque in humido loco, donec myrrha liquescat in oleum. lib. 1. cap. 67.

Viticella: vide Balsamina.

Ad vlcera in genere. CAP. DXXVII.

DIOSCOR. AEs vstum vlcera purgat & ad cicatricem perducit. lib. 5. cap. 47.

Æris squama vlcera ad cicatricem perducit. lib. 5. cap. 49.

Ærugo vlcera ex oleo ceraque ad cicatricem perducit. lib. 5. cap. 52.

Aloe vlcera ad cicatricem perducit cohibetque. lib. 3. cap. 22.

Anonidis radicum cortex margines vlcerum erodit. lib. 3. cap. 18.

Antimonium vlcera ad cicatricem perducit. lib. 5. cap. 59.

Argenti recrementũ in medicamenta additur, quæ cicatricem obducunt. lib. 5. c. 61.

Argenti spuma vlcera ad cicatricem ducit. lib. 5. cap. 62.

Calx viua quibusdam alijs immista, vt adipi, oleo, concoquendi vim assumit, mollit, dissipat, & vlcera ad cicatricem perducit, lib. 5. cap. 91.

Cerussæ vis est vlcera ad cicatricem perducere. lib. 5. cap. 63.

Cyclamini radix in oleo vetere feruefacta, illito oleo vlcera ad cicatricem perducit. lib. 2. cap. 158.

Fæx vini vlcera ad cicatricem perducit. lib. 5. cap. 90.

Fœnum

Fœnum græcum viride cum aceto vtilissimum imbecillibus locis & vlcera sentientibus. lib. 2. cap. 95.

Hederæ folia in vino decocta, illinuntur omnium vlcerum generi, etiamsi cacoethe sint. lib. 2. cap. 175.

Indicum purgat & reprimit vlcera. libr. 5. capite 67.

Lanarum crematarum cinis, vlcera ad cicatricem perducit. lib. 2 cap. 67.

Lapis morochthus cerato exceptus, vlcera quæ fiunt in teneris corporis partibus, ad cicatricem perducit. lib. 5. cap. 109.

Lapis phrygius vlceribus crustas quadantenus inducit. lib. 5. cap. 98.

Lilij radix inassata & ex rosaceo trita vlcera cicatrice obducit. lib. 3. cap. 99.

Lithargyrus: vide Argenti spuma.

Medullę omnes vlcera explent. lib. 2. c. 70.

Molybdena vlcera ad cicatricem perducit. lib. 5. cap. 60.

Myrti seminis in vino decocti ius, vlcera in extremis membris nata sanat. lib. 1. cap. 128.

OEsypum vlcera explet. lib. 2. cap. 67.

Olęæ syluestris foliorum succus vlcera sistit. lib 1. cap. 118.

Palmularum nuclei vlcera ad cicatricem perducunt. lib. 1. cap. 125.

Panacis asclepij flores & semina, auxiliarem vim habent contra vlcera, si trita cum melle imponantur. lib. 3. cap. 49.

Piceæ: &

Pini cortex prodeſt vlceribus ſummum corpus occupantibus, cum ſpuma argenti & manna. Item: Vlcera delicatulorum acrimoniam recuſantium, cerato myrtino exceptus, ad cicatricem perducit. lib. 1. cap. 74.

Plumbago: vide Molybdæna.

Pompholyx inter medicamenta numeratur, quæ leniter cruſtas obducunt. lib. 5. capite 46.

Stibium: vide Antimonium.

Stratiotes millefolium eximij vſus ad vlcera vetera & recentia. lib. 4. cap. 88.

Terra fornacum Teſtarum vires habet. lib. 5. cap. 136.

Teſtæ fornaceæ vehementer toſtæ cruſtas vlceribus obducunt. lib. 5. cap. 135.

MATHIOL. Aparines ſiccæ farina vlcera ſanat. libr. 3. capite 88.

Aquæ aluminoſæ magno iuuamento conferunt exterioribus totius corporis exulceratis particulis, ijsq́ue præſertim quæ defluxionibus tentantur. lib. 5. cap. 14.

Chelidonij maioris totius plantæ puluis vlcera ſanat. lib. 2. cap. 176.

Eupatorij vulgaris flores illiti, vlcera ſanant. lib. 4. cap. 37.

Fragariæ folia & radix vlcera ſanant. libr. 4. cap. 38.

Geranij ſecundi folijs vtuntur ad vlcera ſananda. Comp. pag. 537.

Herba Kunigundis: vide Eupatorium vulgare.

Ligno-

Lignorum veterum & contabefactorum caries vlcera expurgat solidatque, & eadem serpentia sistit. Quod eo præstat efficacius, si ex lignis arborum colligatur, quæ tum adstringendi, tum etiam abstergendi vim possident, quo fit vt ligni guaiaci caries cæteris hac in re facilè præstat, quippe quæ non modo vlcera quæ contumacia non sunt, sed & quæ cacoethe dicuntur, quæque gallica peste contracta sunt, sanat. lib. 1. cap. 96.

Oleum quod è vitellis ouorum diu in sartagine frixis elicitur, vlcerum dolores mitigat. lib. 2. cap. 44.

Potentilla vlcera sanat. lib. 4. cap. 37.

Serratula in vino decocta ac deinde illita, vlcera mirificè mundat & carne explet, & ad cicatricem perducit. lib. 4. cap. 1.

Solbastrellæ herba vlcera sanat. lib. 4. capite 45.

Tamarindi faciunt contra omnes cutaneas exulcerationes, quæ à sanguine præassato emersere. lib. 1. cap. 126.

Ad vlcera intrinseca. CAP. DXXVIII.

VInum picatū exulcerationibus in altum recedentibus vtile. lib. 5. cap. 39. DIOSCOR.

Vinum resinatum altis exulcerationibus infunditur. lib. 5. cap. 36.

Vinum strobilites eandem vim habet. lib. 5. cap. 37.

Angelicæ radicis decocto ex aqua vel vino sanantur interna viscerū vlcera. libr. 4. c. 111. MATHIOL.

Ad vlcera humida. CAP. DXXIX.

FIlicis fœminæ radicis farina humidis vlceribus & cicatrici repugnantibus inſpargitur. lib. 4. cap. 179.

Myrti folia trita & ex aqua illita, humidis vlceribus & partibus omnibus fluxione laborantibus proſunt. lib. 1. cap. 128.

Plantaginis folia vim habent exiccatoriam, conſtringentem, quare omnibus malignis vlceribus, & fluxionibus oportunis, illita proſunt. lib. 2. cap. 119.

Spongiæ recentes ſiccæ & vacuæ, ſenilia vlcera, & quæ fluxione laborant, aut cuniculatim exedunt, impoſitu ſiccant. lib. 5. c. 96.

Vinum lentiſcinum: &

Vinum terebinthinum, omnia vlcera fluxionibus obnoxia, fotu ad cicatricem perducunt. lib. 5. cap. 33.

MATHIOL. Fumariæ alteræ (quæ ariſtolochia rotunda falsò vocatur) radicis farina, manantia quælibet vlcera exiccat & mundat. Comp. pag. 806.

Ad vlcera putrida. CAP. DXXX.

DIOSCOR. ACHillea arida cōtuſa, & cum melle miſta (vt Crateuas affirmat) vlcera purgat. lib. 4. cap. 32.

Acida muria ad vlcera putrida fotu prodeſt. lib. 5. cap. 19.

Ærugo ſordida vlcera purgat cum melle cocta. lib. 5. cap. 52.

Æs vſtum. lib. 5. cap. 47.

Alu-

Lolium molitum, cum raphano & ſale lib. 2. cap. 93.

Lycium. lib. 1. cap. 114.

Marrubij folia cum melle illita. Item: ſuccus folijs expreſſus & ſole coactus. lib. 3. capite 102.

Mel. lib. 2. cap. 75.

Meliſſa: vide Apiaſtrum.

Narciſsi radix cum eruo & melle. libr. 4. cap. 155.

Oleæ ſylueſtris folia. lib. 1. cap. 118.

Oleæ colymbades tritę. lib. 1. cap. 118.

Oleum picinum Picis liquidæ vires habet. lib. 1. cap. 79.

Onagra illita. lib. 4. cap. 113.

Opobalſamum. lib. 1. cap. 18.

Peucedani radicis farina. lib. 3. cap. 76.

Pix liquida cum melle vlcera purgat, quin & cum vua paſſa & melle, putrida vlcera emarginat diſrumpitque lib. 1. cap. 78.

Plantaginis folia. lib. 2. cap. 119.

Pompholyx. lib. 5. cap. 46:

Pſyllium: vide Pulicaria.

Pulegij viridis contrita herba ex aceto impoſita. lib. 3. cap. 30.

Pulicaria herba cum adipe lib. 4. cap. 65.

Roſmarini radices ſiccæ cum melle. libr. 3. cap. 72.

Sabinæ folia cum melle. lib. 1. cap. 88.

Sacræ herbæ folia. lib. 4. cap. 56.

Saluia. lib. 3. cap. 34.

Teſticuli ſecundi, qui ſerapias vocatur, radix. lib. 3. c. 125.

Thu-

Lignorum veterum & contabefactorum caries non prorsus negligenda est, cùm tanta facultate polleat, vt vlcera expurget, sordesque, & eadem serpentia sistat. Quod eò præstat efficacius, si ex lignis arborum colligatur, quæ tum adstringendi, tum etiam abstergendi vim possident. Quo fit vt ligni Guaiaci caries cæteris hac in re facilè præstet. lib. 2. cap. 96. MATHIOL.

Sabina cum melle, nigra & sordida vlcera purgat. Comp. pag. 42.

Securidacæ farina, putrida vlcera abstergit. lib. 3. cap. 129.

Terebinthina resina vlcera purgat. libr. 1. capite 77.

Ad vlcera vetera. CAP. DXXXI.

ACHilleæ tota planta (vt affirmat Crateuas) contusa cum axungia veteri, anti- DIOSCOR.

qua vlcera quæ difficulter cicatricem admittunt, ſanat. lib. 4. cap. 32.

Auchuſæ primo loco deſcriptæ radix, ad vetera vlcera ex oleo & cera efficax eſt. lib. 4. capite 23.

Aſtragali radix vetuſtis vlceribus ſicca efficaciter inſpargitur. lib. 4. cap. 56.

Braſsicæ ſuccus prodeſt vlceribus vetuſtis illitus. lib. 2. cap. 113.

Capparis radicis aridus cortex, vlcera omnia vetera, ſordida, & quæ occaluerunt expurgat. lib. 2. cap. 169.

Centaurij minoris herba recens tuſa, vetera vlcera purgat & cicatrice obducit. lib. 3. capite 7.

Chamædrys cum melle trita, vetera vlcera purgat. lib. 3. cap. 96.

Ciſti flores cum cerato. lib. 1. cap. 109.

Hederæ nigræ folia in vino decocta. lib. 2. capite 175.

Lapidis aſij flos ſiccatus, vetera vlcera & cicatrici repugnantia ſanat. lib. 5. cap. 99.

Lilij ſuccus adiecto melle aut aceto in æreo vaſe coctus. lib. 3. cap. 99.

Omphacium cum aceto. lib. 5. cap. 6.

Panacis heraclei radix. lib. 3. cap. 48.

Perſonatæ folia. lib. 4. cap. 102.

Peucedani radicis farina. lib. 3. cap. 76.

Plantaginis folia, vlcera vetera & inæqualia cicatrice obducunt. lib. 2. cap. 119.

Potamogeton contra veterum vlcerum nomas vtile. lib. 4. cap. 96.

Scor-

Scordium vetera vlcera purgat, & ex mel-
ad cicatriçem perducit. lib. 3. cap. 108.
Sordes gymnasiorum parietibus simula-
isque deratæ. lib. 1. cap. 31.
Spongiæ recentes siccæ & vacuæ imposi-
:. lib. 5. cap. 96.
Stratiotes millefolium. lib. 4. cap. 98.
Thalictri folia trita. lib. 3. cap. 93.
Trissago: vide Chamædrys.
Viscum cum thure. lib. 3. cap. 87.
Veronica medetur diuturnis vlceribus. MATHIOL.
b. 3. cap. 25.
Vinum quod è crespini fructu post vinde-
ias exprimitur, vlcera vetera desiccat. lib. 1.
apite 105.

Ad vlcera caua. CAP. DXXXII.

Amylum contra caua vlcera efficax est. lib. DIOSCOR.
2. cap. 94.
Argenti spuma caua explet. lib. 5. cap. 62.
Aristolochia rotunda cum iride & melle
lita. lib. 3. cap. 4.
Cadmia, caua explet. lib. 5. cap. 46.
Cerussæ vis est explere. lib. 5. cap. 63.
Corallium. lib. 5. cap. 97.
Iridis radices siccæ. lib. 1. cap. 1.
Lapidis asij flos siccatus, cum melle. libr.
cap. 99.
Lapis schistus muliebri lacte perfusus. lib.
cap. 102.
Lentisci decoctum fotu. lib. 1. cap. 75.
Lithargyrus. lib. 5. cap. 62.

Medullæ omnes. lib. 2. cap. 70.
Molybdæna. lib. 5. cap. 60.
Ochra cum cerato. lib. 5. cap. 68.
Oleum picinum. lib. 1. cap. 79.
Pix arida. lib. 1. cap. 81.
Pix liquida. lib. 1. cap. 78.
Plumbago. lib. 5. cap. 60.
Plumbarius lapis. lib. 5. cap. 58.
Plumbi recrementum. lib. 5. cap. 57.
Plumbum elotum. lib. 5. cap. 55.
Plumbum vstum. lib. 5. cap. 56.
Pompholyx. lib. 5. cap. 46.
Pumex. lib. 5. cap. 84.
Stibium. lib. 5. cap. 59.
Terra eretria. lib. 5. cap. 128.
Thus. lib. 1. cap. 70.
Thuris cortex. lib. 1. cap. 71.
Thuris fuligo. lib. 1. cap. 73.
Thuris manna. lib. 1. cap. 72.
Vnguentum elatinum. lib. 1. cap. 43.
Vnguentum œnanthinum. lib. 1. cap. 45.
Corall Vnguentum rosaceum. lib. 1. cap. 42.

MATHIOL. Coralij cinis vlcera caua explet. libr. 5. capite 97. ful of holes,

Ad vlcera cuniculosa. CAP. DXXXIII.

DIOSCOR. Spongiæ recentes siccæ & vacuæ, vlcera quæ cuniculatim exedunt, impositu siccant. lib. 5. cap. 96.

MATHIOL. Caryophyllatæ succum admista ærugine, recentiores cuniculosis contumacibusq; vlceribus vtiliter inijciunt. lib. 4. cap. 17.

Hede-

Hederæ terreſtris ſuccus cum ærugine mi-
us, vtiliter inſtillatur cuniculoſis vlceribus.
b. 2. cap. 175.

Ad vlcera ſerpentia & depaſcentia.
CAP. DXXXIIII.

Caciæ ſuccus valet ad vlcera quæ ſer- punt. lib. 1. cap. 115. DIOSCOR.

Acetum cum aliquo conuenienti ad vlce- a ſerpentia efficax eſt. lib. 5. cap. 17.

Aiuga cum melle, vlcera quæ ſerpunt, co- ibet. lib. 3. cap. 157.

Alumen cum duabus partibus ſalis valet d vitia quæ paſcunt. lib. 5. cap. 82.

Amygdalæ amaræ cum melle ſanant vlce- a quæ ſerpunt. lib. 1. cap. 139.

Aſphodeli radices in vini fæce decoctæ, lceribus depaſcentibus auxiliantur. libr. 2. ap. 164.

Betæ folijs crudis vlcera depaſcentia illi- ii prodeſt. lib. 2. cap. 116.

Braſsicæ folia cocta addito melle, aduer- us depaſcentia vlcera valent. lib. 2. cap. 113.

Chalcitis aduerſus vlcera ſerpentia efficax ſt. lib. 5. cap. 75.

Chamæpitys: vide Aiuga.

Chelidonij maioris radix cum vino mede- ur vlceribus quæ ſerpunt. lib. 4. cap. 176.

Cicutæ ſuccus aridus, vlcera quæ ſerpunt llitu reſtinguit. lib. 4. cap. 74.

Coriandrum cum pane vel polenta vlce- ibus quæ ſerpunt medetur. lib. 3. cap. 62.

Cupreſsi folia per ſe, vel cum polenta illinuntur vlceribus quæ ſerpunt. lib. 1. cap. 86.

Diphryges vlcera ſerpentia ad cicatricem perducit. lib. 5. cap. 79.

Fimum caprillum in aceto decoctum, imponitur vlceribus quæ ſerpunt. lib. 2. cap. 73.

Garum omne, quod eſt liquamen ex piſcibus, carnibusque ſale maceratis, depaſcentia vlcera ſiſtit. lib. 2 cap. 31.

Gentianæ radix impoſita vt Lycium, vlcerum cuniculatim depaſcentiũ medela eſt, Succus præcipuè eodem effectu prodeſt. lib. 3. cap. 3.

Glaſti folia, vlcera quæ ſerpunt, ſanant. lib. 2. cap. 180.

Haſtula regia: vide Aſphodelus.

Helxinę ſuccus cum ceruſſa, vlceribus quę ſerpunt commodè illinitur. lib. 4. cap. 81:

Iſatis: vide Glaſtum.

Lapidis aſij flos cum cerato vlcera depaſcentia ſiſtit. lib. 5. cap. 99.

Lens cum punici putamine ac ſiccis roſis, adiecto melle decocta, vlceribus quæ ſerpunt auxiliatur. lib. 2. cap. 100.

Lignorum caries vlcera ſerpentia cohibet, ſi cum pari aniſo & vino ſubacta, linteiſque impoſita, illinatur. lib. 1. cap. 96.

Lini ſemen, vlcera quæ ſerpunt, cum vino decoctum, expurgat. lib. 2. cap. 96.

Lycium vlceribus quæ ſerpunt medetur. lib. 1. cap. 114.

Marũ ſerpentia vlcera ſiſtit. lib. 3. cap. 42.

Myrti folia admisto omphacino oleo, aut exiguo rosaceo cum vino, prosunt ad vlcera serpentia. lib. 1. cap. 128.

Oleæ syluestris folia trita & imposita, vlcera quæ serpunt cohibent. lib. 1. cap. 118.

Oleaginum semen illitum, medetur vlceribus quæ pascunt vorantque. Ibid.

Oliua nigra arefacta, illitu depascentia vlcera sistit. Ibid.

Oleum picinum Picis liquidæ vires habet. lib. 1. cap. 79.

Palma elate sistit vlcera quæ depascunt. lib. 1. cap. 126.

Papyri crematæ cinis, depascentia vlcera cùm omnium partium tum oris maximè cohibet: Verùm melius id combusta charta præstat. lib. 1. cap. 98.

Parietaria: vide Helxine.

Piceæ: &

Pini cortex tritus cum atramento sutorio, serpentia cohibet. lib. 1. cap. 74.

Pix liquida cohibet vlcera quæ serpunt, cum pini cortice, aut sulphure, aut furfuribus illita. lib. 1. cap. 78.

Plantaginis folia, vlcera quæ serpunt cohibent. lib. 2. cap. 119.

Polygoni succus vlcera quæ serpunt cohibet. lib. 4. cap. 4.

Quinquefolij radix cocta in aceto & illita, serpentia vlcera cohibet. lib. 4. cap. 38.

Rhamnorum omnium folia serpentibus vlceribus efficaciter illinuntur. lib. 1. cap. 102.

Rubi folia vlcera quæ ſerpunt cohibent, lib. 4 cap. 33.

Rubi idæi idem effectus. lib. 4. cap. 34.

Rutæ ſuccus cum aceto, roſaceo & ceruſſa, vlcera quæ ſerpunt, ſanat. lib. 3. cap. 45.

Sal cum aceto aut hyſſopo, vlcera quæ ſerpunt ſiſtit. lib. 5. cap. 85.

Salis ſpuma eandem vim habet. libr. 5. capite 86.

Sanguinaria: vide Polygonum.

Sedi maioris folia medentur vlceribus quæ ſerpunt, per ſe, & cum polenta illita. lib 4. cap. 84.

Sedi minoris folia ijſdem viribus prædita ſunt. lib. 4. cap. 85.

Semperuiuum: vide Sedum.

Solani hortenſis folia vlceribus quæ ſerpunt, conuenienter cum polline polentæ illinuntur. Item: Valet ſuccus eius aduerſus vlcera quæ ſerpunt, cum ceruſſa, roſaceo & argenti ſpuma. lib. 4. cap. 66.

Sphondylium cum ruta ſerpentia vlcera cohibet. lib. 3. cap. 74.

Teſticuli ſecundi qui ſerapias vocatur, radix, vlcera ſerpere non patitur. lib. 3. cap. 125.

Vitreola: vide Helxine.

Vnguentum melinum contra ſcabioſa vlcera, & quæ ſerpunt, effectum præbet. libr. 1. capite 44.

MATHIOL. Aquæ, quibus chalcanthum, aut myſi, aut ſory, aut melanteria immiſcetur, ſerpentibus vlceribus opitulantur. lib. 5. cap. 14.

Biſtorta

Bistorta Tormentillæ vires habet. libr. 4. capite 2.

Cochleæ crudæ tritæ & illitæ, serpentibus vlceribus medentur. lib. 2. cap. 9.

Chrysocolla factitia, quæ fit artificio ex pueri impubis vrina in ardentissimis solis caloribus æreo mortario, atque etiam pistillo æreo tandiu circumacta, donec mellis spissitudinem assequatur, præfertur ad contumacia vlcera sananda, exedentiaque coercenda lib. 2. cap. 74.

Lignorum caries vlcera serpentia sistit. Quod eò præstat efficacius, si ex lignis arborum colligatur, quæ tùm adstringendi tum etiam abstergendi vim possident. Quo fit, vt ligni Guaiaci caries cæteris hac in re facilè præstet. lib. 1. cap. 96.

Tormentillæ radices vlcera quæ serpendo corpora erodunt, sistunt. lib. 4. cap. 2.

Ad vlcera ægrè cicatricem trahentia.

CAP. DXXXV.

Agrimoniæ: siue Eupatorij folia cum adipe suillo, vlceribus quæ ægrè cicatricem trahunt, medentur. lib. 4. cap. 37. DIOSCOR.

Filicis fœminæ radicum farina vlceribus cicatrici repugnantibus inspargitur. libr. 4. cap. 179.

Glandes crudæ intritæ ad malefica vlcera cum axungia salsa conueniunt. libr. 1. capite 121.

Lapidis aſij flos ſiccatus, vlcera cicatric[illegible] repugnantia ſanat. lib. 5. cap. 99.

Plantaginis folia malignis vlceribus illit[illegible] proſunt. lib. 2. cap. 119.

Plumbum elotum prodeſt ad ea quæ ægrè cicatricem ducunt. lib. 5. cap. 55.

Plumbum vſtum. lib. 5. cap. 56.

Plumbi recrementum. lib. 5. cap. 57.

Plumbarius lapis. lib. 5. cap. 58.

MATHIOL. Biſtortæ radices rebellia contumaciaque vlcera curant. lib. 4. cap. 2.

Caryophyllatæ ſuccum admiſta ærugine, recentiores contumacibus vlceribus vtiliter inijciunt. lib. 4. cap. 17.

Chryſocolla factitia (cuius præparationem in præcedenti capite habes) præfertur ad contumacia vlcera ſananda. lib. 2. c. 74.

Piloſellæ ſuccus vlcera contumacia ſanat. lib. 4. cap. 10.

Solani hortenſis ſuccus additur in vnguentis, quorum ad vlcera contumacia eſt vſus. lib. 4. cap. 69.

Tormentillæ radices rebellia contumaciaque vlcera curant. lib. 4. cap. 2.

Ad vlcera cruſtoſa. CAP. DXXXVI.

DIOSCOR. ANtimonium cruſtoſas exulcerationes ad cicatricem perducit, cum cera & exigua ceruſſa. lib. 5. cap. 59.

Chamelææ folijs cum melle tritis vlcera cruſtoſa repurgantur. lib. 4. cap. 166.

Lens cũ melle cruſtas rumpit. lib. 2. c. 100.

Oleæ,

Oleæ ſylueſtris folia cum melle illita, cru-
ſtas emarginant. lib. 1. cap. 118.

Papaueris corniculati flores & folia ex o-
lio illita, cruſtas emarginant. lib. 4. cap. 61.

Porri capitati folia, cruſtas, ex ſale illita,
rumpunt. lib. 2. cap. 143.

Stibium: vide Antimonium.

Vnguentum amaracinum cruſtas rumpit.
lib. 1. cap. 57.

Vnguentum irinum cruſtas adimit. libr. 1.
capite 55.

Ad vlcera phagedænica. CAP. DXXXVII.

ACetum phagedænas vlcerum fotu conti- DIOSCOR.
nuo cohibet. lib. 5. cap. 17.

Alumen cum aceti fæce, & galla, pari pon-
dere cremata valet ad phagedænas vlcerum.
lib. 5. cap. 82.

Arum Dracunculi vires habet. libr. 2. ca-
pite 162.

Bryoniæ folia, fructus, radix, acrem vim
ſortiuntur, itaque vlcerum phagedænis, ef-
ficaciter ex ſale illinuntur. lib. 4. cap. 176.

Chamæleontis nigri radix, phagedænas
cetraque vlcera illitu ſanat. lib. 3. cap. 9.

Dracunculi maioris radix, vlcera phage-
dænica expurgat, præſertim cum vite alba.
lib. 2. cap. 160.

Dracunculi minoris radix phagedænas
vlcerum, trita cum melle & bryonia, expur-
gat & ad cicatricem perducit. libro ſecundo,
capite 161.

Fel taurinum phagedænicis vlceribus cum melle prodeſt. lib. 2. cap. 71.

Glaſti: ſiue

Iſatidis folia illita, phagedænas ſanant. lib. 2. cap. 180.

Panacis aſclepij flores & ſemina, auxiliarem vim habent contra phagedænas, ſi trita cum melle imponuntur. lib. 3. cap. 49.

Paſtinacæ ſyluestris folia trita, & cum melle impoſita, phagedænas vlcerum purgant. lib. 3. cap. 52.

Petaſites contra phagedænas efficaciter illinitur. lib. 4. cap. 103.

Sal phagedænis vlcerum cum polenta crematus illinitur. lib. 5. cap. 85.

Salis flos ad phagedænas efficax eſt. lib. 5. capite 88.

Salis ſpumæ eadem vis quæ Salis. libr. 5. capite 86.

Tithymali lac valet aduerſus phagedænas. lib. 4. cap. 159.

Vitis alba: vide Bryonia.

MATHIOL. Aquæ, quæ armenij, aut cœrulei lapidis, aut æruginis, aut chryſocollæ aliquid admiſtum habent, ablutionibus phagedænica vlcera ſiſtunt. lib. 5. cap. 14.

Aquæ, quibus chalcantum, aut miſy, aut ſory, aut melanteria immiſcetur, phagedænis opitulantur. lib. 5. cap. 14.

Piloſellæ ſuccus phagedænas ſanat. lib. 4. capite 10.

Ad vlcera ſyderata. CAP. DXXXVIII.

Ver-

best to consume putrified flesh

VErbasci (cuius flores aurei) folia syderatis vlceribus ex vino & melle medentur. [l]ib. 4. cap. 99. DIOSCOR.

Ad vlcera cacoethica. CAP. DXXXIX.

ARum Dracunculi vires habet. libr. 2. capite 162. IDEM.

Cadmiæ vis est, vlcera quæ cacoethe vo[ca]ntur, ad cicatricem perducere. lib. 5. c. 46.

Cicer contra vlcera quæ cacoethe vocan[t]ur, cum melle & hordeo prodest. libr. 2. ca[p]ite 97.

Diphryges vlcera quæ cacoethe vocant, [a]d cicatricem perducit. lib. 5. cap. 79.

Dracunculi maioris radix, vlcera quæ ca[c]oethe vocantur, expurgat, præsertim cum [v]ite alba. lib. 2. cap. 160.

Dracunculi minoris radix, vlcera quæ ca[c]oethe vocantur, trita cum melle & bryonia [a]lba, expurgat & ad cicatricem perducit. lib. [2]. cap. 161.

Fici crudæ cum atramento sutorio cacoe[t]hicis vlceribus medentur. lib 1. cap. 145.

Glandes crudæ intritæ, ad duritias quas [c]acoethe vocant & malefica vlcera, cum salsa [a]xungia conueniunt. lib. 1. cap. 121.

Hederæ nigræ folia in vino cocta, omni[u]m vlcerum generi, etiamsi cacoethe sint, il[l]inuntur. lib. 2. cap. 175.

Peta sites efficaciter illinitur. libr. 4. c. 103.

Psyllium: siue

Pulicaria herba cum adipe tusa, vlcera

quæ cacoëthe vocantur, expurgat. lib. 4. capite 65.

Salis flos, ad vlcera quæ cacoethe vocantur efficax est. lib. 5. cap 88.

Thus vlcera quæ cacoethe vocantur permulcet, tritum cum eo & lacte linimentum. lib. 1. cap. 70.

Thuris cortex idem facit, sed validius. lib. 1. cap. 71.

Thuris manna quoque sed inualidius. lib. 1. cap. 72.

Viscum vetera vlcera abscessusque quos cacoethes vocant, ex thure mollit. libr. 3. capite 87.

Vnguentum butyrinum. lib. 1. cap. 53.

Vnguentum crocinum cum croco, cera, medulla, & duplicato olei pondere. lib. 1. capite 53.

Vnguentum elatinum. lib. 1. cap. 43.

Vnguentum œnanthinum. lib. 1. cap. 45.

Vnguentum onychinum. lib. 1. cap. 53.

Vnguentum rosaceum. lib. 1. cap. 42.

Vnguentum styracinum. lib. 1. cap. 53.

Vrticæ folia illita. lib. 4. cap. 89.

MATHIOL. Argento viuo præcipitato facultas sanè inest admirabilis, ad contumacia vlcera sananda. lib. 5. cap. 70.

Ari radicis succus exedentia & contumacia vlcera curat. lib. 2. cap. 162. lymstone

Calcem quæ fit ex calcario lapide, non desunt, qui vnguentis & emplastris admisceant, eam primùm demergentes in aquam, vsque dum

...m prorsus dissiliat, ac subinde lauantes ...ribus diebus, affusa sæpius recenti aqua ...uuiali vel fontana. Valet enim sic elota ad ...ntumacia vlcera, quòd absque morsu va... ...ter siccet. lib. 5. cap. 91.

Cardui benedicti herba, tam recens quàm ...ca, & pota & exterius admota, contuma... vlcera & quæ cacoethe vocantur, sanat ...téque obducit. lib. 3. cap. 91.

Glandes crudæ ac recentes illinuntur cum ...sa axungia maleficis vlceribus. lib. 1. c. 121.

Ligni guaiaci caries sanat vlcera, quæ ca... ...ethe dicuntur. lib. 1. cap. 96.

Oleo nostro è stibio parato, magno suc... ...su vtimur ad contumacia sinuosaque vl... ...a sananda. lib. 5. cap. 59.

Ad vlcera chironica. CAP. DXL.

DIOSCOR. ...Ryoniæ folia, fructus, radix, acrem vim sortiuntur, itaque chironijs efficaciter ex ...e illinuntur. lib. 4. cap. 176.

Plantaginis folia, chironia sanant. libr. 2. ...pite 119.

Vitis alba: vide Bryonia.

Ad vlcera theriomata. CAP. DXLI.

IDEM. ...Rui farina cum melle, atra vlcera quæ ...theriomata vocantur, emarginat. libr. 2. ...pite 102.

Lupinorum decocto vlcera tetra quæ the... ...mata vocant, fouere, vtilissimum est. lib. ...cap. 103.

Vnguentum amaracinum, tetra vlcera, quæ theriomata vocant, rumpit. libr. 1. capite 57.

Ad vlcera gallica. CAP. DXLII.

MATHIOL. ARgento viuo præcipitato, facultas sanè admirabilis ineſt, ad contumacia vlcera ſananda, eaque præſertim, quæ à Gallica lue emerſerunt. lib. 5. cap. 70.

Calx elota vnguentis expetitur, quibus vtuntur ad pudendorum vlcera, eaque præſertim quæ venerea lue contrahuntur. libr. 5. capite 91.

Eryngij è folijs teneris fit ſtillatitia aqua, ijs quàm maximè vtilis, qui morbo gallico affecti vlceribus affliguntur, ſi quotidie ea vtuntur in potu. lib. 3. cap. 21.

Ligni guaiaci caries, vlcera quæ Gallica peſte contracta ſunt, ſanat. lib. 1. cap. 96.

Ad vlcerum carnem excreſcentem.

CAP. DXLIII.

DIOSCOR. AEris flos excreſcentia coercet. libr. 5. capite 48.

Æs vſtum. lib. 5 cap. 47.

Alumen. lib. 5. cap. 82.

Antimonium. lib. 5. cap. 59.

Argenti ſpuma. lib. 5. cap. 62.

Auripigmentum. lib 5. cap. 80.

Bryoniæ radix medicamento quod carnem exeſt, aptè immiſcetur. lib. 4. cap. 176.

Buccina con cremata. lib. 2. cap. 4.

Cad

Salis ſpuma. lib. 5. cap. 86.

Scordium ſiccum. lib. 3. cap. 108.

Smaridis (piſcis) ſaliti caput exuſtum ex creſcentes vlcerum oras puluillosq́ue reprimit. lib. 2. cap. 27.

Stibium. lib. 5. cap. 59.

Vitis alba: vide Bryonia.

MATHIOL. Aluminis cuiuſcunq; ſtillatitiam aquam maximè rupei, non modò carnem exedere ſed etiam metalla, compertum habeo: libr. 5 capite 82.

Elleborum: ſiue

Veratrum nigrum vulgaris vſus, carnem in vlceribus excreſcentem abſumere, nobis iam millies experimento compertum eſt. lib 4. cap. 146.

Ad gangrænas. CAP. DXLIIII.

DIOSCOR. Braſsicæ folia cocta, addito melle aduerſus gangrænas valent. lib. 2. cap. 113.

Bryoniæ fructus, folia & radix ex ſale illita. lib. 4. cap. 176.

Bulbus eſculentus cum melle impoſitus. lib. 2. cap. 165.

Erui farina cum melle. lib. 2. cap. 102.

Galiopſis cum ſale. lib. 4. cap. 90.

Laſer gangrænis præcoercitis immittitur. lib. 3. cap. 78.

Lens adiuncta maris aqua. lib. 2. cap. 100.

Lixiuiū fit ex ficus tam ſylueſtris quàm ſatiuę cinere, crematis ramorū cauliculis, quod ſubinde macerari opus eſt & inueteraſcere, ſiquidem inter cauſtica intelligitur. Hoc gangræ-

...inis prodest, nanque expurgat & consu... quæ excrescunt. Eoq; sic vtendum est: ...ongia assiduè hoc lixiuio imbuta super... ...itur. lib. 1. cap. 145.

...olium molitum, cum raphano & sale. lib. ...p. 93.

Lupinorum decocti fotus. lib. 2. c. 103.

Nucum iuglandium vetustarum nuclei il... lib. 1. cap. 141.

Raphani semen cum aceto gangrænas vti... ...imè emarginat. lib. 2. cap. 106.

Rhois folia cum aceto vel melle. lib. 1. ca... 124.

Tithymali lac valet. lib. 4. cap. 159.

Vitis alba: vide Bryonia.

Vnguentum cinnamominum cum carda... ...mo. lib. 1. cap. 63.

Vrticæ folia illita. lib. 4. cap. 89.

Vuæ passæ sine nucleis tritæ, & cum ruta ...positæ. lib. 5. cap. 4.

MATHIOL. Heliotropium efficacissimum est ad vlce... gangrænosa, ad quæ magno admodũ suc... ...ssu eo vtuntur chirurgici. lib. 4. cap. 186.

Ad nomas. CAP. DXLV.

DIOSCOR. Acetum ad nomas cum aliquo conueni... enti efficax est. Item: continuo fotu no... ...as cohibet. lib. 5. cap. 17.

Acida muria cõtra nomas fotu auxiliatur. ...b. 5. cap. 19.

Æris squama nomas coercet. lib. 5. c. 49.

Ærugo nomas sistit. lib. 5. cap. 52.

Æs vſtum nomas cohibet. lib. 5. cap. 47.
Anagallis nomas cohibet. lib. 2. cap. 174.
Ariſari radix nomas ſiſtit. lib. 2. cap. 163.
Ciſti flores nomas cohibent. libr. 1. c. 109.
Erui farina cum melle, nomas ſerpere non patitur. lib. 2. cap. 102.
Fel teſtudinum nomis in ore infantium prodeſt. lib. 2. cap. 71.
Galiopſis cum ſale. lib. 4. cap. 90.
Lapis oſtracites cum melle. lib. 5. c. 122.
Lens cum marina aqua. lib. 2. cap. 100.
Lentiſci decoctum fotu. lib. 1. cap. 75.
Lolium molitum, cum raphano & ſale. lib. 2. cap. 93.
Mali punici præſertim acidi, acinorũ ſuccus expreſſus, cum melle coctus. lib. 1. c. 127.
Marrubij folia cum melle illita. Item: ſuccus. lib. 3. cap. 102.
Mori ſuccus decoctus æreo vaſe atque inſolatus, cum melle exiguo, facit ad nomas. Augetur autem eius vis adiecto alumine ſciſſili, galla, croco & myrrha, item myricæ ſemine, iri & thure. lib. 1. cap. 143.
Oleæ ſylueſtris folia. lib. 1. cap. 118.
Omphacium cum aceto. lib. 5. cap. 6.
Plantaginis folia. lib. 2. cap. 119.
Raphani cortex cum melle. lib. 2. cap. 106.
Sabinæ folia. lib. 1. cap. 88.
Sedi maioris folia per ſe, vel cum polenta illita. lib. 4. cap. 84.
Sedi minoris folia item. lib. 4. cap. 85.
Semperuiuum: vide Sedum.

Sma-

Smaridis (piſcis) ſaliti caput exuſtum. lib. 2. cap. 27.

Teſticuli alterius, qui ſerapias vocatur, radix arida, nomas inhibet. lib. 3. cap. 125.

Vrina vetus, nomas & præcipuè genitalium, cohibet. lib. 2. cap. 74.

Ad fiſtulas. CAP. DXLVI.

ADeps ſuillus vetuſtus, cinere aut calce exceptus, fiſtulis ſuccurrit. lib. 2. cap. 69. DIOSCOR.

Ærugo callum fiſtularum erodit cum ammoniaco collyrij modo in eas adacta. lib. 5. cap. 52.

Ariſari è radice fiunt collyria ad fiſtulas efficacia. lib. 2. cap. 163.

Arum Dracunculi vires habet. libr. 2. capite 162.

Chalcitis fiſtulas tollit, collyrij modo in eas adacta. lib. 5. cap. 75.

Dipſacus: vide Labrum veneris.

Dracunculi maioris è radice & melle collyria ad fiſtulas componuntur. lib. 2. c. 160.

Dracunculi minoris è radice collyria ad fiſtulas fieri ſolent. lib. 2. cap. 161.

Ebulus Sambuci vires habet. lib. 4. c. 168.

Ellebori nigri radix impoſita, & tertio die detracta, fiſtulas purgat. lib. 4. cap. 146.

Iridis Illyricæ radix fiſtulas carne explet. lib. 1. cap. 1.

Labri veneris radix, fiſtulas ſanat, ſi tuſa & decocta in vino, vſque dum ſit craſsitudo ceræ, immittitur. Hoc medicamentum ærea

pyxide recondendum. lib. 3. cap. 11.

Omphacium prodest ad fistulas ex aceto lib. 5. cap. 6.

Papyrus qua chartæ fiunt, præcipuæ in medicina vtilitatis ad laxandas fistulas: Madefacta lino inuoluitur, vsque dum inaruerit: constricta enim atque immissa in hiatum, humore completur, & intumescendo fistulas aperit. lib. 1. cap. 98.

Plantaginis foliorum succus fistulis infusus prodest. lib. 2. cap. 119.

Quinquefolij folia, cum melle & sale fistulis remedio sunt. lib. 4. cap. 38.

Sambuci prætenera ac mollia folia, vlcera quæ dehiscunt in fistulam, agglutinant. libr. 4. cap. 168.

Sphondylij radix circumrasa & iniecta, fistularum callos derodit. lib. 3. cap. 74.

Stratiotes millefolium eximij vsus ad fistulas. lib. 4. cap. 98.

Testiculi alterius, qui serapias vocatur, radix, abolet fistulas. lib. 3. cap. 125.

Tithymali lac valet ad fistulas. lib. 4. c. 159.

Veratrum: vide Elleborus.

Vnguentũ amaracinum fistulis perquàm vtile. lib. 1. cap. 57.

Vnguentum cinnamominum mirum in modum facit ad fistulas. lib. 1. cap. 63.

MATHIOL. Diapensia Germaniæ chirurgici maximè ad fistulas vtuntur, eius puluerem vel decoctum potui exhibentes. lib. 4. cap. 38.

Elleborum nigrum vulgaris vsus, fistulas

callo

callo induratas tribus diebus impositum emollire & purgare, nobis iam millies experimento compertum est. lib. 4. cap 146.

Geranium secundum, non desunt, qui in fistulis sanandis, ipsum in potionibus sumptum, mirificè commendent. libr. 3. cap 114.

Veratrum: vide Elleborus.

Virgam auream chirurgi in Germania, alijs quibusdam additis feliciter potandam exhibent ad fistulas, quinetiam eam in vnguenta quæ ad id conficiuntur, vtiliter addunt. lib. 4. cap. 31.

a holt or foul hollow

Ad sinus. CAP. DXLVII.

sounde of an impostume

IRidis Illyricæ radix sinus carne explet. lib. 1. cap. 1. DIOSCOR.

Lens cum melle sinus glutinat. libr. 2. capite 100.

Lixiuium ex ficus tam syluestris quàm satiuæ cinere factum, in sinus cuniculatim exedentes magnosque instillari conueniet: etenim purgat, conglutinat, carne explet, & oras committit, non secus atque emplastra, quæ cruentis vulneribus inijciuntur, enæma vocant. lib. 1. cap. 145.

Mel in sinus commodissimè infunditur. lib. 2. cap. 75.

Oleum picinum Picis liquidæ vires habet. lib. 1. cap. 79.

Pix liquida cum thuris manna & cerato, profundos vlcerum sinus conglutinat. libr. 1. capite 78.

Plantaginis folia ſinus conglutinant. lib. 2. cap.. 119.

Spongiæ recentes, veteres ſinus ex decocto melle iungunt. Item: aridæ ligatæ lino, si penicilli modo adigantur, occluſa vlcera calloſque laxant. lib. 5. cap. 96.

MATHIOL. Alchimilla pota, efficax eſt ſinuoſis vlceribus. lib. 4. cap. 115.

Atramentum ſutorium: ſiue

Chalcanthum vlcera maligna & ſinus iniectum curat. lib. 5. cap. 74.

Larignæ reſinæ aqua, quæ inprimis diſtillat, præſtat ad ſinuoſa vlcera, infuſa addito fellis bubuli momento. lib. 1. cap. 74.

Oleo noſtro è ſtibio parato, magno vtimur ſucceſſu ad ſinuoſa vlcera ſananda. libr. 5. cap. 59.

Oleum fit è tritici granis inter ferri laminas igne calefactas compreſsis, quod ad vlcerum ſinus commendant. lib. 2. cap. 78.

Pes leonis: ſiue

Stellaria: vide Alchimilla.

Vernix ſiccus, hoc eſt gummi iuniperi, ſinus exiccat, immiſſus. lib. 1. cap. 87.

Ad cancros. CAP. DXLVIII.

DIOSCOR. ARum Dracunculi vires habet. libr. 2. capite 162.

Bupreſtes admiſcentur medicamentis quæ carcinomata ſanant. lib. 2. cap. 55.

Cancrorum fluuiatilium exuſtorum cinis, carcinomata cum decocto melle lenit. lib. 2. cap. 10.

Can-

Cantharides admiſcentur medicamentis, quæ carcinomata ſanant. lib. 2. cap. 55.

Cicer cum melle & hordeo contra carcinomata prodeſt. lib. 2. cap.97.

Dracunculi maioris radix, carcinomata abſumit. lib. 2. cap. 160.

Dracunculi minoris ſeminis ſuccus, carcinomata illitu ſiſtit. lib. 2. cap. 161.

Erucæ pinorum, medicamentis quæ carcinomata ſanant, admiſcentur. lib. 2. c. 55.

Galiopſeos folia, caules, ſemen, ſuccuſque, carcinomata diſsipant. Oportet bis die tepidum ex aceto cataplaſma imponere, & eius decocto fouere. lib.4. cap.90.

Thuris fuligo carcinomata ſiſtit. lib. 1. capite 73.

Vrticæ folia illita, carcinomata ſanant. lib. 4. cap. 89.

MATHIOL.

Fœni græci ſeminis farina ex vino ſubacta, carcinomata purgat. lib. 2. cap. 95.

Heliotropium aduerſus carcinomata efficaciſsimum eſt medicamentum. lib. 4. c.186.

Solbaſtrellæ herba miſcetur vnguentis quæ ad carcinomata parantur. lib. 4. cap.45.

Ad cancros cæcos ſiue occultos.

CAP. DXLIX.

DIOSCOR.

ERyſimi: ſiue Irionis ſemen ex aqua vel melle, cæcis carcinomatis vtiliter illinitur. lib. 2. cap. 152.

MATHIOL.

Zarza parilla præſtat ad cancros non vlceratos. Comp. pag. 847. ye root of rough bind weed.

Ad carbunculos. CAP. DL.

DIOSCOR. BRaſsicæ folia cum ſale illita, carbunculos rumpit. lib. 2. cap. 113.

Coriandrum cum melle vel vua paſſa carbunculos ſanat. lib. 3. cap. 62.

Cupreſsi folia per ſe, vel cum polenta carbunculis illinuntur. lib. 1. cap. 86.

Erui farina cum melle, carbunculos rumpit. lib. 2. cap. 102.

Fimum columbinum, cum melle, lini ſemine & oleo tritum, carbunculos emarginat. lib. 2. cap. 73.

Laſer per ſe, vel cum ruta nitro & melle, carbunculis illinitur. lib. 3. cap. 78.

Liguſtri folia illita, carbunculis proſunt. lib. 1. cap. 107.

Lupinorum farina in aceto cocta, carbunculos rumpit. lib. 2. cap. 103.

Naſturtij ſemen carbunculos ad ſuppurationem perducit & rumpit. lib. 2. cap. 149.

Nucum iuglandium vetuſtarum nuclei illiti, carbunculis medentur. lib. 1. cap. 141.

Oleæ ſylueſtris folia trita & impoſita, carbunculos cohibent. lib. 1. cap. 118.

Oleum picinum, picis liquidæ effectum præbet. lib. 1. cap. 79.

Oliua nigra arefacta, carbunculos emarginat. lib. 1. cap. 118.

Panacis heraclei ſuccus carbunculos rumpit. lib. 3. cap. 48.

Pix liquida cum vua paſſa & melle, carbũculos emarginat diſrumpitq;. lib. 1. cap. 78.

Plan-

Plantaginis folia carbunculos cohibent. lib. 2. cap. 119.

Sabinæ folia cum melle carbunculos rumpunt. lib. 1. cap. 88.

Tithymali lac valet ad carbunculos. libr. 4. cap. 159.

Vnguentum cinnamominum cum cardamomo, facit ad carbunculos. lib. 1. cap. 63.

Vuæ passæ sine nucleis tritæ, & impositæ cum ruta, carbunculos sanant. lib. 5. cap. 4.

Ad abscessus siue apostemata. CAP. DLI.

Althæa in vino aut aqua mulsa decocta, & per se si imponitur tusa, efficax est contra abscessus. lib. 3. cap. 146. DIOSCOR.

Borraginis: siue

Buglossi herbam abscessibus vtilem esse volunt. lib. 4. cap. 123.

Cucurbita cruda trita, illita abscessus mitigat. lib. 2. cap. 127.

Iuglandes nuces cum mellis exiguo & ruta, abscessibus illinuntur. lib. 1. cap. 141.

Narcissi radix cum eruo & melle, abscessus concoctioni repugnantes rumpit. libr. 4. cap. 155.

Quinquefolij radix in aceto cocta & illita, abscessus discutit. lib. 4. cap. 38.

Rosmarini herba trita, abscessus qui ad maturationem ægrè perducuntur, concoquit. lib. 2. cap. 72.

Vnguentum telinum abscessus emollit & concoquit. lib. 1. cap. 46.

MATHIOL. Lilia quæ diu in oleo macerata fuerint illita prius calefacta, calida apostemata citra dolorem maturant ac digerunt, & peculiariter ea quæ in articulis fiunt. lib. 3. cap. 99.

Oleum sesaminum dura apostemata mollit. lib. 1. cap. 35.

Trifolij pratensis semen & flores ex aqua decocti, & ex oleo admoti, duros emolliunt abscessus. Comp. pag. 521.

Tritici indici farina suo lentore meatus obstruens, apostematibus maturandis peridonea existit. lib. 2. cap 78.

Ad pus mouendum. CAP. DLII.

DIOSCOR. BVtyrum in medicamenta quæ pus mouent, addi solet. lib. 2. cap. 66.

Hordeaceæ farinæ cremor ex aqua, atque cum pice & oleo decoctus, puri mouendo est. lib. 2. cap. 79.

Pix arida pus mouet. lib. 1. cap. 81.

Vnguentum crocinum pus mouet. libr. 1. capite 53.

Vnguentum butyrinum:

Vnguentum onychinum: &

Vnguentum styracinum, eandem vim habent. lib. 1. cap. 53.

MATHIOL. Cochleæ adduntur vtiliter in emplastris quæ pus mouent, namque non solum bubones & cæteros tumores concoquunt, sed etiam abrumpunt. lib. 2. cap. 9.

Secale vulgaris farina, quòd glutinosa emplasticaque sit, vtiliter additur in emplastris

pus

us mouentibus. libro ſecundo cap. 84.

Tritici indici farina ijs in cataplaſmatis vtilis, quibus ineſt facultas pus mouendi. libr. . cap. 78.

Ad ſuppurationes. CAP. DLIII.

BRyoniæ radix ſuppurationes rumpit. lib. 4. cap. 176. DIOSCOR.

Diphryges terebinthina aut cerato exceptum, ſuppurationes diſcutit. lib. 5. cap. 79.

Mandragoræ folia recentia cum polenta, ſuppurationes diſcutiunt. lib. 4. cap. 71.

Mentha cum polenta illita, ſuppurationes diſcutit. lib. 3. cap. 35.

Thlaſpi ſemen potum, ſuppurationes internas rumpit. lib. 2. cap. 150.

Vitis alba: vide Bryonia.

Vrticæ folia illita, ſuppurationes ſanant. lib. 4. cap. 89.

Ad collectiones. CAP. DLIIII.

COrallina collectiones cohibet. libr. 4. capite 94. IDEM.

Hordeacea farina in aqua mulſa decocta cum fico, collectiones diſcutit. lib. 2. c. 79.

Lens paluſtris conuenienter collectionibus illinitur per ſe & cum polenta. libr. 4. capite 83.

Matricaria illinitur collectionibus cum flore. lib. 3. cap. 138.

Muſcus marinus: vide Corallina.

Naſturtij ſemen collectiones diſcutit. lib. 2. cap. 149.

Ochra collectiones dissipat. lib. 5. cap. 68.

Parthenium: vide Matricaria.

Polygoni folia collectionibus illinuntur. lib. 4. cap. 4.

Quinquefolij radices in aceto coctæ, collectiones discutiunt. lib. 4. cap. 38.

Sabinæ folia collectiones illitu mitigant. lib. 1. cap. 88.

Sanguinaria: vide Polygonum.

Smyrnij radix illita, collectiones discutit, lib. 3. cap. 65.

Spathulæ fætidæ radix collectionibus illita medetur. lib. 4. cap. 22.

Sycomori succus collectiones concoctioni repugnantes discutit. lib. 1. cap. 144.

Terra cimolia totius corporis collectiones cohibet. lib. 5. cap. 133.

Terræ pnigiti eadem vis. lib. 5. cap. 134.

Viscum cum resina & pari cera mistum, collectiones ad maturitatem perducit. lib. 3. capite 87.

Xyris: vide Spatula fætida.

MATHIOL. Myricæ folia simul cum tota planta, fotu frigidas collectiones inhibent ac reprimunt. lib. 1. cap. 99.

Myrti foliorum baccarûmue decoctum, auxiliatur calidis collectionibus. lib. 1. c. 128.

Ad tumores. CAP. DLV.

DIOSCOR. A Deps suillus vetustus cinere aut calce exceptus, tumoribus succurrit. lib. 2. capite 69.

Aliis

Alismatis herba tumores illita mitigat. lib. [3.] cap. 151.

Alumen contra tumores illinitur. libr. 5. [c]apite 82.

Anagyris folia tenera trita & illita, tumo[r]es reprimunt. lib. 3. cap. 149.

Brassicæ folia per se, vel cum polenta trita [&] illita. lib. 2. cap. 113.

Brassicæ syluestris folia. lib. 2. cap. 114.

Buphthalmi flores cum cerato triti. libr. 3. [c]ap. 139.

Cannabis syluestris radix decocta imposi[t]a. lib. 3. cap. 148.

Chamæsyces rami triti. lib. 4. cap. 164.

Cucumeris syluestris radix cũ polenta illi[t]a, omnẽ veterem tumorẽ discutit. l. 4. c. 149.

Cucurbita trita. lib. 2. cap. 127.

Cytisi folia tumores inter initia discutiũt, [s]i cum pane trita illinuntur. lib. 4. cap. 108.

Damasonium: vide Alisma.

Dauci semen. lib. 3. cap. 69.

Ephemeri folia in vino cocta. libr. 4. c. 80.

Fabæ lomentum cum thure, rosis & oui [c]andido illitum. lib. 2. cap. 98.

Fæx vini recens per se, & cum myrto. libr. [5]. cap. 90.

Glasti folia illita. lib. 2. cap. 180.

Helxines folia. lib. 4. cap. 81.

Hordeum tumores discutit. lib. 2. cap. 79.

Hormini semen ex aqua illitum. libr. 3. capite 128.

Hydropiperis folia & semen. libr. 2. c. 155.

Spinæ albæ radix. lib. 3. cap. 12.

Spongiæ recentes ſine pinguedine. lib. 5. capite 96.

Stratiotes aquaticus cum aceto. lib. 4. capite 97.

Symphyti maioris radices cum ſenecionis folijs illitæ. lib. 4. cap. 9.

Tamarix: vide Myrica.

Teſticuli alterius, qui ſerapias vocatur, radix. lib. 3. cap. 125.

Thymum cum aceto, recentes tumores diſcutit. lib. 3. cap. 37.

Tragoriganum cum polenta. lib. 3. c. 29.

Verbaſci, cui flos aureus, folia cocta in aqua. lib. 4. cap. 99.

Verbenaca ſupina: vide Sacra herba.

Vitreola: vide Helxine.

Xanthium: vide Lappa minor.

Xyris: vide Spatula fætida.

MATHIOL. Alceæ radicibus, non deſunt qui vtantur ad tumores tum ſoluendos tum emolliendos. lib. 3. cap. 147.

Alni folia recentia tumores illita diſſoluunt. lib. 1. cap. 93.

Aquæ nitroſæ tumores diſcutiunt. libr. 5. capite 14.

Aquæ ſalſæ fotu frigidi tumores tolluntur. lib. 5. cap. 14.

Aquifolij radicum decoctum tumores diſcutit. lib. 1. cap. 104.

Herbæ paralyſis flores illiti. lib. 4. cap. 99.

Lini ſylueſtris herba vnà cum floribus de-

cocta & illita tumores resoluit. libr. 2. cap. 96

Mustelæ fimus melle exceptus, addita lu-pinorum aut fœni græci farina, pituitosos tumores discutit. lib. 2. cap. 24.

Oleum iuglandum illitum, tumores discutit, addita præsertim calce lota. libr. 1. capite 141.

Primula veris: vide Herba paralysis.

Veronica tumores in vniuersum discutit præcipuè quæ in ceruice emergunt. lib. 3. capite 25.

Zarza parilla præstat ad omnes præduros tumores, qui ægrè discutiuntur. Compend. pag. 847.

Ad œdemata. CAP. DLVI.

MATHIOL. ZArza parilla auxiliatur ijs qui œdemate laborant. lib. 1. cap. 111.

Ad scyrrhos. CAP. DLVII.

IDEM. CYclamini radices recentes contusæ, vtiliter illinuntur scyrrhosis durisque tumoribus. lib. 2. cap. 159.

Dracunculi radix illita, scyrrhosos tumores emollit. lib. 2. cap. 161.

Oleum quod è floribus lilij paratur, præstat ad scyrrhosos quoscunque tumores. lib. 3. cap. 99.

Ad duritias quascunque. CAP. DLVIII.

DIOSCOR. AGgylopis herba cum farina illita, duritias discutit. lib. 4. cap. 134.

Am-

Ammoniacum duritias diſcutit. libr. 3. capite 82.

Bdellium cum ieiuna ſaliua dilutum. libr. 1. cap. 69.

Buphthalmi flores cum cerato triti. lib. 3. capite 139.

Capparis radix & folia trita. lib. 2. c. 169.

Cupreſsi pilulæ ſiue nuces cum fico tuſæ. Item: folia. lib. 1. cap. 86.

Erui farina cum melle, duritias ſerpere non patitur. lib. 2. cap. 102.

Feſtuca: vide Ægylops.

Fici coctæ illitæ. lib. 1. cap. 145.

Fimum armentariæ bouis cum aceto. libr. 2. cap. 73.

Galiopſeos folia, caules, ſemen, ſuccuſq; duritias diſsipant: ſed oportet bis die tepidum ex aceto cataplaſma imponere & eius decocto fouere. lib. 4. cap. 90.

Hordeacea farina cum reſina & fimo columbarum. lib. 2. cap. 79.

Hydropiperis folia & ſemen, veteres duritias diſcutiunt. lib. 2. cap. 155.

Iridis radix cocta veteres duritias emollit. lib. 1. cap. 1.

Lapis alabaſtrites crematus, & reſina vel pice exceptus. lib. 5. cap. 110.

Lapis pyrites duritias concoquit, & concoctas diſcutit. lib. 5. cap. 100.

Lens in aceto decocta. lib. 2. cap. 100.

Lini ſemen cum nitro & ficulneo cinere. lib. 2. cap. 96.

Mandragoræ folia recentia. lib. 4. c. 71.
Melanthium cum aceto. lib. 3. cap. 77.
Orobus: vide Eruum.
Pix arida, dura emollit. lib. 1. cap. 81.
Quinquefolij radix cocta in aceto. libr. 4. cap. 38.
Sanguis taurinus cum polenta. libr. 2. capite 72.
Smyrnij radix. lib. 3. cap. 65.

MATHIOL. Lilij radix duritias quascunque emollit lib. 3. cap. 99.
Oleum amygdalarum dulcium, duritias omnes emollit. lib. 1. cap. 34.
Oleum balaninum puros tumores dissoluit. lib. 1. cap. 35.

Ad nodos. CAP. DLIX.

DIOSCOR. Fici grossi quæ nonnullis crinei vocantur coctæ & illitæ, nodos omnes emolliunt. lib. 1. cap. 145.
Strigmenta illa, quæ ex palæstris puluerem sibi acquisiuerunt, in sordis speciem redacta, articulorum nodos, illita, iuuant. libr. 1. cap. 31.

Ad strumas siue scrofulas. CAP. DLX.

IDEM. ADiantum strumas discutit. libr. 4. c. 131.
Althæa decocta cum vino aut aqua mulsa, & per se cum imponitur tusa, efficax est ad strumas. lib. 3. cap. 146.
Aparines herba cum axungia trita. libr. 3. capite 88.
Apiastri folia cum sale. lib. 3. cap. 101.

Asini vngulæ cum oleo subactæ. lib. 2. capite 40.

Capillus veneris: vide Adiantum.

Capparis radix & folia trita. lib. 2 cap. 69.

Coriandrum cum faba fresa. lib. 3. cap. 62.

Fabarum cortices cum polenta, alumine scisso & oleo vetere. lib. 2. cap. 98.

Fici grossi quæ erinei nonnullis vocantur, coctæ & illitæ. lib. 1. cap. 145.

Fimum armentariæ bouis cum aceto. libr. 2. cap. 73.

Fimum columbinum cum hordeacea farina mistum, ex aceto illitum. lib. 2. cap. 73.

Galiopseos folia, caules, semen, succusque strumas discutiunt: oportet autem bis die tepidum ex aceto cataplasma imponere, eius decocto fouere. lib. 4. cap. 90.

Hordeacea farina cum pice liquida, cera, oleo, & impubis pueri vrina, strumas ad concoctionem perducit. lib. 2. cap. 79.

Iridis radix cocta. lib. 1. cap. 1.

Lapathi radices cum vino coctæ illitæ, strumas discutiunt. Item: Aliqui amoliendis strumis radicum gestamine vtuntur, eas collo appendentes. lib. 2. cap. 108.

Laserpitij radix cum cerato. lib. 3. cap. 78.

Lens in aceto decocta. lib. 2. cap. 100.

Lolium cum fimo columbino & lini semine in vino decoctum. lib. 2. cap. 93.

Lupinorum farina in aceto cocta. libr. 2. cap. 103.

Mandragoræ folia recentia. Item: radix

trita ex aqua illita. lib. 4. cap. 71.

Melissa: vide Apiastrum.

Mustelæ sanguis inunctus. lib. 2. cap. 24.

Oleum picinum, picis liquidæ vires habet. lib. 1. cap. 79.

Piper cum pice. lib. 2. cap. 153.

Pix liquida cum farina hordeacea & pueri impubis vrina decocta. lib. 1. cap. 78.

Plantaginis folia cum sale illita prosunt. Item: sunt qui radicis gestamine discutiendis strumis vtuntur. lib. 2. cap. 119.

Polytrichon: vide Adiantum.

Pseudobunij ramuli cum sale & vino tepentes illiti. lib. 4. cap. 120.

Quinquefolij radix in aceto cocta. libr. 4. capite 38.

Rosmarini herba strumas concoquit. libr. 3. cap. 72.

Sedum tertium cum axungia illitum. libr. 4. cap. 86.

Terra fornacum Testarum vires habet. lib. 5. cap. 136.

Testæ fornaceæ vehementer tostæ, cerato exceptæ, strumas discutiunt. lib. 5. cap. 135.

Trichomanes Adianti vires habet. libr. 4. capite 132.

Viperinę carnes esitatæ, increscentes strumas reprimunt. lib. 2. cap. 16.

Vmbilici veneris succus strumis illitu auxiliatur. lib. 4. cap. 87.

MATHIOL. Aquæ nitrosæ si bibuntur, strumas discutiunt. lib. 5. cap. 14.

Arte-

Artemisiæ radix illinitur cum axũgia strumis, quæ circa ceruicem & gulam oriuntur. lib. 3. cap. 111.

Bellis valet in strumis. lib. 3. cap. 139.

Cancri fluuiatiles combusti tritiq́ue & ex melle illiti. lib. 2. cap. 10.

Cochleæ, quæ salinis inhærent, illitæ, strumas resoluunt, si cum putamine tusæ illinantur. lib. 2. cap. 9.

Cruciatæ radice strumæ sanantur, si ijs contusa, quæ nuper effossa sit, vel sicca & in puluerem contrita, adhibeatur. libr. 3. cap. 3.

Cyclamini radices recentes tusæ & illitæ. lib. 2. cap. 159.

Dracunculi radix illita. lib. 2. cap. 161.

Eryngij radix. lib. 3. cap. 21.

Fimum mustelæ melle exceptum, addita lupinorum aut fœni græci farina strumas discutit. lib. 2. cap. 24.

Menthastri succus illitus. libro tertio, capite 35.

Milij indici communis arundinúm è medulla, fit medicamentum ad strumas valde vtile, hoc modo: Sumuntur huiusce milij internodia decem, extrahiturq́ue inde vniuersa medulla, huic spongia noua integra rudensq́ue additur, & igni simul comburuntur, deinde in puluerem teruntur, additis piperis nigri granis duodecim, Pulueri admiscetur triticeæ farinæ vncia, & postea exceptis omnibus ouo recenti, inde placentula conficitur, & sub feruentibus cine-

ribus coquitur, demum in ſex partes diuiditur, & Luna decreſcente pars vna alternis diebus veſperi ſtrumoſo dormitum ituro propinatur, nullo addito potu: fitq́; ita quouſque affectus ſenas illas vorauerit particulas: deinde altera & tertia Luna idem repetitur. Hoc medicamento plures curati ſunt. lib. 2. cap. 91.

Oleum balaninum illitum, ſtrumas diſſoluit. lib. 1. cap. 35.

Perfoliata ſtrumas reſoluit & curat, ſi emplaſtri modo imponatur. lib. 4. cap. 102.

Scrophulariæ radix ſtrumas ſanat, in quem vſum effoditur autumnali tempore, & repurgata tunditur cum recenti butyro, operculatoque fictili in vliginoſo loco reponitur, vbi dimittitur per quindecim dies, deinde lento igne butyrum illud liquefit, & percolatum aſſeruatur, quo ſtrumæ vtiliſsimè illinuntur. lib. 4. cap. 90.

Verbaſci folia ex aceto impoſita, ſtrumas ſanant. lib. 4. cap. 99.

Vitis nigræ radicis ſucco nihil valentius fuerit ad ſtrumas ſanandas, ſi cum vini, ac mellis æquali portione is hauriatur. Præſtat ad idem quoque eadem radix, ſi tuſa & melle excepta illinatur. Comp. pag. 904.

Zarza parilla ſtrumas mirificè curat, ſi cõtritæ radicis puluis ſemidrachmæ pondere, cum tantundem radicis pulueris, quotidie quadraginta diebus propinetur ex albo & dulci meraco. Comp. pag. 847.

Ad

Ad tofos. CAP. DLXI.

Ammoniacum, tofos qui in artubus concalluerunt, cum melle aut cum pice illitum, discutit. lib. 3. cap. 82. DIOSCOR.

Cannabis syluestris radix decocta, tofos articulorum dissipat. lib. 3. cap. 148.

Ochra, articulorum tofos, cum cerato imposita comminuit. lib. 5. cap. 68.

Ad tubercula. CAP. DLXII.

Abrotonum tritum cum farina hordeacea & decoctum, tubercula discutit. libr. 3. capite 25. IDEM.

Ammoniacum tubercula discutit. libr. 3. capite 82.

Asphodeli radices in vini fæce decoctæ. lib. 2. cap. 164.

Cepæ elixæ cum vuis passis & fico illitæ, tubercula cōcoquunt & celerrimè rumpunt. lib. 2. cap. 145.

Conyzæ folia illita. lib. 3. cap. 119.

Coriandrum cum faba fresa, tubercula discutit. lib. 3. cap. 62.

Cucumeris syluestris radix cum resina terebinthina illita, rumpit tubercula. libr. 4. cap. 149.

Ephemeri folia in vino cocta, discutiunt tubercula quæ nihil adhuc humidi contraxerunt. lib. 4. cap. 80.

Eryngij radix appensa illitáue, tubercula discutere proditur. lib. 3. cap. 21.

Fæx vini recens illita. lib. 5. cap. 90.

Haſtula regia: vide Aſphodelus.

Lanaria: vide Struthium.

Lapis aſius liquidæ pici aut terebinthinæ admiſtus, tubercula diſcutit. Flos eius longè validior exiſtimatur. lib. 5. cap. 99.

Laſer extuberantia cum forfice extrahit. Item:

Laſerpitij radix cum aceto. lib. 3. cap. 78.

Leontopodij radicem tradunt tubercula diſcutere. lib. 4. cap. 126.

Lupinorum farina ex aceto. lib. 2. c. 103.

Mandragoræ folia recentia. Item: radix cum aceto. lib. 4. cap. 71.

Mori radix circiter meſſem inciſa, facto in ambitu ſcrobe, ſuccum emittit, qui poſtridie concretus inueniri ſolet, is tubercula diſcutit. lib. 1. cap. 143.

Ochra tubercula diſcutit. lib. 5. cap. 68.

Onobrychis trita. lib. 3. cap. 152.

Palyuri radix trita recentia tubercula diſcutit. lib. 1. cap. 104.

Panacis aſclepij flores & ſemina trita cum melle. lib. 3. cap. 49.

Pix arida. lib. 1. cap. 81.

Pſyllium: ſiue

Pulicaria herba illita. lib. 4. cap. 65.

Pycnocomi folia. lib. 4. cap. 169.

Radicula: vide Struthium.

Sal cum ſeuo vitulino. lib. 5. cap. 85.

Sandaracha cum adipe. lib. 5. cap. 81.

Scammoniæ ſuccus cum melle vel oleo. lib. 4. cap. 165.

Seſa-

Sesamoidis parui semen ex aceto impositum. lib. 4. cap. 148.

Sordes gymnasiorum parietibus simulacrisque derasæ, tubercula quæ ægrè ad concoctionem perducuntur, dissipant. lib. 1. capite 31.

Struthij radix cum farina hordeacea & vino decocta. lib. 2. cap. 157.

Terra cimolia cum aceto. lib. 5. cap. 133.

Terra pnigitis item. lib. 5. cap. 134.

Thapsiæ succus cum sulphure perunctus. lib. 4. cap. 151.

Tritici farinaceum fermentum ex sale illitum, tubercula concoquit & aperit. libr. 2. capite 78.

Viscum cum resina & pari cera mistum, tubercula ad maturitatem perducit. libr. 3. capite 87.

Vrticæ folia imposita, tubercula sanant. lib. 4. cap. 89.

Ad furunculos. CAP. DLXIII.

Asphodeli radices in vini fæce decoctæ, furunculos discutiunt. lib. 2. cap. 164. DIOSCOR.

Fabæ lementum cum fæni græci farina & melle illitum, furunculos discutit. libr. 2. capite 98.

Fici coctæ illitæ, furunculos emolliunt. Grossi fici cum cera furunculos discutiunt. lib. 1. cap. 145.

Galbanum furunculis imponitur. libr. 3. capite 8.

Hastula regia: vide Asphodelus.

Nasturtij semen cum muria illitum, emittit furunculos. lib. 2. cap. 149.

Nitrum resinæ terebinthinæ admistum, furunculos aperit. lib. 5. cap. 89.

Sal cum vua passa, aut suillo adipe, siue melle, furunculos aperit. lib. 5. cap. 85.

Tritici farinaceum fermentum cum sale, concoquit & aperit furunculos. lib. 2. c. 78.

MATHIOL. Sclareæ folia imposita, furunculos priusquàm caput faciant, discutiunt. libr. 3. c. 128.

Ad verrucas in genere. CAP. DLXIIII.

DIOSCOR. CHamæsyces rami triti & impositi, omnis generis verrucas tollunt. lib. 4. cap. 164.

Fici grossi, quæ erinei à nonnullis vocantur, crudæ cum nitro & farina, verrucas tollunt. Item: folia illita idem præstant. libr. 1. capite 145.

MATHIOL. Chelidonij maioris succo, si verrucæ frequenter illinuntur, cadunt & arescunt. libr. 2. cap. 176.

Cichorij verrucarij mira facultas est ad tollendas verrucas, siquidem scimus nos nonnullos, quorum manus verrucis admodum numerosis scatebant, sanatos esse, deuoratis in acetario semel tantùm huiusce cichoraceæ plantæ folijs. Idem præstat eius semen, drachmæ pondere deuoratum, dum se cubitum recipiunt verrucosi. lib. 2. c. 125.

Mercurialis folijs illitis vel succo, verrucas omne genus tolli obseruatũ est. lib. 4. c. 183.

Ver-

Verbaſci ſuccus tam florum quàm foliorum, aſperis verrucis illitus, eas facilè delet, etſi læuibus nihil proficiat. Idem facit ſiccæ radicis farina confricata. lib. 4. cap. 99.

Zacintha, vide Cichorium verrucarium.

Ad acrochordones, ſiue penſiles verrucas.

CAP. DLXV.

Ciceris granis ſingulis, in verrucarũ penſilium genere, prima luna ſingulas tangunt, eaq́ue grana linteolo deligata poſt ſe abijci præcipiunt: Ita eas decidere arbitrantur. lib. 2. cap. 97. DIOSCOR.

Clinopodij decoctum potum aliquot diebus, penſiles verrucas quas acrochordonas vocant, eijcit. lib. 3. cap. 93.

Dipſaci radicem aiunt verrucis penſilibus remedio eſſe. lib. 3. cap. 11.

Fimum ouillũ ex aceto illitum, ſanat penſiles verrucas. lib. 2. cap. 73.

Heliotropij maioris ſemen illitum, penſiles verrucas exiccat. lib. 4. cap. 185.

Heliotropij minoris herba cum ſale illita. lib. 4. cap. 186.

Labrum veneris: vide Dipſacus.

Lacertæ caput tritum. lib. 2. cap. 58.

Ranunculi flores, cauliculi & folia modico tempore illita. lib. 2. cap. 171.

Satureia illita. lib. 3. cap. 38.

Scillæ radix toſta efficaciter illinitur. libr. 2. cap. 167.

Thymum illitum. lib. 3. cap. 37.

Tithymali succus. lib. 4. cap. 159.

Ad myrmecias siue formicantes verrucas.
CAP. DLXVI.

DIOSCOR. Cicerum cum eruo decoctum illinitur ad verrucosas informicationes. Item: In verrucarum formicantium genere, prima luna singulis granis singulas tangunt, eaque grana linteolo deligata abijci post se præcipiunt, ita decidere eas arbitrantur. lib. 2. cap. 97.

Dipsaci radicem aiunt formicationibus remedio esse. lib. 3. cap. 11.

Fici succus verrucarum informicationes tollit, cum adipe circumlita in ambitu carnes. Hoc idem præstat succus è teneris ramulis syluestris fici, qui lacte adhuc prægnantes si... lente adhuc oculo tusi exprimuntur, & sic... catus in vmbra reponitur. Item: Fici grossi, quæ erinei nonnullis vocantur, crudæ nitro farinaque additis, formicas tollunt. Item: Folia idem præstant. lib. 1. cap. 145.

Heliotropij maioris semen illitum. lib. 4. cap. 185.

Labrum veneris: vide Dipsacus.

Lacertæ caput intritum & impositum. lib. 2. cap. 58.

Ranunculi flores, cauliculi & folia pauli... sper illita. lib. 2. cap. 171.

Ruta cum pipere, vino & nitro illita. libro 3. cap. 45.

Thus cum aceto & pice, formicantes verrucas in initio tollit. lib. 1. cap. 70.

Tithy-

Tithymali ſuccus. lib. 4. cap. 159.

Vitis viniferæ ſanies, quam accenſa ſarmenta viridia exudarunt, inuncta. libr. 5. capite 1.

Ad thymos. CAP. DLXVII.

Cinis ſarmentorum & vinaceorum, detractis thymijs illitus, ex aceto medetur. lib. 5. cap. 1. DIOSCOR.

Fel hircinum illitum. lib. 2. cap. 71.

Fici groſsi, quæ erinei nonnullis vocantur, cum nitro & farina impoſitæ. Item: folia. lib. 1. cap. 145.

Fimum ouillum ex aceto illitum. libr. 2. capite 73.

Heliotropij maioris ſemen illitum. libr. 4. cap. 185.

Ruta cum pipere, vino & nitro impoſita. lib. 3. cap. 45.

Sal cum ſeuo vitulino. lib. 5. cap. 85.

Satureia. lib. 3. cap. 38.

Smaridis (piſcis) ſaliti caput exuſtum. lib. 2. cap. 27.

Thymum verrucas thymi colorem reddentes tollit. lib. 3. cap. 37.

Tithymali ſuccus. lib. 4. cap. 159.

Ad clauos. CAP. DLXVIII.

Fimum ouillum ex aceto illitum, clauos ſanat. lib. 2. cap. 73. IDEM.

Laſer clauos prius circumraſos vellit, cerato, aut aridarum ficuum carne præmollitum. lib. 3. cap. 78.

Melanthium cum vrina veteri impositum clauos circumscarificatos excutit. libr. 3. capite 77.

Salicis corticum cinis cum aceto illitus lib. 1. cap. 117.

Smaridis (piscis) saliti caput exustum illitum. lib. 2. cap. 27.

Tritici farinaceum fermentum impositum lib. 2. cap. 78.

MATHIOL. Lilij radix elixa, vetere axungia excepta & illita, pedum clauos euellit, sed ante triduum remoueri non debet. lib. 3. cap. 99.

Ad callos. CAP. DLXIX.

DIOSCOR. LAser callos prius circumrasos vellit, cerato aut aridorum ficuum carne pręmol litum. lib. 3. cap. 78.

Salicis corticum cinis cum aceto illitus lib. 1. cap. 117.

Tritici farinaceum fermentum impositum lib. 2. cap. 78.

MATHIOL. Anonidis radicis puluere eroduntur callosi. lib. 3. cap. 18.

Ad panos. CAP. LXX.

DIOSCOR. ACeti calidi fotu pani coercentur, aut imbuta aceto spongia admouetur. lib. 5 capite 17.

Acinus illita, panos sanat. lib. 3. cap. 43.

Atriplex tam cruda quàm cocta illita. lib. 2. cap. 112.

Fæx vini recens panos discutit nondum exulceratos. lib. 5. cap. 90.

Fic

Fici coctæ panos ad maturitatem perducunt, maximè nitro, iride & calce additis. Item: crudæ cum prædictis tusæ, idem efficiunt. lib. 1. cap. 145.

Fimum armentariç bouis ex aceto illitum. lib. 2. cap. 73.

Galiopseos folia, caules, semen, succusq́;, panos discutiunt: oportet autem bis die tepidum ex aceto cataplasma imponere, & eius decocto fouere. lib. 4 cap. 90.

Gladioli radix superior panos cum lolij farina & hydromelite discutit: qua de re huiusmodi emplastris inseri solet. libr. 4. c. 20.

Helxines folia panos incipientes illitu sanant. lib. 4. cap. 81.

Oleæ syluestris folia cum melle. libr. 1. capite 118.

Parietaria: vide Helxine.

Pix arida. lib. 1. cap. 81.

Plantaginis folia cum sale illita prosunt. lib. 2. cap. 119.

Pycnocomi folia illita. lib. 4. cap. 169.

Vitreola: vide Helxine.

Vrticæ folia illita. lib. 4. cap. 89.

Xiphion: vide Gladiolus.

Caricis decoctis illitis, pani probè maturantur, additis lilij, aut iridis, aut althææ radicibus. lib. 1. cap. 145. MATHIOL.

Eryngij radix panos discutit. lib. 3. cap. 21.

Lini syluestris herba vnà cum floribus decocta & illita, panos in inguinibus sanat. lib. 2. cap. 96.

Sclareæ folia ex aceto impoſita, panos per ſe vel cum melle diſcutiunt. lib. 3. cap. 128.

Verbaſci folia tuſa & cineribus calefacta, ſanant panos quos bubones vocant emplastri modo impoſita. lib. 4. cap. 99.

Ad epinyctidas. CAP. DLXXI.

DIOSCOR. ABſinthio ex aqua perunguntur epinyctides. lib. 3. cap. 23.

Amygdalæ amaræ cum vino epinyctidas ſanant. lib. 1. cap. 139

Braſsicæ folia illita. lib. 2. cap. 113.

Coriandrum cum melle vel vua paſſa illitum. lib. 3. cap. 62.

Cucumeris folia cum melle trita & illita. lib. 2. cap. 128.

Fici folia cum ſale & aceto impoſita. libr. cap. 145.

Fimum ouillum ex aceto impoſitum. lib. 2. cap. 73.

Heliotropij maioris ſemen illitum. libr. 4 capite 185.

Myrti folia admiſto omphacino oleo, aut exiguo roſaceo cum vino. lib. 1. cap. 128.

Oleæ ſylueſtris folia. lib. 1. cap. 118.

Plantaginis folia. lib. 2. cap. 119.

Porri capitati folia cum rhoe obſoniorum. lib. 2. cap. 147.

Viſcum epinyctidas in ſplenio ſanat. libr. 3. cap. 87.

Vuæ paſſæ ſine nucleis tritæ, & cum ruta impoſitæ. lib. 5. cap. 4.

Ad

Ad ambusta. CAP. DLXXII.

ACaciæ gummi ambuſtis ex ouo illitum, pustulas non patitur erumpere. l. 1. c. 115. DIOSCOR.

Acanthi radices ambuſtis igni illitæ subueniunt. lib. 3 cap. 17.

Acanthi ſylueſtris idem effectus. Ibid.

Adeps ſuillus ambuſtis igni medetur. lib. 2. cap. 69.

Althææ folia cum olei momento, igni ambuſtis illinuntur. lib. 3. cap. 146.

Alumen cum aqua ad ambuſta illitum auxilio eſt. lib. 5. cap. 82.

Anchuſæ primo loco deſcriptæ radix, ad ambuſta ex oleo & cera efficax eſt. lib. 4. c. 23.

Androſæmi herba ambuſtis illita medetur. lib. 3. cap. 155.

Antimonium ambuſta igni in puſtulas erumpere non patitur, cum adipe recenti illitum. lib. 5. cap. 59.

Arctij: ſiue

Arcturi radicis & ſeminis decocto ambuſta fouentur. lib. 4. cap. 101.

Aſcyri ſemen ambuſtis efficaciter illinitur, lib. 3. cap. 154.

Aſphodeli radicibus excauatis oleum infuſum & igni decoctum, illitu ambuſtis igni conducit. lib. 2. cap. 164.

Atramentum librarium ambuſtis ex aqua commodè craſsius illinitur, ſed non antè ſoluatur quàm cicatricem induxerit, ſanatis ſiquidem vlceribus ſua ſponte decidit. libr. 5. cap. 140.

Beta cocta ambustis medetur. libr. 2. capite 116.

Buccina, si quis salis plena fictili crudo adurat, ambustis vtiliter illinuntur, quibus solui medicamentum non oportet, nam posteaquam vulnus cicatricem duxerit, ipsum in testæ modum induratum, sponte sua decidet. lib. 2. cap. 4.

Cinnabaris cerato excepta, ambustis igni medetur. lib 5. cap. 69.

Cisti flores igni ambustis cum cerato medentur. lib. 1. cap. 109.

Corij veteirs cremati cinis illitus, ambusta igni sanat. lib. 2. cap. 42.

Cynoglossi folia cum suillo adipe veteri, ambustis medentur. lib. 4. cap. 124.

Ebulus Sambuci vires habet. libr. 4. capite 168.

Fimum columbinum tritum cum melle, lini semine & oleo, ambustis igni medetur. lib. 2. cap. 73.

Fimum ouillum ambusta igni sanat, cerato exceptum. lib. 2. cap. 73.

Galij flos ambustis igni illinitur. libr. 4. capite 91.

Glutinum ambustis igni ex aqua calida dilutum illitumque, pustulas erumpere non patitur. lib. 3. cap. 85.

Hastula regia: vide Asphodelus.

Hederæ flos ambustis cum cerato tritus illinitur. Item: folia in vino decocta, ambusta sanant. lib. 2. cap. 175.

Hel-

Helxines folia illita, adusta sanant. libr. 4. capite 81.

Hemerocallis folia & radix igni ambustis utilissimè illinuntur. lib. 3. cap. 120.

Hyperici folia cum semine illita, ambusta sanant. lib. 3. cap. 153.

Lactucæ syluestris succus contra adustiones efficaciter illinitur cum lacte mulierum. lib. 2. cap. 130.

Lapis phrygius ambustis cum cerato medetur. lib. 5. cap. 98.

Ligustri foliorum decocto, igni ambusta fouentur. lib. 1. cap. 107.

Lilij folia feruefacta, ambustis proficiunt. Item: Radix inassata, & ex rosaceo trita, igni ambusta sanat. lib. 3. cap. 99.

Maluæ folia decocta tritaque, ambustis vtilissimè ex oleo imponuntur. lib. 2. cap. 111.

Mori folia trita & ex aceto illita, ambustis igni medentur. lib. 1. cap. 143.

Myrti folia cruda seu cremata cum cerato, ambustis medentur. lib. 1. cap. 128.

Narcissi radix ambustis igni prodest, cum exiguo melle trita. lib. 4. cap. 155.

Oleæ colymbades tritæ & ambustis illitæ, pustulas gigni prohibent. lib. 1. cap. 118.

Oleum myrteum ambustis igni prodest. lib. 1. cap. 37.

Oui candido si statim ambusta perunguntur, pustulas non sentiunt. lib. 2. cap. 44.

Parietaria: vide Helxine.

Piceæ: &

Pini cortex tritus ambuſtis prodeſt cum argenti ſpuma & manna. lib. 1. cap. 74.

Plantaginis folia cum ſale illita ambuſtis igni proſunt. lib.2. cap. 119.

Platani pilulæ virides adipe exceptæ, igni ambuſta ſanant. lib. 1. cap. 91.

Sal ambuſtis igni cum oleo impoſitus, puſtulas erumpere non patitur. lib. 5. cap. 85.

Sambuci folia prætenera ac mollia ex polenta illita, ambuſtis proſunt. lib. 4. cap. 168.

Sedi maioris folia per ſe vel cum polenta illita, ambuſtis igni medentur. lib. 4. cap. 84.

Sedi minoris folia idem præſtant. l. 4. c. 85.

Semperuiuum: vide Sedum.

Seſamum ambuſtis medetur. lib. 2. c. 92.

Stibium: vide Antimonium.

Terra cimolia ſi ambuſta igni ſtatim obliſnantur, puſtulas non ſentient. lib. 5. cap. 133.

Terra pnigites eandem vim habet. libr. 5. capite 134.

Thus cum ſuillo aut anſerino adipe ambuſta igni ſanat. lib. 1. cap. 70.

Typhæ flos ſuillo adipe eloto exceptus, ambuſtis medetur. lib. 3. cap. 116.

Verbaſci ſylueſtris folia ambuſtis igni ſunt cataplaſmata. lib. 4. cap. 99.

Vitreola: vide Helxine.

Vnguentum telinum ambuſtis addita cera proficit. lib. 1. cap. 46.

MATHIOL. Balſamina medetur ambuſtis tam igne quàm aqua: in quem vſum macerantur fructus oleo amygdalino, dulci, aut è lini ſemine ex-

ne expreſſo, addita ad vnamquanque olei libram, liquidæ vernicis vncia, in balneo calentis aquæ, aut equino calente fimo. libr. 4. capite 177.

Calx elota prodeſt ad ambuſta. lib. 5. c. 91.

Cannabis radix recens ambuſtis vtiliter illinitur, ſed ſæpius amouenda & iterum admouenda eſt, ne exiccetur. Id præſtabit cōmodius, ſi recens in mortario tundatur cum recenti butyro, & ſubinde applicetur. libr. 3. capite 148.

Cucurbitæ aridæ cinis ambuſta ſanat. lib. 2. cap. 127.

Gummi iuniperino ſyncero & oleo ex lini ſemine preſſo, fit vernix liquidus, qui vtilis ad ambuſta. lib. 1. cap. 88.

Oleum quod è lini ſemine exprimitur, nimphææ aut roſarum ſtillatitia aqua ablutum, ambuſtis auxiliatur. lib. 2. cap. 96.

Oleum quod è vitellis ouorum diu in ſartagine frixis elicitur, ambuſtis vtiliter illinitur. lib. 2. cap. 44.

Sambuci è cortice paratur præſtantiſsimum vnguentum ad ignis ambuſtiones, hoc modo: Sumito viridis ſambuci corticis, qui ſtatim ſub primo deliteſcit libro, herbacei coloris libram, olei pluries loti ex ſtillatitia florū ſambuci aqua, libras duas, ferueant ſimul aliquandiu, & deinde percolato & exprimito, & addito ceræ nouæ odoratæ, ſucci ſurculorū ſambuci, ℥ cuiuſq; vncias quatuor, rurſus vt ferueſcant ſinito, quouſque ſuc-

cus euanescat, tollito tunc ab igne, & rudi-cula agitato, omniaque misceto, & ad finem addito vernicis liquidæ vncias duas, thuris albi in tenuem pollinem contriti vncias quatuor, quinetiam duorum ouorum albumen diu prius cochleari agitatum, subinde misceto diligenter omnia, & mundo vase asseruato. lib. 4. cap. 168.

Verbasci florum stillatitia aqua illinitur ad ignis ambustiones. lib. 4. cap. 99.

Viticella: vide Balsamina.

Vua recens probè matura præstat auxilio magno ad ambusta, si manibus pressa, adeò vt vinum reddat, ambustis partibus illinatur, nanque non solùm dolorem illico sedat, sed & vesicas fieri prohibet. lib. 5. cap. 3.

Ad inflammationes. CAP. DLXXIII.

DIOSCOR. Acetum in succidis lanis aut spongia impositum, inflammationes arcet. lib. 5. capite 17.

Adeps suillus vetustus cinere aut calce exceptus. lib. 2. cap. 69.

Amomum inflammationes concoquit discutitque. Item: Inflammationes viscerum lenit ex vua passa. lib. 1. cap. 14.

Anagallis illita. lib. 2. cap. 174.

Apollinaris liquamentum cum farina aut polenta illitum. lib. 4. cap. 64.

Argemones folia illita. lib. 2. cap. 173.

Arundinis folia virentia tusa. lib. 1. c. 97.

Asphodeli radices cum polenta, recentibus

Papaueris ſatiui calyces cum polenta triti cataplaſmatis admiſti, proſunt. Tunduntur quoque virides & digeruntur in paſtillos, qui ſiccati ad vſum reconduntur. libr. 4. capite 60.

Parietariæ folia. lib. 4. cap. 81.

Piceæ: &

Pini folia trita. lib. 1. cap. 74.

Plantaginis folia. lib. 2. cap. 119.

Platani folia in vino decocta, mox illita. lib. 1. cap. 91.

Portulaca cum polenta. lib. 2. cap. 117.

Pulegium cum polenta. lib. 3. cap. 30.

Rhaponticum ex aqua oblitum, omnes inflammationes veteres diſsipat. lib. 3. cap. 2.

Rhois ſemen ex aqua. lib. 1. cap. 124.

Sacræ herbæ folia. lib. 4. cap. 56.

Sambuci folia prætenera ac mollia cum polenta. lib. 4. cap. 168.

Sertula campana: vide Melilotus.

Seſamum. lib. 2. cap. 92.

Sonchus. lib. 2. cap. 124.

Teſticuli ſecundi, qui ſerapias vocatur, radix. lib. 3. cap. 125.

Tribulus vterque cataplaſmate iuuat. lib. 4. cap. 14.

Tritici pollen ex aqua mulſa aut hydrelæo decoctum. Item: Tritici panis & crudus, & coctus cum aqua mulſa, omnes inflammationes mulcet, cum emolliat & quadantenus refrigeret, ſed herbis ſucciſue huic rei accommodatis, admiſceatur. lib. 2. cap. 78.

Tuſsilaginis folia cum melle trita. libr. capite 109.

Verbenacæ ſupinæ folia. lib. 4. cap. 56.

Viticis herbæ & ſeminis decoctum. libr. capite 116.

Vitis albæ radix ex vino. lib. 4. cap. 176.

Vitreolæ folia. lib. 4. cap. 81.

Vmbilici veneris ſuccus. lib. 4. cap. 87.

MATHIOL. Alni folia recentia impoſita, inflammationes reſtinguunt. lib. 1. cap. 93.

Burſa paſtoris attrita, & emplaſtri more impoſita. lib. 2. cap. 150.

Caphura incandeſcentes inflammationes reſtinguit, præſertim iocinoris. lib. 1. cap. 75.

Caſsiæ ſolutiuæ pulpa exterius illita, inflammationes quæ cute tenus emergunt, extinguit. lib. 1. cap. 13.

Conſolidæ regalis herba. lib. 4. cap. 9.

Cucumis recens in tenues particulas ſectus & impoſitus. lib. 2. cap. 128.

Cydoniorum malorum ſemina in aqua decocta, quouſque ius mucaginem contrahat, illita. lib. 1. cap. 131.

Frumenti ſarracenici farina ex lacte decocta, præſtat illita ad bilioſas inflammationes. Comp. pag. 165.

Fungi qui ad imam ſambuci caudicis ſedem oriuntur, in aqua roſacea prius macerati, impoſiti. lib. 4. cap. 168.

Glandes crudæ ac recentes intritæ illitæ. lib. 1. cap. 121.

Lentis paluſtris ſtillatitiam aquam magni

faciunt

tiunt quidam ad internas viſcerum inflammationes. lib. 4. cap. 83.

Lini ſylueſtris herba vnà cum floribus decocta & illita, inflammationes lenit. libr. 2. capite 96.

Maluæ è folijs cum ſalignis frondibus trita fit præſtantiſsimum emplaſtrum ad quaſcunque inflammationes. lib. 2. cap. 111.

Muſcus terreſtris contuſus & deinde ex aqua decoctus. lib. 1. cap. 20.

Omphacinum roſaceum. lib. 1. cap. 42.

Perfoliata ad omnes inflammationes vtiliter illinitur. lib. 4. cap. 102.

Pſyllij: ſiue

Pulicariæ herbæ ſemen Seplaſiæ reconunt ad glutinoſos liquores conficiendos quibus in infrigidandis inflammationibus, prohibendiſque calidis defluxionibus vtuntur medici. lib. 4. cap. 65.

Roſæ folia. lib. 1. cap. 113.

Santalum rubrum incandeſcentibus inflammationibus, ex ſucco ſolani, aut ſedi, aut portulacæ, vtiliter illinitur. lib. 1. c. 19.

Solani maioris ſtillatitia aqua ex tota planta (vt quidam experimentatores promittunt) pota duorum aut ad ſummũ trium cochleariorum menſura, internas viſcerum inflammationes extinguit, nullo corporis incommodo: ſed (vt illi aiunt) à copioſiore potu abſtinendum. lib. 4. cap. 69.

Trifolij acetoſi ſuccus illitus, libro tertio, capite 106.

St Anthonies fire

Ad eryſipelas ſiue ignem ſacrum.
CAP. DLXXIIII.

DIOSCOR. Acaciæ ſuccus valet ad ignem ſacrum. lib. 1. cap. 115.

Acetum ad ignem ſacrũ cum aliquo conuenienti efficax eſt. lib. 5. cap. 17.

Acinus illita. lib. 3. cap. 43.

Anchuſæ primo loco deſcriptæ radix cum polenta. lib. 4. cap. 23.

Arundinis folia recentia tuſa. libr. 1. c. 9

Baccharis folia. lib. 3. cap. 44.

Beta decocta. lib. 2. cap. 116.

Braſsicæ folia. lib. 2. cap. 113.

Chalcitis. lib. 5. cap. 75.

Cicutæ ſuccus aridus. lib. 4. cap. 74.

Coriandrum cum pane vel polenta. lib. capite 62.

Cupreſsi folia per ſe, vel cum polenta. lib. 1. cap. 86.

Crocum, vergentes ad ignem ſacrum inflammationes mulcet. lib. 1. cap. 25.

Eryngij radix cum hydromelite. lib 3 c. 21

Fimum caprillum in aceto decoctum. lib 2. cap. 73.

Glaſti folia. lib. 2. cap. 180.

Helxine: vide Parietaria.

Intybi herba & radix cum polenta. libr. 2. capite 125.

Iſatis: vide Glaſtum.

Lactuca ſatiua. lib. 2. cap. 129.

Lens cum punici putamine ac ſiccis roſis adiecto melle decocta. lib. 2. cap. 100.

Lens

Lens palustris per se, vel cum polenta. lib. cap. 83.
Lilij semen & folia cum vino. lib. 3. c. 99.
Lycopseos radix cum farina hordeacea. lib. 4. cap. 24.
Maluæ folia decocta tritaque ex oleo vtilissimè imponuntur. lib. 2 cap. 111.
Mandragoræ radix trita ex aceto. libr. 4. capite 71.
Matricaria: vide Parthenium.
Misy. lib. 5. cap. 76.
Myrti folia admisto omphacino oleo aut exiguo rosaceo cum vino. lib. 1. cap. 128.
Oleæ syluestris folia trita. lib. 1. cap. 118.
Opium cum aceto. lib. 4. cap. 60.
Papaueris satiui calyces cum polenta triti, et cataplasmatis admisti, prosunt. Tunduntur quoque virides, & digeruntur in pastillos, qui siccati ad vsum reconduntur. libr. 4. cap. 60.
Parietariæ folia illita. Item: Eiusdem succus cum cerussa. lib. 4. cap. 81.
Parthenium cum flore illitum. lib. 3. c. 138.
Plantaginis foliorum succus cum cimolia aut cerussa. lib. 2. cap. 119.
Polygoni folia. lib. 4. cap. 4.
Portulaca cum polenta. lib. 2. cap. 117.
Psyllium: siue
Pulicaria herba. lib. 4. cap. 65.
Quinquefolij radices in aceto coctæ. libr. cap. 38.
Rhamni folia. lib. 1. cap. 102.

Ricini folia ex aceto. lib. 4. cap. 158.

Rosæ tusæ. lib. 1. cap. 112.

Rubi idæi flores lib. 4. cap. 34.

Rubigo ferri cum aceto. lib 5. cap. 53.

Rutæ succus cum aceto, rosaceo, & cerussa. lib. 3. cap. 45.

Sal cum aceto aut hyssopo. lib. 5. cap. 85.

Sanguinariæ folia lib. 4. cap. 4.

Sanguis menstruus mulierum. libr. 2. capite 72.

Sedi maioris folia per se, vel cum polenta. lib. 4. cap. 84.

Sepi minoris folia item. lib. 4 cap. 85.

Semperuiuum: vide Sedum.

Solani hortensis folia cum polentæ polline. Item: succus eiusdem cum cerussa, rosaceo & argenti spuma. lib. 4. c. 66.

Stratiotes aquaticus cum aceto. libr. 4. capite 97.

Terra cimolia. lib. 5. cap. 133.

Terra pnigitis. lib. 5. cap. 134.

Tussilaginis folia cum melle trita. libr. 3. capite 109.

Verbenacæ folia ex aceto. lib. 4. cap. 55.

Vitreola: vide Parietaria.

Vmbilici veneris succus. lib. 4. cap. 87.

Vrinæ sedimentum. lib. 2. cap. 74.

MATHIOL. Bursa pastoris attrita, & emplastri more imposita, sacris ignibus prodest. libr. 2. capite 150.

Caphura erysipelas extinguit. libr. 1. c. 75.

Cassiæ solutiuæ pulpa illita. libr. 1. cap. 13.

Gera-

Geranij quinti herbam recentem tritam, peculiariter Germanorum medici commendant ad eryſipelas. Comp. pag. 540.

Myrti foliorum baccarúmue decoctum, auxiliatur calidis collectionibus, nempe eryſipelatibus. lib. 1. cap. 128.

Plantaginis ſuccus rectè illinitur eryſipelas, addito aceto, & ſolani ſediq́ue ſucco. lib. cap. 119.

Solani maioris ſtillatitia aqua à tota planta admota. lib. 4. cap. 69.

Trifolij acetoſi ſuccus illitus. lib. 3. c. 106.

Verbaſci florum ſtillatitia aqua. libr. 4. capite 99.

Ad eruptiones feruidas. CAP. DLXXV.

VNguentum roſaceum feruidis eruptionibus illinitur. lib. 1. cap. 42. DIOSCOR.

Vnguentum elatinum: &

Vnguentum œnanthinum Roſacei effectum præbent. lib. 1. cap. 43. & 45.

Vnguentum ſuſinum feruidas eruptiones emendat. lib. 1. cap. 51.

Vrina vetus, feruidas eruptiones abſtergit. lib. 2. cap. 74. ablistes nedfeler pimples

Ad papulas ſiue puſtulas. CAP. DLXXVI.

AEris flos eruptiones papularum cum vino cohibet. lib. 5. cap. 48. IDEM.

Allium cum oleo & ſale eruptiones papularum ſanat. lib. 2 cap. 146.

Alumen cum ſanguinalis herbę ſucco prodeſt papularum eruptionibus. lib. 5. cap. 82.

Amylum contra papulas efficax eſt. lib. 2 capite 94.

Beta decocta eruptionibus papularũ medetur. lib. 2. cap. 116.

Butyrum illitum corpus ab albidis puſtulis per ſumma ſcatentibus aſſerit. libr. 2. capite 66.

Cinnabaris cerato excepta, papularum eruptionibus medetur. lib. 5. cap. 69.

Cyclamini radix eruptiones papularum reprimit. lib. 2. cap. 158.

Fici maturæ recentes papulas euocant lib. 1. cap. 145.

Glans vnguentaria cum lotio, papulas in facie tollit. lib. 4. cap. 154.

Lac recens contra eruptiones papularum, cum melle crudo, addito ſale, datur exigua aqua dilutum lib. 2. cap. 64.

Lens decocta cum putamine punici ac ſiccis roſis, adiecto melle, puſtulis medetur. lib. 2. cap. 100.

Lupinorum decocto eruptiones puſtularum fouere, vtiliſsimum. lib. 2. cap. 103.

Myrti ſemen purgat eruptiones papularum. lib. 1. cap 128.

Oleum myrteum prodeſt papularum eruptionibus. lib. 1. cap. 37.

Portulaca eruptiones papularum in capite, cum vino emendat. lib. 2. cap. 117.

Rubigo ferri cum aceto, papularum eruptionibus medetur. lib. 5 cap. 53.

Ruta cum myrto & cerato, eruptionibus papu-

pularúm prodeſt. libro tertio, cap. 45.

Sal aduerſus albidas capitis puſtulas cum ...o vitulino valet. lib. 5. cap. 85.

Sandaracha prodeſt ad papularum eru...iones cum roſaceo. lib. 5. cap. 81.

Serum lactis datur erumpentibus toto ...rpore papulis. lib. 2. cap. 64.

Terra fornacum Teſtarum vires habet. lib. ...cap. 156.

Teſtæ fornaceæ vehementer toſtæ, papu...rum eruptionibus medentur. lib. 5. cap. 135.

Vinum myrſinites prodeſt contra eruptio...s papularum. lib. 5. cap. 32.

Centaurij minoris ſuccus illinitur contra ...pulas. lib. 3. cap. 7. MATHIOL.

Hederæ folijs conſutis mulieres pileos pa...nt, & papuloſis infantium capitibus im...nunt, ſic enim curant illos, virus extrahen...s. lib. 2. cap. 175.

Pomata (cuius præparationem ſuprà ca...te 154. habes) vtuntur ad cruſtoſas papu...s, quæ pueris in capite enaſcuntur. libr. 2. ...pite 69.

Ad exanthemata & morbillos.

CAP. DLXXVII.

NApi ſemen ex Adianti ſiue Lentium de-coctо potum, morbillos & exanthema...a ad cutem propellit: duplici enim nomine ...orbillis affectos iuuat, tum quòd à centro ...d circumferentias corporis materiam mor...feram ducit, tum quoque quòd propria IDEM.

sui ipsius facultate morbi malignitatem su-
perat ac compescit. lib. 2. cap. 105.

Rapi semen constat experimento valer-
ad variolas & morbillos, nam potum semi-
drachmæ pondere morbillos latentes ad cu-
tim propellit. Comp. pag. 194.

Ad steatomata. CAP. DLXXVIII.

DIOSCOR. CHrysanthemi flores cum cerato triti
steatomate discutere produntur. libr. 4.
capite 53.

Ad meliceridas. CAP. DLXXIX.

IDEM. AMomum meliceridas concoquit & di-
scutit. lib. 1. cap. 14.

Melilotus recentes meliceridas cum aqu-
sanat. lib. 3. cap. 41.

Rumicis crudi illitu, melicerides, rosace-
aut croco adiecto, discutiuntur. libr. 2. ca-
pite 108.

Ad herpetas & serpigines. CAP. DLXXX.

IDEM. LEns cum putamine punici ac siccis rosis
adiecto melle, medetur his quæ serpunt
lib. 2. cap. 100.

MATHIOL. Lupuli florũ & folliculorum decoctum da-
tur commodè potandum contra serpigines
lib. 4. cap. 140.

Mercurialis succus malis quæ serpunt me-
detur cum aceto. lib. 4. cap. 183.

Myrti baccarum foliorumue decoctum au-
xiliatur herpetibus. lib. 1. cap. 128.

Oleum quod è vitellis ouorum diu in sar-
tagin-

[...]rine frixis elicitur, ſerpigines emendat. lib. [...] cap. 44.

Verbaſci florum ſtillatitia aqua illinitur [...] ſerpigines. lib. 4. cap. 99.

Zarzæ parillæ decoctum ſanat ſerpigines. [...]mp. pag. 847.

a ringworm or tetter

[A]d impetigines & lichenas. CAP. DLXXXI.

[A]Cetum ad impetigines cum aliquo con-uenienti efficax eſt. lib. 5. cap. 17. DIOSCOR.

Adarces ad euellendas lichenas accommo[...]ur. lib. 5. cap. 95.

Alcyonij duo prima genera in fœminarum [...]gmata aſſumuntur contra lichenas. libr. [...] cap. 94.

Allium lichenas cum melle eximit. libr. 2. [...]ite 146.

Aqua marina impetigines foueri vtile eſt. [...] 5. cap. 15.

Bupreſtes: &

Cantharides medicamentis quæ feras li[...]nas ſanant, admiſcentur. lib. 2. cap. 55.

Chamæleontis nigri radix trita, impetigi[...] abſterget, cùm ſibi ſulphur & bitumen [...]uit, & in aceto cocta illinitur. libr. 3. c. 9.

Cicer ad impetigines cum melle & hordeo [...]deſt. lib. 2. cap. 97.

Corni ſanies, quam virentia folia torren[...] reſudarunt, impetigini conuenienter illi[...]ur. lib. 1. cap. 135.

Cucumeris ſylueſtris aridæ farina, impe[...]nem abſterget. lib. 4. cap. 149.

Elleborum nigrum impetiginibus ex ac[e]to medetur. lib. 4. cap. 146.

Erucæ pinorum, medicamentis feras [li]chenas ſanantibus, admiſcetur. libr. ſecun[do] capite 55.

Fici ſuccus lichenas cum polenta expu[r]gat. lib. 1. cap. 145.

Glutinum in aceto reſolutum, impetigi[nes] delet. lib. 3. cap. 88.

Gummi arboris amygdalæ amaræ imp[e]tigines quæ ſummum corpus occuparun[t] illitum cum aceto, tollit. lib. 1. cap. 139.

Lapathi radices ex aceto coctæ vel crud[æ] illitæ, impetigines perſanant, ſed anteà l[o]cus aceto & nitro in ſole perfricandus e[st] lib. 2. cap. 108.

Laſer recentes lichenas ex aceto ſanat. li[b.] 3. cap. 78.

Lichen illitus, impetigini medetur. lib. 4. cap. 48.

Lolium cum aceto & ſulphure viuo, fer[as] lichenas ſanat. lib. 2. cap. 92.

Mel medetur impetigini, coctum cum l[i]quido alumine. lib. 2. cap. 75.

Myrrha impetigines ex aceto purgat. li[b.] 1. cap. 67.

Naſturtij ſemen impetigines abſterget. li[b.] 2. cap. 149.

Oleæ æthiopicæ lachryma impetigin[es] ſanat. lib. 1. cap. 119.

Oleæ ligno virenti accenſo ſudor em[a]nans illitu ſanat lichenas. lib. 1. cap. 118.

Oleu

Oleum picinum vires picis liquidæ habet. lib. 1. cap. 79.

Pix liquida adiecta pari cera, impetigines emendat lib. 1. cap. 78.

Propolis impetigines admota tollit. lib. 2. capite 77.

Prunorum gummi ex aceto illitum, lichenas infantium sanat. lib. 1. cap. 137.

Rhaponticum lichenas tollit, cum aceto illitum. lib. 3. cap. 2.

Ruta contra impetigines cum alumine & melle vtilissimè imponitur. lib. 3. cap. 45.

Sal lichenas sedat ex oleo & aceto infrictus ad ignem, donec sudent. lib. 5. cap. 85.

Salis spumæ eadem vis. lib. 5. cap. 86.

Sinapi cum aceto feræ impetigines perunguntur. lib. 2. cap. 148.

Sulphur lichenas cum resina terebinthina mistum aufert. lib. 5. cap. 83.

Thus impetigines ex aceto & pice illitum tollit. lib. 1. cap. 70.

Tithymali succus tollit illitu impetigines. lib. 4. cap. 159.

Triticeus panis muria maceratus, illitu vetustas impetigines sanat. lib. 2. cap. 78.

Veratrum: vide Elleborum.

Vitis viniferæ lachryma, quæ veluti gummi in caudice concrescit, illita, lichenas nitro prius perfrictas sanat. lib. 5. cap. 1.

MATHIOL. Asphodeli radices ex aceto decoctæ, vtiliter lichenosis illinuntur. lib. 2. cap. 164.

Elleborus: vide Veratrum.

Haſtula regia: vide Aſphodelus.

Ieſemini flores tam recentes quàm ſicci impetigines in facie abſtergunt. lib. 1. c. 66.

Lapathi acuti radicum ſtillatitia aqua (ſuprà cap. 140. deſcripta) lichenas tollit. lib. 2. capite 108.

Lupuli florum & folliculorum decoctum datur commodè potandum contra lichenas & impetigines. lib. 4. cap. 140.

Marrubij folia lichenas purgant, ſanantque ex aceto illita. lib. 3. cap. 102.

Mentha illita impetigines ſanat. libr. 3. capite 35.

Parthenij ſuccus impetigines emacalat. Comp. pag. 583.

Plantaginis folia recentia trita & illita, lichenas ſanant. lib. 2. cap. 119.

Scabioſæ maioris radices peculiariter valent ad lichenoſos, etiamſi morbus à Gallica lue prouenerit: ſiquidem earum decoctum quadraginta diebus potum, vt ego mihi teſtis eſſe poſſum , præſtantiſsimum expertiſsimumque eſt ad hoc medicamentum. Idem præſtat earundem radicum puluis, quotidiè drachmæ pondere ex ſero hauſtus. Item: Eiuſdem ſuccus , cum chryſocollæ farina & caphuræ momento, impetigines & cæteras cutis infectiones abſtergit. lib. 4. cap. 11.

Spatulæ fætidæ ſucco ſunt qui vtantur ad lichenas. lib. 4. cap. 22.

Tamarindi faciunt ad lichenas. libr. 1. capite 126.

Tere-

Terebinthina resina illita, impetigines de-
t. lib. 1. cap. 77.

Veratrum nigrum vulgaris vsus impetigi-
es illitum emendare, nobis iam millies ex-
erimento compertum est. lib. 4. cap. 146.

Verbasci florum aqua stillatitia illinitur ad
npetigines. lib. 4. cap. 99.

Xyris: vide Spatula fætida.

Zarza parilla peculiariter præstat ad liche-
as, & quascunque cutis infectiones. libr. 1.
apite 111.

Ad vitiliginem in genere. CAP. DLXXXII.

ALcyonij prima duo genera in fœmina- DIOSCOR.
rum smegmata assumuntur contra vitili-
ines, lib. 5. cap. 94.

Allium vitiligines cum melle eximit. libr.
. cap. 146.

Althææ semen viride siccumque tritum
vitiligines in sole cum aceto perunctas emen-
dat. lib. 3. cap. 146.

Anchusæ primo loco descriptæ radix viti-
iginibus illinitur ex aceto. lib. 4. cap. 23.

Arum, Dracunculi vires habet. libr. 2. ca-
pite 162.

Betæ folijs crudis, vitiligines nitro antea
perfrictas, illini prodest. lib. 2. cap. 116.

Cepæ succus cum aceto perunctas in sole
vitiligines sanat. lib. 2. cap. 145.

Chamæleontis nigri radix vitiligines cum
sulphure emendat. lib. 3. cap. 9.

Chondrillæ herba cum radicibus tusa,

melle adiecto diuiditur in pastillos, qui nitro admisti vitiligines emaculant. libr. 2. capite 126.

Cochleæ cum carne sua vstæ tritæque, cum melle illitæ, purgant vitiligines. libr. 2. capite 9.

Cucumeris syluestris radicis aridæ farina, vitiligines absterget. lib. 4 cap. 149.

Dracunculi maioris radix ad vitiligines cum melle efficaciter illinitur. lib. 2. cap. 160.

Dracunculi minoris radix illita ex aceto, vitiligines emaculat. lib. 2. cap. 161.

Elleborum nigrum vitiliginibus ex aceto medetur. lib. 4. cap. 146.

Faba vitiliginem purgat. lib. 2. cap. 98.

Fici tam syluestris quàm satiuæ lacteus succus, vitiligines cum polenta expurgat. lib. 1. cap. 145.

Gentianæ radix vitiliginem absterget. lib. 3. cap. 3.

Glans vnguentaria vitiligines cum nitro emendat. lib. 4. cap. 154.

Lauri baccæ vitiligines emaculant. libr. 1. capite 90.

Leporis sanguis si calidus illinitur, vitiliginem sanat. lib. 2. cap. 18.

Lilij radix cum melle detrita, vitiligines emendat. lib 3. cap. 99.

Lupinorum decocto vitiligines fouere vtilissimum. lib. 2. cap. 103.

Myrti foliorum decoctum, vitiliginem emendat. lib. 1. cap. 128.

Nar-

Narcissi radix vitiligines cum semine vrticæ & aceto emaculat. lib. 4. cap. 155.

Nymphææ radix vitiligines ex aqua emendat. lib. 3. cap. 131.

Piper ex nitro vitiligines emaculat. lib. 2. capite 153.

Rosmarini semen cum aceto acerrimo purgat vitiligines. lib. 3. cap. 72.

Sepiæ atramentum vstum in sua testa donec id quod crustosum est, abscedat, posteà tritum, expurgat vitiligines. lib. 2. cap. 20.

Sulphur cum aceto vitiligines tollit. lib. 5. capite 83.

Telephij folia perunctam ex aceto in sole vitiliginem tollunt, sed vbi inaruerunt, abstergantur. lib. 2. cap. 181.

Terra melia vitiligines abstergit. lib. 5. capite 137.

Veratrum: vide Elleborum.

Aqua quæ è Limoniorum succo calentis aquæ balneo & vitreis organis extrahitur, vitiligines vbicunque sint, & totius corporis maculas emendat. lib. 1. cap. 131. MATHIOL.

Cupressi conorum decocto ex aceto parato, vitiligines curantur. lib. 1. cap. 86.

Elleborum: vide Veratrum.

Lapathi acuti radicum stillatitia aqua (suprà cap. 140. descripta) vitiligines tollit. lib. 2. cap. 108.

Oleum è semine Gossipij expressum, lentigines delet. lib. 2. cap. 96.

Oleum quod è vitellis ouorum diu in sar-

tagine frixis elicitur, vitiligines emendat. lib. 2. cap. 44.

Spatulæ fætidæ ſucco ſunt qui vtantur ad vitiliginem. lib. 4. cap. 22.

Tamarindi faciunt ad vitiligines. lib. I. capite 126.

Veratrum nigrum vulgaris vſus vitiliginem illitum emendare, nobis iam millies experimento compertum eſt. lib. 4. cap. 146.

Verbaſci florum aqua ſtillatitia illinitur ad vitiligines. lib. 4. cap. 99.

Xyris: vide Spatula fætida.

Zarzæ parillæ decoctum, ſanat vitiligines. Comp. pag. 847.

Ad alphos. CAP. DLXXXIII.

MATHIOL. CEntaurij minoris decoctum alphos & cæteras cutis infectiones exterit, infectis particulis adhibitum. lib. 3. cap. 7.

Hippolapathi radicis ſuccus cum lupinorum farina alphos exterit. Comp. pag. 207.

Lapathi acuti radicũ aqua ſtillatitia (ſuprà cap. 140. deſcripta) tollit alphos. libr. 2. capite 108.

Larignæ reſinæ aqua, quæ inprimis diſtillat, alphos abſtergit cùm in facie, tum in quacunque alia corporis parte, addito oleo quod ex vini fæce paratur. lib. I. cap. 74.

Lupuli florum & folliculorum decoctum commodè potandum datur contra alphos. lib. 4. cap. 140.

Menthæ græcæ ſuccus noctibus illitus, alphos

alphos emaculat. libro tertio, cap. 35.

Oleum è ſemine Goſsipij expreſſum. Cõpend. pap. 180.

Parthenij ſuccus. Comp. pag. 583.

Rapi ſylueſtris ſemen in farinam tritum. Comp. pag. 196.

Scabioſæ ſuccus cum chryſocollæ farina & caphuræ momento, alphos & cæteras cutis infectiones abſtergit. lib. 4. cap. 11.

Securidacæ farina alphos & omnes cutis maculas abſtergit, vbi frequenter melle optimo excepta illinitur. lib. 3. c. 129.

Zarzæ parillæ decoctum ſanat alphos. Comp. pag. 847.

Ad leucen ſiue vitiliginem albam.

CAP. DLXXXIIII.

Aſphodeli radix, candidam vitiliginem linteo antea perfrictam in ſole, illita emendat lib. 2. cap. 164. DIOSCOR.

Capparis radix cum aceto trita, vitiligines albas abſterget. lib. 2. cap. 169.

Fici nigræ folijs cauliculiſque candidę vitiligines perunguntur. lib. 1. cap. 145.

Haſtula regia: vide Aſphodelus.

Rubiæ radix ex aceto illita, albæ vitiligini medetur. lib. 3. cap 143.

Ruta cum pipere, vino & nitro affricta, albæ vitiligini medetur. lib. 3. cap. 45.

Telephij folia ſenis horis illita, albam vitiliginem ſanant, ſed poſtea hordeacea farina illini debet. lib. 2. cap. 181.

Ad sugillata. CAP. DLXXXV.

DIOSCOR. Absinthium ad sugillata ex melle illinitur. lib. 3. cap. 23.

Acetum cum melle illitum, sugillationes rapit. lib. 5. cap. 17.

Allij cremati cinis cum melle. lib. 2. c. 146.

Ammi cum melle. lib. 3. cap. 61.

Bryoniæ radix decocta in oleo, vsq; dum liquescat. lib. 4. cap. 176.

Bulbi omnes per se, vel cum oui luteo. lib. 2. cap. 165.

Calamintha cum vino cocta. lib. 3. cap. 36.

Caseus recens decoctus & expressus. libr. 2. cap. 65.

Cuminum æthiopicum cum melle. lib. 3. capite 61.

Cumini syluestris primo loco descripti semen manducatum, cum melle & vua passa illitum. lib. 3. cap. 60.

Fabæ lomentum cum fœni græci farina & melle. lib. 2. cap. 98.

Hydropiperis folia cum semine illita. libr. 2. cap. 155.

Hyssopum cum feruente aqua. libr. 3. capite 26.

Laserpitij radix cum oleo. lib. 3. cap. 78.

Mel quod Heracliæ in Ponto conflatur, cum sale illitum. lib. 2. cap. 75.

Ptarmicæ folia cum floribus. libr. 2. capite 156.

Pulegium sugillata emaculat, quòd sanguinem ad cutem trahat. lib. 3. cap. 30.

Rapha-

Raphani cortex cum melle. lib. 2. cap. 106.

Sampsuchi folia arida cum melle. l. 3. c. 40.

Sinapi cum melle, adipe vel cerato. libr. 2. capite 148.

Thapsiæ radix succusque cum æquis ceræ thurisque portionibus illita, sugillata tollunt, sed non plus binis horis dimittantur: locus deinde aqua maris calida foueatur. lib. 4. cap. 151.

Vitis alba: vide Bryonia.

MATHIOL. Aquæ salsæ fotu totius corporis sugillata delentur. lib. 5. cap. 14.

Ari radix illinitur aqua prius elixa, sugillatis, fabacea farina addita & defruto subacta. lib. 2 cap 162.

Ari Ægyptij radix illinitur elixa sugillatis, fabacea farina addita & defruto subacta. Cõpend. pag. 187.

Cari seminis farina admiscetur cataplasmatis, quæ ad sugillata parantur, magno iuuamento. lib. 3. cap. 57.

Morsus diaboli radice plerique sugillata illitu emendant. lib. 2. cap. 174.

Ad stigmata & insignita. CAP. DLXXXVI.

DIOSCOR. ALoe cum melle insignita tollit. libr. 3. capite 22.

Mandragoræ folia stigmata sine exulceratione delent, si quinis senisue diebus sensim perfricentur. lib. 4. cap. 71.

Ranunculi folia, flores & cauliculi recentes, illitu stigmata delent. lib. 2. cap. 171.

Ad liuores & vibices. CAP. DLXXXVII.

DIOSCOR. ALoe cum melle liuores tollit. lib. 3. c. 22. Aqua marina liuores fotu discutit. lib. 5. cap. 15.

Lanæ succidæ subueniunt inter initia liuidis, aceto, oleo aut vino imbutæ. lib. 2. c. 67.

Nuces iuglandes recentes, liuores in corpore illitu tollunt. lib. 1. cap. 141.

Rhaponticum liuentia tollit, cum aceto illitum. lib. 3. cap. 2.

Rhois semen illitum ex aqua, liuida ab inflammatione vindicat. lib. 1. cap. 124.

Thapsiæ radix, succusque, cum æquis ceræ & thuris portionibus, liuores tollunt: sed non plus binis horis dimittantur, locus deinde aqua maris calida foueatur. lib. 4. capite 151.

Vnguentum susinum vibices celerrimè ad colorem reducit, ita vt sæpe fallant. libr. 1. capite 51.

MATHIOL. Iuglandes recentes illitæ, liuores aufer-runt. Comp. pag. 150.

Ad cicatrices nigras. CAP. DLXXXVIII.

DIOSCOR. ADipem asininum tradunt cicatrices corpori concolores reddere. lib. 2. cap. 69.

Alcyonij priora duo genera in fœminarum smegmata contra nigritias assumuntur. libr. 5. cap. 94.

Argenti spumam elotam constat prodesse ad cicatricum fæditates tollendas, ad rugosas facies & cicatricosas laceratasq;, & macularũ plenas. lib. 5. c. 62.

Bryo

Bryoniæ radix cicatrices nigras emendat, cum eruo, creta chia, & fœno græco. Eodem effectu prodeſt decocta in oleo vſque dum liqueſcat. lib. 4. cap. 176.

Bulbi eſculenti cremati, & cum alcyanio miſti, atras cicatrices, in ſole illiti, emaculant. lib. 2. cap. 165.

Calaminthæ folia in vino cocta & illita, nigris cicatricibus candorem reddunt. libr. 3. cap. 36.

Chryſocollæ dos ad purgandas cicatrices. lib. 5. cap. 64.

Cucumeris ſylueſtris radicis aridæ farina, colorem reddit nigris cicatricibus. libr. 4. cap. 149.

Fabarum lomentum per ſe vel cum polenta, cicatrices concolores facit. libr. 2. c. 98.

Glans vnguentaria, nigras cicatrices cum nitro emendat. lib. 4. cap. 154.

Ladanum cum vino cicatricibus decorem reddit. lib. 1. cap. 110.

Lapis armenius idem quod chryſocolla præſtat. lib. 5. cap. 65.

Lithargyrus: vide Argenti ſpuma.

Oleum balaninum repurgat cicatrices nigras. lib. 1. cap. 35.

Oleum caryinum eandem vim habet. libr. 1. cap. 35.

Oleum cicinum prodeſt indecoris cicatricibus. lib. 1. cap. 35.

Sabinæ folia cum melle, nigritias ſordesq; repurgant. lib. 1. cap. 88.

made of Vitis alba: vide Bryonia.

lilies Vnguentum susinum cicatrices celerrimè ad colorem reducit, ita vt sæpè fallant. libr. 1. cap. 51.

Vrina pueri impubis decocta in æreo vase, cum melle emendat cicatrices. lib. 2. cap. 74.

planetree MATHIOL. Platani pilulæ addito melle illitæ, veteres nigritias emendant. lib. 1. cap. 91.

itching

Ad pruritum & pruriginem. CAP. LXXXIX.

DIOSCOR. Aceti tepidi fotus pruritus permulcet. lib. 5. cap. 17.

Alumen aspersum aqua pruritui conuenit. lib. 5. cap. 82.

Aqua marina pruritus foueri vtile est. lib. 5. cap. 15.

Dictamnum pulegij vires habet. lib. 3. c. 31.

Erui cremor pruritum in toto corpore sanat fouendo. lib. 2. cap. 102.

Fici crudæ tusæ, & sinapi liquoreque alio exceptæ, prurigines sanant. lib. 1. cap. 145.

Glandis vnguentariæ tusæ & expressę succus, abstergentibus medicamentis adijcitur, quæ aduersus prurigines idonea sunt. lib. 4. capite 154.

Lac recens contra pruritum cum melle crudo, addito sale, datur exigua aqua dilutum. lib. 2. cap. 64.

Lapathi decoctum pruritum corporis sedat, si eo foueatur, aut in folijs balnearum confricetur. lib. 2. cap. 108.

Lycium pruritus sanat. lib. 1. cap. 114.

Origani heracleotici decocti ius, ad pruriginem in balneis prodest. lib. 3. cap. 28.

Potamogeton pruriginibus vtile. libr. 4. capite 96.

Pulegij decoctum ablutas prurigines mitigat. lib. 3. cap. 30.

Sal pruritus sedat, ex oleo & aceto infricatus ad ignem, donec sudent. lib. 5. cap. 85.

Salis spuma eandem vim habet. lib. 5. c. 86.

Staphis agria trita & ex oleo illita, prurigini prodest. lib. 4. cap. 150.

Sulphur pruritus toto corpore erumpentes, cum nitro detersum, sedat. lib. 3. cap. 83.

Terra fornacum, eundem cum testis effectum præbet. lib. 5. cap. 136.

Testæ fornaceæ vehementer tostæ, prurigini medentur. lib. 5. cap. 135.

Tragorigani radices decoctæ faciunt ad pruritum. lib. 3. cap. 29.

Vrina canina pruritus nitro addito expurgat. lib. 2. cap. 74.

Betæ nigræ radix in aqua decocta & illita, pruritum extinguit. lib. 2. cap. 116. MATHIOL.

Eupatorij vulgaris: siue

Herbæ Kunigundis decoctum, pruritum sanat, si cum fumaria fuerit decoctum è caprino sero, sed succus fortior est. lib. 3. c. 37.

Hyssopum ex oleo inunctum, capitis pruriginem tollit. lib. 3. cap. 26.

Ad scabiem & psoram. CAP. DXC.

AQua marina psoras foueri vtile est. libr. 5. cap. 15. DIOSCOR.

Bryoniæ ſemen ad pſoras efficaciter illinitur. lib. 4. cap. 176.

Cardamomum, ſcabiem, ex aceto illitum adimit. lib. 1. cap. 5.

Chamæleontis nigri radix trita addito atramenti ſutorij exiguo, cedrino oleo & axungia, ſcabiem abigit. lib. 3. cap. 9.

Chelidonium minus pſoras eximit. lib. 2. capite 177.

Cicer cum melle & hordeo ſcabiei prodeſt. lib. 2. cap. 97.

Elleborum nigrum ſcabiem ſanat, illitum cum thure, aut cera, & pice, & cedrino oleo. lib. 4. cap. 146.

Erinacei marini teſta cruda inaſſata, commodè medicamentis, quæ pſoras abſtergunt, admiſcetur. lib. 2. cap. 1.

Fici tam ſylueſtris quàm ſatiuæ lacteus ſuccus, pſoras cum polenta expurgat. lib. 1. capite 145.

Glans vnguentaria cum aceto decocta, emendat pſoras. lib. 4. cap. 154.

Lupinorum decocto ſcabiem incipientem fouere, vtiliſsimum. lib. 2. cap. 103.

Oleæ ligno virenti accenſo manans ſudor, illitu ſanat ſcabiem. lib. 1. cap. 118.

Oleum cicinum ad pſoras valet. libr. 1. capite 33.

Oleum ſylueſtris oliuæ ſcabiem abſtergit. lib. 1. cap. 29.

Origani heracleotici decoctiius, ad pſoras in balneis prodeſt. lib. 3. cap. 28.

Palma

Palma elate ſcabiem cum reſina & cera ſanat, ſi viginti diebus recens apponitur. libr. 1. cap.126.

Quinquefolij radix in aceto cocta, pſoras ſanat. lib. 4. cap.38.

Ranunculus illitu ſcabiem eximit. libr. 2. cap. 171.

Sal admiſcetur medicamentis pſoras abſtergentibus. Item: pſoras ſedat, ex oleo & aceto inſrictus ad ignem, donec ſudent. lib. 5. capite 85.

Salis ſpuma eandem vim habet. libr. 5. capite 86.

Sinapi emplaſtris ſcabiem extenuantibus vtiliter admiſceri ſolet. lib. 2. cap. 148.

Staphis agria trita & ex oleo illita, pſoris prodeſt. lib. 4. cap. 150.

Tragorigani radices decoctæ faciunt ad ſcabiem. lib. 3. cap. 29.

Veratrum: vide Elleborum.

Vitis alba: vide Bryonia.

Vitis viniferæ lachryma, quæ veluti gummi in caudicibus concreſcit, illita, pſoras nitro prius perfrictas ſanat. lib. 5. cap. 1.

Vrina vetus pſoras abſtergit. lib. 2. c. 74.

Adami poma peculiariter ad ſcabiem valent, ſi per medium ſecta, & tenuiſsimo ſulphuris puluere aſperſa, & deinde cinere feruenti calefacta, corpori ſcabioſo confricentur. lib. 1. cap. 131. MATHIOL.

Aqua quæ in marceſcentium quercuum epetitur cauitatibus, ſcabiem omnem vl-

cerosam sanat. libro primo, capite 121.

Aquæ nitrosæ scabiem mundant. libr. 5. capite 14.

Aquæ salsæ balneis pituitosa scabies curatur. lib. 5. cap. 14.

Asphodeli radices ex aceto decoctæ, scabiem sanant. lib. 2. cap. 164.

Boni henrici radicis succus scabiem sanat, præsertim cum aceto. lib. 2. cap. 162.

Buglossi vulgaris radix trita, ex aceto illita tribus diebus continuis, scabiosos iuuat. lib. 4. cap. 123.

Caucalidis herbæ decoctum vtiliter datur scabiosis. lib. 2. cap. 133.

Eupatorij vulgaris succus recenter expressus, commodè ex aceto & sale illinitur ad scabiem. Item: Eiusdem foliorũ decoctum scabiem sanat, si cum fumaria fuerit decoctum è caprino sero: sed succus fortior est. libr. 4. capite 37.

Flos trinitatis: vide Iacea.

Fœni græci seminis farina medetur vlcerosæ scabiei, si cum quarta parte seminis nasturtij excipiatur aceto, & subinde illinatur. lib. 2. cap. 95.

Hastula regia: vide Asphodelus.

Herba Kunigundis: vide Eupatorium vulgare.

Hippolapathi radicis succus cum sulphure illitus, scabiem sanat. Comp. pag. 207.

Iaceam sunt qui credant scabiem sanare. Ibid. pag. 814.

Lapa-

Lapathi radicis decoctum fomentis adhibitum, ſcabiem ſanat. Idem præſtat ſuccus cum ſulphure illitus. Comp. pag. 204.

Lixiuium ex vino albo & iuniperino cinere paratum, ſcabiem ſanat, vbi eo affecti ſeſe perfundant. lib. 1. cap. 120.

Lupuli florum & folliculorum decoctum datur commodè potandum contra ſcabiem & cęteros quoſque affectus, qui extimam cutim inficiunt. lib. 4. cap. 140.

Oleum iuglandium ſcabiem antiquam ſanat. lib. 1. cap. 141.

Oleum ſylueſtris oliuæ ſcabiem ſanat. lib. 1. cap. 120.

Reſina terebinthina ſcabiem delet illita. lib. 1. cap. 77.

Scabioſa mirum in modum valet aduerſus ſcabiem, vnde illi nomen: in quem vſum non modò eius decoctum quotidie potandum præcipiunt, ſed & herbæ ipſius ſucco, per ſe, aut in vnguentis addito, ſcabioſa corpora illinunt. lib. 4. cap. 11.

Scrofulariæ radix autumno effoſſa & repurgata, tunditur cum butyro recenti, & operculato fictili vliginoſo loco reponitur, bis quinque aut pluribus diebus mox lento igne colliquatur butyrum, & percolatum aſſeruatur: quod illitum ſcabiem ſanat. Compend. pag. 779.

Spatulæ fætidæ ſucco ſunt qui vtantur ad ſcabiem. lib. 4. cap. 22.

Tamarindi faciunt ad ſcabiem. lib. 1. c. 126.

Veratrum nigrum vulgaris vſus ſcabiem illitum emendare, nobis iam millies experimento compertum eſt. lib. 4. cap. 146.

Xyris: vide Spatula fætida.

Ad lepram. CAP. DXCI.

DIOSCOR. ACetum ad lepras cum aliquo cõueniẽnti efficax eſt. lib. 5. cap. 17.

Adarces ad euellendas lepras accommodatur. lib. 5. cap. 95.

Ærugo reſina terebinthina excepta, cum ære & nitro lepras abigit. lib. 5. cap. 52.

Alcyonij priora duo genera in fœminarum ſmegmata aſſumuntur contra lepras. libr. 5. cap. e 94.

Allium cum melle. lib. 2. cap. 146.

Alumen cum braſsicæ folijs aut melle coctum. lib. 5. cap. 82.

Anchuſæ primo loco deſcriptæ radix cum aceto. lib. 4. cap. 23.

Anemones caules & folia illita. libr. 2. capite 172.

Braſsicæ folia lepras ſanant. lib. 2. cap. 113.

Bryoniæ ſemen illitum. lib. 4. cap. 176.

Bupreſtes, Item:

Cantharides admiſcentur medicamentis, quæ lepras ſanant. lib. 2. cap. 55.

Clematidis ſecundæ folia purgant lepras. lib. 4. cap. 7.

Cochleæ cum carne ſua vſtæ tritæque ex melle illitæ. lib. 2. cap. 9.

Cucumeris ſylueſtris radicis aridæ farina. lib. 4. c. 149.

Elle-

Elleborus: vide Veratrum.

Erucæ pinorum, medicamentis quæ lepras ſanant, admiſcentur. lib. 2. cap. 55.

Fel taurinum cum nitro & terra cimolia. lib. 2. cap. 71.

Fici tam ſylueſtris quàm ſatiuæ lacteus ſuccus cum polenta. lib. 1. cap. 145.

Fraxini corticum cinis ex aqua. libr. 1. capite 92.

Glans vnguentaria in aceto cocta. libr. 4. capite 154.

Glutinum in aceto reſolutum, illitum. lib. 3. cap. 85.

Glutinum piſcium leprarum medicaminibus vtile. lib. 3. cap. 86.

Halica in aceto decocta. lib. 2. cap. 89.

Hordeacea farina in acri aceto decocta, modo quo hordeaceum cataplaſma, & calida impoſita. lib. 2. cap. 79.

Iuniperi corticum cinis cum aqua illitus. lib. 1. cap. 87.

Lanaria herba: vide Struthium.

Lapathi radices ex aceto coctæ, vel crudæ illitæ, lepras ſanant, ſed anteà locus aceto & nitro in ſole perfricandus eſt. libr. 2. c. 108.

Lepidium lepras eximit. lib. 2. cap. 170.

Lilij radix cum melle. lib. 3. cap. 99.

Lolium ex aceto & ſulphure viuo. libr. 2. capite 92.

Melanthium cum aceto. lib. 3. cap. 77.

Naſturtij ſemen lepras abſterget. lib. 2. capite 149.

Nitrum miſcetur emplaſtris quę lepras abſtergunt. lib. 5. cap. 89.

Oleæ æthiopicæ lachryma. lib. 1. cap. 119

Oleum Elæomeli vocatum. libr. 1. cap. 32

Oleum lentiſcinũ leprarum medicamentis vtile. lib. 1. cap. 39.

Oleum ſylueſtris oliuæ. lib. 1. cap. 29.

Piſcium glutinum leprarum medicaminibus vtile. lib. 3. cap. 86.

Pulegij herba viridis lepras tum pota tum affricta exterit. lib. 3. cap. 30.

Radicula: vide Struthium.

Reſinæ omnes: cum ærugine, ſutorio atramento, & nitro. lib. 1. cap. 76.

Sal lepras ſedat, ex oleo & aceto infrictus ad ignem, donec ſudent. lib. 5. cap. 85.

Salis ſpuma eandem vim habet. libr. 5. capite 86.

Salamandra additur in medicamenta, quorum vis eſt lepras abolere. lib. 2. cap. 56.

Scammoniæ ſucco decocto in aceto, perunctæ lepræ abiguntur. lib. 4. cap. 165.

Serum lactis datur lepris. lib. 2. cap. 64.

Sinapi cum aceto. lib. 2. cap. 148.

Struthij radix cum polenta & aceto. lib. 2. capite 157.

Sulphur lepras cum reſina terebinthina miſtum, aufert. Item: cum aceto illitum, ad lepras efficax eſt. lib. 5. cap. 83.

Terra melia lepras abſtergit. lib. 5. cap. 137.

Thapſiæ ſuccus cum ſulphure. libr. 4. capite 151.

Vera-

Veratrum nigrum ex aceto impositum. lib. 4. cap. 146.

Vitis alba: vide Bryonia.

Vitis viniferæ lachryma, quæ veluti gummi in caudicibus concrescit, illita: oportet tamen locũ antea nitro confricasse. libr. 5. c. 1.

Vlmi folia ex aceto. lib. 1. cap. 95.

Vrina cainna nitro addito lepras expurgat. lib. 2. cap. 74.

Tamarindi faciunt ad lepras. libr. 1. c. 126. MATHIOL.

Veratrum nigrum vulgaris vsus lepram illitum emendare, nobis iam millies experimento compertum est. lib. 4. cap. 146.

Elephantiasin gignentia. CAP. DXCII.

VInum ex caricis factum, vitiosum sanguinem creat & elephantiasin adfert, vt potio quam zython appellamus. libr. 5. c. 35. DIOSCOR.

Zythum vitiosum succum creat, & elephantiasin gignit. lib. 2. cap. 80.

Ad elephantiasin. CAP. DXCIII.

CAlamintha Elephanticos esitata iuuat, si posteà serum lactis ebibitur. lib. 3. c. 36. IDEM.

Cedria in Elephantia aut linctu aut perunctione proficit. lib. 1. cap. 89.

Echini: siue

Erinacei terrestris asicatum corpus cum aceto mulso potum, Elephantiæ auxilio est. Eiusdem iecur fictili solibus excocto arefactum, ad eundem vsum vtilissimè reconditur. lib. 2. cap. 2.

Fel hircinũ luxuriantes Elephanticorum extuberationes illitu reprimit. lib. 2. cap. 71.

Lactis ſerum Elephanticis datur. libr. 2 capite 64.

Plantaginis folia vlceribus Elephanticis illita proſunt. lib. 2. cap. 119.

MATHIOL. Eupatorij vulgaris: ſiue

Herbæ Cunigundis ſuccus potus, incipienti Elephantiaſi medetur. lib. 4. cap. 37.

Myricæ: ſiue

Tamaricis radicum decoctum cum vuis paſsis potum Elephantiaſin ex Lienis vitio obortam ſanare tradidit Alcanzius Arabs, id quod ſe vidiſſe ait in duabus mulieribus, quę hac labe laborarunt. lib. 1. cap. 99.

Turpetum magno iuuamento datur Elephanticis: Verùm qui ſumunt, cauere debent à piſcium eſu & auſtrali flatu. libr. 4. capite 130.

Ad morbum gallicum. CAP. DCXIIII.

MATHIOL. ARgentum viuum præcipitatum, ſunt qui dimidij ſcrupuli pondere deuorandum propinent, admiſtis margaritis, alijsque quibuſdam quæ cor tueri non ambigunt, vbi quis Gallicis doloribus circa articulos conflictetur. lib. 5. cap. 70.

Aſarinam, noui quidam herbarij præferunt ad morbi gallici dolores. lib. 1. cap. 9.

Citarte Aſplenij totius herbæ decoctum, datur vtiliter potandum, ad omnes melancholicos affectus, & ad eos præſertim, qui Gallica lue affecti ſunt. lib. 3. cap. 134.

Buxi decocto feliciter eos ſanatos eſſe, qui gal-

allica lue affecti erant, pluries experimento compertum est. lib. 1. cap. 114.

Carduus benedictus decoctis miſcetur, quæ è ligno guaiaco ex vino aut aqua ijs parantur, quos lues gallica corripuit. libr. 3. capite 91. Bastard parsley

Caucalidis herbæ decoctum vtiliter datur morbo gallico affectis. lib. 2. cap. 133.

Chinam: ſiue artichoke

Cinaræ radicem, ſunt qui guaiaco præferant. lib. 1. cap. 111,

Dictamni albi radice quidam vſi ſunt ad gallicum morbum drachmam quotidie præbentes ex guaiaci ligni decocto, non ſine magno ægrotantium commodo. lib. 3. cap. 33.

Ebuli ſemen per diutinas aquæ lotiones à nigro circumſtante ſucco expurgatum, vtiliter datur drachmæ pondere ex chamæpitios decocto, gallica lue laborantibus: mulcet enim deiectoria vi mirificè eorum dolores, cum humores eò fluentes tum reuocet, tum deijciat. lib. 4. cap. 168.

Guaiaci vires ac qualitates ſi rectè perpendantur, proculdubio liquido conſtabit, ea præſtare poſſe, quæ in arcenda gallica lue requiruntur: non cum id ex partibus admodum calidis ac tenuibus conſiſtat, itemque ſiccis, habeatque ſibi reſinæ plurimum admiſtum, nimirum etiam poteſt ſuis viribus ea efficaciter exiccare, attenuare, liquefacere, atque expurgare, quæ humores infecerint, quinetiam ſudorem ciere. Huc accedit etiam,

quòd parte resinosa, quam possidet, contagioni atque putredini mirificè resistit: quæ quidem incommoda hanc pestem comitari solent. Cæterum eo tempore, quo primùm in Italiam Guaiacum inferri cœpit, necnon etiam multis pòst annis, non sine summo timore dabatur potandum. Etenim ferebatur illi manifestum necis periculum imminere, qui rectam exquisiti victus rationem per panis & vuę passæ modicum non seruasset, quique non perstitisset in curatione ad quadragesimum diem vsque in tenebris inclusus, itá vt ne aeris quidem claritatem inspiceret, nedum pedem è cubiculo afferret: ijs insuper carnium esu & vini potu interdictum erat, non secus atque veneno. Verùm enimuero cùm sæpius euenisset, vt ante constitutum tempus quidam ob tenuissimam victus rationem, ita imbecilles ac viribus destituti conspicerentur, vt penè spiritus & vita deficerent, ij ne in tam manifesto vitæ discrimine versarentur, à consanguineis & assidentibus persuasi, caprorum gallinarumque iura, ac contusas carnes in cibum sumere, tantum inde percipiebant iuuamentum, vt vitam quasi deperditam recuperarent. Quo posteà medici experimento edocti, vanam illorum doctrinam ridentes, qui tam grauem ægris legem imponebant, paulò pleniori victu vti iusserunt, nempe iuuenum gallinaceorum carnibus, ac maiore panis portione. At nullus tamen adhuc ausus erat vinum exhibere.

Qua

tua re à me sæpius animaduersa, ego primus (si fallor) inter Italos medicos rationibus non obscuris adductus tentare volui, posset ne vinum dari ex Guaiaci maceratione ijs maiori cum iuuamento, qui Gallica lue corrupti essent. Quod cum mihi in frigidis morbis felicius cessisset, quàm ex aqua tantùm lignum decoquere, id potissimum me adduxit, vt hanc vini potandi rationem, ad commune omnium commodum, literis posteris que memoriæ mandarem. Id quod feci pluribus iam annis elapsis: quo scilicet tempore Dialogus noster de morbo Gallico Bononiæ excusus prodijt in lucem, vbi eodem anno Carol. V. inuictissimus Imperator à Clemente VII. Pontifice maximo imperiali diademate feliciter est coronatus. Ex quo postea factum esse audiui, vt plerique medici, ex illis nostris lucubrationibus, breui temporis tractu, plurimum laudis ac gloriæ sibi comparauerint, vtpote qui vinum Guaiaci in suam praxim vertissent prospero admodum successu. Licet fuerint, qui alijs persuadere conati sunt, suũ illud esse inuentum: qui vt rem facilius prætexerent, omnibus huiusmodi vini præparationem dissimulabant & occultabant: vel id facerent, vt rem ita plus nimi facientes, inde maiorem quæstum conquirere possent. Sed cauendum profectò est à quibusdam impostoribus, qui cùm sint earum rerum ignari, quæ ad medicæ facultatis contemplationem spectant, dum lignum,

vel eius cortices ex vino decoquunt, cycla-
minum bryonium, pityusam, colocynthidem
& turpetum admiscent, atque alios mille ca-
codæmones, qui eos de medio tollant. Quip-
pe nulla habita temperamenti, ægritudinis,
temporum anni, sexus, nec ætatis ratione,
singulis diebus huiusce decocti tepidi cya-
thum omnibus indifferenter præbent po-
tandum. Quo fit, vt si sorte quadam vnum
quandoque persanant, decem posteà iugu-
lent, tanquam improbi carnifices. Verùm vt
quisque horum manus euitare atque effuge-
re possit, operæ pretium visum est, vini gua-
iaci conficiendi rationem subiungere ac sub-
inde hauriendi modum addere.

Vini guaiaci præparatio.

Sumito igitur ligni Guaiaci præstantissi-
mi lima in scobem tenuissimam attriti, aut
tornatili instrumento minutim concisi libras
quatuor, corticum eiusdem libras duas, car-
dui benedicti libram vnam & semis, adianti,
aspleni, florum vtriusque buglossi, cuiusque
libram, cassiæ odoratæ drachmas sex, semi-
nis anisi sescunciam, sacchari libras quinque.
Deinde conijciantur omnia in cado vinario
mundo aptæ capacitatis desuper affusis vini
albi quàm optimi & feruentis, libris centum
& quinquaginta, mox diligenter vas opercu-
letur, omniaque sic macerari triduo dimit-
tantur. Post triduum verò linteo percolen-
tur, asseruetur q; huius macerationis vinum
in alio vase ad ægrotantium potum. Siqui-
dem bibitur hoc tam in prandio quàm in cœ-

Exhibendi ratio.

na,

[...]a, ſecundi Guaiaci decocti loco: non manè
[...]eque veſperi ſerapij vice, quemadmodum
[...]mere multi facere coſueuerunt. Hoc idem
[...]num longè etiam melius, & maiore quan-
[...]tate vindemiarum tempore confici poteſt,
[...]dmiſtis ligno, cortice, cæteriſque alijs, re-
[...]entibus vuis albis in muſtum compreſsis,
[...]ique tandiu dimiſsis, quouſque muſtum
[...]ferueſcere deſinat, & pellucidum clarumq;
[...]ddatur: veruntamen multiplicanda ſunt
[...]nnia, quæ conueniunt medicamenta, pro
[...]iarum quantitate. Præter huius vini po-
[...]m cibis aſſociandum, bis in die, mane ſci-
[...]cet & veſperi, tribus aut quatuor horis an-
[...]aquam ſumatur cibus, ægrotantibus exhi-
[...]o decocti ligni ex aqua, ſecundum com-
[...]unem medicorum vſum, ſenas vncias, ad-
[...]iſtis vncijs duabus liquoris hoc modo pa-
[...]ndi: Sumito primùm adianthi, lupi ſalicta-
[...], fumariæ, aſpleni, ſenæ, ſingulorum mani-
[...]los tres, radicum centaurij magni, gly-
[...]rrhizæ, filiculæ, vtriuſque bugloſsi, ſingu-
[...]rum vncias quatuor, ſeminis aniſi, melan-
[...]ij, florum ſatiui & erratici bugloſsi, om-
[...]um ſantalorum, caſsiæ quam cinnamo-
[...]um vocant, ſingulorum drachmas quinq;.
[...]æc ex aquæ libris viginti quatuor decoquā-
[...]r ad tertias, demum colentur. Sumito de-
[...]de præſtantiſsimæ ſenæ libras duas, con-
[...]itoque in vas fictile oris anguſti, demum
[...]rcolatum decoctum feruens ſuperimpo-
[...]to, ac inde obturato fictilis ore, puluinari

Iulapium.

plumis farcto, ignique prius calefacto, fictil
inuoluito, & loco calido collocato, itaqu
per diem & noctem reponito. Postridie vero
manibus sena premitur, mox dilutum per
colatur: cui adijciuntur diluti rosarum effi
caciter aluum subducentis libræ sex, sacchar
libræ octo: efferuescunt deinde simul subie
cto igne, quousq; tertia pars euanescat: quo
facto additur electissimi rhabarbari minutim
concisi vncia, ac ita iterum feruent omnia
donec iulapij modo consistat liquor. Postre
mò percolatur linteolo, & vase vitreo recon
ditur. At si ægrotantes multa pituita redun
dent, decocto præscripto optimi turpeti vn
cia vtiliter addi potest. Superest victus ratio,
quæ ægro talis præscribenda est, scilicet vt
tam in prandio quàm in cœna edat panis ter
nas tantùm vncias, sitque is simulaceus, ac
probè in clibano coctus: item totidem carnis
pullorum gallinaceorum, perdicum, attage-
narum, turdorum, ac auicularum in syluis,
vineis ac montibus victitantium, assatæ po-
tius quàm lixæ: quin & vuæ pasię modicum.
Bibat autem oportet præscripti vini æquam
cum cibo mensuram. Quòd si quis purum id
b[illegible]ere nō posset, diluatur aqua, quæ in phia-
lis vitreis addita Guaiaci vnceola, breui tem-
poris spatio efferbuerit. Tempus autem huic
curationi aptissimum profecto ver est,
Martio, Aprili & Maio mensibus: quòd si
hoc tempore fieri non possit, fiat mense Se-
ptembri in autumno: Nam sicuti æstiuis ar-
dori-

Victus ratio.

Tempus curationis.

ſtoribus & exurente iam ſirio, non modò diu-
turna pharmaca, ſed ne quidem breuia to-
lerant homines, ita nec brumali tempore,
cum ingenti frigore ſæuit hyems. Interea æ-
ris ſine metu noxæ indulgere licet, modò
cœli ſerenitas adſit, vt quandoque in proxi-
mis hortis ac viridarijs, ſolatij cauſa lentò
gradu deambulent: quippe quoniam eiuſ-
modi hortorum amœnitate animus pluri-
mum leuari ſolet. In hac etiam curandi ratio-
ne, quoſdam magis, alios minus perſeuerare
oportet, pro morbi neceſsitate, & ſalutis mē-
ſura. Hac ergò ratione vinum Guaiaci exhi-
bitum, medetur cuique acerrimo Gallicæ
peſtis incommodo. Porrò, in hoc etiam illud
obſeruandum eſt, quòd ego Guaiaci vinum
is tantùm potandum exhibeo, quibus pitui-
ta redundet, vel ſaltem non exuperet bilis:
quidem bilioſis ſecundum ac tertium ligni
ex aqua decoctum, vini loco ſemper cum ci-
bis præbendum cenſui, vt communiter ab
alijs fieri ſolet. lib. 1. cap. III.

Quibus præcipuè conueniat.

Lupuli florum & folliculorum decoctum
commodè datur potandum contra Gallicam
luem, & cæteros quoſque affectus, qui exti-
mam cutim inficiunt. lib. 4. cap. 140.

Turpetum magno iuuamento datur gal-
lica lue affectis: quin & ijs, qui morbis ab
exuſtis humoribus prouenientibus ſunt ob-
noxij. Verùm qui ſumunt, cauere debent à
piſcium eſu, & auſtrali flatu. lib. 4. cap. 130.

Zarza parilla peculiariter præſtat ad Gal-

licum morbum curandum: in quem vsu[m] decoquuntur huiusce radicis vnciæ quatuo[r] in libris quindecim aquæ, in qua prius mac[e]ratæ fuerint die & nocte vna, ad medias, a[ut] etiam diutius, vbi decoctum valentius des[i]deretur, vbi autem deferbuerint, linteol[o] mundo colantur, & asseruatur decoctum a[d] potandum. Dantur huiusce decocti quotid[ie] ægris, tam mane quàm vesperi, horis quatuo[r] ante cibum, vnciæ octo, prius calefacti, & deinde sudant in lecto stragulis contecti ho[]ris duabus, in trigesimum, & quandoque (v[]bi morbus contumax sit) in quadragesimum diem vsque. Est hæc radix magis tenuium partium, quàm China & Guaiacum, ob idq[ue] copiosiorem prouocat sudorem, & longè m[e]lius morbos, qui sunt in ambitu corporis, cu[]rat. Est tamen operæ pretium, decimo quo[]que die bibentes purgare, aut catapotijs, au[t] potionibus ad morbum facientibus. Victu[s] ratio eadem instituitur, quæ Guaiaci deco[]ctum sumentibus institui solet, nempe ex pa[]ne bis cocto & vuis pasſis, quanquam quan[]doq; imbecillioribus gallinacei pulli & aui[]culæ concedantur. Daturq; potandum cum cibis idem decoctum, pro affectorum volun[]tate. Quibus quoque vbi serena, quietaque fuerit dies, conceditur, vt paulisper egredian[]tur. Cæterum oportet, vt qui hoc medica[]mento vti volunt, ij prius præpurgati ad hanc curationem accedant. Item paulò ante: Non minus China & Guaiaco præstat ea radix

quam

quam Hispani zarzam parillam vocát: quinimmo hoc ego asserere possum, nonnullos à me esse curatos morbo Gallico affectos, qui Guaiaci decocto pluries epoto, antea curari non potuerunt. lib. 1. cap. 111.

Ad hominum morsus. CAP. DXCV.

DIOSCOR.

ERui farina cum vino subacta, illitu morsibus hominum medetur. lib. 2 cap. 102.

Nuces iuglandes cum cepa, sale & melle, hominis morsui proficiunt. lib. 1. cap. 141.

Orobus: vide Eruum.

MATHIOL.

Aphacæ: & a cat of botger

Viciæ farina vtiliter illinitur vino subacta ad hominum morsus. lib. 2. cap. 142.

Ad bestiarum & quadrupedum morsus. CAP. DXCVI.

DIOSCOR.

ALthææ folia cum olei momento morsibus illinuntur. lib. 3. cap.146.

Porri capitati succus ex melle potus vel illitus, contra bestiarum morsus auxilio est. lib. 2. cap. 147.

Sal prodest ad bestiarum morsus ex melle. lib. 5. cap. 85.

Salis spuma eandem vim habet. libr. 5. capite 86.

MATHIOL.

Aphacæ: & a cat of botger

Viciæ farina vino subacta, vtiliter illinitur ad qudrupedum morsus. lib. 2. cap.142.

Ad canum morsus. CAP. DXCVII.

DIOSCOR.

ACida muria contra canum morsus fotu auxiliatur. lib. 5. cap. 19.

Amygdalæ amaræ morſus canum ſanant cum melle. lib. 1. cap. 139.

Apiaſtris folia cum vino pota, aut illita pro-ſunt aduerſus canis morſum. Decocto eiuſ-dem gratia foueri prodeſt. lib. 3. cap. 100.

Ballotes folia cum ſale illita. lib. 3. c. 100.

Bulbi omnes, cum melle & piperis polline illiti. lib. 2. cap. 165.

Cepa cum aceto, ruta, & melle impoſita. lib. 2. cap. 145.

Cinis ſarmentitius ex aceto illitus. libr. 5. capite 93.

Cucumeris folia cum vino illita. lib. 2. ca-pite 128.

Cynoglosſi folia cum adipe ſuillo vetere illita. lib. 4. cap. 124.

Ebulus Sambuci vires habet. lib. 4. c. 168.

Erui farina cum melle ſubacta, illita. libr. 2. cap. 102.

Fici nigræ folia & cauliculi illiti. l. 1. c. 145.

Fœniculi radices cum melle tritæ & illitæ. lib. 3. cap. 67.

Garum omne: quod eſt liquamen ex piſci-bus carnibusque ſale maceratis. lib. 2. c. 31.

Gobius (piſcis) illitus. lib. 2. cap. 29.

Iuglandes nuces cum cepa, ſale & melle illitæ. lib. 1. cap. 141.

Meliſſa: vide Apiaſtrum.

Mentha cum ſale. lib. 3. cap. 35.

Mitulorum carnes illitæ. lib. 2. cap. 5.

Nitrum cum aſinino vel ſuillo adipe. libr. 5. cap. 89.

Nuces: vide Iuglandes.
Orobus: vide Eruum.
Plantaginis folia cum ſale illita. lib. 2. c. 119.
Sambuci folia prætenera cum polenta illi-
ta. lib. 4. cap. 168.
Smaridis (piſcis) caro & ſalſamentum. lib.
2. cap. 27.
Thunni caro illita. lib. 2. cap. 30.
Triticum manſum & impoſitum. lib. 2. ca-
pite 78.
Vrina canina, ad perfundendos canis mor-
ſus idonea. lib. 2. cap. 74.
Vrticæ folia cum ſale trita & impoſita. lib.
4. cap. 89.
Aphacæ farina vtiliter illinitur vino ſuba- MATHIOL.
cta ad canum morſus. lib. 2. cap. 142.
Marrubij folia recentia cum veteri axun-
gia trita & illita, canum morſus perſanant.
lib. 3. cap. 102.
Viciæ farina vino ſubacta vtiliter illinitur
ad canum morſus. lib. 2. cap. 142.

Ad equorum morſus. CAP. DXCVIII.

PHaſioli præſtant peculiariter propria ſua IDEM.
ipſius facultate ad ſanandum equorum
morſus, ſi dentibus attriti crudo vulneri illi-
nantur. lib. 2. cap. 101.

Ad volucrum morſus. CAP. DIC.

IEcur aprinum recens, ſi arefactum teratur, DIOSCOR.
ex vino potum, contra volucrum morſus
auxilio eſt. lib. 2. cap. 38.

Ad veneficia depellenda. CAP. DC.

DIOSCOR. ALyſſum domibus appenſa, ſalutaris eſſe creditur, & hominibus ac brutis faſcini amuletum. lib. 3. cap. 89.

Antirrhino cum oleo lilino perunctos tradunt venuſtiores fieri, nec vllo medicamento lædi poſſe. lib. 4. cap. 128.

Rhamni ramos, valuis feneſtriſque impoſitos, fama eſt veneficia depellere. libr. 1. capite 102.

Scilla tota in limine ianuæ ſuſpenſa, mali medicamenti noxam arcet. lib. 2. cap. 167.

MATHIOL. Artemiſiam ſuper limine domus ſuſpenſam, veneficas prohibere incantationes quidam putant. lib. 3. cap. 111.

Muſcas interficientia. CAP. DCI.

DIOSCOR. LYſimachia: ſiue Salicaria acerrimum nidorem ſuffita reddit, qua de cauſa muſcas interficit. l. 4. c. 3.

MATHIOL. Cucurbitæ folia recentia, iumentis illita, muſcas abigunt. lib. 2. cap. 127.

Ellebori: ſiue Veratri albi radix decoquitur in lacte ad muſcas perimendas, nanque vbi deguſtauerint, paulò poſt emoriuntur. lib. 4. cap. 146.

Culices abigentia. CAP. DCII.

DIOSCOR. ABſinthium culices ex oleo perunctum abigit, & à corpore arcet. lib. 3. cap. 23.

Conyzæ frutex totus ſuffitu ſubſtratuque culices abigit. lib. 3. cap. 119.

Cupreſsi pilulæ cum arboris coma ſuffitæ, culices abigere exiſtimantur. libr. 1. c. 86.

Fini

Fimi bouis masculi accensi nidore, culices [f]ubiguntur. lib. 2. cap. 73.

Pulices necantia. CAP. DCIII.

Conyzę frutex totus suffitu substratuque pulices necat. lib. 3. cap. 119. DIOSCOR.

Psyllium: siue

Pulicaria herba virens, si domum importetur, fama est non sinere in ea pulices gigni. lib 4. cap. 65.

Tribuli terrestris decoctum sparsum pulices necat. lib. 4. cap. 14.

Alni folia rore matutino madentia cubiculis ad necandos pulices per æstatem vtiliter sparguntur. lib. 1. cap. 93. MATHIOL.

Persicaria sternitur recens viridisque in thalamis pulicibus necandis, & postera die eijcitur. lib. 2. cap. 155.

Mures perimentia. CAP. DCIIII.

Chamæleontis albi radix mures necat, subacta cum polenta, aut aqua & oleo madefacta. lib. 3. cap. 8. DIOSCOR.

Elleborum: siue

Veratrum album, cum melle & polenta subactum, mures necat. lib. 4. cap. 145.

Taxi foliorum fumo mures necantur. lib. 4. cap. 75. MATHIOL.

Veratrum album mures necat. libr. 4. capite 146.

Vespertiliones fugantia. CAP. DCV.

Platani aduersantur vespertilionibus. lib. 1. cap. 91. IDEM.

Erucas abigentia. CAP. DCVI.

MATHIOL. ERucis olera non erodi, author est Plinius, si palo imponantur in hortis ossa capitis ex equino genere fœminæ duntaxat. Aduersus quas & cancrũ fluuiatilem in medio horto suspensum, auxiliari narrant. Sunt etiam qui sanguineis virgis tangunt ea, quæ nolunt his obnoxia esse. Columella præterea libr. II. de re rustica circa calcem, necandis prohibendisq; erucis, hæc in medium protulit. Vbi verò apricis regionibus post pluuias noxia incesserunt animalia, quæ à nobis appellantur Erucæ, Grȩcè autem κάμπαι nominantur, vel manu colligi debent, vel matutinis temporibus frutices olerum concuti. Sic enim dum adhuc torpent nocturno frigore, si deciderint, non amplius superiorẽ partem prorepunt. Id tamen superuacaneum est facere, si ante sationem semina succo herbæ sedi macerata fuerint, nihil .n. sic medicatis nocent erucæ. Sed Democritus in eo libro qui Græcè inscribitur περὶ ἀντιπαθῶν affirmat, has ipsas bestiolas enecari, si mulier quæ in menstruis est, solutis crinibus, & nudo pede vnamquanque aream ter circumeat: post hoc enim decidere omnes vermiculos, & ita emori. Sed postrema hæc, quæ à Columella referuntur superstitiosis sunt relinquenda. lib. 2. c. 53.

Formicas necantia. CAP. DCVII.

IDEM. FOrmicæ alis vespertilionis, & vpupæ corde fugantur. lib. I. in præfat.

Helio-

Heliotropio herba formicæ maximè necantur, obturatis ea earum foraminibus. lib. 4. cap. 186.

Serpentes fugantia. CAP. DCVIII.

Abrotonum substratum vel accensum, serpentes fugat. lib. 3. cap. 25. DIOSCOR.

Adipe ceruino: &

Adipe elephantino peruncti, serpentes fugant. lib. 2. cap. 69.

Calamintha accensa aut substrata. libr. 3. capite 36.

Cedrides ex adipe ceruino aut medulla, inuncti. lib. 1. cap. 89.

Conyzæ frutex totus suffitus aut substratus. lib. 3. cap. 119.

Cornu ceruini crudi suffiti nidor. l. 2. c. 52.

Dictamni herbę facultas est, vt olfactu abigat bestias, quæ venenato ictu sæuiant, appensaq; contactu exanimet. lib. 3. cap. 31.

Galbanum accensum serpentes fugat, & eo perunctos feriri non patitur. lib. 3. cap. 81.

Iuniperus accensa. lib. 1. cap. 87,

Lapidis gagatis nidor. lib. 5. cap. 103.

Lapidis thracij nidor. lib. 5. cap. 104.

Lysimachia suffita. lib. 4. cap. 3.

Medulla ceruina perunctos, venenata fugiunt. lib. 2. cap. 70.

Melanthium incensum. lib. 3. cap. 77.

Nasturtium suffitum. lib. 2. cap. 149.

Origanum heracleoticum substratum. lib. 3. cap. 28.

Peucedanum incenſum. lib. 3. cap. 76.

Polium ſubſtratum vel ſuffitum. libr. 3. capite 107.

Salicaria ſuffita. lib. 4. cap. 3.

Spinæ albæ ſemen pro amuleto geſtatum, ſerpentes abigere traditur. lib. 3. cap. 12.

Viticis folia ſuffitu vel ſubſtrata venenata fugant. lib. 1. cap. 116.

MATHIOL. Eupatorij vulgaris herbæ ſiccæ ſuffitu, venenata animalia fugantur. lib. 4. cap. 37.

Fraxinus ſerpentibus adeò inimica eſt, vt ne matutinas quidem occidentes ve vmbras quamlibet ſpatioſas ſerpens arboris huius attingat: quapropter expertum proditur, ſi fronde ea gyro claudatur ignis & ſerpens, in ignem potius quàm in fraxinum fugere ſerpentem. lib. 1. cap. 92.

Herba Kunigundis: vide Eupat. vulgare.

Menthæ græcæ tota planta tàm ſubſtratu quàm ſuffitu ſerpentes fugat. lib. 3. cap. 35.

Menthaſtrum ſubſtratum vel accenſum, ſerpentes fugat. lib. 3. cap. 35.

Veteramentis prunis accenſis, ſerpentes efficaciter fugari compertum eſt, neque eós modò, qui in domibus noſtris oberrant: ſed eos etiam, qui in hominum corpora ingrediuntur, dum homines per ęſtatem alto ſomno oppreſsi, ore aperto in campeſtribus obdormiunt, quod ſcriptis tradidit Marcus Gattinaria noſtræ ætatis medicus non contemnendus, accidiſſe ſuo tempore cuidam homini: cui cùm fruſtrà adhibita eſſent innumera

numera medicamenta, ipſaque alioquin efficaciſsima: illud tamen magnificè pręſtitit veratrorum fumus traiectorio in corpus hauſtus: ſiquidem cùm primùm immanis fera (erat enim vipera non parua) fumi nidorem præſenſit, viſa eſt à circumſtantibus egredi per anum non ſine magna omnium admiratione. lib. 2. cap. 42.

Serpentes necantia. CAP. DCIX.

Anchuſæ, ſecundo loco deſcriptæ, vis inest, quæ contra virus cum reliquorum ſerpentium, tum maximè viperarum auxilietur, ſiue cibo, ſiue potu, ſiue alligatu: nam ſi quiſquam mandens, in ſerpētis os inſpuat, eum necabit. lib. 4. cap. 23. DIOSCOR.

Anchuſæ tertiæ ſemen manducatum, ſi in ſerpentis fauces inſpuatur, eam interficiet. lib. 4. cap. 23.

Galbanum cum oleo & ſphondylo circumpoſitum, ſerpentes necat. libr. 3. cap. 81.

Vinum cedrites ſerpentes necat. lib. 5. capite 38.

Aſpides necantia. CAP. DCX.

Halicacabum aſpidibus adeò aduerſiſsimum eſt, vt admota propius eius radice, ſopore inexpugnabili ij necentur. lib. 4. capite 69. MATHIOL.

Scorpiones in vnum locum congregantia. CAP. DCXI.

Scorpiones proximos omnes ad eum lo- IDEM.

cum conuenire tradidere quidam, vbi cancri decem fluuiatiles marini ve, cum ocimi manipulo contriti, repositi fuerint. lib. 2. c. 10.

Scorpiones vt torpescant. CAP. DCXII.

DIOSCOR. Aconiti pardalianches radice admota, torpescunt, vt fama est, scorpiones, stupentque: qui rursum ellebori contactu, excitantur. lib. 4. cap. 72.

Delphinij herba obiecta, aiunt scorpiones resolui atque ignauos torpescere: semota verò ea, sese recolligere. libr. 3. cap. 70.

Lychnidis syluestris herbæ appositu aiunt scorpiones torpescere, & inertes prorsus reddi. lib. 3. cap. 98.

Blattas & papiliones fugantia. CAP. DCXIII.

MATHIOL. Blattæ & Papiliones hircino iocinore accenso abiguntur. lib. 1. in præfat.

Canes ne quem mordeant. CAP. DCXIIII.

IDEM. Hyenæ vmbra contecti canes obmutescunt: item hyenę ipsius lingua à latratu ac morsu canum etiam mordacissimorum ferentem vindicat. lib. 1. in præfat.

Fures deprehendentia. CAP. DCXV.

DIOSCOR. Lapis aetites, furem deprehendit, si quis in pane conditum offerat, fur enim mansum deuorare non poterit. quinetiam concoctus furem coarguit, quippe decocta cum eo, deuorare non poterit. lib. 5. cap. 118.

Vestes ab erodentium iniuria defendentia.
CAP. DCXVI.

Absin-

Absinthium arcis insparsum, vestes ab erodentium iniuria vindicat. lib. 3. c. 23. DIOSCOR.

Amaranthum: vide Helichrysum.

Folium interpositum, vestiũ odorem seruat & ab erosione tuetur. lib. 1. cap. 11.

Helichrysum: siue

Heliochrysum vestibus inseritur, vt eas ab erodentium iniurijs tueatur. lib. 4. cap. 52.

Malabathrum: vide Folium.

Malum citrium siue medicum vestiarijs impositum, ab erosionis vitio vestes vindicare existimatur. lib. 1. cap. 131.

Botrys arida vestibus interposita, non solùm eas à tineis tuetur, sed etiam odoratas reddit. lib. 3. cap. 113. MATHIOL.

Citria mala integra vestiarijs condita, vestes nõ modò gratissimo odore perfundunt, sed eas etiam à tineis & blattis vindicant.

Iridis radices vestibus interpositæ, eas à tinearum erosionibus tuentur, & odoris fragrantia commendant. lib. 1. cap. 1.

Lauendula vestibus interposita, eas à tinearum rosione vindicat, & odoratas reddit. Comp. pag. 13.

Phu omnia genera odore commendantur, proinde ea vestibus quidam interponunt. lib. 1. cap. 10.

Rosmarinum syluestre vestibus interpositum, præfertur contra tineas & blattas. lib. 3. cap. 73.

Literæ ne à muribus erodantur.

CAP. DCXVII.

DIOSCOR. ABsinthij diluto atramentum librarium temperatum, literas à murium erosione tuetur. lib. 3. cap. 23.

Atramenti scriptorij conficiendi ratio.

CAP. DCXVIII.

IDEM. ATramentum quo scribimus, fuligine è tedis coacta colligitur. In singulas libras gummi, ternæ fuliginis vnciæ adijciuntur. Fit etiam è resinarum & pictoria fuligine. Assumitur autem fuliginis mina, gummi sesquilibra, glutinis taurini, atramenti sutorij, singulorum sescuncia. lib. 5. cap. 140.

MATHIOL. Fit ex omphaciti galla, chalcantho, gummi & vino atramentum scriptorium optimum hoc modo: Sumito gallarum crassiusculè confractarum vncias quinque, calcanthi Romani vncias tres, gummi arabaci vncias duas, salis drachmam vnam, ponantur hæc omnia in fictile vitro circumlitum, & deinde superinfundito vini albi potentis feruentisque libras quinque & vncias quatuor, & occluso vasis orificio quindecim diebus insolato, vel post vaporarij fornacem hyeme reponito, miscetoque quotidie rudicula. lib. 1. cap. 123.

Sunt, qui Alni folijs & fructu viridi vtantur gallarum vice, ad scriptorum atramentum conficiendum, additis chalcantho & gummi. lib. 1. cap. 93.

Vasa detergentia. CAP. DCXIX.

Equi-

Quiſetum expetitur mulieribus ad ſtanneavaſa detergenda illuſtrandaque, necnon etiam materiarijs fabris, ijs præſertim qui torno opera ſua conficiunt. ſiquidem huius herbæ aſperitate illæ ſuis vaſis ſplendorem nitoremque conciliant, iſti vero ſimiliter ſuorum operum ruditatem expoliunt. lib. 4. cap. 42. MATHIOL.

Caro vt citò elixetur CAP. DCXX.

Ficulnei ramuli cum bubulis carnibus decocti, facilem afferunt decoctionem. libr. cap. 145. DIOSCOR.

Tenereſcunt galli, eſuique aptiores redduntur, qui iugulati prius in arbore fici pependerint. lib. 1. in præfat. MATHIOL.

Carnes in ollis cogentia. CAP. DCXXI.

Carnes cum ſymphyto decoctæ, coaleſcunt. lib. 4. cap. 9. DIOSCOR.

Holoſtio decoctionibus addita, carnes coguntur. lib. 4. cap. 10.

Ignem producentia & fouentia. CAP. DCXXII.

Carbones è Iuniperi ligno paratos, & ſuo ipſius cinere ſepultos, integro anno ignem fouere Chymiſtæ promittunt. Comp. pag. 41. MATHIOL.

Laurus ex ſeſe vim habet ignem producendi: quippe ſi exiccatæ ramus ramo frequentius confricetur, ſuper aſperſo ſulphuris pulùere, ignis ſtatim exiliet. libr. 1. c. 90.

Tuſsilaginis in radice naſcitur quædam ſubalbida lanugo, quæ à radicum ſegmentis prius repurgata, & deinde linteolis inuoluta, & in lixiuio parùm decocta, addito ſalis nitri aliquantulo, ac demum ſole ſiccata, omnium optimus eſt fomes ad ignem è ſilice excuſſum excipiendum: quippe adeò ignis eſt rapax, vt ſtatim primo tantùm chalybis concuſſu accendatur. lib. 3. cap. 109.

Ad piſces capiendos. CAP. DCXXIII.

MATHIOL. CAnnabis recentis decoctum, expreſſi deinde fortiter herba, terreſtrium lumbricorum cauernulis inſperſum, ſtatim eos euocat. quod piſcatoribus acceptum referendum eſt, qui hoc ingenio vermiculos capiunt ſuis hamis infigendos. libr. 3. cap. 148.

Vermiculi qui in Dipſaci ſiue Labri Veneris capitulis inueniri ſolent, expetuntur piſcatoribus, quòd ijs hamis impoſitis, piſces hac eſca, mirum in modum alliciantur. Compend. pag. 388.

Carnes à putredine conſeruantia. CAP. DCXXIIII.

IDEM. CArnes putredine diutius illęſæ aſſeruantur, quibus æneus clauus fuerit infixus. lib. 1. in præfat.

Coriandri ſemen tritum & recentibus carnibus aſperſum, prohibet ne putreſcant tàm cito quàm ſolent æſtatis tempore. l. 3. c. 62.

Milio carnes recentes æſtate ſepultæ, pluribus diebus à putredine vindicantur. libr. 2. cap. 90.

Per-

Persicariæ herba circunducta, suillæ carnes salsæ præseruantur à tarmis & vermibus. lib. 2. cap. 155.

Carnes à murium iniuria vindicantia.
CAP. DCXXV.

AQuifolij folia suspenduntur circa funes, è quibus salsæ carnes sub tecto pendent, prohibent enim suis aculeis, ne mures accedant. lib. 1. cap. 104. MATHIOL.

Casei ne putrescant. *CAP. DCXXVI.*

CAseus folijs Dracunculi minoris inuolutus, à putredine defenditur. l. 2. c. 161. DIOSCOR.

Betulæ foliorum succus coagulo admixtus, caseos à carie & vermibus vindicat. lib. cap. 93. MATHIOL.

Lac ne coeat. *CAP. DCXXVII.*

MEntha lac coire densarique in caseum non patitur, si folia potionibus lactis immergantur. lib. 3. cap. 35. DIOSCOR.

Vinum restituentia. *CAP. DCXXVIII.*

MVscus terrestris in vinum pēdulus impositus, breui restituit illud. lib. 1. c. 20. MATHIOL.

Sinapi tertij semen in vinum mustū coniectum, diutius eius dulcedinem tuetur, atque eam deficere prohibet. Comp. pag. 310.

Fungi ne noceant: eosque procreantia.
CAP. DCXXIX.

MEmoriæ prodiderunt, corticem albæ populi & nigræ particulatim cæsum, & DIOSCOR.

ſulcis ſtercoratis mandatum, omni tempo[re] anni edulos fungos proferre. lib. 1. cap. 9[illegible]

Syluestria pyra ſi cum fungis coquant[ur] eos innoxios aiunt fieri. lib. 1. cap. 132.

MATHIOL. Alba populus humotenus ſecta, & aq[ua] calida, quæ fermentum exceperit, perfu[sa] infra quatriduum fungos dabit, eſui quà[m] gratiſsimos. Comp. pag. 50.

Fungi nunquam ſumendi, niſi prius cu[m] ſyluestribus pyris decocti fuerint, quòd ſi ſy[l]ueſtria pyra deſiderentur, ex domeſticis [e]a ſupplere poterunt, quæ cæteris auſterio[ra] habentur, in quem vſum adhiberi poſſu[nt] tam recentia quàm ſole ſiccata. Præſtant ide[m] arboris tam folia quàm cortex, præſertim [e]ius ſylueſtris: ſiquidem fungorum antidotu[m] pyra ſunt. lib. 6. cap. 23.

Voraces à menſis pellentia. CAP. DCXXX.

IDEM. ARi, ſecundo loco deſcripti, radicibu[s] non deſunt qui vtantur ad arcendos [a] ſuis menſis paraſitos & voraces lurcones, ea[-] rum puluerem delicatis epulis admiſcente[s]: nam vbi fauces occupauerit, tam fixo & con[-] tumaci ardore afficit, ne poſt hac quicquan[m] vorare queant, niſi bubulo, caprillóue lact[e] diutius gargarizato, aut recenti butyro ſen[-] ſim deglutito. lib. 2. cap. 162.

Herbæ bellæ donnæ: ſiue
Solani maioris radicis ſiccatæ mira vis. nam ſi ſemidrachmæ pondere craſsiuſcul[e] trita ea maceretur in vino horis ad ſummum

ſeptem

otem, ac inde percolatum vinum quis degustauerit ieiunus, fiet vt is nullo pacto edere possit, nisi epoto paulò pòst aceto. Hoc enim antidoto fucus statim excluditur, reditque, qui sumpsit ad cibum. Iocus est magnus, si quis gulosis parasitis hoc apposuerit vinum, cùm mensis optimis cibis refertis assidentes, nihil prorsus cibi ingerere queant. lib. 4. cap. 69. Item: Solani maioris radix Iocus causa parasitis exhibita, qui ad lautas mensas, etiam inuitis dominis, accedere solent, oblectamenti non parum conuiuantibus afferre solet. siquidem si cultello derasa scrupuli pondere in vini sescuncia maceretur horis ad summum duabus, & deinde percolato diluto ac digitis presso, id vini recentis addatur, quod poculum repleat, totumque potantium propinetur, fit paulò pòst, vt qui biberint, nihil prorsus edere possint, magna spectantium oblectamento. verùm qui hoc fuco vtuntur, priusquam mensæ assideant, parasitos ad ientaculum inuitant, vt fucatum vinum propinent. Discutitur fucus à risu, aceto potui dato. id enim præsentaneum antidotum est. sed animaduertendum est, ne modus excedatur, nam si propinetur copiosius, strangulando interficit. lib. 6. cap. 6.

Gallinas oui feraciores reddentia.

CAP. DCXXXI.

EXperientia compertum habeo, gallinas quæ hyeme, quo tempore algoris sæuitia MATHIOL.

raro oua parere solent, Cannabis semine v[...]scuntur, numerosiore ouorum partu gaud[...]re : id quod frequenti cantu suo declaran[...] lib. 3. cap. 148.

Feles, martyres, mustelas & vulpes à gallinis & pullis arcentia CAP. DCXXXII.

DIOSCOR. TRadunt Rutæ montanę succum gallina[...]ceis pullis insparsum, feles arcere. libr. [...] capite 45.

MATHIOL. Martyres, feles & mustelæ gallinas non attingunt, quæ rutæ succo fuerint perunctæ. Neque vulpes eas inuadunt, quæ pulmonem vulpinum comederint. lib. 1. in præfat.

Ad gallinarum pituitam & grauedinem. CAP. DCXXXIII.

IDEM. SAbinæ incensæ fumus Gallinarum pituitam excutit & grauedinem. lib. 1. cap. 88.

Feras mitigantia. CAP. DCXXXIIII.

DIOSCOR. AQua, in qua radix Onagræ maduerit, in potu data, feras mitigat & cicures facit. lib. 4. cap. 113.

MATHIOL. Non est taurus tam ferox, qui fico arbori adalligatus, non mitescat. lib. 1. in præfat.

Lysimachiæ vis tanta est, vt iumentis discordantibus iugo imposita, eorum asperitatem cobibeat. Comp. pag. 617.

Pecorum partus iuuantia. CAP. DCXXXV.

DIOSCOR. SEselis massiliensis semen, capris, cæterisque pecudibus datur, quò facilius suos fœtus enitantur. lib. 3. cap. 53.

Ad

Ad pecorum morbos. CAP. DCXXXVI.

ALyssum purpureo linteo circumligata, pecorum morbos abigit. lib. 3. cap. 89. DIOSCOR.

Ad iumentorum argemas & nubeculas. CAP. DCXXXVII.

PApaueris corniculati flores & folia ex oleo, argema & nubeculas iumentorum perunctos abstergunt. lib. 4. cap. 61. IDEM.

Ad iumentorum albuginem. CAP. DCXXXVIII.

SEpiæ atramentum, contra albugines oculis iumentorum efficaciter inspiratur. lib. 2. cap. 20. IDEM.

Ad iumentorum scabiem. CAP. DCXXXIX.

AMurca, iumentorum scabiem cum decocto lupini & chamæleonte, illitu sanat. lib. 1. cap. 120. IDEM.

Cedriæ oleum vehementer perunctum, scabiem quadrupedum, canum boumque persanat. lib. 1. cap. 89.

Lentiscinum oleum, scabiem iumentorum canumque sanat. lib. 1. cap. 89.

Lupini medentur pecorum scabiei, cum radice chamæleontis nigri, ita vt tepente decocto abluantur. lib. 2. cap. 103.

Picinum oleum, iumentorum scabiem emendat. lib. 1. cap. 79.

Asphodeli: siue MATHIOL.

Histulæ regiæ radix sanat illita iumentorum scabiem. lib. 2. cap. 164.

Ad iumentorum vlcera & tumores.
CAP. DCXL.

DIOSCOR. CEdriæ oleum, iumentorum vlcera, quæ ex tonſura acceperunt, ad cicatrices perducit. lib. 1. cap. 89.

Filicis fœminę radicis farina, iumentorum ceruicibus medetur. lib. 4. cap. 179.

Picinum oleum, iumentorũ vlcera emendat. lib. 1. cap. 79.

Vitis nigræ folia cum vino, exulceratis iumentorum ceruicibus commodè illinuntur. lib. 4. cap. 177.

MATHIOL. Aſphodeli: ſiue Haſtulæ regiæ radix illita, iumentorum vlcera ad pilum reducit. lib. 2. cap. 164.

Vlmi corticis radicum decoctum tumores diſcutit, quos iugi attritus in collo boum excitauit. lib. 1. cap. 95.

Ad iumentorum Iliacam paßionem.
CAP. DCXLI.

IDEM. VErbaſco tanta vis ineſt, vt iumentis ilia trahentibus auxilietur potu. lib. 4. c. 99.

Ad iumentorum tineas. CAP. DCXLII.

IDEM. SEcalam decoctam Mulomedici dare ſolent iumentis, quæ tineis infeſtantur. lib. 2. cap. 84.

Tuſsilaginis maioris radix propinatur veterinarijs, & paſtoribus, contra quadrupedum vermes. lib. 3. cap. 109.

Ad iumentorum tußim. CAP. DCXLIII.

Eupa-

EVpatorium vulgare: siue Herba Kunigundis datur vtiliter pecoribus tussientibus. lib. 4. cap. 37. MATHIOL.

Pulmonaria, quæ in arborum caudicibus nascitur, valet ad ouium & cæterorum quadrupedũ tussim & respirandi difficultatem. quamobrem pastores eam in primis tondentes, manè morbosis ouibus cum sale propinant. lib. 4. cap. 48.

Verbascum iumentis tussientibus auxiliatur potu. lib. 4. cap. 99.

Ad iumentorum ricinos. CAP. DCXLIIII.

CEdriæ oleum vehementer perunctum quadrupedibus inhærentes ricinos enecat. lib. 1. cap. 89. DIOSCOR.

Ad iumentorum muscas. CAP. DCXLV.

CVcurbitæ folia recentia iumentis illita, muscas abigunt. lib. 2. cap. 127. MATHIOL.

Iumenta si à serpentibus sint demorsa. CAP. DCXLVI.

PHyllitidis folia, quadrupedibus, contra serpentium morsus, per os infusa, auxilio sunt. lib. 3. cap. 104. DIOSCOR.

Ellebori nigri radices demorsis à serpente quadrupedibus mirificè medentur, si recentes in vulneris osculum, sublata à carne cute, immittantur, quòd ita eiaculatum reuocent venenum. lib 4. cap. 146. & lib. 6. cap. 40. MATHIOL.

Ad iumentorum pestem. CAP. DCXLVII.

Veratrum nigrum prodest, si gregi pesti- IDEM.

lentia ingruerit, in auribus traiecta, vel pectori infixa radice. lib. 4. cap. 146.

Ad equos claudicantes. CAP. DCXLVIII.

MATHIOL. VErbasci fœminæ folia inter lapides contusa, si equi claudicantis ex clauorũ noxa, vngui prius excauato imponantur, mirum dictu quàm breui tempore is liber euadet. lib. 4. cap. 99.

Ad equorum scabiem. CAP. DCXLIX.

IDEM. SAlum decoctũ cum sale & nitro, equorum scabiem sanat. lib. 2. cap. 120.

Ad equorum tussim & asthma. CAP. DCL.

IDEM. CAstaneæ equinæ, anhelosis ac tussientibus equis plurimum auxilij afferunt deuoratæ. lib. 1. cap. 122.

Eupatorium vulgare: siue

Herba Kunigundis vtiliter datur anhelosis equis. lib. 4. cap. 37.

Tussilaginis maioris radix propinatur peculiariter equis, qui anhelandi difficultate laborant. lib. 3. cap. 109.

Ad equorum tineas. CAP. DCLI.

IDEM. SEcale decocta integra, ab equis deuorata, tineas eorum pellit. Comp. pag. 168.

Ad suum anginam. CAP. DCLII.

IDEM. IAceæ herba tota illita, aut in pabulo data, sanat sues angina laborantes. lib. 4. cap. 117.

Ad suum tumorem lienis. CAP. DCLIII.

My-

MYricæ: ſiue

Tamaricis è trunco aluei excauantur, (vt Columella ſcribit) aquaque replentur, vt ſubinde poſteà bibant ſues: nam hoc potu ſplenis incremento ſanantur, quo morbo æſtate maximè torquentur, dum, quæ eorum eſt pabuli inſatiabilis auiditas, arborum fructus conſectantur, qui plurimi eo tempore propter ariditatem in terram decidunt. lib. I. cap. 99. MATHIOL.

Ad canum ſcabiem. CAP. DCLIIII.

OLeum cedriæ vehementer perunctum ſcabiem canum perſanat. lib. I. cap. 89. DIOSCOR.

Oleum lentiſcinum ſcabiem canum ſanat. lib. I. cap. 39.

Canes necantia. CAP. DCLV.

APocyni: ſiue

Braſsicę caninæ folia in panes coacta, canes enecant, in cibo data, & protinus eorum coxendices reſoluunt. lib. 4. cap. 76. IDEM.

Chamæleontis albi radix canes necat. lib. 4. cap. 8.

Vulpes necantia. CAP. DCLVI.

AMygdalas amaras, ſi vulpes cum quadam eſca vorauerint, emoriuntur. lib. I. c. 139. IDEM.

Apocyni: ſiue

Braſsicæ caninæ folia cum adipe in panes coacta vulpes enecant in cibo data, & protinus eorum coxendices reſoluunt. lib. 4. capite 76.

Lupos necantia. CAP. DCLVII.

DIOSCOR. AConiti lycoctoni radicibus ad venationem luporum vtuntur: insertæ siquidem crudis carnibus & deuoratæ, lupos enecant, lib. 4. cap. 73.

Aconitum pardalianches in carne obiectum, lupos necat. lib. 4. cap. 72

Apocyni: siue

Brassicæ caninæ folia cum adipe in panes coacta, lupos enecant, in cibo data, & protinus eorum coxendices resoluunt. libr. 4. cap. 76.

Pantheras necantia. CAP. DCLVIII.

IDEM. ACонitum pardalianches enecat pantheras, in carnibus obiectum. libro quarto, capite 72.

Apocyni: siue

Brassicæ caninæ folia cum adipe in panes coacta, pantheras enecant in cibo data, & protinus eorum coxendices resoluunt. libr. 4. cap. 76.

Tempestates prænunciantia.

CAP. DCLIX.

MATHIOL. TRifolium pratense tempestates pronunciat, inhorrescit enim, & folia cōtra tempestates subrigit. Comp. pag. 521.

Gallarum præsagium. CAP. DCLX.

IDEM. GAllæ maiores id sibi peculiare vendicauere, vt quotannis aut annonæ fertilitatem,

tatem, aut ſterilitatem, aut peſtilentem auram prænuncient: nam ſi rumpantur integræ & quæ perforatæ non ſunt, aut muſcam, aut araneam, aut vermiculum exponent. Si muſca volat, futuri belli: ſi repit vermiculus, annonæ penuria: ſi currit araneus, peſtilentiũ morborum præſagium eſt. lib. 1. cap. 123.

FINIS

Faſciculi remediorum ex Dioſcoride & Mathiolo collectorum.

INDEX

RERVM OMNIVM IN HOC FASCICVLO CONTENTARVM COPIOSVS INDEX.

Au-

Con-

Febres

Ima

Na-

Q

Se-

T

Ven-

vul=

FINIS.

To tak fish
Tak Sal armoniak a quarter of an ount, yongue [illegible] as much of a [illegible] as much bea[illegible] & in a mortar [illegible] al one substance yu mak pellette [illegible] & cast the into anie corner of yt pond & it will draw thither all yt fish [illegible] or barbel [illegible] water yu tast your [illegible] yu shal tak them at your plesure
Also for Roch date or anie

smale kynd of fish take wyne, &
& mix it with oyle & hang it
in a chimnye corner til it be
dry or looke black y^n put it
into ye water y^t will com so
abundantlie to it y^t yo^w may take
y^m with your hand
ffor Trout or grayling take
2 pound of wheat brann
half so much wheat flower
& mixing y^m with strong beere
beat it til it com to a
pe~~rfect past~~ pa past y^n put pel-
litts ~~of~~ of it into ane corner of
ye matter & y^t will resort thither
so as yo^w may cast your net
about y^m at your pleasure
ffor pearch or pyke take som
oile a beasts liver black snayls
snayles yellow butter, ffresh
hogs blood, & oppoponax
beat y^m al togither & having
made a past therof put

t into ye water (l as manie
ar as wch in to pater of
wit ye stoutlie com thither
yo may take them at your pleasure
yo with 8 drams of tost stoner
& ye kernels of pyne apples
... kent frost lo must beat
them wel together make round
balls therof & put them into ye water
eyther flesh or salt and bake
... on or great fish wil presentlie
lie resort thither & yo ma
may take them wth net or otherwise
... sort as an approued experiment
... if yo tak botles made of
... & green oziars or
willow mixt together
sinke them down into ye middle
of your pond or by ye bankes
banksides & so let them rest 3 or
3 days, hauing a cord fastned
to them yt yo may twitch
them upon land at your pleasure
also good eels wch are in ye
pond wil com to these

bottles which thou shalt take & make
abundantlie & it is the best
least bottles be nothing be
kept quite or other garbage
of death which is in the cellar
with so the [illegible] which
may ye drawe of the [illegible]
which better appearant.

ffor the eyes to expell the humours tak
a little white coperas the quantitie
of a nutt put it into 8 spoonfuls
of plantin water & if the eye be
red off put in some rose water
drop of this into the eye wh[en] you goe
to bede lying on your back Amen
that back the humor